CEEA CE S-A PIERDUT NE-AR PUTEA SALVA DE CEEA CE AVEM DEJA

IGOR BERGLER

TESTAMENTUL LUI ABRAHAM

IGOR BERGLER

TESTAMENTUL LUI ABRAHAM

Litera, 2017

Versiune ebook: v1.0, mai 2018

Cum se poate ca un poet care habar n-avea de existența plantei numite trandafir să scrie despre uleiul de trandafir?

Aulus Gellius, *Noctes Atticæ*{1}

Aşa s-a stabilit: nu doar cel ultradotat pentru a înțelege poate intra în adâncul cunoaşterii sale, dar chiar şi ignorantul, chiar dacă nu poate intra, nu trebuie să se lase cuprins de disperare. Va observa că, în ciuda dificultății unor lucruri, aşa din pricina naturii lor, sunt prezentate şi revelate într-o proză plăcută, cu anumită grație şi, precum o gradină cu flori de toate felurile, sunt discutate şi aduse în fața ochilor ca imagini şi simboluri.

Francesco Colonna, *Hypnerotomachia Poliphili*

Se ştie doar că, din faptele întâmplătoare, singure acelea ni se par minunate câte ne lasă impresia că s-ar fi petrecut cu socoteală: ca atunci, bunăoară, când, în Argos, statuia lui Mitys l-a ucis pe unul vinovat de moartea lui Mitys, căzându-i în cap, în timp ce acesta o privea.

Aristotel, *Poetica*{2}

PROLOG
14 aprilie 2012

Geamul căzu ca o cortină de apă, în bucăți de mărime variabilă, care se prăbuşiră unele peste altele, în cascadă. Charles Baker apucă să vadă asta şi simți aproape simultan primul glonț, care îi zbură vârful urechii. Al doilea îl lovi cu putere în umăr şi îl trânti la podea. Durerea îi umplu instantaneu ochii de lacrimi. Se mai auzi o împuşcătură. Şi încă una. Creierii agentului de la Secret Service desenară harta unui continent dispărut pe peretele din spate. Glonțul care îi străpunse capul luă o traiectorie ciudată şi lovi candelabrul. Se auzi un clinchet, apoi o voce de femeie care urlă ascuțit, aproape în tonalitatea candelabrului, ca un ecou. De jur-împrejurul lui, oameni întinşi pe podea încercau să se ascundă, să se aplece cât mai jos, să-şi tragă podeaua peste ei. Reuşi să îşi revină din şoc şi încercă să se ridice, sprijinindu-şi mâinile în spate. Chiar în dreapta lui, secretarul de stat se urcase peste soție, în încercarea disperată de a o proteja. Majoritatea celor de pe jos aveau mâinile încolăcite în jurul capului. O nouă serie de gloanțe trecu prin peretele din spatele lui. Alte țipete, fojgăială pe podea. Cineva începuse să se roage cu o voce plângăreață. Încercă să se uite în jur, dar privirea îi era încețoşată. Vedea dublu sau triplu, ca printr-un pahar de cristal sau, mai degrabă, ca prin fațetele multiple ale unui diamant. Câțiva agenți, aplecați, apucaseră un bărbat şi îl târau, lăsând în urma lor o dâră groasă de sânge aproape negru. Strânse foarte tare ochii şi îi deschise din nou, încercând să îşi concentreze privirea pe imaginea din față. Înțelese că erau trei. Doi îl prinseseră de subsuori pe cel

căzut, iar al treilea îl proteja cu corpul. Se interpunea între acesta şi direcția de unde veneau gloanțele. Începuse să se tragă şi din încăperea în care se aflau, în sens invers.

Mai apucă să spună atât, înainte să şi piardă cunoştința:

— Preşedintele, pentru Dumnezeu, preşedintele!

Sunetul telefonului întrerupse tăcerea totală din încăpere. Ochii tuturor de la masă erau ațintiți asupra aparatului. În aer tensiunea era aproape insuportabilă. Cei din jurul mesei, la fel ca şi cei care şedeau pe fotolii sau cei rămaşi în picioare, înmărmuriseră. Unul dintre ei rămase la jumătatea gestului de a duce paharul la gură, într-o imponderabilitate improbabilă. Omul ridică telefonul cu o mişcare bruscă şi, fără să aştepte ca cel care sunase să vorbească, spuse:

— Dă-mi vestea bună! Spune-mi că e mort!

Singur, omul din fotoliul cel mai impunător, retras într-un colț şi urmărindu-i pe ceilalți ca dintr-o lojă, la teatru, nu schița niciun gest. Nu era vorba de expresia feței. Pe aceasta nu se putea citi oricum nimic, pentru că masca pe care o purta era impenetrabilă, dar nici corpul sau vreun gest nu trăda vreo urmă de emoție. Din două, una: fie se controla foarte bine, fie nu împărtăşea defel entuziasmul celorlalți.

Partea întâi

Este suficient ca o carte să fie posibilă pentru ca ea să existe. Numai imposibilul este exclus.

Jorge Luis Borges, *Biblioteca Babel*{3}

I range the fields with pensive tread,
And pace the hollow rooms,
And feel (companion of the dead)
I'm living in the tombs.{4}

Abraham Lincoln

O mână-ascunsă scrie şi trece mai departe.
Nici rugi, nici argumente, nici spaima ta de moarte
Nu vor înduplеca-o să şteargă vreun cuvânt;
Nici lacrimile tale nu pot să şteargă-un rând.

Omar Khayyam{5}

Capitolul 1

Cu nouă zile mai devreme

Avionul se desprinse de burduful de acces şi începu să ruleze în spate când însoțitoarea de zbor se apucase să recite cu brațele mantra cu ieşirile în caz de urgență, cu masca de oxigen şi vesta de salvare. Charles Baker depăşise de mult milionul de mile, dar privea întotdeauna fascinat acest ritual al decolării. Era un fel de superstiție, un mod de a se asigura că şi de această dată totul va decurge în ordine. Că cercul se va închide. O decolare perfectă, cu toate ingredientele la locul lor, se încheie, logic, cu o aterizare sigură. De această dată însă, avea un fel de presimțire de altă natură. Îşi amintise, când ieşise de la curs, că avea, în rucsacul de care nu se despărțea niciodată, un dosar pe care îl primise de la asistentul său, chiar în aeroport, înainte de a trece de filtrul de control. Băiatul ajunsese transpirat şi gâfâind şi îi trebuiseră câteva secunde până să îşi recapete suflul. Îşi sprijinise brațul de umărul lui Charles până reuşise să îngaime câteva cuvinte şi să îi întindă dosarul de culoare rozalie, făcut sul, pe care îl ținea foarte strâns în cealaltă mână, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu îi scape sau să nu i-l smulgă cineva.

Uitase de el când ajunsese la hotel şi în toate cele trei zile cât dură conferința, deşi îl plimbase mereu după el. Abia în ultima dimineață, când plecase spre Aula Magna Fray Alonso de la Veracruz a Universidad Nacional Autónoma de México, îşi aminti de dosar. Îl răsfoise puțin în maşină, dar, cum era foarte preocupat să facă un spectacol şi din acea ultimă prezentare, mintea lui nu reuşi să înregistreze rândurile minuscule, mâzgălite în toate părțile, şi desenele de toate culorile, schemele aruncate, aleatoriu parcă, pe cele câteva pagini ce îi

treceau prin fața ochilor. Îşi aminti din nou de el când îşi puse rucsacul în compartimentul de bagaje, spunându-şi că avea aproape cinci ore până la aterizarea pe LaGuardia, timp suficient pentru a-şi arunca ochii pe hârtiile pentru care asistentul său aproape făcuse un atac de cord, în încercarea disperată de a i le aduce la vreme.

Aşa că deschise curios dosarul, cu riscul de a pierde ceremonia de inițiere a stewardesei. Apucase să arunce o privire peste cele câteva file şi tocmai se pregătea să le studieze cu atenție, când avionul opri şi o luă înapoi în față. Văzu pe geam cum nişte uniforme se agită să repună burduful în poziția inițială. Se auzi în difuzoare vocea pilotului care vorbi direct în engleză, lucru neobişnuit. Pasagerii trebuiau să rămână calmi, aşezați şi să îşi păstreze legate centurile de siguranță. Atât. Lui Charles îi trecu prin cap că vreo oficialitate sau vreun om de afaceri local, dintre cei care au la mână guvernele, trebuie că s-a hotărât în ultima clipă să meargă la New York. Pentru Mexic acesta nu era deloc un lucru neobişnuit.

Uşa se deschise şi în avion năvăliră şase indivizi cu uniforme ciudate. Patru dintre ei se năpustiră în spatele avionului. Dintre aceştia, doi se opriră la mijloc. Ultimii doi rămaseră în față, în zona business class. Unul chiar în dreptul lui Charles, iar celălalt pe locul în care stătuse stewardesa. Acesta ridică stația şi anunță, de această dată în spaniolă, că toți pasagerii trebuie să coboare de urgență pentru un control suplimentar, fără să îşi ia bagajele. Aveau să se întoarcă în scurt timp. Când puținii pasageri din partea din față începuseră să se ridice, omul insistă că evacuarea se face de la spate în față, în ordine. Lumea comentă un pic, dar situația părea foarte serioasă şi oamenii ştiau că nu e de glumit cu trupele speciale. Mai ales dacă exista, cum bănuiau, un pericol terorist la bord.

Când se ajunse la cel de-al patrulea rând, Charles vru să se ridice, dar mâna individului care stătea în dreptul lui îl împinse cu putere înapoi pe scaun. Charles ridică

privirea, iar individul îi spuse autoritar, printre dinți:

— Dumneavoastră nu!

Profesorul dădu să apuce menghina care îi strângea umărul, dar individul îşi retrase mâna. Până să reacționeze, avionul era deja gol. O luase spre burduf până şi ultimul pasager. Şi, lucrul cel mai ciudat, coborâră şi cei doi piloți împreună cu însoțitoarele de zbor. Uşa se închise în urma lor cu zgomot.

Capitolul 2

Respectabila doamnă Bidermeyer nu ştia dacă să se apuce să țipe sau să leşine. Stătea în uşa camerei, cu gambele-i de hipopotam încălțate în ciorapi cu dungulițe albe şi albastre, în papucii de casă cu botul în formă de cap de raton, şi era albă ca varul. Urcase la etaj să îi facă scandal chiriaşului care pornise muzica după ce îi țopăise în cap vreme de câteva minute, care i se păruseră nesfârşite. Cum era prima oară, în cei trei ani de când stătea acolo, când asistentul universitar de la Princeton George Buster Marshall dădea muzica în halul ăla de tare, hotărâse să îi treacă cu vederea comportamentul inadecvat, gândindu-se că era doar un fenomen accidental. Întâi, cu înțelepciune, hotărâse să îl ignore. Apoi îi bătu cu coada de la mătură în tavan, în calorifere şi, în final, ieşise pe scară şi începu să zbiere.

Bătrâna cu mutră de crocodil era de mai bine de treizeci de ani un fel de administrator al câtorva clădiri din preajma campusului universității, dar camera ei era fix în clădirea aceea, chiar sub a unuia dintre cei mai buni chiriaşi din istoria nesfârşită şi foarte zbuciumată a carierei ei de administrator. Domnul Marshall era ceea ce se numeşte un chiriaş exemplar. Plătea toate cheltuielile la timp. Uneori achita chiria cu o lună sau două în avans. Nu făcea niciodată scandal, nu distrugea niciodată nimic şi nu făcea chefuri îngrozitoare, ca acelea ale colegilor săi de palier. Unde mai pui că, din când în când, o trata şi pe Heidi Bidermeyer cu câte un şnaps, o dată la câteva seri. O bomboană de băiat. Şi, pe deasupra, mai era şi de familie bună şi universitar, autor de cărți, dintre care ultimele două îl făcuseră un fel de celebritate națională. Apăruse şi la televizor.

Ştia că nu peste mult timp tânărul avea să-şi ia zborul, pentru că, odată cu celebritatea, veneau şi banii. Şi, pe deasupra, o tânără absolventă, de la aceeaşi universitate,

începuse să îl viziteze din ce în ce mai des. De fapt, bănuia că era şi aceasta acolo când se prăvălise tavanul, în zgomotele de baterie, peste ea. Dar nu îşi închipuise că acesta va fi felul în care se va despărți de el.

Stătea în prag, paralizată, şi nu ştia ce să facă. Se gândi, întâi, să leşine, dar i se păru prea riscant. Era în capul scărilor şi ar fi putut să se prăvălească peste balustradă. Aşa că decise pentru a doua variantă. Încercă să țipe, dar nu fu capabilă să scoată nici măcar un sunet. Era atât de îngrozită de imaginea mutilată a cadavrului chiriaşului ei preferat, încât un amestec de teamă şi de groază o ținea paralizată acolo.

Doar când auzi uşa reuşi să se desprindă şi să se îndrepte spre scări. De jos, domnii Bingham şi Zsuscek sau Zaschek, cum s-o fi pronunțând, intraseră binedispuşi, dar buna dispoziție le pieri când o văzură pe bătrâna lividă, cu ochii bulbucați, dominând etajul întâi şi parterul, precum Colosul din Rodos cu chip de Chupacabra.

Capitolul 3

Se urcă în maşină, nervos că nu găsise mare lucru. Câteva fițuici disparate, dar nici urmă de ceea ce venise să ia. Răsfoise cu grijă toate cărțile din mica bibliotecă improvizată. Inclusiv maldărele de hârtii clădite peste tot în cameră – de jur-împrejurul biroului şi al patului. Înşfăcase doar laptopul. Poate acolo să găsească ceva. Treaba se complicase mai mult decât se aşteptase. Auzise zgomote pe scări şi se ascunsese în dulap. N-avea să plece de acolo fără informații complete. Acum însă imbecilul ăla sclifosit se întorsese acasă. La naiba! Îşi făcuse temele cu grijă. Nu trebuia să vină decât două ore mai târziu. Îl urmărise pas cu pas mai bine de două luni. Ştia totul despre el. Dar nu reuşise încă să afle esențialul. Îi spuseseră clar că treaba era foarte delicată şi problema trebuie rezolvată altfel decât de obicei. Şi să fie precaut, pentru că se afla în America, nu în locurile cu care era obişnuit.

Îşi curăță cu gesturi profesioniste maceta încă plină de sânge şi aprinse cârpa umedă cu care înlăturase orice urmă a măcelului de pe arma crimei. O aruncă pe geamul maşinii şi o privi cum arde până la capăt.

Ținta intrase în cameră şi venise direct la dulap. Deschisese uşa, văzuse o arătare între hainele sale şi începuse să urle, aşa că fusese nevoit să îl lovească cu pumnul direct în față. Tânărul se prăbuşise, dar începuse să urle şi mai tare. Apucase o ganteră de pe covor ca să se apere. Dar în loc să îl atace cu ea, începuse să lovească în podea, strigând şi mai tare. Se apropiase de el şi îl lovise cu piciorul în față. Dar ținta îi apucase strâns piciorul şi aşa, plin de sânge, îşi înfipsese dinții în gamba lui. Încercase să scuture piciorul şi reuşise să îi descleştеze dinții. Dar reîncepuseră urletele. Se auzeau bătăi în podea venind de la apartamentul de dedesubt. Fără să se gândească, îl lovise cu maceta în față. Sângele

țâşnise peste tot, dar urletele nu încetaseră. Se uitase în jur şi singurul lucru care îi trecuse prin cap în acel moment fusese să apese „play” pe stația audio, care era la îndemână. Zgomotele de tobă acopereau acum țipetele, dar bătăile din podea se transferaseră la calorifer. Era clar ce urma să se întâmple. Femeia care locuia dedesubt avea să cheme poliția şi, probabil, să urce la etaj. Trebuia să reacționeze repede, aşa că, deşi ştia, conform indicațiilor pe care le primise, că amuțirea definitivă a țintei era ultima opțiune, ridicase maceta şi i-o înfipsese în gât, apoi răsucise. Corpul se mai zvârcolise câteva momente, lovise de câteva ori podeaua cu palmele şi încremenise.

Scara începuse să se zguduie ca la un cutremur. De parcă o turmă de hipopotami urca treptele în fugă. Se băgase din nou în dulap. Muzica se oprise. Probabil că discul ajunsese la sfârşit. Se auzise scârțâitul uşii. Apoi nimic, preț de câteva secunde bune. Cum hoarda de hipopotami nu o luase pe scări în jos, presupusese că se afla încă în pragul uşii. Probabil era femeia care gestiona clădirile campusului. Înmărmurită. Se pregătise să iasă pe lângă ea, dar auzise de undeva, din josul scărilor, mai multe voci care se hlizeau tembel.

Se enervă pe el însuşi pentru reacția aceea necontrolată. El, cel care îşi păstra mereu sângele-rece şi îşi petrecuse atâtea ore antrenându-se să nu reacționeze impulsiv, cedase pentru prima oară după foarte mult timp. Durerea ascuțită din gambă, zgomotul de pe scară, nevoia de a lua o decizie rapidă şi rezistența neaşteptată pe care o opusese victima îi întunecaseră pentru câteva fracțiuni de secundă mințile. Se comportase ca un novice. Şi asta îl enerva cel mai tare. Slăbiciunea era ceea ce disprețuia cel mai mult la cei din jur. Şi, cu atât mai mult, la el însuşi.

Capitolul 4

Soneria sună atât de tare şi de brusc, încât lui Charles îi scăpă mâna cu aparatul de bărbierit pe obrazul drept, chiar în dreptul urechii. „Parcă nu te mai poți tăia cu lamele astea moderne”, îşi spuse Charles în timp ce privea cum picăturile de sânge se prelingeau în chiuveta plină cu spumă albă. Îşi instalase o sonerie nouă cu câteva zile în urmă şi insistase să aibă un sunet distinct, pe care să îl audă. De asemenea, îi ceruse electricianului să pună difuzoare în mai multe locuri din casă, inclusiv în dormitor. Era pentru prima dată când o auzea sunând, în întreaga ei splendoare. Poate că fusese o idee proastă. Zgomotul se repetă o dată, şi încă o dată.

— OK. Am auzit, am auzit! strigă profesorul în timp ce cobora în fugă treptele.

Deschise vizeta uşii de la intrare, în timp ce îşi punea halatul pe care îl agățase de pe hol. O femeie şi un bărbat, pe care nu îi mai văzuse niciodată, aşteptau nerăbdători să li se deschidă. Nu apucă să întrebe cine sunt şi ce vor de la el, pentru că femeia întinse o legitimație în fața vizorului. Pe ea scria cu litere de-o şchioapă FBI. Charles deschise uşa. Femeia se prezentă şi îl întrebă dacă ar putea sta de vorbă înăuntru.

Charles nu se trezise încă de-a binelea, aşa că nu înregistrase nici măcar o literă din numele celor doi. Îi invită cu un gest aproape automat în sufragerie. Apucă să spună „Mă scuzați două minute” şi dispăru înapoi pe scări.

Îi găsi pe cei doi în picioare, privind cu interes cărțile din biblioteca imensă care înconjura încăperea.

— Îmi cer scuze, spuse Charles. Vă rog, luați loc!

Femeia privi cu interes tricoul pe care profesorul şi-l trăsese în grabă. Pe pieptul gazdei trona un pumn cu degetul mare ridicat, în culorile steagului american, iar

dedesubt scria mare: „Votați Obama!” Femeia zâmbi, iar lui Charles, care începuse să se trezească, nu îi scăpă ironia din privirea ei. Dădu să bolborosească o scuză, dar se opri. La urma urmei, se aflau în casa lui. Neinvitați. Se aşează şi el în fața celor doi.

— Cu ce vă pot ajuta? întrebă Charles, care îşi recăpătase politețea.

— Probabil că nu ştiți ce s-a întâmplat, spuse femeia. Sunt sigură că cineva a încercat să ia legătura cu dumneavoastră.

Charles îşi aminti că închisese telefonul, extenuat după călătoria din Mexic, şi că se aruncase direct în pat. Urmând să lămurească a doua zi incidentul din avion.

— De fapt, cred că şi eu aş fi venit astăzi la dumneavoastră. Numai că l-aş fi căutat direct pe şeful cel mare.

Spuse asta îngândurat, arătând cu un deget spre tavan. Femeii nu îi scăpase deloc subtextul vorbelor lui Charles. I se păru destul de naiv modul în care sugera că e o persoană importantă. Ca şi cum cineva s-ar fi putut îndoi.

— Poate că e prea puțin, totuşi, ca să îl deranjăm pe domnul director. Aşadar, ştiți?

— Prea puțin? E un scandal.

Vru să continue, dar îşi dădu seama că se refereau la lucruri diferite. Ca şi când abia în acel moment ar fi terminat de procesat ce îi spusese femeia, se ridică de pe scaun şi se întoarse după puțin timp cu telefonul. Îl deschise. Pe ecran îi apărură 19 apeluri pierdute şi, în dreptul mesageriei, numărul 24. Agenta înțelese întocmai la ce se uita Charles.

— Probabil că veți afla acelaşi lucru despre care am venit să discutăm astăzi.

Charles ridică privirea, dar nu apucă să spună nimic, pentru că bărbatul, care până atunci nu scosese niciun sunet, se aplecă puțin în față şi spuse pe un ton şoptit:

— Asistentul dumneavoastră, un anume George Buster

Marshall, a fost găsit la el acasă, azi-noapte, într-o baltă de sânge. Omorât într-un mod bestial, cu un obiect ascuțit, cel mai probabil o sabie lată sau o macetă, după ce fusese torturat în prealabil.

Şocul îl paraliza pe Charles câteva secunde. Nu fu în stare să întrebe decât:

— La el acasă? În campus, adică?

Agentul părea că încheiase ce avea de spus, aşa că se lăsă înapoi pe spate. Femeia dădu afirmativ din cap.

— Un pic în afara campusului, de fapt, spuse ea, cu obsesia aceea pentru detalii pe care numai copoii o au. Aveți habar despre ce ar putea fi vorba?

Lui Charles i se ridică părul pe spate. Marshall, mort? Ucis? Torturat chiar? Făcu imediat legătura. După ce o autoritate necunoscută, dintr-o țară în care legea e un moft, îi confiscase într-o manieră brutală şi abuzivă nişte hârtii pe care le primise de la asistentul său, acum acesta era mort. Coincidența era prea mare ca cele două evenimente să nu fie legate. Se gândi un timp ce să le răspundă celor doi.

În timp ce bărbatul interpreta pauza lungă pe care o făcea profesorul ca pe ceva normal pentru cineva care primeşte o astfel de veste, agenta înțelese că motivul tăcerii era altul.

— E clar că sunteți în stare de şoc, spuse ea. Dar dacă ştiți ceva sau vă gândiți la ceva, la orice, trebuie neapărat să ne spuneți.

— Trebuie să mă gândesc, răspunse profesorul, absent.

— Înțeleg, continuă femeia, începând să preseze, putem lămuri detalii sau ne puteți spune mai târziu dacă vă aduceți aminte de ceva, dar e important dacă vă vine ceva în minte acum. Primele ore sunt esențiale pentru prinderea criminalului.

Charles părea să înțeleagă ce îi spune agenta, dar în acel moment în mintea lui se amestecau fel de fel de întrebări în legătură cu fostul său asistent. Încercă să rememoreze ultimele luni în compania acestuia şi să îşi

amintească ce văzuse în hârtiile confiscate în avion, în puținul timp în care apucase să îşi arunce ochii peste ele.

Capitolul 5

Profesorul Baker nu ştia cum să reacţioneze. Se ataşase într-un fel de asistentul lui. Era fiul unei rude îndepărtate a tatălui său. La insistenţele acestuia, Charles îl luase pe George Marshall sub aripa lui ocrotitoare. Băiatul avea ceva. Părea că trăieşte dintr-o obsesie în alta. De multe ori se gândea că, la felul în care îmbrăţişa o cauză, ar fi devenit un real pericol pentru toată lumea dacă s-ar fi hotărât să se ataşeze de vreo ideologie fundamentalistă. Avea vocaţie de martir. Îl comparase odată cu un buldog care muşcă greu. Dar, odată ce a muşcat, nu îi poţi descleşta colţii, nici măcar cu cuţitul. Studenţilor care îi reproşau ideile fixe ale asistentului le dădea un răspuns ce nu lăsa loc de vreo interpretare: „Dacă Adolf Hitler ar fi fost admis la Şcoala de Arte Frumoase, una dintre cele mai mari nenorociri care s-au abătut vreodată asupra omenirii nu ar fi existat. E mai bine să ţinem persoane de felul ăsta sub control strict". Lumea a râs de exagerarea lui Charles. Dar nimeni nu i-a mai contestat protejatul. Şi apoi, George era foarte simpatic. În afara momentelor în care era bântuit de obsesii şi aproape îşi pierdea respiraţia din cauza presiunii şi a excitării pe care i le generau propriile gânduri şi perspectiva că ar putea descoperi ceva interesant, ceva nou, ceva revoluţionar, avea un umor nebun, foarte special. Era original, iar glumele pe care le făcea aveau întotdeauna o mare încărcătură culturală. Adevărate enigme, de o subtilitate şi o inteligenţă sclipitoare. Mediocrii, pe care nu se putea abţine să nu îi ia peste picior în fel şi chip, mai ales în public, îl urau cu o ură neagră, definitivă. Dar oamenii inteligenţi şi relaxaţi îi căutau mereu compania. Era atât de burduşit de informaţii, iar conexiunile pe care le făcea erau atât de surprinzătoare şi de fermecătoare, încât nu era chip să-i rezişti. Lucrurile pe care le făcea sau spunea, modul în

care acesta îşi alegea subiectele de cercetare, felul în care decidea ce pistă să urmărească îl lăsau de cele mai multe ori cu gura căscată pe profesor.

Îl îndrăgise, într-un anume fel. Şi acum era mort? Ucis în propria cameră?

— A fost vorba de un jaf? se trezi întrebând.

— Jaf a fost, cu siguranță. Doar că nu unul întâmplător, răspunse agenta. După cum i-am găsit camera, e clar că asasinul căuta ceva anume. Şi sigur i-a luat laptopul. L-a smuls cu priză, cu tot. Aveți habar dacă lucra la ceva?

— Domnul Marshall e cercetător istoric. Şi încă unul foarte serios. Nu e… nu era vreun căutător de comori. În general, lucrurile asupra cărora se apleca interesează foarte puțină lume.

Agenta îl privi într-un fel care părea să spună că orice fel de informație e bine-venită. Avea nevoie de un fir de care să se agațe.

— Ați spus „în general”, apăsă femeia pe ultimul cuvânt. E posibil ca de această dată să fi fost altfel?

După câteva momente de gândire, Charles, care nu reuşea să îşi dea seama de vreo posibilă legătură, decise să spună câte ceva. Cine ştie, poate femeia asta, care părea inteligentă, ar putea să îl lămurească şi pe el. Sau să facă vreo conexiune de care el nu era capabil în acel moment.

— Cea mai recentă obsesie a lui era Lincoln.

— Preşedintele?

— Mai ştiți dumneavoastră altul?

Femeia zâmbi, dar nu spuse nimic. Aştepta continuarea.

— Da. Abraham Lincoln.

— Presupun că descoperise ceva nou.

— Da. Aşa zicea. Ceva care ar schimba tot ce ştim despre cel mai important preşedinte al Americii.

— Şi asta nu vă sună periculos deloc? Nu ar putea deranja pe cineva puternic?

— Ce? O nouă teorie despre un personaj istoric? Chiar dacă de o statură ca a lui?

Femeia dădu afirmativ din cap.

— Despre Shakespeare se spune că e o catedrală. Şi că n-ai decât să fluieri în ea cât vrei, că nici măcar un fir de praf nu se clinteşte. La fel e cu Lincoln. S-au spus atâtea. Poate o nouă descoperire ar putea stârni pasiuni printre istorici şi niscaiva obsedați. Dar de aici până la crimă…

În timp ce purta acest dialog, Charles încerca din răsputeri să îşi clarifice dacă ceva din ce îi spusese asistentul ar fi putut avea un potențial exploziv. Pentru asta avea nevoie să îi citească notițele. Dar acestea îi fuseseră confiscate de către o echipă de asalt, în avionul cu care tocmai se întorsese.

O privi lung pe agentă şi avu pentru o clipă senzația că aceasta îi citeşte gândurile. Voia să încheie conversația cât mai repede. Dar ştia că trebuia să îi dea măcar ceva. Aşa că răspunse pripit:

— George susținea că e în posesia unui adevăr atât de teribil despre Lincoln, încât aflarea acestuia ar putea zgudui întreaga nație.

— Şi asta vi se pare puțin? Ce adevăr?

— Habar n-am.

Femeia îl privi neîncrezătoare.

— E impor…

— Da. Important, i-o luă Charles înainte. Nu cred că e important. Dar dacă tot insistați şi pentru că oricum nu mai contează, George susținea că a găsit răspunsul la una dintre marile întrebări ale istoriei, la care nu s-a răspuns încă. De ce un om care nu a dat niciodată semne că ar fi deranjat fundamental de existența sclaviei, nu era pentru, dar nici nu s-a manifestat vreodată elocvent împotriva ei, nu era aboliționist, cel mult un moderat, ba uneori cu accente rasiste evidente, îşi face brusc un scop în viață, scopul suprem în viață, din abolirea ei? Ce s-a întâmplat la un moment dat, ce e acel punct de turnură, acel *tipping point* care îl face pe cel mai celebru preşedinte

american să lase totul baltă, să sacrifice totul, inclusiv propria viață, după cum s-a văzut, pentru această cauză, despre care nu a lăsat vreodată impresia că ar fi fost mai mult decât o conjunctură politică pentru el?

Agenta îl privea altfel pe profesor. Lui Charles i se părea că îi sticleau ochii într-un fel pe care nu îl văzuse decât la oamenii foarte pasionați de ceva. Se hotărî să dea la o parte acea senzație şi refuză să încerce să dezlege gândul din spatele privirii aceleia pe care o cunoştea atât de bine.

— Şi care e? întrebă agenta.

— Ce? A, răspunsul la întrebare? Asta n-a mai apucat să îmi mai spună. Dar aşa făcea întotdeauna. Nu îşi prezenta nicio teorie până nu avea răspunsul complet şi nu venea cu o demonstrație impecabilă.

— Nici măcar nu bănuiți?

— Nu. Dar, cu siguranță, orice ar fi descoperit, fie s-a spus deja într-o formă sau alta, fie e atât de extravagant, încât nu poate fi luat în serios. George era capabil de felul ăsta de exaltare.

— Tocmai a ieşit un film în care Lincoln e vânător de vampiri.

Charles crezu că nu înțelesese prea bine ce spusese agenta. Avu impresia că îi țiuie urechile.

— Ați spus vânător de vampiri?? întrebă cu o jumătate de voce, nesigur pe el.

— Da. Răspunse agenta. Nu l-ați văzut?

Profesorul habar nu avea de existența peliculei cu pricina. O privi cu suspiciune pe femeie şi se întrebă dacă aceasta ar fi avut vreun motiv să îl ia peste picior chiar în acele momente. Aceasta înțelese din nou ce se petrece în mintea lui Baker şi se grăbi să adauge:

— Chiar există. Puteți căuta pe net. Deci, nicio legătură?

— Nu. Adică, nu cred, răspunse Charles, vădit încurcat.

Se făcu linişte. Pentru câteva clipe, fiecare dintre cei

trei şi-ar fi putut auzi gândurile.

Telefonul sună în mâna lui Charles. Acesta se ridică în picioare. Atitudinea lui dădu de înțeles că întâlnirea luase sfârşit. Agenta înțelesese imediat şi se ridică şi ea. Nedumerit, se ridică şi însoțitorul ei.

— Vă mai putem deranja dacă avem nevoie de lămuriri? întrebă agenta în drum spre uşă.

Charles apăsă butonul lateral al telefonului şi acesta se opri din cântat melodia lui Guido şi Maurizio de Angelis *Zorro is back,* interpretată de Oliver Onions, melodia din filmul copilăriei lui Charles, pe care o avea setată ca sonerie doar pentru oamenii cei mai apropiați.

— Îmi cer scuze, nu vreau să fiu nepoliticos, dar ştiți cum se întâmplă. De multe ori, când dai mâna cu cineva în mod mecanic, nu eşti foarte atent. Şi, în plus, continuă Charles, surprinzând-o pe femeie, nu mi-ați dat o carte de vizită, cum cred că se obişnuieşte, şi nici nu mi-ați spus să vă contactez, dacă îmi amintesc ceva important.

Femeia zâmbi la auzul clişeului pe care Charles îl văzuse, probabil, prin filme. Scoase din buzunar o carte de vizită şi i-o întinse.

— Menard, spuse, mă numesc Petra Menard.

Şi îi întinse mâna.

Capitolul 6

Îl chema Socrate. Ăsta era numele lui adevărat. Nu vreo poreclă. Sau, oricum, unul dintre multele nume pe care tatăl său i le pusese. Se născuse în preajma Campionatului Mondial de fotbal din Spania. În 1982. Tatăl său, brazilian de origine, era un microbist cum rar s-a întâlnit. Iar Brazilia era obligată să câştige competiția în acel an, pentru că trecuseră 12 ani de când cea mai frumoasă echipă de fotbal a lumii nu mai ridicase trofeul deasupra capului. Aşa că îşi botezase copilul, premonitoriu, cu numele celor 11 jucători de bază care ar fi urmat, în imaginația lui, să triumfe, la care adăugase cele două nume ale sale.

Se născuse în cel mai sărac cartier al Buenos Airesului, în Fuerte Apache, la *villas,* corespondentele favellasurilor braziliene sau ale shanti town-urilor. Tatăl său se ascunsese acolo cu frumoasa-i soție haitiană, pentru că era un criminal căutat de autoritățile din propria țară. Waldir Leandro Oscar Luisinho Junior Cerezo Falcao Zico Serginho Eder Dirceu Socrates Pereira Teixeira nu apucase să îşi cunoască tatăl, care murise tot în urma blestematului de campionat mondial care îl pricopsise pe el cu grămada de nume, de nu îi încăpeau pe niciun formular oficial. Se îmbătase de necaz atât de tare, când Italia învinsese Brazilia, încât la întoarcerea acasă se împiedicase în situl unei construcții abandonate, prăvălindu-se în golul săpat pentru fundație, unde se înfipsese într-un drug de fier-beton. Acolo l-au găsit după cinci zile. În mână strângea o fotografie a superbei sale soții.

Socrate crescuse sub supravegherea strictă a mamei sale, printre copiii din Fuerte Apache. De la cinci ani învățase să mânuiască cuțitul ca nimeni altul, iar de la 13 devenise singurul cap al familiei, pentru că fratele său mai mare, de 16 ani, fusese ucis într-o confruntare

nocturnă de bande, în alt *barrio*{6} celebru: Ciudad Oculta – Oraşul ascuns. Prima lui acțiune ca adult fusese să-şi răzbune fratele. Îi măcelărise într-o singura noapte pe toți cei opt băieți care participaseră la uciderea fratelui său, în propriile lor case, alături de frați, surori şi părinți. Le intrase în case după ce adunase timp de câteva luni informații despre ei şi îi trimisese la cele veşnice în paturile lor. Nu înainte de a îi spune fiecăruia, cât încă agoniza, cine e şi ce, dar mai ales pentru ce i se întâmpla ceea ce urma să i se întâmple.

O fetiță de şapte ani a fost singura pe care a cruțat-o. Pentru că i s-a făcut milă de ea. Fetița s-a luat după el şi l-a urmărit zile întregi. Îl aştepta când ieşea din casă şi îl urmărea peste tot. L-a şi salvat o dată viața, când, în timpul jafului unui magazin, rămasă afară la o oarecare distanță, a intrat urlând. O armată privată tocmai sosise în parcarea din față. Au fugit amândoi pe geamul depozitului şi au reuşit să se ascundă ore în şir sub un morman de gunoi până când asasinii plătiți ai proprietarului s-au retras. Nu a scăpat nimeni din acel măcel. Întreaga lui gaşcă a fost distrusă. Pe fetiță a luat-o cu el şi de atunci a devenit sora lui. I-a fost frică de răzbunarea ei, despre care era sigur că va veni într-o zi, dar a răsuflat uşurat la înmormântarea mamei sale, patru ani mai târziu, când Rocio Belen, cum se numea micuța, i-a mărturisit că omorându-i familia i-a salvat viața, pentru că tatăl său începuse s-o violeze de la şase ani, iar mama ei ridica de fiecare dată neputincioasă din umeri.

După moartea mamei sale, pe care o iubea ca pe ochii din cap şi pentru care fusese în stare să facă orice, hotărâse să părăsească Argentina, unde devenise unul dintre cei mai căutați tâlhari. Din păcate, o răpusese una dintre bolile mizeriei, aşa că nu avea pe cine să se răzbune, oricât s-a străduit să găsească un vinovat. Pentru tatăl său găsise deja unul. Pe marele jucător italian Paolo Rossi, care năruise speranțele naționalei

braziliene cu trei goluri în acel meci memorabil. Aşadar, îl va ucide pe Paolo Rossi într-o zi, îşi jură. Pentru asta, însă, trebuia să ajungă în Italia, o țară care i se părea atunci foarte departe.

La două zile după înmormântare, hăituit deopotrivă de poliție şi de găştile rivale, o luă pe Rocio şi se urcară la bordul unui vas la întâmplare, unde statură ascunşi până la următorul port. Deşi crescut în sărăcie, mama lui fusese o femeie educată, de condiție bună, care se îndrăgostise de un criminal plin de farmec şi care o trata cum nu o tratase nimeni niciodată. Îi citea unicului fiu tot timpul înainte de culcare şi îi alesese, dintre toate numele pe care le avea, pe cel al filosofului grec Socrate, spunându-i că trebuie să fie la fel de inteligent şi de educat ca acesta. El îşi împărțea timpul între bătăile nesfârşite din Fuerte Apache, Ciudad Oculta, La Boca, Recoleta şi Belgrano şi Biblioteca Nacional de Maestros şi Biblioteca Nacional de la Republica Argentina, unde îşi procurase abonamente şi unde, cu o ambiție nemăsurată, orice avea de făcut, îşi petrecea programatic patru ore în fiecare zi. Cărțile îi salvaseră viața, obişnuia să spună. Îi dăduseră un avantaj decisiv în fața străzii, îl învățaseră să supraviețuiască şi să se descurce. În ultimii ani petrecuți în capitala Argentinei descoperise o altă bibliotecă. Biblioteca Municipal Miguel Cané, unde lucrase cel ce avea să devină scriitorul său ultrapreferat, Jorge Luis Borges.

Cărțile îl învățaseră să înțeleagă lumea şi să o folosească în favoarea sa, îi dezvoltaseră imaginația şi îi organizaseră mintea. Şi făcuseră din el, probabil, cel mai cult criminal din istorie. Dar nu îi înmuiaseră cruzimea. I-o temperaseră şi i-o transformaseră în ceva calculat şi rece. Ca oricărui intelectual lipsit de orice fel de scrupule, îi aduseseră explicații şi justificări raționale pentru întreaga ură care îi făcea sângele fierbinte să clocotească. Ştia aproape pe dinafară *Moartea şi busola. Grădina cu cărări ce se bifurcă, Tlön, Uqbar, Orbis Tertius,* dar era

îndrăgostit, în special, de *Evaristo Carriego* şi, bineînțeles, de ceea ce spunea el că era capodopera absolută a mentorului său, *Biblioteca Babel.*

Cum ştia foarte bine că atunci când e să ți se întâmple ceva, întregul univers conspiră în favoarea acelui lucru şi cum nu credea deloc în coincidențe, fu definitiv convins că de Borges şi de opera lui îl leagă mult mai multe lucruri decât o simplă admirație. Află atunci, citind un interviu al autorului, că acesta ura fotbalul la fel de mult ca şi el. Borges spusese că ura din răsputeri acel sport şi că nu văzuse niciodată nici măcar o partidă până la capăt. Recunoscuse că fusese la un meci cu prietenul său, scriitorul uruguayan Enrique Amorim, dar jurase că plecaseră la pauză şi că în prima repriză discutaseră lucruri care îi interesau pe amândoi, şi niciunul din ei nu văzuse, de fapt, nimic. Asasinului cu numele întregii echipe a Braziliei din 1982 îi ajunse la un moment dat la ureche o speculație apărută în *La Gaceta de Tucumán,* potrivit căreia Borges ar fi mințit şi că, de fapt, ura lui pentru sportul-rege era legată de un accident oribil, petrecut tocmai la un meci de fotbal. După ziarul amintit, Borges ar fi fost un microbist înflăcărat, suporter aproape fanatic al Newell's Old Boys până când a participat la un meci între scriitorii şi vagabonzii din cartierul Palermo. Era în echipă cu Bioy Casares şi Julio Cortázar. La un corner ar fi sărit cu capul înainte, direct în genunchiul lui Flequillo Soraire. Chiar în acel moment, din cauza loviturii, i s-ar fi dezlipit ambele retine. Acesta ar fi fost, după autorul articolului – de fapt, un interviu cu un presupus biograf nonagenar al lui Borges, Harold Macoco Salomón –, chiar motivul orbirii sale. Nu îi trecuse o secundă prin cap lui Socrate că această poveste seamănă prea mult cu o istorie borgesiană. Din contră, o luase foarte în serios. Pentru că, nu-i aşa?, în lumea destinelor legate implacabil, nu există niciodată coincidențe.

Se distră foarte tare şi i se păru că soarta îi adusese într-un loc predestinat când află că vasul acostase într-o

zonă care se numea Atlantida, departament al Hondurasului. Se stabiliră un timp în oraşul-port La Ceiba, dar îşi petrecură câțiva ani în Tela, resort paradiziac celebru pentru petrecerile sale legendare. După ce prinse un pic de cheag făcând treburile murdare ale unui număr rezonabil de gangsteri locali, în momentul când renumele său depăşi granițele țării de adopție, cumpără pentru el şi sora sa o proprietate serioasă în cel mai violent oraş al lumii, San Pedro Sula.

Ascunse maceta sub scaun şi porni motorul. Puse mâna pe Macul alb şi îl deschise. Avea nevoie de parolă. Îl ucisese pe proprietarul lui, şi asta nu era deloc bine. Va trebui să dea explicații. Sau să găsească, într-un alt fel, răspunsul. În întreaga sa istorie de ucigaş plătit sau de „om care rezolvă orice", nu ratase nicio misiune. În curtea casei sale din San Pedro Sula înfipsese, chiar în primele zile de la instalare, în centru, un stâlp de lemn pe care îl intitulase „stâlpul infamiei", în memoria *Istoriei universale a infamiei,* de bună seamă. Pe el făcea câte o crestătură pentru toate misiunile duse la bun sfârşit. Erau 821. Nu avea să se oprească aici şi nici nu avea să rateze această misiune care, i se spusese, era cea mai importantă din întreaga sa viață. Mai importantă decât viețile tuturor celor implicați. Nu se temea de nimic, în general, dar numai gândul că ar putea să îi dezamăgească pe cei care îl angajaseră îi dădea fiori. „Cu ăştia nu se poate glumi", îşi spuse. „De ăştia nu ai cum să scapi." O misiune care se transformase într-o chestiune de viață şi de moarte. Era vorba despre propria viață. Sau despre propria moarte.

Socrate. Aşa îi spuseseră când se dusese să îi viziteze. Pe numele mic, pentru Dumnezeu! Nimeni nu îndrăznea să i se adreseze astfel. Avea o poreclă, pe care o inventase special pentru el. Oricine îl cunoştea sau avea nevoie să i se adreseze trebuia să îi spună „O Parteiro". Era vorba despre o forțare a limbii portugheze. *Parteira* înseamnă

„moaşă”, aşa că masculinul s-ar traduce prin „moaşă-ul” sau „bărbatul care moşeşte”, un fel de asistent maternal pentru naşteri, un mamoş. Pentru cei care nu reuşeau să pronunțe acea portugheză de Brazilia înmuiată, accepta şi echivalentul spaniol: *El Partero.* Numai la auzul poreclei, oamenilor li se ridica părul pe spate. Îşi luase numele tot de la Socrate şi de la procedeul pe care îl folosea pentru a extrage ideile care sălăşluiesc în mintea interlocutorului, de multe ori fără ca acesta să ştie că sunt acolo. Era un procedeu pe care Socrate însuşi, cel grec de această dată, îl botezase drept „Maieutica” şi susținea că e o trimitere la felul în care mama lui, moaşă de profesie, extrăgea copiii. Şi nu exista adevăr, cunoscut sau ascuns, pe care *El Partero* să nu îl poată scoate de la interlocutor printr-o serie de întrebări bine plasate. Chiar dacă era vorba, cum susținea tizul său, doar de reminiscențe ale adevărului. Dacă exista, într-un cotlon ascuns al minții celui interogat, atunci el îl afla întotdeauna.

Capitolul 7

— Al câtelea e? întrebă Walter F. Caligari, în timp ce aştepta, cu mâna proptită în uşă, ca aceasta să se deschidă.

— Al nouălea în ultimele două săptămâni, răspunse ofițerul care îl însoțea. Adică de două ori mai mulți decât în ultimii doi ani la un loc.

Se auzi un țârâit scurt şi se aprinse un bec verde. Intrară pe culoarul lung şi inundat de lumină. Directorul se opri o clipă şi îşi privi subalternul îngrijorat, pe deasupra pungilor imense ale ochilor. Avea din nou privirea aceea de pasăre de pradă. Ca şi când ar fi vrut să îți despice fruntea şi să îți fure toate gândurile. Câteodată, după o şedință nesfârşită cu şeful, care era într-adevăr lungă, dar, spre norocul tuturor, extrem de rară, se distrau pariind că „barosanul" ar putea să taie o uşă din cel mai dur oțel cu privirea. Şi erau convinşi că unul dintre ei va câştiga, odată şi odată, pariul.

— Unde e? întrebă şeful în timp ce se repuse în mişcare.

Ofițerul trebui să grăbească pasul. Când se pornea, nu era chip să îl însoțeşti. Avea compasul atât de mare şi îşi mişca cataligele într-aşa un ritm, că toți însoțitorii trebuiau să alerge ca să poată auzi ce spune. De multe ori convoca o armată de oameni la aeroportul bazei militare unde îşi aveau sediul şi prefera să meargă pe jos pe pistă până la avion sau înapoi în clădire, când cobora din vreunul. I se părea cel mai bun moment să facă trecerea în revistă a noutăților, să traseze sarcinile şi să audă rapoartele. Cu ei era cum era, dar dacă în echipă mai erau convocate şi două-trei fete, spectacolul acestora alergând cu limba scoasă, în timp ce trebuiau să noteze cuvânt cu cuvânt ce auzeau, merita toți banii.

— La „matracuci", spuse ofițerul. Aveți grijă la cap.

Directorul se cocoşase deja, după ce o cotiseră pe

coridorul următor. Avea ceva mai mult de doi metri, iar subsolul în care intraseră începuse să se micşoreze.

— N-ați scos nimic de la el? întrebă în timp ce împingea următoarea uşă.

— Ce ştiți. Ca toți ceilalți.

Se deschise şi uşa aceasta. Un fel de anticameră, din care se făcea intrarea într-un seif. Mare, din oțel. Doi indivizi, înarmați până în dinți, stăteau în poziție de drepți, iar alți doi, a căror unică treabă părea să fie supravegherea monitoarelor, cu căşti mari, de marțieni, pe urechi, se ridicară şi ei, cu gesturi deprinse la instrucție. Se auzi un scârțâit greu, apoi uşa seifului se deschise. Intrară amândoi.

Peisajul se schimbase cu totul. Coridorul era mult mai îngust, iar pe stânga erau dispuse uşi, la distanțe egale unele de celelalte. Destul de îndepărtate, ceea ce sugera că în spatele lor camerele erau foarte mari. Lumina, slabă şi rece, amintea de luminile de gardă de pe coridoarele spitalelor de psihiatrie. Podeaua era desenată în alb-negru, un fel de piatră cubică, ce îți dădea senzația că ai călca pe o stradă pavată, proaspăt udată de ploaie. Pe peretele din dreapta erau figurate nişte case, tot în alb şi negru, cu acoperişuri care păreau că îşi confundă unghiurile de fugă, ca să se termine într-un punct, cu uşi strâmbe care păreau că se lichefiază şi cu ferestre aşijderea. Totul era disproporționat la oraşul desenat pe coridorul cel lung. În stânga, nişte garduri de case uneau celulele între ele, dar continuau şi pe uşile acestora, tot în alb-negru. Toate liniile erau oblice, nu existau unghiuri drepte, ca şi când cel care le făcuse le-ar fi ignorat cu totul sau nu ar fi avut habar de existența acestora. Pe uşa celulei în fața căreia se opriră era desenată un fel de fereastră în formă de romb. O fereastră crescută între gratii reprezentate ca săgeți oblice care creşteau spre tavan şi continuau pe el. O perspectivă perversă asupra unei lumi strâmbe, plină de unghiuri absurde.

Nimeni nu ştia cine şi când desenase în acest fel culoarele celei mai secrete şi mai bine păzite închisori psihiatrice care a existat vreodată în America. Circulau mai multe variante că ar fi fost unul dintre cei internați, pe care l-au lăsat să se manifeste în speranța că vor afla ceva de la el, interpretându-i opera. Sau că însuşi directorul făcuse schițele la sugestia psihiatrului eminent care conducea spitalul, cunoscut îndeosebi pentru succesele sale în materie de hipnoză. Oricine ar fi avut ghinionul să prindă o cădere de tensiune, cu luminile pâlpâind, ar fi fost victima sigură a unei stări de rău. Cu halucinații şi senzații de leşin.

— E aici, cu ceilalți? întrebă autoritar şeful. Nu l-ați izolat?

— Domnul doctor consideră că e mai bine să stea alături de ceilalți. Un fel de memorie colectivă a ceea ce au trăit îi poate apropia şi îi poale face să se deschidă. Să îşi împărtăşească unii altora experiențele.

Directorul făcu semn cu capul şi ofițerul bătu în uşă. Se auzi un zumzet de deasupra uşii. Camera de luat vederi se mişcă şi se întoarse spre cei doi vizitatori. Dinăuntru se auziră paşi.

— Şi n-a zis nimic-nimic?

— Nu, stă cu privirea aia îngrozită, cu ochii plini de vinişoare, cu capul uşor aplecat, legat în cămaşa de forță, şi mai tresare din când în când. Şi de fiecare dată când e întrebat dacă poate descrie ce a văzut, îşi holbează şi mai tare ochii, începe să tremure şi răspunde mereu la fel.

— Ca toți ceilalți.

— Da. *El Diablo!*{7}

Uşa se deschise.

Capitolul 8

După ce închise uşa în urma celor doi agenți, Charles trase aer adânc în piept şi se trânti pe canapeaua din sufragerie. Nu reuşea deloc să se dezmeticească. Îşi dori ca totul să fi fost un vis urât sau ca cineva să îi fi făcut o farsă. Ca să se convingă, puse mâna pe telefonul mobil. Mesajele nu lăsau nicio urmă de îndoială. Asistentul său era mort. Ucis cu bestialitate, după spusele agentei, în locuința sa de la marginea campusului. Îi trecu prin minte să îşi sune secretara, dar nu se simțea în stare să consoleze pe cineva. Îşi spuse că cea mai bună metodă de a trece peste o astfel de veste – nu ştia dacă se afla în stare de şoc sau nu – era să ia puțină distanță. Îşi făcu o cafea şi se aşeză la masa din sufragerie, încercând să aştearnă pe hârtie o schemă cu desfăşurarea evenimentelor din ziua trecută, dar îşi dădu seama că, în afară de uciderea lui Marshall şi de confiscarea dosarului în avion, nu mai ştia nimic. Trebuia să existe o legătură între cele două. Iar dacă exista, însemna că Marshall fusese ucis din pricina acelui dosar. Pe care el nu-l mai avea. Începu să mâzgălească tot felul de figuri geometrice pe o foaie de hârtie. Asta îl ajuta, de fiecare dată, să se concentreze. Asta şi țigara de foi strâmbă, pe care o scoase din umidificator. Se ridică şi se aşeză din nou. De mai multe ori. Întâi se duse după scrumieră, apoi după brichetă. Şi după ceva de scris. Apoi deschise frigiderul şi se holbă în el preț de aproape un minut, fără să vadă nimic. Într-un final, puse mâna pe o cutie de Coca-Cola. Se aşeză la loc şi se întrebă dacă o fi posibil să bea Coca-Cola cu cafea. Rece şi fierbinte. Luă, alternativ, câteva înghițituri din fiecare. În cele din urmă, turnă sucul peste cafea.

Printre însemnările lui Marshall trebuie să fi fost ceva suficient de important încât poliția mexicană să fi făcut întregul spectacol din avion. Şi atât de important încât

Marshall să fie ucis. Cum nu credea în coincidențe, îşi spuse că cel mai bun lucru pe care îl putea face era să reconstituie cât de mult putea din paginile pe care le răsfoise. Mâzgăli ceva. Îşi notă, una sub alta, cifrele de la unu la cinci, dar cu cât încerca mai mult, cu atât mai puțin îşi amintea. Îşi ridică privirea spre bibliotecă, în timp ce mâna continua să mâzgălească automat foaia care începuse să se umple. Era o tehnică pe care o folosea de multe ori când se afla în impas. De fiecare dată când încerca fie să îşi amintească ceva, fie să găsească un fir logic. Luă la întâmplare de de pe un raft şi începu să le citească cotoarele. Citi câteva, după care
îşi aplecă privirea spre foaie. Între figurile geometrice care începuseră să se călărească unele pe celelalte, descoperi un semicerc închis, ca o semilună. Numai că în loc ca aceasta să fie desenată orizontal, zăcea întinsă deasupra unei piramide care se urcase amenințător peste un paralelipiped.

Brusc, fața i se crispă de emoție şi scrise ca şi cum ar fi fost un medium căruia o viziune neagră îi dictează, următoarele cuvinte: OMNES LIBRI. Asta era! Astea erau cuvintele la care se blocase şi în avion. Mai văzuse ceva, în fugă, dar aceste cuvinte, pe a doua sau a treia pagină, îl blocaseră şi atunci. Cuvintele erau aşezate în semicerc, aşa că le scrise întocmai, în semiluna pe care o desenase. Îşi spuse că pagina era prea plină, aşa că luă o coală nouă şi redesenă semiluna mult mai mare. Cu cele două cuvinte în ea, aranjate pe arcul de cerc. I se păru interesant că forma aceea îl făcuse să îşi amintească cuvintele. De ce? Era ceva mai mult acolo. Cuvintele acelea i se păreau foarte familiare. Sigur, era o expresie în latină, care însemna TOATE CĂRȚILE. Dar de unde venea? Unde o mai văzuse? Pe măsură ce privea desenul, i se părea tot mai familiar. Şi nu din avion. Ci de dinainte. Cu mult timp înainte.

Hotărî să pornească spre campus. Mai devreme sau mai târziu, tot trebuia să dea ochii cu lumea.

Capitolul 9

Charles porni motorul maşinii şi apăsă până la fund pedala de accelerație. Aston Martin-ul său tunat aproape se strânse ca un burduf de acordeon şi țâşni în josul străzii, ca un cal nărăvaş. Pasiunea lui pentru maşini era privită cu severitate la Princeton, în special în rândurile profesorilor scorțoşi, care nu de puține ori îi comentau destul de zgomotos extravaganțele. Studenților, însă, le plăcea ce reprezenta Charles. Combinația aceea de celebritate care s-a îmbogățit de pe urma cunoştințelor şi a muncii sale, seriozitatea şi minuțiozitatea cu care îşi pregătea fiecare prelegere erau dovada că educația de înalt nivel poate duce şi ea la împlinirea visului american. Era profesorul preferat al tuturor, acesta fiind de cele mai multe ori principalul motiv pentru care colegii nu îl prea aveau la inimă. În doar câteva minute viră în viteză pe lângă chioşcul care mărginea piața Palmer, la intrarea de pe strada Nassau, şi, cu aceeaşi viteză, coti la dreapta pe lângă restaurantul Winberie's, unde îşi dădea, de cele mai multe ori, întâlnire cu jurnaliştii care îl vânau pentru interviuri, în special pentru că era la câțiva paşi de casă. Acceleră în curbă. Roțile scrâşniră, în timp ce maşina îşi aranja cochet fundul cu un tremurat. Făcu imediat stânga pe lângă magazinul Brooks Brothers, intră şi ieşi, aproape instantaneu, de sub viaduct. Reduse puțin din viteză, ca să se asigure că nu vine nimeni, şi viră la dreapta, pe Hulfish Street.

Nu apucă să se încadreze bine pe stradă, că văzu în fața ochilor o arătare nedefinită, dar avu intuiția că un individ se angajase să treacă strada pe trecerea de pietoni din fața parcării Hulfish. Maşina înțepeni, iar privirea lui Charles rămase fixată pe o cataramă din acelea mari, cum poartă cowboy-i în westernuri. Bazinul bărbatului, care se întorsese spre maşină, era la o înălțime nefirească, la doar câțiva centimetri în fața capotei. Ridică

privirea. Avu nevoie de câteva secunde să pregătească o scuză, atât de mult dură mişcarea capului său, în timp ce măsura un trunchi nesfârşit, sprijinit pe cele mai lungi picioare pe care le văzuse vreodată. Dar când ajunse cu privirea în dreptul capului bărbatului, soarele îl lovi direct în ochi. Fu nevoit să îşi mişte capul şi nu mai apucă să bolborosească nimic, dar arboră o mină vinovată. Capul individului acoperea acum soarele şi părea înconjurat de o aură. Cu legendara-i prezență de spirit şi umorul special care îl caracterizau, îşi spuse că fusese cât pe ce să omoare un sfânt, ceea ce nu e niciodată prea bine. Omul îl privea cu uimire şi fără pic de reproş. Pe fața lui prelungă, fără urmă de păr, nici măcar acolo unde ar trebui să fie sprâncenele, se citea un fel de zâmbet, o expresie de simpatie amestecată cu uimire. Omul mişcă capul un pic în jos, mărind ochii foarte tare, într-un gest teatral. Charles avu impresia că avea în față un fel de căpcăun, dintre aceia buni, de care, în orice poveste care se respectă, nu ştii niciodată când o să ai nevoie.

Căpcăunul îl mai privi puțin şi îşi continuă drumul spre capătul celălalt al zebrei. Charles urmări cu privirea mersul ciudat al uriaşului până când un claxon zdravăn îl trezi din transă. Porni, dar văzu în oglinda retrovizoare cum omul întoarce capul după el. Câteva clipe mai târziu văzu în față o mulțime de maşini, inclusiv maşini de poliție. Strada Witherspoon era închisă. Reuşi să se strecoare şi lăsă maşina în mica parcare din stânga. Coborî şi o luă preț de câteva zeci de metri pe străduțe, strecurându-se cu mare greutate prin mulțimea de gură-cască.

Capitolul 10

Asistenta deschise uşa. Caligari intră cu un pas sigur, dar expresia terifiată de pe chipul doctorului îl făcu să se oprească. Chipul răvăşit al celui mai important psihiatru în viaţă pe care îl cunoscuse îl nedumeri. Cu pupilele dilatate la maximum, părea că a văzut o stafie. Se temu pentru o clipă că fusese contaminat de ceilalţi. Că îi povestiseră ceva sau că se produsese un transfer. Că se întâlnise cu coşmarurile lor cele mai îngrozitoare. Întoarse privirea spre asistentă. Nu se putea citi nimic pe chipul ei. Apoi reveni la psihiatru, cu privirea aceea pătrunzătoare pe care i-o cunoşteau toţi cei care avuseseră ocazia să lucreze cu el. De parcă ar fi vrut să îi radiografieze gândurile. Acesta mişcă mâna cu care strângea mapa tare, de plastic, la piept.

— Ce s-a întâmplat? întrebă directorul cu jumătate de gură, temându-se că nu va primi niciun răspuns.

Medicul îşi mişcă ochii şi capul şi, ca şi cum ar fi făcut un efort uriaş să se stăpânească până atunci, prăvăli asupra şefului său o ploaie de vorbe, aproape înghiţind cuvintele:

— A început de vreo câteva ore, după ce le-am dat medicamentaţia de seară. Şi acu' nu se mai opreşte. Trebuie să vedeţi.

Nu termină fraza, că făcu brusc stânga-mprejur spre cea de-a doua uşă din spatele cabinetului. Cei trei îl urmară. Directorul ar fi vrut să întrebe despre ce era vorba, dar îşi dădu seama că cel din faţă era prea surescitat ca să îi răspundă. Aşadar, trebuia să vadă cu propriii ochi.

Sala imensă în care erau găzduiţi cei 13 bolnavi-prizonieri semăna mai degrabă cu o hală de fabrică părăsită decât cu un salon de spital, în special datorită ferestrelor mari cu foarte multe ochiuri. În partea din dreapta, în spate, puteau fi văzute cele 20 de paturi

suprapuse, cu băncuțe în fața lor. Acest ansamblu, alături de rastelele metalice, dădeau acelei părți a încăperii un aer de cazarmă.

În spatele paturilor, o uşă ducea la spălătoare şi la WC-uri.

În partea dreaptă era un spațiu vast, cu spaliere şi tot felul de instalații sportive, ca într-o sală de sport, tot a armatei. Nu lipseau porțile de handbal şi coşurile de baschet, cu podeaua trasată corespunzător. Un singur deținut, unul singur, stătea într-un picior pe o bârnă şi privea fix la ce se întâmpla în partea din stânga a sălii.

Un altul, cel adus în acea seară, tremura în căruciorul cu roți, agitat şi mai tare de spectacolul care se desfăşura în fața lui.

Dincolo de locul de relaxare din partea centrală, ocupată de fotolii şi canapele comode, în mijlocul cărora tronau o uriaşă masă de snooker şi un bar cu frigidere pline cu băuturi nealcoolice în sticle de plastic, pe peretele estic, în direcția de privire a directorului, cei unsprezece deținuți îşi împărțiseră peretele, alb până în acea după-amiază, şi mâzgăleau întruna, fără să se oprească sau să obosească. Erau toți într-un fel de transă. Gesturile lor păreau ale unor animale disperate care trebuiau să îşi continue operele, ca şi când o voce a unei autorități supreme le-ar fi ordonat ce să facă. Era, îşi zise Caligari, un fel de scriere automată. Nu era, însă, vreo întâlnire dintre o umbrelă şi o maşină de cusut, ci o înşiruire nesfârşită de nume. Fiecare deținut scria aceleaşi cuvinte, dar nu în aceeaşi ordine. Aveau în mână cărbunele acela cu care erau stimulați să deseneze pe planşele din josul sălii de sport. Mâzgăleau cu litere groase. Pe care le întăreau de mai multe ori. Imediat după ce începuseră, doctorul scosese din depozitul din spatele peretelui din stânga o tavă uriaşă cu cărbune pentru desen şi sunase la poartă să îi mai aducă rezerve cu cea mai mare viteză posibilă.

Privirile directorului şi ale ofițerului alunecară în viteză

peste peretele mâzgălit. Citiră cu uşurinţă literele mari, aşternute mult deasupra capetelor celor doisprezece. Când coborâră privirea, trebuiră să ghicească literele care nu se vedeau de capetele lor în continuă mişcare, dar, cum textele se repetau, nu le fu greu să înţeleagă ce nu puteau citi.

Capitolul 11

— Cine e ăla? întrebă copoiul din cadrul uşii, unde coborâse pentru a-şi aprinde o ţigară.

— Care ăla? zise omul de la paza campusului.

— Ăla care încearcă să-l convingă pe colegul tău să îl lase să treacă de linia galbenă. Îi urăsc pe papagalii ăştia care simt nevoia să se bage în seamă. Dacă scrie „Scena crimei. Nu treceţi", înseamnă că nu ai cum să te descurci şi să treci. Ştiu mutra aia de undeva.

— E profesorul Baker, răspunse paznicul cu respect. George. Ăăă... domnul Marshall a fost asistentul lui, adăugă în timp ce făcea un pas spre Charles.

Copoiul îl prinse de braţ şi îi aruncă o privire severă.

— Nu. Îl ştiu de altundeva. E un soi de politician.

— A, zâmbi paznicul cu admiraţie, domnul profesor a fost strategul campaniei prezidenţiale. Probabil îl ştiţi de la televizor. Îl însoţea peste tot pe preşedinte. Pe vremea când era candidat.

Copoiul ştia exact cine e Charles. Asistase cu câţiva ani în urmă la una dintre prelegerile sale, dar, dintr-un motiv numai de el ştiut, în seara aceea voia să o facă pe prostul. Vru să adauge ceva, dar o echipă de legişti care coborau din casă întrerupse conversaţia celor doi slujitori ai legii.

Îi strânse mâna cu căldură şi compasiune lui Charles şi îi făcu semn poliţistului că e în ordine, că garantează el. De pe stradă se auziră două frâne bruşte şi două SUV-uri negre, fără niciun fel de însemne pe ele, opriră chiar în buza panglicii galbene. Din primul coborâră doi bărbaţi îmbrăcaţi în costume standard pentru serviciile secrete. Charles îi privi şi se întrebă de ce persoanele reale trebuie să păstreze, în îmbrăcăminte şi atitudine, clişeele pe care filmele de acţiune le-au creat despre ele. Se gândi că, de fapt, nu era deloc sigur dacă filmele se inspiraseră din realitate sau dacă nu cumva ăştia copiau filmele, pentru

că le plăcea imaginea aceea de indivizi duri şi superiori. Ce urmă îi întări profesorului convingerea că mai degrabă a doua variantă era cea corectă. Tot aşa cum privea curios scena, în timp ce făcea un pariu cu sine însuşi că tot ce va urma va fi un nou clişeu din filmele polițiste.

Această capacitate a lui Charles de a se deconecta de la consecințele tragice ale unui eveniment sau de a-şi deplasa atenția în altă parte îi fusese mereu de folos. Era o tehnică de supraviețuire pe care o învățase de la bunicul său. Acum era foarte curios dacă urma să îşi învingă alter ego-ul sceptic la pariul imaginar. Miză pe un conflict jurisdicțional.

— Unde e şeful tău? întrebă autoritar unul dintre ei în timp ce îi flutura polițistului pe la nas o legitimație.

Polițaiul vru să răspundă ceva, dar nu apucă, pentru că agentul i-o tăie scurt:

— Oriunde ar fi, îl iei de mânuță şi vă căraţi de aici. Din acest moment nu aveți niciun fel de jurisdicție. Această crimă e acum o problemă de securitate națională.

Între timp, din cealaltă maşină coborâră doi bărbați şi o femeie. Femeia părea să fie cea care comanda. Le spuse ceva în şoaptă celor doi însoțitori, care păreau mai degrabă gărzile ei de corp. Unul dintre bodyguarzi se apropie amenințător de polițist şi se răsti la acesta şi la paznic:

— Aveți cinci minute să trimiteți pe toată lumea acasă. Nu suntem la circ.

Apoi se aruncă spre studenții adunați în fața casei în care locuise până în acea dimineață George Buster Marshall.

Agentul care vorbise primul se îndreptă cu legitimația în mână spre copoi.

Charles se distra copios. Uitase de ce venise acolo şi reuşise să se deconecteze pentru câteva clipe. Era, totuşi, nemulțumit că reuşise să intuiască atât de uşor. Era prea simplu. Trebuia să mai urmeze ceva.

— Vă rog să…

— Am auzit din prima, răspunse acesta fără să pară defel intimidat de superspionul atât de impresionat de propria persoană. Arătați-mi un act.

Agentul se blocă pentru o clipă. Obrăznicia unui polițai de provincie, care nu recunoaşte întâietatea unei maşini negre fără însemne, dublată de o insignă de la NSA, i se păru că frizează intolerabilul.

Se umflă ca un cocoş şi împinse insigna în față. Doar că Columbus Clay nu era defel un polițist obişnuit şi nici de provincie nu era.

— Asta e o legitimație, nu un act care să ateste ce spuneți. Arătați-mi un ordin de serviciu.

Atitudinea copoiului îl descumpăni pe agent, care abandonă lupta şi se întoarse cu spatele, aruncând o privire rugătoare spre femeie. Aceasta înțelese pe loc şi se apropie de cei doi. Trecu la doar două palme de Charles, aproape să îl atingă. Se afla la doar câțiva metri de scena în care era spectator şi în care trebuia să se ferească să devină şi actor în acelaşi timp. Se trase puțin în spate, dar ciuli bine urechile. Femeia stătea cu spatele la el, aşa că nu putea să-i vadă fața, dar auzea tot.

— Ştiți că, în baza „Patriot Act", NSA-ul are jurisdicție totală ori de câte ori situația o cere? spuse femeia.

— Asta înseamnă că presupuneți că asasinarea unui profesoraş de şcoală, e adevărat, cu bestialitate, e un act de terorism. Pe ce vă bazați?

Femeia nu părea persoana potrivită cu care să stai la negocieri. Evident, era obişnuită să comande, tot aşa cum nu părea că ar tolera vreun fel de insubordonare. Obrăznicia personajului din fața ei, care mai şi mirosea îngrozitor a tutun, îi făcu sângele să i se urce brusc la cap. Singurul lucru care o oprea să îşi asmuțească băieții pe el era că nu ştia încă pe cine are în față. Aşa încât, cu efort, îşi compuse o expresie cât putu de calmă şi întrebă cu voce joasă:

— Dar dumneavoastră cine sunteți?

— Trimisul Dumnezeului dumneavoastră pe Pământ.

Femeia aşteptă continuarea, care nu mai venea. Era clar că individul o lua peste picior şi că trebuia să fie disciplinat de urgență. Copoiul sesiză că întinsese coarda prea mult. Aşa că rosti repede:

— ODNI.

Femeia rămase cu gura căscată. Ştia că această organizație există, într-un mod, aşa, teoretic, dar nu văzuse niciodată la față un om care să lucreze pentru ea.

— Sunt adjunctul şefului şefilor dumneavoastră. Asta mă face, cred, superiorul dumneavoastră.

— Ba nu vă face deloc, ripostă femeia.

Ca să fie mai convingător, îşi băgă mâna adânc în buzunarul din spate al pantalonilor, de unde scoase cu mare greutate un morman de documente şi obiecte, printre care şi un portmoneu. Se aplecă întâi după biletele vechi şi mototolite pe care le scăpase pe jos. După care scormoni de zor în portmoneul obez şi, în cele din urmă, scoase o legitimație mică, de plastic, pe care i-o întinse femeii aflate acum în pragul turbării.

— Noi nu avem insigne şi chestii, spuse Columbus Clay amuzat. Pentru că puterea pe care o avem ne permite luxul de a nu avea nevoie să intimidăm pe nimeni.

— Până mă lămuresc ce să fac cu dumneavoastră, puteți rămâne. Vă garantez că nu pentru mult timp.

Şi ca să pună punct conversației, femeia făcu stânga-mprejur şi se îndreptă spre maşină.

În acest timp, Charles socotea în cap dacă a pierdut pariul sau nu – ghicise că va fi o confruntare între jurisdicții, dar nu că va fi una de dublă, poale chiar triplă jurisdicție. Îi venea să spună cu voce tare *The more, the merrie*{8}, dar rămase cu gura căscată când femeia o porni înapoi. Privirea ei se încrucişă cu cea a lui Charles, care dădu să spună ceva. Aceasta însă nici nu îl băgă în seamă, ca şi când nu s-ar fi văzut cu doar câteva ore mai devreme. Părea că priveşte prin el în timp ce se îndrepta spre maşină.

Era Petra Menard.

Capitolul 12

După 11 septembrie 2001, serviciile secrete s-au umflat atât de mult încât au ajuns să se constituie în ceea ce se cunoaşte astăzi sub denumirea, deloc lipsită de ironie, de *intelligence state,* „statul spionilor". O investigație care a stârnit un scandal imens, făcută de *Washington Post,* a ajuns la concluzia că există nu mai puțin de 1.271 de organizații guvernamentale şi 1.931 de companii private care sunt implicate în spionaj, securitate națională, strângere de informații, contraterorism şi atâtea altele, nu toate foarte clare şi nici foarte curate. Tot potrivit *Washington Post,* numai NSA-ul subangajează peste 250 de companii private. Printre acestea se numără giganții SAIC şi Northrop Grumman. Multe dintre ele se amestecă unele cu altele, munca e de multe ori dublată sau triplată, şi rezultatele, de foarte multe ori, fie irelevante, fie contradictorii. Teoriile conspirației susțin că ar fi vorba despre bugete imense care sunt secretizate tocmai pentru a ascunde sumele uriaşe care sunt cheltuite pentru mituirea oficialilor din guvernele sensibile la astfel de argumente şi pentru finanțarea a tot felul de operațiuni aflate, în cel mai bun caz, la limita legalității.

ODNI, adică Office of the Director of Național Intelligence – Biroul directorului Serviciului Național de Informații – este o creație de dată recentă. El s-a născut tocmai din nevoia de a unifica mormanul de date pe care acest stat al informațiilor îl obține, dar şi pentru a crea o strategie de apărare şi de luptă împotriva pericolelor care pândesc America, inclusiv – sau în special – lupta împotriva terorismului. Comunitatea de informații este condusă de acest Birou, al cărui şef este consilier al preşedintelui Statelor Unite, dar şi al Național Security Council (Consiliul Național pentru Securitate) şi al Homeland Security Council (Consiliul Național al Patriei).

Dacă, până în 2005, şeful acestui Birou era directorul CIA, o dată cu aprobarea de către Congres a Intelligence Reform and Terrorism Prevention Act[9], a fost numit un şef independent. Primul dintre aceştia, John Negroponte, a fost învestit de George W. Bush. Biroul supervizează Programul Național al Comunității de Informații şi, în general, trebuie să ştie tot, să aibă o viziune de ansamblu şi să coordoneze întreaga comunicare încâlcită şi complicată a serviciilor americane.

Nu de puține ori, chiar dacă nu la vedere, există conflicte, mai ales de ordin jurisdicțional, asupra cazurilor concrete, orgolii, lupte pentru putere şi influență, gelozii, dar mai ales bătălia pentru finanțare. Acestea sunt râurile subterane ce sapă terenul fragil pe care stă aşezată întreaga comunitate de informații.

Columbus Clay fusese adus în urmă cu un an la ODNI. Directorul îl învestise cu un fel de putere executiv-detectivistică. Pentru nimeni altcineva calitatea sa de struțo-cămilă nu era deloc clară. Câteodată, părea că până şi directorul sau Clay însuşi aveau probleme să înțeleagă care era rolul său în organizație. Columbus Clay era integral la dispoziția directorului Comunității de Informații. Acesta se obişnuise să îl trimită în misiuni dificile, ori de câte ori ceva din ceea ce îi ajungea la urechi nu era suficient de clar sau i se părea dubios. Îi suspecta suficient de tare pe cei care, tehnic vorbind, erau subordonații săi, din multitudinea de servicii secrete, că ascund informații importante, aşa că un om cu calitățile copoiului, pe care îl agățase dintr-o secție de poliție din San Francisco, putea să-i fie de folos, măcar din când în când. Şi intuiția nu îl înşelase. Cu înfățişarea sa modestă, cu răbdarea-i infinită, cu felul insolit în care îşi făcea apariția pe neaşteptate şi fără să abuzeze de autoritatea sa imensă –, Clay reuşise să se facă plăcut pe oriunde mergea. Şi de fiecare dată venise cu rezultate. Cel mai recent aflase de o filieră a drogurilor aranjată de o mică

grupare din CIA care facilita transportul de cocaină în America printr-un tunel ce venea direct din Tecate-ul mexican până în casa unui milionar, situată de cealaltă parte a frontierei, chiar în Tecate-ul american. Operațiunea, care începea şi se sfârşea în California, avea ca pretext infiltrarea de informatori în unul dintre cele mai mari carteluri din nordul Mexicului. Columbus Clay n-avea nici cea mai mică idee ce făcuse şeful său cu informațiile pe care i le adusese. Tot ce ştia era că după acea aventură nimic nu i-a mai putut şterge şefului său zâmbetul de pe față, timp de câteva săptămâni. Nu reuşise nici măcar să intuiască dacă zâmbetul acela se datora rezultatelor obținute în ancheta respectivă sau unei poveşti care continua să circule pe holurile sobre ale instituției, potrivit căreia, pentru a reuşi să intre în casa milionarului în care se afla tunelul, fusese nevoit să îşi sacrifice trupul. Femeia de serviciu a milionarului, o mexicancă de 200 de kilograme, ceruse favoruri sexuale în schimbul informațiilor şi al accesului.

Înainte de a se transfera la Washington, Columbus Clay fusese, timp de 20 de ani, detectiv la cea mai mare secție de poliție din San Francisco. Începuse târziu. Apăruse din neant şi nimeni nu îşi amintea să fi auzit despre el înainte de a fi apărut la secția de poliție, tot aşa cum nimeni nu l-a auzit vorbind vreodată, în vreun fel, despre trecutul său. Era ca şi cum fusese paraşutat direct în prima maşină de patrulă întâlnită în oraş, pe locul din dreapta, alături de partenerul căruia îi putea fi cel puțin frate mai mare. Deținea recordul absolut al Statelor Unite la crime rezolvate. Mai precis, era singurul detectiv din istorie care reuşise să rezolve, într-un fel sau altul, toate dosarele pe care le primise de-a lungul carierei sale. Şi unele fuseseră foarte complicate. Decorațiile şi diplomele pe care le primise, de la fel de fel de autorități, zăceau aruncate claie peste grămadă în dulapul său de metal de la secție, în care nu mai încăpea nimic şi pe care îl deschidea cu mare grijă doar ca să adauge vreun trofeu

din aluminiu sau din sticlă ori vreo hârtie de recunoaştere, mototolită. Refuzase de fiecare dată avansarea pentru că prefera munca de teren şi nu îi plăcea să dea ordine. Şefilor nu le-a displăcut asta, mai ales că de fiecare dată era îmbulzeală pe postul respectiv, iar primarul nu insista, deoarece era încântat de eficiența lui Columbus Clay. Tot aşa cum, după ce fusese promovat, refuzase să lucreze cu orice partener.

Gurile rele spuneau că era atât de retras şi nu dădea detalii despre mersul anchetei – deşi asta îi enerva de multe ori pe superiorii săi – pentru că, de fapt, creierul din spatele rezolvării tuturor crimelor era soția sa, despre care vorbea tot timpul, dar pe care nimeni nu o văzuse vreodată. Felul în care venea îmbrăcat, mereu şifonat şi cu aceleaşi haine, le întărea celorlalți suspiciunea că, de fapt, soția sa se ocupa cu altceva, de vreme ce nu avea timp să se îngrijească de aparența ciufulită a soțului său. Niciunul nu se îndoise, însă, de existența ei, niciodată.

Când mai scăpa frâiele la câte un chef la barul local, colegii erau de-a dreptul înspăimântați de memoria sa incredibilă. Îşi amintea totul despre orice. Nu numai că era o enciclopedie umblătoare a tuturor dosarelor pe care le deschisese vreodată – colegii îl şi foloseau drept arhivă, ori de câte ori aveau rapid nevoie de o informație despre vreun caz din trecut – dar ținea minte orice detaliu, oricât de nesemnificativ, de care se lovea. De la culoarea draperiilor unei case pe care o vizitase până la dinții lipsă ai vreunui cadavru, ştia orice. Aşa cum îşi amintea întotdeauna datele de naştere ale tuturor colegilor săi, ale nevestelor şi copiilor acestora şi nu uita niciodată să îi felicite cu aceste prilejuri. Cei care nu îi dădeau credit soției sale incerte aruncau tot meritul asupra acestei memorii extraordinare pentru fiecare detaliu, o minte ce reținea nu numai obiecte şi situații, ci şi lucrurile pe care i le spusese cineva şi ordinea în care o făcuse. Odată, într-un caz complicat de crimă, unde, în încăperea în care fusese găsit mortul cu un morcov înfipt într-un ochi şi un

păstârnac în altul, într-o poziție nefirească, cu fundul bombat înspre exterior din cauza pernei pe care era culcat artistic, se adunaseră câteva zeci de polițiști, martori, avocați și oameni prinși întâmplător în vâltoarea sinistrei crime, întors în secție, bătuse la mașină până dimineața tot ce vorbiseră acei oameni acolo, în ordinea exactă, fără să îi fi scăpat vreun cuvânt. Cele 82 de pagini dactilografiate perfect îl făcură pe șeful său să îl compare cu un monstru, cu un personaj din serialele cu oameni cu abilități speciale ca *Heroes* sau *X-Men.* Acea minipiesă de teatru transcrisă l-a și făcut să descopere asasinul, după cuvintele pe care acesta și doi martori le spuseseră. Acel îngrozitor „asasin cu legume", cum fusese supranumit, terorizase orașul, ucigând în serie, într-un mod culinaro-creativ, oameni care se hrăneau nesănătos. Sfecla roșie și țelina erau semnăturile lui preferate. Le înfigea mai ales în părțile dorsale ale victimelor.

Amănuntele pe care le reținea erau – aproape de fiecare dată – cheia întregului mister. Cum se exprimaseră odată doi polițiști mai bătrâni, această calitate extraordinară era, totodată, și blestemul lui. Ce suferință trebuie să fie aceea de a nu putea să uiți nimic! „Uitarea e cea care ne ajută să supraviețuim", se exprimase melancolic unul dintre aceștia, cu ochii aburiți de shot-urile de tequila care cursese în valuri în acea seară.

Și, ca orice personaj aproape de legendă, trebuia să aibă și el ceea ce se numește în limbaj de specialitate un *main flow,* un defect major, o roată lipsă în angrenajul uriaș care ne pune pe toți în mișcare. Această slăbiciune a sa erau oglinzile. Nu le putea suporta. Nici vitrinele, când reflectau ceva. Nimeni nu știa de unde îi venea asta, probabil o traumă din copilărie, se șușotea pe la secție. Singura dată când șeful a îndrăznit să-l întrebe, la balul din acel an al poliției, a răspuns ciudat și ambiguu: „Oglinda multiplică prostia". Cum oamenii așteptau o dezvoltare a subiectului, adăugă pe scurt: „Dacă un prost e în fața unei oglinzi, ai dintr-odată lângă tine doi proști,

iar dacă suntem într-un bâlci sau într-o sală a oglinzilor, prostul ăsta se poate multiplica la nesfârşit". Atât. De atunci nimeni nu a îndrăznit să îl mai întrebe nimic despre spaima sa primordială.

Capitolul 13

Atât Caligari, cât şi ofiţerul îşi plimbau cu repeziciune privirile de-a lungul peretelui şi înregistrau cuvânt după cuvânt, nume după nume: Patorrio, Balban, Abracace, Forneus, Astaroth, Orebas, Orias, Subnah, Xafan, Zepar, Malaphar, Gaap, Azazel, Furfur, Biemot, Cerberos, Ipos, Asmodeu, Lucifer, Labolas, Alvion, Gemory, Prufla, Secre, Vapula, Forcas, Dantalion, Belzebut, Ronove, Andromalius, Adiamelcch, Abaddon, Şeitan, Aamon, Bitru, Glasya, Separ, Ahriman, Baphomet, Vassago, Agares, Moloh, Vine, Ukobach, Dracula. Angra Maiynu, Behemoth, Satanas, Beleth, Andras, Carabia, Belfagor, Beherit, Syriac, Amon, Amy, Caasimolar, Flauros, Baalzefon, Malehas, Leonardo, Apollyon, Baalberith-Canaanite, Melchom, Wall, Beret, Ose, Murmur, Phoneix, Sitri, Chemosh, Demogorgon, Abigor, Alaslorr, Cali, Decarabia, Procel, Ronwe, Picollus, Cimeries, Euronymos, Gorgo, Mephistopheles, l. Eviathan, Amduscias, Alloces, Byleth, Focalor, Aarzel, Bifrons, Purson, Mamon, Lilith, MCV, Iblis, Haborym, Loki, Arioch, Andrealphus, Caacrinolaas, Mormo, Naamah, Samael, Marduk, Bael, Saleos, Otis, Rahouart, Zebos, Mastema, Melek Taus-Yezdi, Buer, Arioch, Chax, Milcom-Ammonite, Nihasa, Botis, Cimeries, Scox, Barbato, Malfa, O-Yama, Zaleos, Vual, Vepar, Zagam, Stola, Valac, Samnu, Typhon, Yen-lo-Wang, Bune, Aubras, Buer, Balam, Foraii, Eyrevr, Chax, Caym, Sedit, Yama, Tehort, Shax, Bathym, Gusoyn, Halphas, Ahpuch, Astaroth, Kaum, Paymon, Baalberith, Bast, Furinomius, Tap. Bile, Enma-O, Hecate, Mantus, Mania, Haborym, Damballa, Ishtar, Metztli, Morax, Marcocia, Gamygyn, Nabrius, Mictian, Nergal, Nija, Caym, Marbas, Malphas, Naberius, Prosperine. Sekhmet. Tezcatlipoca, Volac, Haagenti, Leraye, Marchocias, Nicliar. Necuratu, Sabazios, Nosferatu, Tunrida, Thoth, Yaotzin, Nibba, Ipes, Halphas, Naberius,

Haagenti, Thamuz, Midgard, Agares, Bathin, Eligos, Cacus, Callicantzaros, Alloces, Astarte, Gorgona, Jinn, Jormungand, Hecate, Incubus, Yenaldooshi, Shedim, Succubus, Rakshash, Hurakan, Hilsi.

Deținuții continuau să scrie, aşa că fiecare câteva secunde care se scurgeau adăugau nume pe peretele care începuse să devină neîncăpător.

— În curând vor avea nevoie de o scară, îi şopti medicul asistentei.

Aceasta înțelese şi ieşi din încăpere.

— Astea nu sunt... încercă ofițerul privindu-l nedumerit pe director.

— Nume ale diavolului, continuă directorul fraza, încuviințând din cap.

— Sau ale unor personaje asociate cu acesta, continuă doctorul.

Capitolul 14

Charles nu avu deloc chef să fie luat, la rândul lui, la întrebări. Era mare lucru că nimeni nu îl întrebase nimic şi că dansaseră în jurul lui ca şi când ar fi fost invizibil. O luă pe Witherspoon. Strada se termina la intrarea în campus, în fața Muzeului de Artă.

În timp ce se îndrepta spre biroul lui, hotărî să mai amâne puțin întâlnirile neplăcute şi se aşeză pe o bancă. Vânzoleala era nefirească. Studenți şi profesori erau adunați grupuri, grupulețe. Mişunau şi tot felul de uniforme pe acolo. Era evident că toată lumea discuta despre crimă.

Scoase telefonul mobil şi îl sună pe şeful cel mare al FBI-ului.

— Condoleanțe, fu primul cuvânt pe care îl auzi. Ai idee ce s-a întâmplat cu băiatul ăla?

— De unde să am? răspunse Charles. Dar le-am spus asta şi celor doi agenți pe care mi i-ai trimis azi-dimineață.

— Doi agenți? De la noi? Eşti sigur? E posibil ca cineva din Jersey să fi făcut exces de zel. Dar noi nu am avut nicio secundă jurisdicție asupra cazului. N-aveam de ce, adăugă directorul. O crimă locală. Nici nu s-a pus problema. Credeam că mă suni pentru că ai nevoie de ajutorul meu.

— Deci n-ați trimis pe nimeni? insistă Charles, deşi era sigur care va fi răspunsul.

— Pot să mă interesez, dacă vrei. Ai habar cum îi cheamă pe cei doi?

— Nu îmi amintesc cum se numea bărbatul. Cred că nici nu s-a prezentat. Femeia, însă, are un nume interesant: Petra Menard.

— Cu *t* sau cu *d* la capăt?

— Cu *d.*

— De ce e interesant? Oricum, n-am auzit de ea, dar

asta nu înseamnă nimic.

— Pare un nume inventat. N-am timp să îți explic. Am văzut-o mai târziu la locul… la casa unde locuia Marshall. Acolo părea să fie mare sculă la NSA.

— Cum adică inventat?

— Trebuie să închid. Ți-aş fi recunoscător dacă ai încerca să afli ceva.

Închise direct, fără să mai aştepte răspunsul. Toată povestea devenea din ce în ce mai interesantă. Îşi dădu seama că ar fi trebuit să se gândească cu tristeţe la Marshall. Să îi cinstească cumva memoria. Dar decise că cel mai bun mod de a face asta era să afle cine l-a omorât. Şi, mai ales, de ce. Şi să dezlege ițele întregii poveşti.

Se îndreptă spre birou. Pe alee un grup de studenți îl opriră. Erau chiar unii din grupa lui. Îl înconjurară, îl îmbrățişară pe rând şi îi strânseră mâna cu căldură şi îngrijorare. În timp ce o studentă se apropia de el, văzu legănându-se la gâtul ei un medalion, din acelea cu o jumătate de inimă. Medalioanele de acest tip vin cu o inimă întreagă, tăiată inegal în formă de semilună, la jumătate, cu două lănțişoare. Cei doi îndrăgostiți desprind împreună cele două jumătăți şi fiecare îşi atârnă de gât o parte. Un fel de jurământ de logodnă.

Studenții confundară privirea fixă a lui Charles, ațintită asupra medalionului, cu un fel de stare de şoc, aşa că îi fu uşor să le mulțumească, să îşi ceară scuze şi să se desprindă de grup. Numai că, în loc să îşi continue drumul, se întoarse. Întâi grăbi pasul, apoi o luă la fugă spre locul unde îşi parcase maşina.

Capitolul 15

Toată lumea se temea de Socrate în San Pedro Sula. Cei mai sângeroşi criminali, cele mai rele găşti de traficanți de droguri, asasini cruzi, animale demente, setoase de sânge, fără urmă de umanitate – toți ocoleau strada pe care locuia acesta, alături de sora lui. Umblau vorbe că se auzeau țipete de la cei pe care îi aducea cu vapoarele sau cu elicopterul de peste mări şi țări şi îi tortura până scotea de la ei întreaga istorie a familiilor lor, cu lux de amănunte. *El Partero* era spaima celor mai sinistri criminali din lume.

O singură dată, un tânăr şi nechibzuit lord al drogurilor, care preluase încet-încet, una câte una, toate zonele oraşului, eliminându-şi rivalii şi întregile lor familii, până la rudele de gradul al cincilea, în cel mai mare măcel din istoria şi aşa încercată a oraşului, în nebunia-i tinerească se hotărî să ucidă această ultimă legendă care îi mai stătea în cale. Era o chestiune de prestigiu. Se credea invincibil, stăpânul lumii, şi voia să fie stăpânul absolut al oraşului. Îl atacase cu o armată de treizeci de demenți, înarmați până-n dinți. Nu s-a mai auzit nimic de ei. Timp de un an le-au tot găsit capetele agățate în măcelării, limbile, nasurile şi urechile amestecate cu mâncare prin farfuriile restaurantelor şi penisurile uscate atârnând la intrarea în bordelurile insalubre.

De atunci nimeni nu a mai avut curajul să se apropie de el. Sora lui mergea noaptea prin oraş, iar găştile cu mutre de asasini, în loc să o atace şi s-o violeze, cum făceau cu toate urâtele, darămite cu o frumusețe nemaiîntâlnită cum era Rocio Belen, formau o adevărată gardă pretoriană în jurul ei. San Pedro Sula, cel mai sinistru oraş al planetei, devenea brusc, pentru această prințesă, cel mai sigur loc de pe pământ. Făceau asta de frică, dar şi pentru că îi erau recunoscători. Îi scăpase de

cel mai mare pericol, de Arturo Ufarte, cel mai sinistru criminal din istoria oraşului. Până la el. Dar *El Partero* nu avea nimic cu nimeni. Puteau să îşi continue în voie afacerile, îşi recuperaseră, datorită lui, zonele de dinainte de Ufarte. Din când în când mai solicita câte un ajutor şi toată lumea se grăbea să îl servească.

Dacă ar fi candidat la primărie, ar fi fost ales în unanimitate.

Capitolul 16

Trânti portiera maşinii şi ieşi cu viteză din parcare. Fu cât pe ce să calce o bătrână, care urlă disperată după el. Dar Charles nu auzea nimic. În numai câteva minute, părăsea Princetonul şi se îndrepta spre casa tatălui său, în Baker, Hardy County. Chiar dacă drumul era ceva mai scurt pe autostrăzile dintre Philadelphia şi Baltimore, decise că e mai bine să ocolească marile aglomerații din jurul oraşelor, convins că era prea tulburat ca să se concentreze la drum, aşa că o luă pe lângă Hershey, Harrisburg şi Winchester. Erau ceva mai mult de 400 de kilometri. În cel mult cinci ore avea să fie acasă.

Primul lucru pe care îl făcu după ce ieşi din aglomerație fu să pună mâna pe telefon. Trebui să sune de mai multe ori până ca tatăl său să răspundă.

— Greu răspunzi, zise Charles.

— He, he, îl întâmpină vocea veselă a tatălui său. Charlie! Am fost în grădină. Eşti la volan? Se aude un zgomot cumplit.

Charles ridică geamul şi reduse din viteză.

— Auzi, zise cu precauție, o să te întreb direct, aşa că să nu te şochezi: Unde sunt toate pozele mamei?

La celălalt capăt nu se auzi nimic.

Charles ştia cât de greu îi era tatălui său să vorbească despre asta. Aşa că se înarmă cu răbdare. Într-un târziu, veni şi răspunsul:

— De ce?

— Pur şi simplu. Hai, că nu mai sunt un copil. Nu ai de ce să mă mai protejezi.

Bătrânul domn Baker părea să cântărească ce auzise.

— Ai dreptate. Le-am ascuns pe toate atunci, după moartea ei. Scuza mea era să nu te fac pe tine să suferi, dar de câțiva ani mi-am dat seama că am făcut-o să mă protejez, de fapt, pe mine. Îmi făcea rău să îmi amintesc. Unde te duci? întrebă el, încercând să schimbe subiectul,

deşi ştia că n-o să-i meargă.

Charles ignoră cu totul tentativa lipsită de abilitate a tatălui său.

— Ştii că nu îmi mai amintesc cum arată? Am o singură poză cu ea, pe care o țin într-un sertar şi o scot din când în când. Dar îmi amintesc o grămadă de poze. Şi tablouri. Erau în casă multe tablouri.

După încă o pauză, tatăl răspunse cu jumătate de glas:

— Sunt şi acum. Le-am pus la loc.

— Serios? Când?

— De mult. Câți ani sunt de când nu ai mai trecut pe aici?

Nu mai trecuse pe acasă de mai bine de douăzeci de ani. De la dispariția bunicului său. Dacă tatăl lui voia să îl vadă, trebuia să se ducă la Princeton sau chiar să îl întâlnească în oraşele prin care ținea conferințe. Se văzuseră în acei douăzeci de ani de cel puțin două ori pe an, dar niciodată la casa construită de străbunicul lui. Suferința i se părea prea mare, iar vizitarea dureroasă a trecutului îi provoca tânărului Charles o durere aproape fizică. O nostalgie dureroasă, care nu de puține ori se transforma într-o melancolie prelungită. Aşa că hotărâse să se rupă de toate astea. Mai eşti?

— Poftim? A, nu ştiu, douăzeci de ani?

— Mai mult, spuse tatăl cu o voce caldă. Poate la un moment dat o să îți faci curaj.

— Ştii ce îmi amintesc? Că undeva în tablourile acelea, nu ştiu dacă în toate, dar sunt sigur că în foarte multe, mama avea la gât un fel de medalion în formă de semilună. Şi mi se pare că cel puțin pe unul dintre ele scria ceva.

Tăcerea de cealaltă parte era, de data asta. De altă natură. Charles era convins că tatăl lui tocmai privea unul dintre acele tablouri. Probabil că le pusese exact cum fuseseră înainte. Îşi aminti că îşi întrebase tatăl de mai multe ori de ce nu acoperea petele acelea decolorate de pe perete. Măcar pe cea din sufragerie. Nu îşi amintea

să fi primit vreodată vreun răspuns. Îşi amintea doar că tatăl se încăpățâna să lase locul gol. Aşa cum evreii lasă un colț al casei nevăruit, ca să le amintească mereu că, atât timp cât templul lui Solomon nu va fi reconstruit, ei vor fi mereu pribegi, iar destinul lor nu se va închide. Şi îşi mai aminti că singura dată când îl văzuse pe tatăl său nervos, aproape în spume, fusese atunci când, ca să acopere locul gol, lipise un poster cu Pink Floyd. A doua zi posterul era ferfeniță.

Nu îşi dădea seama cât trecuse de când se lăsase din nou liniştea peste conversația lor.

— *Omnes libri!* răspunse tatăl dregându-şi vocea.

— Ai habar ce înseamnă? Adică ştiu cum se traduce. Toate cărțile. Dar ce semnificație are?

— De ce? întrebă tatăl, care părea că trage de timp.

— O să îți spun.

— Nu la telefon. N-am cum să îți răspund. Şi ai face bine să ai un motiv serios, nu să fie doar o curiozitate întâmplătoare, de care să nu-mi spui nici tu.

— Bine. Am pornit spre tine. Ajung în câteva ore.

Capitolul 17

Bătrânul Baker îi turnă un pahar de coniac şi se aşează pe verandă, cu privirea ațintită spre intrarea în curtea mărginită de copaci seculari a micului său palat. Fiul său se îndrepta spre casa în care crescuse. Era aproape neverosimil. Trecuseră mai bine de douăzeci de ani de când Charles decisese că acel loc era bântuit de prea multe amintiri dureroase. Acolo îi murise mama, pe când avea doar patru ani, şi tot de acolo dispăruse bunicul său, care îl crescuse. Regreta acum că, neconsolat de durerea pierderii femeii pe care o iubise mai mult decât pe sine însuşi, îşi neglijase fiul. Chipul acestuia semăna leit cu cel al mamei sale.

Relația cu fiul său fusese destul de fragilă. Sentimentul de vinovăție pentru că, într-un fel, îl abandonase îl oprise întotdeauna să aibă o atitudine autoritară în fața lui Charles. Îl lua în fiecare vacanță la el, la Princeton, sau plecau împreună la schi sau la ocean. Când a împlinit şaisprezece ani şi a fost admis, cu doi ani mai devreme, la colegiu, l-a dus într-o vacanță lungă prin Europa. Charles era de o inteligență nemaiîntâlnită, mult peste a lui şi a bunicului său la un loc, era convins tatăl. Dar, în călătoria aceea, adolescentul rebel a ieşit la iveală, şi întreaga vacanță a fost un coşmar, în special pentru el. Fiul său făcea totul ca să îl scoată din minți. Urla, mințea, spărgea, făcea probleme prin toate hotelurile sau în toate casele prietenilor săi universitari în care au stat din Paris până la Berlin, din Londra la Amsterdam. L-a înțeles atunci şi niciodată nu i-a răspuns sau nu şi-a pierdut răbdarea. Înțelegea perfect prin ce trece fiul său şi era convins că merita acel tratament. La două săptămâni după ce tatăl se pensionase şi se întorsese acasă, Charles îşi făcuse bagajele şi se mutase la Princeton, chiar în casa acestuia.

Cu timpul, Charles s-a maturizat, iar relațiile lor s-au

normalizat. A încercat o dată să îşi definească relația cu fiul său şi a ajuns singur la concluzia că aceasta era moderat-caldă.

Când socoti că, nu peste mult timp, maşina fiului său avea să tragă în fața casei, se duse în bibliotecă şi scoase un plic ascuns în rândul din spate, într-un album de familie.

Capitolul 18

Socrate intră furios pe uşa hotelului, dar faţa i se destinse când îşi văzu sora cu o carte în mână, aşezată cuminte pe un taburet. Aceasta se ridică de cum îl văzu şi recunoscu imediat expresia lui cea mai rea. Îi cuprinse obrajii cu ambele mâini.

— Atât e de rău? întrebă.

Acel criminal înfricoşător se înmuia tot când îşi vedea sora. Dacă cumva vreunul dintre duşmanii săi ar fi vrut să îl rănească, acolo trebuia să lovească. Rocio era pentru el călcâiul lui Ahile. Călcâiul lui Socrate.

Dădu incert din cap.

— Nu-i nimic, îi spuse ea. Hai să stăm de vorbă. Povesteşte-mi totul. Şi găsim noi o soluţie.

Asasinul mormăi ceva. Iar Rocio îi ridică bărbia şi îl forţă să o privească în ochii exagerat de mari şi negri.

— Doar nu ţi-e frică? întrebă.

— Mi-e frică pentru tine. Cu ăia nu-i de joacă. Ştiu prea multe despre noi. Şi ştiu că tu eşti singura mea slăbiciune.

— Eu zic aşa: încercăm să ducem misiunea până la capăt. Şi dacă cumva nu reuşim…

— Îi omorâm pe toţi! spuseră amândoi deodată, într-un fel în care era evident că obişnuiau să o facă. Ca şi când ar fi rostit o formulă magică, o incantaţie.

Socrate îşi privi ceasul.

— Cred că ar fi mai bine să o laşi pe mâine! spuse Rocio. E deja prea târziu. Şi sigur e plin de poliţie peste tot!

— Asta e cea mai bună oră! Campusul nu e încă pustiu. Sigur e ceva lume pe acolo! Aşa nu atragem atenţia! E prea riscant să o lăsăm pe mâine! E posibil să dispară orice dovadă până mâine! Şi poliţia e concentrată toată la casa ăluia. Nu cred că s-au mişcat atât de repede.

— Vin cu tine! Conduc eu! Până mă duc să mă schimb,

ia-ți şi tu ceva de la bar. Un sendviş, măcar.

Capitolul 19

Casa în care crescuse părea îmbătrânită de când n-o mai văzuse. Şi, fără să fie murdară, era un pic cam dezordonată. Tatăl său refuzase întotdeauna orice ajutor. Spunea mereu că muncile casnice îl ajută să se relaxeze şi sa se concentreze la matematicile lui înalte. Charles încercase de mai multe ori să îl convingă să îşi refacă viața, dar acesta refuzase mereu orice discuție pe tema asta.

— Chiar era atât de frumoasă? întrebă Charles, în timp ce privea tabloul care ocupa locul rămas atât timp liber pe peretele de răsărit al sufrageriei. Un medalion de forma celui desenat pe hârtiile asistentului său şi pe care scria, cu litere de-o şchioapă, OMNES LIBRI împodobea gâtul bronzat, de metisă cu pielea delicată, al mamei sale. Era exact cum şi-l amintea.

Îşi îmbrățişase scurt tatăl şi se repezise înăuntru.

— Nu ți-o aminteşti deloc?

— Nu îmi dau seama. Cred că amintirile despre ea sunt construite de-a lungul vremii. Din ce mi-a povestit bunicul.

Întoarse capul spre tatăl său şi îl fixă cu privirea.

— Cum se face că în toți aceşti ani nu mi-ai povestit niciodată nimic?

Ochii bătrânului se umplură instantaneu de lacrimi. Charles se apropie şi îi puse o mână pe umăr.

— E OK, spuse tatăl în timp ce se aşeza pe fotoliul de vizavi de portret, locul lui preferat, de unde se puteau cuprinde dintr-o privire atât tabloul, cât şi grădina plină de trandafiri din curte. Spune-mi ce vrei să ştii.

Charles împinse masa mobilă, pe care erau două pahare de coniac, în fața fotoliului şi îşi trase un scaun.

— Cu câteva zile în urmă am avut de susținut un curs în Mexic. La plecare, pe aeroport, George a apărut, transpirat şi răvăşit, chiar în momentul în care intram la

ultimul filtru şi, aproape fără suflu, mi-a întins un dosar.

— Care George? întrebă tatăl. George Marshall?

Charles încuviinţă din cap şi continuă:

— Am uitat cu totul de dosar pe durata celor trei zile de conferinţe, deşi îl aveam mereu în rucsac, cu mine. Chiar înainte de a pleca, când m-am întors la hotel, camera era răvăşită, ca şi când cineva ar fi căutat ceva. Şi a mai fost un incident cu o seară înainte, la un restaurant, după conferinţă. Abia acum am făcut legătura. Am fost la baie şi, când m-am întors, cineva îi furase o geantă asemănătoare unui coleg mexican. Mi-am dat seama că se pusese pe locul meu ca să poată vorbi cu cei de alături, iar locul său rămăsese gol. Cel care a furat rucsacul de pe spătarul scaunului gol a crezut, probabil, că îmi aparţine.

Tatăl îl privi cu atenţie, uşor mirat.

— Stai să vezi, spuse Charles. La hotel, când am întrebat ce s-a întâmplat la mine în cameră, mi-au spus că femeile de serviciu plecau mai devreme şi, cum trecuse de check-out, s-au apucat să facă curat. Nu prea e în ordine, la un hotel de nivelul ăluia, cu lucrurile mele înăuntru, dar în Mexic orice e cu putinţă. Aşa că m-am dus la aeroport fără să bănuiesc nimic.

Făcu o pauză cât să ia o înghiţitură de coniac. Scoase o ţigară strâmbă din buzunar şi îl întrebă din ochi pe tatăl său, care se ridică şi se întoarse cu o scrumieră.

— Am uitat, spuse zâmbind. Zi mai departe.

— Avionul a pornit, iar eu mi-am amintit de dosar şi m-am apucat să îl răsfoiesc. N-am apucat să văd prea multe, pentru că avionul s-a oprit şi a luat-o înapoi spre burduf. Am crezut că e vreo defecţiune. Dar s-a deschis uşa şi au intrat nişte militari îmbrăcaţi ca trupele de asalt, care au evacuat pe toată lumea. Când mi-a venit rândul, unul dintre ăia mi-a pus o mână pe umăr şi m-a înfipt în scaun.

— Serios? întrebă tatăl, mirat. Cum se poate?

— Întrebarea asta nici măcar nu mi-am pus-o. Ţi-am

zis că acolo se poate întâmpla orice.

— Vezi, de aia sunt îngrijorat de fiecare dată când mergi prin țările astea exotice.

— Eu nu. Niciodată nu mi s-a întâmplat ceva asemănător. O armată de oameni, anume pentru dosarul lui George, e oricum ceva extraordinar.

— Ți-au luat dosarul?

Charles dădu afirmativ din cap.

— Nu brutal. A ținut mâna întinsă până i l-am dat, recunosc, mai mult uimit decât intimidat.

— Şi?

— Şi nimic. Mi-a făcut semn să rămân aşezat. La scurt timp, s-au întors pasagerii, care m-au privit ciudat tot restul zborului, şi am decolat.

— Când s-a întâmplat asta?

— Ieri după-amiază.

După gestul tatălui intui că vrea să îl întrebe dacă nu are de gând să facă nimic. Îl opri cu un semn.

— În dimineața asta m-au trezit doi agenți care susțineau că ar fi de la FBI.

— Cum adică susțineau?

— Aveau legitimații şi tot dichisul. Gesturi, limbaj, comportament.

— Dar nu erau?

— Asta rămâne de văzut.

— Din câte ştiu, directorul îți datorează funcția. Parcă ai insistat pe lângă preşedinte să îl păstreze, chiar dacă îi expirase mandatul.

Charles îşi privi cu admirație tatăl.

— Eşti bun.

— Avem şi noi informatorii noştri, zâmbi acesta, complice. Şi l-ai sunat?

— Da, habar n-avea, dar nici nu cred că ştie ce fac toți agenții lor. Ei bine…

Făcu o pauză lungă în timp ce mai turna un pic de coniac în ambele pahare.

— Au venit să mă întrebe dacă ştiu ceva despre o crimă

oribilă petrecută azi-noapte.

— O crimă?

— Da. George Marshall.

Tatălui îi pieri zâmbetul de pe buze. Privi nedumerit.

— George e...? Nu putu să pronunțe cuvântul.

— Da. Am fost la el şi era plin de poliție în jur. Şi NSA-ul.

— NSA-ul? Ce Dumnezeu?

Se ridică şi începu să se agite.

— Ştii că e un fel de văr de-al cincilea cu tine? Ce Dumnezeu? Ce dracu'? Trebuie să-l sun pe taică-său. Of, Doamne!

Se mai învârti puțin. Până la urmă se lăsă să cadă pe scaun. Charles îl urmări cu privirea. Tatăl păru să înțeleagă legătura făcută de Charles.

— Şi crezi că are ceva de-a face cu dosarul ala? Agenții ăia care au fost la tine au avansat vreo teorie? Să nu spui că nu ai încercat să îi tragi de limbă!

— Eram prea şocat. Mai degrabă ei au încercat să scoată ceva de la mine. M-au întrebat la ce lucra în ultimul timp.

— Nu le-ai spus nimic despre povestea cu dosarul?

— Nu. Nu ştiu de ce, dar nu prea îmi inspirau încredere.

Charles făcu o pauză. Putea să jure că văzuse numele lui Lincoln de mai multe ori în paginile pe care le frunzărise.

— Ce ți-ai amintit?

— Le-am zis că lucra la o teză revoluționară despre Lincoln, că era foarte surescitat în ultimele zile, pentru că descoperise ceva important. A lipsit o vreme, poate o săptămână, spunând că se duce să verifice şi că, ducă teoria lui e adevărată, toată țara o să se întoarcă cu susul în jos. Că va fi o revelație istorică, egală cu o revoluție. A zis o chestie tare – s-ar putea ca ceea ce nu ştim să ne salveze de ceea ce am aflat deja.

— Un calambur! Interesant. Care Lincoln?

Charles îşi privi tatăl ca şi când ar fi avut un nebun în față.

— Eşti a doua persoană care mă întreabă asta azi. Preşedintele. Ştii tu altul?

— Ştiu câțiva, încercă tatăl o glumă nereuşită. Tu nu? Nu aşteptă ca Charles să răspundă şi continuă: Şi medalionul mamei tale…

— Era unul dintre puținele, dacă nu unicul lucru pe care mi-l amintesc din dosar. Şi acum mi-e foarte clar că şi Lincoln apărea de câteva ori.

— Era între hârtiile alea?

— Da. Desenat de mână. În mai multe locuri. Presupun că m-a obsedat şi de-aia nu am putut să mă uit mai departe.

— Da. Trebuia să mă aştept că ceva de genul ăsta o să se întâmple, dar a trecut atât timp încât am crezut că… Da, trebuie să mă conving, o dată, că nu zicea şi nu făcea nimic gratuit.

— Despre cine vorbeşti? întrebă Charles.

— Despre mama ta.

Capitolul 20

Socrate avusese dreptate. Nici polițiștii, foarte puțini, ai orașului, care oricum erau cu toții şocați de crima abominabilă, nici NSA-ul nu ajunseseră încă la facultate. Biroul lui Charles şi cel al asistentul său nu erau sigilate. Nimeni nu le inspectase. Nu îi fu greu lui Socrate să escaladeze gardul şi să intre în clădirea care părea pustie la acea oră. Se întunecase uşor şi mai jos erau câteva grupuri de studenți. Vacarmul obişnuit de la ora aceea era înlocuit de un mod de socializare mai paşnic, în ton cu vestea proastă care tocmai lovise campusul. Escaladă unul dintre geamurile pe care le găsi deschise şi urcă la etaj.

Uşa lui Charles cedă la primul umăr, iar cea a lui George avu nevoie de mai multe picioare. După ce cotrobăi peste tot şi luă un sac de gunoi pe care îl umplu până la refuz cu lucruri din cele două birouri, auzi paşi în exterior. Apoi vocile a două femei care se opriră în fața uşii. Era clar că văzuseră uşa spartă de la cabinetul asistentului. Stătea în spatele uşii, pregătit să se năpustească asupra lor. Dar cele două femei o luară la fugă. Scoase capul şi le văzu cum dispăreau pe coridor. Apucă să vadă cum se aprinde în întuneric telefonul din mâna uneia dintre ele. Avea câteva minute. Deschise geamul şi fluieră. O umbră se apropie. Legă repede sacul şi i-l aruncă lui Rocio. Apoi calculă repede înălțimea şi sări şi el. O luară împreună la fugă şi aproape se împiedicară de corpul unui bărbat. Îşi privi sora întrebător.

— A încercat să mă agațe, spuse aceasta, dezvăluindu-şi în noapte dinții albi, într-un zâmbet.

La scurtă vreme după ce dispăruseră în întuneric, un om se aplecă asupra corpului bărbatului care se pusese cu cine nu trebuia. Îi puse mâna la gât şi îi luă pulsul. Columbus Clay constată că bărbatul e doar amețit, aşa că

porni în urmărirea celor doi. Dacă cineva ar fi avut strania idee să privească de undeva de sus, dintr-un ochi ascuns în cer, ar fi observat că la câțiva paşi în spate, ascuns după un copac, un alt om urmărea întreaga scenă şi că, la douăzeci de paşi în spate, un altul, aşezat pe o bancă, îi urmărea cu privirea pe toți.

Capitolul 21

— Mama? întrebă Charles. Mama are legătură cu asasinarea asistentului meu? Ce tot spui?

— Nu. Nu cred. Însă dacă medalionul era desenat de George…

— Ai de gând să îmi spui odată ce e cu medalionul ăsta? ridică tonul Charles.

Tatăl său nu răspunse o vreme, iar Charles, căruia îi părea rău că îşi pierduse răbdarea, îl lăsă să îşi sintetizeze discursul în minte.

— Vrei să mănânci ceva? Ți-am pregătit un platou cu brânzeturi.

— Nu. Nu vreau să mănânc. Vreau să îmi spui odată. Am crezut că e vorba de o coincidență, dar acum mă sperii.

— Îți propun o afacere. Tu mănânci şi eu îți povestesc în timpul ăsta. Sunt convins că astăzi n-ai băgat nimic în gură.

Ştia că, dacă tatăl său o lua pe panta asta, nu era nimic de făcut. Aşa că fu de acord. Îşi dădu seama că e mort de foame.

Tatăl aşteptă ca Charles să bage în gură primele două felii de brânză mucegăită şi câteva boabe de strugure, după care se porni:

— Ți-am povestit vreodată cum am cunoscut-o pe mama ta?

Lui Charles aproape i se opri strugurele în gât. „Despre asta vorbim acum?”, vru să strige, dar se recunoştea în

tatăl său şi ştia că trebuie să îşi lase părintele să îşi deruleze povestea în felul în care voia, cu tot cu pauze şi efecte teatrale. Era prima oară când îşi dădea seama cum se simțeau oamenii care voiau să scoată ceva de la el şi trebuiau să asculte întregul raționament până să ajungă la ce îi interesa.

— Lua-l-ar naiba de context!

— Nu. Nu e vorba de context. Sunt legate. Ne-am întâlnit într-un bar în Princeton. Un bar care nu mai există acum. Unde aveam o masă de patru persoane, care era a mea. Nimeni nu se aşeza acolo, pentru că toți mă ştiau. Ştiau că ăla era locul meu. În perioada aia fumam țigară după țigară – pe la vreo 60 pe zi.

Charles îl privi cu mirare. Habar n-avea că taică-său fusese fumător, şi încă unul înrăit. Se întrebă câte nu ştia despre el. Şi ce surprize îl mai aşteptau!

— Aveam la mine o copie a manuscrisului lui Voynich şi eram convins că o să îi dau de capăt.

— Erai printre nebunii care au pus botul la farsa aia? Doamne, Dumnezeule, ce-o să mai aflu despre tine?

— Nu e nicio farsă, dar o să vorbim mai târziu despre asta, dacă vrei.

— L-ai dezlegat? întrebă Charles, sarcastic.

Tatăl trecu peste ironia fiului şi continuă:

— Într-o zi mama ta împreună cu trei prietene s-au aşezat la masa de alături. Eram frumuşel pe atunci, şi una dintre prietenele ei îmi tot făcea ochi dulci şi gesturi îmbietoare. Până la urmă s-au aşezat toate trei la masa mea. Îmi amintesc cu plăcere de ziua aia, spuse tatăl, nostalgic.

Charles oftă când văzu licărirea din privirea tatălui său. Îl interesa povestea, dar un om murise şi îl ardea să afle ce era cu medalionul.

— O să scurtez povestea. Sau, mai bine spus, o las pentru altă dată. Cert e că după vreo două ore, cum aveam ochi numai pentru mama ta şi ea pentru mine, cele două colege au bâiguit nişte scuze şi au plecat, pe

rând. Mama ta s-a uitat adânc în ochii mei şi mi-a spus, n-o să uit niciodată, cu multă căldură: „Dragul meu, îți trebuie codul dacă vrei să dezlegi asta”. Am privit-o surprins. Dar am crezut că zice doar aşa şi i-am răspuns pe loc că asta şi caut. Codul. Ce a urmat m-a uimit şi mai mult: „N-ai cum să-l găseşti, mi-a spus, pentru că nu ai toate elementele”.

Charles îşi privi tatăl. Nu ştia ce să creadă. Înnebunise bătrânul de atâta singurătate?

— Cartea aia e o farsă. Numai bună pentru fraieri. Polonezul ăla care a fabricat-o a inventat o poveste cu o mănăstire.

De fapt, Charles era pe de-o parte surprins, pe de alta îngrozit. Îşi petrecuse şi el întregul an sabatic, pe care şi-l luase cu foarte mult timp în urmă, încercând să descifreze manuscrisul cu pricina. Nimeni nu reuşea să descifreze manuscrisul ăla, pentru că era indescifrabil. O farsă care luase proporții gigantice, până într-atât încât fusese declarat cel mai mare mister literar din toate timpurile. Nu ştia unde va duce discuția, dar îi era ruşine îi spună tatălui său adevărul. De fapt, îi era ruşine, în general, că pierduse timpul cu aşa-zisul manuscris. Notațiile despre el rămăseseră aruncate într-un dosar, în biroul de la universitate. Pe atunci scria totul de mână. Calculatorul era la începuturi. Avea un 386, dacă îşi amintea bine. Iar dacă tatăl lui ştia ceva mai mult, ei bine, ăsta ar fi fost cel mai jenant lucru dintre toate.

— Nu a inventat nimic. Wilfrid Voynich chiar a cumpărat manuscrisul, alături de alte cărți, din arhivele unei foste mănăstiri iezuite, unde erau depozitate ca vai de capul lor, în nişte cufere insalubre, la Villa Mondragone, în apropierea Romei. În 1912.

— Asta susținea el, dar nu există nicio dovadă. Ştiu nişte oameni care s-au dus acolo, dar n-au găsit nimic. Nimeni nu ştia nimic.

— Ce oameni? Când s-au dus?

— După război.

— După al doilea război? După aproape cincizeci de ani? pufni tatăl, care se ridică şi dispăru pe coridor.

Rămas singur, Charles se ridică şi el să îşi întindă picioarele. Îşi verifică telefonul. Navigă printre mesaje de condoleanțe, în timp ce se plimba prin cameră. Zăbovi puțin în fața tabloului mamei sale şi o privi cu intensitate. Simți un fel de dezamăgire, pentru că nu îl încerca niciun fel de sentiment. Ştia că aceea era mama lui, dar nu şi-o amintea deloc. Privi cu atenție medalionul, după care înconjură camera, uitându-se de jur-împrejur prin colecția de filme care mărginea în rafturi până la tavan plasma de 80 de inci. Biblioteca se afla în altă încăpere, în mijlocul casei. La ea se ajungea printr-un pasaj secret. Nu îşi amintea exact de ce fusese construită în acel fel de către străbunicul său. În timp ce trecea cu repeziciune peste titlurile filmelor atârnate într-o ordine impecabilă pe pereți, văzu un teanc de DVD-uri pe comoda televizorului. Titlul de deasupra îl făcu să zâmbească. Auzi vocea tatălui său, care se întorcea cu o sticlă de vin, din pivnița bogată în delicatese a casei.

Începu să vorbească încă de pe coridor:

— Presimt că o să fie o noapte lungă, aşa că m-am gândit să ne şi delectăm cu ceva. Am un vin excelent, chilian, 95 de puncte Parker.

Intră cu sticla în mână şi îşi văzu fiul cu o față cam perplexă.

— S-a întâmplat ceva?

Charles îşi mută privirea de câteva ori de la filmul pe care îl ținea în mână la tatăl sau, până să vorbească.

— *Abraham Lincoln, vânător de vampiri?* Serios?

Tatăl său râse:

— Da. Închiriez şi eu filmele astea noi.

— Da, dar tocmai ăsta. Tocmai acum?

— Ce vrei să spui?

— Că astăzi coincidențele se țin lanț. Nu contează. L-ai văzut?

— Nu, dar dacă ai chef, mai încolo, ne putem uita

împreună. Nu am mai văzut un film cu tine de la...?

— De la *Zorro.*

— Da. La ăla m-ai târât de zeci de ori.

— Şi adormeai de fiecare dată.

— Apropo de Zorro. Ce-ți face motanul? Când îl aduci la prietenii lui?

— O să îl întreb. Deocamdată îți transmite salutări.

Se întoarseră la locurile lor. Charles studie sticla de vin.

— Tara-Pakay? N-am auzit.

— O să-ți placă, spuse tatăl, în timp ce deschidea sticla cu o sculă gigantică şi complexă, care îl făcu pe Charles să se gândească la sistemul de scripeți al lui Arhimede.

Îi turnă puțin. Charles îşi băgă nasul în pahar şi gustă ca un profesionist.

— Bun. Toarnă!

— Despre ce vorbeam? întrebă tatăl în timp ce lua o înghițitură sănătoasă.

— Despre Voynich. Dar mai bine treci la subiect. E mult mai important.

— Ajungem şi acolo. Dar ca să ajungem undeva, neputând să ne teleportăm, trebuie să mergem pe un drum. Şi drumul nostru trece obligatoriu pe aici.

Charles oftă şi îşi stinse țigara de foi, care cedase, în scrumiera imensă.

— Aşadar... A, da. Ziceai că nu ştiu cine s-a dus la Frascati să caute indicii la Villa Mondragone. Ce ai spus înainte de asta e inexact. Voynich nu a spus niciodată nimănui de unde a luat manuscrisul. Asta s-a aflat abia după moartea lui, din nişte însemnări.

— Da. Înscenare perfectă. Manuscrisul e un fals făcut, după părerea mea, chiar de Voynich. Din câte ştiu, ajunsese la Londra în 1890, după ce evadase dintr-o închisoare din Siberia. Murea de foame, şi singurul lucru pe care a ştiut să-l facă a fost să îşi deschidă un anticariat. Nu se ştie cu ce bani. Un evadat dintr-o închisoare de la capătul lumii. Cum evadezi din Siberia?

Şi presupunând, prin absurd, că-ți reuşeşte asta, cum ajungi din *No man's land* în lumea civilizată? Cu ce? Faci mii de kilometri pe jos prin taiga? Eu am o altă teorie.

— Ai o teorie despre asta? Interesant. Parcă era un subiect cretin!

Charles se înroşi la față. Prins cu mâța-n sac, recunoscu:

— Într-o vreme m-am ocupat şi cu de asta. Recunosc că nu mă lasă în pace misterul.

— Normal, zise tatăl cu mândrie. Doar eşti fiul tatălui tău şi, mai grav, nepotul bunicului tău. Noi nu lăsăm niciodată o problemă nerezolvată. Zi, că e interesant.

— Ştim că îl scoate la vânzare la Londra, după presupusa călătorie în Italia. Cere o sumă uriaşă pe el. Nu îi dă nimeni. Anticariatul trăieşte chiar şi fără clienți. Se plictiseşte şi, doi ani mai târziu, pleacă taman la New York. Cu ce bani, din nou?

Tatăl îşi privea fiul cu drag. Îşi recunoştea în el propriul tată, dar mai ales se recunoştea pe el însuşi, aşa cum fusese înainte de dispariția soției sale şi cum, după atât timp, în ciuda vârstei, începea să redevină.

— Aşa. Tu ce crezi?

— Eu cred că în Siberia aia e prelucrat de Ohrana şi transformat în agent. Şi e trimis la Londra în misiune. Ce fel de misiune, habar n-am. Acolo îl întâlneşte pe Sydney Riley, vaca sacră a agenților secreți britanici. Lituanian ca şi acesta, făcuseră parte în tinerețe din aceeaşi mişcare de rezistență antirusească din Polonia. Ohrana l-a trimis probabil să se reîmprietenească cu ăsta şi să spioneze pentru Rusia. Ce e drăguț e că Riley ăsta este James Bond. Mai precis, este pe bune modelul pe care îl foloseşte Ian Fleming pentru personajul său. Cea mai tare chestie pe care a tăcut-o a fost o tentativă aproape reuşită de a-l asasina pe Lenin. Cum Riley e Bond, adică cel mai tare, îl racolează pe Voynich şi îl face dublu agent. Împreună inventează manuscrisul ăsta şi Voynich e trimis în America cu o dinamită pe care o evaluează la

160.000 de dolari, ca să ajungă în cercurile înalte. Şi ajunge exact unde trebuie. La SIS. Durează câțiva ani. Ajunge la criptograful-şef al Serviciului de Informații al Armatei, care va deveni mai târziu chiar şeful departamentului de criptologie al NSA, William F. Friedman. Se împrieteneşte cu ăsta. Care era o minte incredibilă şi avea şi o capacitate ludică ieşită din comun, aşa că nu e greu ca o carte de soiul ăsta să îi stârnească interesul. Friedman e evreu, ca şi Riley. Şi are legături în Rusia. Mai precis, e născut la Chişinău, azi Republica Moldova, în acel moment parte a Imperiului Țarist. Părinții săi sunt evrei de la Bucureşti, adică de origine română, ca şi noi.

— Dacă vrei să găseşti legături din astea…

— Ştiu, sunt peste tot. Stai că mai am un pic. Friedman, ziceam, e pasionat de chestiile astea culturale. Ghicitori, puzzle-uri. Pasiunea lui pentru criptografie i se datorează unei poveşti a lui Poe, *Cărăbuşul de aur.* În tinerețe, Friedman, care era dispus să creadă toate prostiile conspiraționiste, cu cât mai enorme, cu atât mai interesante, cade pradă unei escrocherii care îl face să se ocupe de decriptarea unor aşa-zise mesaje ascunse de Francis Bacon într-o serie de texte din vremea Elisabetei I. Proiectul e condus de o doamnă, pe numele ei Elizabeth Gallup. Cam dusă cu pluta, care vedea mesaje ascunse peste tot, inclusiv în piesele lui Shakespeare. De altfel, Friedman se şi însoară cu asistenta acesteia. Friedman încearcă o lungă perioadă să dezlege misterul manuscrisului, chiar şi după moartea lui Voynich. Cum ştim, fără succes.

Tatăl său vru să intervină, dar Charles ridică amenințător un deget, aşa că se afundă cuminte în fotoliu.

— Deci, Riley şi, pe cale de consecință, Voynich ştiu de obsesia lui Friedman pentru Francis Bacon şi prostiile astea cifrate, inventează documentul şi librarul pleacă la New York ca să îl stoarcă pe Friedman de informații sau

poate chiar să fie în preajma sa dacă vreodată Coroana avea nevoie de serviciile lui.

Charles se opri şi luă o înghiţitură mare de vin.

— Gata? întrebă tatăl.

— N-ajunge?

— Teoria ta e interesantă, dar se bazează pe conjuncturi nedemonstrabile. În plus, după ştiinţa mea, Riley e născut la Odessa, într-o gubernie evreiască din Rusia.

— Da, altă dată e irlandez, altă dată englez sau brazilian. Astea sunt toate inventate. Exact ca la James Bond, ca să inducă în eroare autorităţile. E cunoscut că Riley e chimist, ca şi Voynich – un alt argument solid pentru episoadele „farmaceutice" din carte –, au acelaşi avocat. Cum e asta posibil? Cum e posibil ca un prăpădit de imigrant, evadat din Siberia, să aibă acelaşi avocat cu James Bond? Am convingerea că, de fapt, biroul de avocatură al acestuia aparţinea serviciilor secrete şi că acolo aveau loc, în realitate, întâlniri conspirative. Mi se pare destul de evident totul.

Tatăl său zâmbi superior.

— De ce zâmbeşti? întrebă Charles. E scepticismul intelectualului zâmbetul ăsta sau ştii tu ceva ce eu nu ştiu?

Capitolul 22

Avionul supersonic ateriză pe pista aeroportului civil Palacios de lângă El Paraiso, în Honduras. O coloană de patru Humvee-uri, cu soldați înarmați ca pentru război, părăsi aeroportul în mare viteză, fără să țină cont de vreun semn de circulație. Convoiul lăsă rapid în urmă La Cumbre, Banaderos, Calichosa şi El Jaral. Când drumul se îngustă spre Santa Rita, vehiculele cu soldați începură să se înmulțească. De-a lungul drumului erau traşi căpriori încrucişați cu sârmă ghimpată. Trecură de primul punct de control, apoi de al doilea, până la intrarea în sat. Drumul fusese închis şi nimeni nu avea voie să se apropie pe o rază de doi kilometri. Un colonel al armatei naționale a Hondurasului îl salută protocolar pe Caligari şi îi întinse mâna să coboare.

— N-am văzut niciodată aşa ceva, spuse colonelul, într-o engleză impecabilă.

Caligari n-avea cum să nu observe inelul de la West Point de pe mâna oficialului, care se prezentă:

— Sunt colonelul Ignacio Huerta. Vă rog să mă urmați!

— După dumneavoastră! Dar vă rog să ne grăbim! Se întunecă!

Îl lăsă pe colonel, însoțit de doi soldați cu puşca la brâu, să o ia înainte. Fu încântat că cineva are, în sfârşit, acel pas la fel de mare cu al său şi că nu era nevoit, ca de atâtea ori, să încetinească.

Roiul de muşte care aproape întunecă orizontul anunța că se apropie o privelişte nu tocmai plăcută. Primul cadavru de pe stradă fu al unei vaci, al cărei stomac fusese sfâşiat în totalitate. Apoi urmară, întinse pe jos, în şir indian, şase capre. O cotiră pe o stradă lăturalnică, singura, de altfel, care nu avea aspect de fundătură.

— Câți locuitori are satul ăsta? întrebă Caligari.

— 62. Până azi.

Prima casă de chirpici avea o mică grădină, mărginită

de un gard aproximativ. Pe verandă, soldații acoperiseră nişte cadavre. Se apropiară. Colonelul îi făcu semn unui soldat să ridice cearşaful. Caligari întoarse capul într-o parte. Colonelul, care îi urmărea reacțiile, spuse:

— Dacă nu vreți să vedeți…

Dar privirea rece a oaspetelui american îi reteză orice fel de intenție de a continua. Caligari se lăsă pe vine şi privi ceea ce mai rămăsese din biata victimă. Era doar o masă amorfă de carne, de nerecunoscut. Făcu semn cu capul să le dezvelească şi pe celelalte. Le studie pe fiecare în parte. Toate arătau la fel. Ca şi când o bestie dintre cele mai sinistre îşi făcuse de cap cu ele.

— Toți sunt de culoare? întrebă după ce văzu tot ce voia să vadă şi îşi notă într-un carnețel, pe care îl băgă înapoi în buzunarul de la piept.

— Acesta e un sat numai de negri. Aşa că nu avem cum să ne dăm seama dacă e o crimă rasială. Probabil că nu. Oricum, nu cred că un om a făcut asta. Şi animale rasiste n-am prea văzut, spuse ironic colonelul.

Caligari se făcu că nu înțelege gluma deplasată a colonelului, el însuşi cu un ten mai aproape de negru decât de alb. Un metis cu trăsături negroide şi păr creț.

Apoi, fără să mai spună ceva, colonelul o luă înainte. Urmară un fel de grădini prăpădite, un hambar, nişte cadavre de cai. Alte câteva capre şi două case identice, una vizavi de cealaltă. Acelaşi spectacol. Numai că în curtea uneia din ele, înconjurat de cearşafuri, un bătrân, al cărui păr alb ca zăpada contrasta puternic cu culoarea feței, şedea cuminte pe o bancă.

Se apropiară de el.

— E singurul supraviețuitor, spuse colonelul.

Caligari se lăsă din nou pe vine în fața omului. Acesta înălță capul. Pielea de pe fața lui era întinsă, precum cea a unui bebeluş. Iar groaza împietrită pe chip îi era foarte cunoscută americanului.

— Acest om nu are mai mult de douăzeci de ani.

— Da, răspunse colonelul. Ieri era la fel de brunet ca şi

mine. *Quien eso esto?* îl întrebă pe supraviețuitor. Cine a făcut asta?

— *El Diablo,* răspunse omul fără să clipească.

Capitolul 23

Socrate răsturnase sacul pe podeaua camerei de hotel şi cotrobăia cu atenție prin conținutul său. Telefonul începu să vibreze amenințător în buzunarul din spate al pantalonilor. Îl scoase şi privi lung ecranul. Din baie se auzea duşul destul de tare, aşa că se duse în dormitor şi se aşeză pe pat. Într-un târziu răspunse.

— Era vorba că eliminarea țintei e opțiunea finală. Sper, pentru binele şi fericirea şi prosperitatea noastră a tuturora, că ai obținut toate informațiile de care aveai nevoie, înainte de a recurge la acest ultim gest. Încrederea noastră în tine rămâne intactă. Am garantat pentru tine în fața colegilor mei, şi ei ştiu că pentru mine cuvântul este sfânt. Demnitatea e singurul lucru care ne deosebeşte de primate. Din care ne tragem, dar față de care am evoluat. Aşadar, urmăreşte-mi logica. Dacă l-ai ucis, sunt sigur că nu ai lăsat nicio urmă care să ducă la tine. În privința asta nu am nicio îndoială. Eşti un profesionist desăvârşit. Faptul că nu ne-ai contactat încă mă îngrijorează. Deocamdată uşor.

Pe Socrate îl scotea din minți stilul demagogic şi pedant în care se exprima personajul. Lemnul de abanos din expresiile pompoase ale acestuia îi făceau dinții să se strepezească. Vorbea ca un predicator, iar tonul şi insinuările, care erau mereu prezente în discursul său, aveau tot timpul ceva amenințător.

— Eliminarea țintei, răspunse printre dinți, a fost o opțiune asumată. A vărsat tot ce putea să verse.

— Înseamnă că ştii ce, cui şi cât a spus din ce ştia. Am încredere că te vei ocupa de toți ăştia. Şi vreau un raport detaliat până mâine. Ştim că eşti un prieten al literaturii de bună calitate, dar, în acelaşi timp, un fanatic al preciziei. Aşa că vei lăsa figurile de stil, înfloriturile şi vei livra un raport concis, complet şi uşor de urmărit.

— V-am spus de atunci că, dacă accept contractul, o

fac în ritmul şi după regulile mele, încercă Socrate să maimuțărească discursul interlocutorului, suficient de puțin ca acesta să nu se simtă jignit. Raportul complet îl veți primi după ce voi fi rezolvat toate problemele, pe rând.

Interlocutorul făcu o pauză.

— Fie, spuse. Cum ziceam, avem încredere. Sper că ai găsit ceva important în cele două birouri pe care tocmai le-ai spart la universitate. Ah, şi încă ceva. Dacă a spus tot, înseamnă că ne mai leagă ceva. Teribilul secret pe care acest individ mediocru – habar n-am cum – l-a descoperit. Asta te face părtaş la unul dintre cele mai îngrozitoare şi mai ruşinoase lucruri din întreaga noastră istorie. Fabricat, desigur. Trebuie să aduni toate dovezile pe care individul pretinde că le-a găsit. Probabil că pe unele le-a contrafăcut el însuşi. Inutil să spun că acest secret îl vei lua cu tine şi în mormânt. Dacă acolo se va ajunge, deşi sper să nu fie cazul. Îți recomand ca dățile viitoare să fii mai cu băgare de seamă. Scandalul stârnit de uciderea asistentului…

— E acceptabil, i-o tăie Socrate. Toți cei care au avut legătură cu el sunt acum panicați. Se vor descoperi şi vor face greşeli.

— A! Bravo! Mă surprinzi într-un mod plăcut şi neaşteptat!

„De parcă te-aş putea surprinde într-un mod aşteptat”, gândi Socrate. Imbecilul dracului!”

— Încă ceva, se auzi în telefon.

— Da.

— Ştii care e secretul, nu-i aşa?

— Da. Lincoln…

— Nu. Să nu îl rosteşti niciodată. Nici măcar într-o conversație cu mine. Chiar dacă linia e sigură. Mi-e că o să îmi topeşti telefonul în mână. Aşteptăm lucruri mari din partea ta. Acum faci parte dintr-un cerc al naibii de strâmt.

Şi închise.

Socrate răsuflă uşurat. Blufase. George Marshall nu îi spusese nimic, iar în cameră nu găsise nici urmă de ceea ce căuta. În mod evident, asistentul fusese prevenit că ceva i se putea întâmpla şi ascunsese totul. Habar n-avea care era marele secret. Tot ce ştia era că avea legătură cu Lincoln. Riscase, dar era convins că nu va fi lăsat să spună până la capăt. Se întoarse la lucrurile răsturnate pe mocheta din prima cameră a apartamentului.

Capitolul 24

— Când l-ai angajat şi l-ai adus aici, în ciuda reţinerilor noastre, ne-ai asigurat că e cel mai potrivit om pentru interogatorii din câţi ai cunoscut vreodată, spuse omul din stânga mesei.

— Cel mai eficient, aşa ai spus. De o eficienţă aproape neverosimilă. Chiar aşa te-ai exprimat. Îmi amintesc exact, se grăbi să îl completeze cel de alături, cel cu degetele pline de inele.

— Da. L-a omorât pe asistent prea repede. Când i-ai spus clar că asta e cu certitudine ultima opţiune. Şi numai după ce va fi fost sigur că a aflat absolut totul de la el, adăugă primul.

— *Ultima ratio*{10} exact aşa te-ai exprimat, se grăbi din nou să adauge celălalt.

— Şi n-am cum să cred că l-a interogat acolo, în camera prăpădită a ăluia, cu baba dedesubt. Că doar nu i-o fi injectat scopolamină sau vreun alt ser al adevărului, reluă cel dintâi.

— Dacă i-a scăpat ceva şi a omorât chiar sursa? Te-ai lăudat că l-ai mai folosit şi că întotdeauna a livrat. Întotdeauna impecabil! Nu mi se pare!

— Ar fi trebuit să îi ceri să spună toate numele pe care le-a aflat! completă un al treilea după ce sparse cu zgomot o bucată lunguiaţă de langustă. Chestia asta cu fac ca mine nu prea ţine aici! E cam obraznic!

Cel care vorbise la telefon ascultă oarecum deranjat reproşurile celor trei.

— Avem deja de dinainte de Socrate informaţiile complete. El nu e culegător de informaţii.

— Ba exact asta ar fi trebuit să fie. Să scoată de la ăia tot ce ştiu, spuse cel de-al treilea. E doar un criminal sadic. Nimic mai mult, din păcate.

— Domnilor, calmaţi-vă, se grăbi să răspundă cel care vorbise la telefon. Poate că eliminarea sursei a fost, până

la urmă, cel mai bun lucru pentru toată lumea. Măcar nu ne mai îngrijorează că ar putea răspândi ceva din toate astea. Şi dacă, precum ați auzit, i-a spus şi despre ce e vorba, probabil i-a spus şi tot restul. Şi cred că cel mai bine e să îi dăm noi lista cu cei trei despre care ştim sigur că au avut contact cu asistentul, să o compare cu ce a aflat el.

— Asta e deranjant, spuse omul în costum de general, cu pieptul plin de decorații, care până atunci încercase să treacă o bilă printr-un labirint într-o jucărie de plastic.

— Ne-am asumat asta. Dacă l-am pus să afle de la ăla şi laptele pe care l-a supt de la mă-sa, era clar că o să afle şi secretul.

— Eu zic să dai ordinul să se ocupe de el chiar acum. Trebuie executat pentru insubordonare. Şi pentru că prin ceea ce ştie a devenit periculos şi el, spuse generalul.

— Nu numai că nu sunt deloc de acord cu voi, dragi prieteni, reluă împăciuitor bărbatul care discutase cu Socrate, dar cred acum că ar trebui să îi dăm ordinul de a se ocupa de toți cei trei şi de cine o mai fi aflat el sau mai urmează să afle. După aia ne putem ocupa şi de el.

— Niciunul dintre cei de pe listă nu ştie totul. Nu a pus nimic cap la cap. Doar obsedatul ăsta, care n-a fost în stare să-şi vadă de treaba lui. Şi uite cum a sfârşit, spuse omul cu inele oftând.

Cei din jur îl priviră cu mirare.

— Cu atât mai bine, spuse omul de la telefon. Să terminăm odată cu prostiile astea, pentru că altfel pierdem din vedere ceea ce contează cu adevărat. Ne aşteaptă zile grele de muncă adevărată dacă vrem să ducem la bun sfârşit misiunea sfântă care ne-a fost încredințată şi pentru care fiecare dintre noi a sacrificat atâtea. Planul trebuie să continue pas cu pas.

— Trebuie, trebuie, zise generalul, pe care îl enervau îngrozitor discursurile sforăitoare ale amicului său. Dar nu ne putem împiedica de fiecare dată, la fiecare pas, de idioți din ăştia care fac pe detectivii particulari cu chestii

care nu îi privesc. Trebuie să ne asigurăm că n-o să se mai întâmple.

— Nu mi se pare că în toți anii ăştia ne-am fi împiedicat în vreun fel. Dar era inevitabil câte un mic obstacol. Orice drum ca acesta pe care am pornit noi e anevoios. *Per aspera ad astra.*

— Ce-a zis? îl întrebă omul cu inele pe cel de lângă el.

— Adică pe căi anevoioase se ajunge la stele, explică omul de la telefon. Implicațiile sunt prea mari ca să ne asumăm orice risc, spuse categoric generalul. Eu zic că ar trebui să se ocupe şi de profesor. Să terminăm odată cu asta!

— Nu cred că e o idee prea bună, spuse cel care stătea în stânga mesei. Ăştialalți sunt cum sunt. Baker e o persoană importantă. Nu cred că vrem să răscolim rahatul. Eu zic să avem răbdare. Şi apoi ați văzut dosarul pe care i l-a dat ăla. Numai mâzgăleli. Nu ştie nimic.

— Nu, dar e îndărătnic şi ar putea să afle! spuse generalul. E fiul scorpiei, nepotul ăluia care a inventat Interpolul şi strănepotul lui Jack Spintecătorul. Sânge prost! E ca un câine cu un os în bot. Acu' s-a dus la taică-său. Să afle despre scorpie.

— Interpolul? Mă faci să râd, spuse omul cu inele. Trei sferturi dintre angajați sunt pe statele mele de plată.

Generalul hotărî să ignore comentariul şi continuă, pronunțând apăsat:

— Cred că trebuie eliminat. Mai bine mai devreme decât mai târziu.

Chiar când cei cinci bărbați păreau că erau pe cale să cadă de acord cu eliminarea lui Charles, o voce baritonală se auzi din fundul camerei. Omul cu mască ascultase discuția şi nu intervenise deloc.

— Pe Charles Baker o să îl lăsați în pace! Deocamdată! S-ar putea să am nevoie de el! Nu se atinge nimeni de el până nu zic eu! Clar? Acum trebuie să ne concentrăm pe Columbia!

Autoritatea supremă din încăpere, omul care stătea

picior peste picior în fotoliul uriaş, era neobişnuit de înalt şi de slab. Era îmbrăcat integral în negru. Iar masca de pe față era prinsă de o glugă care îi acoperea întregul cap. Nu lăsa să se întrevadă nicio bucată de piele. Pe mâini avea o pereche de mănuşi negre, foarte fine. Cele două miliarde de dolari pe care le investise până în acel moment în organizația din care ceilalți din sală făceau parte – un judecător la Curtea Supremă, un senator republican, un general de armată şi doi dintre cei mai bogați oameni de afaceri ai planetei –, precum şi relațiile sale sus-puse în zona serviciilor secrete sau eforturile pe care le făcuse în sprijinul cauzei erau pentru moment suficiente pentru ca cei prezenți în sală, precum şi ceilalți şase conspiratori care lipseau să nu îi ceară, deocamdată, să îşi dezvăluie identitatea.

Capitolul 25

— Hai să facem un exercițiu de igienă mentală, spuse tatăl, cu o privire şugubeață. Să lăsăm teoria ta pentru câteva clipe deoparte. Şi o să te rog să faci o trecere în revistă a tuturor teoriilor care s-au făcut publice despre manuscrisul ăsta. Vrei?

— Aş vrea să aflu ce e cu medalionul ăla pentru care am venit până aici.

Chipul tatălui îl înduioşă pe Charles. Era clar că bătrânul voia să reconstruiască momentele cele mai bune ale copilăriei sale. Atunci când îi dădea, după modelul bunicului său, tot felul de ghicitori pe care să le dezlege. Se înmuie şi cedă. Ştia, oricum, că taică-său nu îi va spune nimic până nu îşi va fi făcut tot numărul.

— OK, OK.

Bătrânul zâmbi ca şi cum ar fi repurtat o mare victorie. Umplu cele două pahare cu vin. Scurse ultimele picături în paharul său şi luă o înghițitură plescăind de plăcere.

— Vrei să țin aşa… un fel de conferință?

— N-am mai fost de mult să te aud. Şi îmi spun tot felul de cunoscuți că eşti flamboaiant. Aşa că fă-i bătrânului tău tată plăcerea asta, la o revenire, să-i spunem jubiliară, în casa în care ai crescut.

Charles oftă ca un om care cedează după multe insistențe.

— Dacă ții atât de tare. Şi dacă repet o grămadă de lucruri pe care le ştii? Nu pierdem vremea?

— Construieşte-ți tu discursul şi vedem după aia ce au în comun teoriile noastre. Şi ai să vezi că e important pentru discuția noastră.

— În fine. Dacă insişti. Aşadar, avem de-a face cu ceea ce tu, pe urmele altora, ai numit, parcă, „cel mai mare mister literar din toate timpurile" sau, ca să sune mai sexy, „cel mai misterios manuscris cunoscut până acum". Corect?

Tatăl încuviință din cap.

— Un manuscris pe care acest Voynich pretinde că l-a descoperit în timpul unei excursii de afaceri la o vilă a iezuiților care își reorganizau biblioteca din Villa Mondragone, în Frascati, lângă Roma. Ajunge la el după ce umblă nestingherit prin întreaga vilă, ca şi când ar avea un fel de presimțire că e ceva pentru el acolo. Cam subțire, zic. În fine. Până la urmă, găseşte într-o încăpere subterană un cufăr vechi, plin cu cărți necatalogate. Asta când absolut toate celelalte cărți din biblioteca iezuită sunt ținute într-o ordine clară. Nu e clar de ce iezuiții nu le-au pus şi pe astea în ordine. Poate se temeau că în cufărul cu pricina se ascundea însuşi dracul.

— Simt nevoia să te corectez. Voynich notează că manuscrisul ăsta era o ciudățenie şi o urâțenie. Inclusiv în cufăr, ca să nu mai vorbim de biblioteca aia catalogată, despre care, îți aminteşti, spune că avea cărți infinit mai frumoase.

— Vrei să spui că bibliotecarul iezuiților o găseşte o stupizenie neinteresantă şi că o lasă să putrezească în subsol? OK. Dar mai ştim de la el că în cartea asta găseşte şi o scrisoare misterioasă datată 19 august 1666 – vezi bine, numărul diavolului – şi adresată lui Athanasius Kircher, în care acesta este rugat să decripteze cartea. Deci, încă din acel moment, se asumă că este o lucrare cu cod.

— Păi, asta e evident de vreme ce acela care o citeşte nu înțelege nimic din ea, nu crezi?

— Mă rog. Nu îi tremura deloc vocea sau, să zicem, pana. Autorul scrisorii, un anume Jan Marek Marci, zis şi Johann, rector al Universității din Praga, medicul oficial al împăraților Sfântului Imperiu Roman de Națiune Germană, foarte convenabil, nu se întreabă deloc dacă nu e cumva scrisă într-o altă limbă, necunoscută lui. Merge direct la țintă. Mesaj codat. Ba mai mult, sugerează că autorul ei este celălalt Bacon, Roger, mirabilul doctor. Cum ziceam, teoria mea e că scrisoarea asta a fost creată

pentru a-l atrage pe Friedman de partea lui Voynich şi, deci, a lui Riley, cunoscute fiind precedentele sale. Se produce aici o confuzie între cei doi Bacon. Dar cine e Kircher?

— Să nu exagerăm acum, spuse tatăl plin de bună-dispoziție.

— A, nu, răspunse Charles. Asta ai cerut, asta ai. O să mă laşi să îmi duc raționamentul şi argumentația până la capăt.

— OK, zise tatăl, dar nu aşa, pe uscat. Te rog, du-te până în pivniță şi vezi că am lăsat pe masă încă două sticle din astea. Adu-le, că am senzația că o să ne trebuiască.

Charles coborî în pivnița casei şi privi cu nostalgie încăperea în care se ascunsese de atâtea ori. Revăzu textul mâncat de timp pe perete şi desenul mare cu globul pământesc cu sabia înfiptă în el, care avea dedesubt o balanță. Se întoarse destul de repede şi îşi continuă discursul din momentul în care intră în cameră.

— Cine e Kircher, aşadar? Un personaj interesant. A fost comparat cu Leonardo da Vinci. Cel puțin pentru întinderea şi varietatea preocupărilor sale. Dar asta are legătură cu Renaşterea, nu numai cu da Vinci. Un iezuit care a prins cam tot secolul al XVII-lea, că a trăit ceva, nu glumă. Pentru vremea aia. Iarăşi e foarte convenabil. Voynich găseşte într-o clădire iezuită o carte ce are în ea o scrisoare adresată unui iezuit, şi nu unul oarecare. Ca şi înaintaşul său Rudolf al II-lea, împăratul nebun despre care urmează să vorbim, are obsesia cabinetelor de curiozități. Ba chiar ajunge la curtea acestuia, la 20 de ani de la moartea împăratului, unde este urmaşul lui Kepler. Pe unde trece înființează un cabinet din ăsta. Scrisoarea i se adresează lui pentru că în epocă se credea că a descifrat hieroglife din Egiptul antic. E considerat părintele egiptologiei. A învățat limba coptă şi a scris chiar şi o gramatică a acesteia. Descoperirile sale ştiințifice sunt un amestec de lucruri excepționale şi

tâmpenii monumentale. A fost primul care a susținut că ciuma, un flagel catastrofal, cum ştim, în epocă, e produsă de un microorganism. Aşadar, medicină, matematică – a renunțat la hainele preoțeşti ca să predea la Universitatea din Würzburg –, religie comparată, teoria muzicii, geologie. A construit şi un megafon, poate primul. A predat ebraica. Avea o obsesie cu chinezii. La un moment dat, a vrut să se ducă acolo ca misionar. A scris o carte despre magnetism în care vorbeşte despre atracția dintre corpurile cereşti în comparație cu cea dintre persoane. Traducerea hieroglifelor propusă de el e falsă de la cap la coadă. Omul nu decriptase nimic, dar a deschis un drum şi a făcut câteva presupuneri interesante. A zis că limba egipteană a fost limba vorbită originar de Adam şi Eva, între momentul cu coasta şi cel cu fructul oprit. A mai zis că Moise era de fapt Hermes Trismegistul. Aici o ia razna cu ocultismul, vrăjitoria şi alte chestii medievale, unde, cum ştim. Nu era prea mare diferența între ştiință şi magie. Până să decripteze greşit hieroglifele, a zis că nu se pot traduce prin cuvinte, chestie magică, doar prin semne şi imagini. După aia s-a răzgândit. Deşi cineva l-a numit ultimul mare renascentist, eu cred că, mai degrabă, a fost un precursor al lui Borges, un autor de ficțiune metafizică ciudată, cu elemente fantastice.

Tatăl se distra copios urmărindu-şi fiul. Recunoştea în discursurile sale rigoarea matematică a familiei, dar şi accentele de ironie şi umor care îl făceau pe Charles atât de iubit şi de ascultat oriunde era invitat să vorbească.

— Aşadar, sugerează Voynich, urmând aşa-zisa scrisoare, autorul e Roger Bacon. Înainte de Friedman, manuscrisul ajunge la Newbold care preda filosofie la Universitatea din Pennsylvania. Cunoscut ca autor de hocus-pocusuri ca *Teologia psihologică* sau *Gnostica creştină,* omul avea obsesii parapsihologice, puternic influențate de o mare femeie a epocii, madam Blavatsky, după părerea unora, cea mai mare escroacă a vremii,

după a mea, un caz clinic de psihiatrie. Şedinţele de spiritism pe care le organizează frecvent îi confirmă premisele. Aşadar, Newbold este convins sută la sută că autorul e Roger Bacon, fratele franciscan din secolul al XIII-lea, supranumit *Doctor mirabilis* pentru studiile sale asupra naturii. Lui îi datorăm trecerea de la calendarul iulian la cel gregorian, chiar dacă acesta e introdus abia la aproape două sute de ani după moartea sa. Bacon a fost şi un geniu timpuriu al studierii fenomenelor optice şi a modului cum se formează imaginea în creier şi este percepută de ochiul uman. Aş putea vorbi despre el încă vreo două ore, dar ce e important să reţinem e că şi ăsta, ca orice renascentist, a avut preocupări dintre cele mai diverse şi, ca şi la ceilalţi, ocultismul şi alchimia ocupau un spaţiu considerabil din timpul său. A avut şi el obsesii serioase, cu secrete de tot felul. A susţinut că a descoperit nici mai mult, nici mai puţin decât piatra filosofală. Obsesia sa cu optica, lentilele şi lupele îl face pe Newbold să susţină că a inventat microscopul, de vreme ce a recunoscut, în ilustraţiile din manuscris, spermatozoizi, embrioane umane, dar şi telescopul, iar unul dintre desene reprezintă, după părerea sa, mai presus de orice îndoială. Calea Lactee.

Se opri să respire, îşi aprinse o ţigară, apoi continuă:

— Cum bine ştii, manuscrisul ăsta poate fi privit oricum. Desenele alea ciudate, de la plante ireale până la nimfe care se scaldă în lichide verzi, desenele care par a descrie anatomia umană, trompele uterine i-au făcut pe unii să îl considere ba un tratat de herbologie, ba un tratat de anatomie, ba o enciclopedie care ar putea fi foarte caracteristică Renaşterii. Atât că plantele alea nu seamănă cu nimic cunoscut. Iar în enciclopediile Evului Mediu, tendinţa era să desenezi cât se poate de realist, mai ales când era vorba de observaţii din natură. Plantele din enciclopediile medievale par fotografii. Dacă ceea ce pare floarea-soarelui acolo e floarea-soarelui, manuscrisul trebuie să fi fost scris după 1500, întrucât planta nu era

cunoscută în Europa. Ea a fost adusă de Columb. Ca şi porumbul şi cartoful. Aşadar, nu e Bacon. Atunci cine e? Lăsăm la o parte stupizeniile, cu extratereştrii care au dictat direct scrierea manuscrisului şi cea care îl dă ca autor cert pe un da Vinci copil, care îşi face mâna – de aici ilustrațiile aproape copilăreşti, deşi unele sunt foarte sofisticate. Una dintre marile probleme, dincolo de ilustrații, e limba. Caracterele, frecvența lor nu se supun nici unui fel de reguli cunoscute şi logicii pentru o limbă normală. O fi vreo limbă inventată, au spus unii. O limbă cu foarte puține caractere – 23 – şi un vocabular extrem de limitat, puține cuvinte, repetându-se de multe ori, în cuprinsul celor 240 de pagini. Ca să nu mai vorbim că şi cuvintele diferite diferă, ca să zic aşa. De fapt, foarte puțin, ca şi când – iar asta o să înțelegi foarte bine – ar fi serii matematice.

Tatăl său zâmbi şi mormăi:

— Exact, serii matematice.

Fără să se întrebe de ce bătrânul Baker întărise aceste vorbe, Charles continuă:

— Nu există, în nicio limbă ştiută sau care să aibă vreun sens, chiar imaginară fiind, litere care să se repete de trei ori consecutiv în interiorul cuvintelor sau cuvinte care să se repete de patru ori în interiorul unui text. Tot la serii matematice ne duce gândul. S-a sugerat că am avea de-a face cu o stenografiere a unui text şi că trebuie înfierată regula. Oricum, teoria care a prins cel mai tare, dintre toate, este că textul ar fi creat de două personaje foarte simpatice ale Renaşterii: Edward Kelly şi John Dee. Amândoi împreună sau unul din ei.

Capitolul 26

Se întunecase de-a binelea şi se porni vântul. Scârțâituri se auzeau de afară, dar şi de peste tot de prin casă.

— Casa asta pare bântuită, zise Charles. Nu ți-e frică să dormi aici?

— Abia aştept să mă viziteze stafiile străbunicului şi bunicului tău. Am multe să îi întreb. Zi de Kelly.

Lui Charles îi trecu prin cap că tatăl său ar fi preferat să fie vizitat de o altă stafie, cea a mamei sale. Dar nu spuse nimic.

— Edward Kelly a trăit mai puțin decât Kircher. Doar vreo patruzeci de uni. Ceea ce e normal pentru secolul al XVI-lea. Ce e ciudat e că, în puținele portrete şi litografii, e zugrăvit ca un moş cu barbă lungă şi căruntă.

— Aşa arătau magii în vremea aia. Imaginea e consistentă cu preocupările.

— Poate. Aşadar, Kelly e irlandez. Aşa cum se şi cuvine, alchimist de vază, medium pentru conversațiile cu îngerii, este considerat unul dintre cei mai mari şarlatani din istorie. Pretindea şi el că a descoperit piatra filosofală şi că putea face aur din orice. Cică ar fi studiat la Oxford. Una peste alta, se pare că era falsificator, înainte de a fi alchimist. Aşa că l-au prins asupra faptului, i-au tăiat o ureche drept pedeapsă şi l-au izgonit din Anglia. De aceea se zice că purta ceva pe cap tot timpul, de la peruci dese la fel de fel de căciuli, ca să nu se vadă urmele umilinței. Prima variantă e că ar fi venit la curtea pragheză a lui Rudolf al II-lea, celebru colecționar de ciudățenii, una mai falsă decât cealaltă, de la cuie din crucea lui Iisus până la ouă gigant de dinozaur, şi, în aceeaşi măsură, de personalități, de la Kepler la Tycho Brahe şi până la unicul, senzaționalul, explozivul Arcimboldo, cu manuscrisul după el. Şi că i l-ar fi vândut pe 600 de ducați, spunându-i că este singurul în stare să îl

descifreze. Bineînțeles că în el s-ar afla, ascunse cu grijă, toate secretele universului, de la piatra filosofală la elixirul vieții. Rudolf l-ar fi crezut şi l-ar fi luat sub aripa sa ocrotitoare. Până la urmă ce să ceri de la un individ care s-a sinucis refuzând să mănânce din disperare că i-a murit leul cu care dormise în pat până ce acesta a crescut, numai şi numai pentru că Tycho Brahe îi spusese că harta sa zodiacală e identică cu cea a leului?

— E mai tare decât atât. Rudolf şi-a pierdut răbdarea, la un moment dat, pentru că protejatul său nu producea aurul promis şi, sub un pretext oarecare, l-a băgat la zdup. A fost eliberat când a jurat că se va pune serios pe treabă. Tot nu i-a ieşit, şi Rudolf, care nu îl credea deloc incapabil sa producă aurul promis, ba din contră, era convins că se încăpățânează să nu-l producă, l-a mai băgat o dată la puşcărie.

— Da, zise Charles, destul de mirat de cunoştințele anecdotice ale tatălui său, doar că de data asta a şi murit acolo. A fost ucis încercând să evadeze. O altă variantă e că John Dee însuşi l-ar fi adus la Curte şi că manuscrisul e fabricat de cei doi împreună. Un cercetător recent a spus că recunoaşte scrisul lui Dee în manuscris. Dee avea convingerea că Kelly era în permanentă legătură cu îngerii. Obsedat de prostiile alea hermetice, Dee l-a exploatat fără milă pe Kelly, plimbându-l prin imperiu şi punându-l să facă spectacole publice de intrare în transă, dialog cu ființe înaripate şi altele de felul ăsta. L-a exploatat ca pe un animal de circ. Ca pe femeia cu barbă! Cea mai tare explicație care îi leagă pe cei doi de manuscrisul lui Voynich e că limba necunoscută şi indescifrabilă este limba îngerilor. Lucrurile se desfăşurau în felul următor: Kelly intra în transă şi scotea sunete care formau cuvinte neinteligibile ce îi erau dictate de cete de câte patru îngeri deodată. De cealaltă parte a mesei, Dee scria tot ce auzea. Un caz de glosolalie, adică vorbit în limbi necunoscute. Asta nu explică defel de unde au scos alfabetul cu care scriau şi nici desenele.

Deci e cam subțire. Povestea mea preferată, în legătură cu cei doi şi cred că asta nu ştiai, e că Dee se desparte definitiv de Kelly şi încetează să îi mai țină spatele când acesta îi spune, la finalul unei şedințe de dictare angelică, că porunca îngerilor a fost ca el şi Dee să facă schimb de neveste pentru o vreme. Se pare că swing-ul nu făcea parte dintre fanteziile acestuia din urmă.

Tatăl începu să râdă.

— OK. Nu ai de gând să iei nimic în serios.

— Ce e de luat în serios aici? Astea sunt toate personaje ridicole. Mari maeştri ai combinațiilor care profită de naivitatea celor care îi angajează. Nimic nou sub soare. Ce altceva e limba angelică, numită şi enochiană, inventată de Kelly? Şi ca să închei, fiindcă e, totuşi, prea mult, mai e un personaj, tot de la Curtea lui Rudolf, care e bănuit că ar fi produs manuscrisul. Un anume Jakub Hořčický. Zis şi Jakobus Sinapius din Tepence, poreclit şi Tepenech, e adus la Curtea lui Rudolf pentru a-l trata pe acesta de depresiile severe de care suferea. Ăsta chiar a produs rezultate. Făcea o poțiune alchimică pe bază de alcool care liniştea crizele împăratului şi îl făcea mai viguros sau îl lăsa să doarmă. Părerea mea e că făcea un fel de țuică şi instalabile lui alchimice erau un fel de distilerie şi că îl îmbăta criță pe Rudolf, care din cauza asta devenea euforic. I se încălzeau urechile şi i se înroşea nasul. După care dormea lemn. Tepenech ar fi murit pentru că a căzut de pe cal. Se spune că primul proprietar sigur al manuscrisului lui Voynich e chiar el. Asta dacă n-am şti că e un fals.

Charles se opri din tiradă şi răsuflă uşurat.

— Eşti mulțumit? Sper măcar că te-am distrat. A, ca să nu zici că nu le epuizez pe toate. Documentul nu conține nicio eroare de scriere, nicio mâzgăleală, niciun loc unde autorul ar fi fost înclinat să corecteze ceva. Iar hârtia e impecabilă. Nicio corectură, nicio ştersătură pe ea. Ca să nu zic că pentru Evul Mediu să scrii un document

integral profan, fără nicio dimensiune religioasă, e cel puțin neobişnuit.

— Şi totuşi, ai omis ceva esențial, care îți contrazice teoria. Pentru că, totuşi, nu cred că nu ştii.

— Ce să ştiu? Un alt secret? Uite, dacă documentul ar fi avut şanse să fie autentic, Biblioteca Beinecke a Cărților Rare, de la Yale, ar fi permis datarea manuscrisului cu carbon. Dar refuză asta cu obstinație de zeci de ani. Zvonurile spun că, nefiind siguri că e autentic, nu vor să se facă de râs dacă se dovedeşte un fals. Li s-a mai întâmplat o dată cu „harta vinurilor". Or, în logica asta inversată, tocmai acest refuz dovedeşte lipsa de autenticitate. Ştiința nu e credință!

Tatăl îl privi mirat:

— Înțeleg că te-ai despărțit de mult de manuscrisul ăsta. Dar ştiu că te informezi despre tot ce mişcă. Cum de ți-a scăpat asta?

— Ce mi-a scăpat?

— Universitatea din Arizona a datat documentul cu radiocarbon, cu mai bine de trei ani în urmă. Şi a stabilit fără putință de tăgadă că manuscrisul a fost produs între 1400 şi 1440. Ba mai mult, analiza pigmenților întăreşte dovada şi stabileşte clar că întregul document e compus în totalitate în aceeaşi perioadă.

Charles îşi privi neîncrezător tatăl. Cum putuse să îi scape aşa ceva? Murmură:

— Eşti sigur de asta?

— Păi e simplu. Ai telefonul ăla superinteligent. Verifică.

Charles scoase telefonul din buzunar şi tastă în browser „voynich datare". Citi cu repeziciune textul care confirma ce spusese tatăl său. Acesta îl privi cu satisfacția războinicului care a repurtat o victorie dintr-o singură lovitură de maestru, fără să îşi mişte trupele.

— Asta înseamnă… bâigui Charles, jenat.

— Că teoria ta e praf şi pulbere.

Charles îşi privi tatăl, pierdut. Expresia sa trăda

nedumerire, dar şi serioasă supărare pe el însuşi.

— Cel mai jenant e să ții un discurs dezvoltat dintr-o premisă falsă. Cu cât e mai lung discursul, cu atât e mai jenantă situația.

Tatăl său se distra copios.

— Încetează să mă priveşti cu înțelegerea aia superioară, ca un tată care îşi priveşte cu îngăduință copilul pe care l-a lăsat special să greşească. Am crezut că suntem exact în situația asta.

Charles se ridică în picioare. Făcu câțiva paşi prin cameră, să se dezmorțească. Se opri la geam, unde un grup de arbuşti zguduiți de furtună păreau că se îndreaptă amenințător spre casă, ca vrăjitoarele din *Macbeth*-ul lui Orson Welles. La scurt timp, mâna tatălui său îi cuprinse umărul.

Simți, poate pentru prima oară în viață, cât de adâncă era dragostea acestuia pentru el.

Capitolul 27

— Te-ai întors? întrebă vocea din difuzorul telefonului.

— Acum decolăm, răspunse Caligari.

— E la fel ca în celelalte cazuri?

— Nu. E mult mai rău. S-a schimbat ceva în model. Cred că avem de-a face cu ceva diferit. Animale moarte sunt şi aici, dar numărul victimelor e mult mai mare.

— Câți sunt? Opt? Nouă?

— Şaizeci şi unu, răspunse Caligari cu voce moale.

— Şaizeci şi unu?... Vorbeşti serios?

— Da. Şi cadavrele sunt de nerecunoscut. Animalul ăsta e mult mai puternic. Urmele sunt cam aceleaşi, dar aici pare să fi fost aplicată o forță mult mai mare. Şi cruzimea e pe măsură.

— A evoluat.

— Nu cred. Mai degrabă, avem de-a face cu un alt exemplar.

— Supraviețuitori sunt? întrebă femeia.

— Da. Doar unul de această dată. Am încercat să îl iau cu mine, dar colonelul care pare că trage sforile aici a refuzat.

— Să vedem dacă şi ăsta o să urce. Data trecută a fost o lună între Copan şi Guatemala, nu? Trei până în Mexic. Şi încă trei până la noi. E corect?

— Din ceea ce ştim. Nu ne putem baza că s-au raportat toate. Sau că au ajuns până la noi.

— Trebuie să găsim o soluție să protejăm fermele, dacă se păstrează modelul. Arizona, New Mexico, Texas, California, Louisiana şi Oklahoma.

— Ştii bine că am mai discutat. Eu nu am cum să controlez teritorii atât de vaste. Mai ales că nu putem avertiza pe nimeni. Numai voi aveți forța asta de desfăşurare. O secundă, spuse directorul. Acoperi microfon pentru a-i cere ceva pilotului.

— Da. Scuze.

— Ziceam că nici noi. Avem colaborarea Gărzii Naționale. Dare în orb. Nu li s-a spus ce trebuie să caute. Ştiu doar pe cine să contacteze dacă se lovesc de ceva ciudat.

— Şi în plus, până urcă spre noi K2, ceea ce mai durează, trebuie să ne ocupăm de K1. Abia încercăm să înțelegem modelul după care îşi ale victimele.

— Apropo: vreun progres în zona asta?

— Nu prea. Doctorul Mabuse încearcă răbdător să scoată ceva de supraviețuitori.

— Şi?

— S-a întâmplat o altă ciudățenie. Ca la un semnal, toți cei 11 s-apucat să mâzgălească pereții.

— 11? Nu 13?

— Unul dintre ei nu. Iar cel nou încă e în stare de şoc.

— Au desenat ceva recognoscibil? Un punct de plecare?

— Nu. N-au desenat nimic. Au scris nume. Toți, aceleaşi nume. La nesfârşit. Multe. Nu neapărat în aceeaşi ordine.

— Ce nume?

— Nu ştiu. Asmodeu, Scaraoțchi. Din astea. Toată drăcăraia iadului.

— Nume de diavoli?

— Ceva de genul asta.

— Ce se aude? Plecați?

— Probabil ceva pe rețea. Suntem în aer. Doctorul vrea să îi pună să deseneze individual animale. Le-a adus desene şi fotografii cu cai, oi, capre. Ca la copiii mici. Dar şi cu monştri. Încearcă să le propună un schimb. Să deseneze şi ei. Întrebarea care se repetă cel mai frecvent, la bază, e cum arată diavolul.

— Crezi că ajută?

— Da. Am încredere că o să reuşim să-i dăm de capăt cumva. Altfel va fi vai de noi. Şi mai e ceva ciudat. De această dată toate victimele sunt de culoare.

— Serios?

— Da, dar colonelul spunea că e vorba despre un sat

integral. Poate că e o coincidență şi pur şi simplu nu erau niciun alb şi niciun hispanic pe acolo.

— Da. Poate.

— Petra! spuse Caligari.

— Da.

— Ai vreo idee ce dracu' ar putea fi asta?

— Tocmai ai spus.

Cei doi terminaseră conversația, care se auzise în întreaga încăpere. Cei opt bărbați care ascultaseră erau satisfăcuți.

— Habar n-au de nimic, spuse cel din capul mesei.

Capitolul 28

Stătea ascunsă după perdea şi îl privea pe bărbatul care nu îşi mai lua degetul de pe sonerie. Nu ştia dacă să deschidă sau nu. La un moment dat, omul, îmbrăcat într-un loden din care nu văzuse decât în filmele vechi, se dădu în spate şi inspectă cu privirea întreaga casă. Apoi îl văzu cum sare gărduleţul care împrejmuia mica grădină de trandafiri şi se îndreaptă spre fereastră. Se dădu în spate, lipindu-se de perete. Omul îşi lipise capul de geam şi, cu mâinile pâlnie în jurul ochilor, încercă să vadă înăuntru. Se dădu în spate şi o luă, pe lângă zid, spre colţ. Câteva clipe mai târziu, auzi bătăi în uşa din spate. Apucase să ia în mână un cuţit mare de bucătărie şi se proptise în micul coridor care făcea legătura între cele două părţi ale casei. Pendula care începu să bată, neîntrebată de nimeni, o făcu să îi sară inima din loc. Începu să respire repede şi strânse atât de tare cuţitul încât avu senzaţia că îi va crăpa mânerul. Spre liniştea ei, la scurtă vreme, omul renunţase şi dispăruse în noapte.

Ridică receptorul telefonului fix şi vru să sune la poliţie. Dar n-ar fi ştiut ce să le spună, aşa că renunţă.

Penelope moştenise casa părinţilor săi în urmă cu cinci ani, când aceştia muriseră într-un accident de maşină. De atunci fusese mereu singură. La numai două luni după tragedie, împlinise douăzeci şi unu de ani şi putea să folosească contul pe care părinţii ei i-l deschiseseră încă de când se născuse. Se adunase o sumă frumuşică, ce îi putea asigura o supravieţuire decentă pentru mai mulţi ani. Fusese primită la Princeton, unde făcuse o pasiune pentru asistentul ei, George Marshall. Din raţiuni de etică, ţinuseră ascunsă relaţia lor până când ea absolvise. Singurii care ştiau despre ei erau două prietene şi Charles. De o bună bucată de vreme, Marshall locuia la sfârşitul săptămânii la ea, iar în restul zilelor în camera închiriată unde fusese găsit cadavrul său.

Hotărî că singura persoana căreia i se putea adresa şi care ar fi putut să o protejeze, datorită relațiilor sale suspuse, era Charles. În ciuda orei înaintate, formă numărul. Robotul îi spuse că abonatul are telefonul închis sau nu se află în aria de acoperire. Îi lăsă un mesaj.

Capitolul 29

— Asta înseamnă că toate teoriile sunt false, spuse Charles, care îşi reluase locul în fotoliu şi termina de înfulecat ultimele felii de brânză de pe platou.

— Nu neapărat, răspunse tatăl.

— Cum nu? Bacon e înainte de 1400, Kelly şi Dee şi Tepenech mult după.

— Ca să nu mai vorbim de Voynich.

— Am înțeles ironia, dar ce înseamnă nu neapărat?

— Suntem în fața celui mai misterios manuscris din întreaga istorie a lumii.

— Da, mă rog, răspunse Charles, care îşi recăpătase spiritul combativ. Nu înțeleg de ce ăsta e cel mai misterios, şi nu *Codex Rohonci* sau *Prodigiorum ac oslentatorum chronicon* sau *Hypnerotumachia Poliphili, Oera Linda* sau chiar *Aldaria,* cunoscută drept *Cartea Soyga,* că tot suntem la John Dee. Sau chiar *Codex Seraphinius.* De ce ăsta?

— *Aldaria* e o escrocherie, conformă cu prezentarea pe care i-ai făcut-o personajului. De restul nici măcar n-am auzit. Manuscrisul lui Voynich e foarte multe lucruri – un tratat de medicină, dar şi un compendiu de farmacologie, o sinteză a universului, dar şi o pledoarie pentru complexitatea lumii. Chiar dacă nu s-a făcut public de către cine a fost scris şi la ce foloseşte, Voynich a văzut în el şi altceva decât o sursă de bani – chiar dacă şi asta –, iar tot delirul, întreaga atracție pe care a generat-o pentru atâtea minți luminate, de-a lungul istoriei, ne arată că e ceva mai mult acolo decât suntem dispuşi să recunoaştem. Nu a generat atâta efort doar pentru că e un manuscris nedescifrat. Nici cei de la Yale nu sunt proşti, aşa, să arunce cu bani pe nimic. Oamenii care s-au apropiat de el au simțit că au de-a face cu o carte unică. O carte care reprezintă…

Charles sari în picioare ca ars. Pielea i se tăcuse de

găină şi părul i se ridicase pe cap.

— Toate cărțile!

Îşi privi tatăl, care rămase cu un fel de zâmbet tâmp pe față.

— Asta e OMNES LIBRI? Asta înseamnă „Toate cărțile”? Mama era un fel de preoteasă a unui cult care se închina la manuscrisul ăsta? Şi George a fost ucis pentru o obsesie bolnăvicioasă? Pentru farsa asta grotescă? Nu are importanță că e de la 1400 sau de la 1900. Ăsta e marele secret? Şi ce are asta de-a face cu Lincoln?

Tatăl aşteptă ca Charles să se calmeze. Şi îi spuse pe un ton şoptit:

— Nu. Manuscrisul lui Voynich e multe cărți, dar în mod cert nu e toate cărțile.

Charles nu înțelegea.

— Şi atunci de ce am vorbit atâta vreme despre asta, dacă nu foloseşte la nimic, nici măcar pentru ca această conversație a noastră să înainteze?

— Pentru că, fără această discuție, nu aveam cum să îți răspund la întrebare. Iar dacă o să mai ai un pic de răbdare şi o să accepți să inversăm un pic rolurile, o să şi afli. Ai nevoie de o scară care să te aducă unde trebuie. Pe urmă n-ai decât să-i dai foc! Ba chiar îți recomand să o faci!

Charles ridică din umeri şi se aşează la loc în fotoliu. Desfăcu şi cea de-a treia sticlă de vin şi, după ce turnă în ambele pahare, spuse:

— OK. Sunt numai urechi!

— Mama ta făcea parte dintr-o organizație secretă.

Lui Charles i se bulbucară ochii cât cepele. Nu ştia să urască ceva mai mult pe lume decât prostiile conspiraționiste. Mai ales pe cele, cum bănuia că era ceea ce avea să audă, cu alură ocultă. Vru să spună ceva, dar tatăl îl opri.

— Întâi ascultă! Pentru că eu ştiu tot ce vrei tu să zici acuma, dar tu habar n-ai o iotă din ce am eu să-ți spun. Ai puțină răbdare, ce dracu’!

Cartea aceasta autoritară, pe care tocmai o jucase tatăl său şi care îi era atât de nespecifică, fu un argument destul de puternic, aşa că Charles se înarmă cu răbdare.

— OK. O să încep altfel. Manuscrisul lui Voynich are mare legătură cu o observaţie de mare finețe pe care ai făcut-o. Cea despre seriile matematice. E aşa pentru că, într-un limbaj cifrat, cuvintele din ea sunt cote.

— Adică cum, cote?

— Cartea e un catalog de cărți şi o hartă, în acelaşi timp.

Charles rămăsese cu gura căscată.

— Ce fel de catalog? Tu chiar ştii ce e cu manuscrisul ăsta? Nu e glumă elaborată?

— E un catalog nu al lucrărilor, ci al încăperilor unei biblioteci, aşa cum arăta ea la sfârşitul secolului al XIV-lea. Şi o hartă a lor.

— Un catalog cifrat?

— E şi nu e cifrat. Această carte de sine stătătoare nu are nicio valoare din punctul ăsta de vedere. De-aia nu a fost descifrată până acum şi de-aia nu va fi niciodată, chiar dacă unii cică ar fi dezlegat câteva cuvinte. O pretenție aiuritoare. Oricum, a fost făcută atât de bine încât e, sau poate fi, aproape orice, cum îți spuneam mai devreme. În sine, e dovada extraordinară a lucrurilor de care e capabilă mintea umană, iar cel care a luat decizia de a o cumpăra pentru Cărțile Rare de la Beinecke ştia exact ce face. Ea funcționează doar în triptic, împreună cu alte două cărți. După cum cred că ai observat, manuscrisul lui Voynich are pagini care pot fi puse una în prelungirea celeilalte. Celelalte două sunt tăcute din foițe transparente, în aşa fel încât, dacă le suprapui, îți dau tot ce îți trebuie. E un ghid, dacă vrei, pentru un labirint. Şi închide gura, că înghiți vreo gânganie, spuse tatăl, zâmbind.

— Asta e o contradicție în termeni! Harta anulează labirintul! Îi distruge rațiunea de a fi!

Ce auzea i se părea atât de enorm lui Charles, încât se

întrebă dacă nu visează. O luase tatăl său în aşa de mare măsură razna sau îi juca o farsă? Decise să asculte încă puţin.

— Ei bine, acest catalog format din trei cărţi a fost creat pentru o organizaţie, un ordin care există de două mii de ani neîntrerupt şi al cărui unic scop pe această lume este să protejeze omenirea de propria prostie, de propriul delir autodistructiv. Ea şi-a propus – şi a şi reuşit, după cum se vede – să conserve litera scrisă. Membrii ei, de-a lungul timpului, au salvat toate cărţile pe care le puteau salva şi le-au conservat în ceea ce a fost pentru foarte multă vreme cea mai mare bibliotecă a lumii. Pentru că din rândurile lor, de-a lungul timpurilor, au făcut parte cei mai luminaţi oameni ai istoriei, de la regi şi împăraţi până la artişti de geniu şi mecenaţi, medici şi profesori celebri, filosofi şi oameni de ştiinţă, au decis, la un moment dat, văzând că lumea merge, în ciuda tuturor, într-o direcţie bună şi nu se autodistruge, cum se temeau primii dintre ei, care dăduseră piept cu furia diverselor vremuri, să le multiplice şi să le împrăştie. Ei au creat cele mai importante biblioteci ale lumii. Prima tentativă a fost Biblioteca Imperială a Constantinopolului, care e prima mare bibliotecă de după Antichitate, construită de Themistius, un filosof şi profesor păgân, şi îmbogăţită de Iulian Apostatul, care a dus-o la 120.000 de volume. Ea e creaţia acestei societăţi a cărţii. Inutil de spus că ambii oameni de cultură pe care i-am amintit sunt la vârful Ordinului. Evul Mediu timpuriu a fost o perioadă proastă pentru carte şi pentru libertatea de gândire, în general, aşa că Societatea Omnes Libri decide că e încă prea devreme şi continuă să stocheze cărţile, tot ce poate să procure, de peste tot din lume, în biblioteca lor secretă. O bibliotecă pe care…

Tatăl se opri brusc, ca şi când ar fi stat pe gânduri dacă să continue.

— Pe care ce? întrebă Charles, care asculta fascinat.

— Nu, asta n-o să îţi spun acum, pentru că atitudinea

ta sceptică şi zeflemitoare nu e potrivită. Nu eşti încă pregătit.

— Ce poate fi mai rău decât biblioteca asta secretă? Unde naiba e ascunsă o bibliotecă aşa de mare? A rămas secretă şi acum? Ştii prea bine că cu cât e un secret mai mare, cu atât ascunde mai puțin, sfârşind, prin reducere la absurd, în ideea că un secret absolut nu ascunde, de fapt, nimic.

— Vrei sau nu să ştii lucruri despre mama ta?

— Aş vrea, da. Dar aiureli din astea…

— Aiurelile astea erau viața ei. Aşa că ascultă.

Charles îşi mai aprinse o țigară şi hotărî să nu îşi mai întrerupă tatăl, care începea să îşi piardă răbdarea. Şi asta era greu de obținut.

— Tot această societate e responsabilă de Biblioteca Malatestiană, de cea Laurențiană, nu însă de cea Apostolică Vaticană şi nu de cele, de altfel destul de prăpădite, din mănăstiri. Deşi adună, cataloghează şi depozitează toate cărțile, Ordinul e laic prin excelență. Într-atât încât unii dintre cei mai de vază oameni ai săi sunt în conflict permanent cu Biserica, cu toate Bisericile, pe care le consideră, cu mici excepții, cuiburi de obscurantism. Ura începe de la distrugerile lui Theophilus, marele episcop şi patriarhul Alexandriei, cu ceata sa de brute proaspăt creştinate la Alexandria, în biblioteca secundară. După cum ştii, această lumină a creştinismului timpuriu a distrus orice carte pe care a putut să pună mâna din biblioteca secundară, *Serapeum*-ul, şi a folosit sulurile ca să facă focul în băile publice. Diderot, un membru de seamă al Societății, zice că lumea va fi liberă doar când ultimul rege va fi spânzurat cu mațele ultimului popă. În timpul Renaşterii italiene, membrii Ordinului fac pace cu înalți prelați, intelectuali de seamă şi pun umărul la înființarea primelor biblioteci de mare anvergură. Vallicelliana, înființată de Filippo Neri, Angelica, Marciana, Ambrosiana, Casanatense, după numele cardinalului Casanante. O grămadă, adică

toate. Nu are rost să le mai enumăr.

— Ştii că ai încurcat variantele, nu?

— La ce te referi? întrebă bătrânul.

— Aia cu băile publice. Există mai multe variante privind distrugerea aşa-zisei Biblioteci din Alexandria. Cel puțin patru dintre ele sunt luate în serios de teoreticieni. Cea cu cărțile care au fost folosite pagină cu pagină pentru întreținerea focului în băile publice nu are legătură cu proaspeții creştini, ci face parte din ultima variantă, în ordin cronologic. Atunci când califul Omar decide să ardă biblioteca spunând fraza celebră: „Dacă sulurile din bibliotecă spun altceva decât Coranul, trebuie distruse pentru că îl contrazic şi sunt eretice. Dacă, pe de altă parte, cărțile spun exact ce spune Coranul, trebuie arse pentru că sunt de prisos". La acest moment se referă povestea cu folosirea papirusurilor la încălzirea băilor publice. Lasă că am făcut un calcul – am înmulțit numărul presupus al băilor publice cu cel al cantității de papirus de care ai nevoie pentru a încălzi o singură baie. Pentru cele şase luni, cât zice Al-Qifti că ar fi durat marea exterminare, la un minimum de 20 de volume pe zi pentru o baie călduță sau, şi mai probabil, 100 pentru una bine încălzită, ar fi fost nevoie de 14 până la 17 milioane de suluri. Or, numărul maxim avansat vreodată pentru zestrea bibliotecii este de un milion.

Tatăl îşi privi nedumerit fiul. Tocmai îi spunea o poveste adevărată. Ştia că pentru o minte carteziană, precum a fiului său, era greu de crezut, dar se aştepta ca Charles să accepte convenția şi să asculte până la capăt.

— Deci nicio legătură cu distrugerile bandei furioase a creştinilor episcopului Theophilus, care, de dragul exactității, nu acționa de capul lui, ci din ordinele marelui patriarh Theodosius, care a încercat să distrugă orice urmă de monument păgân, cam ca talibanii astăzi. Noroc că nu aveau dinamită. Că n-ar fi rămas nici urmă din marea cultură antică. Nici piramide sau statui şi nici măcar Acropolele.

Charles rostise cuvintele fără să clipească şi fără să se gândească ce era în capul bătrânului.

— Zeflemeaua asta a ta continuă, chiar dacă e avatarul sănătos al unei minți luminate, aşa cum te-a învățat bunicul tău să pui orice informație nedemonstrată sub semnul întrebării, ucide orice conversație.

Dar Charles nu luă în seamă lamentările tatălui său. Mai avea ceva ce i se părea interesant de adăugat:

— Şi încă asta nici nu e cea mai sinistră chestie în toată istoria. Nepotul lui Theophilus, patriarhul Chiril, a avut o miliție proprie, cred că îi zicea parabolani. Ăştia au ucis orice picior de evreu au prins în Alexandria. Şi erau o grămadă de învățați printre ei. Isprava lor cea mai teribilă este arestarea Hypatiei, cea mai celebră femeie-matematician şi filosof din Antichitate – poate şi singura –, în timp ce aceasta ținea o conferință chiar în celebra bibliotecă. Au dezbrăcat-o, au târât-o de păr într-o biserică şi au omorât-o smulgându-i pielea cu scoici ascuțite, până au lăsat-o o masă amorfă de carne, pe care au aruncat-o în flăcări, împreună cu toate cărțile ei. Pentru faptele sale de glorie, Chiril ăsta a fost canonizat!

Prea preocupat să îşi savureze discursul, Charles nu băgă deloc în seamă reacția tatălui său, care se făcuse palid. Paharul din mână începuse să îi tremure şi, cu mare greutate, îl lăsă pe măsuță. Se ridică şi se îndreptă spre geam pentru ca fiul său să nu îi vadă ochii plini de lacrimi. Din spate, îl auzi pe Charles spunând:

— Carevasăzică, orice mare intelectual e confiscat de ordinul ăsta sau societate secretă, ce-o fi. Mă rog. Asta e o poveste frumoasă. Nu cred că are vreo acoperire în realitate, dar mă rog. Şi mama?

Tatăl nu răspunse. Respiră adânc de câteva ori, îşi recompuse fața amabilă de mai devreme şi se întoarse spre fiul său.

— Şi mama? repetă acesta întrebarea. Ce legătură are mama cu toate astea?

— Thomas Bodley e membru al Ordinului, îşi reluă

bătrânul expunerea. Ba e chiar Maestru al său. Şi ştii ce a fondat ăsta. Că doar ți-ai petrecut ceva ani din viață la Biblioteca Bodleiană. Tot aşa cum e şi Gabriel Naude, cel care a creat biblioteca cardinalului Mazarin. Sau Thomas Plum, la noi. Jacques Auguste de Thou, şi el Mare Maestru al Ordinului, creează la Luvru cea mai mare bibliotecă cunoscută până atunci în lume, dacă ne referim la numărul de titluri. Această bibliotecă va deveni, cum ştii, marea Bibliotecă Națională a Franței. Şi ca să nu mă mai lungesc, Mare Maestru, dar onorific, al Ordinului e şi preşedintele John Adams, care înființează Biblioteca Congresului. Dar cei mai importanți sunt cei 72 de maeştri ai Ordinului, cei care veghează permanent ca aceste lucruri să se întâmple. Fără ei, fără aceşti drepți ai națiunilor, cum spun evreii, sau drepți ai planetei, aş spune eu, astăzi atât tu, cât şi eu ne-am împărtăşi experiențele de culegători şi vânători prin vreo peşteră.

— Aiurea, spuse Charles. Bați câmpii. Nu există, absolut niciunde, absolut niciun fel de dovadă pentru asta. O să îmi zici acum că şi Lincoln a fost nu ştiu ce seneşal şi că e responsabil pentru nu ştiu ce bibliotecă secretă şi că asta a aflat George şi pentru asta a fost omorât.

— Despre Lincoln nu ştiu nimic, răspunse sec tatăl.

— Şi mama? întrebă insistent Charles.

— Mama ta a fost unul dintre maeştri, chiar Mare Maestru. Nu ştiu foarte multe, pentru că mai tot ce făcea era destul de secret. Iar eu, care o iubeam ca pe ochii din cap, am decis să îi respect această parte a vieții despre care mi-a spus încă de la început. Când am cerut-o de nevastă, singura condiție pe care mi-a pus-o a fost să nu o presez niciodată să îmi spună lucruri despre care nu putea să vorbească. Şi n-am făcut-o niciodată. Singurele lucruri pe care le ştiu sunt astea. Aşa că ți le-am spus pe toate. Mai puțin unul, care e şi cel mai important.

— Care e ăla?

Văzându-şi tatăl că se codeşte, Charles râse:

— Hai, că n-o să protestez.

Bătrânul decise că oricum nu mai contează.

— Mai ştiu şi că întreaga istorie a Ordinului începe cu construirea unei biblioteci subterane pe o insulă, la începutul mileniului unu după Hristos. Şi că primele cărți care ajung acolo sunt cărțile salvate de la distrugerea bibliotecilor din Alexandria şi de la Pergamon. Mai precis, aproape un milion de suluri. În acel moment, Ordinul îşi ia numele de OMNES LIBRI, pentru că ambiția sa este să salveze toate cărțile pe care le produce omenirea, visul de aur al lui Alexandru cel Mare, sugerat probabil de către Aristotel, ilustrul său profesor. De aceea la începuturi s-a numit Societatea Aristoteliană. Şi că, timp de mai mult de 1.500 de ani, a fost dus acolo *aproape* tot – pentru că *totul* e o imposibilitate statistică – ce a scris important omenirea în acest timp.

Nu aşteptă reacția lui Charles şi dispăru, lăsându-l pe acesta să îşi frământe mintea cu întrebările şi obiecțiile care îi veneau de-a valma, în cascadă. Se întoarse cu un plic îngălbenit de vreme.

— Oricât de ciudat ți s-ar părea, spuse bătrânul, ceea ce făcea mama ta era periculos şi riscant. Cărțile rare pe care Ordinul le deține, multe dintre ele considerate de mult dispărute fără urmă, ca şi istoria din care au fost parte, pe care au suportat-o sau au creat-o, legăturile complexe şi rețelele variate, ca şi sumele imense de bani pe care le-a gestionat, le-au pus mereu viața în pericol membrilor săi. Când ne-am căsătorit, mama ta mi-a dat acest plic, spunându-mi să îl deschid doar în situația în care i se întâmplă ceva sau dacă o să am vreodată nevoie de ajutor. Cum ştii, a răpus-o boala. De foarte multe ori am fost tentat să îl deschid, ca să văd ce e înăuntru. Dar, fie pentru că nu am vrut să am vreo surpriză care să îmi schimbe părerea despre ea, fie pentru că i-am promis că îl deschid doar dacă o să îmi fie viața în pericol – şi adevărul e că singurul meu dușman mi-am fost eu însumi –, fie pentru că poate am aşteptat momentul ăsta,

am rezistat tentației. Acum nici nu mă mai interesează ce scrie. Sunt prea bătrân. Dar ți-l dau ție. Faci ce vrei cu el. Poate că ăsta e pericolul de care vorbea. Şi dacă într-adevăr un om a fost ucis în legătură cu Ordinul lor, poate îți va aduce ție lămurirea necesară sau măcar o soluție.

Îi întinse plicul.

Capitolul 30

Baker fu trezit de un miros care îi antrena toate sucurile gastrice. Pentru o clipă, crezu că s-a trezit în rai. Coborî după câteva minute, chiar în momentul în care fiul său termina de făcut clătitele.

— Tocmai mă pregăteam să te trezesc.

Turnă siropul de arțar peste clătite şi i le întinse tatălui.

— Exact cum le făcea bunicul, spuse, după care începu să înfulece.

O expresie de încântare se ivi pe chipul tatălui său după prima îmbucătură.

— Grozav, spuse. Cum ai dormit?

— Nu întreba dacă nu vrei să auzi un alt răspuns decât cel protocolar. Ştii ce a făcut bunicul cu vecinul nostru Bozo?

— Nu. Pe Bozo mi-l amintesc, dar…

— A venit odată acasă şi era enervat că, de fiecare dată când se încrucişa cu Bozo, acesta îl întreba ce mai face şi el răspundea invariabil şi inevitabil că face bine. A zis că o să se enerveze odată şi că, în loc să îi răspundă expeditiv, o să-l tragă deoparte şi o să îi spună în detaliu cu ce se ocupă.

— Şi bineînțeles că la un moment dat a făcut-o.

— Deci ştii.

— Nu, dar i se potriveşte personajului.

— Da. L-a ținut pe bietul om vreo două ore şi l-a înnebunit cu nu ştiu ce teoremă pe care se chinuia să o formuleze. De atunci bietul vecin traversa pe trotuarul celălalt ori de câte ori îl vedea şi îi arunca un salut în fugă.

Râseră amândoi.

— Îmi asum riscul.

— Păi n-am prea putut să adorm, aşa că am zis să îmi pun nenorocirea aia de film.

— Ăla cu Lincoln şi cu vampirii?

— Ăla.

— E chiar aşa o nenorocire?

— Glumeşti? Mă iei peste picior? Doar nu îți imaginai că ar putea fi altfel.

— Ştiu şi eu? De la o vreme am început să mă distrez uitându-mă la filme horror. La filme cu zombi, cu vampiri. Cred că de când ți-am citit curtea, de la tratatul ăla despre vampiri mi se trage.

— Ăsta nu e horror deloc. E o mare şi monumentală tâmpenie.

Tatăl se repezi la farfuria din mijloc şi îşi puse omletă şi şuncă prăjită în față.

— De ce?

— N-am de gând să răspund la întrebările astea inteligente dis-de-dimineață. Ceva o să spun, totuşi. Urăsc din toată inima genul ăsta care se cheamă, absolut aberant, fantasy. Cei care i-au ales denumirea voiau să spună că e un gen care nu are în el nici urmă de adevăr sau de verosimilitate. După ei asta înseamnă să ai fantezie. Cel mai mult mă enervează rolul autorului în cărțile de tipul ăsta. E un demiurg şi lucrurile se întâmplă că aşa are el chef. Nicio acțiune din cărțile respective nu urmează vreo regulă, nu are nici pic de noimă, nu e deloc predictibilă. Dacă nu te aştepți la ceva, nu poți fi surprins de altceva-ul care ar putea să se întâmple. Alternativa îngrozitoare nu e definită. Are un arc de cerc cât ditamai cercul. Orice se poate întâmpla, la 360 de grade. Dacă vrea să omoare pe cineva, îl omoară, dacă vrea să îl învie, îl învie. Şi cohorte de spectatori tâmpiți, lipsiți de orice orizont de aşteptare, se bucură de asta. Narațiunea nu cere niciodată nimic, suspansul e artificial, empatia cu personajele e zero.

— Dar ăsta e un film cu un personaj istoric!

— Ăsta e al doilea gen de film sau literatură care mă scoate din minți. Mai e unul, de fapt. Ăla în care reprezinți o anume realitate, ficțională, dar nu fantastică,

însă din raţiuni pe care nu le înţeleg, o plasezi într-un spaţiu ficţional, deşi e evident că se petrece într-un loc pe care îl recunoşti. Uite, e siropul ăla drăguţ al lui Spielberg cu aeroportul. Am uitat cum îi zice, cu Tom Hanks şi Zeta Jones. De ce ţara din care e ăla, Krauzia sau Krakozia, e inventată? Asta subţiază dramatismul poveştii. Mie îmi plac thrillerele. Mă relaxează, ca şi pe tine filmele de groază. Vreau ca acţiunea să se petreacă într-un loc pe care îl cunosc, nu într-un spaţiu dintr-un univers paralel, de care nu îmi pasă.

— Şi cealaltă situaţie?

— Asta e exact aia în care ne aflăm în cazul filmului ăstuia cu Lincoln. Maică-sa a fost ucisă de un vampir, el – tăietor de lemne – devine specialist în mânuirea toporului şi cel mai aprig vânător de vampiri, de care e plină America vremii. Războiul de secesiune e creat de vampirii din Sud, care se hrăneau cu sclavi. Joshua Speed pare că ţine cu sudiştii, că e trădător, dar până la urmă nu e. Îngrozitor de la cap la coadă. De ce-or fi avut nevoie de Lincoln ca să facă nişte efecte mai mult sau mai puţin reuşite? Când faci un film istoric sau când scrii o carte despre evenimente care s-au întâmplat în realitate, nu poţi schimba toată istoria. Doar dacă eşti Tarantino şi decizi, parodic şi cu substanţă, că vrei să îl omori pe Hitler, să creezi o istorie contrafactuală pentru că vrei să demonstrezi ceva. La fel cum ţinuturile imaginare funcţionează doar ca parabole.

— Şi tu cum ai face?

— Dacă scrii ficţiune de epocă, trebuie să cunoşti în cel mai mic amănunt epoca cu pricina. Să ai cât mai multe afirmaţii reale despre viaţa personajelor. Efectul maxim nu e când inventezi tâmpenii de râd şi copiii. Dacă vrei să creezi suspans, tensiune, să ţii spectatorii în scaun la cinema sau în fotoliu cu cartea în mână, trebuie să ai inteligenţă să construieşti o poveste reală aproape în totalitatea ei. Şi abia când totul pare impecabil din punct de vedere istoric, să introduci ceva ficţional, ceva ce îţi va

schimba întreaga poveste. Marile narațiuni găsesc personaje posibile în poveşti reale, conflicte verosimile, cum zicea Aristotel, care să îți declanşeze acțiunea. Ai nevoie de ceea ce în naratologie se numeşte o funcție cardinală: lipsa şi înlăturarea lipsei. Adică personajul principal trebuie să aibă o problemă. Să fie nemulțumit de ceva. Ceva care să schimbe statu-quoul. E nevoie să fie ofensat într-un fel, astfel încât ofensa să nu poată rămâne ofensă, cum zice Hegel. Ceva serios, ceva teribil trebuie să declanşeze acțiunea.

Tatăl se oprise din mâncat şi îşi privea cu admirație fiul, cu furculița în mână.

— Ceva trebuie să-l enerveze pe protagonist în aşa fel încât acesta să îşi dorească fie să revină la echilibrul care a fost deranjat, fie să modifice în alt fel starea de fapt. Să răzbune ofensa, să înlăture lipsa. Dacă scrii o ficțiune care îl are pe Lincoln ca personaj principal, nu poți inventa tâmpenii, trebuie să găseşti un ceva care nu e pe deplin lămurit, ceva despre care istoria are dubii. Nu să contrazici istoria în modul penibil în care până şi un copil se prinde din prima. Nu poți, de exemplu, să susții că Războiul Civil a fost declanşat din cauza unui conflict sau a unei înțelegeri cu mormonii, să zicem, că te faci de râs. Nu mai eşti un autor de ficțiune, eşti un saltimbanc, un clovn lipsit de umor. *Război şi pace,* poate cea mai mare ficțiune istorică scrisă vreodată, e atât de grozavă tocmai pentru acuratețea ei. *Pe aripile vântului* prezintă personaje posibile şi verosimile în furtuna unui dezastru național. De-aia a avut atâta succes. Rhett Butler e posibil. Ca şi Andrei Bolkonskî.

— Eşti foarte tare, cu pasiunea asta a ta pentru naratologie. Dar te-am citit cu atenție, să ştii. Mai bine spune-mi: dacă ar fi să scrii o carte din asta, de beletristică, despre Lincoln, cum ai face?

— N-aş scrie niciodată ficțiune.

— Să zicem că ai scrie, insistă tatăl, care părea să spună: „E un joc, ce naiba!”

— Dacă aş lua-o pe panta asta, prima mea datorie ar fi să ştiu totul despre epocă şi despre personajele mele. Aş căuta un punct slab asupra cărora istoricii nu s-au pus de acord. De exemplu, m-aş întreba la modul cel mai serios, studiind tot ce s-a scris despre Lincoln şi despre contextul epocii, ce l-a făcut să se transforme dintr-un avocat cu ambiții politice, dacă nu rasist, cel puțin indiferent la problema rasială, în cel mai aprig susținător al desființării sclaviei. Până într-acolo încât şi-a dat şi viața pentru asta. Niciuna dintre explicațiile de până acum nu e satisfăcătoare.

— Sau ai interveni în marele conflict dintre susținătorii şi detractorii săi. Cel care susține că a făcut războiul pentru a aboli sclavia şi cei care susțin că nu i-a păsat deloc de asta şi că reprezenta lobby-ul căilor ferate şi al marii industrii din Nord. Conflictul dintre un mare democrat şi un dictator împuțit.

— Asta e o temă interesantă, doar că nu e atât de simplă. Aoleu, cât de târziu s-a făcut!

Ieşi cu repeziciune din bucătărie şi se întoarse cu telefonul pe care încercă să-l pornească.

— A murit de tot.

— Nu cred că am încărcător din ăsta, zise tatăl.

— Nu-i nimic. Am eu unul de maşină. Şi acum chiar trebuie să plec. A, încă ceva, îşi aminti Charles. Ai vrut să mai spui ceva ieri când te-ai referit la presupusa bibliotecă a organizației din care făcea parte mama. Şi te-ai temut că o să te iau peste picior.

— Nu că o să mă iei peste picior, ci că, dacă ai crezut, cumva, măcar o iotă din ce ți-am spus, asta ți-ar distruge toată încrederea.

— La cât e de enorm totul, un ingredient în plus ce mai contează? Hai, că trebuie să ajung acasă până la prânz.

Tatăl se codi puțin şi, până la urmă, cedă:

— Bine. Dar te previn…

Atitudinea lui Charles, care aştepta în pragul uşii îl făcu să nu mai amâne.

— Fie. Biblioteca Babel a lui Borges e biblioteca creată de OMNES LIBRI.

— Adică aia e o bibliotecă infinită? Bineeee!

Charles pufni pe nări şi dădu disprețuitor din mână. Trecu prin coridor şi ieşi în curte. Tatăl alergă după el şi îi strigă din verandă:

— Nu am spus că e chiar biblioteca aia! Am spus că Borges s-a inspirat din ea, pentru că a vrut să transmită un mesaj. Era pe atunci Mare Maestru al Ordinului.

Capitolul 31

Dură un timp până ce telefonul mobil se aprinse, fagocitând din puterea maşinii, pe care Charles se decise, şi de această dată, să o calce. Văzu pe suport ecranul aprinzându-se şi citi cu coada ochiului: 16 apeluri pierdute şi opt mesaje noi. Îi ordonă stafiei din maşină, cum o numea pe asistenta virtuală, să sune înapoi în ordinea cea mai recentă a convorbirilor. Văzu pe ecran numărul directorului de la FBI.

— Îmi pare bine să te aud, Bob. Ai ceva pentru mine?

— Numai un boier îşi poate permite să îşi țină telefonul închis până la ora asta. Mă gândesc să mă retrag şi eu la o universitate. Cred că ar cam fi timpul.

— Sunt convins că Virginia te va primi cu brațele deschise. Unul dintre alumnii cu care se poate mândri!

— De fapt, am o ofertă de la Stanford. Şi nu pe drept, ci pe securitate.

— Excelent.

— OK, să lăsăm astea. Ți-am căutat fata.

— Şi?

— Şi e ciudat rău. Ca să fiu mai exact, extrem de ciudat! Nu ştiu să mai fi întâlnit o situație din asta!

— Hai, nu mă mai fierbe!

— M-am interesat la noi dacă avem vreo angajată cu numele ăsta. Petra Menard.

— Şi n-aveți.

— Exact. N-avem. Dar am sunat la NSA şi prietenul nostru a fost atât de amabil să îşi pună asistenta să răsfoiască pe acolo. Ce să vezi? Există într-adevăr o Petra Menard la NSA. Şi e o persoană destul de importantă acolo. Cât de importantă, n-au vrut să-mi spună. Dar când mi-au trimis fişa ei, după ce au înnegrit aproape totul, au mai rămas numele şi poza. Aşa că am luat fotografia şi am trecut-o prin baza noastră de date. Ca să văd ce mi-ai spus e măcar posibil.

În interiorul Aston Martin-ului se auzi tare un ton de ocupat. Charles ceru asistentei să reia legătura, dar acelaşi ton enervant revenea mereu. Se gândi că va fi sunat înapoi şi, după ce aşteptă câteva minute şi mai încercă el o dată, fără rezultat, îi ceru asistentei să treacă mai departe.

— Domnule profesor, se auzi vocea tremurândă a secretarei sale de la Princeton. Unde sunteți? V-am sunat de vreo zece ori.

Aşadar, numărul apelurilor pe care trebuia să le returneze se subțiase considerabil. Cu atât mai bine, îşi spuse Charles.

— Vă caută poliția, vă caută FBI-ul, vă caută toată lumea.

— Ce s-a mai întâmplat? întrebă Charles cu jumătate de gură.

Gândul unei alte veşti proaste îl îngrijora.

— V-au spart azi-noapte biroul. Şi pe al lui George. E totul răvăşit pe aici. Poliția a pus o bandă din aia.

— A fost cineva rănit?

— Rănit? Nu, nu cred. Nu era nimeni aici. Kate şi Miranda au trecut prin fața cabinetului, aseară târziu, şi au văzut uşile sparte. Ele au chemat poliția. Ce să le spun?

— Nu le spune nimic. Tocmai mă întorc din Baker. De la tata. Vin eu acolo.

Aşadar, asasinii lui George Marshall nu găsiseră tot ce căutau. Se întrebă dacă şi viața sa era în pericol. Decise că, dacă ar fi vrut să îl omoare, în Mexic ar fi fost cea mai bună ocazie şi trase concluzia că deocamdată nu era în pericol. Ceru următoarea legătură telefonică. Sună lung, aproape la limita întreruperii, când o voce de bărbat, pe care nu o cunoştea, răspunse la numărul afişat pe telefonul său. Nu îl ştia nici pe acesta.

Sunt Charles Baker şi am fost sunat de pe acest număr.

— Da?? întrebă vocea. Când s-a întâmplat asta?

— Păi, dumneavoastră m-ați sunat pe mine. Dacă nu știți când...

— Ba nu v-am sunat deloc, domnule profesor.

Așadar, vocea știa cine e.

— Să știți că n-am chef de farse...

— Nici o farsă, interveni vocea. Sunt detectivul Columbus Clay, iar telefonul pe care ați sunat îi aparține unei anume Penelope Bauchent.

— Beauchamp, îl corectă Charles. E un nume franțuzesc.

Charles și-l amintea cu claritate pe detectivul dubios pe care îl văzuse cu o zi în urmă, în fața casei unde fusese ucis asistentul său.

— O cunoașteți?

— Dacă o cunosc pe Penelope? Sigur. E... adică era logodnica asistentului meu.

— Cel decedat? întrebă Columbus.

— Da, n-am altul. Penelope e bine?

— Cum pot ști că sunteți chiar dumneavoastră? întrebă detectivul.

Charles nu înțelese întrebarea, așa că nu răspunse.

— Nu vă pot răspunde dacă nu știu că sunteți chiar dumneavoastră cel care mă sună.

— În primul rând, se aprinse Charles, nu v-am sunat eu pe dumneavoastră. Pur și simplu am returnat un apel. În al doilea rând, orice ar fi, de unde știu eu că sunteți dumneavoastră chiar cine spuneți? Și, în plus...

Nu fu lăsat să termine:

— Penelope a fost ucisă. De aceea e important să încercăm reconstituirea ultimelor ei clipe. Dar aș prefera să o facem față în față. Știți unde locuiește?

— Ucisă? întrebă Charles, șocat, după care făcu o pauză. Da, am fost invitat o dată acolo. Eu sunt departe de Princeton. Mă întorc diseară. Dacă vreți să ne vedem atunci, cu plăcere.

— Bine. Revin eu, spuse polițistul.

Un claxon lung îl trezi pe Charles din șoc. Aproape

pierduse controlul volanului şi intrase pe contrasens, unde era să izbească frontal un TIR luminat, în mijlocul zilei, ca pomul de Crăciun. Trase pe dreapta şi aşteptă să îşi recapete suflul. Vocea asistentei virtuale îi spuse că nu mai sunt apeluri pierdute.

Fuseseră şaisprezece apeluri. Verifică. Unul, de la ora opt dimineața, era al directorului FBI, zece de la secretara sa. Iar restul de cinci de la numărul care se părea că îi aparținuse logodnicei lui George Marshall. Verifică orele. Primul apel fusese la nouă seara, apoi la 11 şi trei consecutive, la patru, la patru şi un minut şi, ultimul, la patru şi opt minute.

Îi ceru asistentei să pornească mesageria vocală.

— Sună-mă, Bob.

Acesta fu primul dintre mesaje. Următoarele patru erau ale secretarei plângăcioase. Îşi pierdu răbdarea şi luă telefonul în mână. Trecu peste ele fără să le asculte. Mai erau trei, toate trei de la acelaşi apelant. Penelope. Apăsă pe primul, cel de la ora nouă:

— Îmi cer scuze, domnule profesor. Sunt Penelope. Vă rog, sunați-mi când auziți mesajul. Mi-e foarte frică. Cineva a dat mai devreme târcoale casei. N-a intrat, dar a fost foarte insistent. Acum a plecat. E important. S-ar putea să aibă legătură cu George.

Al doilea mesaj era de la unsprezece:

— Sunt tot eu. Sper să auziți mesajul. Nu a mai venit nimeni, dar mi-e foarte frică. Sper să vă deschideți telefonul. Mă puteți suna la orice oră. E important, George descoperise ceva. La început părea o prostioară, o chestie academică. Nici măcar când au început amenințările nu le-a luat în serios. Până când era să ne calce o maşină care s-a repezit direct în noi, chiar în fața universității. N-a vrut să se ducă la poliție. Ştiu că v-a dat dosarul. E totul acolo. Vă rog, alertați autoritățile. Cunoaşteți atâta lume.

La ora 4, vocea era mai agitată:

— Doamne, Dumnezeule, spuse şi începu să plângă.

Apoi închise. La 4 şi un minut, vocea se auzea printre sughițuri:

— Eu ce mă fac acuma? Nu e cinstit. Un profesor de istorie! Cui putea să facă rău un profesor de istorie? Cum să îl omoare în halul ăla? A trebuit să îl identific la morgă.

Hohotele se întețiră. Charles nu mai înțelese o vreme ce spunea femeia. Mai auzi doar atât:

— Dacă şi mie mi se întâmplă ceva, George a distrus tot ce găsise. Tot. A mai păstrat câteva dovezi. Agenda lui e în dulapul de la sală. Celelalte...

Aici convorbirea se întrerupse.

Charles era foarte tulburat. Dădu drumul şi ultimului mesaj. Cel de la patru şi opt minute. Nu se auzi nimic. Doar respirația cuiva care părea că ascultă ca şi când nu ar fi ştiut că are de-a face cu o mesagerie vocală.

Capitolul 32

Operatoarea care răspundea la numărul de urgență dăduse alarma prin stație când femeia de la telefon îi spusese că auzise un geam spărgându-se şi că intrase cineva în casă. A răspuns la câteva dintre întrebările operatoarei, a cerut ajutor, cu voce tremurândă, dar când operatoarea a insistat să rămână la telefon, a închis. Asta i se spusese lui Columbus Clay la telefon. Ajunsese acolo pe la şapte dimineața. Casa lui Penelope Beauchamp semăna cu un abator. Ambii polițişti, din primul echipaj care sosise la fața locului, zăceau în băltoace de sânge, unul cu gâtul tăiat, iar celălalt cu intestinele pe afară. Alarma o dăduse cel de-al doilea echipaj, care fusese trimis să verifice de ce primul echipaj nu răspunde, cam după o oră.

Polițiştii dintr-un orăşel nu sunt deloc obişnuiți cu crimele şi, deşi au fost antrenați cu mult timp în urmă, habar n-au cum trebuie să se comporte. Sigur, au văzut şi ei toate filmele, dar în ele nu se spune nimic despre teama şi groaza pe care le trăieşti când intri fără să vrei într-un bucluc de felul ăsta. Aşa că locul crimei fusese contaminat rău de tot. Columbus Clay ajunse în pragul disperării când auzi că unul dintre polițişti ținuse arma crimei în mână, după care, în stare de şoc, frecase atât de tare sângele de pe mâini cu săpun, încât aproape îşi luase toată pielea. Din păcate, lăsase şi arma crimei în chiuveta în care se spălase.

De asemenea, mutaseră cadavrele, iar celălalt polițist încercase să îi facă respirație artificială colegului care încă avea puls. Chemase salvarea, dar cum aceasta era departe, încercă să îl ridice pe umăr pe polițistul rănit şi să îl ducă până la maşină. Tot interiorul stomacului i se vărsase pe piept. I se făcuse rău şi leşinase. Aşa îi găsise Clay. Două cadavre, un leşinat între ele şi pe celălalt polițist holbându-se paralizat din cadrul uşii.

Răsuflă uşurat că cei doi nu apucaseră să găsească cadavrul femeii care telefonase la urgentă. Aceasta era întinsă pe jos în camera de zi, îi lipsea o ureche şi avea patru unghii de la mâna stângă smulse. Aşadar, asasinul o torturase încercând să afle ceva. Îi veni să îşi tragă singur o pereche de palme. Fusese în seara aceea acolo. Poate că logodnica lui Marshall nu se întorsese încă sau poate că era în casă, prea speriată ca să deschidă. Trebuia să fi insistat. Sau trebuia să fi rămas acolo.

Chiar în momentul în care răspunsese la telefonul pe care îl auzise sunând în dulapul de haine, unde probabil se ascunsese victima, văzu pe geam cum Escalade-ul negru din ziua precedentă trage în faţa casei. Şi din el coborî femeia aceea acră. „Probleme", îşi spuse Columbus, „vor fi probleme".

Capitolul 33

Ajunsese acasă, se trântise în fotoliul din living şi fixase un punct în tavan, în încercarea de a-şi face un pic de ordine în cap, când sări ca ars. Soneria, cu care încă nu se obişnuise, se prăvăli peste el.

În pragul uşii se afla directorul FBI în persoană. Charles îl privi nedumerit, dar acesta aproape că îl împinse în casă.

— Ai ceva de băut? întrebă.

— Sigur, spuse Charles, aproape mecanic. Intră. Dar ce naiba cauți aici?

— Am zis că dacă tot trebuie să merg la New York, e mai bine să mă opresc şi să-ți povestesc personal.

— Am încercat să te sun după ce s-a întrerupt.

— Da, spuse directorul cu un aer misterios.

— Da? Da, ce?

Charles îşi privi iscoditor interlocutorul.

— Ştii că a fost ucisă şi logodnica lui George?

— Am auzit. Degeaba. Nu avem jurisdicție. Deloc. Nicicum.

Charles îl privi bănuitor:

— Mi se pare mie sau ai venit până aici de teamă că ți se ascultă telefoanele?

Expresia de pe chipul interlocutorului îl făcu să zâmbească.

— Excelent, zise Charles. Stropitorul stropit.

Directorul FBI fusese implicat cu ani în urmă într-un scandal de ascultare a telefoanelor care stârnise multe controverse în America.

— Astăzi orice e posibil. Mai ales în cazul ăsta. Îmi dai whisky-ul ăla sau nu?

Charles deschise barul şi întrebă în timp ce scotea paharele:

— Vreo preferință?

Directorul făcu un semn pe care Charles îl interpretă

ca pe un „nu contează”, aşa că luă prima sticlă şi turnă din ea.

— Vrei şi gheaţă?

— Numai dacă mi-o torni în cap. Mai bine ascultă.

Charles se gândi că o gură de alcool nu e o idee aşa de proastă, aşa că îşi turnă şi lui.

— Zi!

— Nu ştiu cât ai apucat să auzi la telefon.

— Ai zis că nu e nicio Petra Menard la voi, dar că e la NSA. Că i-ai cerut unui prieten de acolo referinţe. Şi că ţi-au trimis fişa, dar nu se puteau vedea decât numele şi poza.

Directorul scoase o hârtie împăturită din buzunar, printată la o imprimantă cam proastă, alb-negru, şi i-o întinse.

— Asta e?

Charles privi fotografia cu atenţie.

— Da. Probabil. Poza asta nu e grozavă. Iar acum are părul lung. Asta mi s-a părut ciudat de dimineaţă, că era prea lejeră pentru o agentă, dar mai târziu, la casa lui George, avea paiul prins în coadă.

— Ei bine, îţi vine să crezi că aceeaşi persoană e angajată şi la noi?

Răspunsul îl amuţi de tot pe Charles, care îl privi într-un fel neîncrezător pe director.

— Cum se poate asta? Nu, serios, se poate aşa ceva? Agenţiile astea ale voastre nu îi verifică la sânge pe oamenii pe care îi angajează?

— Ba da. Mult mai dur decât ţi-ai putea imagina. Dacă, cumva, la patru luni a gângurit diferit faţă de cum face de obicei un bebeluş, noi aflăm. Orice, până şi asta. Sunt zeci de ani de când nu ne-am mai înşelat vreunii dintre noi cu privire la un agent. Chestia e că la noi figurează sub un alt nume.

Începu să se cotrobăie prin buzunare.

— Unde dracu’ am pus hârtia aia? Continua să vorbească în timp ce căuta notiţa. Am fost atât de

contrariat, că mi-am zis: „Ia să vedem” şi am pus-o pe Louise, asta e asistenta mea personală, să întrebe şi la CIA.

Charles îşi privea oaspetele cu gura căscată.

— Şi, da. E şi acolo. Unde dracu’ e biletul ăla? Cred că l-am lăsat în maşină. Scoase telefonul: Jack, băiatule, fii drăguț şi adu-mi mapa de pe banchetă.

Charles se ridică pentru a se duce la uşa.

— Şi e şi la CIA?

— Stai, că nu e gata.

— Mai e şi la alte agenții?

— Asta nu mai ştiu. Că n-am apucat. Am sunat, cum e firesc, la Homeland. Câteva minute mai târziu primesc un telefon. Însuşi directorul ODNI, în persoană. Cu ăsta am vorbit de două ori în viață. Şi îmi zice aşa, verde în față, s-o las baltă.

— Păi e şeful tău, nu?

— Nu, nu e. Centralizează informațiile şi le coordonează. Nimic executiv, doar nişte conțopişti, analişti, specialişti. Dar el personal e consilierul preşedintelui.

— Şi?

— M-a luat prin surprindere şi am zis: OK.

— Şi o s-o laşi baltă?

Soneria îi făcu să tresară pe amândoi. Când se întoarse cu mapa de la uşă, Charles îl găsi pe director în picioare, în fața barului, turnându-şi de această dată votcă, pe care o dădu peste cap. O dată şi încă o dată.

— Poate că e cazul să mă retrag.

— Dar ce ar putea să fie? întrebă Charles.

— Naiba ştie. Vreo chestie de-ale lor. Din asta ultrasecretă. Cineva care să poată controla fluxul interagenții. Fiind vorba despre asta, cea mai plauzibilă explicație este că e un spion de-ai lor care să controleze dacă ne facem treaba. Sau vreo chestie care să țină toate firele şi să aibă toate informațiile în cazuri ce implică mai multe agenții. *Black ops* sau orice ne poate trece prin cap,

dar mai ales ce nici nu ne putem imagina. Dintre toate serviciile de informații, noi suntem cei mai cuminți. Fără prostii!

— Şi te-ai gândit să te duci la preşedinte?

— Cu asta? Aş fi ridicol. Nu se rezolvă astea aşa.

Charles, care rămăsese cu mapa în mână, i-o întinse. Directorul se uită înăuntru.

— A, uite-aici. Deci la noi se numeşte Dulce Saavedra, iar la CIA – Ali Avellaneda.

Charles îşi privi o clipă fix interlocutorul, ca şi când ar fi vrut să se convingă că nu îi ţiuie urechile, şi începu să râdă. Directorul nu înțelegea nimic. Îl privea pe Charles şi nu înțelegea ce i se întâmplase. Printre sughițuri, Charles îi făcu senin cu mâna să se aşeze, îşi trase sufletul şi, fără să se oprească din râs, trase şi el o duşcă de votcă, direct din sticlă.

— E o farsă, zise Charles.

— Ce farsă?? întrebă total nedumerit interlocutorul.

— Şi ce face, mai exact, femeia asta la voi?

Directorul nu răspunse nimic, părea că ezită.

— Hai, doar n-o să mă iei acum cu confidențialitățile, după tot ce mi-ai spus. Cu ce se ocupă?

— Asta e, că nu prea ştiu. Dar o să aflu, dacă vrei. Îmi spui ce e atât de distractiv?

— Saavedra e celălalt nume al lui Miguel de Cervantes.

— Ăla care a scris *Don Quijote?*

— Ce aveți toți, de câteva zile, de mă întrebați când zic un nume sonor dacă e ăla? Ca şi cum ați cunoaşte şi alți Lincoln sau Cervantes.

— Lincoln?

— Nu contează. Şi Dulce vine de la iubita lui Don Quijote din roman.

— Aşa, aşa. Dulcineea, spuse directorul fericit că se prinsese şi el de ceva.

— Exact. Ăla e diminutivul.

— Şi restul?

— Alonso Fernández de Avellaneda a scris volumul al

doilea al lui *Don Quijote* înainte ca Cervantes să scrie volumul al doilea al lui *Don Quijote.*

— Ă?

— Adică Avellaneda pretinde că e Cervantes, deşi semnează cu numele lui, sau pretinde că Cervantes e el, care a scris şi primul volum. Cervantes cel real se enervează şi scoate şi el al doilea volum, ca să îi dea peste nas falsului Cervantes şi să demonstreze că acesta a scris un fals *Don Quijote,* volumul al doilea, şi că n-a scris autenticul *Don Quijote,* volumul întâi, al cărui autor de drept este chiar el, Cervantes, şi nu Avellaneda, adică falsul Cervantes, care a scris falsul *Don Quijote.* Şi se şi ia de el foarte urât în prefața la volumul al doilea, cel autentic.

— Ce? Cine se ia de cine?

Privirea nedumerită a directorului îi provocă lui Charles o nouă criză de râs.

— Pe scurt, Avellaneda e unul care s-a dat drept autorul lui *Don Quijote.*

— Dar nu era.

— Ba era. Al volumului al doilea.

Cum oaspetele era şi mai nedumerit, Charles spuse râzând:

— Nu contează.

— Sunt doi? întrebă directorul, care voia, totuşi, să se lămurească.

— Lasă că îți zic mai încolo. Cert e că ambele nume au legătură cu o carte.

— *Don Quijote.*

— Exact. Şi cu autorul său.

— Şi Petra Menard?

— Petra e femininul de la Pierre.

— Zău?

— Da.

— Nu prea seamănă.

— E chestie de etimologie, nu contează. Şi Pierre Menard e autorul lui *Don Quijote!*

— Aoleu! Încă unul!

Charles începu să râdă cu lacrimi până căzu de pe scaun. Se rostogoli pe covor, ținându-se cu mâinile de burtă. Spuse printre sughițuri, cu greu:

— Nu de tine râd!

— Ba de mine râzi, dar nu îmi pasă, că nu râzi cu răutate. Şi ai criza asta ca să exorcizezi şocul pe care ți l-au provocat cele două crime. Tachinările astea de intelectual subțire ajută. Îmi spui cine e Pierre ăsta?

— E un personaj dintr-o povestire de Borges, care se cheamă *Pierre Menard, autorul lui Don Quijote* şi în care un individ, pe numele lui Pierre Menard, se apucă să scrie o carte care se cheamă *Don Quijote* şi, deşi scrie cuvânt cu cuvânt aceeaşi carte, la final e o altă carte, deşi totul, fiecare cuvânt din ea, e identic cu cele din originalul lui Cervantes.

— Serios? întrebă directorul, căruia începu să i se pară că îi crescuse capul şi că acum cântărea o tonă.

— Cine e capabil de o glumă atât de sofisticată e deştept foc şi vrea să ne transmită ceva.

Charles păru că îşi aminteşte ceva şi dispăru brusc. Se întoarse cu o bucată de carton în mână.

— Cât am putut fi de tâmpit!

Directorul nu mai spunea nimic, doar îl privea într-un fel cam ciudat.

— Azi-dimineață mi-a dat o carte de vizită. Mi-a zis ca o cheamă Petra Menard şi mi-a dat o carte de vizită care are, vezi bine, mare, logoul Biroului. Dar numele ei la FBI care e dintre ele?

Directorul îşi consultă hârtia:

— Dulce Saavedra.

— Deci cartea de vizită de la FBI trebuia să aibă pe ea numele pe care mi l-a spus. Petra Menard. Şi totuşi, uite ce scrie pe ea. Îi întinse directorului cartea de vizită. Dulce…

— Saavedra, spuseră amândoi în cor.

— Asta înseamnă că fie s-a încurcat în identități, fie,

mult mai probabil, speră că o să mă prind. Dar eu n-am aruncat nici măcar o privire.

— Curios, spuse directorul nedumerit. Te las să o faci pe detectivul cultural şi mă duc să mă culc.

Directorul plecase de mai bine de o oră, iar Charles continua să râdă, cu pauze intermediare de whisky. Într-un târziu, adormi fără să bage seamă telefonul care suna în draci.

SFÂRŞITUL PRIMEI PĂRȚI

Intermezzo

Rănile de pe spate începuseră să îl usture din nou. Se întoarse cu grijă pe o parte. Îşi strivi umărul de lemnul dur ca o piatră neşlefuită. Încă o aşchie, a câta oare? i se înfipse în braţ. Nu ştia care durere era mai mare. Vru să urle, dar vaietele celor din jur îi amintiră că era de prisos. Iar lacrimi nu mai avea. De unde să mai plângă? Când îşi aşeză faţa pe scândură, atinse ceva metalic. Mişcă din cap, şi obiectul căzu cu zgomot pe jos. Un suspin lângă el şi un plâns înfundat, ceva mai departe. Cele trei lovituri de bici îi smulseseră carnea. Iar găleata de apă sărată pe care i-o aruncaseră în spate îi provocase o durere pe care nu credea că o poate suporta. „E bună apa de mare", îşi spusese, ca să îşi abată gândurile. „Ustură groaznic, dar închide rănile." îi arătase tatăl său, când se tăiase la mână, în junglă. Se gândise la asta când îl văzuse pe omul care umpluse găleata îndreptându-se spre el. Şi îşi făcuse curaj.

Când se trezi din leşin, era din nou întins, din nou legat de patul nesfârşit. Primul lucru pe care îl simţi fu un miros proaspăt, de aer curat, care îşi făcea loc cu greutate în încăperea încărcată de putoarea cu care aproape că se obişnuise. Fecale şi urină. Şi vomă. Trase prea mult de mână şi o altă durere îi săgetă încheietura. Nu putea să se întoarcă mai mult. O mişcare bruscă a încăperii îl împinse înspre locul de alături. Nu se lovi de nimic. Bărbatul de lângă el nu mai era. Îi tăiaseră gâtul cu sabia când se repezise la unul dintre ei. Preferase să moară. Păcat. Vorbele pe care le schimbase cu el în timpul de când erau acolo îi mai alinaseră suferinţa. Se cuibărise de câteva ori la pieptul său, iar omul îşi

învinsese durerea cruntă, provocată de metalul care îi sfâşia gleznele şi încheieturile mâinilor, doar ca să îl protejeze puțin, să-i ofere alinare, într-un disperat gest patern. Plânsese la pieptul lui ore în şir. Acum, acolo nu mai era nimeni. Se trase, cu efort, înapoi.

Camera se mişcă din nou. În direcția opusă, de această dată. Dădu de bătrânul din stânga. Pentru el erau oricum bătrâni cu toții. O nouă smucitură îl aruncă spre locul rămas liber. Prinse lanțurile de sus cu cele două mâini şi, din instinct, îşi încolăci picioarele în jurul celor de jos. Erau la acelaşi nivel. Dar susul e la cap, îşi spuse, şi josul în partea opusă. Tot aşa cum stânga e mâna la care îi lipsea un deget. Şi dreapta – cealaltă. Se tocmiseră înainte să îl ia, dacă e invalid sau nu fără degetul ăla. Şi dacă să îl omoare acolo pe loc sau dacă o fi fiind totuşi bun la ceva. Dacă merita efortul. Dar avea o constituție bună. Şi dinți mari, albi. Perfecți. Îşi băgaseră mâinile jegoase în gura lui. Cel care îl adusese fu crunt pedepsit. Biciul sunase groaznic pe pielea lui. Şfic, şfic, şfic.

Îşi încordă toți muşchii la următoarea smucitură. Aerul acela curat îşi făcu din nou simțită prezența. Mai mult. Şi mai mult. Nu mai era doar o insinuare. Apoi un zgomot infernal se auzi dedesubt. Şi o lumină scurtă traversă încăperea. Îi văzuse ochii bătrânului. Aveau în ei o linişte nefirească. Apoi patul de lemn începu să se legene şi mai tare. Când într-o parte, când în cealaltă. Din ce în ce mai tare. Şi o nouă lumină. Văzu ochii îngroziți ai celor din jur. Cu capetele scoase în afara patului gigantic care le delimita locurile cu câte o scândură neşlefuită.

Smuciturile şi zdrucinăturile începură să fie din ce în ce mai dese. Ca şi lumina. Un horcăit, ca de monstru marin din poveştile bătrânilor, se auzi din nou şi din nou. Un obiect metalic, ca acela care căzuse de lângă el, zbură prin aer şi aproape îl lovi. Străluci suficient în lumină cât să poată vedea că era o farfurie. Din cele pe care le puneau la capul fiecăruia, ca să nu moară de foame. Un pumn de lături, ca o mâzgă. Cu gust de noroi. Trebuiau

să mănânce. Era obligatoriu. Dacă refuzau, li se turna cu pâlnia şi erau bătuți îngrozitor. Se auzi un scârțâit greu, ca un lemn care crapă sub greutatea toporului. Şi încă unul. Legănarea devenise de nesuportat. Începură şi urletele. Se lovi în toate părțile. Un corp greu căzu peste el, apoi o luă din nou în partea cealaltă. Lanțurile îi tăiau mâinile şi picioarele. Dar nu le dădu drumul. Uitase de usturime. Un moment foarte scurt. Apoi zgomotele reîncepură. Şi urletele. Urlau de groază şi de frică. Avea să se gândească mai târziu la asta. La cât de tare se agață lumea de viață. Nu ştiau ce-i aşteaptă. Erau torturați, legați de paturi, biciuiți şi înfometați, lăsați să îşi dea drumul pe ei, exact acolo, scoşi pe punte o singură dată pe zi. Un timp foarte scurt, dar în ciuda tuturor nenorocirilor, voiau să trăiască.

„Moartea e o salvare", se gândi. Oricum îi uciseseră întreaga familie, sub ochii lui. Mama, gravidă din nou. Şi frații. Şi mătuşile. Şi unchii. Şi toți oamenii pe care îi cunoscuse vreodată. Din satul lor. Şi din cele vecine. Când îi goneau ca pe vite trecuseră, în drumul spre țărm, spre burta balenei din lemn, pe lângă toate aşezările învecinate. Totul ardea, într-un amestec de scântei şi pucioasă, şi proiecta pe cerul nopții culoarea roşie a morții.

Se auzi un zgomot scurt şi lemnul cedă. Cu o viteză uimitoare, cala începu să se umple cu apă. Curgea prin toate părțile. Vasul, târât de furtună, se izbi din nou cu putere de stânci. Auzi urletele celor din jur. O nouă lumină, şi îi văzu cu capul în jos, cum încercau să iasă la suprafața apei. Un gust sărat îi umplu gura şi i se făcu foarte frig. Începu să tragă disperat de mâini şi de picioare. O imagine ca din poveştile cu iadul, pe care nu se sătura să le mai audă când era acasă, fu adusă de o nouă lumină. Toată lumea plutea. Apoi un val uriaş îi acoperi cu totul şi îi trase la fund. Părea o cădere nesfârşită. Până când se opri. Patul uriaş cedă şi simți cum lanțurile ieşite din inelele de la marginea patului îi

dădeau voie să le tragă după el. O luă în sus. Încercă să scoată capul la suprafață. O nouă lumină îl lăsă să vadă că trage după el oameni care nu mai mişcau în apă. Două lanțuri de cadavre în stânga şi în dreapta urcau după el, în ritmul în care se îndrepta spre suprafață. Încă o smucitură groaznică, şi pereții vasului dispărură ca prin minune, purtați de furtună, care încotro.

Simți cum se izbeşte de stânci.

PARTEA A DOUA

The shepherd drives the wolf from the sheep's throat, for which the sheep thanks the shepherd as a liberator, while the wolf denounces him for the same act as the destroyer of liberty, especially as the sheep was a black one.{11}

Abraham Lincoln, aprilie 1864

The true story is always the story of the story itself.{12}

Smart Kelly, *The Book of Lost Books*

Motivul pentru care în operele lui Chaucer nu apare nimic despre avioane este că autorul nu a văzut niciodată vreunul. Nu se inventaseră.

George Bates

O carte se ascunde în bibliotecă, la fel cum copacul se ascunde în inima pădurii.

Lucien X. Polastron

Capitolul 34

Auzea muzica din filmul său preferat şi nu ştia dacă e spectator, într-un fotoliu comod de cinema, alături de tatăl său, şi se uita la film sau nu cumva era chiar el personajul cu masca neagră, înaintea duelului decisiv cu colonelul Huerta. Soneria de la telefonul mobil îi declanşase un vis complicat în care fie uzurpase rolul lui Alain Delon din *Zorro,* fie era chiar el spiritul vulpoiului negru, şi nu într-un film, căci filmul era real, şi rana pe care i-o făcuse colonelului mirosea a sânge adevărat. Huerta tocmai tăiase funia de care se agăţase el şi căzu prin vitraliul clopotniţei, iar acum se prăvălea în gol. Se trezi, într-un final, când muzica începu să se audă în buclă şi îşi simţi pe chip zâmbetul generos, de copil satisfăcut. Strângea în braţe sticla goală de whisky. Se uită nedumerit în jur. Soarele bătea direct pe el şi era leoarcă de transpiraţie. Adormise de-a dreptul pe covor, la mijlocul distanţei dintre canapea şi bibliotecă.

Telefonul se auzi din nou. De această dată melodia era alta, semn că cel care suna acum nu era acelaşi cu cel care sunase înainte. Telefonul îi căzuse din buzunar, aşa că fu suficient să întindă mâna ca să îl apuce. Mesajul: „Aşteptaţi pentru domnul preşedinte!", rostit de secretara acestuia, îl făcu să se ridice în picioare.

— Charlie, dragul meu, te deranjez? se auzi vocea atât de familiară a preşedintelui Statelor Unite.

Fusese alături de acesta zi de zi, timp de aproape doi ani, pregătind campania electorală, pe care apoi a condus-o cu mare măiestrie. Succesul fusese în egală măsură atât al lui, cât şi al preşedintelui. După succes, motivând că orice vedetă se retrage în glorie, refuzase orice fel de funcţie, inclusiv pe cea de şef de cabinet, pe care preşedintele i-o oferise.

— Ce surpriză! spuse Charles, încercând să fie coerent.

— Sper că e plăcută!

Cum Charles nu reuşi să îndruge nimic, preşedintele, care îl cunoştea foarte bine şi ştia că cea mai mare problemă pe care o avusese cu Baker fusese trezitul la ore mici, înțelese că era cam devreme.

— E ora 10. Charlie! Am avut grijă să nu te trezesc. Vrei să vorbim târziu?

— Nu, e OK, răspunse Charles râzând. Nu sunt prea vorbăreț, înțeleg totul perfect.

— În ordine. Nu te țin mult. Vreau doar să le rog să îmi faci un hatâr. Să mă însoțeşti la Summitul Americilor, la Cartagena. Hai, spune da. N-am mai avut ocazia să vorbim de mult şi acolo, între luări de cuvânt şi recepții, sunt sigur că putem găsi un pic de timp să discutăm ca pe vremuri. Vii?

— La Cartagena? repetă Charles, pentru a prelungi puțin timpul gândire.

— Alo! Mai eşti?

— Da, da, se grăbi să răspundă profesorul. Când e asta?

— Pe 14 aprilie, răspunse preşedintele. Hai, nu mă refuza.

— OK, răspunse Charles, care nu era în stare să găsească atât de repede un motiv serios să refuze.

— Da? Excelent! O să te sune Jean pentru detalii. Ne vedem curând! Pa!

Charles nu apucă să mai spună nimic. Interlocutorul, mulțumit de răspuns, închise repede, ca pentru a nu-i lăsa posibilitatea să se răzgândească.

I-a fost greu lui Charles să îi comunice preşedintelui că politica activă nu îi plăcea deloc. Acesta încercase în toate felurile să îl facă să se răzgândească. Până la urmă, motivul suprem pe care îl invocase era că nu mai suporta niciun moment nici cravata, nici papionul şi că simțea că începe să se transforme tot mai mult într-un pinguin. „Vreau să nu mă mai strângă nimic de gât”, spusese acesta. Preşedintele ştia exact problema pe care o avea Charles să se îmbrace în costum, tot aşa cum ştia că acel

ultim nasture al cămăşii îl făcea să se sufoce. Ştia şi că îşi făcea cămăşile la comandă în aşa fel încât gâtul scurt şi gros să nu-i fie strâns la maximum de acel ultim nasture şi că, nu de puține ori, cravata îi atârna într-un fel cam lăbărțat. Dacă la celelalte motive preşedintele îi întorcea de fiecare dată argumentul, replica lui Charles îl convinsese că nu mai e nimic de făcut.

Adevărul era că profesorului de la Princeton nu îi plăcea deloc să fie subordonatul cuiva. Independența era pentru el mai presus de orice. Tot aşa cum nu era foarte fericit că nu mai era el centrul atenției. Se înhămase la acea campanie, simțindu-se măgulit că fusese ales. Dar cerințele de reprezentare erau altele decât în campaniile senatoriale pe care le condusese, unde avea un grad mult mai mare de libertate, inclusiv vestimentară. Şi apoi câştigase. „Făcuse" primul preşedinte de culoare al Americii, cum îi plăcea să le spună prietenilor. Charles Baker se plictisea foarte repede şi îşi găsea destul de frecvent pasiuni noi. Hotărâse să depăşească faza de marketing electoral, pentru că i se părea că nu mai are nimic de învățat din ea şi că distracția pe care i-ar aduce-o o nouă victorie nu ar fi decât o senzație pe care ar retrăi-o! Adică o copie a celei originale. Care şi ea era o copie a satisfacției pe care o avea, probabil, cel ales! O copie a copiei era deja prea mult pentru el. Sau prea puțin.

Pe de altă parte, ştia exact că preşedintele, aflat în campanie pentru al doilea mandat, nu era foarte mulțumit de stafful său şi că ar fi dat orice să îi mai fie alături încă o dată. Era convins că discuția se va învârti în jurul acestui subiect. Până la urmă, îşi spuse că nu fusese niciodată la un summit de soiul ăsta şi că două-trei zile într-un oraş exotic n-aveau de ce să îi strice. În drumul spre duş, îi trecu prin cap că exact în 14 aprilie fusese asasinat Lincoln, care părea să fie tot mai prezent în viața sa în acele zile.

Capitolul 35

În timp ce băga cu repeziciune în gură nişte resturi pe care le mai găsise în frigider, îşi verifica telefonul mobil. Două numere necunoscute fuseseră destul de insistente şi seara trecută, şi în dimineaţa aceea. N-avea chef să sune înapoi, mai ales că nu găsise niciun mesaj, aşa că îşi sună secretara şi îi spuse scurt că se îndrepta spre facultate.

În unsprezece minute era în campus. Uniformele erau peste tot, iar agitaţia era mult mai mare decât în mod obişnuit. O luă spre sala de sport, pentru a arunca o privire în dulapul lui George Marshall. Fu sincer surprins când văzu lume adunată în faţa sălii, căscând gura în faţa benzii galbene care părea nelipsită, în ultimele zile. Poliţistul îl recunoscu şi îl lăsă să intre în sală, unde doi indivizi întindeau cu o pensulă un praf negru pe marginea dulapului asistentului său, care, în mod evident, fusese spart. Charles aruncă o privire peste lucrurile aruncate de-a valma pe jos şi, după ce fu prezentat, întrebă dacă mai erau şi alte lucruri în dulap. Unul din cei doi deschise larg dulapul. Văzu masca de scrimă a asistentului, floreta, câteva perechi de ciorapi şi un tricou. Nici urmă de agenda neagră, mare, pe care Charles o cunoştea foarte bine, pentru că asistentul o lua cu el peste tot.

— Asta e tot? Sau aţi mai găsit ceva? întrebă ca într-o doară.

— Tot, îi răspunse o voce groasă de undeva din spate. De ce? Ar mai fi trebuit să fie ceva?

Nu îl văzu pe purtătorul vocii baritonale, dar recunoscu vocea imediat. De după primul rând de dulapuri îşi făcu apariţia Columbus Clay.

— V-am sunat de câteva ori şi aseară, şi azi-dimineaţă, spuse omul, care se apropiase de el şi îi întinse mâna. Columbus Clay! Dar presupun că nu aveţi obiceiul să

răspundeți când vă sună un număr necunoscut. Deşi circumstanțele sunt speciale şi poate ar trebui să o faceți!

— Telefonul era dat pe mut, îi răspunse Charles repede. Îmi cer scuze, dar trebuie să îmi văd biroul, care înțeleg că a fost vandalizat aseară!

— Alaltăieri seară, mai exact, spuse polițistul care îl privea pe Charles ca pe o curiozitate de bâlci. Nicio problemă, vă însoțesc. Numai bine putem purta discuția pe care o avem de purtat.

Charles îşi dădu seama că nu are cum să scape, aşa că ieşi din sală, însoțit de copoi.

Pe drumul spre birou îi povesti despre apelurile ratate şi despre mesajele pe care i le lăsase logodnica lui Marshall. Polițistul îi ceru voie să asculte mesajele. Aşa că se opriră în mijlocul parcului, iar Columbus Clay le ascultă cu foarte mare atenție, după care îi returnă gânditor telefonul.

— Aveți nevoie să vi le trimit undeva? Să le folosiți ca dovezi? Sper că nu o să-mi confiscați telefonul, încercă să se arate afabil Charles.

— Nu cred că e cazul, răspunse polițistul.

Porniră din nou. Dar polițistul se opri puțin mai în spate. Charles se întoarse să vadă unde l-a pierdut. Acesta îl fixa într-un mod curios. Şi i se adresă într-un fel teatral:

— Ştiți că sunteți ultima persoană, în afară de asasin, care a vorbit cu doamna Bauchent?

— Beauchamp, îl corectă Charles răbdător. V-am spus şi ieri.

— Exact! Se pare că țineți foarte mult la precizie! Şi eu!

Charles nu ştia cum să interpreteze cuvintele polițistului. Îşi aminti, însă, confruntarea dintre acesta şi Petra Menard. Îi era clar că are în față o nucă tare şi că, sub aparența neîngrijită şi distrată, copoiul era cu totul altceva. Aşa că se decise să nu reacționeze.

Mai schimbară câteva vorbe. Columbus îi povesti cu lux de amănunte, care lui Charles i se părură sadice, felul

în care fusese găsită logodnica asistentului. După care, tot brusc, ca pentru a-l lua pe nepregătite, întrebă:

— Ştiu că aţi venit după agendă! Ce era în ea?

— Ştiţi pentru că aţi ascultat mesajul, i-o tăie Charles, sugerând, uşor ironic, că nu era vreo mare deducţie. Tot aşa cum vă e clar că n-am cum să am habar ce conţinea.

— Hmm, răspunse poliţistul. Probabil acum e în posesia criminalului. E clar că biata fată i-a spus tot. Nici măcar nu bănuiţi ce ar putea conţine?

Charles dădu din cap că n-are nici cea mai vagă idee.

— Am să vă las acum să vă rezolvaţi treburile, dar aş vrea să ne întâlnim mai târziu, pentru că am nevoie să aflu lucruri de la dumneavoastră.

— Lucruri? Ce lucruri? Nu ştiu nimic. V-am spus…

— E impresia dumneavoastră că mi-aţi spus tot, i-o tăie Columbus. Credeţi-mă, spre deosebire de un om obişnuit, un profesionist al crimei găseşte dovezi relevante în cele mai neînsemnate detalii. Domnul Marshall a fost asistentul dumneavoastră atât timp.

„Un profesionist al crimei? ”, îşi spuse Charles. „Individul ăsta e complet lipsit de simţul ridicolului.”

— Şi, în plus, habar n-am ce fel de autoritate sunteţi, se grăbi să atace Charles. Lucrurile astea nu ar trebui să se desfăşoare după vreun tipic? Să fiu invitat la secţie? Să dau o declaraţie?

Charles urmărea reacţia interlocutorului. Şi plasă ceea ce credea că va fi o lovitură.

— Numai că dumneavoastră nu mă puteţi invita la secţie, nu-i aşa? Pentru că sunteţi de la ODNI. Ce caută un serviciu secret în povestea asta?

Columbus zâmbi larg:

— Dacă încercaţi să sugeraţi că aţi aflat lucruri despre mine datorită influenţei dumneavoastră, atunci sunteţi exact în situaţia în care am fost eu cu agenda. Aţi aflat unde lucrez cu două seri în urmă, când vă aflaţi în mulţimea de gură-cască din faţa casei în care locuia asistentul dumneavoastră. N-o să vă întreb unde eraţi în

seara crimei pentru că ştiu sigur că vă aflaţi în avion, venind dinspre Mexic. Dar, fie că vă place sau nu, tot o să staţi de vorbă cu mine. Pentru că sunt convins că vreţi să găsim criminalul. Doar că, din păcate, acum am o treabă care nu mai poate fi amânată. Vă sun după-amiază. Acum aveţi numărul meu. Şi am convingerea că de această dată îmi veţi răspunde.

Zâmbi şi făcu stânga-mprejur.

Charles îl privi cum se îndepărtează. Era contrariat de personaj. Se gândi că numele acestuia e prea ciudat ca să fie real. Numele unui boxer legendar şi prenumele descoperitorului Americii sau al unui poliţist dintr-un serial de televiziune din anii '70–'80. Pe care părea că îl şi imita, atât prin modul în care se îmbrăca, cât şi prin gesturi, prin felul în care vorbea şi prin pauzele pe care le făcea, prin întrebările-surpriză. Îi trecu prin cap că e într-o realitate ficţională, cine-livrescă, cu Petra Menard – Saavedra – Avellaneda şi cu Columbus Clay.

„Viaţa imită arta", îşi spuse în timp ce urca spre biroul său.

Aceleaşi benzi galbene interziceau intrarea în cele două birouri care fuseseră sparte. Lui Charles i se păru foarte ciudat ca niciun poliţist nu îl căutase ori că nu voia să stea de vorbă cu el, să îi ia vreo declaraţie, că nimeni nu voia să ştie dacă îi lipsea ceva din biroul în care oricum nu putea să intre, că nimeni nu îl anchetase sistematic cu privire la ce ştia despre asistentul său, mâna lui dreaptă, despre care era la mintea cocoşului că, dintre toţi oamenii din acel oraş, el ştia cel mai mult. I se părea foarte neobişnuit. Se întrebă dacă era tot povestea cu jurisdicţia, din seara dinainte.

Intră în biroul secretarei sale. Ea nu era acolo, dar pe scaunul din faţa biroului acesteia stătea cuminte, cu o geantă pe genunchi, antrenorul de scrimă. Când îl văzu pe Charles se repezi spre el, să îl îmbrăţişeze. Charles era de 30 de ani prieten cu antrenorul. Fuseseră împreună la lotul de scrimă al Americii. Charles ratase participarea la

olimpiadă din pricina dispariției bunicului său, iar Jack Barnes se accidentase cu două zile înainte. Profesorul îl convinsese pe George Marshall să se înscrie la scrimă pentru a-şi mai consuma din energie.

— Îmi pare rău, spuse antrenorul. Ştie cineva ce s-a întâmplat?

Charles dădu din cap că nu.

— Pe mine mă aşteptai? întrebă, curios.

— Da. Când am ajuns la sală şi am văzut dulapul spart mi-am dat seama.

Charles nu înțelegea. Îl întrebă din priviri.

— Cu câteva zile în urmă, George m-a rugat să țin la mine în dulap o agendă. Şi mi-a spus că, dacă i se întâmplă lui ceva, să ți-o dau ție, şi numai ție. M-am gândit că e una dintre glumele lui elaborate sau una dintre ciudățeniile lui, aşa că am zis să îi fac hatârul. Nu mi-a trecut prin cap că... spuse, şi ochii i se umplură de lacrimi.

Charles îl bătu pe umăr şi aşteptă ca antrenorul să scoată din servietă agenda neagră a asistentului său.

— Ai spus cuiva?

— Nu. Şi nici n-o să spun.

Charles privi agenda. Privirea lui nedumerită îl făcu pe antrenor să întrebe ce nu era în ordine.

— E alta, spuse Charles. Identică, dar cea pe care o avea întotdeauna cu el avea colțul ăsta jerpelit. Pielea se dusese cu totul de cât o tot plimba cu el.

Deschise agenda şi începu să o răsfoiască.

— Aia era plină. Aici, abia dacă găseşti din loc în loc câte o notație. Şi, dacă îmi amintesc bine, aia nu avea trecute zilele, cum are asta! Era o agendă simplă, fără date. Mai mult un fel de caiet cu linii, dar cu aceeaşi copertă!

Îi mulțumi antrenorului, care părăsi micul birou al secretarei, şi făcu câțiva paşi cu agenda în mână. Se aşeză la birou şi o deschise. Apoi îşi dădu seama că nu era cel mai bun loc pentru a o studia. Îi lăsă un bilet pe

masă lui Alissyn şi se îndreptă spre uşă. Nu observă că în tava de corespondență se afla un plic A4 galben, cu numele său pe el.

Capitolul 36

După ce aflase tot ce putea afla de la logodnica asistentului, Socrate se dusese din nou în campus, încântat de ordinea din universitățile americane, unde până şi dulapurile metalice din vestiare au etichete cu numele posesorului, şi îl găsi imediat pe cel al lui George Marshall. Răscoli printre lucruri şi găsi agenda neagră despre care îi spusese Penelope Beauchamp, e drept, nu de bunăvoie, ci cu ceva efort din partea lui şi cu mai multă suferință din partea ei, suferință de care ar fi putut fi scutită, dacă nu ar fi opus rezistență şi i-ar fi ascultat sfatul.

Răsfoise agenda în maşină, înainte de răsăritul soarelui, dar aceasta era inexplicabil de goală. Doar două texte disparate şi o imagine, un fel de desen naiv. Încercă să vadă dacă nu cumva foile sunt lipite sau e ceva în plus ascuns sub copertă. Aprinse până şi bricheta, pe care o plimbă pe sub câteva dintre pagini la întâmplare, sperând să găsească vreun text scris cu cerneală simpatică. Toate, fără niciun rezultat. Dezamăgit, pornise maşina şi, la scurt timp, ieşea pe autostradă.

În mai puțin de patru ore se încurcă pe Shore Drive, în micul oraş Winthrop, care mărgineşte Bostonul la nord şi care se termină lent în ocean, chiar pe strada pe care se afla Socrate. Vru să intre pe Sea Foam Avenue, dar sensul interzis îl opri. Ezită câteva clipe, dar hotărî că nu avea rost să atragă atenția, aşa că ocoli pe strada următoare şi intră în „spuma mării" pe partea regulamentară. Opri la câțiva metri mai jos de cea mai frumoasă casă a străzii, pe partea cealaltă a drumului. Scoase din torpedou poza unui bătrân de culoare. O privi lung. Apoi o lăsă pe scaunul de alături. Se înarmă cu răbdare şi deschise din nou agenda lui George.

La foarte scurt timp, o maşină opri în fața casei celei frumoase. Strada era pustie. Ieşi din maşină cu pistolul

în mână, ținându-l în jos, de-a lungul piciorului, care era mascat de capotă, aşa încât să nu poată fi văzut de pe cealaltă parte a drumului. Planul era simplu. Urma să aştepte ca omul din maşină să se dea jos şi, în momentul în care acesta urma să intre în casă, să se repeadă asupra lui şi să îl împingă înăuntru, unde avea să-l interogheze. Însă de pe locul din față coborî o femeie. Aceasta deschise portiera din spate a maşinii şi se îndreptă spre portbagaj, de unde scoase un cărucior şi, cu mare greutate, îl dădu jos pe bătrânul din poza lui Socrate. Femeia îi aruncă o privire plină de venin bărbatului care se uita de peste drum cum o femeie mică şi slabă se chinuie să aşeze pe scaunul cu rotile un munte de om. Socrate înțelese sensul privirii şi se trase mai în spate. Hotărî să îşi schimbe planul. Femeia îşi lăsase tatăl în fața casei şi se urcase la volan pentru a trage maşina în parcarea din partea laterală a casei. În momentul în care se pregătea să urce şi el în maşină, Socrate auzi țipete chiar în spatele lui. O femeie ieşise din casa din spate şi îi văzuse arma lucind în soare. Începu să țipe ca o descreierată: „Are o armă, are o armă. Ajutor!” Întoarse capul spre ea, dar văzu cu coada ochiului cum bătrânul începu să se agite în scaunul cu rotile. Trase două focuri de armă şi femeia care urla se prăbuşi. Auzi accelerația celeilalte maşini. Fiica bătrânului, în loc să se panicheze, se îndreptă spre maşina lui Socrate. Avu timp să se depărteze când maşina femeii o izbi pe a lui din plin. Distanța, însă, fusese prea mică pentru ca lovitura să aibă forță. În spate, chiar pe malul oceanului, opriră două maşini. Trase prin parbriz şi o nimeri pe femeia care dădea în spate pentru a-şi lua avânt şi a mai încerca o dată. Sângele începu să țâşnească din ea, curgând în valuri peste mâinile pe care şi le dusese la gât. Se urcă în maşină, acceleră şi se năpusti asupra bătrânului din scaunul cu rotile. Auzi un scârțâit sub roți şi trecu peste fiare cu mare greutate. Opri câțiva metri în față şi văzu în

retrovizoare cum se aduna tot mai multă lume la o sută de metri în spate, la ocean, dar îl văzu şi pe bătrânul întins pe jos, la o distanță mare de scaunul cu rotile, cum încearcă să se târască. Dădu cu spatele, deschise portiera în dreptul acestuia şi descarcă pistolul în el. După care dispăru, în câteva secunde, pe contrasens.

O oră mai târziu era în Amtrakul dinspre Boston spre New Haven.

Rememoră cele întâmplate mai devreme în timp ce îşi bea cafeaua diluată pe care o luase din gară. Hotărî că făcuse exact ce trebuia să facă şi că rezolvase situația admirabil. Îi spuseseră că nu trebuie să mai interogheze ținta, ci doar să o execute. Îi vor spune că ar fi trebuit să rezolve problema mai discret. Nimic peste ce nu se putea trece, aşadar. Ba din contră, sălbăticia execuției putea fi folosita pentru a-i băga în sperieți pe alții care ar fi putut avea proasta idee să dea din gură. Era un argument pe care îl putea folosi.

Privi o vreme peisajul care i se derula cu repeziciune prin fața ochilor şi scoase din rucsac agenda lui George. Reciti pentru a zecea oară primul text şi simți că turbează. Sângele i se urcă la cap. Gâtul i se umplu de urme roşii. Spumega de furie.

Cuvintele erau înşiruite unul sub altul ca şi cum ar fi fost vreo poezie. Dar una scrisă de un copil pus pe şotii sau care voia să-şi bată joc de cititor.

Citi încă o dată:

Mâncăcios, scăpăcios,
pârțâit, cufurit,
cu miros necăcios
de din jos, ne-ai trăsnit!
Băligos, găunos,
urdinos –
arde-mi-te-ar foc sfințit,
dacă-n dos laşi prisos
puturos

şi cu fundul pleci mânjit!{13}

Capitolul 37

Aşează agenda pe birou şi o răsfoi pagină cu pagină. Singurele lucruri notate în ea erau, la date diferite, zece nume, în dreptul cărora erau trecute numerele de telefon şi adresele persoanelor respective. Charles recunoscu câteva dintre acele nume. Patru dintre ele erau ale unor specialişti, mai mult sau mai puțin celebri, în Lincoln, vreo doi chiar cu premii Pulitzer. Unul era al unui filolog de seamă şi ilustru istoric al Antichității, iar unul îi aparținea unui soi de guru al arborilor genealogici, în special pentru perioada Evului Mediu. În fine, al şaptelea nume pe care Charles îl recunoscu era al unui personaj libidinos, pe care el îl considera un maimuțoi trecut de la filologie înaltă la hocus-pocusuri conspiraționiste, la tâmpenii hermetice şi oculte, şi care scrisese o carte gigantică despre Madame Blavatsky. Uspenski, William Quan Judge şi o alta, mult mai modestă ca număr de pagini, dar egală ca îndrăzneală, despre obsesiile spiritiste ale soției preşedintelui american, Mary Todd Lincoln. De asemenea, susținea că deține cheia către Doctrina Secretă.

Un singur nume nu era complet. Erau trecute în agendă doar două inițiale. Aşa că trecu repede peste el.

Ultimele două nume nu le cunoştea, aşa că le tastă repede în Google, fără să găsească însă un răspuns satisfăcător.

Îi era clar că personajele din agendă erau, după datele apropiate, ultimele pe care le vizitase Marshall.

Hotărî că cel mai bun mod de a afla secretul acela atât de teribil care îl costase viața pe asistentul său era să îi reconstituie acestuia ultimele săptămâni din viață. I se păru o idee bună să înceapă chiar cu agenda. Cele mai multe dintre adrese erau la distanțe care puteau fi parcurse cu maşina. Doar pentru două dintre ele ar fi trebuit să ia avionul.

— Logica spune că, dacă mergi pe acelaşi drum, ajungi exact în acelaşi loc, îşi spuse Charles cu voce tare şi se apucă să sune la primele numere din agendă, în ordine cronologică.

Ar fi vrut să refacă traseul pe care i-l lăsase George, presărând indicii precum firimiturile din *Hänsel şi Gretel,* exact în ordinea parcursă de acesta. Doar aşa putea reconstrui logica asistentului său.

Formă primul număr. Sună până se opri. Intră căsuța vocală, iar Charles lăsă un mesaj. Al doilea număr, cel din dreptul inițialelor P şi E, era din Houston. Ceea ce i se păru pentru moment foarte departe. Îşi dădu seama, amuzat, cum i se năruie teoria cu ordinea, dar sună mai departe. Cineva de la celălalt capăt al firului, o femeie, ridică receptorul.

— Bună ziua, spuse Charles. Sunt profesorul Baker de la Princeton şi aş dori să vorbesc cu profesorul Olcott, dacă se poate.

— Un moment, se auzi vocea.

În fundal se putea auzi un zumzet ca şi când nişte spirite nervoase s-ar fi certat în casa celui mai mare istoric al fenomenului. Erau, de fapt, mai multe voci, care populau o încăpere foarte mare şi care se perindau de colo-colo. Charles auzi apoi nişte şuşoteli destul de aproape de receptorul pe care femeia probabil îl acoperise cu mâna. La scurt timp, o voce pe care o recunoscu imediat i se adresă:

— Cam multe coincidențe, nu credeți, domnule profesor? spuse vocea guturală de la celălalt capăt al firului.

Charles nu spuse nimic o vreme. Apoi se chinui să îngaime ceva.

— Dumneavoastră? zise într-un târziu.

— Da. Eu. Vă surprinde? întrebă Columbus Clay, retoric. Profesorul Olcott a fost asasinat cu câteva ore în urmă.

— Ucis? întrebă Charles, căruia îi căzuse fața de tot.

Vorbiți serios?

— Nu. Sunt în excursie de plăcere la toți oamenii pe care îi sunați dumneavoastră. Şi, pentru că sunt medium, ghicesc înainte pe cine urmează să contactați. Daaa! Ucis. Într-o manieră care, dacă n-ar fi tragică, ar fi comică.

— Vă rog, spuse Charles, scutiți-mă de detalii. Mi-au ajuns cele despre Penelope.

— Bine. Atunci propun să vorbim mai târziu.

Charles nu mai spuse nimic, dar auzi cum receptorul este trântit în furcă.

Profesorul se ridică de pe scaun. Simți o nevoie acută să bea ceva. Ieşi pe verandă cu un pahar de whisky şi o țigară strâmbă şi privi din fotoliu trecătorii care se vedeau dincolo de gardul viu. Era evident că cineva, probabil asasinul lui Marshall, avea acces, într-un fel sau altul, la datele din agenda lui George sau reuşise să reconstituie şi el traiectoria acestuia. Asta nu îl făcu să renunțe, ci din contră, îl convinse că trebuie să accelereze căutările. Sună la următorul număr. Spre surprinderea sa, profesorul Boaton, de la Yale, răspunse imediat. Nu se cunoşteau personal, dar fiecare ştia de existența celuilalt. Charles se autoinvită la casa acestuia, iar specialistul în Lincoln fu încântat de vizită, chiar dacă i se păru un pic cam ciudată agitația din vocea colegului său mai tânăr.

Înainte de a părăsi casa, Charles se duse în camera cu arme de foc şi scoase din vitrină revolverul său preferat, un Police Python 357. Arma îi aparținuse unui detectiv al Poliției franceze, care avusese un destin tragic. Charles îl cunoscuse. Avea fața desfigurată din pricină că îşi injectase vitriol sub piele în timpul unei misiuni, pentru a nu fi recunoscut! Arma era în perfectă stare. Charles verifică dacă butoiaşul era plin, puse piedica şi luă o cutie suplimentară cu muniție. Înainte de a ieşi, auzi nişte văicăreli ca de bebeluş. Zorro mieuna din bucătărie, nemulțumit, în fața farfuriei goale.

Capitolul 38

— A folosit la ceva experimentul ăsta? întrebă Caligari, în timp ce îi făcea semn doctorului Mabuse să se aşeze. Avem o idee despre cum arăta creatura aia care i-a şocat în halul ăsta pe toți? Ştim ce lighioană a făcut crimele alea?

Doctorul rămase în picioare. Pe chipul său se citea un fel de nedumerire. Avea în mână două mape mari de culori diferite. Directorul îi făcu semn insistent să ia loc. Aştepta răspunsul.

— Am făcut experimentul în două etape. În prima, aşa cum ştiți, le-am arătat desene cu animalele care au fost ucise.

— Le-ai arătat imagini cu cadavrele?

— Nu, zâmbi doctorul, nu m-am exprimat cum trebuie. Le-am arătat desene simple, cu capre, vaci şi oi. Cât mai simple şi cât mai uşor de recunoscut. Făcute cu creion negru, ca să le fie mai uşor să le reproducă. I-am lăsat să privească desenele câte două minute şi apoi le-am dat hârtie şi creion.

— Nu le-ai cerut să deseneze diavolul? întrebă şeful, nedumerit.

Doctorul ridică mâna, într-un gest care voia să spună: „Un pic de răbdare”.

— Iată ce a desenat fiecare, spuse în timp ce scotea primul desen din mapa albastră.

Caligari trase desenul în fața lui. Pe pagină era desenat, destul de stângaci, un fel de şarpe cu chip de femeie şi cu o coroană pe cap.

— Ce e asta? întrebă Caligari. O glumă?

Psihiatrul nu răspunse nimic, ci îi întinse următorul desen. În mod evident, bolnavul care îl făcuse avea mai mult talent. Caligari privea cu mirare un şarpe, cu chip de femeie blondă, cu părul cârlionțat. Şarpele avea două rânduri de labe cu gheare, ca o şopârlă. Pe frunte avea o

pată în formă de coroană. Nu apucă să spună ceva, că primi următorul desen.

— Le-am aranjat după asemănări, spuse Mabuse în timp ce îi întindea aceeaşi imagine, dar mai nuanțată şi mult mai bine făcută.

De această dată doar coada rămăsese de reptilă. Partea din față era întreagă de femeie. Nu lipsea coroana, care de această dată nu mai era o pată, ci era aşezată de-a dreptul pe cap. De jur-împrejur era plin de păsări răsturnate, moarte, putrezite şi fructe lichefiate, putrezite şi ele. Corpul femeii-reptilă era unduit, şerpuia.

— Ăsta are talent, observă Caligari, dar nu apucă să continue că primi al patrulea desen.

Acesta era mult mai grafic, ca un desen făcut în peniță. De această dată, Caligari avea în față un cocoş cu coarne de cerb, aripi de liliac şi a doua jumătate a corpului de şarpe, exact ca în desenele anterioare. Şi aici erau prezente păsările moarte. Talentul desenatorului era excepțional, observă directorul. Părea că privirea animalului aceluia ciudat ucisese păsările acelea. Următoarele cinci desene erau mai mult sau mai puțin asemănătoare. Doar că în patru dintre ele apărea câte o oglindă, desenată aşa cum se pricepuse fiecare.

— Şi restul? întrebă Caligari.

— Mai e doar unul. Şi e cel mai explicit dintre toate. Ceilalți au refuzat să facă desenul.

Îl primi şi pe cel din urmă. Cocoşul avea chip de femeie, aripi de liliac şi aceeaşi coroană pe frunte. Din ea ieşeau coarne de cerb. Stătea în fața unei ape, unde poziția soarelui făcea să i se reflecte, deocamdată, doar coada. Undeva, pe un gard, mai în spate, era aşezat un cocoş pregătit să cânte. Din gura monstrului ieşea un nor care întorsese cu susul în jos o pasăre în zbor. Privirea animalului-femeie era de această dată altfel. Cel care desenase reuşise să îi creeze o expresie complexă, la jumătatea drumului dintre un animal de pradă, de o răutate fără margini, şi un animal hăituit care parcă îşi

presimte moartea. Caligari simți un fior străbătându-i şira spinării.

— E îngrozitor de real, spuse Mabuse. Şi pe mine m-au trecut sudorile când i-am văzut privirea.

— Ce e asta? Aşa cred ei că arată diavolul? Un şarpe cu chip de femeie a făcut asta? Un animal fantastic? Nu înțeleg.

— Nu, răspunse doctorul. Asta a fost reacția lor la desenele cu animale domestice. La pasul următor le-am cerut să deseneze exact ce au văzut. *El Diablo.*

Desfăcu cu gesturi teatrale mapa roşie şi scoase de această dată toate desenele deodată şi le răsfiră pe masă. Cu câteva variații şi în funcție de talentul fiecăruia, toate desenele arătau mai mult sau mai puțin acelaşi lucru. O lighioană care era jumătate om şi jumătate taur. Cu o singură excepție, arătarea din desene avea corpul de om şi capul de taur. Unul singur avea un cap de om aşezat pe un corp de taur.

Capitolul 39

Profesorul Boates, un nonagenar, predase întreaga sa viață la Yale. Cunoscut drept unul dintre cei mai mari specialişti ai Americii în Lincoln, fusese în ultimii ani ținta unor atacuri furibunde din partea revizioniştilor. Atitudinea sa de susținător necondiționat al preşedintelui, pe care îl transformase aproape într-un sfânt, îi deranja foarte tare pe cei care nu credeau deloc în mitul „tatălui nației", al „bunului Abe" pe care istoriografia oficială americană îl instituise drept o legendă, care, după părerea acestora, nu avea nici măcar un sâmbure de adevăr.

Atât Boates, cât şi imensa majoritate a istoricilor care susțineau poziția oficială erau acuzați, în atacuri fără precedent, că nu sunt interesați deloc de realitatea istorică şi că, din motive care țin strict de interesul personal, continuă cu bună ştiință să falsifice evidențele. Ca şi ceilalți, William Boates era acuzat că singurul lucru de care îi păsa cu adevărat era salariul uriaş, finanțările guvernamentale şi, de la diverse fundații, premiile bine remunerate, bursele nesimțite. În afara intereselor strict pecuniare, motivele atacurilor erau şi politice. Ca şi celelalte fețe academice înalte, Boates era acuzat că e susținătorul unei agende politice care se întinde de la liberali la democrat-socialişti sau chiar la extrema stângă, al căror unic interes ar fi susținerea unui stat monopolist centralizat, după modelul idolului lor, Abraham Lincoln.

Din păcate, profesorul se țicnise într-o foarte mare măsură. Charles răsfoise ultima carte a acestuia despre Lincoln. Plictisit, probabil, de câte ştia despre preşedintele său preferat, căruia îi dedicase viața, acum căuta numai lucruri neobişnuite despre acesta. Îşi botezase cartea *Lincoln Trivia*. În capul său se produsese, pesemne, un fel de scurtcircuit care îl determinase să creadă că se poate face un bestseller din Lincoln, mai ales

după ce un anume film despre Lincoln, vânător de vampiri, îl marcase profund.

Charles îl găsi pe veranda micii sale case de pe Howard Avenue, în care locuia de când se ştia. Chiar dacă avea mijloacele necesare pentru a se muta într-un loc mai luxos, profesorul fusese, până de curând, un conservator desăvârşit. Nu numai în opțiunile sale istorice, ci şi în cele personale. Se considerase întotdeauna un om onest, care îşi respecta cuvântul şi nu îşi schimba opiniile în funcție de interese sau de direcția din care bătea vântul. Era foarte respectat la Yale, de unde se retrăsese, şi foarte mulți dintre cei care studiau biografia preşedintelui american îi cereau şi acum părerea, atât de multe amănunte ştia Boates din viața lui Lincoln.

Casa se afla la câțiva zeci de metri de țărmul oceanului, unde era acostată o barcă cu motor, un fel de mini-iaht, o ambarcațiune pe care profesorul îşi petrecea, în ultima vreme, o bună bucată din timp, alături de alți profesori pensionați, cu care era prieten de-o viață.

După ce schimbară cuvenitele amabilități, Charles fu invitat în sufragerie, unde, aşa cum era de aşteptat, se afla o bibliotecă vastă. Intră direct în subiect. Cum gazda habar nu avea de dispariția lui George Marshall, Charles îi povesti că acesta căzuse victimă unui jaf care se sfârşise prost. Nu avea nici cea mai mică intenție să îl alarmeze pe profesor. În orice caz, nu înainte ca acesta să îi povestească tot ce ştia despre descoperirile asistentului său.

— Păcat, mare păcat, spuse Boates. Când te gândeşti că pe unii ca mine îi uită Dumnezeu pe aici, iar unui tânăr excepțional ca domnul Marshall îi este curmată viața în felul ăsta, te întrebi încotro se îndreaptă lumea. Uneori îmi spun că e bine că o să mă duc curând. Trăiesc de ceva vreme într-o lume pe care nu o mai înțeleg. Toată violența asta, toată lipsa asta de pudoare…

Îşi dădu seama că oaspetele său nu era interesat defel de lamentările unui bătrân, aşa că schimbă subiectul:

— Spuneați că încercați să reconstituiți opera la care lucra asistentul dumneavoastră. Aveți ceva anume la care vă referiți?

— George părea să fi ajuns la o concluzie foarte interesantă şi personală despre un moment anume din viața preşedintelui, spuse Charles. În ultima vreme, în afară de dumneavoastră, i-a vizitat pe majoritatea specialiştilor în Lincoln şi a notat rezultatul acestor întâlniri. Din păcate, concluziile de după discuția pe care ați avut-o lipsesc. Nu a mai avut timp. Şi aş vrea să reconstitui ultimele piese ale puzzle-ului.

— Nu e chiar un puzzle. Am fost sincer mirat şi încântat de felul în care domnul Marshall se raporta, nu atât la opera mea – ăsta ar fi un păcat de orgoliu –, dar, mai ales, la tema discuției noastre. Nu numai că ştia cam tot ce ştiam eu, dar era într-o aşa de mare măsură de acord cu poziția mea, încât am avut de câteva ori senzația, de-a lungul conversației noastre, că am în față o variantă a mea, mult mai tânără. Şi avea, ca şi mine, convingerea că amănuntele picante din viața preşedintelui l-ar putea apropia de un public care îl consideră o statuie. Rece şi intangibil.

Charles ascultă cu atenție, dar era clar că aştepta mai mult.

— Nu ştiu ce aşteptați să vă spun. Sunt convins că mi-ați citit cărțile, aşa că nu cred că v-aş putea spune ceva nou. În fine, am vorbit mai întâi despre cei care îl admiră necondiționat pe Lincoln, într-atât încât îl transformă într-un sfânt. Ca Holland. Sau Sandburg. Ştiați, ca să devenim anecdotici, că sunt oameni care susțin că ora atentatului, zece seara, şi ora morții, 7 şi 20 în dimineața următoare, aşezate într-un cadran de ceas, creează imaginea unui crucifix? S-a speculat de aici că a fost un fel de Crist, care a murit pentru a ispăşi păcatele unei țări întregi, vinovată pentru mizeria cu care ajunsese să îşi trateze semenii. Holland aproape spune de-a dreptul despre preşedinte *Ecce Homo* salvatorul, personajul

providențial trimis de divinitate.

— Dar a fost contrazis cu tărie de partenerul de avocatură al lui Lincoln, care a susținut că portretul pe care i-l face Holland e o aberație ficțională, care n-are nicio legătură cu realitatea.

— Da. În primul rând, Lincoln, deşi e formal creştin, nu a aderat activ la nicio Biserică. Din contră, îi plăcea să îi înțepe pe habotnici cu glume deocheate, care nu de puține ori îi făceau pe puritani să roşească. Citise Biblia pentru că îi plăcea să citească, dar nu sunt deloc convins că şi credea în ea. După unii, viziunea sa religioasă era una fatalistă. Credea, ca şi mama sa, că ceea ce a fost scris nu poate fi schimbat. Dar era superstițios. Credea în semne, credea în vise pe care se chinuia să le interpreteze. Dar cel mai mult credea în premoniții!

Bătrânul plescăi de bucurie după ce încheiase fraza. Charles îl privi cu o uşoară compătimire. Totuşi, decise să intre în conversația bătrânului, deşi bănuia deja că venise degeaba.

— E cam blasfematoare poziția asta! spuse.

— Ştiu şi eu? Poate. Cita des din Biblie. Mai ales în ultima perioadă. Eu am convingerea că folosea asta mai degrabă ca pe un instrument, pentru ca discursurile sale să ajungă mai uşor la mase. Am vorbit şi despre Sandburg şi Lincolnul său bonom, simplu, onest, dar ambițios. Simplu, Lincoln n-a fost niciodată. Din contră, era un personaj foarte complicat. Bântuit de demoni, cu care îi era foarte greu să se ia la harță. De altfel, colegul nostru mai tânăr era foarte informat. A adus la lumină o teorie nouă, pe care eu nu am aprofundat-o, deşi am auzit câte ceva.

— Serios, ce? se grăbi să întrebe Charles, în speranța că ar putea afla ceva.

— Ştiți că Lincoln avea schimbări bruşte de temperament, atacuri de panică, depresii foarte grave? Un fel de simptom maniaco-depresiv, spun cei care l-au cunoscut. Cu accese de furie necontrolate. La un moment

dat, după prima despărțire de Mary Todd, Lincoln cade într-o depresie aşa de adâncă, încât prietenii lui îi iau din cameră orice obiect cu care s-ar putea sinucide, de la brici la pistol, poate şi orice din care ar putea improviza o spânzurătoare.

— Aşa, şi?

— Domnul Marshall susținea şi ar putea fi real că motivul acestui comportament agresiv ar fi faptul că se droga. O pastilă pe care o lua frecvent şi care se numea *blue mass* ar fi fost responsabilă de insomniile sale frecvente, atacurile de panică, crizele de nervi şi tremurul mâinilor. Pastila avea o concentrație mare de mercur. La un moment dat, a încetat să o ia şi se pare că crizele au încetat sau au scăzut în intensitate, pentru că fondul era acolo. Dar, ca să revin, Herdon, ăsta e numele avocatului, susține că Lincoln e mai degrabă un cowboy, foarte popular, plin de spirit, neînfricat. Un om de cuvânt. Aşa de tare ținea să îşi respecte cuvântul, zice Herdon, încât se însoară cu Mary Todd numai pentru că a promis. Herdon o ura, e evident. Cum să iei de nevastă aşa ceva? O femeie urâtă, rea ca dracu', pitică, grasă. Mary cea roasă de ambiții, zice colegul său, vulgară, lipsită de respect pentru orice şi care nu se gândeşte decât la ea însăşi, la ambițiile ei. E atât de greu de suportat, zice Herdon, încât pentru Lincoln viața alături de ea e mai rea decât arsul pe rug. Chestie confirmată şi mai târziu, când Mary începe să primească daruri costisitoare, un fel de şpagă pentru a face lobby pentru tot felul de chestii la urechea soțului ei. Şi, roasă şi ea de depresii, mai ales după moartea celui de-al doilea copil, s-a apucat de cumpărături deşănțate. Cheltuia, într-o zi, cât o familie într-un an. Cumpăra orice. A recunoscut odată că era singurul lucru care o consola. Şi deşi îl considera pe Lincoln cel mai inteligent om pe care l-a cunoscut vreodată, avea față de el un complex de superioritate. Tot aşa cum el avea față de ea un complex de inferioritate. Lincoln n-a fost deloc la şcoală. Adică, în total, cel mult

un an. Mary Todd a studiat literatura engleză şi franceză la o înaltă academie pentru femei. Mulți au speculat că s-a însurat cu ea numai pentru a parveni. El era sărac lipit, sau fusese, până de curând, în momentul întâlnirii cu ea începuse să fie un avocat de succes, iar ea făcea parte dintr-o familie proeminentă din Kentucky. Tatăl ei era politician de seamă, proprietar de sclavi şi bancher. Gore Vidal spune că Lincoln a infectat-o pe Mary Todd cu sifilis. Alții susțin că mercurul pe care îl lua era dovada că suferea într-adevăr de această maladie. Alții susțin că era invers. Ea i l-ar fi dat lui.

Charles privea uimit pasiunea cu care personajul din fața sa arunca acele vorbe despre nevasta preşedintelui. Dezamăgirea sa creştea. Se hotărî să mai încerce o dată. Personajul din fața sa era pitoresc. Dar Charles nu avea deloc chef să se distreze. Aşa că forță:

— Asta ați vorbit cu George?

— Ha, ha, începu să râdă profesorul. Şi asta. Era fermecător. Şi, mai ales, mi-a povestit lucruri pe care cred că le-am ştiut cândva, dar le-am uitat. Uitați, mi-a povestit că, la Casa Albă, cei doi copii aveau drept de viață şi de moarte. Puteau să facă orice. Deşi Mary voia să îi țină din scurt, preşedintele s-a împotrivit oricărei forme de control. Cei doi urlau şi alergau pe acolo de dimineață până seara. Chiar şi când se întrunea cabinetul. Intrau şi ieşeau din şedințe, chiuind. Nu li s-a interzis niciodată nimic. Aşa era Lincoln. Odată, unul dintre copii, nu mai ştiu care, s-a jucat cu un soldat de cârpă care, chipurile, dezertase. L-a condamnat la moarte. I-a cerut tatălui său clemență, iar preşedintele, intrând în jocul copilului, a semnat un decret de grațiere. Dar copilul l-a executat pe dezertor, în ciuda scrisorii de grațiere.

— V-a povestit George aşa ceva?

Charles începea să se întrebe dacă nu e cumva într-o farsă şi personajul din fața sa, aflat într-o evidentă fază de senilitate, are ceva să îi spună.

— Ştiu că vi se pare frivol, dar la câte ştiu eu despre

preşedinte, mă încântă anecdotele astea, spuse bătrânul, care intuise cam ce era în mintea lui Charles. Am vorbit mult despre pretenția lui Sandburg, care susține că preşedintele e un fel de Socrate al preriei, un Socrate sălbatic.

Un scârțăit se auzi de undeva din dulapul din spate. Charles întoarse instinctiv capul. După care îl întoarse înapoi la gazdă.

— Ați auzit? întrebă el.

— Nu. Ce să aud?

— Parcă am auzit pe cineva mişcându-se.

— Da? Casa e veche. Lemnul trosneşte întruna. Nu e nimic. Ce vreți exact să ştiți? Pentru că nu ați bătut atât drum ca să vă țin o lecție de istorie.

— Nu ştiu, mărturisi Charles. Ceva ce lipseşte în toată istoria lui George. Căuta ceva cu multă hotărâre.

— Vă referiți la povestea aia cu punctul de turnură? La momentul în care Lincoln, care nu avea nici o poziție pe tema sclaviei, ba chiar reprezentase în instanță un stăpân de sclavi, ca să îşi recupereze proprietatea, se transformă în ceea ce cunoaştem, în marele Lincoln, în cel care şi-a sacrificat până şi viața pe altarul desființării sclaviei? Când se transformă Lincoln în acel personaj istoric gigantic? Asta mă întrebați?

Charles vru să încuviințeze, dar zgomotul din spate se repetă. Întoarse din nou capul. Zgomotul părea să vină din dulapul din spate, singurul cu uşă. Se gândi că ar trebui să îşi întrebe interlocutorul încă o dată dacă a auzit şi el, dar acesta continuă ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Asta a vrut să ştie şi domnul Marshall. În lipsa unor dovezi considerabile, se consideră, îndeobşte, că schimbarea începe să se producă în mintea sa în septembrie 1841, în timpul unei vizite de trei săptămâni la Farmington, plantația din Louisville a familiei prietenului său celui mai bun, Joshua Speed. Apropo, ştiți că au fost unii care au susținut că relația lui Lincoln

cu Speed a fost mai mult decât o simplă relație de prietenie? Pentru că au împărțit o bună bucată de vreme patul în cămăruța minusculă de deasupra magazinului din Springfield, unde Joshua l-a angajat pe Lincoln vânzător? A! Şi apropo de premoniții! Colegul dumneavoastră era convins că tocmai unul dintre aceste semne i-a schimbat cursul vieții. O întâlnire decisivă, care ar fi avut loc chiar la Farmington. Nu mi-a spus cu cine sau nu îmi amintesc.

Aşadar, bătrânul avusese mai devreme un moment de luciditate şi îi spusese cam tot ce ştia. Sau ce îi spusese şi lui George. Charles înțelese că era cazul să plece. Vru să se ridice, dar fu întrerupt de fața zâmbitoare a gazdei.

— Ştiți ce mi-a mai spus George? Că Lincoln era de părere că oamenii graşi sunt cei mai buni din lume. Credea că natura asociază corpolența cu veselia şi buna-dispoziție. Spunea că n-a văzut vreodată vreun gras care fie prost dispus.

Fața perplexă a lui Charles îl făcu pe bătrân să reia subiectul.

— Aşadar, se pare că Lincoln are un şoc în timpul celor trei săptămâni petrecute alături de prietenul său. Printre lucrurile pe care le fac cei de acolo e şi o plimbare cu vaporul cu aburi pe fluviul Ohio. La un moment dat, se întâlnesc cu un vas care transporta sclavi în lanțuri spre plantațiile din Sud. Paisprezece ani mai târziu, recunoaşte într-o scrisoare că nu a uitat niciodată această imagine care l-a obsedat de atunci încontinuu şi că felul în care erau tratați acei sclavi, cruzimea cu care erau bătuți şi transportați la muncă silnică i-au rămas adânc întipărite în minte. Cam ăsta e momentul la care se referea domnul Marshall şi asta e tot ce am ştiut să îi spun. A, şi ca să adaug o anecdotă. Ştiați că, în vizită la Farmington, Lincoln ia masa cum e firesc, cu întreaga familie Speed şi cu oaspeții lor? Se face de râs. Pentru că habar nu are cum să folosească tacâmurile. Sora lui Joshua îşi asumă să îl educe. Exact ca pe Julia Roberts

în *Pretty Woman.*

Charles auzi din nou scârțâitul din spate. Părea o uşă de dulap care se deschidea. Nu apucă să se întoarcă. Văzu doar fața îngrozită a lui Boates şi simți o lovitură în moalele capului.

Capitolul 40

Se trezi cu o durere îngrozitoare în creştet. Duse mâna şi simți sângele cum i se năclăise în păr. Mâna nu era umedă, deci sângele se uscase. Se făcuse seară, dar putea vedea în casă datorită luminilor de afară. Simți ceva tare sub sacou când se chinui să se ridice. Îşi aminti că luase pistolul cu el. Era tot acolo. Îl scoase şi se întoarse cu el în poziție de tragere, în jurul axei sale, verificând camera. Nu era nimeni în afară de el. Îşi aminti totul. Cineva care fusese, evident, ascuns în dulap îl făcuse knockout. Trase piedica pistolului şi o luă încet spre fereastră. Maşina lui era parcată unde o lăsase. Îşi făcu curaj şi o luă spre bucătărie. Apoi aprinse lumina pe hol şi urcă scările. Cu precauție, cercetă cele două camere de la etaj. Nimeni. Profesorul dispăruse cu totul. Coborî din nou în sufragerie. Se aşeză pe unul dintre scaune, cu spatele la perete, şi aşteptă câteva minute într-o stare de veghe. Nu se auzea nimic. Gazda sa parcă intrase în pământ. Aprinse lumina în sufragerie. Totul era intact. Nicio urmă de luptă, nicio pată de sânge pe covor. Stinse din nou lumina şi se aşeză la loc. Nu ştia ce se întâmplase cu profesorul. Se temea că, dacă fusese ucis sau răpit, poliția avea să îi găsească lui amprentele prin casă. Într-un târziu, scoase din portofel cartea de vizită pe care scria Dulce Saavedra şi formă numărul.

În mai puțin de o oră şi jumătate, în care nu se mişcase de pe scaun, văzu farurile unei maşini cum se opresc în fața casei. Sări la geam şi o văzu pe Petra. Îi deschise.

Îi povesti acesteia tot ce se întâmplase, având grijă să se limiteze doar la vizita din acea după-amiază şi să nu povestească nimic despre agendă sau despre intențiile sale.

— Domnule profesor… Charles, spuse femeia, asta n-o să funcționeze, dacă nu o să îmi acorzi un pic de

încredere. Până la urmă, tu m-ai sunat pe mine. Avem deja şapte cadavre şi un dispărut, în câteva zile. Ca să nu mai vorbim că şi viaţa ta e în pericol. Dacă vrem să îi dam de cap chestiei ăsteia, trebuie să lucrăm împreună, nu să ne ascundem.

Charles o privi în linişte, încercând să câştige timp ca să cântărească spusele agentei. Găsi o replică potrivită, pentru a-şi prelungi timpul de gândire.

— Pentru asta e nevoie de reciprocitate. Şi, pentru că la momentul ăsta încrederea mea în autorităţi e la un nivel istoric de jos, cred că ar trebui să începi tu. Dar nu aici. Casa asta îmi dă fiori.

Telefonul mobil al Petrei sună, iar Charles o auzi cum dă indicaţii celui care o sunase, cu privire la adresa la care se afla.

— OK, i se adresă din nou lui Charles. Eşti în stare să conduci?

Charles o privi perplex, ca şi când nu ar fi înţeles întrebarea.

— Ai fost lovit la cap. Poate că e mai bine să conduc eu. În felul ăsta, putem vorbi liniştiţi pe drum. Mergem cu maşina ta, că nu e bine să rămână aici. Asta, dacă nu cumva e interzis oricui să pună mâna pe bijuteria asta.

Charles zâmbi. Într-adevăr, nimeni în afară de el nu mai condusese Aston Martin-ul.

— Aşadar, ai decis să refaci traseul lui George Marshall, spuse Petra, încântată că reuşise să descopere cum se aprind farurile. Probabil că ai găsit agenda dispărută. Sper doar că nu ai spart tu dulapul.

— Nu, nu l-am spart eu. Probabil că George avea două agende. Una, plină ochi, pe care o avea tot timpul la el şi care se uzase pe la colţuri de cât a folosit-o, şi alta, aproape identică, pe care i-a dat-o spre păstrare prietenului meu, antrenorul de scrimă. Aşa încât cel care a spart dulapul a luat-o pe prima. Cel puţin, aşa cred.

— Şi ce e în agenda aia? Pot să văd?

— Sunt zece nume, cu adresele lor cu tot, şi un fel de cifre, un cod scris cu roşu în dreptul fiecăruia. Şi datele la care, probabil, George s-a întâlnit cu fiecare dintre ei.

— Înțeleg că Olcott şi Boates erau printre acele nume. Şi ceilalți?

— Nu îmi aduc aminte. Îți arăt când ajungem. E la mine acasă.

Se făcu liniște. Fiecare din cei doi îşi făcea un plan încotro să îndrepte conversația şi, mai ales, îşi stabilea barierele pentru ceea ce era dispus să spună la acel moment.

— E ceva ce mă nedumereşte, zise Charles. George avea un simț anume al umorului, e adevărat. Dar era de o seriozitate aproape fanatică atunci e când lucra la ceva.

— Şi ce te nedumereşte?

— Maimuțoii ăştia doi. Olcott e un papagal paranormal, obsedat de spiritism, iar profesorul Boates, oricât de mare o fi fost, deşi e discutabil, a luat-o rău pe câmpii. Nu ştiu cum o fi crezut George că poate scoate ceva serios de la ăştia doi.

— Se pare că nu e singurul care i-a luat în serios, de vreme ce unul e mort şi celălalt dispărut, nu-i aşa?

— Da. Probabil e ceva care îmi scapă. Scuză-mă o clipă, spuse Charles, căruia îi vibra telefonul în buzunar.

Maşina era atât de silențioasă, încât, cum zisese Ogilvy odată, singurul lucru care se auzea în cockpit era ticăitul ceasului de la bord. Dar difuzorul telefonului lui Charles era dat la maximum, aşa încât Petra nu avea nicio problemă să audă întreaga conversație.

— Domnule profesor, domnule profesor, nu v-am văzut deloc, se auzea vocea plângăcioasă a asistentei sale.

— Da, Alissyn, te-am aşteptat un pic în birou, dar a trebuit să plec.

— Voiam să vă îmbrățişez. Îmi pare atât de rău, spuse asistenta, care pufni în plâns.

— Ştiu, spuse Charles, blând. Încearcă să te liniştești.

— Aşa o nenorocire! Aşa o nenorocire!

Brusc, plânsul încetă şi Alissyn, care îşi recompuse rapid vocea, spuse:

— Vin la dumneavoastră să vă aduc corespondența pe care ați uitat să o luați. S-ar putea să fie ceva important.

— Din păcate, nu sunt acasă, spuse Charles. Mă întorc târziu.

— Nu-i nimic. O las pe masa din hol.

Asistenta avea cheile de la casa lui Charles. Cu plecările profesorului, cineva trebuia să aibă grijă de Zorro. De multe ori, când lipsea mai multe zile la rând, asistenta îşi petrecea mai toate nopțile în casa lui Charles, şi ca să o păzească, dar şi ca motanul să nu moară de urât. Era *catsitter*-ul lui personal. Charles s-a opus, la început, apoi a încercat să o recompenseze, dar asistenta nici n-a vrut să audă. Charles îi cunoştea pasiunea pentru pisici, dar ştia şi că, în secret, în inima ei ardea o pasiune mocnită pentru el.

— O sa fie o adevărată reuniune de femei când ajungem, spuse ironie Petra.

— Ce, Alissyn? Nu, nu o să stea, spuse Charles în timp ce îşi îndesa telefonul în buzunar. E rândul tău.

— Rândul meu?

— Da. Vorbeam despre reciprocitate. Cine eşti, de fapt? Şi cum e posibil să lucrezi simultan pentru câteva agenții de informații?

Petra începu să râdă.

— Eşti bun, spuse. Şi eficient. Uite că se poate. Nu pot vorbi despre asta. Altă dată.

— Ț-ț-ț-ț, păi nu e bine. Eu zic tot şi tu…

— Tot? Ce tot? Trebuie să aflăm ce a descoperit George şi pe cine deranjează atât de tare. Zici că nu ai aflat mare lucru. Ai măcar o ipoteză? Orice? Ceva de unde să pornim?

— Nimic mai mult decât ți-am spus alaltăieri dimineață şi acum. Voi nu ați descoperit nimic? Aveți vreo idee cine e asasinul? Că în privința motivelor păreți mai în ceață decât mine.

— Avem o descriere a lui, făcută de nişte martori care au văzut ce s-a întâmplat mai devreme în Boston. I-am găsit maşina abandonată. Şi o groază de amprente. Am dat de urma locului din care a fost cumpărată, cu banii jos, de către o femeie tânără, de la un cimitir de maşini. Şi avem nişte poze din trafic, dar niciuna suficient de clară. Ce e sigur e că avem de-a face cu un asasin profesionist. Singura care l-a văzut mai bine, deşi pentru scurtă vreme, e administratoarea lui George.

— Doamna Bidermeyer?

— Da. Doar că e în stare de şoc. Cică stătea în pragul uşii şi o umbră a ieşit de după uşă şi a sărit pe geam. Am încercat să facem un portret cu ajutorul ei. N-a ieşit nimic. Spuneai că e un fel de cod în dreptul fiecărui nume din agendă. Ai habar ce înseamnă?

— Nu, spuse Charles. Nu sunt coduri, ci mai degrabă o numerotare de la unu la zece, precedată de un B mare. Numerotarea nu ține cont de ordinea din agendă. Fiecărui nume îi este asociat un Bl, B2 şi aşa mai departe, doar că nu sunt în ordine. Şi povestea asta cu numele tale cele interşanjabile? Pare un joc pentru intelectuali care se plictisesc. De ce totul are legătură cu Don Quijote? Mai sunt şi altele?

— Câte ai descoperit?

— Trei, spuse Charles, Petra Menard, Dulcineea şi Avellaneda.

— Doar atât? Două ți-am dat eu.

— Sunt mai multe?

— Nu, râse agenta, doar astea.

— Aşadar FBI, CIA şi NSA? Pentru cine lucrezi, de fapt? Şi ce legătură are securitatea națională cu seria asta de crime? Când ați apărut la George era doar una. O crimă locală. Niciun motiv aparent să fiți acolo. Nici FBI, nici NSA şi cu atât mai puțin individul ăla de la mama spionajului.

— Da, dar acum sunt deja patru sau cinci şi nu se termină aici.

— Da, dar n-aveați cum să ştiți asta. Sau aveați?

— Toate la timpul lor, spuse Petra.

— O întrebare la care e obligatoriu să răspunzi, spuse Charles. Cum te cheamă, de fapt? Petra sau Dulce sau Ali? Cum să mă adresez? Că doar nu o să îți spun pe numele astea inventate. E jenant.

După ce cântări un timp, femeia răspunse:

— Ximena! Mă cheamă Ximena.

Charles rămase mut. Nu se aştepta la numele ăsta.

— Dar asta e…

— Întocmai. Nevasta Cidului. A lui Don Rodrigo de Bivar Taică-meu aşa mă vedea. Ca pe o prințesă pasională, sălbatică, dar care, în ultimă instanță, îşi va sacrifica viața aşteptându-şi acasă bărbatul plecat la război şi crescându-şi copiii.

— Nu prea i-a ieşit, Ximena.

Râseră amândoi.

Capitolul 41

O pofti pe Ximena să intre. Văzu cu coada ochiului corespondența lăsată de Alissyn pe masa din hol. Recunoscu imediat culoarea galben fosforescent a plicurilor pe care le trimitea George Marshall. Nu mai văzuse niciunde nuanța aceea şi nu de puține ori îl luase peste picior pe asistent pentru ea. Îl sâcâia spunându-i că nu se făcea să trimită unor oameni serioşi plicuri în culori neon. „Ies în evidență", răspundea invariabil asistentul. „Într-un munte de corespondență, adresantul îl va alege cu prioritate." Acum el era adresantul. Aşadar, George se asigurase, o dată mai mult. Speră ca o copie a dosarului să fie în acel plic. Dar nu voia să se dea de gol în fața femeii. Şi voia să scape de ea cât mai repede. Aşa că îi arătă agenda. Aceasta fotografie toate paginile notate. Charles căscă ostentativ, aşa că femeia îi spuse că trebuie să se odihnească, nu înainte de a-l întreba, pentru a zecea oară, dacă nu voia, totuşi, să fie dus la spital.

Când o conduse la uşă, aceasta făcu o remarcă, după ce îşi aruncă ochii pe măsuța din hol:

— Ce plic fosforescent! Ăsta e ca semnătura unui criminal!

Nici nu aşteptă ca maşina care venise să o ia pe agentă să pornească, că se şi repezi la plic. Nu avu răbdare să caute cuțitul pentru corespondență, ci îl rupse din colț, după care băgă degetul şi trase. În interior găsi o fotografie-portret, de mărimea plicului. O scoase cu grijă şi rămase perplex. Se aşteptase la altceva. Nu la o glumă clasică de-ale lui George. Fotografia era o reproducere a unei gravuri vechi, probabil de prin secolul al XVII-lea. Charles privi gravura. Îi părea cunoscută. Poate nu exact aceasta, dar făcea parte dintr-o familie largă de ilustrații ale unor romane pornografice din secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea, în special din Franța. Fotografia, cam întunecată, reprezenta o fată dezbrăcată de la brâu în jos,

cu ciorapii la genunchi, aplecată peste un pupitru de citit, pe care era o carte deschisă, probabil o Biblie. În spatele ei, pregătit să îi aplice o lovitură peste curul alb şi plin ca un clar de lună, un bărbat în sutană, un popă. Pe Charles îl pufni râsul, dar nu înțelegea ce voia să îi transmită asistentul său.

Privea intens fotografia şi încercă să se concentreze, când îi vibră telefonul, care îi rămăsese în buzunar. Numărul era necunoscut. Aruncă o privire spre pendula din cameră. Era aproape unu şi jumătate.

— Îmi cer scuze pentru ora târzie, dar abia acum am putut să vă sun înapoi. Sper că nu v-am trezit, se auzi în receptorul mobilului lui Charles.

Înainte ca acesta să apuce să răspundă ceva, vocea continuă:

— Sunt Émile Frazer şi mi-ați lăsat azi-dimineață un mesaj. Din păcate, abia acum mi-a spus soția despre el.

Charles se bucură că fusese sunat înapoi de unul dintre numerele de pe lista lui George. Primul specialist în Lincoln cu care se întâlnise asistentul. Dar nu înțelegea ce se întâmplase de acesta îl suna la o oră atât de târzie. Avu o presimțire neagră.

— Ştiu că e o oră absolut nebună, dar dacă semănați cât de cât cu mine, probabil că vă culcați târziu. Aş fi lăsat-o pe mâine, dar întâmplarea face că sunt de ieri-seară la Rutgers, unde am venit pentru o conferință, şi plec mâine la prânz. Aşa că, dacă doriți cumva să ne vedem, mâine-dimineață eventual…

— Unde sunteți?

— La o aruncătură de băț de dumneavoastră. Stau la Double Tree, la Hilton, singurul hotel decent în apropiere de New Brunswick.

— Îl ştiu, i-o tăie Charles. Vin acum. Dacă nu vă culcați.

— Dacă e urgent, bâigui profesorul. Sigur.

Charles nu mai aşteptă răspunsul. Ieşi în fugă din casă şi se urcă în maşină. Nu observă că, în momentul când

dădu colțul, farurile unei alte maşini se aprinseră şi porniră după el.

Capitolul 42

Cu o oră mai devreme, Socrate o sunase pe Rocio şi îi spusese că profesorul Baker se va întoarce acasă dintr-o clipă într-alta, însoțit de polițistă, rugând-o să se posteze în fața casei acestuia până urma el să ajungă. Habar nu avea de ce, dar intuiția îi spunea că avea să se întâmple ceva important. Rocio ajunsese chiar când agenta se urca în Cadillac-ul Escalade care venise să o ia din fața casei lui Charles. Se gândi un pic dacă era cazul să o urmărească pe ea sau să rămână acolo. Cum fratele ei nu răspunse la telefon, se decise pentru a doua variantă. Acum, însă, era clar că trebuia să îl urmărească pe Charles.

Merse în spatele lui, păstrând o distanță suficientă, pentru ca el să nu îşi dea seama, şi, deşi Charles îşi biciuia Aston Martin-ul ca un dement, reuşi să ajungă în urma lui în parcarea de la Double Tree. Coborî din maşină şi se îndreptă spre bar. Acesta încă era deschis, în mod excepțional, pentru că o grămadă de profesori care veniseră la conferință aveau chef de distracție. De fapt, universitatea rezervase întregul hotel. Încă mai era lume la mese, iar Charles se aşeză în fața lui Frazer.

Hotelul era, de fapt, chiar în Princeton, şi Charles se întâlnea des în acest bar cu colegi de la alte universități care veneau să îl viziteze. Într-o vară, când îşi renovase casa, locuise şi el timp de trei săptămâni aici. Charles era un fanatic al hotelurilor de lux, iar acesta nu prea corespundea, aşa că răsuflase uşurat când se întorsese acasă. Îşi scurtase şederea, chiar dacă trebuise să doarmă pe canapea, cu mobila strânsă în mijlocul sufrageriei.

Profesorul Frazer îl recunoscu imediat pe Charles, deşi nu îl întâlnise niciodată. Îşi strânseră mâinile şi se aşezară la o masă de lângă bar. Rocio îi urmări o vreme de la distanță. Apoi, când i se păru că e în siguranță, se

apropie de bar şi se aşează pe un scaun chiar în spatele celor doi, încercând să audă câte ceva din conversația din care pierduse o jumătate de oră.

Din păcate, chiar în momentul în care începuse să prindă frânturi de conversație, unul dintre clienții cam afumați ai hotelului, un profesor cu antecedente de acest tip, se aşează lângă ea şi încercă să o agațe. Femeia nu ar fi avut nici o problemă să îl izbească cu capul de masă sau să îi spargă paharul în cap, dar ştia că nu e cazul să îi atragă atenția profesorului Baker. În cele din urmă, când oaspetele cel afumai deveni agresiv, Rocio nu avu încotro decât să ridice vocea la el. Asta le atrase atenția celor doi.

— Îl ştii pe ăsta? întrebă Charles.

— Din păcate, răspunse Frazer. Cam aşa face peste tot pe unde îl întâlnesc. Un pahar de votcă şi e gata.

Cum Charles nu suporta să vadă cum o femeie e agresată, se ridică şi se apropie de bețiv. Acesta nu se dădea dus. Charles îl prinse de mâini, dar din spate apăru Frazer, care se rățoi la colegul său. Când Charles se apropie de femeie pentru a se asigura că e bine, aceasta, de unde stătuse din profil, cu capul în jos şi cu părul acoperindu-i în întregime fața, se întoarse spre el şi scoase la înaintare un zâmbet desăvârşit.

Lui Charles i se tăiară picioarele instantaneu. Avea în față cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată. De parcă ar fi ieşit dintr-o reclamă la o vacanță perfectă în vreo insulă exotică. Avea tenul uşor măsliniu, nişte ochi negri enormi, buze cărnoase şi nasul pregnant, aproape mediteranean. Tricoul cu mânecă scurtă, mulat, scotea în evidență nişte forme perfecte. Lui Charles îi venea să privească mai jos, dar ştia că e de prost gust să măsori o femeie în felul acesta, aşa că se abținu. La început, când o văzuse aşezându-se, se uitase lung la fundul ei impecabil, care plesnea sub blugii strâmți, şi fu convins că e o prostituată de bar. Acum era evident că se înşelase, aşa cum făcuse şi colegul cel amețit.

— Mulțumesc, spuse Rocio, iar zâmbetul ei îi păru o reclamă la pastă de dinți.

Gropițele din cei doi obraji îl înnebuniră şi mai mult. Voia să spună ceva, dar nu îşi găsea cuvintele. Simți mâna profesorului Frazer pe spate.

— Gata, spuse acesta. L-am culcat.

Era o invitație clară să se aşeze la loc. Dar Charles nu ştia ce să facă. Profesorul îşi reluă scaunul, iar el rămase să se uite ca un tâmpit la apariția angelică din fața lui, care-şi mişcă mâna într-un anume fel, deodată cu capul, şi îşi trecu degetele prin păr. Acum era fata dintr-o reclamă la cel mai grozav şampon. Încercă să murmure o invitație, dar Rocio, căreia nu îi scăpase nimic. Îi spuse delicat:

— Unul a fost suficient astăzi!

Exprimarea era un pic cam nepoliticoasă, mai ales pentru cineva care o salvase de agresor. Dar Charles, deşi înțelese mesajul, avu senzația că vocea aceea cu un puternic accent hispanic era din acelaşi film cu paradisul din mintea lui. „Accentul ăsta...!", îşi spuse el şi transpiră instantaneu. Îşi aminti că în urmă cu câteva săptămâni studenții se distraseră la un curs de-al său, unde inventau fraze de agățat din diferite secole. Cel mai tare îl distrase una care suna aşa: „Te-a durut rău când ai căzut din paradis?" Îi venea să o spună exact pe asta. Deşi atunci când o auzise se prăpădise de râs.

Se aşeză cu un regret enorm. Încercă să mai tragă cu coada ochiului şi fu total surprins că interlocutorul său îşi răsfoia agenda fără să vadă ce vedea el.

— Aşadar, spuse Frazer, dar fu întrerupt de telefonul mobil. Cine naiba e la ora asta?

Charles profită de ocazie şi îi făcu semn că se duce până la toaletă. Rocio se ridicase şi se îndrepta spre ieşire, iar el voia să o mai vadă puțin. La un moment dat o pierdu, aşa că grăbi pasul şi țâşni pe uşa hotelului, căutând-o cu privirea. Auzi un chicot de după uşă. Femeia îi zâmbi şi îl atinse cu palma obrazul, după care

coborî şi, sub privirile hipnotizate ale lui Charles, se urcă în maşină şi plecă.

Capitolul 43

Când Charles se întoarse la masă, profesorul Frazer părea nedumerit.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Charles, care începea să îşi revină după întâlnirea de gradul trei pe care o avusese cu femeia pe care şi-o imaginase o viaţă întreagă.

— M-a sunat nevastă-mea că a venit FBI-ul la noi. E trei dimineaţa. Mă rog, la noi e abia miezul nopţii, dar chiar şi aşa. Cică am nevoie să Im protejat.

— Da, spuse Charles. Se pare că toţi cei care au avut contact cu George pe tema asta, cu Lincoln, sunt în pericol.

— Asasinarea lui are legătură cu Lincoln? Parcă ai spus că a fost un jaf ratat.

— Da. Dar dintr-un motiv care nu mi-e clar, FBI-ul crede altfel. Poate că ar fi bine să îi asculţi.

— Asta mai lipsea. De la o vreme primesc tot felul de ameninţări de la fel de fel de cretini. Mă acuză că îl iubesc pe Lincoln şi că am scris această biografie, premiată cu un Pulitzer, cum ştii, pentru că sunt un vierme de stânga, care îşi doreşte un fel de totalitarism birocratic. Mă acuză, totalmente fals, că aş fi un marxist care nici măcar nu ascunde asta, că aş fi apărat Uniunea Sovietică şi că aş fi negat existenţa Gulagului. E adevărat, m-am exprimat împotriva desprinderii statelor baltice de Uniunea Sovietică, dar din motive întemeiate, nu ideologic-totalitare. Ăştia sunt unii. Alţii, la fel de ticăloşi, zic că sunt un socialist de stânga, ca şi când ar putea exista socialism de dreapta. Acum, cu internetul ăsta, toţi imbecilii pot spune orice. Mă rog, puteau şi până acum, dar rămâneau în locurile alea mici, în satul lor marginal. Acum au ajuns să îşi răspândească aberaţiile peste tot.

Charles urmări o vreme tirada colegului său, dar gândul îi zbura la întâlnirea de mai devreme, aşa că finalul discursului lui Frazer îl prinse zâmbind şugubăţ.

Profesorul îl privi fix, ca şi cum l-ar fi întrebat dacă i se pare comic ce se întâmplă. Charles trebuia să găsească scuză. Aşa că zise ce îi trecu prin cap:

— Femeia de la bar, de mai devreme. M-a fermecat!

— Zău? zise Frazer. Nici n-am observat-o.

Şi încercând, într-un mod total nereuşit, să fie simpatic şi să intre în ceea ce credea că e un fel de discuție între bărbați, adăugă:

— Ultima dată când am încercat să agăț o femeie într-un hotel, s-a dovedit că era şefa catedrei de filosofie de la UCLA. Şi eu am crezut că e o târfă de la bar.

Combinația îl făcu să râdă.

— Ce-ai zis? întrebă Charles.

— Am zis ceva greşit? întrebă Frazer. Te-am ofensat cu ceva?

— Nu, nu, se grăbi să adauge Charles. Din contră. Cum ai zis?

— O târfă filosoafă!

Charles se lovi cu mâna pe frunte.

— Bineînțeles, spuse. Şi se ridică de pe scaun ca şi când s-ar fi aşezat pe un ac. Din păcate, mi-am amintit că am uitat să ajung undeva. Trebuie să plec.

— În toiul nopții, aşa?

— Păi, nu ne-am întâlnit la fel?

— Just, răspunse Frazer, zâmbind larg. Mai e ceva. Aşază-te un pic.

Charles se execută.

— Când am auzit ce i s-a întâmplat lui George şi ştiind că vin aici, la Rutgers, am avut o vagă bănuială că o să te întâlnesc. De fapt, Marshall m-a prevenit cumva, fără să mă prevină. Mai precis, mi-a lăsat o carte.

— Ce carte? întrebă Charles, care se arătă brusc interesat.

— Un manuscris.

— Ce manuscris?

Charles sesiză tremurul din vocea profesorului.

— Un manuscris despre care se crede că a dispărut.

Ceea ce e foarte ciudat. De două mii de ani lumea crede că a fost distrus. Valoarea lui e inestimabilă. Domnul Marshall a precizat că trebuie să ți-l restitui ție, pentru că îți aparține.

— Mie? îmi aparține?

— Aşa a zis. Are inițialele tale pe copertă.

— Inițialele mele?

— Da. Şi notația aceea ciudată. Iar dacă e autentic, cred că face milioane, dacă nu zeci de milioane. E autentic? întrebă Frazer punându-şi mâna peste cea a lui Charles.

— Nu ştiu, răspunse acesta pripit. Nu sunt sigur. Dacă nu e autentic, e un fals al naibii de bine ticluit. Oricum. Să ai aşa ceva pe mână şi să ştii că nu e al tău... Îți dă insomnii. Nu l-am scăpat din ochi de când l-am primit. Aşa că ți-l dau în perfectă stare.

Ridică geanta din piele pe masă şi scoase o mapă maronie din carton gros, prinsă cu un elastic. Îi întinse manuscrisul lui Charles. Acesta deschise mapa, întrebându-se ce surprize îl mai aşteaptă. Ceea ce văzu îi înmuie genunchii, pentru a doua oară în aceeaşi seară. Cu litere mari, în greaca veche, pe prima pagină stătea scris:

ARISTOTEL
A DOUA CARTE A POETICII
DESPRE COMEDIE

Capitolul 44

Camera se mişca odată cu el şi aproape nu mai putea să respire de excitare. Ajunsese repede acasă şi, aşezat pe fotoliu, cu cartea lui Aristotel în braţe, încerca să îşi facă ordine în gânduri. Îi era acum clar mesajul lui George. O prostie spusă de Frazer îi activase un loc întunecat din memoria pasivă. Şi apoi mai era acea descoperire epocală. Să fi fost manuscrisul dispărut al Stagiritului cel care declanşase vânătoarea aceea de oameni ce începuse cu asistentul său? Asta era o explicaţie plauzibilă. Numai că nu avea nicio legătură cu Lincoln. Sau poate George descoperise cartea tocmai în timpul cercetării pentru lucrarea sa. Dar atunci de ce îi spusese că e în pragul unei dezvăluiri epocale, ce are legătură cu cel de-al şaisprezecelea preşedinte? Cel puţin, ceva se lega. Medalionul mamei sale şi povestea pe care i-o spusese tatăl. O ipoteză absurdă îşi făcea încet-încet loc în capul său. Biblioteca ascunsă o fi existând cu adevărat? Avea în mână ceea ce putea fi o dovadă pentru asta. Gândurile i-o luaseră atât de departe şi construcţia pe care începea să o desăvârşească mintea sa era atât de măreaţă încât, cumva, cu un ultim efort, decise să spună stop şi să se oprească din măcinat gânduri.

Se duse la duş şi intră sub un jet puternic de apă rece. Când începură să-i clănţăne dinţii, ştiu că îşi revenise. În timp ce cobora scările, începu să îşi facă ordine în minte şi să îşi planifice următorii paşi. Se uită la ceas. Era aproape şase dimineaţa. Ştia că ar fi trebuit să doarmă măcar un pic. Dar excitarea şi duşul rece îi goniseră orice urmă de somn.

Primul lucru pe care îl tăcu fu să o sune pe Ximena. Aceasta răspunse cu o voce somnoroasă. Charles se aruncă asupra ei:

— Păi bine, spuse răstit. Pentru asta ţi-am arătat lista, ca să te apuci să îi sperii şi să nu mai pot vorbi cu

niciunul dintre ei? E OK asta? Aşa ne sprijinim reciproc?

— Ce? Ce? se auzi în receptor. Charles? Despre ce vorbeşti?

— Ai folosit adresele mele ca să îți trimiți oamenii să afle înaintea mea ce a vorbit George cu ei.

— Stai un pic, spuse Ximena.

Aşteptă cu telefonul în mână în timp ce se plimba de-a lungul camerei. Auzea tot ce făcea femeia. Se dăduse cu greu jos din pat. Aprinsese lumina, se spălase pe față şi, într-un târziu, dădu drumul maşinii de cafea. Recunoscu nesspresorul după zgomot. Când acesta se opri, se auziră un plescăit de satisfacție şi o cu totul altă Ximena.

— Domnule profesor, spuse aceasta redevenind oficială. Unul dintre oamenii de pe listă a fost omorât. Unul a fost răpit şi habar n-avem cum a scăpat. Ce crezi că e mai important? Să afli tu nu ştiu ce prostie sau viața lor? Cât timp există o amenințare clară, prima mea preocupare, datoria mea, e să le salvez viața. Ce te aşteptai să fac cu adresele alea? Să le pun în ramă? Mă dezamăgeşti.

Charles îşi dădu seama că femeia are dreptate şi se ruşină un pic.

— Oricum, continuă aceasta, dintre cei opt rămaşi pe lista ta, abia am reuşit să dăm de cinci. Profesorul Frazer, Barett, Cifarelli şi de încă doi. Ceilalți trei habar n-avem unde sunt. Doi dintre ei au telefoanele deconectate, iar adresele lor sunt false. Una, cea din Texas, singura pentru care nu avem, de fapt, un nume, ci doar inițialele, e la marginea unui câmp petrolier, iar cealaltă, la numărul 400 al unei străzi care are doar 399 de numere. Dintre cei cinci, profesorul Frazer nu era acasă. Din contră, era foarte aproape de tine şi l-ai sunat dimineață, aşa că presupun că l-ai întâlnit: unul, un oarecare Fabrizio Cifarelli, filolog, a refuzat orice fel de colaborare cu noi, iar ceilalți trei ne-au acceptat protecția.

— Protecția?

— Da. L-am ascuns într-o casă specială din programul

nostru. Cel puțin până se clarifică lucrurile. N-a vorbit nimeni cu ei despre nimic. Dacă vrei, poți veni la interogatoriu.

— Interogatoriu?

— Scuze. Mă exprim aşa din reflex şi pentru că încă nu m-am trezit ca lumea! Tu ai dormit măcar câteva minute?

— Ce? Da. Două ore, minți Charles, care nu avea chef să discute pe tema asta. Dar să ştii că Cifarelli ăsta nu e un oarecare. E, probabil, unul dintre cei mai grei filologi ai planetei.

Ca şi când ar fi ignorat intenționat observația lui Charles, Ximena continuă:

— Aşa că încă mai avem de găsit trei persoane din agenda aia. Şi culmea e că sunt exact cele trei despre care nu ştie nimeni nimic. Cei care nu sunt celebri. Am trimis datele la NSA, ca să le verifice identitatea. Dacă s-o putea. Nicio şansă, cred, la P.E., care habar n-avem de la ce vin. Aşadar?

— Aşadar, ce? Îmi cer scuze pentru mai devreme, dacă asta vrei să auzi.

— Nu e cazul, spuse Ximena, care îşi domolise tonul. Te înțeleg perfect. Eşti şi tu bulversat de ceea ce ți se întâmplă. Aşadar, vrei să trec să te iau la intero… discuția cu cei trei?

— Cine sunt?

— Un profesor de la Harvard, retras acum, Donald Davison; un bătrân cam neplăcut, pe numele său Leon Barett, şi doamna Meredith Jackson.

— Doi dintre cei mai celebri specialişti în Lincoln. Sigur că vreau întâlnesc. Mai încape vorbă?

— Şi femeia cine e?

— Din câte ştiu, se ocupă cu însemnele heraldice şi arborii genealogici. Istoric, profesor la Cornell. Auzi, mi s-a părut sau ai spus mai devreme că unul era cât pe ce să dispară sau să fie ucis? E vorba despre Boates? L-ați găsit?

— Da. Era nevătămat, deşi un pic speriat, pe un fel de

miniambarcațiune. Chiar la capătul străzii. Cică ar fi a lui. N-a fost ucis?

— Nu. Şi spune că omul care a stat ascuns în dulap a fost foarte drăguț şi a insistat să stea de vorbă departe de tine, aşa că l-a dus pe barcă. În rest, nu vrea să spună nimic din ce au discutat. Nici cum arăta ăla.

— Nu înțeleg. Ăla e asasinul lui George? Şi al logodnicei lui?

— Nu ştim. Nu pare. Sau, dacă e el, probabil că s-a convins că profesorul n-are habar de nimic şi că nu merită să îl ucidă.

— Aaa… Şi bătrânul e singur acum?

— Nu. Avem doi oameni postați la casa lui.

— Pot să te rog ceva? zise Charles. Crezi că ai putea să îl rogi pe unul dintre oamenii tăi să îl întrebe dacă nu cumva George i-a lăsat o carte? Un manuscris mai vechi? Pe care eventual trebuia să mi-l restituie mic?

— De ce? întrebă Ximena. Ar fi trebuit?

— Nu ştiu. Încearcă, te rog.

— Da, dar acum cred că s-a culcat. Te sun mai încolo, când mi-e clar programul. Pa.

— Pa, spuse Charles aproape şoptit.

Se duse şi el să îşi facă o cafea. Ieşi un fel de dinamită. Patru *ristretto*{14} puse unul peste altul. Şi în timp ce sorbea din ea, îşi aprinse o țigară şi deschise manuscrisul pe care îl primise de la profesorul Frazer. O întrebase pe Ximena dacă nu cumva şi profesorul Boates primise un manuscris, pentru că era aproape convins că acele Bl, B2 până la B10 din dreptul fiecărui personaj din agenda lui George însemnau Book 1, 2 şi aşa mai departe. Cartea 1,2…

Îşi aminti că Frazer îi spusese că numele său apărea pe cartea lui Aristotel, aşa că cercetă prima şi a doua pagină. Cum nu era nicăieri, întoarse la ultima pagină. Trecut cu creionul, putu citi în josul ei:

C.B.:

cdbdmmhtl onrs

C.B. erau, cel mai probabil, inițialele sale, iar mesajul îi era destinat. Era, evident, vorba despre un mesaj cifrat. Charles se aştepta să găsească codul în cartea pe care i-o indicase George prin fotografia din plicul galben.

Ceea ce omisese, intenționat sau nu, să îi spună Ximena era că, la câțiva metri de barca bătrânului, agenții găsiseră plutind un cadavru. Avea gâtul tăiat dintr-o parte în cealaltă.

Capitolul 45

— Te-am trezit? întrebă Charles, într-un fel care ăl obligă pe interlocutor să spună nu.

— Tocmai am ieşit de la duş şi mă pregăteam să alerg un pic.

— Frumos. Minte sănătoasă în corp…

— Cam căzut. Ce pot face pentru tine? Nu ştiam că eşti atât de matinal.

— E o ocazie specială. Am nevoie de o carte.

— OK. Eu ajung pe la opt. Dar bibliotecarii nu vin înainte de nouă.

— Nu ai înțeles, spuse Charles, apăsat. Îmi trebuie acum.

Directorul general al Bibliotecii Universitare de la Princeton nu răspunse nimic câteva clipe. Apoi spuse:

— De la care dintre biblioteci?

— Cărți rare şi colecții speciale.

— Aa! Ştii bine că există un protocol pentru astea şi durează. N-am cum.

— Auzi! De câte ori te-am rugat eu vreodată să faci ceva pentru mine? spuse Charles, a cărui voce devenise amenințătoare.

Directorul îi datora lui Charles chiar poziția pe care o ocupa. Charles îşi folosise influența pentru a sprijini proiectul cu care acesta câştigase postul. Directorul ştia ce îi datorează.

— OK, răspunse acesta moale. Ce carte?

— Asta o să îți spun acolo. Şi nu vreau să o scoateți voi, ci vreau să o văd chiar la raft.

— În arhivă? E imposibil.

— Nimic nu e imposibil pentru directorul bibliotecii. Mai ales că nu mergem să furăm ceva.

— Dacă vrei un manuscris vechi, un papirus, o tăbliță sau un incunabul, e foarte greu.

— Nu. E o simplă lucrare tipărită în secolul al XVIII-

lea.

— A. Asta e mai uşor. Lasă-mă să sun unul, doi bibliotecari, să văd cine dispus să vină.

— OK. La tine în birou, în 20 de minute.

Directorul încercă să protesteze, dar Charles închisese de mult.

Fisa îi picase lui Charles în timpul discuției cu profesorul Frazer. Când acesta vorbise despre târfa filosoafă. Îşi amintise imediat de unde ştia fotografia pe care i-o trimisese asistentul. Era dintr-o carte intitulată *Thérèse philosophe,* a marchizului d'Argens, un roman ilustrat. Titlul era mai lung, ca la mai toate cărțile de gen ale epocii, dar Charles nu şi-l amintea exact. În orice caz, era vorba despre un roman apărut în 1748. Unul din lunga serie care făcuseră deliciul burgheziei şi al nobilimii franceze din perioada respectivă.

Autorii aşa-numitei literaturi de factură erotică, ca marchizul de Sade, Choderlos de Laclos sau Gervaise de Latouche, făcuseră celebru genul, care avusese, încă de la apariție, un succes fulminant, fiind vândute, în ciuda cenzurii, mii şi mii de exemplare şi în ediții multiple. Acestea nu erau romane erotice în sensul pe care îl cunoaştem astăzi, când tabuurile au căzut de mult, şi nici măcar literatura mainstream nu mai roşeşte din cauza lor. Cărțile aşa-zis pornografice din acea vreme aveau ambiții mai mari, tot aşa cum îşi aveau şi utilitatea lor, forțând impunerea grabnică a Luminilor şi modernizarea moravurilor. Ambiția lor era de a fi mult mai mult decât o literatură pentru care se „foloseşte doar una dintre mâini", aşa cum foarte elocvent s-a exprimat Jean-Jacques Rousseau, lăsându-ne pe noi să înțelegem la ce va fi folosită cealaltă mână.

Cuvântul *pornografie* e folosit pentru prima dată de Restif de La Bretonne, care publică în 1769 o lucrare intitulată *chiar aşa: Le Pornographe.* Culmea e că această carte nu are nimic de-a face cu erotismul, ci se vrea o analiză ştiințifică a moravurilor epocii şi, mai ales, este o

carte cu teză care îşi propune să demonstreze că prostituția din Hexagon trebuie legalizată şi controlată de stat. Termenul va face, aşadar, carieră într-un mod paradoxal. Astăzi, când vorbim de pornografie, ne referim exclusiv la reprezentarea unui act sexual în mod explicit. Iar unicul ei rol este acela de a produce excitare.

Această accepțiune a termenului, pe care o folosim şi astăzi, se impune odată cu începutul secolului al XIX-lea, în plină ascensiune a epocii victoriene. Primul pas îl fac chiar librarii din marile biblioteci europene, în momentul când încep să ascundă tot ce are legătură cu erotismul în colecții speciale, în încăperi închise cu şapte rânduri de lacăte. Forțând-o să se ascundă, nu fac decât ca aceasta să iasă la suprafața cu o furie de nestăvilit.

În secolele al XVII-lea şi mai ales al XVIII-lea, romanul pornografic are ambiții mai mari. Sigur, e scris şi cumpărat pentru a le produce plăcere celor care ştiu să citească şi care au nevoie ca imaginația erotică să le fie stimulată, dar e, în acelaşi timp, un roman de idei. Sexul e văzut de o manieră mecanic, într-un fel care nu are nimic de-a face cu conştiința. O problemă de frecare şi de transferuri de fluide, pe de o parte. Pe de altă parte, e plăcere pură, de vreme ce în niciunul dintre aceste romane cuvântul *dragoste* nu este pronunțat nici măcar o singură dată. El va fi inventat de acelaşi Rousseau, odată cu publicarea romanului *Noua Eloiză.*

Într-unul dintre episoadele din *Thérèse philosophe* eroina principală face un pact cu Contele, amantul ei anonim. Urmează să se mute în castelul său şi, contra unei sume lunare de 2.000 de livre, să îi satisfacă dorințele, exclusiv prin masturbare. Ceea ce ar putea să îi sune ciudat sau pervers cititorului de astăzi are o explicație foarte rațională în epocă. Mortalitatea femeilor la naştere e uriaşă, iar cea infantilă trece de o treime. Cea mai mare spaimă a femeilor, curtezane sau nu, e de a rămâne însărcinate. Aşa cum spune abatele Dirrag, personajul responsabil de inițierea sexuală a

protagonistei, „femeile au doar trei lucruri de a se teme: diavolul, reputația şi sexul”. Pactul dintre cei doi nu va rezista, pentru că, excitați la maximum de lecturile lor – un exemplu timpuriu de metatext – şi de imaginea din tabloul *Fêtes de Priape,* sărbătoarea zeului erecției continue – care atârnă exact deasupra canapelei pe care îşi petrec ziua –, ajung să îşi piardă mințile de poftă şi să treacă direct la sex, fără să mai țină seama de înțelegerea inițială. Frica despre care vorbeam mai devreme se rezolvă de această dată prin întreruperea actului sexual înainte de consumarea lui totală. *Thérèse philosophe* evoluează, aşadar, de la pledoaria pentru masturbare la cea pentru *coitus interruptus,* acesta fiind exact sensul în care evoluează şi personajele sale.

Acest mod de a pune problema reprezintă întreaga filosofie a acestui tip de literatură.

Voyeurismul, care e liantul tuturor romanelor de gen, i se transmite cititorului, care are acces prin procură în budoarul unor străini. Tot aşa cum Thérèse, ascunsă după perdea sau în dulap, îl vede pe părintele Dirrag cum o seduce pe naiva Eradice, explicându-i de ce sexul nu numai că nu e interzis de religie, dar e chiar indicat, pentru că plăcerile trupeşti îi lasă intelectului timp să se gândească la Dumnezeu, transferă propriul ei unghi de vedere cititorilor, care devin privitori ai privitorului unui tablou ce se întâmplă în fața ochilor lor. *Thérèse philosophe* e un bildungsroman cu dublu sens: atât pentru personajul său principal, cât şi pentru cititorul său. Tehnica poveştii în poveste: Thérèse povesteşte ce a văzut, dar i se şi povesteşte de către alții ce au văzut ori auzit ei înşişi sau ce li s-a povestit de către alții, care au fost martori ascunşi după alte seturi de draperii sau prin alte dulapuri, aparținând altor case. Această multiplicare, care e aproape nesfârşită, are darul de a linişti conştiința cititorului. Ce face el atât de rău, la urma urmei? Ascultă ce îi povestesc alții, care, ca şi el, sunt martori la acțiunile celor despre care se povesteşte. Această oglindire la

nesfârşit are şi misiunea de a se asigura că toți cei la care ajung cărțile sunt integrați, alături de întreaga lume bună, în acest cerc vicios al erotismului.

De la o orgie la alta, în paginile în care personajele îşi trag sufletul, *Thérèse philosophe* devine un roman metafizic. De notat că nu există nicio urmă de vulgaritate în exprimare. În cel mai rău caz, cuvintele care apar sunt *organ* şi *orificiu.* Iar asta îl fereşte de obscenitate. Prin atacurile constante asupra religiei, e în pas cu ideile Iluminismului timpuriu, alături de care creşte şi se dezvoltă. Mai mult, susține sus şi tare că aflarea adevărului despre religie, e avatarul claselor superioare şi că, spre binele păcii sociale, clasele de jos au nevoie de control ca să n-o ia razna. Or, religia este, din acest punct de vedere, control. Şi explicație metafizică pentru cei lipsiți de educație. Adevărul este sortit să rămână în cercurile restrânse ale elitei. Doar ea are a se bucura de plăcerile textelor romanului pornografic. În sens larg, desigur.

Cenzura turbează la apariția acestor tipuri de romane, iar autoritățile ecleziastice văd ruguri peste tot. Mai ales că *Thérèse philosophe* face aluzie directă la o poveste reală din epocă, în care o tânără de o frumusețe răpitoare din Toulon, Catherine Cadière, e sedusă de confesorul ei, Jean-Baptiste Girard, rectorul iezuit al Seminarului Regal din oraşul cu pricina. Povestea reală s-a terminat cu un proces lung şi dureros, după care părintele a fost, finalmente, achitat. Varianta care s-a transformat în literatură a ajuns manual de educație sexuală pentru elita epocii. Cenzura turbează, dar cenzorul se dedă şi el la acest tip de lecturi, încălcând prejudecățile transformate în reguli, potrivit cărora cititul prosteşte, pentru că îți creează în minte şi în suflet o emoție care poate atinge patologicul şi te poate face, dacă nu să te confunzi de-a binelea cu personajele, măcar să empatizezi până la limita la care dorințele lor devin dorințele tale. Comunitatea medicală interzicea categoric cititul, mai

ales la femei, pentru că producea dispnee, insomnie, agitație sau chiar căderi nervoase. Femeile erau, bineînțeles, mai slabe de înger, creierul lor plăpând fiind într-un teribil pericol sub asaltul literaturii. Şi asta pentru că o poveste ficțională, deci contrafăcută, poate genera trăiri reale, deci isterie. Un platonism târziu! Despre bărbați se credea că cititul îi efeminează. Or, tocmai pe asta mizează tipul acesta de carte.

Ca unul care studiase serios Revoluția franceză şi premisele ei, Charles ştia toate aceste lucruri. I se păru simpatică opțiunea lui George de a-i lăsa ceea ce presupunea că e un mesaj într-o astfel de carte. Ardea să ştie ce e. Dar se întrebă şi dacă nu cumva alegerea cărții în sine vrea să transmită ceva.

Capitolul 46

Cincisprezece minute mai târziu, făcea ture în fața biroului directorului bibliotecii. Acesta apăru, la un moment dat, gâfâind.

— Ce naiba arde aşa? întrebă el. Ce carte îți trebuie atât de tare?

Charles se scarpină în cap cu un zâmbet cumva jenat pe față. Ştia cum avea să sune ce avea să spună.

— *Thérèse philosophe,* zise repede. Marchizul d'Argens.

Directorul, care se sprijinise de perete, în încercarea de a-şi recăpăta suflul, aproape se prăbuşi când îl auzi pe Charles.

— Îți bați joc de mine?

— Deloc, râse Charles. Vine cineva?

— Da, vine Louise, dar, când o să audă pentru ce l-a forțat pe bărbată-său să-i ducă pe copii la şcoală, nu o să ne fie prea bine. *Thérèse philosophe?* Ce te-a apucat?

Louise Preudhomme era tartorița întregii biblioteci de la Princeton. Dacă era cineva care să ştie tot ce mişcă în clădirea Firestone, care adăpostea arhivele principale, ea era. Şi, ca orice deținător totalitar al cunoaşterii şi, pe cale de consecință, al autorității pe care ți-o dă aceasta, Louise era o murătură. Replicile ei erau arogante, tăioase şi nu lăsau loc de răspuns. Era coşmarul oricărui student, dar şi al oricărui profesor care avea proasta idee de a se lua în gură cu ea.

Charles râse. Pe el, acea femeie mică şi slabă, cu gura imensă, nu îl deranja ca pe ceilalți colegi ai lui. Din contră, se distra să o scoată din pepeni şi îi plăcea, de cele mai multe ori, ce scotea pe gură, chiar dacă modul în care o făcea ar fi putut fi o idee mai politicos. Cum directorul încă aştepta o explicație, iar Charles ştia că nu va scăpa de gura amicului său până nu îi va da satisfacție, împinse conversația într-o alta, ştiind că acesta va muşca momeala.

— Ştii ca se spune ca Diderot a scris cartea asta. Şi nu marchizul cu pricina?

— Da. Aşa se spune. Şi eu sunt de aceeaşi părere. Ştii că a mai scris un roman erotic? Care se cheamă *Bijuteriile indiscrete?* O carte cu un inel care povesteşte prin ce locuri a trecut? Licențios rău. Ei bine, stilul pare a fi acelaşi. Ca să nu spun că partea filosofică e şi ea în consonanță cu celebra *Lettres sur le aveugles.* Nu degeaba l-au băgat la răcoare.

— Pe cine? întrebă Charles ca să prelungească discuția.

— Pe Diderot, pe cine altcineva? Auzi, la ce îți trebuie cartea? Eşti interesat de istoria literaturii erotice? Ştii că am scris un studiu pe tema asta?

— Nu, zise Charles. Interesant. Despre ce? întrebă, bucuros să împingă discuția în afara subiectului şi să amâne sau să ocolească reproşurile.

— Cum adică despre ce? Despre romanul erotic. De la Pietro Aretino…

— Ăla cu elefantul? îl întrerupse Charles, care numai de o conferință a colegului său nu avea chef.

— Nu. Ce elefant?

— Aretino ăsta, înainte de a scrie porcoşenii, a scris un text care se cheamă *Testamentul elefantului Hanno.* Ăsta era pet-ul favorit al papei Leon al X-lea. Asta l-a transformat într-o vedetă absolută, cam ca marii stand-up comedianți de astăzi. Despre ce ai scris?

— Văd că ştii multe despre el. Atunci ți-e cunoscut şi că e părintele romanului pornografic. Predecesorul Thérèsei tale. Am scris despre *Sonetele luxoase* şi despre fotografiile pornografice ale lui Giulio Romano, împreună cu care au fost publicate.

— Ştii că ăsta îşi făcuse foarte mulți duşmani? Persoanele celebre de atunci, ca şi astea de acum, personalități politice şi ecleziastice, nu prea aveau simțul umorului. Nu ştiu câți îl căutau să îi facă de petrecanie.

Aşa. Şi ai scris despre obsesia lui cu bordelurile?

— Şi asta, dar mai ales despre celebrele sale dialoguri dintre neveste, călugărițe şi prostituate, care îşi împărtăşesc experiențele sexuale. Le compară şi le pun în balanță.

— *Ragionamenti,* da. Ştii că Ariosto l-a numit „flagelul principilor", din cauza limbii ascuțite? Şi că Tițian l-a pictat în mai multe tablouri?

Acum conversația celor doi devenise o luptă, în măsura în care orice conversație e o luptă, aşa cum susține Vargas LIosa în *Conversație la Catedrală.* Charles se distra pe seama colegului său, iar acesta, neavând simțul umorului, nu înțelegea de ce Charles nu era curios să asculte o autoritate, cum se considera, pe o temă de care, aparent, se ocupa în acel moment. Drept care continuă:

— Să ştii că e foarte interesant şi s-ar putea să îți folosească. Pe Ferrante Pallavicino îl ştii?

— Nu personal, răspunse Charles, care, la privirea pleoştită a colegului său, pentru care această glumă nu mai fusese suficient de subtilă, redeveni serios. Ăla cu *Retorica curvelor?* Apare şi el în studiul tău?

— Da. A avut un sfârşit tragic.

— Ca şi pe Aretino, şi pe ăsta l-a costat scump limba aia despărțită în două, plină de venin.

— Exact. L-au executat la numai 29 de ani, într-un fel groaznic. Întâi i-au tăiat capul, după aia i-au despicat corpul, după care l-au mai şi ars pe rug. Eu tot nu înțeleg cum au putut oamenii să fie atât de cruzi. Până la urmă, n-a făcut decât să scrie nişte versuri benigne.

— Ei, uite că nu erau atât de benigne. Scrisul e mai muşcător decât pumnalul. Cărțile, mai periculoase decât bombele. De-aia toți dictatorii vor să facă *tabula rasa* cu tot ce a fost înaintea lor. De-aia orice religie nouă vrea să distrugă orice urmă din cele de dinaintea ei. Cartea e libertate, şi libertatea te face să îți pui întrebări. Întrebările îți dau idei, şi ideile te împing la nesupunere. Simplu. Cum bine ştii, Veneția asta de la 1600, la care te

referi, nu face excepție. Chiar dacă era Serenissimă.

— Dar pe Pallavicino l-au executat în palatul papal de la Avignon.

— Da. Dar în urma pronunțării Nunțiului Papal venețian împotriva *Retoricii curvelor.* Le-a numit *spurcissime,* adică ultraspurcate.

Oricât nu înțelegea umorul colegului său mai tânăr, directorul era impresionat de câte ştia acesta. Mai avea un lucru de punctat, un fel de lovitură de teatru, cu care spera să îl dea gata pe Charles. Înainte să apuce să deschidă gura, Charles făcu încă o remarcă:

— Cine l-a pus să scrie că iezuiții sunt curve şi că întreg programul lor educațional, *ratio studiorum* e o minciună monumentală, care schimbă sensul vorbelor lui Iisus? A zis că ăştia sunt curvele curvelor, supuşii mamei tuturor curvelor, târfa Babilonului, nevasta Anticristului, curva Diavolului. Ce ziceai?

Directorul rămăsese cu gura căscată. Avu nevoie de câteva clipe pentru a se recompune şi pentru a lansa din nou atacul.

— Ştii ca am făcut o descoperire epocala?

— În materie de erotism? întreba Charles, mucalit.

— He-he. Aproape. Am descoperit un fals. Ştii *Dialogurile Luisei Sigea?*

Nu aşteptă răspunsul, de teamă să nu i-o ia Charles înainte, mai alea că pe coridor începuseră să se audă tropăituri de tocuri care se apropiau amenințător.

— Ştii că asta e o escrocherie? Ca în romanele alea în care se vorbeşte despre manuscrise atribuite altora, cum e în *Numele trandafirului.* Acolo e un joc, dar aici escrocheria e pe bune. Cartea asta, cum ştii, e atribuită unei poetese de curte a Portugaliei. Una Luisa Sigea de Velasco. Şi cică ar fi fost tradusă din spaniolă în latină. Sub titlul *Aloisiae Sigaeae, Toletanae, Satyra sotadica de arcanis Amoris e Veneris.*

— Poate în portugheză?

— Nu, în spaniolă.

— De ce ar scrie o poetesă de la curtea Lisabonei în spaniolă? În fine, te-am întrerupt.

— Mă rog, nu ştiu. Cert e că am descoperit că e un fals ticluit de Nicolas Chorier. Eu am descoperit falsul, după trei sute de ani.

— Văd că te pasionează fetele astea care îşi transmit experienţele sexuale. Tot în zona asta te învârţi. Aici cine se împărtăşeşte?

— Două verişoare.

— L-au mai demascat şi alţii cam cu două sute de ani înainte, răspunse Charles, pe care pompoşenia protejatului său îl distra.

— Da. Dar nu cu argumentele mele.

De după colţ, de pe coridorul perpendicular, zgomotul furtunos de paşi se apropia de ei, implacabil ca o cădere de ghilotină. Nici nu îşi făcu bine apariţia pe coridorul lor, că începu să urle:

— Ce carte ne trebuie cu noaptea în cap, domnule profesor? Şi de ce nu ne îngrijim din timp să avem ce ne trebuie? De ce trebuie Louise să îşi sacrifice întreaga familie?

— Să nu exagerăm, Louise, îi spuse Charles blând celei care, în sfârşit, ajunsese în faţa lor.

Aceasta spuse un „Ei?" scurt şi definitiv şi aşteptă răspunsul.

— *Thérèse Philosophe,* spuse Charles cu jumătate de gură.

Femeia nu părea să aprecieze umorul lui Charles. Întoarse privirea către director, care ridică palmele într-un gest ce spunea că nu are niciun amestec. Atunci se porni torentul la care se aşteptau cei doi. Dar acesta o luă într-o direcţie la care niciunul din ei nu se aştepta.

— Care dintre ele? Că avem vreo patru ediţii diferite. Fiecare e în altă parte. Şi dacă tot v-aţi apucat de literatură pornografică la bătrâneţe, de ce n-o luaţi în ordine? Până la *Thérèse philosophe, ou Mémoires pour servir à l'histoire du Père Dirrag et de Mademoiselle*

Eradice, că ăsta e titlul corect, aşa se cere la o bibliotecă, aveaţi o grămadă. De la porcoşeniile de care e atât de îndrăgostit domnul director, ca Pietro Aretino, cu ilustraţii cu tot, la ceea ce susţine că a descoperit el la două sute de ani după ce descoperiseră alţii, adică identitatea autorului dialogurilor dintre fata în casă şi stăpâna ei.

— Eu am adus argumente noi, spuse cu jumătate de glas directorul.

Dar Louise nu dădea niciun semn că ar intenţiona să se oprească.

— De ce nu începeţi cu Fanny Hill? De ce nu cu *Cortinele ridicate ale educaţiei Laurei* ale perversului ăluia de Mirabeau? Ce, *Franţa galantă* sau *Şcoala de fete, L'Academie des Dames*{15} sau *Venus dans le cloître*{16} nu sunt pe gustul vostru? Prea vechi, prea puţin perverse? Direct la *Thérèse philosophe?* Cam mare saltul. V-o dau, că n-am ce să fac. Dacă vă hotărâţi care ediţie. Dacă nu ştiţi ce diferă, vă spun eu: ilustraţiile. Unele sunt mai explicite. Le vreţi pe alea? Dar mai am din epocă. *Le Canapé couleur de feu*{17} a lui Fougeret de Montbron, sau *Histoire de dom Bougre, portier des Chartreux*{18}, sau *Le Sopha*{19}. De ce nu *Margot la ravaudeuse – Margot face ravagii,* pentru cei care nu vorbesc franţuzeşte? Sau *Bijuteriile* lui Diderot? Aici e un inel care povesteşte despre experienţele cu anumite părţi ale corpului ale diverselor femei pe care le vizitează. Sau vreţi cu canapele sau dildouri vorbitoare care depun mărturie, toate, despre ce au trăit sau văzut? Sau de Sade, că ăsta nu mai are subtilităţi, trece direct la fapte? De ce *Thérèse philosophe,* domnule profesor? încheie delirul bibliotecara-şefă, în timp ce se înfipse pe cele două tocuri, la câţiva centimetri de Charles.

— E interesant, spuse acesta, râzând. Am de predat o lucrare despre cărţi în cărţi în secolul al XVII-lea. Astăzi după-amiază. Şi am vrut să revăd pasajul în care personajele povestesc trecerea prin biblioteca erotică a

eroinei.

— Păi biblioteci erotice apar în toate. Asta e sursa lor de inspirație. E o spirală dintr-asta, cu fete din astea rătăcite, care n-au ce face, că dacă aveau patru copii, ca mine, nu le mai ardea, cărțile cu perversiuni generează alte cărți, care la rândul lor generează altele. Ăsta era alibiul lor în fața cititorului. Citiți ca noi, că după aia vă contaminați. Sau uitați-vă la tablouri porcoase, sau la ilustrații, sau excitați-vă la statuile goale din grădina voastră sau a protectorilor voştri. În *Historie de la Juliette* a lui de Sade, e şi acolo o bibliotecă. Ajunge să citeşti biblioteca ăstuia ca să le ştii pe toate. Sunt toate acolo. Inclusiv *Thérèse.* Fiecare carte din asta are o bibliotecă în care sunt listate frumos toate de dinaintea ei. Ca nu cumva, Doamne fereşte, să ne scape vreuna.

Făcu stânga-mprejur şi o luă spre arhivă. Charles se luă după ea, iar directorul intră rapid în biroul său. Din spate, de unde o urmărea fără să poată ține pasul cu ea, o mai auzi pe Louise bombănind:

— Masturbare şi *coitus interruptus.* Asta vă trebuie? Împotriva firii. Împotriva firii.

Capitolul 47

Soarele dimineții intră în încăperea de sub pământ, filtrat de ruinele de piatră ale aşezării mayaşe. Doi papagali *guacamoyos,* colorați puternic în roşu, galben şi albastru, se ciondăneau. Iar umbra lor, însoțită de țipetele ascuțite, îi atrase atenția generalului, care tocmai cobora. Era ultima întâlnire generală de dinainte de marele eveniment. Toți cei 12 membri ai Cupolei ajunseseră. Generalul trecu de cei şase soldați înarmați până în dinți, după care puse palma pe dispozitivul fixat în perete, pe care, dacă nu ai fi ştiut că e acolo, nu ai fi avut cum să îl vezi sau măcar să îi intuieşti existența. O luminiță se aprinse şi peretele de sticlă se desfăcu şi se închise în urma sa. Străbătu coridorul lung de 30 de metri, pe pereții căruia atârnau înghesuite tablouri nenumărate, portrete ale personalităților pe care Cupola le considera între eroii ei. Mentori şi oameni a căror memorie trebuia cinstită. Al căror exemplu trebuia urmat şi a căror muncă trebuia dusă mai departe. Toate erau de aceeaşi dimensiune, aşezate într-o ordine perfectă. Între serii de 24 de tablouri, pe peretele alb, era zugrăvită cu un roşu intens, aproape vişiniu, de culoarea sângelui, câte o cruce echilaterală, cu fiecare braț îndoit în unghi drept, ca o morişcă, în sensul acelor de ceasornic. Capetele brațelor îndoite nu se terminau drept şi brusc, ci erau uşor rotunjite în sus, ca şi când o pensulă n-ar fi reuşit să întrerupă brusc desenul. În centrul fiecărui careu determinat de câte două brațe, într-o simetrie perfectă, era un punct roşu.

Aceeaşi svastică, asemănătoare mai degrabă cu una hindusă decât cu una nazistă, împodobea şi marea uşă de la intrarea în sala mesei celei mari. O uşă opacă, ce părea din mercur lichid, îl mai despărțea de colegii săi. Aici fu nevoit să îşi aşeze bărbia în singura imperfecțiune a uşii. O rază albastră îi scană retina. Şi uşa se deschise.

Capitolul 48

În timp ce Charles aştepta ca bibliotecara-şefă să vină cu cheile pentru încăperea în care se găsea ediția din 1785 a romanului *Thérèse philosophe* varianta pe care pariase el că ar fi ales-o George Marshall, telefonul îi vibră în buzunar. Pe ecran apăru scris „Petra". Se gândi că nu apucase să schimbe numele în Ximena, dar cum nu era foarte convins că acesta era chiar numele ei real, hotărî să îl lase, pentru moment, aşa.

— M-ai rugat să te sun când se trezeşte bătrânul.

— Da. L-ai întrebat dacă a primit o carte veche, rară, dispărută sau cum o fi, de la George?

— Eu nu am vorbit direct cu el, dar băieții noştri de la fața locului au făcut-o.

— Şi? întrebă nerăbdător Charles.

— Da. Aşa cum ai presupus – şi poate îmi spui de unde ai ştiut –, a primit.

— Ți-a spus şi ce? Poți să o recuperezi pentru mine?

— Da. O carte care se cheamă, dacă nu au greşit băieții, *Margites*. Ştii ceva despre ea?

De această dată, Charles ameți de-a binelea. Părul de pe ceafă i se ridică instantaneu şi un frison îi străbătu întregul corp timp de o secundă.

— Alo? Mai eşti?

— Ce? Da, da. Am semnal prost, spuse Charles, care voia să ascundă emoția ce îl cuprinsese.

— Ai habar ce e cu ea?

— Poate că am, spuse el.

— O alegere cam neinspirată de cuvinte. În fine, îmi spui tu mai încolo. Din păcate, bătrânul a fost nevoit să i-o dea celui care te-a lovit în cap. Se pare că ăsta a fost prețul pentru a-l lăsa în viață.

— Avem habar cine ar putea să fie?

— Nu. Deocamdată nu avem nimic, dar sunt convinsă că, mai devreme sau mai târziu, dacă îi ținem sub

supraveghere pe ceilalți de pe listă, o să aflăm. Ai de gând să îmi spui despre ce e vorba?

— Da, răspunse Charles. Dar mai am nevoie de câteva ore.

— OK. Orice oi fi făcând, poate îmi dai şi mie o mâna de ajutor.

— Cu ce?

— Îți trimit acum nişte desene şi ți-aş fi recunoscătoare dacă mi-ai spune despre ce crezi că e vorba.

— Bine. Dar acum am puțină treabă. Revin eu.

Cu mintea la ce îi spusese Ximena, o urmă ca teleghidat pe Louise la raftul unde era cartea. Aceasta îi făcu semn să urce pe scară şi îi spuse indicativul. O găsi imediat şi începu să o răsfoiască sus, pe scară, ştiind că femeia cea mică şi rea murea de curiozitate. O răsfoi pagină cu pagină. Nicio notație, niciunde. În fine, între ultimele două pagini, găsi o hârtie obişnuită, îndoită în patru. O băgă în buzunar şi puse cartea la loc. Coborî de pe scară şi ieşi din arhivă, încercând să nu bage deloc în seamă protestele femeii, care voia să ştie ce a furat, chiar dacă era evident că biletul acela nu era defel proprietatea bibliotecii.

Capitolul 49

— Nimic bun nu va ieşi din asta, spuse Socrate, mimând supărarea. Înțeleg că nu aveți încredere în mine, deşi nu v-am dezamăgit niciodată până acum. Dar omul pe care l-ați pus să mă urmărească a pus misiunea în pericol şi a atras atenția autorităților.

— Aşa e, ai livrat întotdeauna! răspunse vocea destul de împăciuitoare. Trebuie să înțelegi că această misiune e cea mai importantă dintre toate. La un moment dat, o să îți explic pe larg. Am o veste bună, adăugă acesta. Am reuşit să îi conving pe colegii mei să te acceptăm în organizație. Dacă îți duci misiunea la bun sfârşit. Dar cu supravegherea nu am ce face. E regula noastră să ne asigurăm din toate părțile. Aşadar, Boates nu e încă mort?

— Nu. Şi acum e protejat de FBI. Pentru că omul vostru s-a dat de gol.

Interlocutorul făcu o pauză lungă.

— Apropo, ştii ce s-a întâmplat cu el? A ratat două rapoarte.

— Nu. E cam ciudat să fac eu curat în bucătăria voastră. Mai ales că e vorba despre unul care mă supraveghea pe mine. În general, adăugă Socrate, întinzând coarda, ar trebui să trimiteți pe cineva mai bun decât cel supervizat, nu o catastrofă.

— Ce vrei să spui? A fost prins?

— Nu ştiu. Dar dacă vreți, mă pot interesa. Oricum, pe profesor îl puteți uita. Nicio pierdere. Nu ştie nimic. E senil. Nici măcar nu îşi aminteşte decât vag de Marshall. Atât. Nu mai ştie nimic din ce au discutat.

— Adică ai apucat să vorbeşti pe îndelete cu el?

„Nu”, îi veni să spună lui Socrate. „I-am ghicit gândurile! Cretinule!” Se abținu.

— Da. Am vorbit pe îndelete. Înainte ca omul vostru să se repeadă asupra echipajului care sosise.

— A făcut el asta? Ciudat.

Socrate auzi în telefon cum angajatorul său şuşoteşte cu cineva. Într-un târziu, acesta reveni, în stilul bombastic care îl scotea din sărite pe Socrate.

— Din păcate, va trebui să întrerupem această conversație. Începe o întâlnire crucială pentru organizația noastră. O întâlnire care va marca istoria lumii pentru multe generații de acum înainte. A, şi poate găseşti o metodă să te apropii de profesorul Baker. Dar păstrează, totuşi, distanța!

— Să mă apropii de la distanță? întrebă Socrate, dar interlocutorul închisese telefonul, fără să mai audă ultima remarcă.

Rocio stătea în picioare, în mijlocul camerei, şi îşi privea fratele cu îngrijorare.

— Mai devreme sau mai târziu o să afle ce s-a întâmplat, spuse Socrate. Trebuie să ne pregătim. Şi să începem să ne asigurăm retragerea. În primul rând, trebuie să ne mutăm de aici.

După ce îl lovise pe Charles în moalele capului, sub privirile îngrozite ale profesorului nonagenar, Socrate încercase să stea de vorbă cu acesta din urmă. Nu mică îi fusese mirarea când bătrânul, după câteva minute de conversație, văzându-l pe Charles întins pe jos, întrebase senin cine e omul care se odihneşte pe covorul său. După care îl invitase pe iahtul său, care era la câțiva paşi, la capătul străzii. Socrate observase că e urmărit de aceeaşi persoană pe care o mai simțise prin preajmă în ultimele zile. Se gândise că e trimis de organizație şi era mulțumit că omul nu era foarte bun la asta. Discuția de pe iaht fusese agreabilă pentru Socrate, ale cărui dubii în privința misiunii sporiseră cu timpul. Până în acel moment oamenii de care se ocupase fuseseră criminali, nemernici, pleava societății. De la George lucrurile o luaseră razna. Iar Socrate nu îşi mai putea justifica ultimele crime.

Iar acest bătrânel respectabil nu făcuse nimănui niciun rău. Ba mai mult, era un intelectual desăvârşit, chiar dacă în ultimul timp vârsta îşi cam făcuse de cap cu creierul său. Nu vedea ce pericol ar fi putut reprezenta pentru nişte oameni atât de puternici cum erau cei care îl angajaseră. Începea să aibă tot mai multe bănuieli că acele crime erau gratuite. Ceea ce, în mod normal, nu ar fi fost treaba lui. Dar respectul pe care îl avea pentru cărți şi pentru acei oameni extraordinari care muncesc să dea lumii cele mai cutremurătoare mărturii ale inteligenței şi imaginației îl împiedica să se atingă de Boates. Şi-l imagina pe Borges, idolul său absolut, bătrân şi orb, neajutorat şi, poate, puțin senil, exact ca bătrânul din fața lui. În timp ce se gândea la asta, cel care îl urmărea urcase pe barcă cu pistolul mână şi îi urlase: „A venit poliția. În câteva minute toată zona o să colcăie de agenți de tot felul. Rezolvă odată şi să dispărem". Socrate îl privise pe individul cu față de neanderthalian, care ținea pistolul ca pe o prelungire inutilă a propriei stupizenii, şi, fără să mai stea pe gânduri, apucă un cârlig pentru pânze de capătul sforii şi îl aruncă direct în gâtul acestuia. Trase până cârligul ajunse în partea cealaltă. Fața lombrosiană a omului cu pistolul se congestionă, ochii păreau că îi explodează şi sângele țâşni din carotida secționată. După ce se prăbuşi, Socrate îl apucă şi îl cobori din barcă, pe mal. Când se întoarse, Boates tocmai urca cele câteva trepte care duceau pe punte. Avea în mână o carte. I-o întinse şi îi spuse:

— Cred că asta vă aparține!

Aşa îl prinse telefonul de control. Aşezat pe pat, mângâind cu mâinile tremurânde o carte despre care nimeni nu era convins că existase cu adevărat. Poate prima carte scrisă vreodată. Sigur, aceasta era o variantă copiată. Probabil undeva prin secolul al III-lea î.Hr., pentru Biblioteca din Alexandria. Erau bucăți de suluri de papirus, legate mult mai târziu între două coperte. Ştia

despre *Margites* pentru că îl citise pe Aristotel. Ştia despre ceea ce se presupunea că este prima capodoperă a lui Homer, autorul *Iliadei* şi al *Odiseei,* cărți pe care Socrate le devorase în prima tinerețe şi în care îşi imaginase de atâtea ori că e parte. Când neînfricat ca Ahile, când gigantic ca Aiax, când şiret ca Ulise. Papirusul era, din păcate, în limba greacă, pe care nu ajunsese să o învețe, aşa că tot ce îi rămânea, până când ar fi găsit pe cineva să i-o traducă, era să mângâie paginile şi să se cutremure de încântare. Din mijlocul camerei, Rocio îl privea pe acel criminal crud, impresionat până la lacrimi de nişte litere aruncate de-a valma pe nişte frunze uscate. Îi privea mâinile gigantice, pline de cicatrici, cum abia atingeau materialul, într-o trecere atât de delicată, cum nu şi-ar fi putut imagina niciodată, peste paginile pe care le întorcea cu admirație şi uimire.

— Îți dai seama, îi spuse el, fără să îşi ia ochii de la carte, asta ar putea fi prima operă scrisă vreodată, înainte de Biblie, înainte chiar de *Mahabharata?* Înseamnă că nu m-am înşelat! Înseamnă că e adevărat! Altminteri de unde ar fi apărut cartea asta?

Lucirea din ochii lui, când rostise aceste ultime cuvinte, o nelinişti pe Rocio.

Telefonul îi întrerupse exercițiul de admirație şi şirul gândurilor. După ce îi spuse surorii sale că trebuie să se mute, mai aruncă o privire spre carte. Apoi ridică agenda lui George, care se afla îngropată între faldurile aurii ale cuverturii patului de hotel. De data asta, trecu peste textul care părea gluma unui copil, direct la următorul.

— Rocio, spuse, şi îi făcu semn să se aşeze lângă el. Apoi începu să citească cu voce tare: Pe masă avem o pungă de catifea opacă, legată cu şnur. În ea sunt diamante, şi toate diamantele din ea sunt albe. În fața pungii zac răsfirate alte diamante. Albe şi acestea. Pe cale de consecință, aceste diamante au fost scoase din punga de catifea.

Încheie de citit şi îşi privi sora în ochi. O luă de mână.

— Textul ăsta e ilogic. Dar înseamnă ceva. Şi cred că un singur om îl poate dezlega. Baker. Trebuie să te apropii de el, pentru că nu mai e timp.

Îi dădu drumul mâinii şi răsfoi până la ultimul mesaj din agendă.

Privi cu atenție desenul pe care îl ştia, de această dată, foarte bine. Un fel de balaur care părea făcut din fire de sfoară verde, cu coada prinsă în fâşii de piele galbenă şi roşie, cu un fel de coif din pene roşii şi galbene pe cap, aşa cum purtau pieile roşii. În extaz, în timp ce înghițea pe de-a-ntregul un om. Era Quetzalcoatl, şarpele cu pene, zeul aztec care a inventat calendarul.

Şi Cărțile. Toate cărțile!

Capitolul 50

Cu biletul în buzunar, Charles zbură, pur şi simplu, peste trepte, sprijinindu-se de balustradă. La mijlocul lor, se urcă pe ea şi îşi dădu drumul, sub privirea mirată a angajaților care începuseră să sosească. Abia aştepta să desfacă biletul, dar îi plăcea să şi amâne momentul acela dintre punctul cel mai înalt al curiozității şi satisfacerea ei. Duse mâna la buzunar în timp ce părăsea clădirea, dar o retrase din nou. Se opri câțiva metri mai în față, scoase din nou biletul şi îl privi pe exterior, fără însă să îl desfacă. Făcu jocul acesta până ajunse la maşină. Buzunarul începu să îi vibreze chiar când se aşeza. Văzu pe ecranul telefonului că îl sună tatăl său.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Charles, care nu era deloc obişnuit să aibă contacte atât de dese cu acesta.

— M-a sunat Victor Marshall, tatăl lui George.

Tatăl făcu o pauză, dar Charles nu spuse nimic.

— Au decis să îl înmormânteze pe George la Princeton. Acolo unde era locul său preferat şi, mai ales, au decis să fie alături de logodnica sa. Destul de sinistru, dar când eşti în situația asta probabil că ajungi să gândeşti altfel.

— Pot ajuta cu ceva? întrebă Charles, a cărui bună-dispoziție dispăru brusc.

— Da. Victor şi Irene vor ajunge la mine în curând. I-am convins eu, chiar dacă e departe. Au fost la morgă să ia cadavrul copilului lor. Dar cei de acolo habar nu aveau ce autoritate poate să elibereze corpul şi când o să îl poată înhuma. S-au lovit de ziduri. Poți, te rog, să intervii?

— Eu?

— Da, tu. Îi ştii pe toți.

— Sigur, o să încerc, răspunse Charles.

— Hai, că, dacă a fost vorba de autopsie, cred că au aflat tot ce puteau afla. Sunt totuşi patru zile.

— OK.

Pe drumul spre casă, Charles se gândi numai la Marshall. Îl cuprinsese o tristețe îngrozitoare. Ajuns în fața casei, mai stătu câteva minute în maşină, ca să nu îşi întrerupă şirul amintirilor. Apoi îşi dădu seama că ține în mână un bilet scris chiar de acesta, care ar putea să îl aducă mai aproape de asasin. Probabil că descoperirea acestuia le va da şi părinților lui George un pic de linişte, îşi spuse Charles. Desfăcu biletul.

Una sub alta, erau aşezate titluri de cărți şi autorii lor. Iar în fața numelui aveau, aşa cum intuise Charles, acele indicative, numerotate de la I la 10, exact ca în agenda cu adresele. Doar că, de această dată, numerele erau aşezate în ordine.

B1 — Aristotel – A doua carte a poeticii. Despre comedie
B2 — Cărțile Sibiline
B3 — Eschil – 75 de piese de teatru
B4 — Thomas Urquhart – Limba universală
B5 — Homer – Margites
B6 — Plutarh şi Timoxena – Despre cosmetică
B7 — Suetoniu – Viața curvelor vestite
B8 — Memoriile lui Esteban, bibliotecar
B9 — Catalogul lui Calimachus
B10 — Dostoievski – Frații Karamazov, vol. 2

Lui Charles îi căzuse falca de tot. Toate aceste cărți erau considerate dispărute. Despre unele dintre ele nici nu se ştia cu siguranță dacă existaseră cu adevărat. Numai gândul că există ar fi putut lăsa leşinat un intelectual de talia lui Charles, darămite posibilitatea de a le atinge, de a le ține în mână, de a le citi. Dacă aceste cărți existau cu adevărat şi George pusese mâna pe ele, cum de avusese încredere să le lase celor zece profesori sau ce or fi fiind unii dintre ei? Cum de nu i-a fost teamă că vor chema poliția sau că şi le vor însuşi? Se gândi că lumea pasionaților de cărți e lucrul dracului. Alergă în

casă, trânti cheile pe masă şi se aşeză la biroul din faţa bibliotecii, unde ţinea agenda. Începu să le împerecheze.

Primul în agendă era profesorul Emile Frazer, cu care se întâlnise în noaptea precedentă. În dreptul său erau trecute adresa, numărul de telefon şi, cu roşu, B1. Aşadar, prima carte, cea a lui Aristotel, îi fusese trimis lui. Lucru verificat, de vreme ce acesta i-o dăduse lui, crezând că i-o restituie.

Al doilea pe listă era un anume Moses White, despre care n-avea cine ar putea să fie. În dreptul său, codul era B4. Charles consultă cealaltă listă şi văzu acelaşi indicativ în dreptul cărţii atribuite lui Thomas Urquhart.

Luă o pagină albă. Făcu aceeaşi operaţiune pentru toate şi le transcrise pe pagină:

Émile Frazer — B1 — Aristotel – A doua carte a poeticii. Despre comedie

Moses White — B4 — Thomas Urquhart – Limba universală

Henry Olcott — B7 — Suetoniu – Viaţa curvelor vestite

William Boates — B5 — Homer – Margites

Leon Barett — B2 — Cărţile Sibiline

Fabrizio Cifarelli — B6 — Plutarh şi Timoxena – Despre cosmetică

Meredith Jackson — B10 — Dostoievski – Fraţii Karamazov, vol. 2

Donald Davidson B3 — Eschil – 75 de piese de teatru

P.E. — B9 — Catalogul lui Calimachus

George Eliott Napur — B8 — Memoriile lui Esteban, bibliotecar

Se lăsă pe spate şi privi cu intensitate lista. Se întrebă dacă George avusese vreun motiv să îi dea fiecăruia o carte anume sau dacă le împărţise aleatoriu. Pentru o clipă, gândurile i-o luară razna şi începu să fantazeze pe seama titlurilor. Le ştia bine pe toate. Cu excepţia celui de la B8. Habar n-avea cine era acel Esteban. Oricum,

cărțile erau alese în aşa fel încât cel care le selectase părea să aibă un foarte special simț al umorului.

— Foarte George, spuse Charles cu voce tare.

Aşadar, era în posesia cărții lui Aristotel, iar cea despre târfele celebre ale Antichității era la Olcott, care era mort. *Margites,* comedia lui Homer, dispăruse de la profesorul pe care îl vizitase în seara precedentă. Ximena îi spusese că vorbise cu Cifarelli. Iar profesorii Davidson, Barett şi Jackson erau în custodia FBI-ului. Urma să se întâlnească cu ei. Singurii de negăsit erau cei despre care habar n-avea cine sunt. Cel fără un nume clar. P.E. Şi cel cu adresa greşită. G.E. Napur, în dreptul căruia era trecut numărul 400 al unei străzi despre care Ximena spusese că are doar 399 de numere. Şi, în fine, Moses White, despre care Ximena uitase sau omisese să îi spună ceva.

Se întrebă, citind şi recitind lista, dacă acele numere erau trecute acolo doar ca să se potrivească cu ordinea din agendă sau mai aveau şi altă semnificație.

După un timp se ridică şi îşi făcu o cafea, lungă de această dată, şi luă o țigară. Se aşeză la loc şi continuă să încerce să înțeleagă dacă e mai mult pe lista aceea decât părea la prima vedere. Răsfoi agenda de mai multe ori şi întoarse pe toate părțile hârtia lui George. Nimic nu ieşea la iveală. Conchise că acel cod, de pe spatele cărții lui Aristotel, ar putea avea un rol în povestea asta. Îl copie sub listă:

cdbdmmhtl onrs

Chiar în momentul în care hotărî să se dea bătut, soneria îl făcu să sară de pe scaun. Lasă țigara aprinsă în scrumieră şi se duse să deschidă.

Capitolul 51

În pragul uşii, recunoscu lodenul lui Columbus Clay, pe jumătate cu spatele. Acesta se întoarse când auzi uşa deschizându-se. Charles nu zise nimic, dar poliţistul îi trânti în braţe un manuscris.

— Cred că aşteptaţi asta, spuse detectivul. Vreţi să vorbim pe verandă?

Charles se dădu în spate şi, încercând să se echilibreze cu cartea în braţe, îi făcu semn să intre. Poliţistul ridică mâna în care avea un chiştoc de ţigară de foi care părea stinsă.

— E OK, spuse Charles. Şi eu am viciul ăsta!

Columbus Clay nu aşteptă să fie condus, ci îşi depăşi gazda pe hol şi vira la stânga, exact în sufrageria imensă a profesorului. Ochii lui de copoi măsurară dintr-o privire întreaga încăpere.

— N-ar fi rău, spuse acesta, dacă aţi opri incendiul din faşă, şi întinse mâna, indicându-i lui Charles masa de scris.

Pentru câteva clipe profesorul nu înţelese, apoi văzu că fumegă ceva pe masă. Ţigara strâmbă arsese singură, iar partea transformată în scrum nu mai putea ţine restul în echilibru, aşa că aceasta căzuse din scrumieră, iar jarul auriu-roşiatic se ataşase iremediabil de biletul lui George.

Se repezi la masă şi trase hârtia. Tutunul încins căzu pe jos. Biletul nu apucase să ardă decât un pic, aşa că Charles scutură cu mâna ce mai rămăsese pe hârtia care apucase să se încălzească. Lui Columbus, care stătea la oarecare distanţă, nu îi scăpară ochii măriţi ai lui Charles, când acesta văzu cum un grup de litere, care părea începutul unui cuvânt, începuse să apară pe hârtia pe care o recuperase de la bibliotecă.

— E cerneală simpatică, spuse Columbus. Şi aţi face bine să încălziţi întreaga foaie, pentru că există situaţii, dacă e scrisă cu zeamă de lămâie, de exemplu, să nu se

poată citi decât o singură dată.

Charles, uimit de această întorsătura, dar şi încurcat, ca un criminal prins asupra faptului, rămase cu hârtia în mână, într-o poziție de lebădoi dintr-un balet de Ceaikovski.

— Dați-mi voie, spuse Columbus, în timp ce se apropia.

Prinse foaia de celălalt capăt şi scoase din buzunar o brichetă pe care o trecu aprinsă pe sub zona în care se vedea scrisul. Cum Charles stătea perplex, polițistul îl întrebă ironic:

— Aveți de gând să notați? Sau preferați să dispară textul?

Charles luă un creion şi copie textul până atunci ocultat:

A banalities bottler
FBI cocain – 0,1

La doar câteva secunde, aşa cum prevăzuse Columbus, textul dispăru definitiv.

— Un îmbuteliator de banalități, spuse Columbus. Interesant. Despre cine o fi vorba?

Charles, a cărui privire rămăsese la fel de mirată, ridică din umeri.

— Ca să nu mai vorbim de cocaina aia, scrisă greşit, de la FBI.

Cum Charles tot nu răspundea, polițistul luă foaia şi trecu de câteva ori bricheta pe sub întreaga ei suprafață.

— Se pare că nu mai e nimic altceva, spuse într-un târziu. Pot să mă aşez?

Charles, care părea că abia atunci se trezise din şoc, răspunse fâstâcit:

— Poftim? A, da. Desigur. Luați loc. Ăă, vă servesc cu ceva?

— O cafea ar fi grozavă, răspunse Columbus Clay.

Cum Charles nu se mişca din loc, polițistul simți

nevoia să precizeze:

— Nu vă temeți. Nu o să mă uit printre lucrurile de pe masa dumneavoastră. Dacă sunteți un îmbuteliator de banalități, sigur nu distribuiți cocaină pentru FBI. Ar fi o contradicție prea gravă.

Râse.

Charles se duse în bucătărie, dar, în timp ce prepara cafeaua, se aşezase în aşa fel încât să nu îi scape din ochi distanța care lega canapeaua pe care era aşezat inspectorul de măsuța din fața bibliotecii.

— Cum beți cafeaua? strigă Charles din bucătărie.

— Naturală. Fără îmbunătățiri, spuse inspectorul.

Se grăbi sa o termine şi veni repede cu ea în camera. Inspectorul se ridică. Luă ceşcuța şi o mirosi. Scoase un sunet de satisfacție.

— Pe spatele cărții cu prostituate e un cod. Presupun că tocmai v-am ajutat să descoperiți cheia lui.

— M-ați ajutat? întrebă Charles.

— Da. Eu şi Providența. Dacă nu veneam chiar acum, şi dumneavoastră nu lăsați țigara în scrumieră, ați fi putut încerca mult şi bine să dezlegați mesajele pe care vi le-a trimis asistentul dumneavoastră post-mortem, într-un fel, aş zice, destul de copilăresc. De aici aflăm multe despre el. Să vedem ce putem afla despre dumneavoastră. Dar lucrurile au un fel al lor de a se aşeza, trebuie să recunosc.

Siguranța polițaiului îl descumpăni rău de tot pe Charles, care avu nevoie să facă un mare efort pentru a se recompune.

— Înțelegeți latină? întrebă acesta, uimit.

— Da. Sunt originar dintr-o țară latină, iar la şcoală am învățat şi limba clasică. Iar pe Suetoniu l-am citit. Mă rog, cartea cu cei 12 împărați. Nu ştiam de existența ăsteia. E originalul?

— Habar n-am, spuse Charles, ridicând din umeri. Cu ce vă pot fi de folos?

— Nu vă interesează mesajul codat? întrebă polițistul.

— Mai târziu. Înainte, spuneți-mi cu ce vă pot ajuta. Dar, vă rog, să luăm loc.

În timp ce detectivul îşi relua locul, Charles trase barul mobil, întrebându-l din ochi pe Columbus dacă vrea ceva. Acesta făcu un gest că e în timpul serviciului. Aşează pe măsuța cu roți scrumiera pe care o luase de pe masa de scris, cea care generase incidentul.

— Aş vrea să îmi spuneți de ce a fost ucis asistentul dumneavoastră!

Spusese vorbele scurt şi repede, ca pentru a nu-i da timp interlocutorului să se gândească prea mult la un răspuns.

— Habar n-am. De ce nu îmi spuneți dumneavoastră?

— Nu merge aşa.

— Dar cum? Dacă vreți să mă interogați, vă sugerez să o faceți oficial, într-un cadru la fel de oficial. În prezența avocatului meu.

Felul în care se umflase Charles în pene nu păru să îl impresioneze pe Columbus Clay.

— Domnule profesor, avem deja şapte crime şi un caz de dispariție rezolvat ulterior. În numai patru zile. Din ceea ce ştim până acum. Nu e exclus să apară şi altele curând.

— Şapte crime?

— Da, asistentul dumneavoastră, logodnica lui, profesorul Olcott, fiica acestuia şi vecina lor. Plus cei doi polițişti care au intervenit primii la casa domnişoarei Bechant. Probabil că vecina a fost martoră, iar polițiştii au picat ca musca-n zăr. Astea sunt întâmplătoare. Celelalte, nu. Toate au legătură cu dumneavoastră.

— Cu mine?

— Da. Aşa că mai bine îmi spuneți ce ascundeți.

— Realmente, habar n-am. Pare că ar fi vorba despre nişte cărți vechi şi despre o lucrare pe care o pregătea George. Ceva despre Lincoln. Nu am reuşit să îmi dau seama.

— De unde ați aflat de existența lui Olcott şi a lui

Boates? Aţi găsit agenda?

— Nu, minţi Charles. Mi-am amintit că îmi spusese cu ceva timp în urmă că i-a căutat. Sunt amândoi somităţi. Le cunoşteam bine opera.

— Şi pe a domnului Frazer de la UCLA?

— Da. Şi pe a lui.

— Carevasăzică, asistentul dumneavoastră le-a lăsat tuturor câte o carte nu rară, ci mai degrabă inexistentă. Un fel de vrăjitorie. Cum a făcut asta?

Charles ridică din umeri.

— Şi acum sunteţi în posesia a trei cărţi rare? Câte sunt, în total?

— Nici asta nu ştiu. Şi sunt doar două, cu asta pe care mi-aţi adus-o. Cea a profesorului Boates înţeleg că a dispărut.

— Aţi aflat de la prietena dumneavoastră, spioană multiplă, după câte înţeleg.

— Multiplă? Nu înţeleg.

Columbus dădu din mână a lehamite.

— Pot să vă rog ceva înainte de a pleca? spuse Columbus în timp ce se ridica de pe canapea. Dacă descifraţi codul ăla şi reuşiţi să aflaţi ceva de pe urma lui, îmi daţi şi mie de ştire? Veţi înţelege că sunt mult mai sigur decât colega mea, care are agenda ei personală şi de care eu v-aş recomanda să vă feriţi.

— OK, dar vreau ceva în schimb.

— Ce personalitate tranzacţională sunteţi, spuse Columbus cu mirare. Vă rog.

— Părinţii asistentului meu vor să îl îngroape. Au trecut deja atâtea zile. Şi de la morgă nu vor să le dea cadavrul.

— Da. O poveste urâtă. Să văd ce pot face.

Se îndreptă spre uşă, făcându-i semn lui Charles că nu trebuia să îl conducă. Chiar în prag, se întoarse.

— Ar mai fi, totuşi, ceva, spuse gesticulând cu chiştocul care părea că nu se mai termina.

Capitolul 52

Erau toți cei doisprezece în jurul mesei aproape pătrate. Lumina cădea într-un fel foarte ciudat în dreptul fiecăruia, filtrată de nişte vitralii viu colorate, iluminate din spate, nu de lumina naturală, ci de câte un proiector. Sala de şedințe se afla sub pământ şi nicio rază de lumină nu putea pătrunde de afară, tot aşa cum nu putea pătrunde nimeni altcineva care nu avea acces la o combinație foarte sofisticată de coduri şi tot felul de alte ritualuri de recunoaştere. În afara vitraliilor înguste, din loc în loc, pereții goi în întregime contrastau puternic cu încărcătura eclectică a coridorului pe care trebuiseră să îl străbată pentru a ajunge în sală. Erau de față cei şase care fuseseră prezenți la întâlnirea precedentă şi alții noi. Tot şase. Al treisprezecelea, acoperit din cap până în picioare, cu o mască de aur pe față, stătea în fața sălii, uşor lateral, ca şi când ar fi vrut să asiste la întâlnire, dar să dea de înțeles că nu vrea să se implice decât dacă era vreo problemă gravă. Lângă el ardea o torță într-un vas de lut de culoare roşie. Chiar pe peretele din spate, un proiector ultrasofisticat proiecta svastica roşie, cu puncte.

Discuția era pe sfârşite. Stephen Keely, interlocutorul obişnuit al lui Socrate, tocmai încheia rezumatul întâlnirii, în stilu-i gongoric bine cunoscut:

— Aşadar, următorul director al FBI-ului e integral de partea noastră. Ăsta de acum îşi va da demisia în curând. I s-a oferit o catedră. Nu îi putem fi suficient de recunoscători colegului nostru, spuse în timp ce îl indica cu mâna pe omul care zâmbi satisfăcut, pentru această poziție strategică, pe care înțeleg că o vom controla curând. Înțeleg că Sfinția Sa, episcopul de San Pedro Sula, va face tot ce trebuie pe lângă Sanctitatea Sa, spuse, pronunțând cuvintele cu dispreț, în timp ce îi zâmbi, mulțumindu-i, unui individ care arăta ca Nicky Lauda, cu fața pe jumătate arsă. De asemenea, totul e

pregătit în cele mai mici amănunte pentru Cartagena. Fetele sunt pregătite să blocheze aproape întregul corp al Secret Service-ului. În timpul scurt rămas, vor fi înlocuiți de oamenii noştri. Bravo! îi spuse adresându-i-se unuia dintre cei trei generali. Cu permisiunea dumneavoastră o să trimit şi un contractor independent să dubleze totul. Nu are ce să meargă prost, dar e mai bine să avem toate bazele acoperite. Cu voia lui Dumnezeu, acest accident ruşinos din istoria noastră, acest experiment eşuat se va încheia aici.

— Singurul preşedinte negru bun e un preşedinte negru mort, spuse cineva.

Sala răsună de hohotele celorlalți.

— Următoarea noastră întâlnire va avea loc chiar în 14 aprilie, ziua tristă a asasinării lui Lincoln, cel mai important preşedinte al nostru, care, dacă ar mai fi trăit, nu ne-ar fi lăsat să ajungem în situația asta ruşinoasă. Azi n-ar mai fi picior de cioară în țara asta binecuvântată. Un gest simbolic, pentru o dată simbolică. Vom fi aici pentru a sărbători vestea cea bună. Acestea odată încheiate, va trebui să ne ocupăm de reconstrucția țării. Şi să punem o dată pentru totdeauna mâna pe întreaga putere!

Vru să mai spună ceva, dar senatorul McGregor, şeful Comisiei pentru Armament, îl întrerupse:

— Şi cu biblioteca cum stăm?

— Toate la timpul lor, spuse Keely. Toate la timpul lor. Domnilor, spuse cu o voce oficială, făcându-le semn să se ridice, VOM FACE AMERICA MARE DIN NOU!

Capitolul 53

— Ce mai pot face pentru dumneavoastră? întrebă Charles, amuzat de felul în care Columbus Clay îşi imita tizul din serialul care îi purta numele.

— Ştiți că am fost odată la un curs al dumneavoastră? Doar un singur curs. Unul singur. Şi am învățat de acolo cât într-o viață.

— Serios? întrebă Charles, curios. La ce curs?

— Unul în care ați făcut un experiment care pe mine m-a lăsat cu gura căscată.

Era evident că Charles aştepta continuarea, iar polițistul nu se lăsă prea mult invitat.

— Ați scris pe tablă o poezie a unui poet român. Mi s-a părut exotic, dar am aflat ulterior că asta e originea dumneavoastră, din partea tatălui. Din partea mamei sunteți italian.

— Vă înşelați, spuse Charles, mama mea s-a născut în Honduras.

— Serios? întrebă Columbus Clay, nedumerit. Mă rog, poate că mă înşel. Oricum, poezia era a unui poet român, pe numele său Dan Barbilian.

— Da. Pseudonimul său poetic era Ion Barbu.

— Exact. Dacă vreți, îmi amintesc şi versurile.

— Nu cred, spuse Charles, a cărui uimire începea să crească. Vă rog.

— Din ceas dedus, adâncul acestei calme creste
Intrată prin lumină în mântuit azur.
Tăind pe înecarea cirezilor agreste
În grupurile apei, un joc secund, mai pur.

— Cursul ăsta a fost cu mulți ani în urmă, spuse Charles. Ați reținut asta de atunci? întrebă, nu foarte convins.

— Da. Acum exact cinci ani. Dar ce mi-a plăcut e că ne-ați pus pe toți participanții la conferința dumneavoastră să desenăm povestea, aşa cum rezultă ea

din poezie. Primul nivel. Cel simplu, de bază. Să traducem vizual întocmai peisajul care ni se descrie. Din cei aproape 400 de participanți doar vreo trei au desenat ce trebuie. Un lucru simplu. Câteva văcuțe care pasc liniştite, pe o pajişte, la poalele unui munte, în spatele căruia se vede soarele. Şi o apă. Un lac de munte, în care întreagă această imagine era reflectată.

Charles îşi privea interlocutorul cu gura căscată.

— Ăsta e primul nivel. Cel al povestirii. Cel pe care îl înțelege toată lumea. Un peisaj montan, neschimbat de la începutul timpurilor, veşnic. Ați desenat apoi o piramidă şi ați explicat că, la baza acelei piramide a codurilor, stau codurile tari, cele mai stabile. Ați spus că unul dintre acestea e codul povestirii. Şi ați dat un exemplu simplu. Orice om obişnuit înțelege o poveste simplă. John are o fermă. Acolo locuieşte cu soția sa şi cu cei doi copii. Ați întrebat dacă e cineva în sală care nu a înțeles asta. Bineînțeles, nu era, nu avea cum să fie. Ați spus că lumea a înțeles pentru că înțelege acest cod al povestirii, care e simplu. Şi, pentru că e simplu şi lipsit total de ambiguități, e stabil. Nu poți interpreta această poveste decât într-un singur fel. Apoi v-ați întors la imaginea din poezie. Acolo nu avem chiar primul nivel. Trebuie să gândim un pic. Ați întrebat ce înseamnă „din ceas dedus". Pentru ce e metafora ceasului? Cineva a răspuns că pentru timp. Şi atunci, dedus din ceas ce înseamnă? ați întrebat. Scos din timp, a răspuns altcineva. Adică în afara timpului. Dintotdeauna. Cineva a întrebat cum poate fi o creastă adâncă? Ați fost încântat.

Charles trecuse deja de uimire. Era mut de admirație, pentru exactitatea cu care polițistul îi reda lecția. Voia să asculte până la capăt.

— Ați întrebat dacă ştie cineva. Până la urmă, cineva a răspuns că e adâncă dacă e o vale. Ați adăugat că există o indicație suplimentară, înecarea cirezilor. Dacă cirezile sunt înecate, şi creasta e. Aşa e adâncă. Un vârf cu capul în jos e o vale. Adică e o reflexie a tabloului exterior într-

un lac. Acesta e tabloul, ați spus, şi l-ați desenat cu repeziciune pe tablă. Ați revenit la piramidă şi ați spus că, în ciuda faptului că prezintă uşoare dificultăți, până la urmă, dacă toți cei din sală s-ar fi gândit un pic mai mult, ar fi ajuns la aceeaşi concluzie. Un cod tare. Stabil. Care poate fi înțeles de toată lumea. După care – şi asta mi-a plăcut la nebunie – ați adăugat că nu toate codurile sunt clare. Că ai nevoie de educație şi sensibilitate ca să înțelegi arta. Sau de cultură, dacă vrei să înțelegi ceva mai mult. Ați intrat şi într-o dispută scurtă cu privire la o afirmație care vi s-a părul oribilă.

— Gusturile nu se discută.

— Exact. Sau nu-i frumos ce-i frumos, ci-i frumos ce-mi place mie. Ați zis că e o expresie de un cretinism fără margini. Şi că numai un prost sadea poate susține asta. Ați dat exemplul unui călugăr spaniol care a spus că nu numai că gusturile se discută, dar se şi educă.

— Da. E vorba despre Baltasar Gracián. Dar astea au fost vorbele mele. El a spus…

— Că pentru a fi un om de gust trebuie să renunți puțin câte puțin la gusturile tale, la pornirile tale atavice, îl întrerupse Columbus Clay, care se aprinsese rău. Ați spus apoi că trebuie să urcați în piramida sensurilor şi că urmează, în cazul poeziei, alte întrebări. De ce e azurul mântuit? De ce sunt grupurile apei mai pure? Ați spus că e un alt nivel aici. Un cod mult mai ambiguu decât codul narațiunii, al povestirii obişnuite. E codul poeziei. Mai neexplicit. Azurul e mântuit, pentru că reflexia din apă reprezintă felul în care un artist reflectă realitatea. Trecută prin el, prin talentul său, prin felul în care vede şi simte el. O reflexie nu e originalul. Dacă aruncăm o piatră în apă, imaginea se tulbură, dispare. Aşa ați spus. Asta ne arată cât e de fragilă. Lacul reprezintă, vulgar spus, arta, care reflectă realitatea, dar într-un fel purificat. Pentru a înțelege asta, trebuie să urci în piramidă. Să ai acces la coduri mai ambigue, mai instabile, în care un cuvânt poate avea mai multe sensuri. La fel şi o expresie.

Semnificațiile nu mai sunt cele la îndemână.

— Sunteți incredibil, spuse Charles cu admirație.

Dar Columbus nu voia să se oprească până nu își încheia demonstrația.

— Încă un minut, spuse. Cel mai mult mi-a plăcut când ați adăugat încă un strat, cultural, la piramida noastră. Şi mai sus e un alt cod. Cel al cunoştințelor pe care le-am dobândit. De aia avem nevoie de educație, ați spus. Altfel rămânem nişte stupizi, ființe rudimentare, buni doar să populăm peşterile preistorice, care acum au mai multă mobilă. Educația, cititul ne fac să urcăm în această piramidă, să înțelegem mai multe, să vedem lumea altfel. Şi închei acum. Ați adăugat că poezia, dincolo de faptul că e o artă poetică, poate fi văzută şi ca o polemică purtată cu un mare filosof al Antichității, cu Platon, care în *Republica* sa nu avea loc pentru artişti, pentru poeți. Şi asta pentru că din punctul lui de vedere lumea e deja o copie a ideilor pure şi, deci, o reflectare a lumii ideilor artistul, reflectând realitatea, comite o nouă eroare, adaugă încă un strat artificial. Astfel arta devine, la Platon, o reflectare a reflectării, o copie a copiei, deci cu atât mai blamabilă. Dacă Platon susține că e suficient de groaznic să trăim într-o copie a lumii ideilor pure şi nu mai avem nevoie de încă o copie, poetul român spune că lumea văzută prin prisma artei e o lume mai pură, mai frumoasă, dar în acelaşi timp mai fragilă.

Își încheie discursul în crescendo şi se repezi la Charles să îl îmbrățişeze.

— În două ore am înțeles de la dumneavoastră ce nu am înțeles din o grămadă de cărți într-o viață întreagă, deşi, poate, într-un fel, le intuisem. Şi anume, cât e de importantă educația. Cât înseamnă cărțile!

Îi trebui lui Charles ceva vreme să îşi revină după experiența, atât de surprinzătoare, cu polițistul acela care continua să i se pară alunecos, dar, la felul în care îi gâdilase orgoliul, acum i se păru de-a dreptul simpatic.

I se făcuse foarte foame şi, cum nu avea nimic de mâncare prin casă, decise să facă câțiva paşi până la primul restaurant din preajmă. Se hotărî să ia cu el, la masă, cele două mesaje şi cheia descoperită pe hârtia lui George. Deschise cartea lui Suetoniu, pe care îl ardeau buzele să o citească, la fel ca şi pe cea a lui Aristotel, şi găsi imediat codul.

C.B.:
strnsjr fsyj

Îl adăugă deasupra pe cel din prima carte:

C.B.:
cdbdmmhtl onrs

Apoi copie şi cheia:

A banalities bottler
FBI cocain – 0,1

Îndesă hârtiile în rucsac şi ieşi cu paşi mari din casă.

Capitolul 54

Charles se holba la burgerul uriaş, pe trei etaje, şi se gândea cum să îl abordeze. Îi era aşa de foame, că îşi comandase din uşă colossal burgerul de care nu se atinsese niciodată până atunci, dar îi tot trecuse prin faţa ochilor ori de câte ori răsfoia meniul. Relaţia sa cu junk food-ul era aproape inexistentă. Se mai lăsase înduplecat, în timpul studenţiei, de către cel mai bun prieten al său, Ross, care era dependent de soiul ăsta de mâncare, dar de atunci se ferise cât putuse de caloriile nenumărate ce însoţesc îndeobşte chestia gigantică pe care chelnerul i-o pusese în faţă, destul de contrariat.

Cum pofta, în cazul lui Charles, era mai mare decât capacitatea de a devora monstrul, după ce înmuiase cu mâna câţiva cartofi prăjiţi în sosurile cu aromă de prăjeală şi ouă cu ulei şi tăie câteva bucăţi de carne, pe care le înfulecă pantagruelic, simţi că pocneşte. Spălă totul cu Coca-Cola, de care cam abuzase în ultimele zile, şi se apucă de lucru.

Privi lung cele două coduri copiate de pe spatele cărţilor şi încercă să se pună în pielea lui George.

cdbdmmhtl onrs
strnsjr fsyj

Cunoştea obsesia asistentului său pentru fel de fel de jocuri de criptanaliză, tot aşa cum îi cunoştea preferinţele pentru cifrul Vigenère, o variantă mai complicată a metodei inventate de însuşi Iuliu Cezar. Se gândi că nu era cazul să facă o analiză a frecvenţei, aşa cum se obişnuia în cazul încifrărilor mai sofisticate. Decise să încerce varianta clasică, simplă, cunoscută chiar sub numele „Codul lui Cezar”. În această variantă, rezolvarea consta în deplasarea alfabetului cu trei sau patru litere, la stânga sau la dreapta.

Scrise pe foaie alfabetul:
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVVVXYY
Iar dedesubt îl copie de două ori:
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
XYZABCDEFOHIJKLMNOPQRSTUVW

Rezolvarea codării era simplă. Dacă deplasarea se făcea cu trei litere A devenea D, B devenea E şi aşa mai departe. Dacă deplasarea se făcea cu patru, adică indexul de descifrare ar fi fost patru, A ar fi fost încriptat cu E, B cu F şi tot aşa, până la capăt. Avea nevoie să scrie de două ori alfabetul pe al doilea rând, pentru că există şi varianta deplasării la stânga. Ceea ce ar fi transformat A în X, B în Y, pentru varianta deplasării cu trei.

Cum cele două texte aveau, după părerea lui Charles, prea multe litere de la sfârşitul alfabetului, consideră că George folosise deplasarea la stânga. Încercă cel mai scurt cuvânt – *onrs.* Folosi indexul trei. O era, aşadar, deplasarea la stânga cu trei litere a lui R. Scrise R. N reprezenta deplasarea la stânga cu trei litere a lui Q, R a lui U şi S a lui V.

Aşadar: RQUV.

Niciun sens. Charles se scarpină în cap şi încercă acelaşi lucru cu un pas de rotire de patru, în acelaşi sens. Notă rezultatul dedesubt:

SRVW

Din nou, nimic.

Se gândi dacă nu cumva acest cuvânt putea reprezenta o abreviere, o serie sau, în manieră ebraică, un text căruia îi lipseau vocalele. Aşa că încercă alt cuvânt: *strnsjr.* Exact acelaşi rezultat. Apoi testă şi cu deplasarea la dreapta pentru indexurile trei şi patru. Nici de această dată nu obținu ceva care să aibă sens în logica vreunei limbi cunoscute.

Încercă să dezlege din priviri prima frază: *A banalities bottler.* Nu reuşi să găsească nimic coerent. Se gândi că i-ar lua prea mult ca să înceapă să scrie toate permutările

posibile de litere. Aşa că se hotărî să plece acasă, să le bage în computer. Avea un program de decriptare destul de serios, primit recent de la prietenul său Ross, pe care Charles îl bănuia, după dispariția totală a acestuia de pe radar şi reapariția după mulți ani, că lucra pentru vreun serviciu secret. Chiar în momentul în care îi tăcea semn ospătarului să aducă nota, îi veni ideea să scrie şi cel de-al doilea text lângă primul. Acum avea: *A banalities bottler FBI cocain – 0,1.*

Charles îl privi lung, literele îi săriră direct în fața ochilor şi se aranjară rapid în minte într-o altă ordine:

Leon Battista Alberti Fibonacci – 0,1

„Uau", îşi spuse, încântat de el însuşi. Aşadar, niciun îmbuteliator de banalități. Şi, mai ales, fără droguri sau amestecul enervant al FBI-ului.

Era acum clar că avea de-a face cu codul lui Cezar. Ştia despre pasiunea lui George pentru Alberti, în special pentru tratatul acestuia despre arhitectură, şi dragostea pentru Palazzo Rucellai din Florența sau pentru fațada bazilicii Santa Maria Novella, din acelaşi oraş, proiectate de marele om al Renaşterii. Cele două clădiri, alături de opera unui alt mare arhitect, Brunelleschi, preocupat şi el, ca şi Alberti, de problemele perspectivei şi constructor al celebrei cupole de la Santa Maria del Fiore, probabil cel mai important monument al Renaşterii italiene, erau clădirile favorite ale lui George, tot aşa cum Florența era oraşul în care acesta declarase că se va muta definitiv după ce se va retrage de la catedră.

Tot Alberti fusese cel care modificase codul lui Cezar, sugerând schimbarea indexului la câteva cuvinte, ca să fie mai greu de descifrat. Asta îl tăcu pe Charles să înțeleagă şi ce căuta Fibonacci în text. Indexul trebuia să fie sugerat de şirul matematicianului italian din secolul al XII-lea.

Leonardo Pisano Bogollo sau Leonardo din Pisa, fiul lui Bonacci – deci, Fibonacci – este un erou pentru orice matematician care are un pic de habar despre istoria disciplinei sale. Are multe merite, dar cel mai mare este că, prin lucrarea sa *Liber Abaci*, introduce în Europa numerele arabe, scăpând lumea de oroarea complicată a sistemului de numerotație roman. De asemenea, a introdus în algebră fracțiile egiptene şi numerele negative. Fără el, probabil, matematica de astăzi ar fi fost încă în Evul Mediu, iar Florența n-ar fi fost ce-a fost, pentru că băncile, forța pe care s-a ridicat acest oraş, au folosit masiv metodele de calcul ale geniului din oraşul său rival, Pisa. Între altele, lui îi aparține şirul de numere naturale în care fiecare număr este egal cu suma celor două anterioare.

Charles îl notă şi pe acesta:

0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89

Avea acum în fața aceleaşi doua texte, ştia ca trebuie să folosească codul de deplasare al lui Cezar, tot aşa cum era clar că indexul era sugerat de şirul lui Fibonacci. Dar cum?

Privi încă o dată cu atenție întreaga informație. Se întrebă ce e cu acel – 0,1 şi ajunse la concluzia că trebuie să scoată primele două cifre din şir, care devenea acum: 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89.

Lui Charles îi veni să urle de încântare. Scrise zece numere. Adică exact câte unul pentru fiecare dintre cele zece cărți de pe listă. Trase concluzia că fiecare dintre acestea sugera indexul pentru câte unul dintre mesaje. Zece mesaje, zece paşi diferiți de translatare. Era, însă, o problemă. Dacă pentru primele şapte dintre acestea totul era în ordine, numerele 34, 55 şi 89 nu puteau fi indicații de deplasare a alfabetului, pentru că alfabetul era mai scurt. Se gândi dacă ar fi putut fi dublate, dar această variantă ar fi stârnit confuzie. Mai era ceva acolo, ceva ce îi scăpa.

Se lăsă pe spate şi închise ochii. În momentul acela,

zumzetul din interiorul restaurantului reveni. Concentrarea îi blocase orice relație cu exteriorul. Charles era capabil, când se concentra, să suspende orice fel de realitate înconjurătoare. Ca într-un film în care cineva îngheață tot ce se întâmplă în jurul său şi doar el e capabil să scoată sunete şi să se mişte, în timp ce toți ceilalți rămân blocați în mijlocul lucrurilor pe care le făceau. O mână rămasă în aer, în timp ce duce furculița la gură. Un ospătar rămas într-un picior, canarul din colivie în imponderabilitatea unui zbor continuu, pe loc, în timp ce aripile nu i se mai zbat.

Reconectat, aşadar, la lumea reală, auzi o voce suavă care îi mulțumi omului de la bar şi îi spuse să păstreze restul. Avu nevoie de câteva momente să asocieze vocea cu un chip şi deschise ochii. Era ea, femeia visurilor sale, cea care se întrupase în seara precedentă la hotel. Apucă să o vadă numai o clipă, în timp ce aceasta părăsea restaurantul cu o pungă mare de prăjituri în mână. Nehotărât, începu să se perpelească pe scaun, dar nu dură mult: se ridică şi, ca şi când ar fi fost aruncat de o catapultă spre un zid medieval, se trezi într-o clipită în fața uşii. Ieşi pe stradă şi se uită în dreapta, apoi în stânga, apoi de jur-împrejur, spre locurile de parcare. O luă în susul străzii, intră în gangul de lângă, apoi se întoarse în direcția cealaltă. Femeia parcă intrase în pământ. Resemnat, se întoarse în fața restaurantului, încercând încă o dată să surprindă cu privirea întreaga stradă, vreo maşină care tocmai plecase, când îi sună telefonul.

— Ai reuşit să faci ce te-am rugat? întrebă Ximena.

Cum tăcerea lui Charles îi dădu de înțeles că habar nu avea despre ce vorbeşte, se văzu nevoită să insiste:

— Te rugasem să arunci o privire peste nişte desene şi să îmi spui ce crezi despre ele.

— Desene? întrebă Charles, distrat.

— Da. Ți le-am trimis pe e-mail.

Am uitat. Mă uit acum şi te sun înapoi.

Se întoarse la masă şi deschise e-mailul. Trecu, cu degetul, pe ecran, peste toate schițele trimise de Ximena şi începu să râdă. Formă numărul.

— Trebuia să îți fi citit Shakespeare-ul, spuse Charles, râzând. Lady Anne îşi doreşte, auzindu-l pe asasinul soțului ei, diformul Richard al III-lea, lăudându-i ochii, ca aceştia să fie precum ai unui basilisc şi să îl ucidă pe loc.

— Ăla e un basilisc? întrebă Ximena, care nu era foarte convinsă.

— De fapt, e mai mult decât atât. E o combinație de dracontoped cu un basilisc. Suită de desene făcute de mâini diferite. În mod evident, e aproape un tratat de mitologie şi un bestiar la un loc.

— Dra… ce?

— În primele desene, cele mai simple, în care şarpele are cap de femeie, ni se vorbeşte despre seducerea Evei de către personajul cu pricina, ştim noi când, unde şi cu ce ocazie. Un cleric destul de important, pe numele lui Petrus Comestor, susține că şarpele a luat formă de femeie ca să se împrietenească cu Eva. Mai mult, unduirea femeii a fost creată de Dumnezeu anume după forma şarpelui, tot aşa cum înaintarea acestuia seamănă foarte tare cu felul în care merg femeile pe podiumul de modă. De ce i se adresează şarpele în Paradis doar ei? Şi nu îi spune niciun cuvânt lui Adam?

— Nu ştiu. De ce?

— Pentru că are loc o subtilă substituire de personalitate. Eva e, de fapt, şarpele. Pentru foarte multă vreme, şi în unele locuri încă şi astăzi, femeia este considerată şireată şi rea ca şarpele. Şi îi suceşte mințile bărbatului, întocmai ca acesta. În Evul Mediu, erau zile întregi când se predica numai despre asta. Femeia, precum animalul cu pricina, este de vină pentru toate relele lumii, de la dezastre naturale până la boli şi molime. E mesagerul diavolului, care a luat forma unui şarpe.

— Şi de ce are coroană?

— Păi aici e complexitatea desenelor. Basiliscul e regele reptilelor. E mic, dar al dracului. Te poate omori în toate felurile. Cu o atingere a cozii, cu respirația-i puturoasă, dar mai ales cu privirea. De-aia sunt moarte toată păsările alea din desene. Şi plantele. Pliniu cel Bătrân a scris prima oară despre el. Dar şi Isidor din Sevilla, în etimologiile sale. Nu a scăpat nici de bestiarul lui Leonardo da Vinci. Apare de câteva ori şi în Biblie. Nu ştii povestea basiliscului şi a aspidei? În fine, Pliniu zice că, dacă bea apă dintr-un lac, aceasta va ucide orice vietate care trăieşte acolo sau pe oricine bea apă din el pentru multe zeci de ani. Privirea lui topeşte până şi pietrele. Dacă priveşte sulița unui luptător, aceasta devine un fel de transmițător de electricitate şi omoară cavalerul care o ține.

— Şi cu cocoşul ăla ce e?

— A, asta e şi mai complicat. De la Beda Venerabilul încoace, se ştie că basiliscul s-a născut în urma ciocnii unui ou de reptilă de către un cocoş. Sau invers. Se cheamă, în varianta asta, desenată şi ea acolo, *cockatrice.* Chaucer îl va numi *basilicok*{20}, adică o combinație de două animale. De ce? Să nu îmi spui că alea sunt portrete-robot, desenate de specialiştii FBI – ului, ale unui basilisc ucigaş, zise Charles în glumă.

De la celălalt capăt al firului nu se auzi nimic.

— Serios? zise Charles. Nu îmi spune! Eu am făcut o glumă. Apropo, cine a făcut desenele alea?

— E puțin important acum.

— În fine. Dacă ați găsit un basilisc infractor, să ştiți că e greu de prins şi încă şi mai greu de omorât. Există două metode. Urină de nevăstuică. Trebuie să i-o turnați în cap. Sau, şi mai simplu, cum apare şi în desenele tale, dacă îi puneți o oglindă în față! Nu suportă să se vadă! Moare de nervi! Sau de scârbă! Sau privirea sa îl ucide până şi pe el însuşi. Prin oglindă. De aici cred că s-au inspirat şi ăia din legendele cu vampiri.

— Of, spuse Ximena. Nu poți fi serios până la capăt.

Poate că o să mă obişnuiesc, până la urmă.

— Până la care urmă? întrebă Charles, care avea chef să se distreze.

— Deci e un basilisc?

— Fără doar şi poate! Când mergem la casa voastră conspirativă, să ne întâlnim cu ăia?

— Sunt în drum spre tine. Te iau cam într-o oră!

— O oră?

— Da. Nu-mi spune că nu poți să…

— Nu, e în ordine, spuse Charles. Pe curând, atunci.

— Alo, nu închide! Voiam să te mai întreb ceva.

— Da. Ce e?

— Ştii că blazonul celebrei casei milaneze Visconti e reprezentat de un basilisc care înghite un copil?

— Blazonul casei Visconti? Nu. Nu ştiam. Dar ce legătură are?

— Nimic. Ziceam şi eu. Vin spre tine!

Capitolul 55

După ce închise telefonul, îl deschise din nou. Trebui să formeze de două ori până să apuce să răspundă Caligari.

— Şarpele din desen e un basilisc.

— Un ce?

— Un animal fantastic. Îți explic când ne vedem. Spune-mi, ați reuşit să aflați ce e cu numele alea de diavoli de pe pereți? S-au liniştit ăia? A reuşit doctorul să scoată de la ei ceva coerent?

— Of. La ce să-ți răspund mai întâi? N-am descifrat nimic. Iar nebunii noştri, în loc să fie mai bine, sunt mai rău. Câteodată mă întreb dacă doctorul nu le face ceva dinadins. Dacă nu îi ține acolo pentru că îi place să facă experimente pe ei.

— Serios? Mabuse?

— Nu, draga mea. Glumeam. Nu. N-avem nimic.

— Şi nu crezi că am avea nevoie de un ajutor din exterior?

— Într-o bază ultrasecretă? Nimeni, niciun străin, n-a intrat vreodată în seif. Şi ar avea nevoie de zeci de aprobări.

— Mă ocup eu.

— Pe cine vrei să aduci?

— Pe Charles Baker.

— Un politician?

— Nu e politician. A fost şeful de campanie al preşedintelui.

— Şi a nenumărați senatori.

— Da. Dar e un om de o cultură şi de o inteligență sclipitoare şi are avantajul că gândeşte cu totul altfel decât noi ăştia cu creiere cazone sau decât orice om normal. Cred că e o scurtătură care merită riscul.

— Nu cred, spuse Caligari, dând de înțeles că discuția pe această temă s-a închis. Eu zic să nu ne repezim.

— Ba o să crezi când o să îți spun ceva despre el.

— Ce? întrebă acesta, mai mult pentru a-i face pe plac interlocutoarei.

— E fiul Hypatiei Visconti.

Capitolul 56

Nici un fel de cod sau mister nu puteau să îi înlăture din minte lui Charles imaginea femeii din restaurant. Vocea suavă şi felul grațios în care îi mulțumise ospătarului i se învârteau în cap într-un amestec de tuşe roz şi pal-violacee. Cum una dintre principalele sale calități era că nu se pierdea niciodată de tot cu firea, reuşi pentru câteva clipe să iasă din el însuşi şi să se ia puțin peste picior pentru kitsch-ul dulceag care îl cotropise. Culoarea definitorie pentru pasiune trebuia să fie un roşu arzător, iar primul impuls, ca să îi placă o femeie, trebuia să fie provocarea unei dorințe fizice de neoprit. Şi totuşi, aici era altceva. Încă de prima dată, o asociase promisiunilor paradiziace din fel şi fel de reclame calofile, care favorizau, aşadar, frumosul de dragul frumosului. Toate părțile corpului ei, inclusiv pneuma pe care i-o intuia, îl trimiteau la un pachet publicitar integral, aşa cum se prezintă el în derulare în timp ce întrerupe un film la televizor. Dar imaginea generală, cea definitorie, era cea dintr-un panou publicitar care conținea o promisiune foarte diferită de viața reală, cum sunt cele cu plajele din *Barton Fink* sau *Carlito's Way,* din care femeia părea că ieşise sau în care, mai degrabă, erai invitat să intri, pentru a lăsa în urmă lumea oribilă şi trivială a realității cotidiene. Hotărâse că fata aceea reprezenta perfecțiunea. Şi, cum nu-i ştia numele, hotărî să o boteze cumva. Primul nume care îi veni în minte fu Kali. Nu era clar dacă din pricina zeiței indiene, zeiță fatală a morții sau a întunericului, una dintre nevestele lui Shiva, reprezentată adesea cu multe mâini în care ține pumnale însângerate şi cu căpățânile retezate ale victimelor atârnate la brâu. Probabil că nu. Mai degrabă numele îi venise de la *kalokagathia,* termen ce desemna idealul perfecțiunii la vechii greci.

În timp ce apa aproape gheață din duş îi spăla

gândurile, fu lovit brusc de o iluminare. Opri apa, îşi luă halatul pe el, fără să se şteargă, şi se repezi la parter, la biroul pe care lăsase hârtiile completate de la restaurant.

Transcrise şirul lui Fibonacci. Scrise primele şapte numere: 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21. Cum alfabetul avea doar 26 de litere, următoarele trei numere din şir – 34, 55 şi 89 – nu puteau fi folosite. Dar găsi o soluție şi la asta. Le adună şi notă suma, după modelul calculelor cabalistice. Aşa că 34 deveni 7, 55 se transformă în 10, iar 8 plus 9 făceau 17. Le adăugă şi pe acestea.

1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 7, 10, 17

Erau zece şi, după părerea lui, fiecare dintre ele indica pasul cu care trebuia făcută translatarea alfabetului, în logica codului lui Cezar. Câte o regulă sau un index diferit pentru fiecare cuvânt, aşa cum sugerase Leon Battista Alberti.

Încercă cu textul de pe spatele cărții lui Aristotel: *cdbdmmhtl onrs.* Cum alături de acesta era notat în agendă B1, adică Book 1, Cartea 1, încercă cu primul index din şir – 1 – cu o deplasare a alfabetului spre stânga. Scrise de două ori alfabetul unul sub altul şi îl mută cu un pas spre stânga pe cel de deasupra. C deveni D, D se transformă în E, iar B în C. Când termină operațiunea avea în față următorul text:

DECENNIUM POST

Charles sări în sus de bucurie şi pentru o clipă îl lovi un fel de nostalgie pentru asistentul său. O goni repede. Se gândi că existau două motive pentru care acesta scrisese cărțile în ordine pe listă. Primul, să le împerecheze cu persoanele la care au ajuns acestea, iar al doilea, fiind vorba despre un text mai lung, o frază formată din cel puțin 12 cuvinte, de vreme ce ambele texte codate pe care le avea deja conțineau fiecare câte două, pentru a stabili ordinea aşezării lor în frază. Dacă logica aceasta era corectă, însemna că următorul text, din Suetoniu, care era a şaptea carte din listă, trebuia rezolvat cu al şaptelea termen din şirul lui Fibonacci

modificat. Adică 21. Într-o clipă urma să afle dacă se înşelase undeva. Transcrise încă o dată mesajul de pe spatele cărții cu pricina: *strnsjr fsyj.* Aplică indexul 21, cu aceeaşi deplasare spre stânga. S deveni N, T se transformă în O şi R în M. Făcu repede şi următoarele transformări. Citi cu voce tare, îngândurat, rezultatul:

— NOMINEM ANTE.

Aşadar, George îi trimisese un text în limba latină. Traduse textele engleză: „zece ani după" şi „numele de dinainte". Asta avea acum şi, oricât plimbă cele patru cuvinte în minte, nu reuşi să înțeleagă despre ce e vorba Aşa că aşternu următoarea schemă. Puse cele patru cuvinte, iar între ele, provizoriu, câte o liniuță pentru fiecare dintre cărțile care îi lipseau.

DECENNIUM POST ——— ——— ——— ——— NOMINEM ANTE ——— ——— ———.

ZECE ANI DUPĂ ——— ——— ——— ——— NUME ANTERIOR ——— ——— ———.

Avea în față schema frazei finale. Şi era evident că trebuia să facă rost de celelalte opt cărți. Cât mai repede. Privi pendula de pe perete pentru a vedea dacă trecuse ora la care Ximena promisese că va veni după el. Chiar în acel moment se auzi soneria.

Nu se îndreptă imediat spre uşă, pentru că avea nevoie să cântărească dacă să ascundă toate documentele de pe masă şi cele două manuscrise sau să i le arate Ximenei. Bunicul său inventase o teorie care ținea de logica matematică, o alternativă la deducție şi inducție, respectiv abducția, conform căreia, uneori, intuiția poale suplini demonstrația, în absența tuturor elementelor necesare. În casa lor, multe exerciții de felul acesta fuseseră făcute, în special pentru dezlegarea a tot felul de mistere, reale sau imaginare. Hotărî, aşadar, să dea credit metodei încă o dată. Intuiția îi spunea să îi acorde încredere triplei agente.

Capitolul 57

Trupele o luaseră la pas de la Santa Clara şi Las Delicias şi făcură joncțiunea cu cele de la Los Placeres şi Puerto Esperanza. Cele două călăuze deschiseseră drumul întreaga noapte spre estul regiunii Macarena. Generalul Buendia condusese convoiul călare pe Humvee-ul armatei columbiene până la locul în care drumul se îngusta şi devenea impracticabil oricărui vehicul. Soldații descărcaseră mitralierele grele şi aruncătoarele de grenade din camioane şi le căraseră în spate. Ajunseseră la destinație spre dimineață şi încercuiseră de pe înălțimi micul luminiş pe care se întindea platoul cu cele două barăci, care mărgineau un fel de tabără de antrenament cu manechine ciuruite. Deşi urmăreau cu binoclul, de aproape trei ore, ce se întâmpla în vale şi erau gata în orice clipă de atac, nimeni nu schița niciun gest. Ordinul de asalt nu venise încă. Generalul voia să fie sigur că Mono Cabezon Urrutia se afla în tabără.

— Sau doarme ca nesimțitul, sau nu e aici, îi spuse generalul, printre dinți, aghiotantului său, care îl privea neliniştit, cu fața vopsită în negru şi verde. Dacă şi de data asta informațiile sunt proaste…

— Informațiile sunt corecte, răspunse acesta.

La un moment dat, lumea începuse să iasă din barăci. Primii se îndreptară spre toaletele improvizate, doi se apucară să sacrifice un porc care scotea nişte țipete sinistre, alții se alăturară pentru a ajuta la tranşarea lui. Singurul om care îl văzuse vreodată personal pe criminalul căpățânos îi urmărea cu binoclul pe fiecare. Invariabil, semnul pe care îl făcea cu capul era negativ.

Mono „Căpățână” era un terorist temut. Făcea parte dintr-o unitate marginală a armatelor de gherilă FARC. Era marginal pentru că nu avea nicio treabă cu ideologia lor. Ura în egală măsură marxismul şi capitalismul. La fel ca ceilalți, însă aceştia, spre deosebire de el, aveau nevoie

de o armătura ideologică pentru a-şi justifica crimele. Pe el nu îl interesau decât banii. Voia să strângă suficient cât să îşi cumpere un palat în India, unde îşi imagina că avea să devină un fel de sultan. Văzuse odată un documentar la televiziunea națională, şi din acel moment jurase că trebuie să ajungă acolo. Găsise pe internet un palat asemănător celui din film. Prețul era apropiat de 100 de milioane de dolari. Aşa că se făcuse mercenar şi strângea ca o cârtiță bani, pe care îi îngropa în geamantane de aluminiu, în locuri numai de el ştiute. Îşi vindea serviciile celui care plătea mai bine. Şi, cum FARC îi dăduse pe mână o echipă întreagă care să se ocupe de traficul de droguri, cel mai mare din Macarena, se văzu şi revoluționar. Înainte de a se alătura gherilei, avusese la activ peste 30 de răpiri şi asalturi asupra a peste 200 de bănci din întregul district. Dar asta, după cum putuse observa, nu îl aducea mult mai aproape de visul său. Calculase că ar fi avut nevoie de încă vreo 80 de ani, la ritmul în care se adunau banii. Aşa că preluase cele mai periculoase sarcini, în general răpiri de mare risc şi atentate asemenea, toate foarte bine plătite. Nu de puține ori se întorsese singur din misiuni, când micile sale batalioane fuseseră decimate. Circula despre el o legendă că ar avea nouă vieți sau că ar fi nemuritor. O lovitură. Atât îi mai lipsea. Dar una foarte scumpă, în valoare de 25 de milioane de dolari. Şi avea să plece de acolo fără să se uite în urmă.

Generalul Buendia conducea personal forțele AUC (Autodefensas Unidas de Colombia[21]) – o organizație-umbrelă paramilitară care avea misiunea să curețe țara de militanții FARC sau ELN. Trupele AUC coborâseră din nord, din Bolívar şi Sucre, trecuseră prin Córdoba şi Antioquia, unde îşi avea sediul la momentul acela. Curățau metru după metru de pământ. Dar ocazia aceasta de a-l captura pe unul dintre cei mai celebri criminali, o legendă, nu îi putea scăpa generalului, a cărui eficiență îl făcuse atât de celebru încât nu putea fi

clintit de la conducerea organizației.

— Trebuie măcar să se pişe! spuse generalul, furios. Doar nu are un borcan în baraca aia!

— De ce nu atacăm direct? îl întrebă maiorul.

Dar generalul nu voia să îşi asume niciun risc. Dacă nu era acolo, aveau să aştepte. Fusese foarte greu să găsească pe cineva care să îl toarne şi încă şi mai greu pe cineva care să ştie cum arăta. Oamenilor care stăteau întinşi în junglă le amorțiseră corpurile şi începuseră să se foiască atât de tare, încât generalul îşi trimise aghiotantul să îi potolească. Trebuia să apară odată! Şi tocmai când gândi asta, o matahală ieşi din baracă, cu mantaua desfăcută peste cămaşa albă. Se duse direct la jgheabul care aducea apă de la râul ce cobora muntele şi îşi băgă capul în el. În acel moment, generalul îl privi pe omul cu binoclul, care dădu afirmativ din cap. Generalul îl întrebă, scurt:

— Eşti sigur?

— Nu poți uita chipul celui care ți-a ucis familia, răspunse acesta cu ură.

Atunci se auzi un fluierat scurt, ca urletul unei păsări care cântă o singură dată în viață, prevestindu-şi moartea. Şi se dezlănțui iadul.

Două grenade, lansate din colțuri opuse, căzură pe prima baracă. Apoi o mitralieră fixă, aşezată mai jos, între doi copaci ale căror trunchiuri aproape atingeau pământul într-o îmbrățişare, începu să scuipe gloanțe de mărimea unor coceni de porumb. Celui mai apropiat, aflat dincolo de plantația de legume, îi zbură jumătate de față. Câțiva apucară să se lase la pământ, dar cei mai mulți căzură seceraţi, rând pe rând. Din a doua baracă ieşiră câțiva chiar înainte ca o nouă serie de grenade să o culce la pământ. O luară la fugă în spate, spre cascadă. Se auzi un nou fluierat şi mitraliera gigantică se opri din țăcănit. Cu mitralierele în mâini, oamenii generalului se năpustiră asupra platoului. Mono apucase o mitralieră şi, alături de încă vreo trei supraviețuitori, începu să tragă în

cercuri concentrice. Dar erau prea mulți. Oameni în haine de camuflaj se prăvăleau asupra văii înguste, cu generalul în frunte.

— Fără prizonieri! urlă acesta, în timp ce își şarja pistolul. Nu scapă nimeni!

I se ordonase să încerce, pe cât posibil, să îl aducă viu pe Mono Urrutia. Dar generalul nu avea nicio intenție să facă asta. „O să îl aduc!", spusese. Apoi mormăise în barbă: „O să vă aduc căpățâna!"

Căzură şi câțiva soldați, dar unul dintre ei aruncă o grenadă în direcția lui Mono. Aceasta căzu în fața lui şi îi reteză piciorul stâng. Căzut în genunchi, teroristul continua să tragă. Un glonte îl făcu, însă, să scape arma din mână şi încă unul îl lovi în piept, culcându-l la pământ. Dar se ridică, sprijinindu-se într-o mână. Ultimele focuri care se auziră îi lichidară pe cei care încercaseră să fugă înspre cascadă. Apoi se făcu liniște. Generalul era acum la câteva zeci de metri de Mono. Smulse o mitralieră de la unul dintre soldații săi şi grăbi pasul, în timp ce descărca mitraliera în cadavrele bandiților pe lângă care trecea. Se opri în fața omului ridicat într-o rână. Îl privi cum încerca să se ridice într-un genunchi.

— *Qué miras, cabrón?*{22} întrebă Mono şi scuipă o salvă de salivă amestecată cu pământ şi sânge chiar pe vestonul generalului.

Acesta apucă mitraliera de țeava şi îl lovi pe Urrutia în față. Banditul căzu, dar continuă să urle:

— *Chinga tú madre, pendejo!*{23}

Generalul îl mai lovi o dată, şi încă o dată. Până când nu se mai aud nimic. Apoi văzu la câțiva paşi un butuc pentru tăiat lemne. Îl apucă pe Mono de păr şi îl târî spre butuc. Smulse toporul din lemn şi, dintr-o lovitură, îi reteză capul. Îl ridică la nivelul său. Mono continua să clipească şi să încerce să scuipe. Înainte de a se potoli, generalul spuse:

— *Tu cabeza es mia, Cabezon!*{24}

Capitolul 58

Înainte de a ieşi din casă, Charles îşi trecu peste umăr şi pe sub braț centura în care era înfipt Police Python-ul.

— Ce naiba o să faci cu ăla? întrebă Ximena.

— Am jurat că până nu se rezolvă toate astea nu mă mai despart de el.

Şi, fără să mai aştepte ca femeia să spună ceva, deschise portiera din spate a Cadillac-ului Escalade, invitând-o să urce.

— Azi n-am şofer, spuse ea. Stăm amândoi în față.

Pe drum, Charles îi povesti tot ce ştia despre George. De-a fir a păr. Nu scoase, însă, niciun cuvânt despre vizita la tatăl său, despre biblioteca, imaginară sau nu, sau despre scrisoarea pe care o lăsase mama sa. Se tot gândise la ea în ultimele zile. Dar parcă îi era teamă să o deschidă. Sau poate respectul pentru tatăl său, care se abținuse atâta amar de vreme să deschidă plicul, îl oprise. Cum erau deja pe autostrada spre Washington, Charles întrebă:

— Mergem la D.C.?

— O să vezi, răspunse Ximena, cu un aer misterios.

— Ai de gând să mă legi la ochi, ca să nu văd unde e casa conspirativă?

Ximena îi aruncă o privire pe jumătate încruntată, pe jumătate glumeață.

— Eşti incredibil. Mergem întâi la Parkville.

— Parkville? Unde naiba e asta?

— Lângă Baltimore.

— Şi după aia? Ai zis că mai întâi. Sunt mai multe case conspirative? Îi ții pe ăia separat?

— Din păcate, nu.

— De ce din păcate?

— Ți-a mai zis cineva că eşti sâcâitor?

— Eu? Păi tocmai ți-am povestit o grămadă de chestii

pe care în mod normal nu le-aş fi spus nimănui. Vorbeai de reciprocitate. Îmi eşti datoare cu tot ce ştii.

— OK. O să îți spun absolut tot ce ştiu, dar după ce ne întoarcem.

— Promiți?

— Da, spuse Ximena, oftând. Promit.

Charles părea mulțumit de răspunsul femeii, dar reluă subiectul anterior:

— Ai zis din păcate. De ce din păcate?

— Meredith e OK, spuse femeia. Dar ăia doi, profesorii, sunt pe cale să se omoare între ei.

— Davidson şi Barett. Zău? râse Charles. Cum aşa?

— Aşa bine. Zici că sunt doi cocoşi. De când i-au pus împreună, deşi casa e mare, nu fac decât să zbiere unul la celălalt şi să se umfle în piept. Se pare că au dispute vechi, nerezolvate.

— Puncte de vedere ireconciliabile, se distră Charles. Şi zici că se încaieră?

— Erau chiar să se ia la bătaie de vreo două ori. În bucătărie, unul a aruncat o felie de pâine cu unt de arahide spre celălalt, iar ăsta a ripostat cu jeleul. De ce spui că au puncte de vedere ireconciliabile? Oamenii care îi păzesc n-au reuşit să afle exact despre ce e cearta asta.

— Davidson, care e poate cel mai important biograf al lui Lincoln, cu două Pulitzer-uri la activ, e fan absolut Lincoln şi susține că preşedintele n-a fost niciodată rasist, cum a tot fost acuzat, inclusiv de către cei care îi țineau partea, şi că abolirea sclaviei a fost întotdeauna în mintea lui. Doar că, în contextul epocii, era riscant să susțină asta la vedere, ori de câte ori avea ocazia. Majoritatea cercetătorilor susțin că Lincoln a evoluat şi s-a maturizat. Acest punct de fierbere îl căuta, se pare, George. De asta i-a şi vizitat pe toți ăştia. Barett e un susținător al lui Frantz Fanon. Ăla care a inventat rasismul negru. Marxist din gaşca lui Lacan şi Sartre. Sartre, care, chiar în prefața lucrării lui Fanon, zice că să omori un european înseamnă să ucizi două păsări cu

aceeaşi piatră: un opresor şi pe cel pe care îl oprimă.

— Cum adică? întrebă naivă Ximena.

— Nu contează. Una peste alta, Barett spune că Lincoln nu numai că nu a evoluat, ci că a fost un rasist împuțit de la început până la sfârşit. Îi neagă orice merit în abolirea sclaviei şi susține că n-a avut loc nicio evoluție, de vreme ce Proclamația de emancipare, în loc să elibereze sclavii rămaşi, îi înrobeşte pe o parte dintre cei deja eliberați şi că singurul ei scop era, într-adevăr, să scape de negri, dar nu prin eliberare, ci prin deportare. După Barett, Lincoln era un suprematist alb pur şi dur.

— Mă rog. Şi nişte bătrânei de calibrul lor se iau aşa la bătaie? Pentru nişte prostii?

— Pentru ei nu sunt prostii. Reprezintă esența muncii lor de-o viață. Şi, apropo, Barett nu ştiu să fie profesor pe undeva. Şi cum faceți? Îi țineți legați?

— Nu. Pe unul l-au mutat la etaj şi nu are voie să coboare.

Timp de câteva minute, nimeni nu mai spuse nimic. Fiecare îşi rumegă gândurile. La un moment dat, Charles întrerupse tăcerea:

— Ai zis că mai mergem într-un loc. Unde?

— N-o să îți dezvălui chiar tot, spuse Ximena, zâmbind. Mai bine spune-mi de ce te fandoseşti cu pistolul ăla mare şi greu. Ştii măcar să îi tragi piedica?

— Aaa! Asta e o ofensă îngrozitoare. Trage pe dreapta.

Maşina tocmai trecea printr-o zonă liberă şi o ieşire de pe autostradă urma la câteva sute de metri.

— Trage pe dreapta! spuse Charles.

— Fii serios!

— Dacă nu tragi pe dreapta, sar din maşină, spuse Charles, care deschise portiera.

— Închide uşa! Ce, ai înnebunit? Ce glume sunt astea?

— Trage pe dreapta.

Ximena avu un şoc când văzu comportamentul profesorului şi îşi spuse că nici el nu are toți boii acasă. Fu nevoită să iasă de pe autostradă pe un drum de țară.

Parcă pe un câmp, în dreptul unei ferme abandonate. Charles coborî sprinten şi intră în hambarul care abia se mai ținea în picioare. După un timp ieşi de acolo cu câteva obiecte: două sticle vechi, un pahar, o ceaşcă metalică ruginită şi craniul unei capre sau ceva asemănător. Îşi dădu jos sacoul şi se duse la gard, unde aranjă obiectele, la o oarecare distanță unele de altele.

— Dă-ți jos eşarfa, îi ordonă Ximenei, care îl privea perplexă.

Aceasta se execută. Charles îi făcu semn să se aşeze în spatele lui. Luă primul obiect la țintă, apoi mută mâna la al doilea, la al treilea şi tot aşa. Gardul era la o distanță cam de 40 de metri de ei. Se întoarse cu mâna asupra primei ținte. Ochi.

— Acum leagă-mă la ochi, îi spuse Ximenei.

Aceasta, nu foarte entuziastă, dar curioasă de demonstrația lui Charles se execută. După ce femeia se dădu în spate, Charles trase. Se auzi un zgomot de sticlă spartă şi ciorile de pe gard îşi luară zborul, protestând zgomotos. După o pauză, Charles mişcă mâna şi trase din nou. Pe rând, căzură a doua sticlă, paharul, cana ruginită şi tigva. Când îşi dădu eşarfa jos şi i-o întinse Ximenei, văzu că aceasta rămăsese fără replică.

— Cum ai făcut asta? îndrăzni să bâiguie ea.

— Simplu. E o chestie de geometrie. Am aproximat unghiurile şi de aceea am mişcat mâna exact cât trebuia. Mai ştii pe cineva din servicii alea secrete, la care lucrezi, în stare de asta? Vreun superagent?

— Mergem? întrebă Ximena, care era pe cale să îşi piardă răbdarea.

— Da, spuse Charles, hotărât. Şi în timp ce urca în maşină plasă întrebarea de grație: Jack Bauer mai lucrează pentru voi?

— Cine? întrebă Ximena.

— Nu ştii cine e Jack Bauer? spuse Charles, prăpădindu-se de râs.

— Eşti aşa un copil!

Urmă o pauză în care Charles continuă să se amuze în gând de isprava pe care tocmai o făcuse. Se distra prea bine, aşa că ţinu să continue:

— Ştii că detectivul ăla, sau ce-o fi, Columbus Clay, ăla care mi-a adus a doua carte, mi-a recomandat să nu am încredere în tine, pentru că eşti alunecoasă şi ai o agendă proprie?

Charles se întoarse cu totul spre Ximena, sprijinindu-şi spatele de geamul maşinii. Voia să îi vadă reacţia.

— Zău? zise aceasta, fără să i se clintească niciun muşchi de pe faţă. Ştii că prietenul tău cel mai recent e un escroc?

— Cum aşa? întrebă Charles. Asta sună interesant. Spune-mi.

Capitolul 59

— Crezi că trebuie să strângem pe aici? îl întrebă pe doctor Caligari, care tocmai coborâse în seif.

Acesta îşi mută privirea spre şeful său, lucru care se întâmpla foarte rar. În majoritatea timpului, doctorul nu privea pe nimeni în ochi. Privirea sa era tot timpul pe lângă interlocutor, dar şi când îl privea parcă privea prin el. Cu părul în dezordine şi cu mâinile mai mereu prin păr, masându-şi încontinuu fruntea, ca şi când ar fi vrut să înțeleagă ce se întâmpla în capul său. Mabuse părea într-un fel de luptă continuă cu demonii personali. Când îl vedeai mergând părea că e un somnambul. Una dintre ofițeresele de la baza militară îl întrebase pe Caligari ce e în neregulă cu doctorul. Acesta îi răspunse că probabil marii psihiatri sunt contaminați într-un anume fel de toți nebunii cu care au de-a face, dar garantă că e o somitate absolută în domeniu.

— De ce? întrebă acesta pe un ton şoptit.

— Pentru că o să aduc pe cineva aici. Un specialist. Poate o să ne ajute el să descurcăm ce e cu toate numele alea.

— Un specialist în ce? întrebă Mabuse. În diavol?

— Nu ştiu exact. În mai multe, răspunse Caligari, căruia încă nu îi era clar în ce era specialist Charles.

— Poate îl ştii. E un anume Charles Baker.

— Nu. Nu ştiu cine e, spuse doctorul, apăsând pe cuvinte. Dar, dacă considerați că ne poate ajuta, de ce nu? Interdisciplinaritatea ne-ar putea fi de folos. Nu strângem nimic. Trebuie să înțeleagă contextul.

Spuse asta şi se întoarse cu spatele la Caligari. Dacă acesta l-ar fi văzut, ar fi observat, pentru o fracțiune de secundă, un licăr ciudat în privirea doctorului. O strălucire dincolo de nebunie.

Capitolul 60

— Aşa bine. Columbus Clay nu e numele lui adevărat. L-a luat de un personaj de televiziune, Colombo. Cică i-ar fi împrumutat gesturile. Eu habar n-am, că n-am televizor.

— Nu ai văzut niciodată *Colombo?*

— Nu. Nici pe ăsta, nici altele. Pur şi simplu nu mă uit la televizor.

— Din principiu?

— Pentru că nu am avut niciodată timp. Şi pentru că tâmpeşte!

Charles hotărî că femeia din faţa lui e o enigmă mult mai mare decât i se păruse până atunci. Crezuse că o intuise, dar acum nu mai era atât de sigur.

— Şi celălalt nume?

— În tinereţe, a fost campion la box în Buenos Aires. Şi asta era porecla lui. De la Cassius Clay, un boxer celebru.

— Ştiu cine e. Muhammad Ali. Mi-a spus că e dintr-o ţară latino-americană.

— Da. Şi numele lui adevărat e Isidor Paramondi. De profesie frizer, din cartierul italienesc al Buenos Aires-ului, Palermo. Cineva a fost omorât într-o încăierare într-un bar şi, pentru că asasinul era mână în mână cu poliţia, i-au înscenat lui crima şi a fost condamnat la cincisprezece ani de închisoare.

— Şi atunci cum de e poliţist în America? Şi cum de vorbeşte engleză fără accent?

— A devenit frizerul închisorii. Tundea atât de bine încât nu numai deţinuţii, dar toţi gardienii, până şi directorii închisorii îşi tăceau frezele la el. Pe deasupra, mai era şi pe gratis. La un moment dat, a auzit o conversaţie dintre doi gardieni despre o evadare de sub escortă a unui deţinut periculos. I-a tot întrebat pe cei care veneau să se tundă şi toţi i-au răspuns, fiecare ce detalii ştia. A ascultai Isidor vreme de câteva luni

poveştile tuturor, milioane de detalii, până când, într-o zi, i-a spus directorului închisorii, care venise să se tundă, cine l-a făcut scăpat pe criminalul cu pricina, de ce şi cum. A povestit cu aşa un lux de amănunte, încât ăştia au găsit toate dovezile, aşa cum le povestise frizerul.

— Serios?

— Da. Se pare că are o capacitate anume de a reține tot ce se întâmplă în jurul lui. Şi îşi dă seama, din toată marea asta pe care noi o percepem ca zgomot, ce e important. Ca şi când ar avea un text în față, un text pe care îl are toată lumea, dar nimeni în afară de el nu e în stare să scoată nimic de acolo. Pentru el par să se lumineze, rând pe rând, cuvintele-cheie din textul respectiv. E un geniu din acest punct de vedere.

— Aşa, şi? întrebă Charles, care deveni foarte interesat de povestea polițistului-frizer.

— Dar, în loc să îl premieze, l-au bănuit imediat că e cumva amestecat. Aşa că l-au torturat zile în şir. Până când unui gardian mai deştept i-a trecut prin cap să îi sugereze şefului său să îl testeze cu încă o enigmă. Acesta n-a prea vrut la început, dar cum nu scoseseră nimic de la el şi cum zilele, în închisoare, sunt la fel de lungi pentru gardieni ca şi pentru deținuți, i-au dat nişte cazuri mai vechi şi l-au umplut de detalii nesemnificative, ascunzându-le cu grijă pe cele care contau, în poveşti demne de cele *O mie şi una de nopți.*

— Şi le-a dezlegat pe toate.

— Exact. Directorul închisorii era fratele şefului Poliției criminale argentiniene şi i-a povestit tărăşenia lui frate-său. Acesta nu l-a crezut la început, dar, cum avea nişte dosare nerezolvate, a zis să îl încerce pe Paramondi cu unul. I-au adus tot ce a cerut. Martori, obiecte de la anchetă. Şi a găsit criminalul, ascultând poveştile altora. În tot acest timp, toată lumea care a stat lângă el a văzut şi auzit aceleaşi lucruri. Niciunul nu a înțeles nimic.

— În afară de el.

— Da. Stai să vezi. I-au dat imediat cea mai bună

celulă. Singur. Pur şi simplu i-au transformat camera într-un fel de hotel. Dar a refuzat. Voia să fie între ceilalți deținuți. Şi să continue să tundă. I-au trimis tot felul de dosare noi. Le-a refuzat pe toate. I-a refuzat în fel şi chip, până i-au promis că îl eliberează cu cinci ani mai devreme. Şi judecătorul era în relații de cumetrie cu şeful Poliției. Cum a continuat să refuze, într-un târziu le-a trecut prin cap să îl întrebe ce vrea. A spus că e de acord cu eliberarea, dar că vrea să primească o recomandare din partea Poliției argentiniene care să scrie negru pe alb că a lucrat la divizia criminală. Şi să îi fabrice un dosar, în cazul în care cuiva îi trece prin cap să îi verifice trecutul. Tehnic vorbind, nici nu era o minciună atât de mare, aşa că au acceptat. Ultimul lucru pe care l-a cerut a fost ca cel mai bun profesor din Argentina să vină să îi predea personal limba engleză. Le-a rezolvat timp de patru ani toate cazurile care zăceau îngropate de secole. Şeful Poliției a ajuns ministru de Interne. După ce l-au eliberat, a aterizat direct la San Francisco. După cum ți-ai dat seama, are farmec şi am stabilit cât e de inteligent. Aşa că ăia l-au angajat cu entuziasm. Nu ştiu dacă ştii, dar e detectivul cu cele mai multe cazuri rezolvate din toată istoria Americii. A refuzat toate avansările. Până la asta de acum. Aşa că, dacă e cineva care să aibă o agendă personală în toată povestea asta, sigur nu sunt eu aia.

Charles amuțise de-a binelea la auzul poveştii lui Columbus Clay. Nu mai avu timp să spună ceva, pentru că maşina trase în fața unei case de pe o stradă lăturalnică din Parkville, Maryland.

— Un lucru, spuse Ximena, în timp ce se pregăteau să bată la uşă. Li s-a spus, când au fost ridicați de acasă, printre altele, că o să te întâlnească.

Charles nu înțelegea ce vrea să spună agenta.

— Şi toți trei au adus manuscrisele cu ei.

Capitolul 61

Ximena privea nedumerită cum se îmbrățișează Charles cu cei doi protejați ai FBI-ului. Mai puțin cu femeia care îi păruse, până şi ei, o statuie de gheață, prețioasă şi plină de aere. De când intraseră, agenții de pază insistaseră ca profesorul de la Princeton să stea de vorbă cu fiecare separat, ba mai mult, să converseze cu Barett la etaj, unde îl izolaseră. După ce stătuse un pic de vorbă cu profesorul Davidson în bucătărie, intraseră amândoi în încăperea care semăna cu o cameră de interogatorii, prevăzută cu un geam cu două fețe. După mai puțin de un sfert de oră, îl adusese şi pe Barett în aceeaşi încăpere. Îi spusese Ximenei să taie orice fel de microfon, iar aceasta se conformase.

Cei patru agenți de pază şi Dulce Saavedra, aşa cum o cunoşteau aceştia, priviseră cu uimire conversația dintre cei trei, mai întâi, apoi dintre cei patru, pentru că Charles o invitase şi pe Meredith Jackson la discuție. La început discuția fusese un pic tensionată, dar, pe măsură ce treceau minutele, cei doi cocoşi începuseră să se relaxeze, iar înainte de aducerea femeii în încăpere se trecuse mai degrabă la un fel de camaraderie, cu râsete şi bună dispoziție.

— Ce le-ai făcut? întrebă Ximena, în timp ce îşi punea centura de siguranță.

Charles zâmbi enigmatic. Se aşezase în spate, ca să poată răsfoi cele trei manuscrise pe care tocmai le primise. Avea în mână nestemate neprețuite: Cărțile Sibiline, cele trei cărți oraculare pe care legenda spune că le-ar fi cumpărat Tarquinius Superbus, al şaptelea şi ultimul rege al Romei; cele 75 de piese de teatru ale întemeietorului tragediei greceşti, Eschil, dintre care nimeni nu a citit vreodată mai mult de şapte, pentru că doar atâtea s-au păstrat; şi, mai mult de atât, neaşteptatul şi ciudatul al doilea volum din *Frații*

Karamazov de Dostoievski despre care nici măcar Charles nu auzise să fi existat.

Ximena nu înțelesese de ce Charles se aşezase în spate, dar când îl văzu îmbujorat ca un copil în fața pomului de Crăciun, în timp ce primeşte cadourile, înțelese motivul. Nimeni nu îşi poate imagina cât de cutremurătoare este experiența de a avea în mână un manuscris despre care se ştia că este definitiv pierdut. Ximena nu înțelesese exact ce forță copleşitoare poate avea o astfel de experiență până când, la doar câteva minute după ce porniseră la drum spre baza militară unde îşi avea sediul închisoarea-spital condusă de Caligari, Charles îi ceru să oprească maşina şi se dădu cât putu de repede jos din ea, după care se aplecă de parcă ar fi încercat să vomite, apoi se ridică din nou. Sprijinindu-se de maşină, încercând să inhaleze cât de mult aer curat putea.

— Ți-e rău? întrebă Ximena, care se dăduse jos, îngrijorată. S-a întâmplat ceva?

— Ştii ce e „sindromul lui Stendhal"?

— Nu, răspunse agenta, nedumerită.

— Odată, când scriitorul francez a făcut o vizită la Galeria Uffizi, văzând atâta splendoare în jur, atâtea capodopere, a fost atât de copleşit de ele, încât a leşinat. Mintea omenească poate suporta doar câte puțin din orice. Puțină nenorocire, puțină tristețe, puțină durere. Altfel, are un fel de buton de siguranță şi se prăbuşeşte în ea însăşi. Există oameni care au înnebunit după ce au trecut prin experiențe extreme. De obicei, tipul ăsta de reacție e asociat cu experiențele negative. Ce i s-a întâmplat lui Stendhal dovedeşte că şi frumosul în exces îți poate produce aceeaşi reacție. Cred că asta trăiesc acum!

Rostise aceste cuvinte în timp ce încerca să îşi regleze respirația. Îi ceru Ximenei o sticlă de apă, pe care aceasta o scoase din torpedoul-frigider al maşinii. Când Charles îşi reveni, se urcă înapoi în spate şi îşi propuse în gând să nu ia cărțile ca atare, ci să le răsfoiască doar aşa,

informativ. Primul lucru pe care îl căută la toate trei fură codurile. Găsi *qcaslbsk* în Cărțile Sibiline, *bq nrxoqrj* în cartea cu piesele lui Eschil şi *cnwnvdb* în cea atribuită lui Dostoievski.

— Din păcate, cartea asta a lui Dostoievski e în rusă, iar cunoştințele mele de rusă sunt, în cel mai bun caz, precare. Va fi greu să rog o colegă să mi-o traducă, având în vedere că această carte nu există, de fapt.

În timp ce spunea asta, scoase telefonul mobil cu care fotografiase tabelul cu cărțile şi codurile aferente şi trecu urgent la rezolvarea lor.

— Ce faci? întrebă Ximena, din față.

— Rezolv încă trei texte din mesajul lui George. Imediat.

Folosi indexul 2 pentru mesajul găsit în Cărțile Sibiline, pentru că în dreptul ei era trecut un B2 şi cifra 2 era a doua din şirul modificat al lui Fibonacci, indexul 3 pentru cartea pe care o primise de la profesorul Davidson şi, în sfârşit, indexul 17 pentru cea primită de la specialista în simbolistica medievală de la Cornell.

Notă în telefon textele, unul sub altul:

SECUNDUM – al doilea

ET QUARTUM – şi al patrulea

TENEMUS – păstrăm

Apoi umplu spațiile libere corespunzătoare din fraza incompletă. Privea textul, încercând să ghicească cuvintele care lipseau sau la ce se referă textul.

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM ——— ——— ——— NOMINEM ANTE ——— ——— TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— ——— ——— NUMELE ANTERIOR ——— ——— PĂSTRĂM.

Îi citi textul Ximenei.

— Ai habar care e mesajul?

— Din păcate, nu, spuse Charles. Pare că întreg textul

e în latină. Dar lipseşte exact jumătate din el. Poate cu încă două trei dintre spațiile libere eliminate aş putea încerca să ghicesc. Aşa, e, din păcate, prea puțin. Trebuie neapărat să găsim celelalte cărți.

— Da. Numai că manuscrisul lui Boates a dispărut, iar trei dintre persoanele celelalte habar n-avem cine sunt. Singurul cu care ai putea sta de vorbă e italianul ăla care nici n-a vrut să audă de noi. Poate tu o să ai mai mult succes.

— E prieten cu taică-meu. Aşa că n-o să fie foarte greu.

Charles nu fusese întru totul sincer. Textul îi spunea ceva, dar pentru că nu era sigur şi pentru că oricum nu avea rezolvarea, decise să nu îi spună nimic Ximenei.

Telefonul începu să îi vibreze în mână. Era din nou tatăl său.

— Gând la gând eu bucurie, zise Charles.

— De ce? întrebă acesta.

— Voiam să te rog să vorbeşti cu Cifarelli să mă primească mâine.

— Fabrizio? De ce?

— Nu contează. Poți să faci asta pentru mine?

— Da. Sigur. E aşa de urgent?

— Da. E urgent. De ce m-ai sunat?

— Părinții lui George îți mulțumesc pentru ajutor. Înmormântarea va fi mâine, la şase. Ne vedem acolo, nu?

Aşadar, Columbus Clay rezolvase ceea ce îl rugase. Se întrebă dacă Ximena ar fi făcut acelaşi lucru, în cazul în care ar fi rugat-o pe ea. Tot aşa cum se mai întrebă, dacă la un moment dat va fi nevoit să aleagă între cei doi, în cine ar avea mai multă încredere.

— Da. Sigur, răspunse.

Capitolul 62

— E sfârşitul lumii, spuse Keely, palid la faţă şi eu vocea tremurândă. Trebuie neapărat să convocam Cupola!

— Din nou? întrebă omul cu mască. Abia ne-am despărţit. Unii dintre noi abia am ajuns acasă. Nu exagerezi? Ce s-a întâmplat? Ce e atât de grav?

— Nu vă uitaţi la televizor? E peste tot.

— Stai o clipă.

Luă telecomanda de pe masa uriaşă din marmură şi porni televizorul direct pe CNN. Pe ecran se derulau imagini cu ceea ce părea să fi fost un câmp de bătălie. Două elicoptere, unul al armatei, celălalt sanitar, erau filmate chiar când aterizau. Nenumărate echipe de televiziune se plimbau prin ceea ce părea să fi fost scena unui măcel. Zeci de cadavre erau acoperite cu folii de plastic albastre. Partea de jos a ecranului era împărţită în două burtiere. Una fixă şi una pe care se derulau ultimele informaţii, aşa cum soseau. Pe cea fixă scria: „Distrugerea celui mai mare cartel din centrul Columbiei".

— Mă uit, dar nu înţeleg ce vrei să sp…

Dar nu apucă să termine fraza, că pe burtiera mobilă putu citi: „Unul dintre cei mai căutaţi criminali ai Americii Latine, Mono «Cabezon» Urrutia, şi întreaga sa bandă, anihilaţi de generalul Buendia, şeful forţelor AUC. Niciun supravieţuitor".

— Alo, se auzi vocea disperată a lui Keely. Mai sunteţi acolo?

— Da! spuse omul, într-un târziu, văd.

— Ce ne facem? Am muncit atâta să pregătim, să ne asigurăm, să fie totul exact cum am plănuit, minuţios, fiecare mişcare, întreaga lovitură.

— Eu zic că nu e cazul să alarmezi pe nimeni. Şi aş vrea să îmi faci o favoare: păstrează asta pentru tine.

— Şi cine o să se ocupe?

— N-ai grijă. Găsesc eu o rezolvare. Un înlocuitor. Unul mai serios şi care nu e atât de expus.

— Păi o să vadă toți asta. O să mă sune.

— Nu-i nimic, spune-le că avem totul sub control şi că avem o rezervă de încredere.

— Şi toată planificarea? Şi pregătirile? Nu mai avem timp! Cred că va trebui să contramandăm, spuse Keely, căruia îi venea să se dea cu capul de pereți.

— Liniştește-te! Cine a făcut planul ăsta?

— Noi, aici.

— E totul compromis? Toți cei care trebuiau să participe?

— Nu. Numai cartelul! Cei din Bogota sunt în ordine.

— Deci tot ce le lipseşte e un şef? Logistica e la noi?

— Da. Totul e pus la punct, dar Mono e imposibil de înlocuit într-un timp aşa de scurt.

— Liniştește-te, îți spun! Nu contramandăm nimic. Vom trimite pe altcineva în locul lui. Eşti la Copan?

— Da. Am decis să rămân aici până se termină operațiunea!

— Rămâi acolo! Te țin la curent. Şi, încă o dată, niciun cuvânt, nimănui. Pentru toată lumea, aveam un plan de rezervă, cum era şi normal, încă de la început. Clar?

— Clar, răspunse Keely cu jumătate de voce.

Era disperat, dar avea totală încredere în finanțatorul lor atât de generos, care îl pusese în urmă cu patru ani la cârma organizației. Ştia că unul dintre generali abia aştepta să îl vadă dus şi să îi ia locul. Şi aceasta ar fi fost exact ocazia potrivită. Ştia că, dacă atentatul asupra preşedintelui american, care urma să aibă loc la recepția în onoarea sa din barul de la ultimul etaj al hotelului Hilton, ar fi eşuat, rolul său în organizație ar fi fost redus drastic.

Planul era ca, înainte cu o zi de sosirea preşedintelui, un grup de prostituate să asalteze camerele agenților de la Secret Service, de la hotelul Caribe, iar la un moment dat una dintre ele să iasă goală din cameră, urlând.

Bineînțeles, poliția şi presa, pe care le aveau în buzunar, urmau să fie deja acolo şi să creeze un scandal imens, astfel ca toți agenții de pază ai preşedintelui să nu poată fi folosiți în ziua următoare. Ei ar fi urmat să fie înlocuiți de alți agenți, noi, mai puțini la număr şi mai puțin experimentați, astfel încât să fie nevoie de câțiva agenți columbieni, printre care s-ar fi infiltrat şi oamenii lui Mono „Căpățână". Apoi trupele de atentatori urmau să profite de această breşă în securitate pe două părți. Un elicopter avea să tragă din aer în sală, iar o trupă de desant ar fi atacat de pe acoperişul hotelului, pentru a se asigura că preşedintele e mort. Planul era perfect, din punctul de vedere al lui Keely, care se mândrea că întregul proiect era opera lui. Îl numea *The Grand Design*{25} – şi se pregătea să intre în istorie cu el. Mai mult, asta i-ar fi asigurat respectul celorlalți membri ai Cupolei şi l-ar fi plasat la conducere pentru o lungă perioadă şi, în special, pentru mărețele realizări care abia urmau!

Capitolul 63

— Acum unde mergem? întrebă Charles, după ce închise telefonul. La Annapolis, răspunse Ximena. Nu vrei să vii în față?

— Deocamdată mi-e bine aici. Ce e la Annapolis?

— Printre altele, Academia Navală a Statelor Unite.

— Mergem la Academie?

— O să vezi în mai puțin de o oră. Adică timp berechet să îmi spui ce ai discutat la casa de oaspeți.

— Nu, zise Charles. Ai mai făcut asta o dată. Şi eram tot în maşină. N-aş vrea să îți faci un obicei. Mi-ai promis că îmi spui tot ce ştii. E, deci, rândul tău.

Ximena ştia că nu mai are cum să se fofileze. Trebuia să îi dea lui Charles ceva solid, altfel acesta şi-ar fi pierdut încrederea în ea.

— OK. Nu ştiu mult mai mult decât line. Ştiu că avem o serie de crime oribile. Şi trebuie să-l prindem pe ucigaş sau, mai degrabă, pe ucigaşi, pentru că e clar că este vorba despre o conspirație.

— Ai vreo idee cine ar putea fi?

— Nu.

Charles plescăi nemulțumit. Urma să-i spună că nu crede nimic din ce zice, dar Ximena continuă:

— S-ar putea să ştiu cum a intrat George Marshall în posesia cărților ăstora.

— Zău? spuse Charles, surprins. Asta e interesant.

— O să ți se pară că am luat-o razna, dar îmi asum riscul.

— Mai razna decât ce s-a întâmplat până acum e destul de greu.

— Crede-mă. Se poate, spuse Ximena, serioasă. Ei bine, există o organizație mondială secretă.

— Aoleu, sper că nu o să mă iei cu comploturi iudeo-masonice, că mă dau jos.

— Nu, asta e o organizație pozitivă.

— Există comploturi care nu sunt malefice? râse profesorul.

— Dacă ai de gând să mă întrerupi în felul ăsta, nu-ți mai spun nimic.

Cum pasagerul din spate nu răspunse, Ximena continuă:

— E o organizație înființată cu 2000 de ani în urmă, care se numea la început Societatea Aristotelică, pentru că scopul ei era să recupereze şi să conserve întreaga operă a lui Aristotel, care se pierduse sau se deteriorase. Probabil că ştii povestea.

— N-o ştiu, răspunse Charles.

— OK. E un detaliu nesemnificativ pentru discuția noastră. La un moment dat, când Biblioteca din Alexandria a fost în pericol să ia foc, la primul incendiu, cel al vaselor din port în timpul asediului armatelor lui Cezar, organizația şi-a dat seama că e mai mult de protejat decât atât. Biblioteca din Alexandria a scăpat atunci de distrugere, în ciuda a ce susțin o parte dintre istorici.

— O mică parte. Din ce în ce mai mică.

— Exact. Ei bine, dar pericolul era real. Aşa că s-au organizat şi au decis să extindă această societate la toate cărțile. Şi i-au zis OMNES LIBRI.

— În latină? De ce nu în greacă?

— Nu ştiu. Probabil că latina începuse deja să devină *lingua franca.* Şi pentru că organizația şi-a găsit adepți cu repeziciune, inclusiv în Imperiul Roman. Prima mare ispravă a fost salvarea Bibliotecii de la Pergamon. Ştii, se spune că, în compensație pentru acea parte din sulurile arse în primul incendiu, despre care am pomenit mai devreme, Marc Antoniu i-ar fi adus Cleopatrei în dar 200.000 de suluri, pe care le-ar fi confiscat de la Pergamon.

— Da. De asemenea, puțini istorici sunt de acord cu asta.

— Poate. Dar povestea e parțial adevărată. Biblioteca

concurentă era în pericol, iar Marc Antoniu a salvat sulurile, nu le-a confiscat. Şi le-a adus în Egipt. Numai că nu i le-a dat Cleopatrei. Ci le-a donat organizației.

— Pentru că Marc Antoniu era…

— Omnes Libri. Exact.

— Frumos, zise Charles, care îşi freca mâinile de încântare în spate. Îmi plac basmele!

— Te asigur că nu e niciun basm.

— Da, da, zise Charles, maimuțărind-o. Zi mai departe.

— În fine, organizația a crescut continuu de-a lungul timpului. Şi a continuat să adune, din Antichitate şi până astăzi, ce era mai important în materie de scrieri din lume. Dar cum bine ştii, şi ştiau şi ei, nu e întotdeauna sigur ce scriere va rezista mai mult în timp şi care va rămâne importantă, aşa că au încercat să salveze cât mai mult. Până la apariția tiparului, aproape tot ce exista scris. Apoi din ce în ce mai selectiv. De când există biblioteci publice, au decis să nu mai colecteze cărți mărunte sau orice volum din care există în lume în mai mult de zece exemplare.

— Îți dai seama despre ce cantitate uriaşă de cărți vorbim?

— Aproximativ un miliard de cărți şi documente.

— Un miliard?

— Da. Biblioteca Congresului are 160 de milioane. British Library, vreo 150. Aşa că e doar de vreo şapte ori mai mare. Numai Biblioteca Publică din New York numără 50 de milioane. Aşa că nu e atât de mult pe cât pare. Important e că în jur de 500.000 dintre aceste volume sunt unice. Despre unele se crede că s-au pierdut, iar despre altele nu ştie nimeni că există.

— Am o singură nedumerire! Unde naiba e biblioteca asta de care nu ştie nimeni? Ca să adăposteşti atâta amar de cărți, ai nevoie de sute de kilometri de rafturi. Putem să facem un calcul, dacă vrei. Biblioteca Congresului e adăpostită de trei clădiri imense. De şapte ori atâta ar fi suprafața a 21 de clădiri imense. Sau Turnul Babel. Asta

nu se poate ascunde.

— Ce spui tu are sens şi nu ştiu cum să răspund la întrebarea asta. Mi-ai cerut să îți spun ce ştiu. Şi mi se pare că te-a luat amețeala lui Stendhal.

— Sindromul, râse Charles.

— Exact, sindromul. Deci cărțile alea sunt autentice. Ele vin de undeva, nu-i aşa?

— Nu ştim dacă sunt autentice, dar aşa par.

— OK. Te interesează mai departe?

— Da, da. Te ascult.

Charles auzea pentru a treia oară despre această organizație. Ceva trebuia să fi fost adevărat, dar formația sa ştiințifică şi spiritul cartezian erau o piedică serioasă în calea acceptării unei ipoteze care i se părea destul de absurdă. Mai mult, felul în care reacționa era o formă de scut. I se părea că, dacă nu ia foarte în serios un subiect, câştiga acea distanțare sănătoasă de care avea nevoie pentru a analiza informațiile pe care le primea.

— Ei bine, se pare că organizația are un program, început de ceva timp, de digitalizare a acestor cărți, de trecere a lor în format electronic, probabil în scopuri de conservare. Din câte am înțeles, au ales cam un milion dintre ele pentru asta. Şi există un centru, cu angajați, unde se copiază. Problema e cu cele sensibile. 100.000 dintre ele fac parte dintr-un program secret şi foarte discret de copiere. Ele sunt aduse în nişte centre răspândite în întreaga lume. Nu mai mult de cinci centre, cu câte trei angajați. Programul trebuie să se termine în cincizeci de ani.

— De ce nu le copiază la sediul bibliotecii?

— Habar n-am.

— 100.000 în 50 de ani înseamnă 2.000 pe an. Împărțit la cinci înseamnă 400 pe an de centru, la trei oameni. Da. Asta se poate! Am, totuşi, o nedumerire. Cum se face că o organizație care are atâta putere e, totuşi, atât de mică?

— Cum adică, mică?

— Păi, câțiva oameni, o mână care se ocupă de aceste transferuri, mi se pare mai degrabă o reuniune de cartier decât ceva serios.

— Te asigur că Omnes Libri e mult mai mare decât poate mintea noastră să cuprindă. Cei care se ocupă de cărțile rare sunt puțini şi extrem de siguri. Asta e o operațiune foarte riscantă şi trebuie păstrată într-un cerc restrâns. Biblioteca are foarte mulți angajați şi voluntari. De asemenea, oamenii care o susțin sunt foarte bogați şi puternici. Sunt răspândiți peste tot în lume. Structura lor de comandă e formată dintr-un Mare Maestru şi nu mai puțin de 72 de maeştri, care veghează ca totul să se desfăşoare potrivit regulilor, în cel mai mare secret.

— Aici e o altă problemă, spuse Charles, căruia ceva nu îi ieşea la socoteală. Dacă e aşa cum spui, multă lume implicată, asta contrazice o altă regulă. Cu cât mai multă lume e la curent, cu atât secretul e mai greu de păstrat. Cum de e prima oară când aud de toate astea? Vreau să zic, prima oară până acum câteva zile. Şi, mai ales, de unde ştii tu toate astea?

— La întrebările astea nu îți pot răspunde, iar sursele mele sunt confidențiale. Vrei să continui povestea sau nu?

— Da. În fine. Te rog.

— Ei bine, ăştia care se ocupă de copierea cărților rare sunt toți oameni de încredere. Sunt aduse câte zece cărți odată. Un cărăuş vine cu ele într-o valiză.

— Asta nu atrage atenția?

— Nu ştiu cum procedează exact, ştiu doar că acest transportator vine cu avionul cu această valiză pe care nu o scapă din ochi. Se duce cu ea direct la centrul de copiere. Lasă cărțile acolo. Stă prin preajmă până sunt copiate, după care se întoarce cu valiza de unde a venit.

Ximena aştepta ca Charles să mai facă vreo remarcă. Cum acesta nu spuse nimic, continuă.

— Ei, se pare că unul dintre cărăuşi a luat taxiul de la aeroport şi în maşină a suferit un atac de cord.

Taximetristul l-a dus repede la spital şi l-a lăsat acolo. Abia când s-a oprit, tulburat de ce i se întâmplase, a văzut că valiza rămăsese în spate, pe podea. S-a întors la spital să o restituie, dar omul murise. A deschis valiza. Cum erau doar cărți vechi, după ce s-a consultat cu nevastă-sa, a decis să le ducă la un anticariat, fără să se gândească că ar avea o valoare foarte mare. Şi-ar fi recuperat banii pe ziua pierdută. Şi anticariatul la care a ajuns e cel al bătrânului Marshall, tatăl asistentului tău.

— Asta se întâmpla în Louisiana?

— Exact. În New Orleans.

— Deci trupa de copiatori e acolo?

— Aşa se pare. Una peste alta, bătrânul Marshall crede la început că e o glumă, camera ascunsă, din astea. Până la urmă ascultă povestea taximetristului, care după îndelungi parlamentări îi povesteşte toată tărăşenia. Pe proprietar îl apucă sindroame din astea stendhaliene în serie, dar nu vrea să se dea de gol şi îi spune taximetristului că sunt cărți vechi, fără valoare, şi că se găsesc peste tot, prefăcându-se că îl refuză. Când acesta, cătrănit, ajunge la uşă, îl strigă, spunându-i că îi pare rău pentru el şi să spună un preț. Omul, modest, cere 300 de dolari. Bătrânul face un joc, se scarpină în cap. Taximetristul scade prețul la 250. Dar ar fi fost bucuros să primească şi 200. Bătrânul îi spune că îi dă cei 250 şi îi cere contactul, promițându-i că, dacă reuşeşte să le vândă, îi mai dă 10 la sută din prețul final. Taximetristul pleacă fericit şi e victima unui accident două zile mai târziu.

— Ucis?

— Foarte probabil! Marshall îl sună pe fiu-său şi îi spune să vină de urgență acasă. Acesta se cam codeşte. Bătrânul nu îi spune despre ce e vorba. Ştie ce dinamită are în mână! George ia cărțile şi pleacă cu ele! Din câte ştiu, în loc să le păstreze, le împarte ăstora din agendă. Fără să uite să îți lase în ele mesajele astea codate! Şi asta e, pe cuvântul meu, tot ce ştiu.

— Nu mă aşteptam ca Victor Marshall să escrocheze un biet om. Nu pare genul.

— Nici nu a avut intenția asta! A vrut să afle ce e cu cărțile alea! Intenția sa era să le predea poliției, nu să le valorifice. Aşa că l-a plătit pe taximetrist din buzunar! Dar George l-a oprit.

— Ai vorbit cu bătrânul Marshall?

— Da.

— Cum de nu a amintit bătrânul nimic despre asta?

— Când mi-a povestit istoria cu cărțile a făcut pentru prima oară legătura… Asta e tot! La întoarcerea spre casă e rândul tău!

Maşina ajunse în fața unui gard înalt, care nu lăsa să se vadă nimic din suprafața imensă pe care o delimita.

— Aici e Academia Navală? întrebă Charles, mirat.

— Nu chiar, spuse Ximena. Locul ăsta nu există, de fapt!

Capitolul 64

Charles privea mirat în jur, în timp ce maşina rula cu o viteză redusă prin imensitatea pustie a bazei militare. Părea un fel de campus universitar, cu clădiri pitice răsfirate pe o suprafață mare. Trecură pe lângă heliport, unde două elicoptere păreau păsări de pradă adormite, înconjurate de hangare în care se întrezăreau nişte blindate, la doar câțiva paşi de o pistă de aterizare, unde două avioane de dimensiuni medii păreau şi ele abandonate. Nu era nici țipenie de om, nici măcar un soldat de pază. De parcă o bombă biologică ce ucisese orice ființă vie, dar lăsase intacte toate obiectele neînsuflețite, tocmai fusese detonată acolo.

Ximena manevră maşina printre clădiri, ca o persoană familiarizată cu locul, până ajunse în fața unei clădiri altfel decât celelalte, care semăna cu o fabrică din secolul al XVIII-lea, integral din cărămidă, cu geamuri imense. În momentul în care agenta parcă maşina pe unul dintre locurile marcate, o uşă imensă, de metal, se deschise, iar din spatele ei apăru ofițerul-aghiotant al lui Caligari.

Cei doi fură conduşi prin coridoare nesfârşite şi complicate, urcând şi coborând scări, pe care parcă urcaseră şi coborâseră de mai multe ori, ca şi când cineva ar fi avut intenția să îi amețească, să nu înțeleagă cum se ajunge acolo, în centrul pământului, până în momentul în care Charles avu senzația că erau pe o bandă a lui Moebius, în care scara se răsucea în interiorul ei pentru ca, minute mai târziu, să revină pe exterior, ca într-o gravură a lui Escher.

În anticamera seifului îi aştepta directorul, în uniformă de colonel, cu privirea de vultur, ce părea împrumutată de la păsările ciudate care leneveau afară. Îi întinse mâna lui Charles, în timp ce privirea îi scana creierul. Şi apoi, tot ritualul cu deschiderea seifului. Lui Charles i se păru că trăieşte un vis suprarealist, care vira spre

expresionism, când ajunse pe coridorul închisorii-spital. Avu senzația că intrase într-un film al lui Robert Wiene sau al lui Lang sau Murnau, cu picturile acelea lipsite de orice fel de unghi normal, cu perspectiva deformată precum sufletele şi minţile celor 13 bolnavi-prizonieri pe care îi găsi în hala transformată în salon.

Schimbă câteva vorbe cu doctorul, a cărui prezență îi produse o stare acută de neplăcere, un sentiment straniu pe care nu ştia cum să îl definească. Pacienții-prizonieri îşi continuau nestingheriți preocupările din improvizata sală de sport, în timp ce Charles ceru voie să fotografieze peretele. Caligari încuviință, într-un târziu, la insistențele psihiatrului, care părea cea mai deschisă persoană din încăpere față de vizita profesorului de la Princeton. Îl lăsă până şi să încerce să stea de vorbă cu pacienții, să scoată ceva de la ei. Stătu aproape lipit de profesor tot timpul cât acesta încercă să îi descoasă. Nu scoase nimic de la ei, dar era ceva, în privirile lor, care îl contraria pe Charles.

Petrecură câteva minute purtând discuții mărunte despre contextul în care aşa-zişii nebuni decoraseră pereții. La ieşire, Caligari îi pofti pe toți în biroul său, unde îi servi cu cafea. Charles îi spuse că are nevoie de timp ca să înțeleagă ce era cu povestea aia, cu toate numele de pe perete, care erau, evident, nume ale diavolului sau ale extensiilor sale.

— E ceva, spuse Charles, aici, în tot firul ăsta, care nu se potriveşte cu restul. Dar nu îmi dau seama exact ce! Şi cred că nu mi-ați spus ce li s-a întâmplat oamenilor ăstora, de fapt. Par să fi asistat la o şedință de hipnoză în masă. În orice caz, e clar că tuturor li s-a întâmplat acelaşi lucru. Îmi puteți spune care e ăla?

Nimeni nu răspunse la întrebare. Părea că toți se gândesc dacă e cazul să îi împărtăşească lui Charles puținele lucruri pe care le ştiau.

— Cred că ar fi mai bine, rupse la un moment dat Ximena tăcerea, să îi spunem domnului profesor Baker întreaga poveste.

Caligari îl privi pe doctor, care încuviință din cap.

— Fie. Se pare că doamna Menard are o încredere foarte mare atât în discreția, cât şi în capacitatea dumneavoastră de a livra un rezultat concret. Cum noi suntem într-o fundătură, o să îmi asum riscul.

Şi îi povesti lui Charles aparițiile celor doi monştri pe care îi numiseră, în lipsa oricărui fel de informații, K1 şi K2, şi despre masacrele produse de aceştia, atât în rândul animalelor, cât şi printre oameni.

— Spuneți că oamenii aceştia sunt şocați pentru ca au fost martori în ceea ce mi-ați povestit şi că, de fapt, toți au văzut acelaşi lucru? Şi că îl consideră responsabil pe diavol? Presupunând că e aşa, de unde ştiu toate numele alea? Că doar fiara criminală, sau ce-o fi fost, nu s-o fi prezentat cu toate numele sale. Toți? Ca şi cum cineva i-ar fi obligat să le învețe pe dinafară. Pe mine ceea ce îmi povestiți cu privire la animalele moarte duce cu gândul mai degrabă la Chupacabra decât la altceva.

— Da. Numai că Chupacabra, dacă o fi existând, nu a atacat până acum oameni, se ocupă de capre. Le suge sângele, că doar de acolo îi vine numele, se auzi, pentru prima oară în acea seară, vocea lui Mabuse. Eu însumi am făcut studii destul de complete, în tinerețea mea, despre vampirism. Ajunsesem un fel de specialist în precursorii acestui fenomen care în Europa este destul de banal în esență, ca şi în America, de altfel. Multe chestii cu biblii, cruci şi exorcism. Foarte politizat de Biserică. Pe când izvoarele trebuie căutate în Asia, în cultura populară, după părerea mea. Ați auzit despre Lamastu, o zeiță asiriană care fură bebeluşi şi suge sângele bărbaților tineri? Dar de Lamia, amanta lui Zeus, care şi-a mâncat copiii pentru că Hera o făcuse nebună şi după aceea, ca să se răzbune, sugea sângele copiilor mici, smulşi chiar de la sânul mamei lor? De Lilith, entitatea sumeriană care trăieşte într-un copac *hullappu?* Despre cei şapte demoni ai mesopotamienilor, care sugeau sângele războinicilor? Despre Uruku, tot din Mesopotamia, care

chiar asta înseamnă, „vampirul care atacă omul”? Despre seria nesfârşită de vampiri din Valea Indului, în frunte cu Kali, cea mereu acoperită de sânge, şi continuând cu creaturile cu cinci picioare care nu se saturau niciodată să bea sânge, cuplul Raksashas şi Raksashis, amintit chiar în *Vede,* care apar şi pe peretele ăsta, dacă nu mă înşel? Asanbonsam, monstrul african cu dinți de fier? Obayifo şi Yarama-yha-who? Empusa, fiica lui Hecate, Krampusul încornorat, Ekimmu sau Lemuria, Penanggalan-a malaysiană, vetalele şi gouliii? Sau sinistrul vampir chinez Chiang-Shih, care zboară în noapte şi nu poate fi prins? Şi, ca să ne întoarcem în America Latină, adică chiar aici, de unde se pare că au pornit evenimentele noastre, despre El Cihuateteo al aztecilor sau despre Tlahuelpuchi al olmecilor?

Cei trei amuțiseră. Caligari îl privi foarte mirat pe doctor, pe care nu îl auzise niciodată să facă un excurs atât de lung, în toți anii de când lucrau împreună. Ximena părea total depăşită de discuție şi i se păru că doctorul voia să facă pe deşteptul ca să îl impresioneze pe Charles. Doar Charles avu o bănuiala ciudată. Avea senzația că tot ce spusese doctorul i se adresa, de fapt, lui şi că acesta îi citise cartea despre istoria şi mitologia vampirismului. Era clar că voia să îi transmită un mesaj. Voia să se lămurească, aşa că hotărî să între în joc.

— Şi ce legătură are asta cu diavolul?

— Legătura o fac pacienții. Tocmai că, în tot ceea ce v-am enumerat, aceste masacre, făcute de ființe imaginare, sunt apariții diavoleşti. De fapt, diavolul şi iadul fac parte din istoria noastră de când existăm pe pământ.

— Pardon, spuse Charles, care, simțind că se intra abuziv pe teritoriul său, se aprinse. Noțiunea de diavol pur şi simplu nu există înainte de prima religie dualistă, cea inventată, în jurul anului 600 î.Hr., în Iran de Zoroastru sau Zarathustra, cum îi spune Nietzsche, pe urmele lui Herodot. Până la sosirea lui Mithra, universul este într-o confruntare dual între Ahura Mazda şi

Ahriman — adică Binele şi Răul. Aici intră în scenă Zoroastru, care fondează primul monoteism cunoscut în istorie, modelul pentru toate marile monoteisme ulterioare, de la iudaism la creştinism şi până la religia musulmană. Ahura Mazda devine unicul Dumnezeu, Ahriman – Diavolul, iar Mithra va fi echivalentul lui Messia Iisus. Mântuitorul. Îl va învinge în marea confruntare finală, cea de la sfârşitul timpurilor, pe Ahriman şi va prezida Judecata de Apoi. Cei buni vor merge în paradis, iar cei răi – în iad. Iată iudeo-creştinismul în întreaga sa splendoare. În Iran se creează, aşadar, pentru prima dată cuplul Dumnezeu – Diavol. Zarathustra e genial şi merge mai departe, impune o Biserică. Religia devine a tuturor. Dar pentru a fi siguri de asta, poporul trebuie bine îndrumat şi păstorit. Şi aşa, casta preoților dobândeşte o putere fără precedent. Sună cunoscut şi asta, nu-i aşa? Reformele cele mari sunt două: una are miza mântuirii sau a damnării eterne şi a doua – puterea Bisericii, să îi zicem, deşi conceptul nu există încă, care devine independentă de autoritatea seculară. Diavolul este, aşadar, clar şi fără putință de tăgadă, o invenție politică, exact aşa cum ați spus dumneavoastră mai devreme, referindu-vă corect la vampirul din spațiul european şi cel american. Dar e de dată relativ recentă. Singurul motiv al inventării diavolului este dominarea maselor. Iar dacă trecem în Europa, nici Grecia antică, contemporană cu Zoroastru, nici cea de mai târziu şi nici romanii nu cunosc noțiunea de diavol. Nu numai ca denumire. Pur şi simplu, diavolul s-a ascuns în nisipurile Babilonului. Încă nu şi-a luat bilet pentru Europa.

— Aici trebuie să vă contrazic. Una dintre valorile supreme ale Romei era *pietas.*

Senzația celor doi spectatori era că asistau la un duel fără săbii între doi spadasini care nu concepeau sub nicio formă să piardă confruntarea din acea seară. Habar n-aveau cum se ajunsese la asta şi care fusese scânteia

care aprinsese fitilul.

— Dar *pietas* nu înseamnă în niciun fel ce ne-a făcut creştinismul să credem că înseamnă, în ciuda etimologiei latineşti. La romani, noţiunea definea onoarea, demnitatea. Interpretările despre religiozitatea lumii romane sunt abuzive şi inventate în creştinism. O grămadă de prostii s-au spus despre acele vremuri. Teologi iluştri s-au chinuit să adapteze lumea aceea la obsesiile creştinismului. Până şi un copil ştie că un Nero nebun a dat foc Romei.

— Şi nu e adevărat?

— Nici vorbă. Este vorba despre o calomnie groaznică, de care au avut parte toţi împăraţii romani, mai ales cei despre care se zice că erau un fel de vampiri, iată, din nou însetaţi de sânge, pentru că îi prigoneau pe creştini. Îi prigoneau pe creştini pentru că la romani, dacă cineva susţinea că vorbeşte cu Dumnezeu sau e fiul lui Dumnezeu, îl cam trimiteau la plimbare. Dacă pretinzi că zeii au un plan cu tine, înseamnă că eşti dus cu sorcova. Un individ care făcea asta, că era plin de nebuni şi de şarlatani şi pe vremurile alea, era de-a dreptul exilat, dacă nu chiar omorât. Pentru că acceptarea unui astfel de delir punea în pericol însăşi existenţa Romei, care se baza pe democraţie şi pe respectarea legilor. Vaticanul, cu propaganda lui deşănţată şi rău intenţionată, a făcut din romani nişte monştri. Ei îşi apărau normalitatea şi demnitatea. Nu existau pe atunci femei isterice care urlau că a intrat diavolul în ele şi o grămadă de proşti care să le împingă la exorcizare sau femei slabe la minte, care vorbeau cu vreo sfântă sau vreo fecioară şi creau prozeliţi. Sau, dacă apăreau, erau imediat trimise la plimbare, aşa cum elimini piciorul cangrenat pentru a opri infectarea întregului corp. În această cheie trebuie citită relaţia romanilor cu sectele. Iar esenienii, sau creştinii, erau pe vremea aceea doar exemple dintr-o mare mulţime. Seneca a scris un tratat întreg despre ăştia, care se cheamă *De superstitia,* adică „Despre superstiţie”. Şi apropo, nu

numai că Nero nu era nebun şi n-a dat foc Romei. Nici măcar nu era acolo. Iar când s-a întors a plâns în pumni zile întregi, văzându-şi mistuit de flăcări palatul favorit. Cum spuneam, nici Roma antică nu cunoaşte noţiunea de diavol. Ba nici spre religie nu are aplecare aparte.

— Dar evreii cunosc foarte bine Diavolul, protestă Mabuse cu jumătate de gură.

— Ne-ar lua zile întregi să reconstituim istoria în felul ăsta. Foarte pe scurt, primul iudaism, deşi vorbeşte despre mai mulţi demoni, nu are încă habar de diavol. Acesta e inventat mult mai târziu, după anul 200, şi noţiunea este, cum spuneam, adusă din Orientul Mijlociu. Dracul începe să îşi bage coada în viaţa oamenilor doar odată cu macabeii şi sub influenţa elenismului. Şi asta în contextul în care poporul evreu, mai precis unele secte, e cuprins de disperare când vede că speranţele mesianice rămân fără rezultat. Pluteşte în aer un fel de angoasă apocaliptică, despre care putem spune din nou, fără putinţă de tăgadă, că este şi ea politică. Dar şi aşa fiind, diavolul evreilor rămâne foarte departe de fiara teribilă din Noul Testament. Primii evrei nu aveau nici măcar infern.

— Şi Seolul ce e atunci? se repezi Mabuse.

— Seolul e un loc unde ajungi după moarte. E liniştit şi arid. Doar praf şi întuneric. Nici urmă de culoarea explozivă, barocă *avant la lettre,* pe care o dobândeşte pe măsură ce trec secolele, în creştinism. Mai e o problemă ideologică, deloc lipsită de importanţă. În Vechiul Testament, Dumnezeu e Dumnezeu, iar Satana e un prinţ inferior, un înger căzut. Şi el i se supune lui Dumnezeu. Nu e defel echivalentul său cel rău, căci apare pericolul pe care evreii îl sesizează, acela de a transforma iudaismul într-o gnoză dualistă. Creştinii au probleme foarte mari şi dezbat secole la rând. În tratate nenumărate şi polemici nesfârşite, traduse, cele mai multe, prin Concilii destul de tensionate, răspunsul la întrebarea dacă Diavolul este cauza sau efectul Răului.

Acest răspuns este aproape imposibil de dat şi apasă Biserica timp de sute de ani. Statutul său, în primele patru secole, rămâne ambiguu. Primul mare predicator pe tema Satanei, cel care îngrozea publicul vorbind despre puterea Diavolului, era un individ pe nume Priscillian. Biserica s-a îngrozit atât de tare de ce putea să scornească ăsta, încât îl condamnă la moarte. Sunt executați atât el, cât şi iubita lui şi câțiva dintre prozeliții pe care îi făcuse. Sunt arşi pe rug. Biserica l-a şi etichetat rapid, inventând o erezie pentru el, pe care o numeşte encratism. N-are a face că aceeaşi erezie e folosită şi pentru alte încălcări. Boli diferite, acelaşi diagnostic şi, bineînțeles, acelaşi tratament. În mod paradoxal, Biserica începe, cu timpul, să vadă diavoli peste tot. Există un personaj, într-un roman al lui Dostoievski, care avea obsesia asta cu dracii şi care închidea brusc uşile, pentru a le prinde diavolilor coada în uşă.

— Da. Părintele Ferapont.

Charles zâmbi, în semn de apreciere pentru cunoştințele lui Mabuse.

— Cum spuneam, într-un fel paradoxal, Biserica începe să se transforme ea însăşi în Priscillian. Şi se adaptează foarte uşor. Cum apare ceva ce nu-i convine din punct de vedere politic – atenție, spun din nou din punct vedere politic –, cum mai inventează o regulă şi mai scoate din mânecă o erezie. Pe Origene îl condamnă pentru că face diferența între mai multe tipuri de draci. Nici măcar la mai bine de 800 de ani după asta nu e clar cine e Satana de fapt, de unde vine şi ce vrea. Conciliul de la Lateran stabileşte că şi demonii sunt creația Domnului şi că, în momentul când au fost creați, nu erau răi. Suntem în anul 1215 şi nimeni nu ştie încă să spună cum au devenit răi, dacă s-au născut buni. Aşa că imaginația populară, sub strict control ecleziastic, nu mai cunoaşte limite. Tot felul de teologi inventează tot felul de poveşti, care de care mai îngrozitoare. De la demoni de toate felurile, sucubi şi incubi, ființe înaripate, cu coarne

şi copite, cu faţă de ţap, cu coadă de măgar, cu trupuri de şarpe, o întreagă populaţie drăcească cotropeşte lumea creştină. Au nume şi caracteristici speciale. Unii sunt şmecheri şi perverşi, alţii tâmpi şi jucăuşi, alţii răbdători şi subtili sau urâţi ca dracu', pardon, şi mirosind a pucioasă. Armate întregi defilează prin Evul Mediu. Sunt catalogaţi, numiţi, botezaţi. Îi cheamă oricum le trăsneşte unora, cărora nu le dă pace vena creatoare, să scrie nişte lucrări despre ei. Îi cheamă Amon şi Adramelech, Moloch şi Chax, Gaap şi Azazel, Belzebut şi Belfegor, Alvion şi Barbato, Orias şi Satana, Furfur şi Arloch, Vual şi Haborym. Până şi Leonardo sau Asmodeu. Începe să li se spună tot mai insistent fiara sau bestia. De fapt, pacienţii dumneavoastră, se pare, le cunosc numele mai bine decât mine.

Caligari privea înmărmurit întreaga scenă. Un lucru era clar. Deşi nu dădea doi bani pe polemica desfăşurată în faţa lui, începea să înţeleagă de ce Ximena îl admira pe profesorul de la Princeton.

— Se ajunge atât de departe, continuă Charles, încât în 1551, un individ care semnează cu numele de Fromenteau tipăreşte un inventar al diavolimii şi stabileşte cu precizie că exista 72 de diavoli superiori, adică un fel de feţe regale, care au peste şapte milioane de diavoli în subordine. Alte calcule din epocă, polemizând cu numitul Fromenteau, consideră că sunt şase legiuni de demoni, fiecare compusă din 66 de cohorte, fiecare cohortă având 666 de plutoane, fiecare a câte 6.666 de demoni. Dacă o să fiţi curios să faceţi un calcul, eu am fost, o să vedeţi că ne oprim puţin sub două miliarde. Ceea ce e mult mai mult decât întreaga populaţie a lumii la acea dată.

Mabuse îl urmărea pe Charles cu o privire perversă, ca un vânător care avea convingerea că animalul pe care îl vânează s-a prins în plasă. Dacă vreunul dintre cei trei l-ar fi privit cu atenţie, ar fi sesizat pofta din ochii acestuia.

— De fapt, spuse Charles, şi aici închei povestea asta

cu drăcăraia iadului, diavolul este o invenție politică şi o armă politică de temut, folosită ca atare împotriva oricui nu se supune. Biserica vrea puterea. Şi o vrea într-un mod absolut. E un complot neruşinat împotriva oricui i se opune, împotriva oricui stă în calea acestui plan cu adevărat diabolic de dominare a lumii. Dacă există cineva care îndrăzneşte să gândească şi să se exprime liber, e imediat pus la punct şi, la limită, suprimat. La câți diavoli s-au inventat, nu e greu să imaginezi tot atâtea erezii. Inchiziția, înființată mult mai devreme decât se crede, prin secolul al IV-lea, devine operațională abia şapte sute de ani mai târziu, în urma unui decret semnat de Pedro al II-lea de Aragón, cu binecuvântarea papei Inocențiu al III-lea. Toate marile erezii erau amenințări directe la adresa autorității spirituale a Bisericii. Nicio execuție nu era nevinovată. Filip cel Frumos desființează templierii nu dintr-un motiv ideologic, ci pentru că vrea să pună mâna pe averile lor, care deveniseră uriaşe. Biserica nu trebuie decât să livreze justificarea ideologică. Crimele imaginare, printre care venerarea lui Bafomet, diavolul pe care se afirmă că templierii l-ar fi pupat în cur, la propriu, şi la care s-au închinat şi căruia i-au adus ofrande, nu e o justificare pentru proces, ci o demonstrație de forță. Şi totul cu binecuvântarea papei Ioan al XXII-lea, un papă lacom şi fricos, supranumit în epocă, de către ordinele călugăreşti care predicau sărăcia lui Hristos, „curva de la Avignon". Dacă vreun popă punea ochii pe o mică afacere a cuiva sau, din contră, pe una care crescuse binişor, îl acuza de erezie. Dacă o femeie îşi ura vecina, pentru că era mai tânără sau mai frumoasă, o turna pentru vrăjitorie. Verdictul nu era întotdeauna pedeapsa capitală, dar de multe ori era. Aşadar, politică şi putere economică. Ca în urmă cu două mii de ani, în Iran, diavolul îşi păstrează rolul intact. Sigur, superstițiile comune nu fac decât să îi netezească drumul. Cred, prin urmare, intuiția îmi spune, că aceşti pacienți ai dumneavoastră sunt victimele unei lupte pentru putere.

Concluzia surprinzătoare îi lăsă mască pe toți participanții la conversație.

— A cui şi de către cine? întrebă Mabuse, care fusese singurul capabil să urmărească poliloghia lui Charles. Eu cred că, în ciuda lucrurilor extraordinare pe care le-ați spus sau ținând cont de ele, răspunsul e în ce au scris pacienții noştri pe perete.

Şi spuse asta accentuând foarte tare ultima propoziție.

— Dacă lucrurile stau într-adevăr aşa, o să am nevoie de ceva timp îmi dau seama. Cum spuneam, am o senzație pregnantă că ceva nu e în ordine aici, dar nu pot pune degetul pe acel ceva.

Capitolul 65

Drumul de întoarcere începu cu o tăcere lungă. Charles răsfoia întruna fotografiile de pe telefonul mobil, pe care le mărea şi le micşora, se fixa pe câte un detaliu, pentru ca apoi să reia operațiunile. Zâmbetul care i se aşternu în colțul gurii, la un moment dat, îi scăpă Ximenei, care era concentrată la drum.

— Ce-a fost asta? întrebă Charles într-un târziu.

— Asta, ce?

— Vizita asta. Tot ce am făcut a fost să fac nişte poze. Nu am aflat mare lucru. Puteați să fotografiați şi voi pereții, aşa cum ați făcut cu desenele, care, bănuiesc, provin din aceeaşi sursă. Nu trebuia să venim până aici.

— Eram pe drumul de întoarcere, nu am făcut un ocol special. Şi apoi, chiar dacă a fost scurt, nu cred că a fost aşa de inutil. Cred că ți-a prins bine să vezi contextul şi, mai ales, să îi câştigi încrederea lui Caligari, care nu te-a prea vrut acolo. Ei, acum îmi spui?

Charles se declară mulțumit, pentru moment, de răspunsul Ximenei.

— Trebuie să studiez cu atenție numele astea. Nu le ştiu pe toate. Dacă e vreun mesaj ascuns aici, o să îl găsesc.

— Am înțeles. Nu mă refer la asta.

— Dar la ce? La Lincoln?

Ximena dădu afirmativ din cap.

— Cât timp avem?

— Ceva mai mult de două ore.

— OK, spuse Charles. Cât ştii despre Lincoln? Presupun că ai învățat la şcoală destul de mult.

— Din păcate, am venit în America abia la facultate. Liceul l-am făcut la Brighton. Şi cred că ştii că englezii nu sunt foarte preocupați de istoria Americii. Aşa că poți considera că sunt *tabula rasa.* Ia-o de la început.

— Bun, dar trebuie să înțelegi că, pentru a deduce ceva

de aici, trebuie să pricepem exact contextul în care se întâmplă lucrurile. Trebuie să reconstituim ce ştia George şi George ştia multe. Trebuie să încercăm să ajungem la concluziile la care a ajuns el. Întâlnirile cu cei patru special în Lincoln ne ajută, într-o oarecare măsură.

— Apropo, ce ți-au zis? Sau, mai bine spus, ce le-ai făcut? Cum naiba i-ai împăcat pe cei doi?

— Astea sunt secrete profesionale, spuse Charles zâmbind. Un lucru, însă, e interesant. Toți patru, de la Boates la Barett, l-au lăudat pe George în toate felurile. Şi nu erau vorbe de complezență. Se pare că George a reuşit să îi facă pe toți să creadă că este absolut de acord cu tot ce spune fiecare. Ceea ce, pentru cât de diferiți sunt şi cât de suspicioşi, e o adevărată performanță. Descopăr lucruri pe care nu le ştiam despre el. În fine, cum bine ştii, întrebarea care îl frământa pe George este ce îl face pe Abraham Lincoln să se transforme dintr-un avocat de prerie, cu siguranță rasist şi, în cel mai bun caz, indiferent față de problema sclaviei, într-un adversar al ei până într-acolo încât să îşi dea viața pentru abolirea acesteia. Trebuie să înțelegem dacă Lincoln a evoluat cu adevărat, în mod natural, s-a maturizat, cum spune profesorul Frazer, sau s-a întâmplat altceva. La un moment dat, în primăvara lui 1864, după o întâlnire cu guvernatorul statului Kentucky, la care au participat un ziarist şi un senator, ziaristul cu pricina, un anume Albert Hodges, îl roagă pe preşedinte să rezume pe o bucată de hârtie lucrurile pe care le-a spus în acea seară. Nu e foarte clar de ce face asta, poate are un simț al istoriei foarte dezvoltat. Cert e că Lincoln îi scrie o scrisoare care a devenit celebră. Fără Hodges, astăzi ne-ar fi lipsit o verigă importantă din istoria evoluției acestui personaj excepțional. Hodges se întreabă de ce şi-a schimbat preşedintele poziția în doar trei ani, de la discursul inaugural, când susține că nu va interveni defel în problema sclaviei, în cea de emancipator. Răspunsul e arhicunoscut: „Sunt în mod natural împotriva sclaviei.

Dacă sclavia nu e greşită, atunci nimic nu e". Mai spune, citez acum aproximativ, că, în calitate de preşedinte, trebuia să rămână obiectiv şi că nu îşi putea permite ca o judecată morală abstract-personală să îi afecteze obiectivitatea şi rolul de protector al legilor şi al Constituției. Scrisoarea se încheie cu alte cuvinte celebre: „Nu am niciun fel de pretenție că eu am controlat evenimentele, ci, mai degrabă, m-au controlat ele pe mine". Ei, trebuie să aflăm care sunt, într-adevăr, acele evenimente la care se referă. Şi dacă sunt doar cele pe care le cunoaşte toată lumea sau dacă George a descoperit altceva.

— Şi tu ce crezi?

— Cred că pentru a răspunde la această întrebare trebuie mai întâi să răspundem la altele. Să o luăm în ordine. Prima întrebare, serioasă cu adevărat, e de ce a declanşat preşedintele războiul.

— Asta nu e clar? Asta ştie până şi o britanică, aşa ca mine. Statele din Sud şi-au declarat independența față de Uniune.

— Da. Circulă frecvent teoria asta. Cum că Războiul de Secesiune a fost declanşat de Lincoln pentru că voia să salveze Uniunea şi că n-ar fi avut nicio legătură cu sclavia. Acest tip de răspuns se regăseşte, în general, în cărți stupide de tipul „Ştiați că?" sau „Minciunile care vi s-au spus la şcoală" sau „Adevărul pe care profesorii voştri sau guvernul vor să vi-l ascundă". Chestii de marketing primitiv, care funcționează la o masă mare de inculți în căutare de titluri senzaționale. Adică guvernul face totul să ascundă, dar un scriitoraş mediocru, care aşterne pastiluțe prosteşti cu titluri de-o şchioapă pe nişte foi, poate să urle în gura mare adevărul. Păi unde e guvernul cel rău? De ce nu îi interzice cărțile? De ce nu îi bagă pumnul în gură? În sine, ideea e stupidă. Sigur că războiul e făcut pentru păstrarea integrității țării, dar motivele pentru care aceasta e amenințată sunt legate exact de problema sclaviei. E ca şi când ai acuza pe

cineva că îşi pansează o rană de dragul pansamentului, fără să pomeneşti rana. Cât de grav ar fi, spuse Charles, care se montase, să îmi aprind o țigară de-asta de-a mea. Care tehnic nu e o țigară, ci mult mai mult?

— Nicio problemă, zise Ximena zâmbind. Doar să deschizi un pic geamul.

— Ei bine, zise Charles, ca să îți fac hatârul, întrebarea e de ce au decis câteva state din Sud, şi anume Carolina de Sud, care pleacă din Uniune în decembrie 1860, urmată de Mississippi, Florida, Alabama, Georgia, Louisiana, Texas, Virginia, Arkansas, Tennessee, ultimul stat care părăseşte Uniunea în iunie 1861, să se retragă? Aici sunt la modă mai multe păreri, dar două dintre ele sunt cele mai solide. Unii susțin că statele decid să părăsească Uniunea pentru că preşedintele nou ales, ajutat de o majoritate solidă atât în Cameră, cât şi în Senat, va începe prin a interzice extinderea sclaviei şi va sfârşi prin a o desființa. Acest lucru începe să fie clar de la celebrul discurs al lui Lincoln de la New York, la Cooper Union Institute, din 27 februarie 1860, discurs care îl impune pe viitorul preşedinte, până atunci un cvasinecunoscut, în politica mare şi îi deschide drumul spre nominalizare şi spre câştigarea alegerilor. Discursul e unic în istorie şi pare o pledoarie perfect argumentată a unui mare avocat care pledează în procesul secolului. Lincoln susține şi demonstrează cu precedente că părinții-fondatori ai Americii, cei care au scris Constituția, se opuneau cu toții sclaviei, chiar dacă mulți dintre ei aveau sclavi. Deci, statele din Sud vor să se despartă de teamă că modul lor de viață, aşa cum îl cunoşteau, se va schimba fundamental.

— Şi cealaltă poziție?

— Cealaltă poziție susține că motivul ruperii de Uniune este de natură economică. Nordul vrea să impună taxe protecționiste, care să protejeze industria națională, să creeze o bancă a Americii, care să dea țării o monedă unitară, inexistentă până în acel moment, şi să

nesocotească flagrant drepturile statelor de a-şi decide propria soartă. Adică să impună un guvern federal centralist. Discursul de la Cooper Union, despre care ți-am spus mai devreme, vorbeşte şi despre asta. Despre felul în care autoritatea federală este, în unele situații, peste autoritatea locală. Bun. Astea fiind zise, cum nu am de gând să țin lecții politice complicate şi nici să fac filosofie şi analize sofisticate, hai să revenim la Lincoln.

— Deja am amețit, spuse Ximena, mai în glumă, mai în serios.

— N-ai grijă. N-o să te obosesc cu detalii despre război sau subtilități politice. Aşadar, Lincoln se naşte în 1809, într-o cabană sărăcăcioasă din comitatul Hardin. Aici e aproape o coincidență, pentru că şi eu m-am născut într-un comitat cu nume asemănător, Hardy, dar în Virginia. Tatăl meu locuieşte şi acum acolo.

— Tot într-o cocioabă?

— Nu chiar, râse Charles. Cocioaba, cum îi spui, e celebră. Se poate vedea în Hodgenville, la muzeu. În fine, despre familia tatălui său ştia că se trage din Pennsylvania şi că bunicul său, al cărui nume îl moşteneşte, s-a mutat în Kentucky prin 1780. Nu ştie prea multe. Între timp, o grămadă de cercetători, inclusiv doamna cu care tocmai ne-am întâlnit, specialistă în heraldică şi pasionată de arbori genealogici…

— Există specializarea asta? îl întrerupse Ximena. La universitate?

— Nu, râse Charles. Dar dacă eşti specializat în familiile nobilimii medievale, te specializezi, vrei-nu vrei, şi în arbori genealogici. Şi asta nu e o chestie aşa simplă cum pare. Pentru că una dintre distracțiile preferate ale VIP-urilor perioadei este identificarea exactă a cronologiei familiilor lor. Când spun exactă, vreau să spun cât mai stufoasă. Adică legată de cât mai multe persoane celebre, de regi şi împărați, de întemeietori, de persoane biblice, de Iisus sau de Fecioara Maria. Circulau în epocă o groază de şarlatani care făceau bani buni, chipurile

cercetând de unde se trăgeau toți ăştia. Mai întâi, cum era, de exemplu, John Dee, îşi inventau lor înşişi o linie tare – ăsta susținea că făcea parte din dinastia Tudorilor şi că era urmaşul lui Henric al VIII-lea –, după care falsificau documentele de proveniență. Mă rog, să revenim. Aşadar, doamna Jackson, pe urmele altora, identifică linia genealogică a lui Lincoln până la un anume Samuel Lincoln, englez din Norfolk, care emigrează în Lumea Nouă pe la 1637 şi se aşază în Massachusetts. Nu e clar dacă Lincoln era conştient de chestia asta. Familia mamei lui, Nancy Hanks, ajunge în Kentucky în aceeaşi perioadă. Rudele sale susțineau că sunt francezi, de origine nobilă, obligați să fugă în timpul Revoluției. Îşi pierde mama la numai nouă ani, din cauza unei boli numite „turbarea laptelui". S-a constatat mai târziu că vacile care dădeau laptele ucigaş se hrăneau în pădure cu nişte plante otrăvitoare. E o mare lovitură pentru el şi există speculații că oroarea lui față de orice fel de violență sau cruzime se trage de la acest episod îngrozitor al copilăriei sale. Asta pe de-o parte. Pe de alta, momentele în care o aminteşte pe mama sa sunt destul de rare. Câteodată se referă la ea cu căldură, dar de cele mai multe ori îi este ruşine că i-a fost mamă. Pentru că existau zvonuri că era copil din fiori. I-a spus odată unui prieten că e fiul unei bastarde. O tradiție în familia acesteia, de vreme ce o grămadă de Nancy, sau Lucy, sau Polly, cum se numeau toate fetele din familia Hanks, erau bănuite de adulter.

— E drăguț asta, spuse Ximena, îngrijorată de ritmul în care povestea Charles. Dar e important pentru povestea noastră?

Charles o privi lung. Îşi punea şi el aceeaşi întrebare.

— S-ar putea să fie. Tinerețea lui explică multe lucruri. Felul în care s-a format. Dacă te plictisesc…

— Nu. Te rog, continuă.

Charles nu aşteptă să fie invitat a doua oară şi îşi reluă expunerea:

— Tatăl său era un om cinstit şi muncitor, nu cum l-au descris pe nedrept unii biografi ai preşedintelui. A avut şi ceva spirit antreprenorial, dar a fost urmărit mai mereu de ghinion. Ba i-a murit partenerul şi a trebuit să plătească toate datoriile, ba a căzut într-o escrocherie cu acte de proprietate pentru pământ, falsificate. Meseria sa de bază era cea de tâmplar. Dar, la un moment dat, când Abraham era mic, a avut o plantaţie destul de serioasă de porumb, unde îşi lua adesea şi fiul la muncile câmpului. Lincoln, după câte se pare, l-a urât poate, dar sigur l-a disprețuit. I-a fost mereu ruşine originile sale modeste. A plecat la 22 de ani de acasă şi nu s-a mai întors niciodată. Nu şi-a revăzut niciodată tatăl. Nu l-a invitat niciodată la el. Nici măcar la nuntă. Bătrânul nu i-a cunoscut niciodată soția sau pe vreunul dintre copii. Când a murit, în 1851, Lincoln a găsit o scuză ca să nu se ducă nici măcar la înmormântare. Şi nimeni nu l-a auzit vreodată spunând o vorbă bună despre el. Atât mama sa, cât şi tatăl său ştiau să citească, dar nu ştiau să scrie. Totuşi, se spune despre mama sa că era de o inteligență sclipitoare şi că a moştenit-o. La fel de prost şi-a tratat şi frații, cu care, până a părăsit noua casă părintească din Indiana, care a fost construită într-o pădure pe care au desțelenit-o cu mâinile lor, a avut relații bune. Tot aşa cum a avut cu mama sa vitregă, care e responsabilă, într-un fel, pentru formarea sa. Sara Bush şi-a adus copiii din propria căsătorie în casa lui Thomas. Dar niciodată nu i-a tratat diferit pe copiii ei de cei ai soțului. Pe Abraham l-a iubit şi l-a considerat tot timpul favoritul ei.

— Cam necioplit, preşedintele ăsta al vostru!

— Da. Relațiile între părinți şi copii erau în acele vremuri cu totul diferite față de cele de astăzi. Copiii îi ajutau pe părinți să supraviețuiască, în timp ce părinții îi pregăteau pe aceştia pentru viață. Era un fel de contract familial, care înceta când copiii creşteau şi plecau de acasă. Atât tatăl său, cât şi mama vitregă au insistat ca

Abraham să meargă la şcoală, dar peste tot pe unde era trimis, şcoala se desființa. Erau un fel de locuri de educație itinerante. A fost, în total, la şcoală ceva mai mult de un an, cu întreruperi. În ciuda acestora, pasiunea sa în copilărie a fost cititul. Citea pe oriunde apuca. Avea tot timpul o carte cu el. Întâi a învățat pe dinafară cărțile pe care Sara Bush le-a adus cu ea, deşi era analfabetă. De altfel, una dintre cele mai celebre fraze rostite vreodată de el – *A house divided against itself cannot stand,* „o casă divizată în interior, în conflict cu sine însăşi nu poate rezista" –, rostită în 1858, în Springfield, când a acceptat nominalizarea Partidului Republican pentru candidatura la Senat, e inspirată chiar de una dintre aceste cărți, *Fabulele lui Esop.* Una dintre ele, cea cu cei patru tauri şi cu leul, vorbeşte despre „un regat în conflict cu sine însuşi". Sigur, expresia apare întâi şi întâi în Evanghelia după Marcu.

— La ce se referă metafora asta?

— Aoleu! Nici asta nu ştii?

— Trebuie să mă simt vinovată?

— Dacă ai fi americancă, ar trebui, dar dacă eşti din Englitera, nu e cazul. Lincoln spune că America va trebui la un moment dat să se decidă. Sau întreaga țară, inclusiv statele în care sclavia nu există, acceptă înrobirea negrilor, sau întreaga țară aboleşte sclavia. Despre asta e vorba. „Va fi sau una, sau cealaltă", adaugă Lincoln la finalul discursului.

— Mulțumesc. Ziceai că citea. Asta e interesant.

— Da. Citea pe rupte. La început, orice îi cădea în mână, având în vedere că nu prea se găseau cărți prin zonele sărace în care umbla el. Era înnebunit după istorie, în special cea a preşedinților americani. Ca Franklin sau Washington. Îi plăcea în mod special poezia. Avea o înclinație melancolică spre poezie. A şi scris poezie, şi de cea mai bună calitate. De fapt, talentul oratoric incredibil, folosirea cu atâta îndemânare a retoricii le dobândeşte în copilărie şi le va exersa în lungi

conversații cu toți oamenii pe care îi va întâlni, oricine ar fi aceştia. Avea un farmec incredibil. Oricine îl cunoştea se lipea de el. Spunea bancuri întruna. Deşi suferea de atacuri grave de melancolie şi de depresii care păreau fără sfârşit, de fiecare dată când era în compania altora, îi făcea pe aceştia să se prăpădească de râs. Nu puțini au depus mărturie că, după o noapte de taclale cu Lincoln, nu au mai putut nici măcar zâmbi zile în şir, atât de tare îi dureau fălcile de cât râseseră în seara cu pricina. Bineînțeles, printre bancurile sale favorite se numărau cele despre negri. Unele, foarte deocheate şi incredibil de jignitoare. Era un actor desăvârşit. De fiecare dată când se adresa unui om, unui grup sau mulțimilor, avea un efect incredibil asupra lor. Pur şi simplu îi hipnotiza. Avea o charismă irezistibilă, chiar dacă era, de fapt, un om urât. Fratele lui vitreg, Dennis, spune că era foarte leneş. Nu avea chef să facă nimic. Toată ziua citea, mâzgălea, calcula şi scria poezie. Pe atunci asta nu era muncă. La un moment dat a vrut să îşi perfecționeze limba şi a căutat tratate de gramatică, lingvistică şi retorică, pe care le-a învățat pe dinafară. Dar era bun şi la matematică. Cartea sa preferată a fost *Geometria* lui Euclid. Era fascinat de mintea umană şi de ce a putut să creeze un om cu 2.000 de ani în urmă. Şi de câte urmări practice putea avea invenția sa teoretică, milenii mai târziu.

— I-auzi, spuse Ximena, cu un subînțeles pe care Charles nu îl pricepu.

— Era atât de fascinat de tehnologie, de noile descoperiri ştiințifice încât, dacă ar fi trăit azi, cu siguranță ar fi cunoscut la perfecție orice fel de gadget. Câteodată era naiv în sensul acesta, iar uneori, chiar ridicol. Semăna pe alocuri cu Bouvard şi Pécuchet. Dacă s-ar fi ocupat cu scrisul, ar fi fost un mare, foarte mare scriitor, atâta talent avea. Şi totuşi, proza, ficțiunea nu l-au atras niciodată. O singură dată, după câte se ştie, a încercat să citească un roman, unul singur, *Ivanhoe* al lui Walter Scott, are nu i-a plăcut deloc. Dar ştia pe dinafară

pasaje întregi din Shakespeare. În ceea ce priveşte religia, avea o relaţie ciudată cu ea. Nu era credincios. Faptul că citise *Epoca raţiunii* a lui Thomas Paine la o vârstă fragedă a făcut imposibilă o relaţie cu aceasta. A folosit-o, însă, în interes politic, ori de câte ori a avut nevoie. A avut şi probleme, pentru că nu făcea parte din nicio Biserică. Fețele cuvioase îi considerau ateu. În timpul alegerilor din 1860, în Springfield, 21 de popi au votat împotriva lui, tocmai din cauza asta. Dar religia îşi făcuse totuşi loc în inima lui sub o formă destul de perversă. Moştenise concepția fatalistă a religiei părinților săi, care erau calvinişti. Era convins că destinul e dinainte scris şi că nimeni nu poate face nimic şi îl schimbe. Poate de aceea suferea atât de tare. Am zis că era melancolic, dar depresiile lui luau câteodată forme foarte grave. Era obsedat de moarte şi de nebunie. Era şi ipohondru. Era superstițios şi credea în semne şi în premoniții. Avea un vis recurent, cum călăreşte în ceață un vapor, care se deplasează cu o viteză mare spre nicăieri. Un vis pe care l-a avut şi în noaptea dinaintea asasinării sale.

— Până acum n-ai pomenit de nicio relaţie cu vreo femeie.

Charles râse:

— Pentru că, până unde am ajuns cu povestirea, n-a prea avut.

— Vezi că îți vibrează ceva în buzunar!

Charles era atât de prins de povestirea sa, încât nici măcar nu simțise telefonul vibrând. Îl scoase şi privi ecranul. Era tatăl său.

— Da, răspunse.

— Am vorbit cu Cifarelli. A zis că vrea neapărat să te cunoască şi că vine mâine la casa funerară. Dar te roagă, şi te rog şi eu, să vii cu cel puțin două-trei ore mai devreme. Avem nişte obligații.

— Da, sigur, spuse Charles, jenat că nu se interesase mai mult de înmormântarea asistentului său.

— A! Şi profesorul a mai zis ceva ciudat. A zis că o să

înțelegi. Cică o să te lămurească cu plăcere asupra a tot ce vrei să ştii, dar cu condiția să îl aduci pe Eschil la întâlnire. Şi să îl laşi să îl răsfoiască.

Capitolul 66

— Ceva interesant? întrebă Ximena.

— Doar tata, îi spuse Charles, oftând. Unde rămăsesem?

— La relația preşedintelui cu femeile.

— Aşa. Exact. E îndeobşte cunoscut că Lincoln era foarte timid în ceea ce priveşte prezențele feminine din viața lui. Se pare că ar fi avut, în total doar vreo trei relații, dar pentru prima femeie, Ann Rutledge, biografii nu sunt convinşi nici astăzi dacă a avut sau nu sentimente. Oricum, e clar că avea probleme de intimitate, şi poveştile romanțioase nu i-au fost chiar la îndemână. Ce e drăguț e că toate cele trei femei – Ann Rutledge, Mary Owens şi Mary Todd – erau pufoase şi mici de statură.

— Adică cum pufoase?

— Rotunjoare, adică. Durdulii. Dacă te uiți la declarațiile lui,e evident că era convins că oamenii graşi sunt veseli şi de treabă. Când avea la proces jurați corpolenți, ştia că va câştiga procesul. În fine, după ce pleacă de acasă, se stabileşte în New Salem, unde, printre altele, devine ajutor de avocat. E admis în barou în 1836, la 27 de ani, fără să aibă niciun fel de studii. La un moment dat, se înrolează într-o patrulă, în aşa-zisul război al „Şoimului Negru", care avea menirea să gonească indienii Sauk şi Fox din Illinois. E ales un fel de căpitan. Nu face mare lucru în războiul ăsta, dar alegerea sa în funcția înaltă de şef de poteră de către colegii săi îl măguleşte în aşa măsură, încât îşi va aminti întreaga viață cu mare plăcere despre asta. Rămâne cu impresia că a câştigat un sufragiu şi că e doar primul pas în cariera sa politică, pe care o visa gigantică. La primul eşec, două luni mai târziu, când pierde alegerile pentru consiliul statal, pentru care candidează, lumea în jurul său se prăbuşeşte. Spune că e cea mai nefericită ființă de

pe lume.

— Şi ce legătură are asta cu femeile?

— Are de-a face cu caracterul său. Dar o să revin. Încă de când pune piciorul în New Salem, fiind un tânăr cu ambiţii, prezentabil şi singur, toate femeile binevoitoare ale orăşelului lucrează la planuri matrimoniale pentru el.

— Îl codoşesc, adică?

— Da, râse Charles. Se poate spune şi aşa. Lincoln se poartă admirabil cu copiii, cu pisicuţele şi căţeii şi, în special, cu doamnele din oraş. E bine crescut şi galant. Dar când e în preajma unei femei necăsătorite, devine stângaci, jenat şi vrea să îşi ia tălpăşiţa cât mai repede. La magazinul la care s-a angajat îi e jenă până şi să le servească. Aşa că toate eforturile doamnei Armstrong şi ale prietenelor ei rămân fără rezultat. Numai eşecuri. Într-un final, fără mijlocitori, pune ochii pe o fetiţă durdulie şi drăguţă, pe numele ei Ann Rutledge. Hotărăsc să se căsătorească – să nu comentezi, că aşa era atunci – dar Lincoln ezită. E sărac, nu are cu ce să întreţină familia şi îi cere să amâne evenimentul. Ann moare de tifos în ’35. Inutil de adăugat că depresia lui Lincoln se adânceşte. Până într-atât încât spune, chiar la înmormântarea ei, când începe să plouă, că urăşte ploaia care îi distruge mormântul proaspăt.

— Gotic! Îmi place!

— Ha, ha, o maimuţări Charles. Cruzime, femeie ţi-e numele! Înainte chiar de dispariţia logodnicei sale, o femeie de lume, domnişoara Bennett Abel, vizitează New Salem. Alături de ea e sora ei mai mică, Mary Owens, ai cărei dinţi magnifici îl fascinează pe Lincoln.

— Dinţii? Da’ ce, era cal?

— Şi dinţii. Şi ochii mari, şi pielea bronzată. Lui Lincoln îi cade cu tronc. După ce fata se întoarce acasă, îi jură surorii acesteia că, dacă o mai vede o dată, o cere în căsătorie. Fata se întoarce, poate şi la insistenţele surorii sale, care trebuie că i-a povestit conversaţia, la ceva timp după dispariţia lui Ann. Cei doi se plac reciproc. Însă

Mary începe să fie deranjată de comportamentul grobian al viitorului preşedinte. Odată, ieşiți la plimbare prin oraş, Lincoln nu se oferă să ajute o femeie care e nevoită să ridice un căruț cu un bebeluş, iar altă dată, într-un episod de călărie în natură, Lincoln nu o ajută să sară peste un pârâu, aşa cum făceau toți bărbații din jur cu femeile lor. Ca reacție la nemulțumirile ei, probabil, începe să îi găsească tot mai multe defecte fizice. Aşa că îşi inventează tot felul de argumente obiective ca să se îndepărteze de ea. Unii cercetători susțin că intervine acelaşi complex de inferioritate al unui băiat sărac față de o fată de familie bună. La o întâlnire ulterioară, o convinge că sunt incompatibili şi îi scrie apoi o scrisoare lungă, în care îi spune că nu vrea să o încurce, că şi-ar putea găsi o partidă mai bună, demnă de aspirațiile ei, că o s-o lase să îşi trăiască viața şi alte bla-bla-uri dintr-astea. Dar dacă ea ar decide că îl vrea, totuşi, o va lua de nevastă.

— Şi fata nu i-a dat cu ceva în cap?

— Aşa se pare, deşi singura dovadă e că s-au despărțit. Chestia e Lincoln s-a simțit din nou refuzat şi a căzut într-o altă depresie. Oricum, e ales în Consiliu în 1834, când candidează din nou. Va câştiga încă trei mandate. E cazul să se stabilească la Springfield, unde urma să se mute capitala statului Illinois, din Vandalia. Ajunge în oraş călare pe un cal împrumutat, atât e de sărac. Se interesează în primul magazin cât costă să închirieze un pat. Spre norocul său, proprietarul magazinului e Joshua Speed, care îl văzuse ținând un discurs cu ceva timp în urmă. Acesta se oferă să împartă patul cu el. Să nu zici nimic, că şi asta era foarte obişnuit pe atunci.

Ximena ridică mâinile de pe volan ca şi când ar fi vrut să spună că nici nu intenționa să comenteze.

— Speed devine cel mai bun prieten al său şi poate unicul prieten adevărat pe care l-a avut vreodată. Familia sa e putred de bogată. Sunt mari proprietari de plantații şi, pe cale de consecință, mari proprietari de sclavi. Cea

mai celebră dintre plantațiile familiei Speed e în Kentucky, lângă Louisville. Farmington este exact locul în care se presupune că ar fi avut loc, patru ani mai târziu, acea trezire a lui Lincoln, acel punct de turnură în relația sa cu sclavia. O să ajungem şi acolo.

— Şi a treia?

— A treia şi ultima e nevastă-sa, Mary Todd. Lincoln începe să devină din ce în ce mai respectat. Face şi bani, e un avocat şi un politician promițător. Începe să participe la tot felul de petreceri şi e invitat tot mai des la protipendada oraşului. La o astfel de petrecere, la Ninian Edwards, soțul surorii ei, o cunoaşte pe Mary. Suntem în vara lui 1840. Aceasta e fiica unui bancher proeminent din Lexington, Kentucky, Robert Todd. Crescută în lux, educată în engleză şi franceză la cele mai celebre şcoli private de fete ale epocii, Mary Todd e aproape un trofeu pentru un tânăr ambițios ca Lincoln. Mulți l-au acuzat, de-a lungul timpului, că s-a însurat cu ea din interes. Mary e înnebunită după el. Zice că e cel mai inteligent om pe care l-a cunoscut. Au aceeaşi pasiune pentru politică, şi ea e Whig şi, mai ales, are obsesia să devină prima doamnă a Americii. Din cauza unei neînțelegeri cu mama ei vitregă s-a mutat la sora ei în 1839. Cumnatul şi sora se opun cât pot relației. Îl consideră pe Lincoln un țărănoi, nespălat şi lipsit de educație. De asemenea, spun despre el că e prost-crescut şi că habar n-are să întrețină o conversație elegantă. Deşi logodit cu ea, Lincoln are una dintre crizele lui şi îi scrie o scrisoare în care rupe logodna, în care îi spune că e prea bună pentru el şi că simte că trebuie să o elibereze de promisiune.

— La fel ca în cazul celei de dinainte.

— Exact! Absolut identic! Aceasta, însă, îi răspunde că îl va aştepta oricât şi să-şi facă ordine în suflet! Răspunsul, în loc să îl bucure, îl loveşte şi mai tare. Depresia sa e nemărginită. E devastat. Putem întrevedea aici ceva foarte important despre viitorul preşedinte al Americii. E aproape incapabil să ia o decizie. Şi asta i se

va întâmpla de multe ori în viață. Inclusiv în cazul sclaviei sau al războiului. Această continuă pendulare a sa între două soluții extreme i-a făcut pe mulți să spună că nu îi plăcea să rişte nimic şi că nu achiesa decât la lucruri gata aşezate. Împingea orice indecizie până la paroxism. Unii au interpretat asta ca pe o formă de politică, de a menține echilibrul. În foarte multe chestiuni şi, de multe ori, în aceeaşi frază susținea ceva şi contrariul acelui ceva. Astfel, spun unii cercetători, a alunecat printre toate capcanele vieții, păcălindu-i pe toți, amânându-le pe toate. Şi de asta atât cei care îl laudă, cât şi detractorii lui au materie pentru argumentele lor.

— Dar măcar povestea asta s-a terminat cu bine!

— Da. Oarecum. De frică să nu îşi ia viața, prietenii îi ascund orice obiect ascuțit din cameră. Prietenul său, care între timp se întorsese la Farmington, îl invită pe Lincoln, aflat într-o perioadă grea a vieții sale, într-o vacanță la plantația familiei Speed. Acolo Lincoln îşi petrece o lună în care nu numai că se relaxează total, dar din care se întoarce complet vindecat. Nu are rost să lungesc povestea. Cert e că, un an mai târziu, se însoară cu Mary. Acum, şi asta e foarte important, toți cei patru profesori au căzut de acord, chiar dacă unii interpretează diferit, că ceva se întâmplă cu Lincoln la Farmington. Ceva esențial, aşa cum credea şi George.

Tocmai când se pregătea să continue, Ximena puse o frână atât de bruscă, încât Charles aproape se lovi cu capul de parbriz. Întinse, din reflex, mâna în fața capului şi o lovi de geam. Îşi luxă un deget.

— Ce naiba e asta? spuse Charles.

În lumina farurilor, afară, o capră îl privea ciudat prin parbriz.

— O capră care se uită la tine.

— Şi ce caută aici?

— E plin de ferme în jur.

Ximena tocmai ieşise pe variantă, ca să alimenteze cu benzină într-un loc înconjurat de ferme. Capra probabil

scăpase din grajdul uneia dintre ele. Asta voia să îi spună Ximena în mai puține cuvinte. Ce nu înțelegea Charles era de ce capra cu pricina îl privea atât de fix, ca şi când ar fi făcut o pasiune pentru el.

Capitolul 67

Socrate se uită la telefonul care îi suna în palmă şi oscilă între a răspunde sau nu. O nouă conversație cu Keely era mai mult decât putea suporta. Într-un târziu, cedă şi răspunse.

— Am nevoie de tine, se auzi vocea gâtuită a acestuia.

Cum Socrate nu îl mai auzise vorbind pe angajatorul său pe un astfel de ton, întrebă, prefăcându-se îngrijorat:

— S-a întâmplat ceva?

— S-a întâmplat că poate a venit momentul tău. Mult mai repede decât ne-am aşteptat.

Făcuse o pauză, pentru a produce un anumit efect în mintea interlocutorului său. Acesta răspunse cazon:

— Ascult.

— Vreau ca mâine după-amiază să vii aici, la Copan. Ți-am promis de la început că îți voi arăta tot ce e aici, dacă vei reuşi să mă convingi. Lucrurile s-au precipitat şi suntem într-o situație de criză. În tine am început să am încredere. Eşti mai direct, mai din topor, dar măcar spui ce gândeşti şi nu eşti alunecos. Şi, când e vorba de acțiune, ai dovedit că eşti de neînlocuit.

„Dumnezeule", se gândi Socrate, „ăsta nu e în stare nici în situații din astea să se exprime ca un om normal".

— Şi ce fac cu problemele de aici?

— Te întorci. Deocamdată, avem o altă prioritate.

— Cum ajung acolo?

— O să te ia un avion privat de undeva din apropiere de Princeton. O să te contacteze cineva, din partea mea, mâine-dimineață. Şi încă ceva. Să vii singur!

— Cum adică?

— Adică să n-o iei pe soră-ta cu tine. Las-o să facă shopping sau dă-i nişte bani pentru spa.

— Bine, spuse Socrate, căruia îi crescuse tensiunea.

— Sper să nu mă înşel asupra ta, spuse omul înainte de a închide.

Trase maşina la câteva zeci de metri în spatele benzinăriei, pentru a nu fi văzut. Apăsă telefonul mobil.

— Tocmai ce au ieşit de pe autostradă să alimenteze. Am senzația că nu vor reintra, ci o vor lua pe variantă. Drumul e mai scurt pe aici.

— Crezi că te-au observat?

— Nu. Sunt sigur că nu.

— Bine. Nu îi scăpa din ochi.

Omul închise telefonul şi scoase două sendvişuri dintr-o pungă care zăcea în devălmăşie, printre alte obiecte, pe bancheta din spate. Pe unul i-l întinse celui de lângă el. Deschise torpedoul şi se asigură că pistolul e la locul lui. Apoi porni radioul pe un post care dădea non-stop muzică *country*. Aşteptă ca maşina Ximenei să iasă din benzinărie şi reporni motorul.

Capitolul 68

— Rămăseseşi la ce e mai interesant.

— Da. Până acum totul e cunoscut şi ți-am rămas dator cu ceea ce contează, de fapt. Relația lui Lincoln cu sclavia. Cât mai avem până la Princeton?

— O jumătate de oră, poate!

— Hmm. Din păcate, trebuie să las lucruri importante pe dinafară şi să ajung la concluzii.

— Nu-i nimic. N-au intrat zilele în sac. Ai ajuns la mica sa excursie la Farmington.

— Da. Spuneam că aici Lincoln se simte excelent. E răsfățat. Sora vitregă a lui Joshua se ocupă de el. Fac şi acea călătorie celebră cu vaporul cu aburi pe fluviul Ohio, unde Lincoln vede sclavii aceia înlănțuiți despre care va vorbi de atâtea ori. Acest moment este considerat de către majoritatea istoricilor momentul în care Lincoln, care nu prea avusese mari interacțiuni cu sclavii – sclavia era ca şi inexistentă în zonele de graniță, iar spectacolul sinistru al torturării lor lipsea cu desăvârşire –, are acel punct de turnură. Dar se pare că George descoperise altceva. Lui Lincoln i se repartizează un sclav personal. Un bătrân care nu mai poate munci pe câmp, dar e în stare să îl servească pe viitorul preşedinte. Cum acesta are insomnii din cauza depresiei, îşi petrece multe nopți – suntem în august – pe veranda casei, legănându-se în balansoar şi citind sau, pur şi simplu, meditând. Sclavul e la dispoziția sa şi intră în conversație cu preşedintele. Vorbesc despre cărți. Cultura vastă a servitorului de culoare îl lasă mască pe preşedinte. Pe atunci negrilor le era interzis să scrie şi să citească. Covârşitoarea majoritate nu ştiau nici măcar să îşi scrie numele, darămite să fi citit cărți, cărți adevărate.

— Serios? N-aveau voie să învețe să scrie?

— Nu. Cititul e subversiv. Şi scrisul. Sclavul trebuie să se concentreze la muncă şi la câtimea de viață de familie

care i se permite, ca să-i crească aşa cum se cuvine pe viitorii sclavi. Cititul duce la cunoaştere, iar cunoaşterea la idei. Ideile devin periculoase şi îndeamnă, mai devreme sau mai târziu, la acțiune. Aşa că nu. Dacă un sclav era prins că ştie literele, era bătut într-un mod barbar. Uneori omorât în bătaie, pentru a servi drept exemplu celorlalți. Negrii, nici măcar cei liberi, nu aveau voie să fie juraţi, nu aveau drept de vot, nu se puteau, bineînțeles, căsători cu albi şi nu aveau voie să dețină o funcție publică.

— Chiar dacă nu erau sclavi?

— Exact. Nu aveau voie nici măcar să mănânce în proximitatea albilor. Erau consideraţi animale. Supremaţiştiî albi din Sud, care erau, în imensa lor majoritate, protestanți, susțineau că sclavia e trecută în Biblie şi că e cel mai natural lucru cu putință. Societatea liberă era, după părerea lor, absolut necreştină şi, deci, contra naturii. Negrii sunt animale, spuneau ei, şi locul animalelor e în grajduri. Mai mult, sudiştii domină şi legislativul. Războiul de Secesiune a dus la votarea celui de-al treisprezecelea amendament, cel care desființează sclavia, şi pentru că nu mai era nici picior de sudist în Cameră sau în Senat. Aşa că şi-au tăiat singuri craca de sub picioare. Dar asta începe mai devreme. În 1857, când votează o lege foarte importantă, care duce direct la Războiul Civil şi, în final, prin recul, la desființarea sclaviei. În 1854 se votează, aşadar, celebrul Act Kansas-Nebraska, unde se vorbeşte despre suveranitate populară, lege care le dă statelor dreptul să decidă dacă vor să desființeze sau să înființeze sclavia. Cum cele în care sclavia există deja nu au niciun gând să renunțe la ea, problema se pune cu statele în care, prin legea cunoscută sub numele de „Compromisul Missouri”, din 1820, se interzicea sclavia. Cele de deasupra paralelei 36 de grade, 30 de minute. Actul, deşi în aparență favorizează extinderea sclaviei, se dovedeşte cu consecințe perverse. Din cauza scandalului, Partidul Democrat se rupe în

două, o mare parte dintre membrii săi alăturându-se nou-înființatului Partid Republican, partidul lui Lincoln.

Ximena îl privea cu aşa o admirație pe Charles, încât era să se ciocnească cu un camion care venea din sens opus. Charles se repezi disperat spre volan, dar Ximena observă în ultima clipă camionul şi redresa maşina.

— Nu mai zic nimic dacă nu eşti atentă la drum.

— Gata, gata, spuse Ximena zâmbind. Ce să fac dacă eşti fascinant? Promit că o să îmi folosesc doar urechile de acum încolo. Continuă, te rog.

Charles oftă, dar se porni din nou, ca o jucărie mecanică trasă cu cheia.

— Următoarea mare greşeală a sudiştilor a fost că nu s-au oprit aici, ci au mai dat cu bățul prin gard într-un moment în care cauza aboliționiştilor cuprinsese întreg nordul Americii, enervată şi de Actul Kansas-Nebraska. Un caz celebru de sclavi, soții Harriet şi Dred Scott, care au intentat un proces în St. Louis în 1846. Povestea e aşa. Stăpânul lui Dred îl mută din Alabama în Missouri şi de acolo în Wisconsin, unde îl vinde altcuiva. Aici Dred se căsătoreşte cu o sclavă şi fac doi copii. Atât el, cât şi Harriet, ca şi copiii lor devin proprietatea noului stăpân, care îi duce înapoi în Missouri. Cei doi deschid proces pentru un principiu care era o cutumă în epocă: „Dacă ai fost liber pe teritoriul Americii, nu mai poți fi sclav". Cum Wisconsin e teritoriu liber, în care nu e permisă sclavia, atât cei doi, cât şi copiii lor trebuiau să fie considerați oameni liberi, chiar dacă se întorceau într-un stat în care sclavia era permisă. Procesul durează 11 ani şi ajunge la Curtea Supremă. Aici se produce nenorocirea. Curtea Supremă dă următoarele decizii: negrii nu au niciun fel de drept în tribunalele federale, statele sclavagiste nu trebuie să mai respecte cutuma *once free, always free*{26}. Şi tot Curtea susține că nici Congresul şi niciun fel de guvern teritorial nu au dreptul să interzică sclavia, pentru că aceasta reprezintă o violare a dreptului de proprietate garantat de cel de-al cincilea amendament al Constituției.

Consecințele sunt devastatoare. Decizia Dred Scott anulează orice fel de lege anterioară şi legalizează sclavia în întreaga Americă. Asta, pentru nordişti, e de neacceptat. Lanțul care leagă aceste două evenimente îi face pe republicani să creadă că există o conspirație între sudişti şi democrați, pentru a transforma întreaga țară într-un ținut al sclavilor şi pentru a întoarce istoria la epoca sclavagistă. Există voci, printre sudişti, care susțin că şi albii trebuie să fie sclavi. Republicanii încep să se teamă că America va trece la o guvernare absolutistă, a unei clase aristocratice feudale, rapace şi crude. Sclavia urma să fie naționalizată.

— Serios? N-am ştiut asta.

— Îmi dau seama! Acolo, la briți, nu aveați preocupări din astea.

— Iartă-mă că te-am întrerupt. Te rog. E foarte interesant.

— S-a înființat până şi un partid nativist, care se numea *The American or Know-Nothing Party* – „Partidul american sau habarnist". Membrii lui erau protestanți albi, xenofobi, proprietari de sclavi, care voiau să gonească din țară orice urma de catolic sau irlandez sau, în general, orice urmă de emigrant.

— Ăsta e un fel de strămoş al Ku-Klux-Klanului?

— Cam aşa. În fine. Acum, că am făcut această paranteză, să ne întoarcem la oile noastre. Imaginează-ți surpriza lui Lincoln, care trăieşte în epoca pe care ți-am descris-o şi vede un negru care recită din Shakespeare mai bine decât el. Îi place compania sclavului şi îşi petrece fiecare noapte alături de acesta. La un moment dat, împarte o cină târzie cu el. Acesta îl învață realmente o grămadă de lucruri, îi povesteşte lui Lincoln despre ce a citit, iar preşedintele rămâne fascinat de tot ce află. Speculațiile pe care le face George sunt că acel sclav îi spune lui Lincoln ceva atât de puternic, încât îi schimbă cu totul părerea acestuia, nu numai despre sclavie, ci şi despre întreaga rasă neagră.

— Ce?

— Asta nu mai ştiu. Tot ce am reuşit să intuiesc, punând conversațiile cap la cap, e că află un secret teribil, un secret pe care doar Lincoln şi câțiva privilegiați îl cunosc.

— Toate de la un negru bătrân? Hmm. E rândul meu să fiu sceptică.

— Ştiu. Dar George pare să fi fost convins de asta. Şi, de vreme ce a fost ucis în felul acela, şi nu numai el, înseamnă că a dat peste un viespar şi l-a deranjat. Deci avem, tu ca oficialitate şi eu ca prieten, obligația să facem tot ce putem ca să aflăm adevărul. Ce e lucrul acela teribil pe care i l-a spus sau, poate, i l-a dat sclavul lui Lincoln?

În timp ce vorbeau, Ximena încetini maşina care se apropia de o trecere la nivel cu calea ferată, cu barierele lăsate. Dintr-odată, deşi apăsă frâna până la fund, maşina continua să se îndrepte amenințător spre barieră. Şuieratul trenului se auzi din partea dreaptă.

— Ce naiba? spuse Charles, care privi în spate.

Un TIR uriaş se lipise de spatele Cadillac-ului Escalade şi îi împingea pe cei doi spre moarte.

Capitolul 69

Ximena trase de volan cât putu înspre stânga şi maşina o luă spre râpă. Cum camionul continua să împingă, luă piciorul de pe frână şi călcă acceleraţia. Trase brusc de volan şi reuşi să evite râpa, dar se răsturnă în şanţul de la marginea drumului. Cu capul în jos, Charles văzu, ca prin ceaţă, cum cineva, un bărbat cu pălărie de cowboy şi cizme asortate, coboară din camion cu o puşcă imensă în mână. În timp ce încerca cu disperare să pună mâna pe revolver, care acum căzuse într-o parte, văzu că o maşina neagră opreşte în spatele individului. Din unghiul în care era, Charles nu avea cum să vadă cine era în maşina aceea. Auzi două împuşcături şi îl văzu pe cowboy prăbuşindu-se. Apoi văzu două picioare care se apropie de el. După care îşi pierdu cunoştinţa.

Se trezi o jumătate de oră mai târziu, întins pe o targă de spital. Era aproape întuneric şi luminile salvării colorau cerul în roşu şi albastru. Se ridică în fund. Ximena stătea de vorbă cu un echipaj de poliţie şi unul de salvare. Cadillac-ul Escalade era aşezat pe drum ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, iar camionul dispăruse. De asemenea, nici urmă de cadavru sau de sânge pe caldarâm. Ximena îl văzu pe Charles ridicându-se în fund şi se repezi spre el.

— Eşti bine? Slavă Domnului! Trebuie să mergi la spital. Să nu ai ceva rupt.

Ca şi când ar fi vrut să îşi demonstreze lui însuşi că e în ordine, se ridică în picioare.

— Sunt bine.

Un asistent se apropie de el, îl întrebă câte ceva şi îl supuse unor teste simple. După care îi spuse că e în ordine şi îi recomandă să meargă la spital.

Ximena mai discută ceva cu poliţia şi îi făcu semn lui Charles să urce în maşină.

— Ce naiba s-a întâmplat aici? întreba Charles. Am visat ceva?

— Nu. Un camion uriaş a încercat să ne împingă în faţa trenului. Am reuşit să scăpăm, dar am virat spre şanţ. Cred că a vrut să termine treaba, pentru că l-am văzut coborând cu o puşcă. Nu puteam să mă mişc în niciun fel. Te-am văzut cu coada ochiului cum încerci să ajungi la pistol. Apoi o Honda neagră a oprit în spatele lui. A lăsat geamul jos, l-a strigat, iar când acesta s-a întors, l-a împuşcat în cap. Apoi omul s-a apropiat de noi. Dar a stat cu spatele cât a vorbit la telefon. A venit întâi înspre mine, având grijă să nu îi văd faţa. Mi-a pus ceva pe nas şi am adormit pe loc. Cred că era o formă uşoară de cloroform. Când m-am trezit, tu erai întins pe jos în iarba de lângă drum, iar eu eram sprijinită de copacul ăla. Camionul dispăruse. Ca şi cel care a încercat să ne facă de petrecanie. În câteva minute, a apărut Salvarea, apoi Poliţia, care a şi scos maşina din şanţ.

Charles ascultă uimit nu atât ce spunea Ximena, ci tonul calm, fără inflexiuni, cu care vorbea.

— Şi le-ai spus poliţiştilor?

— Ce să le spun? Le-am zis că ne-a orbit o maşină din sens contrar şi am alunecat în şanţ.

— Atât?

— Voiai să le spun o poveste cu un camion şi un asasin plătit, omorât, şi despre Superman care ne-a salvat? Crezi că ar fi fost OK?

— Nu. Ai dreptate.

— Sigur nu vrei să te duc la spital? Te doare ceva?

— Nu. Mâna stângă, puţin. Dar sunt în ordine. Tu?

— Eu n-am nimic.

— Le-am arătat legitimaţia de FBI şi mi-au făcut un pic de morală, dar m-au lăsat în pace. M-au întrebat dacă sunt în stare să conduc şi m-au sfătuit să duc maşina de urgenţă la verificat. Ai văzut faţa vreunuia dintre ei?

— Lumina aia de amurg, cu soarele care îmi venea drept în faţă, nu n-au ajutat prea tare. Crezi că e asasinul

lui George? Şi al lui Penelope?

— Dacă el era, e mort. Pe mine mă preocupă mai mult cine ne-a salvat în felul ăla şi de ce.

— N-ai nicio idee?

— Nu. Şi nici eu n-am apucat să văd nimic.

— OK. Ne-a salvat. Dar de ce a luat camionul? Şi mi se pare că a şi curățat locul crimei. Cum de un om împuşcat nu lasă o pată de sânge pe asfalt?

— Habar n-am. Va fi timp mâine pentru asta. Acum trebuie neapărat să mă odihnesc. Te duc acasă?

— Da. Noaptea e un sfetnic bun.

În mai puțin de o oră, Charles îşi hrănea pisica şi se băga sub duş. Toate ca toate, dar la un atentat la viața lui nu se aşteptase. Evenimentele luau o turnură extrem de neplăcută. Se puse în pat, cu gândul să reconstituie firul evenimentelor. Culmea, nu îi era deloc frică. Adormi instantaneu.

SFÂRŞITUL PĂRȚII A DOUA

Intermezzo

Îl trezi un vacarm de nedescris. Voci care se certau veneau de undeva de la parter, din sufragerie. Se dădu cu greu jos din pat, căută în zadar papucii şi o luă spre scară. Nu aprinse lumina, probabil ca să nu se dea de gol. Coborî încet treptele. Ca o pisică. Cu cât se apropia mai mult, cu atât se auzea mai clar.

— Toate cărțile astea îi fac rău, părinte, spuse o voce de femeie. Cărți nelegiuite, care i-au luat mințile.

— Dar ce îi fac? întrebă o voce baritonală.

— Păi două lucruri, în principal, răspunse prima voce. Fie îl fac să îşi piardă vremea şi să încerce şi el să scrie exact aşa cum citeşte prin prostiile astea, fie îl fac să se creadă un personaj dintre coperțile lor.

— Asta-i periculos, zise o altă voce, mai blândă şi cumva, dubitativă. Totul e să nu citească din alea cu omul-păianjen sau vreun supererou din ăştia. Eu am auzit odată de un copil care s-a aruncat de pe casă, din cauza desenelor animate, crezându-se Batman.

— N-are cărți cu desene animate.

— Nici nu colecționează comicsuri?

— Nu ştiu să aibă pasiunea asta.

— Slavă Domnului, răspunse vocea dubitativă.

Charles, care ajunsese în capul scărilor şi stătea lipit de perete, era foarte curios cine erau acele persoane, despre cine vorbesc şi ce caută la el în sufragerie, aşa că, cu grijă, pentru a nu fi observat, trecu un pic cu capul de pragul uşii. În sufrageria sa erau Ximena, îmbrăcată într-un fel de capot de casă, matlasat, cu romburi mari, roz pal, cu bigudiuri pe cap. Lângă ea, în pantaloni scurți, femeia pe care o întâlnise în bar, pe care o botezase Kali

şi la care visa de atunci întruna. Cu spatele, stăteau doi bărbaţi cărora nu le putea vedea feţele, dar i se păru că unul din ei, îmbrăcat ca un bărbier, cu halat alb, avea vocea lui Columbus Clay. Celalalt era preot sau cardinal.

— Ce e cu toate cărţile astea de aici? Toate sunt vinovate pentru fandasia care l-a apucat? întrebă, cu o voce mieroasă, părintele.

— Da. Toate astea şi încă altele, răspunse Kali.

Ieşi repede din încăpere pe lângă Charles, ca şi cum acesta nici nu ar fi fost acolo. Se întoarse imediat cu un lighenaş cu agheazmă şi cu un sfeştoc şi i le întinse preotului.

— Ia-le pe astea, Sfinţia Ta, părinte, şi scoate dracii din casă. Dezvrăjeşte-l pe conaşul Charlie, că sigur e deocheat sau legat sau, Doamne fereşte, posedat. Spuse asta şi îşi făcu cruce. Ceilalţi trei o imitară întocmai. Farmecele astea ar putea fi transmisibile şi să se molipsească. Trebuie să radem răul de la rădăcină, spuse tânăra, şi răul zace în cărţile astea.

— Cititul tâmpeşte pe majoritatea, îşi dădu cu părerea bărbierul. Pe unii, nu. Trebuie să ai înalta facultate a înţelegerii sau măcar pe cea a discernământului între ceea ce se vorbeşte serios sau ce se vorbeşte cu schepsis.

— Sub forme diverse şi cu variate figuri de stil, îi ţinu isonul preotul.

— Într-adevăr, părinte. Există pericolul să iei din felurite cărţi, scrise anume cu răutate şi intenţii malefice, la propriu explicaţii care ţin, mai degrabă, de zona, cum să zic, care ilustrează…

— Metaforica, răspunse prompt părintele.

— Exact aşa. Şi să nu înţelegi deloc această metaforică sau altă exagerare şi să o consideri bucată de viaţă reală şi, mai rău, îndemnare la imitaţie.

— Nu, răspunse femeia cea tânără. Trebuie să recurgi la exorcism. Şi cel mai bine, Sfinţia Ta, părinte, exorcismul se face câteodată şi la oameni, dar mai ales la obiecte, prin foc. Iaca. În curte am făcut un rug mic şi

propun să aruncăm toate cărțile astea pe geam afară şi să le dăm foc, să izgonim diavolul din casă.

— Ha, ha, râse preotul. Nu aşa se face. Poate cele mai multe sunt cum spui tu. Dar fiecare bucată e, ca şi oamenii, oaia Domnului. Poate câte unele nu merită soarta asta. Poate sunt sfinte.

— Sau măcar interesante şi nepericuloase, spuse bărbierul.

— Să le verificăm, zic. Una câte una, şi să decidem pentru fiecare. Eu mă aşez frumos aici şi voi le scoateți din rastel.

Se învoiră toți că asta era cea mai bună metodă. Preotul spusese că trebuie citite măcar titlurile. Charles, care rămăsese cu gura căscată, vru să protesteze şi se proțăpi în cadrul uşii. Deschise gura să spună ceva, dar nu putu să rostească nimic. Vru să înainteze în cameră, dar nici asta nu putea să facă. Aşa că rămase în cadrul uşii, să privească urmarea scenei. Geamul era, într-adevăr, deschis şi un foc mocnit lumina de afară. Văzu, în sfârşit, chipul bărbierului, care era, categoric, cel al lui Columbus Clay. Dar fața cardinalului îl surprinse peste măsură. Era doctorul lui Caligari, Mabuse, sau aşa ceva. Numai că privea mai şui decât originalul. Îi aruncă o privire, dar nu păru să îl vadă. Poate din cauza ochilor care o luaseră razna. *Crazy eyes.* Priveau fiecare în altă parte decât indica direcția nasului.

— Tot ce s-a făcut nu s-a făcut încă, iar tot ce se va face s-a făcut deja, cu mult timp înainte.

Bărbierul încercă să înțeleagă fraza pe care o rostise preotul, dar nu reuşi. Se scarpină în cap şi întrebă:

— Ce au fost vorbele astea, părinte?

— Ă? Vorbe ale înțeleptului Melchior.

Nu apucă să continue, pentru că primi în mână prima carte. Privi pe copertă şi spuse tare:

— *Ulise,* carevasăzică.

— Am şi eu cartea asta, spuse bărbierul. Adică, nu pe asta. Alt exemplar. E cu unul care se leagă de catarg,

fiindcă-i cântă nişte peştoaice să se arunce în apă la ele. Sau cea mai tare fază e când fuge de un uriaş cu un ochi în frunte, dar cu care nu mai vede nici cu ăla, pe sub burta unei oi sau aşa ceva.

— Nu, răspunse preotul sigur pe el. O ştiu pe aia. Asta e alta. Asta e despre un jidov cu nume de floare, care umblă o zi întreagă prin capitala Dublin şi se întâlneşte la un moment dat cu stafia lui Hamlet. E confuză şi periculoasă. La foc! Fără nicio scuză! Următoarea…

Ximena, cocoțată pe scară, lăsând să se întrevadă sub capotul matlasat nişte chiloți roz până deasupra genunchiului, cum Charles mai văzuse doar la bunica lui şi pe care îi botezase, în copilărie, „gogoşari”, scotea cărțile şi i le întindea fetei celei tinere, pe care Charles nu ştia cum o cheamă, iar aceasta i le arăta preotului. Îi mai întinse una.

— Aristotel. Zise acesta. *A doua carte a poeticii. Despre comedie.* Asta e cea mai periculoasă dintre toate. Biserica a interzis-o şi bine a tăcut. Nu numai ca urâțeşte prin râs şi schimonoseşte omul înaintea lui Dumnezeu, dar îi şi corupe pe tineri. Şi e şi o carte ucigaşă.

— Adică cum ucigaşă? întrebă bărbierul.

— Aşa bine. La o mănăstire, odată, era ascunsă într-o bibliotecă, unde oricine o citea sau măcar o răsfoia murea imediat de o boală care îți face limba albastră. Mai vorbeşte şi despre catharsis cartea asta, adică despre purificarea prin citit şi prin căscat gura la teatru. Pe fereastră cu ea. Ce mai avem?

Luă următoarea carte.

— Aha, ia te uită! *Margites* de Homer. Asta e o carte pierdută, despre un prost. Cică, dacă râdem de proşti, ne înălțăm. Cele două sunt legate. Numele vine din greaca veche şi înseamnă „om nebun”. De ce o fi scris primul şi cel mai mare poet al lumii pământene şi nesfinte despre un marțafoi, un prostănac, un semioligofren, nu am cum să înțeleg. La foc, cu grabă!

— Ba, să am pardon, interveni bărbierul. Dacă e scrisă

de cine zici şi e cum zici, nu cred că se cade să o distrugem, ci mai degrabă să o cruțăm. Căci e prima carte a marelui Homer şi prima carte scrisă vreodată. După ea vine şi *Ulise* ăla, şi *Iliada* de dinainte de *Ulise.* Şi prostul ăsta, bag seamă, e făcut să râdem de el, dar poate că e un prost de treabă şi blând şi ne aminteşte, aşa cum ar trebui să ştii Sfinția Ta, că cei puri sunt întotdeauna mai săraci cu duhul. Şi poate că e modelul tuturor. De la Švejk la Forrest Gump, adulți cu suflete de copii.

— Eşti deştept, bărbierule, spuse preotul, fără să îşi ascundă admirația. Ai dreptate! S-o cruțăm! Asta ce e? Eschil? 75 de piese. Asta se păstrează, pentru că autorul a scris o carte despre perşi, o morală despre cum apun până şi cele mai strălucite civilizații. E o carte de învățătură.

Femeia cea tânără dădu din cap, nemulțumită. Ritmul în care erau salvate cărțile, în loc să fie trimise la rug, începea să o îngrijoreze. Îi trecu prin cap că demonul cititului îl cuprinsese şi pe preot, începând să îl acapareze. Când dracul intră într-un popă, cine îl mai exorcizează? Dilema naibii! Dar se linişti repede.

— *Terra nostra?* Grav, zise preotul. E despre un animal extraordinar care începe să viseze. E ciumă! Extravagantă şi plină de trufie. Şi următoarea? Butelia aia? Catalogul lui Callimachus? spuse, încercând să îl cuprindă. Asta e rea de tot, pentru că în ea scrie despre toate cărțile. Şi, dacă o răsfoieşti, le poți găsi mai uşor. Sunt cărți de demult, de dinainte de Hristos, şi cei care le-au scris nu au fost botezați.

— La foc atunci! urlară în cor Ximena şi Kali.

Charles privea perplex întreaga scena. Cum nu putea nici să vorbească nici să facă vreun pas, se lăsă în fund pe podea.

— Şi asta ce e? Cartea asta colorată? Aoleu! *Cartea de nisip.*

Şi, în timp ce spuse asta, aruncă cartea pe jos, ca şi cum i-ar fi mâna

— Ce are cartea asta? întrebă bărbierul.

— Deschide-o, ca să vezi, îi spuse preotul.

Bărbierul ezită.

— Hai, deschide-o, că nu te muşcă.

Bărbierul o ridică de pe podea.

— Şi acum, deschide-o la întâmplare. Ce scrie?

Bărbierul deschise la întâmplare cartea şi citi:

— *Ignoratio Ortodensi ab Bergatio Lyricum et Ergonomicum.* Ce înseamnă asta, părinte? Că doar dumneata ştii latineşte.

— Nu înseamnă nimic. E un nonsens. În cartea asta e absolut orice combinație posibilă de cuvinte. E o carte despre tot şi despre orice.

— Şi atunci de ce să o aruncăm?

— Uită-te la ce pagină eşti.

— 12299.

— Foarte bine. Închide cartea.

Bărbierul se execută.

— Acum, zise preotul, deschide-o la aceeaşi pagină.

Bărbierul, fără să înțeleagă de ce, se execută din nou. După câteva minute de eforturi, în timp ce atât femeile, cât şi Charles îl priveau siderați, spuse cu o voce scăzută:

— Nu o mai găsesc.

— Şi nici nu o s-o mai găseşti vreodată. Ar trebui să cauți vreo mie de ani.

Alb ca varul, bărbierul aruncă cartea, care îşi luă zborul pe geam.

— Hai, fată dragă. Că n-o să ne petrecem noaptea aici. Ce e asta? întrebă popa în timp ce studia următoarea copertă. *În slujba crucii?* Ar părea o carte pioasă, dar ştim că întotdeauna în spatele crucii se ascunde dracul. La foc.

— Dar asta? întrebă bărbierul, care puse şi el mâna pe o carte, ca să accelereze procesul. *Viața curvelor vestite* de Suetoniu. La foc.

— Stai aşa, spuse preotul. Poetul ăsta a scris lucruri memorabile. De la el aflăm adevărul despre moravurile

împăraților din Imperiul Roman. Deşi titlul e uşor eretic, nu înseamnă că e o carte despre curvăsăreală. Poate că e un studiu de caz. O frescă a epocii. Se păstrează. Următoarea.

Spunând asta, o luă de la bărbier şi o îndesă în sutană.

— Thomas U… u… urq-u…

— Thomas Urquhart, spuse preotul. *Limba universală.* Asta e o carte care ar putea fi interesantă dacă autorul ei nu ne-ar lua iarăşi cu *Pantochronachanon* sau *Ekskybalauron* şi nu ar încerca să descopere limba păsărilor sau să reinventeze Turnul Babel. Dacă vorbeşte, însă, în limba noastră, în care perfect l-a tălmăcit pe Gargantua, îl adaug la inimă.

Preotul începu să dea semne de plictiseală, aşa că îi spuse Ximenei:

— Pe alea mari pune-le pe toate pe foc. Stai aşa. Ce e asta? Cărțile Sibiline? Şi asta?

— O carte de unul Pierre Menard. *Ingeniosul hidalg Don Quijote de la Mancha.* Ciudat. O am şi eu. Numai că e scrisă de altcineva. O fi ca şi ailaltă? *Cartea de nisip?* Numai că în loc să se schimbe paginile se schimbă autorul?

— Nu. E o copie. Pierre ăsta a copiat cuvânt cu cuvânt de la Cervantes ăla.

— Cum aşa? La ce i-a folosit? Să scrie aceeaşi carte? Cuvânt cu cuvânt?

— Da. Nu e aceeaşi carte. E alta.

Bărbierul îl privea nedumerit.

— Dacă faci baie într-un râu şi după cinci minute intră şi nevastă-ta, asta se cheamă că v-ați îmbăiat în aceeaşi apă?

— Da. Adică nu, zise bărbierul.

— Păi, vezi, deşi e acelaşi râu, apa în care ți-ai lăsat tu păduchii s-a dus de mult la vale. E la fel. Aia ce e?

— *Biblia pierdută,* zise bărbierul, care se chinuia să înțeleagă ce îi spusese preotul.

— A. Autorul îmi e prieten bun, cumătrul Bergler. Se

pricepe mai mult să inventeze abureli decât la altceva, e adevărat. Invențiile sale sunt interesante, începe multe, dar nu termină nimic. Trebuie să aşteptăm cărțile a doua şi a treia. Să avem înțelegere. Poate pronia cerească va coborî în fine şi asupra lui. Se grațiază! Deocamdată. Şi cu cărțile alea mai subțirele ce e?

— Sunt partituri muzicale.

— Alea suni fine şi delicate, spuse bărbierul. N-ar trebui distruse, că ne gâdilă plăcut urechile.

— Doamne fereşte, spuse Kali, te pomeneşti că de la astea se molipseşte acum de altă boala şi începe să ragă, ca un măgar, şi să chiuie cât e ziua de mare şi să sară într-un picior, să trezească tot cartierul. O să fie şi mai rău. Şi boala asta cu cântatul e şi molipsitoare, pe deasupra. Eu zic să aruncăm şi pe astea!

Charles duse mâna la cap. Era lac de sudoare. În bezna camerei se vedeau doar cifrele fluorescente ale ceasului deşteptător. Era patru dimineața. Se ridică în fund şi ascultă. Nu se auzea nimic. Se dădu jos din pat. Îşi îndesă picioarele în papuci şi o luă spre scară. Pipăi peretele, dar nu aprinse lumina. Casa era cufundată în beznă. Coborî cu grijă la parter. Dădu să intre în sufragerie, dar se lovi cu capul de ceva tare. Apăsă pe întrerupător. Intrarea în sufragerie era zidită. „Unde dracu' a dispărut sufrageria?", mormăi.

— Care sufragerie? auzi vocea Ximenei din spate.

Se întoarse de jur-împrejur, dar nu era nimeni.

— Sufrageria mea. Şi biblioteca. Cărțile mele.

— Nu mai e nicio bibliotecă pe aici. Cărțile le-a luat exact ăla de-l pomenişi, ucigă-l toaca, pe toate.

— Nu era niciun ucigă-l toaca, se auzi vocea femeii tinere, a lui Kali, a venit George ăla al tău, călare pe un basilisc. S-a dat jos de pe scârboşenia aia, care avea un om în gură, înghițit până la brâu. Sta-i-ar în gât! Şi a lăsat un nor gros şi, când a dispărut norul, nu mai era nici urmă de bibliotecă, de vreo carte sau de camera de

care spui.

— Poate că nu era George călare pe basiliscul ăla? întrebă Charles, timid. Poate că era Eva? Sau chiar maică-mea?

— Era cine era, spuse Ximena. Dar avea un medalion mare la gât!

PARTEA A TREIA

Câte fire de păr din cap trebuie să piardă cineva ca să spunem despre el că e chel?

Eubulide din Milet

Who was it said: Resist not evil?
I'll burn that book. So help me devil.{27}

James Joyce, *Gas from a burner*

Perioada culturală dintre Renaştere şi Revoluția culturală poate fi descrisă ca o perioadă de vid cultural total.

Jiang Qing, nevasta lui Mao şi ministru al Culturii

Oricine citeşte şi, deci, acumulează cunoaştere devine un burghez împuțit.

Yao Wenyuan, membru al Bandei celor Patru, gaşca lui Mao

Nu mai există nicio carte. Guvernul Popular a triumfat!

Inscripție pe uşa de intrare a Bibliotecii Naționale a Cambodgiei după arderea a două milioane de cărți, 1976

Capitolul 70

Auzi un scâncet prelungit, de bebeluş. Mormăi ceva în somn şi îşi trase perna peste cap. Scâncetul nu încetă, ci se auzea acum şi mai tare. Se întoarse şi privirea îi căzu peste ceasul deşteptător. Cifrele de smarald arătau ora patru şi zece minute. Scâncetul era acum în pragul uşii dormitorului. Coborî privirea. Nişte ochi străluciră în întuneric. Zorro mieuna întruna, fără să se oprească. Aşadar, nu era niciun scâncet. Doar pisica. „Ce s-o fi întâmplat?" se întrebă. Zorro nu avea obiceiul să îl trezească. Din contră. Intra dimineața în cameră şi stătea nemişcat până îl vedea deschizând ochii. Câteodată încerca să-l păcălească, deschizând numai unul sau doar mijindu-i, dar nu îi reuşea niciodată. Motanul se arunca peste el în pat şi începea să toarcă şi să îşi preseze pernuțele într-un ritm regulat pe plapumă.

Se dezmetici şi se dădu jos din pat. Pisica o luă înainte, dar, cum îi luă ceva timp să îşi găsească papucii, se întoarse după el cu limba scoasă şi mai trase un mieunat zdravăn. Jos se auzi un zgomot ca de geam spart sau de uşi care se lovesc. În capul scărilor, o lumină umplu holul şi se auzi o bubuitură. Coborî. Umbra copacului de afară, care se mişca îndoit de furtună, îi îngheță lui Charles sângele în vine. Auzi un şuierat din dreapta şi din nou crengile şi vântul. Un nou tunet. Şi fulgeră din nou. Atmosfera asta de roman gotic nu îi făcea niciodată plăcere. Jos era frig. O luă spre bibliotecă. Prin fereastra deschisă, perdeaua flutura sinistru. Se repezi şi închise fereastra. Un nou fulger lumină curtea. Nu erau urmele vreunui foc şi biblioteca era intactă. Nu părea să lipsească nicio carte şi, în mod evident, camera nu era zidită.

Zorro reîncepu mieunatul. Ieşea şi reintra în cameră, dar se oprea în pragul uşii.

— OK. Vin. Vin.

Îl urmă pe motanul care se pusese în fața uşii de la intrare şi întinse lăbuța pe sub ea, încercând parcă să apuce ceva.

„Motanul ăsta are tulburări de identitate. Se crede câine." Se aplecă şi îl luă în braţe. Dar acesta se zvârcoli şi se duse din nou la uşa de la intrare.

— E ceva acolo? întrebă Charles.

Zorro mieună ceva ce i se păru lui Charles un da definitiv.

Deschise uşa cu greu, din cauza vântului. Copacii din față şi umbrele, ca şi ploaia, îl făcură să tragă uşa. Dar Zorro insistă.

— Bine, îi spuse Charles motanului. Ce e afară?

Deschise uşa, de această dată mai mult, şi văzu pe prag un pachet învelit într-o folie de plastic impermeabil. Se aplecă să îl ridice. Când se ridică, fulgeră din nou. Văzu, cu coada ochiului, un om care stătea în furtună şi îl privea fix. Părea Frankenstein în lumina aceea. Trase repede uşa, o încuie, apoi o luă la fugă spre sufragerie, unde îşi lăsase hainele, şi puse mâna pe pistol. Se duse în bucătărie, dar nu avu curajul să se apropie de geam, din cauza umbrelor. Tot ce nu vedea în realitate era completat de imaginația sa nesfârşită, îmbogățită de atâtea cărți şi filme. Avu senzația că cineva va veni la geam şi că va vedea în câteva clipe fața unui monstru cum se lipeşte de fereastră. O şterse şi din bucătărie şi fugi sub scară, în camera-muzeu. Luă o puşcă de vânătoare, pe care o ținea încărcată, şi se repezi înapoi. Furtuna parcă se mai potolise. Nu mai era deloc vânt. Copacul înmărmurise într-o poziție fixă, dar începu o ploaie torențială. Nu aprinse luminile în casă. Cu puşca în poziție de tragere, deschise uşor uşa. În locul unde stătuse omul nu era nimeni. Trase uşa şi se duse în sufragerie. Se apropie cu teamă de geam. Dar privi de jur-împrejur şi, cum nu văzu pe nimeni, se apropie de tot. Privi afară. Pustiu. Inima îi bătea de parcă alergase o oră în viteză. Se aşeză pe canapea şi stătu aşa, nemişcat,

până începu să se lumineze şi ploaia se opri. Auzi primii oameni pe stradă şi ieşi cu puşca. Erau doar vecinii, pe care îi salută, iar aceştia îl priviră ciudat. Îşi dădu seama că are o armă în mână.

— A, zâmbi. Pentru veverițe.

Cum vecinii rămaseră muți, îşi dădu seama că spusese o monstruozitate şi intră înapoi în casă.

Îşi făcu o cafea tare şi se arse la buze. Aşa că turnă apă rece peste ea şi o dădu pe gât. Apoi luă pachetul şi îl deschise.

În față avea comedia lui Homer. *Margites.*

Capitolul 71

Îi trecu prin cap că e ridicol şi că sperietura pe care tocmai o trăsese era fermentul imaginației sale livreşti. În general, se descurca destul de bine sub orice fel de presiune. Dar acum presiunile păreau să vină din toate părțile – moartea asistentului său şi a altor persoane pe care le cunoştea nu făcea decât să sporească emoția pe care o trăia, mai ales pentru că avea în față monumente ale istoriei umanității, lucrări despre care lumea credea că sunt pentru totdeauna dispărute. „Pentru Dumnezeu", îşi spuse, „un Aristotel autentic şi Cărțile Sibiline", cărți pe care însuşi Senatul Romei antice nu le consulta decât atunci când se afla în pragul unei crize imense sau în fața unei catastrofe. Operele pierdute ale părintelui tragediei, Eschil. Şi celelalte pe care le avea în față şi care, făcute publice, ar fi putut să schimbe percepția a întregi generații de universitari despre istoria culturii. Şi apoi povestea cu mama sa, despre care îşi dădea seama că nu ştia, de fapt, mai nimic. Evita să deschidă scrisoarea, probabil testamentară, a mamei sale. Mama sa, membră a unei organizații secrete, veche de 2.000 de ani. Chiar capul acesteia? Simți o dorință arzătoare, un fel de nevoie care îl copleşea, o compulsie să se închidă în casă şi să citească manuscrisele pe care le avea în față până le va devora.

Margites! Avea în mână cartea despre care Aristotel spune că este pentru comedie ce sunt celelalte opere homerice, singurele pe care le credea autentice, *Iliada* şi *Odiseea,* pentru tragedie. *Margites,* prima lucrare epică scrisă vreodată. Mai veche, poate, decât *Mahabharata* şi, în orice caz, scrisă de un om, şi nu de elefantul Ganesha asistat de un şoricel care îi căra călimara şi îl ajuta să îşi înmoaie colțul rupt în ea pentru a inventa scrisul, precum epopeea indiană. Homer, un om, cel mai mare poet al Antichității, care îşi începe cariera literară atât de celebră

cu o comedie despre un prostănac, un erou ridicol, un antierou.

Câteva texte, foarte puține, au supraviețuit despre Margites, personajul care dă şi numele cărții lui Homer. Aristotel îl pomeneşte în prima parte a *Poeticii* şi în *Etica nicomahică,* în care spune că zeii nu au reuşit să îl învețe nimic, că avea două mâini stângi. Alți autori vorbesc despre un personaj care, adult fiind, habar n-avea că era născut din mama sa cu contribuția largă a unui bărbat şi care refuza să îşi îndeplinească obligațiile de soț, de teamă ca nu cumva nevastă-sa să îi povestească maică-sii cum performează în aşternut. Un idiot patentat, un om care nu înțelegea lumea, despre care Platon însuşi spune că „ştia multe, dar tot ce ştia ştia prost", un om a cărui viață era într-atât de lipsită de sens, încât te întrebi de ce ar fi scris cineva despre ea. Şi care, ca atâția eroi de comedie, îi produce bucurie cititorului pentru că acesta realizează, citind-o, cât e de norocos în raport cu bietul Margites cel nebun, cel care nu distinge soarele de lună şi calul de măgar, dar care pare să cucerească, totuşi, prin naivitatea lui, strămoş îndepărtat al lui Candide şi al bravului soldat Švejk sau, mai nou, al vagabondului lui Chaplin sau al lui *Rain Man.* Până acum doar câteva fragmente, foarte puține, au fost găsite, pe un papirus dezgropat la Oxyrhynchus, sit arheologic din centrul Egiptului, care în vremurile elenismului era al treilea oraş ca importanță al țării. Şi acum el avea în mână această carte celebră. Şi dacă nu ar fi fost celelalte cărți sau evenimentele apropiate, şi tot ar fi fost suficient să înnebunească un om, să îl transforme într-un „nebun precum Margites", cum ar spune Philodemus.

Deschise cartea şi începu să citească din ea, dar nu se putea concentra, pentru că în minte îi venea imaginea omului de vizavi, aşa cum îl văzuse pentru o fracțiune de secundă doar, luminat de fulger. Şi care îi păru un golem, o creatură improvizată din bucăți, o construcție a lui Frankenstein. Se întrebă dacă nu cumva nu văzuse nimic

şi dacă imaginaţia nu îi juca încă o festă. Oricum, era evident că acea carte îi aparţinuse bătrânului profesor Boates, iar cel care îl făcuse knock-out i-o luase. Dar de ce i-ar fi adus-o lui? Şi cine era acel om? Să fi fost unul şi acelaşi cu asasinul lui George, al logodnicei acestuia şi al lui Olcott? Şi atunci de ce să nu-i fi luat şi cartea celui din urmă şi să nu-l fi omorât şi pe Boates? Era imposibil să fi fost una şi aceeaşi persoană care încercase în seara de dinainte să îi omoare pe el şi pe Ximena, pentru că acela era deja mort. Poate că cel care îi salvase îi confiscase cartea atentatorului şi i-o adusese lui în acea dimineaţă. Totul era foarte confuz. Dar sunetul telefonului îl scăpă de gândurile neclare care îi roiau prin cap.

— Aţi dezlegat misterul? se auzi vocea uşor zeflemitoare a lui Columbus Clay.

— Nu, domnule Clay. Sau aţi prefera să ne tutuim, Isidor?

Se făcu linişte de partea cealaltă. Era clar că detectivul nu se aşteptase la această lovitură. Răspunse însă imediat, râzând.

— Aşadar, Laura Beatrice a săpat prin trecutul meu? Nu era mare lucru. Nu e ca şi cum aş fi ascuns asta.

— Cine e Laura?

— Prietena dumneavoastră cu multiple identităţi. Sper că acestea să nu corespundă fiecare câte unei personalităţi, pentru că asta ar fi cam nasol. Nu ziceţi nimic? Înseamnă că pe asta n-aţi ştiut-o. Îmi place de dumneavoastră. Staţi la mijloc şi ascultaţi şi ce vine din stânga, şi ce vine din dreapta. Aşa că ştiţi mai mult decât oricine altcineva. E un loc bun.

— Da. Ducele de Buckingham avea o vorbă pentru asta. Spunea că dacă regina stă cu un picior în Franţa şi cu unul în Anglia, locul cel mai bun pentru el ar fi cel de observator dintr-o barcă pe Canalul Mânecii, privind, bineînţeles, în sus.

— Probabil că nu spre cerul înstelat. Drăguţ. Ce nu

prea ştia Buckingham ăsta al dumneavoastră, aşa cum nici dumneavoastră nu ştiți, este că poziția aia e cam periculoasă. Putea oricând să se trezească cu niscaiva chestii neplăcute în cap. În ceea ce vă priveşte, din centru se scapă cel mai greu, când vine momentul. Aveți grijă. S-ar putea să aveți nevoie de un aliat puternic.

— Şi dumneavoastră ați fi ăla?

— Unul dintre ei, în orice caz. Ne vedem la înmormântare. Am să vă împărtăşesc ceva interesant. Cele bune!

Cu telefonul în mână, Charles se întrebă de ce îl minţise Ximena în legătură cu numele ei şi cât de sinceră fusese, până la urmă, cu el. Era evident că noile ei nume, sau ultimele pe care le aflase el, erau tot atâtea rapeluri culturale la Renaşterea italiană. Laura era iubita lui Petrarca, iar Beatrice, a lui Dante. Charles mulțumi cerului că Tasso, Ariosto sau Boccaccio nu avuseseră şi ei muze pe care istoria literaturii să le fi cunoscut. Ar fi dus gândul mai departe, dar telefonul părea că nu putea fi oprit în acea dimineață. Mai ales că suna la ore la care Charles nu se trezea decât în rarele ocazii când nu îşi hotăra el programul. De această dată, nu cunoştea numărul.

— Bună dimineața, domnule profesor. Cred că mă căutați.

— Dacă îmi spuneți cine sunteți, poate o să îmi dau seama dacă vă într-adevăr, răspunse Charles cu precauție.

— Eu sunt P.E. Şi am ceva pentru dumneavoastră.

— P.E.? Nu e un nume.

— E singurul pe care îl ştiți.

P.E. Era singurul nume neidentificat de pe lista lui George. Charles era foarte curios să ştie cine se ascunde în spatele inițialelor, dar decise să nu se dea de gol cu una, cu două. Zise:

— Mă tem că nu înțeleg.

— E singurul nume sub care mă cunoştea domnul

Marshall. Şi cred că vreți să intrați în posesia celui mai vechi catalog al unei biblioteci care a existat vreodată, cel al Bibliotecii din Alexandria. Să îmi spuneți, vă rog, dacă mă înşel.

— Nu vă înşelați, spuse Charles, care se dezumflase pentru că nu-i ieşise jocul.

— După cum probabil ştiți, eu locuiesc în Texas. Şi sunt pentru câteva ore la New York. Din păcate, avionul meu pleacă la 12. Faceți o oră până aici. Aşa că, dacă vreți să ne vedem, mă găsiți pentru încă trei ore la etajul 53 al hotelului Mandarin Oriental. Presupun că îl cunoaşteți. Vă aştept!

Străinul nu aşteptă ca Charles să răspundă şi închise imediat după ce termină ce avea de zis. Era evident că personajul cu care tocmai vorbise era total diferit de profesorii benigni de pe lista lui George. Un individ obişnuit să comande şi căruia nu-i plăcea să i se pună la îndoială autoritatea. În mod normal, ar fi refuzat invitația, dar era foarte curios să afle ce treabă ar fi putut avea George cu un astfel de om şi, mai ales, voia cartea. Ştia foarte bine hotelul la care era cazat P.E., tot aşa cum ştia că la etajul 53 se află cel mai grozav apartament al hotelului, suita prezidențială. „Cum altfel?", bombăni Charles, care se grăbea acum să rezolve codul de pe spatele textului lui Homer.

Întoarse cartea şi transcrise notația:

klsl jgks hjaklafs

De data aceasta erau trei cuvinte, îşi spuse Charles. Poate că un text mai lung îi va da posibilitatea să ghicească mesajul chiar şi fără toate părțile sale. Cum *Margites* era a cincea carte de pe listă, trebuia aplicată o deplasare spre stânga a alfabetului cu al cincilea număr din şirul lui Fibonacci, aşa cum îl modificase. Indexul era, de această dată, 8. Transcrise rezultatul direct pe foaia pe care avea întregul mesaj. Îl umflă râsul.

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM ——— STAT ROSA PRISTINA ——— NOMINEM ANTE ——— ——— TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— DĂINUIEŞTE ÎN VECI TRANDAFIRUL ——— NUMELE ANTERIOR ——— ——— PĂSTRAM.

Capitolul 72

Aşadar, George se ținuse de glumițe până şi când era disperat sau când ştia că viața îi era în pericol. Codificase o parafrază la un text din celebrul roman al lui Umberto Eco, *Numele trandafirului,* romanul favorit în absolut al fostului său asistent.

Acum, că referința era clară, putea să încerce să ducă judecata mai departe. Era în stare să parieze că al şaselea cuvânt era *nomine,* pentru că fraza cu care se încheie romanul semioticianului italian e: *Stat rosa pristina nomine. Nomine nuda tenemus.* „Dăinuieşte în veci numele trandafirului. Mai păstrăm doar denumirile goale". Începuse să bănuiască faptul că într-acolo se îndreaptă textul încă din maşină, când descifrase cele trei mesaje anterioare, dar preferase să nu îi împărtăşească Ximenei nimic. Dacă nu îl înşela intuiția, însemna că acel cuvânt schimba un pic sensul frazei: „dăinuieşte în veci trandafirul" se transforma în „dăinuieşte în veci numele trandafirului", ceea ce era altceva, pentru că reprezenta o indicație suplimentară. Textul devenise, aşadar:

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM ——— STAT ROSA PRISTINA NOMINE NOMINEM ANTE ——— ——— TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— DĂINUIEŞTE ÎN VECI NUMELE TRANDAFIRULUI NUMELE ANTERIOR ——— ——— PĂSTRAM.

Oricum, avea să se convingă foarte repede dacă avea dreptate sau nu, pentru că cea de-a şasea carte de pe listă era la profesorul Cifarelli, care promisese că o va aduce la înmormântarea lui George.

Era o adăugire la textul original, care spunea că păstrăm doar numele trandafirului, o metaforă pentru lipsa de substanță a cunoştințelor noastre, ale căror

semnificații le-am uitat de mult, şi tot ce ne-a rămas e expresia golită de conținut, cuvinte care nu mai înseamnă nimic, dezbrăcate de orice încărcătură culturală. O stranie premoniție a lumii de astăzi, făcută într-un manuscris din secolul al XII-lea, aparținând călugărului benedictin Bernard de Cluny şi extrasă din poemul său, intitulat *De contemptu mundi.* Varianta pe care a ales-o Eco serveşte logicii romanului său, dar se pare că avem de-a face cu o confuzie, subiectul la care se referea călugărul nefiind defel trandafirul, adică Rosa, ci Roma, şi că ar fi vorba despre o greşeală de transcriere. Aşadar, fratele Bernard ar fi vrut să spună că din Roma aceea măreață n-a mai rămas decât numele, un atac clar la capii Bisericii din acele vremuri. Ceea ce e în logica poemului său fluviu, acesta, vorbind despre cât de bună de disprețuit a ajuns lumea, atacă fără echivoc întreaga colecție de fețe bisericeşti care şi-ar fi uitat vocația şi ale căror spirite ar fi devenit îngrozitor de corupte. Nu e clar dacă Eco ştia despre această confuzie la vremea în care şi-a scris romanul, dar, cum spune o vorbă de la el de acasă, *se non è vero, è ben trovato*[28].

Problema pe care şi-o punea Charles era dacă George, care ştia sensul exact al frazei, cel originar, se referea la acesta sau la cel al romancierului italian. Dar de vreme ce scrisese Rosa, nu Roma, probabil că era vorba despre interpretarea dată de Eco.

Aşadar, fraza fusese modificată. Textul nu spunea că păstrăm denumirile goale, ci că păstrăm numele anterior. Anterior cui? se întrebă Charles. Era clar că acel *nuda,* „goale", fusese înlocuit cu „numele anterior". Din păcate, deşi intuise al şaptelea mesaj, nu avea nicio şansă să ghicească ce texte ascundeau cărțile opt şi nouă. Dar pe cel de-al nouălea avea să îl afle în curând. Asta dacă misteriosul bogătan P.E., în aroganța sa, avea să se țină de cuvânt.

Tot mestecând aceste lucruri în cap şi încercând să intuiască sensul final al frazei, nici nu îşi dădu seama că

era de mult în New York, făcuse giratoriul de la Columbus Circle şi tocmai intra pe strada 60, unde se afla accesul într-unul dintre cele mai luxoase hoteluri ale lumii. Lui Charles îi plăcea hotelul. Stătuse de câteva ori la Mandarin Oriental şi fusese prezent la diverse recepții, mai ales că hotelul se afla la o aruncătură de băț de Societatea Istorică newyorkeză, aflată pe partea de vest a Central Park-ului, străjuită la intrare, chiar în mijlocul trotuarului, de o statuie a lui Lincoln şi unde Charles se ducea adesea. Apartamentul prezidențial ocupa întregul etaj, avea patru camere pe o suprafață de 240 de metri pătrați, adică mai mare decât încăperea în care funcționa, la casa din Princeton, minimuzeul personal al lui Charles Baker. Cât despre preț, profesorul avea convingerea că era mai mult de 10.000 de dolari pe noapte, cu toate taxele incluse, ce până şi lui, care se afla într-o relație destul de strânsă cu luxul, i se părea un scandal. Preț pentru şeici şi nababi.

Capitolul 73

— Intră, auzi omul cu ceafa groasă, după ce bătu discret în uşă.

Cel din cameră îl întrebă din priviri ce se întâmplă.

— E aici domnul pe care l-aţi invitat.

— Păi spune-i să intre!

Bodyguardul se scarpină în cap. Nu ştia cum să îi spună şefului său ce urma să-i spună.

— Ei?

— Are un revolver uriaş la el şi nu vrea să îl predea. Spune că mai bine pleacă.

Pe şef îl pufni râsul.

— Lasă-l să intre.

— Păi… încercă să protesteze paznicul.

— E un biet profesor. Şi probabil că e speriat. N-o să pățesc nimic. Pofteşte-l înăuntru.

Câteva momente mai târziu, Charles intră în holul imens al apartamentului. Văzu un om aşezat pe canapeaua din sufragerie. Acesta îi făcu semn să se apropie, dar nu îi veni în întâmpinare. Abia când Charles ajunse în fața măsuței care despărțea cele două canapele, se ridică şi îi întinse mâna.

— Vă cunosc, spuse Charles, luându-i-o înainte gazdei, care probabil se pregătea să se prezinte. Sunteți Patrick Ewing.

— Exact, răspunse acesta zâmbind, P.E. Şi presupun că ceea ce cunoaşteți nu vă place.

— De ce? Nu. Nu ştiu mare lucru despre dumneavoastră. Iar faptul că ați finanțat întotdeauna campaniile adversarilor mei nu mă deranjează deloc.

Charles nu spunea chiar ce gândea. Omul pe care îl avea în față era unul dintre cei mai bogați oameni de pe planetă. Proprietar al unor uriaşe câmpuri petrolifere, moştenite integral de la familia lui, toți republicani de când se înființase partidul. Charles citise undeva că

Patrick Ewing susținea că stră-stră-stră-străbunicul său pe linie paternă fusese unul dintre finanțatorii cei mai importanți ai lui Lincoln. Îi trecu prin cap că asta ar putea fi legătura şi că George ajunsese la el pentru că se aştepta să afle, probabil de la prima mână, o informație pe care o avea acesta din familie. Charles nu avusese mult de-a face cu personajul şi era de părere că fiecare are dreptul să fie oricât de bogat, cu condiția să restituie câte ceva şi societății. Bineînțeles, soția şi cele două fiice ale miliardarului conduceau câteva zeci de organizații caritabile, aşa că acest punct era îndeplinit. Îl deranjase, la un moment dat, lobby-ul agresiv pe care acesta îl făcea pentru război, oriunde, cu orice prilej. Şi asta pentru că, dincolo de afacerile cu petrol din America, îşi extinsese proprietățile din Europa până în Orientul Mijlociu şi era, după câte ştia Charles, amestecat în toate companiile petroliere de top, într-un fel sau altul. Dar cea mai mare şi mai recentă pasiune a acestuia era producția de armament ultrasofisticat şi, prin urmare, foarte scump, pe care-l băga pe gât, ori de câte ori avea ocazia, guvernului Statelor Unite. Şi, mai ales, Ewing era acționarul majoritar al celei mai mari şi mai bine pregătite, susținea el, armate private din lume. Asta era ultima lui jucărie. O jucărie cu care preşedintele intrase destul de tare în coliziune în ultimul timp.

Charles continuă să țină mâna miliardarului într-a lui, de parcă ar fi vrut să îi detecteze pulsul, până când acesta şi-o retrase cu eleganță şi îi făcu semn să se aşeze.

— Ştiu că sunteți cunoscător şi am aici un bar plin cu băuturi fine, încercă gazda să relaxeze atmosfera.

— Conduc şi am o zi grea, refuză Charles. Poate cu altă ocazie. Vă ascult.

— Îmi place că sunteți pragmatic. Să lăsăm politețurile.

Întinse mâna şi indică un pachet bine închis de pe masă. Charles nu se lăsă rugat şi luă pachetul în mână. Încercă să îl desfacă frumos, dar nu reuşi, aşa că fu nevoit să rupă hârtia. În tot acest timp, gazda îi studia

fiecare mişcare, fiecare gest. Deschise manuscrisul şi văzu titlul „Transcrierea Pinakes-urilor lui Callimachus. Partea I din 20”.

— Doar atât? întrebă Charles, destul de nesatisfăcut.

— Asta e tot ce am. Din câte înțeleg, această carte, sau cum se cheamă, e o transcriere a listelor care constituiau catalogul Bibliotecii din Alexandria. Din câte ştiu, biblioteca cu pricina era gigantică. Aşa că bunul-simț spune că şi lista trebuie să fi fost pe măsură. Mie şi 20 de volume mi se par puține. Ăsta pare a fi primul dintre ele.

— L-ați citit? întrebă Charles.

— Din păcate, nu intră în zona mea de preocupări.

— Ce? Grecia antică?

— Niciun fel de limbă moartă, răspunse Ewing, dar o făcuse într-un fel care nu îl lăsă pe Charles să îşi dea seama dacă vorbeşte serios sau îl ia peste picior.

Charles răsfoi cartea pe care o avea în mână în aşa fel încât să ajungă la final şi să verifice dacă mesajul lui George era acolo. Văzu C.B. urmat de un cuvânt foarte scurt, aşa că, satisfăcut, închise cartea pentru ca interlocutorul, dacă nu sesizase notația până atunci, să nu o vadă. Puse, cu un gest teatral, cartea pe masă.

— Şi ce vreți în schimb?

— V-am spus că nu aveți o părere prea bună despre mine. Nu vreau nimic în schimb. Vreau doar să vă restitui un manuscris pe care asistentul dumneavoastră m-a rugat să vi-l înapoiez. Zicea că vă aparține.

— Atât? întrebă Charles, care îşi puse ambele mâini pe genunchi, ca şi când ar fi vrut să se ridice.

— Da. Dar cred că mai degrabă aveți dumneavoastră câte ceva să mă întrebați. Ca să vă uşurez misiunea: probabil vreți să ştiți de ce m-am întâlnit cu George.

— Recunosc, spuse Charles. Acum cred că mi-ar prinde bine paharul acela de whisky.

— Cu plăcere, zâmbi gazda, care se ridică şi se îndreptă spre bar. Am un Macallan de 55 de ani. Sau poate preferați un Bourbon?

— Macallan-ul e cel în sticlă de parfum?

— Ha. Vă pricepeți. Într-adevăr. René Lalique a făcut ca decantorul de cristal al acestei sticle să arate identic cu parfumul pe care l-a pus pe piață în 1910.

— Da. Prefer oricând *single malt.*

— Vedeți? spuse Ewing în timp ce turna licoarea în pahare. Deja am aflat că avem ceva în comun. Veți rămâne surprins de câte veți mai descoperi.

Charles luă o gură, iar aroma de lemn de trandafir, dublată de gustul de fructe dulci şi uscate, îi încântă toate simțurile. După ce luă înghițitura simți o notă de lămâie uşor condimentată. Scoase un sunet de satisfacție, care îl încântă pe Ewing.

— Bun, într-adevăr.

— Aşadar, zise Charles, îmi puteți spune de ce v-a căutat George?

— Nu el m-a căutat pe mine, ci eu pe el, răspunse ferm miliardarul. I-ar fi fost destul de greu să mă găsească. Sper că înțelegeți.

— Da, răspunse Charles. Îmi puteți spune motivul pentru care l-ați căutat?

— Eu sunt o personalitate tranzacțională. Îmi place ca toți participanții la o discuție să aibă ceva de câştigat.

— Păi spuneați că de la mine nu vreți nimic…

— Da. Nu vreau nimic concret. Mi-ar plăcea să vă cunosc mai bine.

Charles nu ştia ce să creadă. Dar consideră că nu are nicio importanță. Îl invită pe interlocutor să continue.

— Am aflat şi nu mă întrebați de unde, am o rețea destul de bine pusă la punct, de oameni care îmi aduc fel de fel de informații că asistentul dumneavoastră făcea valuri mari cu privire la Abraham Lincoln. Şi că spunea o poveste care circulă în familia mea de mai bine de o sută cincizeci de ani. Noi o intitulăm „Lincoln's Negro"{29}. Sper să nu considerați ofensator acel „cioroi". El reprezintă spiritul epocii. Şi preşedintele se exprima la fel.

Charles avu din nou senzația că Ewing îi urmăreşte

reacțiile.

— Într-adevăr, spuse, mai interesat în acel moment de informații decât de nuanțe. Avea Lincoln aşa ceva? Un negru al lui?

— Mai mult sau mai puțin. Nu era al lui. Era al familiei lui Joshua Speed, despre care sunt convins că ştiți că era prietenul lui cel mai bun.

— Poate singurul.

— Aici aş putea să vă contrazic, dar nu cred că e momentul. George al dumneavoastră era o persoană pe care eu aş defini-o ca fiind excepțională. Din păcate, deşi l-am prevenit că după ce va vorbi cu mine va avea în mână o bombă atomică şi că va trebui să se ferească, nu m-a ascultat.

— L-ați prevenit? Ce Dumnezeu poate fi atât de exploziv într-o poveste despre un preşedinte care a murit cu mai mult de o sută de ani în urmă? Şi cui i-ar putea face rău o informație de soiul ăsta?

— Aveți răbdare. După cum ştiți, preşedintele şi-a petrecut o vacanță destul de lungă, cam o lună de zile, la plantația familiei Speed.

— Da. La Farmington. În august 1841.

— Întocmai. Asta ştie toată lumea. Acolo s-a întâlnit cu un sclav bătrân, care, pentru că nu mai putea face muncile grele, slujea prin casă. Lincoln, care avea insomnii grave, îşi petrecea mai toate nopțile pe afară, meditând sau citind, iar sclavul trebuia să îi fie alături, să îl servească permanent. Acest sclav era unul special. Nu numai că ştia să scrie şi să citească, dar îi povesteşte viitorului preşedinte o grămadă de lucruri, la auzul cărora acesta rămâne, la început, perplex. Nu crede, dar, pe măsură ce negrul îi povesteşte tot mai mult, devine din ce în ce mai curios să afle şi mai multe. Negrul îi spune povestea lui. De la momentul când, la 12 ani, este răpit din satul său de pe coasta Africii, care e ras de pe suprafața pământului, şi transportat pe o corabie de sclavi înspre America. Pe drum se întâmplă ceva. Undeva

în largul Atlanticului, o furtună împinge vasul spre țărmul unei insule şi îl face țăndări, izbindu-l de stânci. Acest negru mic este singurul care supraviețuieşte naufragiului. Îşi petrece săptămâni pe insulă, singur cuc. Întâi rămâne în preajma țărmului. Apoi, în căutare de mâncare şi apă potabilă, e nevoit să înainteze tot mai mult în necunoscut, în interiorul insulei. Vă scutesc de detalii prozaice despre cum supraviețuieşte pe o insulă unde nu există nici măcar o iguană. Cert e că, la un moment dat, leşină de foame sau de sete, iar când se trezeşte, e întins pe un pat, într-o încăpere fără niciun fel de lumină naturală. La căpătâiul său e un bătrân.

Charles asculta cu atenție tot ce îi spunea Ewing şi încerca să intuiască în ce direcție se va duce povestea. Luă încă o gură din băutura divină pe care o avea în față.

— La început e speriat, apoi îl agresează pe bătrân, încearcă să scape. Mă rog, ştiți cum decurg poveştile astea. La un moment dat, încep să comunice. Bătrânul îl învață să vorbească pe limba lui, oricare o fi fost aia. Încet-încet se împrietenesc. Copilul capătă încredere. Cam un an durează toată povestea desălbăticirii băiatului.

— Şi cam prin ce an se întâmplă asta?

— Între 1780 şi 1782, după părerea mea. Băiatul are deja 13 ani şi ştie să vorbească bine limba bătrânului. Undeva, pe parcursul acestor ani, bătrânul îi arata cum se iese afară din încăperea subterană. Ieşirea e bine mascată de un copac secular. Se pare că scara care duce sub pământ e chiar în scorbura acestui copac.

— Vorbiți serios? interveni Charles.

— Cât se poate de serios, răspunse gazda. Asta e o poveste adevărată. Cel puțin e adevărat că asta i-a povestit sclavul acela lui Lincoln. Să continui?

— Vă rog, spuse Charles în timp ce dădea pe gât şi restul de băutură din pahar.

Ewing puse mâna pe sticlă, dar Charles făcu un gest care spunea că e, totuşi, prea mult, oricât de mult i-ar

plăcea licoarea aceea de culoarea chihlimbarului.

— Îl învață să culeagă legumele pe care bătrânul le cultivă şi să cultive, la rândul său, altele. Băiatul e de ajutor. Cară apă. Face de mâncare. Din astea. Zilnic, bătrânul dispare cu orele printr-un zid de lângă chilioara în care locuiesc cei doi. De câteva ori, copilul încearcă să găsească intrarea. E inteligent, aşa că până la urmă o găseşte. Degete în orificii ascunse în zid şi toată recuzita. Şi zidul se mişcă. Dincolo de uşa de piatră îl aşteaptă bătrânul, care consideră că, dacă a reuşit asta, e în sfârşit pregătit.

— Pregătit pentru ce? întrebă Charles, zeflemitor. Cred că vă dați seama cum sună tot ce îmi spuneți. A *O mie şi una de nopți.*

— Şi asta. Aşa cum mă cunoaşteți, nu vi se pare cam în contradicție cu personalitatea mea?

— Tocmai. Nu îmi păreți genul care să creadă în basme.

— La început a fost foarte greu. Şi continuă să fie. Până nu încep să apară cărți precum cea pe care o aveți acolo, pe masă. Şi care, ştim amândoi, nu e singura.

Charles fu nevoit să recunoască în sinea lui că argumentul era foarte serios.

— E greu să treci peste scepticismul cinic al unor oameni de talia noastră, spuse Ewing.

— Mai degrabă, în situația asta, de scepticismul oricărui om normal din secolul ăsta.

— Just. E nevoie de un efort de imaginație. Întâi, băiatul e primit într-o sală imensă, plină de suluri şi de manuscrise de toate felurile. Unele foarte vechi, altele mai noi. Seamănă cu o sală de lectură imensă. Bătrânul lucrează la catalogarea acelor suluri. Continuă sau reia munca celui care a scris catalogul pe care îl aveți pe masă. Din când în când, după ce termină de catalogat tot ce are pe masă, pune cărțile – să le numim aşa, de dragul simplificării – într-un cărucior şi dispare cu el dincolo de un alt zid. Zona aceea îi e interzisă, deocamdată,

tânărului. Bătrânul îl învață să scrie şi să citească. După care îi predă întâi greaca veche şi apoi latina. Din când în când, cu o frecvență variabilă, o dată pe an sau, după caz, de două ori, apar alți oameni care aduc pachete de cărți, în timp ce iau altele. Personajul nostru observă că cele care vin sunt noi, cele care pleacă sunt vechi. Şi toate cele care sunt luate au trecut deja prin mâna bătrânului. La catalog lucrează un singur om. Iar ritmul e lent. La un moment dat, după mulți ani, când bătrânul începe să îşi dea seama că sănătatea lui se şubrezeşte, îl ia cu el pe tânăr în partea din spate, la care până atunci nu avusese acces. Inutil de spus că micuțul, care fusese cruțat de destin – şi bătrânul vede în asta un semn divin –, e acum bărbat în toată firea. Şi educația pe care o primeşte de-a lungul anilor e comparabilă cu cea din cele mai bune universități. Bibliotecarul e un profesor extraordinar. Ştie multe şi are metodă.

— Am înțeles. Şi tânărul citeşte toate cărțile alea.

— Multe dintre ele, oricum.

— Şi cealaltă parte? Ce e acolo?

— Acolo tânărul are un şoc. Aşa-zisa încăpere din spate e, de fapt, o serie de tuneluri foarte lungi, care acoperă aproape întreaga suprafață a insulei, care nu o fi mare, dar niciun petic de pământ nu e. Sunt săli imense, mai mari decât prima, cu kilometri întregi de rafturi. Încăperi după încăperi. Cărți peste cărți. Sute de mii. Milioane, poate.

Charles asculta perplex povestea miliardarului. Într-adevăr, povestea pe care acesta o spunea nu se potrivea deloc cu personalitatea lui. Dar decise să nu îl mai întrerupă.

— Ceva se întâmplă chiar în acea perioadă. În anul acela, din motive neclare, probabil că e deja spre 1800, cărțile nu mai sosesc, iar cele pregătite să plece nu mai sunt preluate. Nimeni nu mai vizitează insula un timp destul de îndelungat. Obiceiul e ca bibliotecarul, în momentul în care simte că sfârşitul îi e aproape sau nu

mai poate continua, să ceară să fie înlocuit. Cum frecvența vizitelor obişnuite e la şase luni sau la nouă, sau cel mult la un an, chiar dacă e găsit cumva mort, nu e sfârşitul lumii. Organizația lucrează cu timpi lungi. Nu se grăbeşte niciunde.

— Organizația?

— Da. Doar nu va imaginați că toată povestea asta, care are nevoie de susținere financiară serioasă şi care e un coşmar logistic, e de capul ei sau opera unei mâini de oameni. E o organizație în toată regula. Dar voi reveni la asta.

Lui Charles îi era clar că omul avea nevoie să îşi păstreze ritmul propriu al poveştii. Aşa că nu obiectă nimic.

— Bătrânul, acum pe moarte, consideră că l-a învățat pe tânăr tot ce trebuie să ştie. Şi scrie un fel de testament pentru când se va relua transportul, în care îl desemnează pe Moses urmaşul său.

— Moses?

— Da. Ăsta e numele lui de căpătat. Nu îl ştiu pe cel african. O chestie din asta simbolică cu ieşirea din robie. În fine, bătrânul moare şi negrul îi ia locul. La un moment dat, transporturile se reiau şi organizația aprobă testamentul bibliotecarului. Timp de încă vreo treizeci de ani, Moses rămâne bibliotecar. Inutil să adaug câte ştie deja. La un moment dat, şi aici datele sunt sigure, suntem în vara lui 1832, iese după apă. Şi cineva îi sare în spate. O goeletă de sclavi greşise drumul şi acostase pe insulă. Au în față un negru de 60 de ani. Îl leagă în lanțuri şi îl târăsc la țărm. Se tocmesc dacă să îl omoare pe loc sau să îşi completeze numărul de sclavi, care se împuținase considerabil. Porniseră cu vreo 200. Iar aceştia se răsculaseră. Cum, în condiții normale, mureau cam o treime în timpul unui transport din ăsta, din cauza răzmeriței, care fusese înăbuşită, rămăseseră doar vreo 40. Un fiasco. Aşa că orice om în plus era o şansă de a mai recupera ceva. Şi totuşi, cine va cumpăra un bărbat

ajuns aproape la vârsta a treia? Moses e puternic şi pare de 45–50 de ani. Are fața fără urmă de riduri, dar părul îi e integral cărunt. Aşa că îl botează White. Aşa îi va rămâne numele: Moses White. Un privilegiu pentru un sclav, căci aceştia nu prea aveau nume de familie.

Charles simți cum i se încreți pielea pe frunte la auzul numelui. Moses White – Moise cel Alb era al doilea nume de pe lista lui George.

Capitolul 74

„...În condiții normale, mureau cam o treime în timpul unui transport din ăsta, din cauza răzmeriței, care fusese înăbuşită, rămăseseră doar vreo 40. Un fiasco. Aşa că orice om în plus era o şansă de a mai recupera ceva. Şi, totuşi, cine va cumpăra un bărbat ajuns aproape la vârsta a treia? Moses e puternic şi pare de 45–50 de ani. Are fața fără urme de riduri, dar părul îi e integral cărunt. Aşa că îl botează White. Aşa îi va rămâne numele: Moses White. Un privilegiu pentru un sclav, căci aceştia nu prea aveau nume de familie."

Cuvintele răsunară răspicat în căştile lui Columbus Clay, în timp ce aparatul de înregistrare digitală alterna două şiruri de leduri colorate care se mişcau în funcție de intensitatea tonului vocii lui Ewing.

Detectivul umpluse de microfoane casa lui Charles Baker şi, cum funcția de adjunct la ODNI îi permitea să facă o grămadă de chestii, ceru şi obținu de la el însuşi aprobare să îi asculte şi telefonul lui Charles. Dar nu numai convorbirile. Astea sunt marile avantaje ale unui telefon performant, care rămâne mereu conectat. Se transformă într-un transmițător al zgomotelor ambientale. E deranjant să auzi foşnituri sau zgomote de pe stradă, aşa cum avea să constate Clay, care era la prima aventură de acest fel, dar foarte instructiv când cel ascultat poartă o conversație interesantă, aşa cum era cea care tocmai se desfăşura în apartamentul prezidențial din hotelul Oriental Mandarin din New York.

Chiar dacă reținea întreaga conversație, câte unul dintre subalterni mai intra în biroul lui din când în când, aşa că polițistul îşi notă câte ceva pe o foaie mare de hârtie. Găsise suficient de interesant numele lui Moses White ca să intre în cea mai mare bază de date a planetei, la care avea acces, şi să îl caute. Din păcate, computerul îi dădu câteva sute de oameni cu acest nume şi îşi dădu

seama că are nevoie de mai multe informații ca să afle exact despre cine e vorba. Dumnezeu ştie ce îl apucase să caute numele unui sclav dispărut cu mai bine de un secol în urmă. Unii ar numi asta hiperintuiție. Alții i-ar spune pe nume – Isidor Paramondi.

Capitolul 75

— Şi cum se tocmesc aşa, dacă să îl omoare, se mai întâmplă ceva. În timpul răzmeriței fuseseră uciși toți membrii echipajului care ştiau să navigheze. Rămăseseră ceva marinari şi traficanții. Se holbează toți la o hartă. Moses intervine şi îi lămureşte cum se face. Ironia sorții face ca tocmai cunoştințele dobândite în cincizeci de ani de stat în bibliotecă să îi reînnoade firul destinului şi să-l readucă exact acolo unde fusese întrerupt. În America aproape că n-are preț, aşa că e dat bonus celui care îi cumpără pe toți. Aşa ajunge la Farmington.

— Şi cu biblioteca aia aveți habar ce e? Ce cărți sunt acolo? Şi ce organizație a făcut toată chestia asta, veți fi de acord, destul de neverosimilă?

Charles se aştepta la răspunsul care urmă, iar Ewing îl rosti rar, urmărindu-i fiecare reacție. Bodyguardul, care tocmai intrase şi pe care niciunul din cei doi nu părea să îl fi observat sau auzit, avu senzația că nimerise înaintea unei înfruntări şi privea tâmp fețele războinice ale celor doi cocoşi umflați în pene, pregătiți să sară unul asupra celuilalt.

— Biblioteca de pe insulă conține toate cărțile care s-au publicat vreodată pe planeta asta. Sau, oricum, pe cele care contează până la un moment dat. Nu ştiu exact ce s-a întâmplat după ce publicațiile au luat avântul pe care îl au astăzi. În Antichitate organizația a început prin a salva o primă bibliotecă, cea din Alexandria. Aşa s-a şi înființat. Cât despre numele ei, cred că îl cunoaşteți şi dumneavoastră. Omnes Libri. Da, ce e? se răsti îngrozitor Ewing la bodyguardul care se muta de pe un picior pe altul, fără să întoarcă, însă, privirea spre el.

— E timpul, spuse acesta cu o voce scăzută.

Ca şi când ar fi ieşit din transă, Ewing se întoarse spre el şi îi spuse, de această dată pe un ton potolit:

— Dă-mi câteva minute!

— Nu ştiu de ce credeți ca aş fi auzit de numele ăsta, răspunse Charles, care nu se dăduse de gol în niciun fel. Îmi este foarte greu să cred tot ce îmi spuneți. Singurul dumneavoastră argument e că aceste manuscrise sunt o dovadă pentru asta. Eu sunt matematician. Cred în demonstrații. Iar ca om de ştiință pozitiv, cred într-o teorie care se numeşte „briciul lui Occam" şi care spune că, la premise egale, cea mai simplă explicație tinde să fie cea adevărată. Dacă aceste manuscrise, suluri sau ce-or mai fi sunt autentice, cel mai simplu e că au fost excavate de undeva sau găsite prin nu ştiu ce colț al lumii. Dar toată conspirația asta? Omnes Libri înseamnă, în latină, toate cărțile, după cum probabil ştiți. Un nume care seamănă mai mult a titlu inventat de un om de marketing din ziua de azi decât a conspirație antică. Înțeleg că pierdeți avionul, spuse Charles, în timp ce se ridica. Întâlnirea cu dumneavoastră a fost agreabilă, şi povestea pe care mi-ați spus-o e frumoasă.

— Da, zise miliardarul, dar pierdeți chiar ceea ce contează, adică finalul.

— Da. Aş vrea să ştiu de ce spuneți că ăsta e exploziv şi că i-ar fi pus lui George viața în pericol.

— Pentru că în întâlnirile lor, care sunt foarte intense, sclavul şi viitorul preşedinte al Americii îşi spun lucruri. Negrul îi spune preşedintelui ceva atât de important, încât acesta e dispus să ofere orice în schimb. Mai ales că negrul îi şi cere ceva precis.

— Să abolească sclavia?

— Exact!

— Adică problema e să nu iasă la suprafață un adevăr cumplit? Că cel mai important preşedinte al Americii, alb, a fost manipulat de o cioară, cum se exprimă genul ăsta de indivizi? Asta spuneți? Asta e serios? E dincolo de ridicol. În plus, la momentul Farmington, nimeni nu avea de unde să ştie că Lincoln va avea puterea asta. Că va ajunge preşedinte. Sau Moses ăsta era şi clarvăzător?

— Îmi place de dumneavoastră, rânji Ewing, îmi place

nevoia asta de exactitate. Se mai întâmplă, însă, ceva. Lincoln pleacă de la Farmington şi îşi continuă viaţa. Îşi aminteşte de multe ori de această întâlnire, dar nu are încredere să povestească nimănui. În afară de Joshua Speed şi de strămoşul meu. Chiar după ce este ales preşedinte – şi asta nu ştie chiar nimeni, pentru că despre Farmington s-au mai făcut speculaţii –, este chemat de urgenţă în Louisville, unde negrul, pe patul de moarte, ceruse să îl vadă. Atunci îi spune ceva decisiv şi îi cere în schimb exact asta. Lui Lincoln îi e greu să refuze ultima dorinţă a unui muribund care i-a deschis ochii asupra unor lucruri pe care în epocă nu le ştie nimeni, poate doar câţiva membri ai organizaţiei în întreaga lume. Veţi spune că şi asta e prea puţin pentru ca un om să îşi schimbe cu totul destinul, să îşi dea viaţa peste cap şi, în ultimă instanţă, să fie şi ucis pentru asta. Dar nu asta contează. Ci acel lucru pe care i-l spune pe patul de moarte. Poate adresa bibliotecii. În orice caz, un secret imens.

— Chiar credeţi asta? întrebă Charles pe un ton care părea să completeze întrebarea cu un nerostit „sunteţi chiar nebun?"

— Sigur asta cred cei care l-au ucis pe George şi care încearcă să facă la fel cu toţi cei care ştiu povestea. Trebuie să vă spun cât se poate de serios că sunteţi într-un mare pericol.

— Eu? Ha, ha. Nu vă faceţi griji. Ştiu să mă protejez.

— Poate, răspunse Ewing. Dar băieţii ăştia nu trebuie subestimaţi.

Charles se îndreptă spre uşă. În hol se întoarse din nou cu faţa la Ewing:

— Ca să îmi fie clar. Există tot o organizaţie, alta, care vrea să oprească un adevăr să iasă la iveală? Ce sunt ăştia? Rasişti? Suprematişti albi?

— Ceva de genul ăsta. Şi culmea e că, probabil, nici măcar nu cred că povestea e adevărată sau nu vor să creadă. Pentru ei Lincoln e cel mai mare preşedinte pe

care țara asta l-a avut vreodată.

— Zău? Nu prea înțeleg. Cum aşa, dacă a fost manipulat de un sclav?

— Încă o dată, i-ar putea deranja implicațiile politice, dacă aşa ceva ar ieşi la iveală, cu dovezi, chiar falsificate. Pentru ei Lincoln e mare nu pentru că a abolit sclavia. Congresul a făcut asta, cu cel de-al treisprezecelea amendament, nu el. Pentru ei, Lincoln e cel care s-a prefăcut că intenționează să facă asta. Dar a amânat la nesfârşit. Visul său era, într-adevăr, să scape de negri, dar nu eliberându-i, ci trimițându-i în Liberia sau în Caraibe ori într-unul dintre multele locuri pe care le-a sondat. În colonii. Era un rasist pur şi dur. Disprețuia sclavia pentru că încălca dreptul individului de a avea acces la roadele propriei munci, ceea ce era neconstituțional. Aşa că singura soluție pe care o vedea era ca orice urmă de negru să dispară din țara asta pentru totdeauna. E eroul acestora şi pentru că, după părerea lor, Lincoln a fost un fel de dictator, o mână fermă, de care națiunile în derivă au câteodată nevoie. Toți sunt convinşi că Războiul Civil nu are de-a face nici cât negru sub unghie cu sclavia, nici cu păstrarea statelor în Uniune pentru vreun motiv ideatic sau legal. Ei ştiu că Lincoln e împins spre preşedinție de lobby-ul marilor industriaşi. În primul rând, de dezvoltatorii căilor ferate, al căror avocat oficial a fost foarte mult timp. Al marilor uzine care se deschideau în nord. Politicile sale de taxare sunt protecționiste. Or, asta e adânc patriotic, chiar dacă distruge Evul Mediu dulceag în care se leagănă cultivatorul de bumbac sau de tutun, leneş şi prost, care vrea să-şi păstreze stilul de viață parazit şi care se opune oricărui fel de progres. Şi, pe lângă că e aşa, mai şi vrea să legifereze în sensul ăsta. Vrea să transforme, cu Kansas-Nebraska şi Dred-Scott, întreaga Americă într-o ruină medievală, fără să țină cont de noile descoperiri tehnologice, de jocul de putere al lumii. Sudiştii erau, în opinia lor, nişte ploşnițe retrograde care

se opuneau progresului. Lincoln, din contră, creează o mare națiune, creează America puternică de astăzi sau, mă rog, de dinainte de corectitudinea politică, oțeleşte, scuzați exprimarea, boaşele celei mai mărețe națiuni de pe pământ.

Auzind întregul deluviu de cuvinte, Charles era surprins de tonul pe care fuseseră rostite. Discursuri de acest fel se rostesc cu emfază, patriotard, cu pieptul umflat, cu înfloriturі demagogice. Nimic din toate astea nu putea fi regăsit la interlocutorul său, care continua să se exprime alb şi coerent, calm şi calculat.

— Pentru ei Lincoln nu e un eliberator de ființe inferioare, mai aproape de maimuțe decât de om – ar fi o pierdere de vreme. Ci e cel care înființează Banca Americii şi dă o groaznică lovitură autonomiei statelor. Orice om politic mare e un unificator. Şi trebuie să facă asta cu o mână de fier. De multe ori, total în contra a ceea ce cred ceilalți că e interesul lor de moment. Suspendarea *habeas corpus*, închiderea organelor de presă incomode, arestarea unui judecător de la Curtea Supremă, inclusiv înrolarea negrilor sunt foarte necesare în situații critice. Şi Lincoln le face pe toate. Aşa că ei cred într-un Lincoln suprematist alb care, dacă ar fi apucat, ar fi fost Mare Dragon al Clanului, aşa cum, de altfel, îl vede şi Griffith în primul mare film al Americii, *Intoleranță.* Ăsta e Lincoln-ul lor şi ăsta nu poate fi deranjat. De asta au fost uciși George şi ceilalți şi de asta viața dumneavoastră este în pericol.

Fără să fie impresionat de atenționarea lui Ewing, Charles întrebă:

— Şi dumneavoastră?

— Eu, ce?

— Dumneavoastră ce credeți?

— A! La mine e mult mai complicat. Dar asta va trebui să o lăsăm pentru altă dată. Chiar nu mai pot să stau. Cred, însă, că e important ca, dacă acel ceva există, acel ceva pe care Lincoln l-a primit de la negru, fie el obiect

sau informație, să-l găsim neapărat!

— Să îl găsim?

— Da. Separat sau, şi mai bine, împreună. Gândiți-vă la asta.

— Încă ceva, spuse Charles. De unde ştiți lucrurile astea şi de ce sunteți atât de convins că sunt adevărate?

— Vă garantez că sunt. De unde le ştiu, poate o să vă spun altă dată.

— OK. Mulțumesc pentru whisky!

Ewing îi întinse cu fermitate mâna lui Charles şi îi deschise uşa. Îl privi puțin în timp ce se îndepărta spre lift şi strigă după el:

— Şi condoleanțe pentru domnul Marshall. E o mare pierdere!

Capitolul 76

Pe drumul de întoarcere, Charles avu probleme să îşi facă ordine în cap, după tot ce auzise. Aşadar, toate poveştile de până atunci se confirmau. Atât povestea cu Omnes Libri, cât şi motivul pentru care, cel mai probabil, fusese ucis George. Descoperise ceva ieşit din comun. După cum sunau lucrurile pe care i le spusese miliardarul, nici măcar nu era important cât era de adevărat secretul pe care îl descoperise. Ceea ce conta era că o organizație de descreierați îl considera suficient de important. Ceva, totuşi, nu se potrivea în toată povestea. Dacă motivul era neimportant, de ce era Ewing atât de disperat să îl afle? Era evident că îl invitase la New York nu ca să îşi țină cuvântul şi să îi dea lui Charles cartea şi nici măcar ca să îi facă un serviciu sau să îl lămurească în privința morții asistentului său. Spusese că vrea şi el să găsească acel element, secret dezvăluit sau obiect pe care Moses White i-l dăruise lui Lincoln în schimbul unei promisiuni enorme, abolirea sclaviei.

Pe de altă parte, uciderea lui George, îi spuseseră atât Ximena, cât şi Clay, nu era o crimă cu premeditare, ci, mai degrabă, un interogatoriu în timpul căruia lucrurile scăpaseră de sub control sau, chiar mai mult. Poate că George se întorsese acasă pe nepusă masă şi găsise un om scotocindu-i prin cameră. Acesta, panicat, îl omorâse. Klanul şi societățile de soiul ăsta recurgeau la crime rituale, care să creeze vâlvă şi teroare. Dar asta era o crimă fără semnătură.

O altă întrebare la care Baker nu reuşea să îşi răspundă era de ce, după ce George îl vizitase pe Ewing, care era la începutul agendei, nu se oprise. Dacă presupunea că Ewing i-ar fi spus şi lui George tot ce îi spusese şi lui, ce putea spera asistentul să afle de la nişte profesori cu adevărat benigni şi care, cel mai probabil, scriseseră tot ce ştiau prin cărțile lor? Mai ales

descoperirile epocale, care sunt totul pentru un cercetător istoric.

De asemenea, coincidența de nume dintre sclavul care l-ar fi influențat pe președinte și cel de pe lista lui George era prea mare. Dacă Ewing aflase cumva de listă sau de personajul cu pricina și voia să îl folosească pe el ca să ajungă la acesta? Pe măsură ce își punea întrebări, în loc să găsească vreun răspuns, alte întrebări le luau locul. Presupunând că George contactase istorici și specialiști în Lincoln, ce treabă avea să se afle pe listă un așa-zis specialist în hocus-pocusuri. Un escroc care pretindea că se ocupă cu spiritism și vorbește cu morții, că primește mesaje de la îngeri și vorbește limba enochiană? Din nou, niciun răspuns.

„Prea multe întrebări și prea puține răspunsuri", își spuse Charles, care începuse să se uite tot mai insistent în oglinda retrovizoare. Se apropia de casă și ieșise de pe autostradă, când avu impresia că o mașină mică, de un gri destul de șters, se ținea după el încă dinainte să iasă din New York. Făcu câteva manevre ca să vadă dacă era adevărat. Ieși pe sub un pod, îl ocoli și se întoarse pe cealaltă parte. Mașina dispăruse. Când răsuflă ușurat și începu să se întrebe cât de tare l-a atins tot ce i s-a întâmplat în ultimele zile, o văzu din nou în spate, la o distanță considerabilă. Trase pe marginea drumului și așteptă ca mașina să îl depășească. Avea geamuri fumurii și nu putu să vadă cine era în ea. După ce mașina luă o curbă, la vreo doi kilometri în față, porni și el. Dar o regăsi parcată la stația de benzină de după curbă și, la câteva clipe după ce trecu de ea, aceasta ieși de la benzinărie.

Inima începu să îi bată tare și să-i pompeze adrenalină în tâmple, așa că, drumul fiind pustiu, trase brusc pe dreapta după un deal. Așteptă ca mașina să se apropie, îi ieși în față și se așeză de-a curmezișul, blocând drumul. Mașina frână pe o distanță destul de mare și se opri la doar doi metri de el. Charles scoase pistolul din teacă, ieși

cu el îndreptat spre parbrizul maşinii şi începu să urle:

— Afară din maşină! Acum! Că te fac ciur!

Un om de vreo treizeci de ani, grăsuț, cu ochelari şi pantaloni cu bretele, ieşi cu mâinile ridicate.

— În genunchi! continuă să urle Charles. Mâinile pe cap!

În timp ce omul se executa, Charles se apropie de el, fără să se oprească din țipat:

— De ce mă urmăreşti? Cine te plăteşte?

— Nu vă urmăresc, bâigui omul, care stătea în genunchi, cu mâinile strâns încleştate deasupra capului.

Charles se apropie de el, până ajunse să-i lipească pistolul de creştet. Omul se aşezase, cumva, în dreptul propriei maşini.

— Spune-mi cine te plăteşte, continuă să urle Charles, dar văzu portiera întredeschisă a maşinii că cineva se mişcă înăuntru şi auzi zgomot.

Se repezi la maşină, lovi portiera cu piciorul, ca să se deschidă larg, şi se repezi cu arma întinsă în interior. O femeie gravidă tremura de frică pe scaunul de lângă şofer şi lacrimi uriaşe îi şiroiau pe obraji. Charles se dădu în spate şocat şi îl privi pe omul care, tremurând şi el, încerca acum o negociere:

— Luați tot ce vreți, vă rog, dar cruțați-mi soția. În câteva zile trebuie să nască.

Era într-o situație atât de penibilă, încât tot ce-i veni în cap fu să întrebe:

— De ce ați oprit la benzinărie?

— Soția mea are nevoie des la toaletă, spuse omul suspinând.

— Locuiți în Princeton?

— Da, spuse acesta. Venim de la New York, de la medic.

Încercă să adauge ceva, dar îl năpădi un plâns cu sughițuri şi nu se mai înțelegea nimic.

Îngrozit de el însuşi, Charles se îndepărtă de ei, le mai aruncă o privire şi demară.

Capitolul 77

— Chiar trebuie să te duci acolo? întrebă Rocio.

— Ştii bine că da. Ce, doar nu eşti îngrijorată?

— Mi-ai promis că ieşim din toate astea. Că asta e ultima oară şi c-o să putem duce şi noi o viaţă normală. Că plecăm în Europa.

— Asta e ceva nou, spuse Socrate, zâmbind cu drag. Îngrijorarea asta a ta. Avem de dus ceva la bun sfârşit. După aceea, dacă şi găsim ce căutăm de atât timp, suntem liberi.

Se apropie de sora lui şi o îmbrăţişă.

— E ceva nou, pentru că am ştiut întotdeauna că te descurci, dar cu ăştia e altceva. Aici e ceva mult mai pervers decât ai întâlnit vreodată. Nu mai ai de-a face cu criminali obişnuiţi, cu descreieraţi sadici, cu traficanţi de joasă speţă sau cu mafioţi decerebraţi, pe care să îi cunoşti. Să ştii cum funcţionează. Astea sunt structuri de putere planetară. De aici e foarte greu să scapi.

— Am mai vorbit despre asta. Ăsta e singurul mod de a găsi biblioteca. Mai bine mă ajuţi cu profesorul şi poate ne descurcăm mai repede. Nu-ţi mai face atâtea griji. Ce naiba! Rocio!

Cum aceasta stătea cu capul plecat, repetă:

— Rocio.

— Da.

— Suntem foarte aproape. Mâine la ora asta, poate chiar la noapte, sunt înapoi.

Socrate fusese sunat cu o jumătate de oră mai devreme, exact aşa cum îi spusese Keely că se va întâmpla. Omul de la telefon îi spusese unde trebuie să fie în jumătate de oră. Şi îi amintise că trebuie să vină singur şi neînarmat.

Ajunse la timp într-o zonă din afara oraşului, împrejmuită cu un gard înalt. Se prezentă la poartă, unde fu identificat şi percheziţionat. Apoi un om îl conduse pe

pista improvizată, unde, pregătit să plece, aştepta un avion de mici dimensiuni. Fu invitat să urce, iar omul care îl condusese închise uşa după el. În câteva momente se îndrepta spre ruinele de la Copán, din Honduras, unde funcționa sediul Cupolei.

Capitolul 78

Charles era foarte nervos pe el însuşi când ajunse acasă. Îi părea rău de sperietura pe care le-o provocase celor doi. Se aşeză pe fotoliu şi îşi aprinse o ţigară. Inima îi bătea accelerat. Fusese întotdeauna în stare să se controleze. În orice situaţie. Fusese sportiv de performanţă şi un scrimer de primă mână. Şi reuşise de fiecare dată să îşi păstreze sângele rece. Era adevărat, nu fusese niciodată înconjurat de atâtea crime reale, dar trebuia să le trateze ca atare şi să iasă cu bine din situaţie. Până la urmă, cel mai bine se descurcase, întotdeauna, sub presiune. Bunicul său îl antrenase pentru asta. Ca să se liniştească, deschise cartea primită de la Ewing şi citi inscripţia de pe spatele ei, din interior:

C.B.:
heiqu

Era a noua carte, deci indicele pe care trebuia să îl folosească era 10. Rezolvă rapid problema din cap, fără să mai fie nevoie să îl scrie: ROSAE.

Textul devenise acum:

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM ——— STAT ROSA PRISTINA (NOMINE) NOMINEM ANTE ——— ROSAE TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— DĂINUIEŞTE ÎN VECI (NUMELE) TRANDAFIRULUI NUMELE ANTERIOR ——— AL TRANDAFIRULUI PĂSTRĂM.

De această dată, notă fraza întreagă. Puse *nomine* în paranteză, pentru că nu era încă în posesia cărţii pe care urma să i-o dea Cifarelli. Deşi era agitat, acuitatea gândirii nu îi scăzuse deloc. Se gândi o clipă şi mai făcu o

presupunere. Al optulea mesaj ar fi trebuit sa fie *nomen.*

Completă în text:

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM ——— STAT ROSA PRISTINA (NOMINE) NOMINEM ANTE (NOMEN) ROSA TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— DĂINUIEŞTE ÎN VECI (NUMELE) TRANDAFIRULUI (NUMELE) ANTERIOR NUMELUI TRANDAFIRULUI PĂSTRĂM.

Ceea ce, cu topica corectă, suna cam aşa:

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— DĂINUIEŞTE ÎN VECI (NUMELE) TRANDAFIRULUI MAI PĂŞIRĂM DOAR (NUMELE) ANTERIOR NUMELUI TRANDAFIRULUI.

Puse în paranteză cele două cuvinte pe care le bănuia. Verifică din nou lista. Pe primul avea să-l afle în curând, dar celălalt cuvânt se găsea în cartea care era în posesia unui oarecare George Eliott Napur. Despre care nu avea nicio idee cine ar putea fi. Dar era acum convins că va descoperi şi asta. Şi încă curând. Şi era din nou evident că al patrulea mesaj nu avea cum să îl ghicească. Probabil George, cu umorul său lugubru şi cu apetitu-i gigantic pentru farse, inclusiv când îi era viața în pericol, aranjase ca lucrurile să se întâmple exact aşa. Drumul trebuia parcurs până la capăt. Trebuia să îi identifice de urgență pe Moses White şi pe G.E. Napur.

— Numele anterior numelui trandafirului? se auzi Charles vorbind cu voce tare. Ce-o fi asta? Ce naiba o fi asta?

Se gândi întâi că se referă la cum se spunea în latină la trandafir înainte de a i se spune *rosa.* Căută şi în dicționar, dar nu găsi nimic. Îşi mai stoarse creierii o vreme, după care ridică privirea spre pendula care bătea

ora două. Decise să renunțe pentru moment. Promisese să se ducă la casa funerară cu cel puțin două ore mai devreme. Îşi dădu seama cât de groază îi era de momentul acela. Şi puse întreaga sa reacție de pe drum pe seama durerii pe care o resimțea tot mai acut pentru dispariția lui George. Alergă în sus pe scări şi dădu drumul la duş. Se băgă sub apa rece ca gheața, să se trezească, dar mintea sa continua să lucreze, în timp ce corpul avea parte de tratamente extreme. Porni alternativ ba apa caldă, ba cea rece. Duşuri scoțiene. De exorcizat nebunia. Cu ochii închişi, suportă cu stoicism tratamentul pe care şi-l prescrisese singur. Brusc, i se aprinse o lumină în cap. Fără să oprească apa, ieşi de sub duş şi o luă la fugă pe scări în jos. Se opri la masa unde erau hârtiile pe care mâzgălise rezolvările mesajelor codificate. Apa îi picura de pe frunte chiar pe ele şi pe agenda lui George. Dar nu îl interesa decât un singur lucru. George Eliott Napur.

— G. E. Napur, spuse din nou cu voce tare. Adică GENAPUR. Cât de tâmpit sunt! Bineînțeles, o anagramă – PANURGE.

Îl apucă din nou râsul. La fel ca în seara aceea, cu directorul FBI.

— Cine dracu' e PANURGE?

Capitolul 79

Casa funerară i se păru o monstruozitate de dimensiuni megalomane. Era un fel de templu al jelaniei, care semăna cu o biserică evanghelică cu pretenții de arhitectură modernă. Mai fusese odată acolo, cu ceva timp în urmă. Avea patru săli, aşa încât să poată găzdui patru sicrie simultan, unde oamenii să vină în paralel să îşi exprime regretul, să aducă flori sau să ofere condoleanțe familiilor celor dispăruți. Existau oameni dependenți de chestiuni de felul ăsta, care făceau turul celor patru săli ca şi când ar fi vizitat un muzeu al morților recenți şi se opreau să socializeze cu aparținătorii îndoliați. Ba mai şi aruncau din când în când: „Ce om extraordinar!" sau „Ce femeie grozavă!" sau „O mare pierdere!" Rareori li se întâmpla să fie întrebați dacă au cunoscut persoana decedată. Dar şi atunci aveau un răspuns pregătit pentru asta, ca orice turist profesionist care călătoreşte prin valea plângerii.

Casa funerară, care aparținea firmei de ciocli „Meyer, fiii şi nepoții", era aşezată pe o proprietate imensă. Avea în față locuri de parcare la câțiva zeci de metri distanță de intrare, urmate de un fel de giratoriu din flori, unde veneau maşinile care aduceau oaspeții, şi, în spate, o grădină întinsă în care erau aşezate, la o oarecare distanță unul de altul, fel şi fel de aranjamente tematice. Unele erau permanente, iar altele mobile. Pentru mai multe tipuri de ritualuri, după cum dicta religia celui decedat. Familia Meyer considera că banii au o valoare ecumenică, iar seniorul, care înființase firma în 1930, era foarte instruit în obiceiurile fiecărei comunități, de la evrei la bahá'i, şi aşa îşi crescuse şi copiii, în spiritul respectului față de morții fiecăruia. De asemenea, inventase ceva ce făcea ca multe familii să străbată zeci de kilometri, din oraşele învecinate, ca să aibă parte de serviciile atât de perfect organizate ale fiilor şi nepoților

lui Heinrich Meyer. La momentul acela tocmai era ridicat în spate un minipatinoar gonflabil cu însemnele NHL, pentru simplul motiv că urma sa sosească un decedat care iubise hocheiul. Mai jos, totul era pregătit pentru o partidă de bridge, unde prietenele unei doamne respectabile, de 100 de ani, urmau să joace o ultimă partidă în onoarea dispărutei, cu care făcuseră echipă mai bine de jumătate de secol. Tocmai se strângeau decorurile unei slujbe de pomenire în care fiecare invitat fusese aşezat într-o canoe şi trebuise să poarte pe cap o cordeluță cu pene, pentru că decedatul era un fanatic împătimit al filmelor cu cowboy şi indieni şi era întotdeauna de partea indienilor. Asta în ciuda faptului că toți bărbații din familia sa participaseră, din vremuri imemoriale, la masacrarea acestora.

La momentul în care ajunse Charles parcarea era pustie, cu excepția a trei maşini mortuare cu inscripțiile societății, iar uşa grea de la intrare era închisă, şi nu larg deschisă, cum se obişnuia. Singurul suflet care se putea vedea în acea imensitate pustie era un drogat care sprijinea unul dintre stâlpii de la intrare. Când trecu pe lângă el, Charles îl privi pentru câteva clipe direct în ochi. Iar ochii acestuia îl puseră pe gânduri. Parcă şi se dădu jos din maşină. Îl obseda privirea drogatului. Aşa că se opri şi întoarse capul spre el. Acesta, vizibil deranjat, începu să bombăne ceva şi plecă înjurând. Charles făcu câțiva paşi înspre casă şi scoase telefonul. O sună pe Ximena. Aceasta răspunse, dar se auzea înfundat.

— Eşti în maşină? întrebă.

— Da. Mă îndrept spre înmormântare.

— A… Vii aici?

— Ce, ai ajuns deja? Nu e cam devreme?

— Da. Devreme. Par să fiu primul. Când ajungi?

— Cam într-o oră, răspunse Ximena. Vorbim acolo sau era ceva important?

— O să uit până ajungi aici.

— Spune, atunci.

— Ştii bolnavii ăia, de la baza militară.

— Da. Ce e cu ei?

— Mi-am dat seama de atunci că ceva nu e în ordine cu ei. Aveau toți o privire din aia, cum să îi zic, ciudată.

— Sunt pacienți. Au suferit un şoc teribil.

— În fine. Cred că se întâmplă altceva. Aia nu e doar o privire de om bolnav mintal sau într-o stare de şoc.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că oamenii ăia suni drogați. Cu bună ştiință.

— Păi, da. Medicul pe care l-ai cunoscut trebuie să le dea ceva ca să devină agresivi.

— Am mai văzul oameni care iau tranchilizante. Ăştia sunt drogați să se excite, şi nu ca să se calmeze. Ca să li se stimuleze imaginația. Ca aibă coşmaruri.

— Bați câmpii, zise Ximena. Hai că ne vedem curând.

— OK. Eu în locul tău aş verifica. Bine. Ne vedem.

Închise telefonul şi se apropie de uşa uriaşă din lemn masiv. Era mirat că ajunsese primul. Mai aruncă o privire în jur şi se încumetă să apese pe clanță. O rețea de coridoare o lua din holul generos înspre stânga, dreaptă şi înspre centru. Lumina de pe coridoare era palidă, discretă, cum se cuvine în astfel de situații. Coridorul din stânga era îmbrăcat integral în lemn culoarea mahonului, cu lambriuri de diferite nuanțe. Cel din centru, în pluş negru, iar cel din dreapta, într-un fel de catifea roşu-vişinie, care atârna greu şi dădea locului o atmosferă apăsătoare. Nu era nimeni în hol, tot aşa cum nu se vedea nici țipenie de om pe coridoare. Nu exista nici un fel de însemn religios, pentru a nu ofensa pe nimeni. Acestea se instalau doar în funcție de ocazie.

Nu era niciun indicator pe niciunde, aşa că Charles se întrebă încotro să o ia. Auzi un zgomot dinspre coridorul din dreapta, cel îmbrăcat în catifea roşie. Ca un râs de copil, urmat la scurtă vreme de un tropăit, ca şi când copilul se apucase să alerge. Se apropie puțin, pentru că din locul în care stătea nu putea să vadă întregul coridor.

Se apropie şi văzu cum, la celălalt capăt al coridorului, un copil învelit într-o pelerină, care părea că îl aşteptase să se apropie, tocmai o tulise după colț. Înțelese că e un fel de invitație la joacă. Locul era cam lugubru, dar copiii nu ştiu, bineînțeles, asta. O luă pe coridor şi vocea se auzi mai departe. Dădu şi el colțul, şi-l văzu din nou, pentru o fracțiune de secundă, pe copil, care îl aştepta în celălalt capăt, cum o ia din nou la fugă. Râsetele lui, în ecoul special al casei funerare, aveau un aer sinistru. Iar pelerina îi acoperea cumva fața. Lui Charles i se tăcu pielea de găină. Totuşi, înaintă. Dar se opri la mijloc, la intrarea uneia dintre săli. Uşa era deschisă. Nu era nimeni. Doar scaune aliniate, coroane de flori şi o masă pe care era aşezai un sicriu deschis. Se apropie până la o distanță pe care o consideră sigură, adică până putu să vadă cadavrul. Întinsă într-un sicriu cât se poate de comod, se odihnea o femeie foarte bătrâna. Era clar, nu era aceea sala.

Dădu să se întoarcă, dar auzi din spate un zgomot. „Te conduc eu", auzi vocea copilului, care o luă din nou la fugă. Ieşi pe coridor, coti la stânga şi dădu cu nasul într-o altă sală. Aceasta avea pe uşă numele familiei Marshall, scris caligrafic de mână, pe o bucată de carton înfiptă într-un suport făcut special pentru asta. Intră în sală. Dar aici, în afară de masa pentru sicriu şi scaune, nu era nimic. Deci încă nu îl aduseseră pe George. Şi copilul dispăruse. Această cameră era mai bine luminată decât cea de dinainte. Geamurile mari dădeau direct în grădină. Dar lumina nu prea era lăsată să pătrundă, din cauza unor draperii care semănau cu nişte cortine de teatru. Charles aruncă o privire prin sală, dar văzu cu coada ochiului o umbră care trecu în fugă prin fața ferestrei. Probabil că era acelaşi copil. Se apropie, dădu draperia la o parte şi deschise fereastra. Nişte oameni lucrau de zor la strângerea unui decor, undeva în depărtare. Îşi spuse că trebuie să fie copilul lor. Închise geamul şi se întoarse. Trase o sperietură zdravănă când fu cât pe ce să se

prăvălească peste copilul care se strecurase în spatele său. Dădu să i se adreseze, dar îşi dădu seama că cel pe care îl avea în față nu era defel un copil, ci un adult foarte mic de statură, un pitic. După față, trebuie că avea vreo patruzeci de ani. Charles îl privi mirat pe adultul care se comportase până atunci exact ca un copil şi se întrebă ce trebuia să zică, dar piticul i-o luă înainte.

— Tu eşti Charles?

— Da, dădu din cap profesorul, pe care îl surprinse felul direct în care i se adresase cel din fața lui. Tu cine eşti?

— Şi eu sunt Charles. Să ştii că oamenii mici sunt doar mici la înălțime, restul e normal, deci nu trebuie să îmi vorbeşti ca unui copil.

— Just, spuse Charles, dar fuga aia şi chiotele nu prea au legătură cu adulții.

— *Touché, pussycat,* zise piticul şi îi întinse mâna. Charles Sherwood Stratton al cincilea.

— Încântat, spuse Charles, căruia prezența aceea i se părea tonică, şi întinse, la rândul lui, mâna.

Dar imediat simți în mână ceva moale, care mişca, şi se dădu brusc înapoi. Noroc că nu strânsese mâna, pentru că în ea avea un pui de găină, viu, de un galben strălucitor, care îl privea atât de galeş, de parcă şi-ar fi întâlnit mama.

— Aşadar, suntem scamator, constată Charles cel mare.

— Prestidigitator. Scamatorii scot iepuri din pălărie. Blenh!

În loc de răspuns, Charles cel mare privi întrebător puiul pe continua să îl țină în mână.

— Bine, dă-l încoace, zise Charles cel mic, care făcu o mişcare din mână şi puiul dispăru. Să te întreb ceva. Cine sunt?

Luă o poziție de drepți cu picioarele crăcănate, scoase din buzunar un tricorn, îl despachetă, şi-l îndesă pe cap şi îşi înfipse mâna între ultimii nasturi de la veston.

— Napoleon, evident. Eşti actor?

— Da. Era cât pe ce să primesc un rol important. În *Game of Thrones.* Vine iarna!

Spuse aceste ultime cuvinte cu emfaza unui interpret desăvârşit.

— Dar mi-a luat-o în față unul cu pile.

Charles vru să spună că mai sunt roluri şi să nu dispere, dar piticul adresă o întrebare piezişă:

— Eşti profesor de matematică?

— Am fost, râse Charles.

— Asta nu e ca mersul pe bicicletă, adică nu se uită niciodată?

— Ba, cam e, zise Charles.

— Bine, fii atent! Unu e un număr mic?

— Da, cel mai mic număr natural pozitiv, diferit de zero.

— Adică e foarte mic. Dacă la ceva foarte mic adaugi ceva foarte mic, rezultatul e tot foarte mic.

— Depinde la ce te raportezi.

— Dacă adaugi unu la unu, rezultatul e doi. E tot mic?

— Față de unu e dublu.

— Da, dar față de toate numerele?

— E al doilea după unu ca mărime, întreg, natural, pozitiv, diferit de zero.

— Deci e mic?

— Da, răspunse Charles cel mare, care voia să vadă unde avea să ajungă Charles cel mic.

— Deci dacă adaugi un număr mic la alt număr mic, rezultatul e mic. Putem spune că avem o regulă?

— Da, zise Charles râzând. Am putea.

— Păi, dacă le tot adunăm aşa, la un moment dat ajungem la un milion. Şi ăsta e un număr mic?

— Nu, râse Charles, dar…

— Stai aşa, nu mă întrerupe.

Charles cel mare se conformă.

— Atunci se pune întrebarea: când numărul mic se opreşte din a fi mic şi devine mare? Asta e întrebarea.

Charles vru să răspundă şi să îi explice piticului despre sistemele de referință, dar o pasăre mică, ciudată, de plastic ieşi de după gâtul acestuia spre Charles şi scoase un sunet: „Cu-cu”. Apoi dispăru din nou sub hainele sale.

— E fix. Gata. Trebuie să plec. Mi-a făcut plăcere. Mă aşteaptă fratele meu în grădină.

— Pot să te conduc până afară? Ies şi eu la o țigară. Ăsta nu e un loc prea plăcut ca să rămâi singur.

Ieşiră din cameră şi piticul, care ştia drumul, o luă un pic în față. Charles îl urmă prin coridoare întortocheate până ajunseră la o uşă mare, din sticlă. Piticul se sprijini de ea şi o deschise. Ieşi în grădină şi o tuli în față. În timp ce îi striga lui Charles:

— Ne mai vedeeeem!

Charles observă că se îndreaptă spre un copac în fața căruia stătea un om incredibil de înalt, cel mai înalt om pe care îl văzuse în viața lui. Nu avea pic de păr pe fața-i prelung. Îi lipseau până şi sprâncenele. Era îmbrăcat ca un cowboy. Îşi aminti catarama aceea imensă şi chipul omului care îl privea ca atunci când era să îl lovească cu maşina în fața parcării Hullfish, când se ducea spre casa lui George. Omul îi aruncă aceeaşi privire înțelegătoare şi uimită şi îi zâmbi. Îi spuse ceva piticului, care o luă la fugă înapoi şi se opri în fața lui Charles.

— Copiii trebuie să se întoarcă acasă, îi spuse. Toți cei zece!

Făcu stânga-mprejur şi se întoarse în pas săltat spre uriaş. Acesta îl luă pe pitic după umeri şi dispărură undeva în grădină.

Capitolul 80

— Înțeleg că aveți o pasiune pentru pisici. Asta ar fi făcut din dumneavoastră un cetățean perfect al Alexandriei.

Charles întoarse capul pentru a vedea cine rosteşte aceste vorbe. Se aşezase la o masă, chiar în fața uşii pe care ieşise din grădină, şi privea în zare, gândindu-se la întâmplarea nostimă pe care tocmai o trăise, aşteptând cu groază momentul când va sosi familia lui George împreună cu sicriul.

Îl recunoscu imediat pe bătrânul foarte slab, cu ochi imenşi, de o vioiciune rar întâlnită. Un om care, practic, vorbea cu ochii, cu privirea mereu şugubeață şi cu o față foarte expresivă care spunea, de multe ori, tot ce avea omul de spus, chiar înainte ca acesta să deschidă gura. Se ridică imediat în picioare, în semn de respect, chiar dacă fusese surprins de apariția acestuia.

— Domnule profesor Cifarelli. Cât de delicat vă deplasați!

În timp ce îl îmbrățişa, profesorul îi răspunse lui Charles:

— O prietenă mi-a spus odată că mă strecor ca un asasin.

În timp ce-şi trăgea şi el un scaun, continuă să vorbească:

— Îmi pare bine că vă revăd după atât timp, în carne şi oase. Din păcate, regret nespus ocazia care ne aduce aici. Condoleanțe.

— Mulțumesc, răspunse Charles, cu gravitate.

Profesorul, în semn de simpatie, îl bătu pe umăr şi oftă.

— Ce să-i faci? Asta e viața. Ştiți care e singurul lucru care mă consolează pe mine, cu adevărat, la gândul că mi se apropie, inevitabil, sfârşitul?

— Care sfârşit? răspunse Charles, întorcându-i

politețea. Arătați extraordinar.

— Dacă alerg zilnic zece kilometri, mănânc numai frunze şi mă culc la nouă seara, aşa îmi trebuie. Spuneam că singurul lucru care mă consolează, în perspectiva apropiată a sfârşitului, e că o să scap de o grămadă de proşti.

Charles îl privi amuza pe profesorul care împlinise 80 de ani şi arata de vreo 65. Fabrizio Cifarelli era un filolog eminent, de origine italiană, care îşi sfârşise cariera didactică la Berkeley. Autor a mai mult de 90 de cărți, era considerat unul dintre cei mai mari specialişti ai lumii în cultura clasică. În special în Grecia antică. De multe ori pozițiile sale fuseseră considerate scandaloase, mai ales unele opinii, destul de discutabile, despre rolul Uniunii Sovietice în istorie. Ca orice intelectual de marcă, crescut în Italia într-o anumită perioadă, era simpatizant al comunismului. Figura sa favorită a secolului XX italian era Antonio Gramsci, ideologul şi cofondatorul Partidului Comunist Italian şi filosof de orientare marxistă. Charles nu îl frecventase atât de des pe cât şi-ar fi dorit pentru că asocierea cu el era considerată, în anumite medii, destul de toxică, în special în perioada în care fusese amestecat în fel de fel de campanii electorale. Dar simpatiile politice ale profesorului nu veneau dintr-o motivație perversă sau coruptă, ci erau, mai degrabă, reminiscențe ale unui idealism destul de naiv cu privire la lume. Şi totuşi, la un moment dat, acceptase să vină să predea în America.

— Să vă spun o poveste pe care nu cred că o ştiți. Diodor din Sicilia povesteşte că, pe la mijlocul secolului I î.e.n., un diplomat roman, aflat la Alexandria pentru a încheia un fel de înțelegere cu unul dintre Ptolemei, omoară o pisică pe stradă, cu o piatră. Vestea se duce ca vântul şi în puține ore casa sa este înconjurată de cetățeni revoltați care vor să îl linşeze. Ştirea ajunge repede la rege, care vine personal să le ceară insistent oamenilor să îl cruțe. Era în joc o relație destul de fragilă cu Roma. Alexandria se afla deja sub protecție romană,

din anul 80. Ptolemeu voia o recunoaştere a sa din partea Senatului Romei şi să fie numit, în mod oficial, prieten al imperiului. Însăşi independența regatului său era pusă în pericol, aşa că înaltul oaspete trebuia tratat cu mănuşi. Dar, în ciuda rugăminților insistente şi a promisiunilor şefului lor suprem, care nu era chiar un blând, masa de oameni îl scoate pe diplomat din casă şi îl face bucăți.

— Sper că nu vreți să susțineți că din cauza asta Roma a cucerit Egiptul.

— He, he. Văd că sunteți la curent cu teoriile mele extravagante. Nu. Asta nu e una dintre ele. Alexandria cade abia 100 de ani mai târziu. Dar Diodor din Sicilia, care e martor la asta, spune că, de atunci, de câte ori se întâlnea cu o pisică, se oprea şi se înclina în fața ei, iar dacă avea ghinionul de a se lovi de vreo pisică moartă, începea să strige în gura mare: „N-am omorât-o eu! Aşa am găsit-o".

Lui Charles îi plăcuse întotdeauna felul în care vorbea profesorul. Orice lucru pe care îl spunea era exemplificat spectaculos şi de fiecare dată găseai la el ceva interesant de învățat. Erudiția sa era colosală.

— Aşa că ați fi un personaj care s-ar potrivi acolo. Ştiți că eu am prevăzut o chestie istorică?

— Nu. Nu ştiam. La ce vă referiți?

Charles se aştepta ca bătrânul să îi vorbească despre căderea comunismului sau despre refacerea Uniunii Sovietice, dar ce auzi îl lăsă fără replică.

— Am prevăzut un complot care se termină cu asasinarea lui Iuliu Cezar în Senat, la Idele lui Marte, în 44.

Charles nu era sigur că înțelesese bine ce îi spusese interlocutorul, aşa că vru să se asigure.

— Cum adică ați prevăzut?

— Aşa bine. Am ajuns la concluzia, mergând pe firul evenimentelor premergătoare, că acolo se va ajunge. Şi am avut perfectă dreptate. A fost o premoniție. Ba mai mult. O profeție.

— Vreți să spuneți că un personaj din cartea dumneavoastră prevede asta.

— Personajul mă exprimă pe mine. Deci eu am prevăzut.

— Păi cum se poate „prevedea” un eveniment care a avut loc cu mult timp în urmă?

— Cum cu mult timp în urmă? Doar nu sunt idiot. Acțiunea romanului se petrece în prima jumătate a secolului unu.

— Adică… ați aflat că există cineva care a prevăzut asta? Că nu înțeleg.

— Of, of, greu e cu voi, tinerii. Nu, domnule Baker. Eu am prevăzut asta, dar am plasat totul în gura personajului meu. Pentru că în momentul în care am scris romanul mi-am şters din minte cu buretele absolut tot ce ştiam că s-a întâmplat după, inclusiv despre asasinat. Aşa că am prevăzut complotul înainte ca el să se întâmple, doar cu datele pe care le-ar fi avut un om care a fost contemporan cu evenimentul. Acum ați înțeles?

— Oarecum, zise Charles, căruia îi venea să se ridice şi să urle.

— N-are importanță asta, spuse bătrânul în timp ce scotea un dosar din servietă şi îl punea pe masă. Vă restitui, cu milioane de mulțumiri, cartea.

— Plutarh?

— Da. Extraordinar. Nu vă întreb de unde o aveți, că mi-a zis domnul Marshall, odihnească-se în pace, că e secret. Dar am auzit că ați avea piesele pierdute ale lui Eschil. Nu dorm de două săptămâni de emoție. V-a spus tatăl dumneavoastră?

— Da, zâmbi Charles, dar şi pe aia a dat-o George şi încă nu am recuperat-o.

Bătrânul, care era atât de surescitat, se dezumflă brusc. Pe fața lui se putea citi o dezamăgire imensă.

— Cum o primesc, cum v-o aduc. Sunteți primul… unicul, de fapt, pe lista mea.

De fapt, Charles primise cartea de la Donald Davison, în timpul vizitei de la casa de protecție a martorilor. Pur şi simplu uitase de ea când plecase de acasă. Dar promisiunea îşi făcu efectul şi profesorul italian părea mulțumit.

— După părerea dumneavoastră de specialist, cartea e autentică?

— Cum bănuiți, nu am un laborator de chimie atomică, dar testele mele filologice nu lasă loc de nicio îndoială. E o carte fenomenală, care pare să fi fost scrisă de Timoxena, soția exemplară a lui Plutarh. Nu ştiu dacă ştiți, dar autorul care ne-a adus celebrele „vieți paralele" spune la un moment dat, despre soția sa, că este modelul extraordinar al gospodinei, femeia ideală a Antichității. Când fiica lor, botezată tot Timoxena, moare, ea este un monument de sobrietate, suferă în tăcere, nu boceşte, nu face circ. Nu îşi smulge părul din cap.

— Nu tot Plutarh ăsta al dumneavoastră susține că femeia nu trebuie să îi răspundă niciodată bărbatului când face scandal? zise Charles, care avea chef să îi testeze bătrânului profesor simțul umorului.

— Ba da. Dar asta în contextul în care tradiția spune că femeile nu au voie să vorbească în public. În Atena, acest lucru era permis doar la ceremoniile religioase. Ştiți de unde vine asta? De la sirene. Grecii antici aveau convingerea că vocile femeilor sunt periculoase.

— Ca să nu mai spun, adăugă Charles, că o fi fost virtuoasă Timoxena asta, dar era cam urâtă.

— Cum adică? De unde ştiți?

— Altfel nu cred că s-ar fi obosit bietul Plutarh să îi laude atât virtuțile şi să mai şi scrie că frumusețea e amăgitoare şi că un bărbat nu ar trebui să îşi aleagă o soție frumoasă. Zici asta doar ca să justifici ceva în fața contemporanilor.

— Ha. Drăguț. La asta nu m-am gândit, dar s-ar putea să fie adevărat. Atunci era şi săracă, de vreme ce tot el adaugă că nici zestrea nu trebuie căutată. Dar ştiți că

argumentația lui e că o femeie frumoasă poate fi uşor confundată cu o hetairă şi-i poate face pe alți bărbați să se țină după ea. Şi atunci să vezi probleme.

— Adică îți iei o urâtă de frică să nu ți-o fure altul? Tare Plutarh ăsta.

— Tot el spune despre Timoxena că avea o obsesie în privința curățeniei. Şi că, oricum, femeile sunt mult mai extravagante decât bărbații. Or, în această carte, păreți că nu ați citit-o, se regăseşte această obsesie. La fel cum se regăseşte, în rudimente, stilul lui Plutarh, dar nu integral. Pe cale de consecință, ca să vă răspund la întrebare, cred că a fost scrisă chiar de Timoxena şi corectată stilistic de însuşi Plutarh. Femeile din ziua de azi ar rămâne surprinse de cum îşi tratau tenul semenele lor, cu două mii de ani în urmă. Excepțional. Dar cum se face că un intelectual de talia dumneavoastră nu a citit acest manuscris superb, care a rămas ascuns douăzeci de secole?

— Din păcate, George mi l-a luat de pe birou în ziua în care l-am primit.

— Înțeleg. Despre ce voiați să vorbim?

— Despre ce ați discutat cu George. Vedeți, am o datorie de onoare, să duc la bun sfârşit lucrările sale.

— Excelent! În acest fel îi onorați viața! Foarte frumos! În esență, a vrut să ştie tot ce ştiam eu despre Biblioteca din Alexandria. I-am zis că pentru asta trebuie să îmi citească cărțile. Nu doar că citise tot, dar era şi întru totul de acord cu toate ipotezele mele. Un tânăr extraordinar.

Charles era foarte mirat cum fiecare dintre profesorii cu care discutase George nu avea decât lucruri bune de spus despre el. George era gură-spartă şi nu se abținea niciodată de la comentarii malițioase sau de la ironii. Dacă se transformase în aşa mare măsură în discuțiile cu toți aceştia, înseamnă că asta fusese strategia lui. Să le fie pe plac tuturor.

— Aşa că voia să ştie dacă am ceva în plus. O teorie despre ce s-a întâmplat, de fapt, cu biblioteca. I-am spus

că nu ştiu mai multe decât am scris. El, însă, a venit cu chestia asta. Că majoritatea manuscriselor de acolo au fost salvate. E ceva monstruos. Şi, ca dovadă, mi-a lăsat cartea asta. Şi mi-a spus că a rămas la dumneavoastră încă una. Cu operele complete ale lui Eschil. E adevărat? Le aveți pe toate 80?

— Sunt 75. Da.

— Doar 75?

— Atâtea sunt, legate într-un codex, copiate, probabil, după sulurile originale.

— Trebuie să fie un codex foarte gros ăsta. Ştiți, desigur, că noi cunoaştem doar şapte dintre piesele sale.

Charles nu răspunse. Îl privea pe Cifarelli cu curiozitate.

— Nu ştiu dacă vă dați seama ce ar însemna pentru un om ca mine ca fanteziile defunctului dumneavoastră prieten să fie adevărate. Măcar în parte. Pentru mine, ca să zic aşa, întreaga aventură începe în 480, adică în urmă cu 2.500 de ani, când grecii îi spulberă pe perşi în bătălia de la Salamina. Atunci când perşii, barbarii orientali care veneau să radă de pe fața pământului prima cu adevărat mare minune a lumii, civilizația Greciei antice, de nervi că sunt învinşi, bat, la propriu, marea cu vergile. În acest an, Eschil luptă în această bătălie, Sofocle, complet gol, îşi etalează frumusețea statuară, de tânăr de şaisprezece ani, cântând din liră şi dansând în fruntea procesiunii din Colonos, care sărbătoreşte exact această victorie, iar Euripide tocmai vine pe lume. Aceşti trei oameni sunt părinții tragediei şi, datorită lor, lumea noastră modernă arată atât de splendid. Fără ei, niciuna dintre marile narațiuni de astăzi n-ar fi posibile. Lor şi, în special, lui Homer şi Aristotel le datorăm întreaga istorie a culturii. Cine nu îi imită în literatură, în teatru, în film, în viață se raportează la ei şi, chiar când exprimă altceva, o face ca o reacție la aceste genii absolute ale umanității. Dacă nu ar fi existat ăştia trei, Shakespeare nu ar fi fost posibil. Nici Corneille sau Racine, nici O'Neill. Şi o să zic ceva ce o să

ți se pară ciudat, dar nu ar fi existat nici filmul ăla extraordinar al lui Coppola, *Naşul,* care e o tragedie greacă în sine. De la subiect până la structura în trei părți. În Antichitate nu existau piese de sine stătătoare. Erau scrise, în primul rând, pentru întreceri. Iar acolo regulile erau clare. Pachetul cu care concurai, ca autor, era format din patru piese: o trilogie, care prezenta aspecte diferite ale aceluiaşi subiect, şi o piesă satirică. De la Eschil ne-a rămas o trilogie întreagă, dar nicio satiră. Vă dați seama, Eschil era considerat în epocă marele specialist în opere satirice, geniul lor absolut. Tragedia avea rolul de a crea o anumită stare, de a-l purifica pe spectator. Dar satira, care se juca la final, avea menirea de a-i aminti că este, totuşi, la teatru şi că nu e cazul să se ia foarte în serios. Asta e grozav. E aproape postmodern. Trebuie să fi fost un spectacol grozav, cu corurile alea de satiri cu picioare de capră, dirijate de maestrul lor, Silenus.

Charles era încântat de modul în care vorbea profesorul şi nu l-ar fi întrerupt pentru nimic în lume, chiar dacă îi era clar că nu va scoate de la el nimic care să îi folosească. Dar măcar îşi mai umplea timpul şi îşi mai alunga amărăciunea.

— După cum ştiți, operele complete ale lui Eschil ajung în Alexandria printr-o şmecherie. Ptolemeu al III-lea le cere de la atenieni, singurii care le aveau, pentru a le copia. Depune o garanție de 15 talanți de argint, ceea ce în epocă e, trebuie să spunem, o sumă enormă, egală cu toate taxele pe care le plăteşte cartierul evreiesc pe o perioadă de un an. După care refuzi să le înapoieze, renunțând de bunăvoie la garanție. Iată că şi grecii cei şireți sunt traşi pe sfoară.

— Ptolomeii se ocupau cu asta destul de des. La fel au făcut şi cu manuscrisele pe care le-au găsit asupra navelor care acostau în port. Le cereau originalele tuturor cărților care existau asupra lor, tot ca să le copieze. Dar, când să le restituie, le dădeau înapoi copii. Şi asta în cel

mai bun caz.

— Exact! Pentru Ptolemei, ca şi pentru Alexandru Macedon, elevul lui Aristotel, cărțile însemnau putere. Ştiți că aşa s-a construit Biblioteca din Alexandria? Cu Demetrios spunându-i primului Ptolemeu că, dacă vrea să îşi înțeleagă supuşii, care erau un talmeş-balmeş de națiii, trebuie să le citească operele? Dar mai există o anecdotă drăguță. Goții, care trec prin foc şi sabie Atena în 260 e.n., distrug totul, dar nu cărțile. Pentru că o căpetenie de-a lor spune că, atât timp cât grecii rămân sclavii cititului şi ai discuțiilor filosofice, nu o să aibă timp să învețe să se lupte.

— Da. Împăratul Iustinian gândeşte exact invers când decide să închidă Academia lui Platon. Ce nu reuşesc barbarii fac oamenii care sunt obişnuiți deja să mănânce cu furculița şi cuțitul.

— Ăla? Păi aşa-zisul împărat e, de fapt, un țărănoi bulgar cocoțat în copac. Sau din sudul Serbiei. Un crescător de capre. Un cretin. Decretează în 529 că interogația filosofică e extrem de periculoasă pentru doctrina creştină şi că face rău la cap unui credincios umil.

— Scuza tuturor dictatorilor. Că vor să-şi protejeze supuşii. Se pare că cele 18 argumente ale lui Proculus, ultimul director al Academiei, care resping logic teoria creştină a creației, îl duc aici pe Iustinian.

Dialogul îi plăcea lui Cifarelli, care-şi reluă ideea anterioară:

— Să mai spun că este interzisă copierea operelor lui Eschil. Şi totuşi, multă lume le citeşte la bibliotecă. La un moment dat, dispar. Acum îmi spuneți că le-ați regăsit. Le vreau neapărat, îi spuse profesorul, rugător. Nici nu îmi trebuie manuscrisul original. Le pot citi şi scanate.

— Vă promit că ăsta va fi primul lucru pe care îl fac când pun mâna pe ele.

— Contez pe cuvântul dumneavoastră. Ca să continui un pic, să-mi duc gândul până la capăt. Eschil câştigă

prima sa competiție dramatică în 484. Va fi învins la bătrânețe de un Sofocle de 27 de ani şi, umplut de ruşine, se autoexilează din Atena. Dar în această perioadă reinventează teatrul, tragedia. Vocea sa e îndeobşte autoritară şi puternică. Teatrul său este o pledoarie pentru îndeplinirea datoriei civice şi un imn pentru respectarea cultului eroilor. Unii, ca Aristofan, de pildă, îl iau peste picior şi îl consideră prea gongoric, că vorbeşte în titluri sforăitoare, că replicile pieselor sale sunt declamații patriotice. Un stil grandilocvent, ornamentativ şi grav. Dar nu întotdeauna. Câteodată îşi ia peste picior propriile personaje, le îmbracă ciudat, scandalizează publicul. Asta şi în tragedii, nu doar în piesele satirice. De-asta zic că postmodernii îl pot revendica fără probleme. E aproape linşat, acuzat fiind că a revelat pe scenă celebrele mistere eleusine, pe care le cunoştea ca protejat al lui Dionysos, el fiind chiar originar din Eleusis. Pe lângă astea mai şi agresează spectatorii întruna. În *Eumenidele,* ultima piesă din *Orestia,* singura trilogie completă care ne-a rămas de la el, în momentul care începe cu furiile, spectatorii sunt atât de şocați de prezența lor, încât mulți părăsesc teatrul de frică.

— Da, dar ştiți că, de fapt, primul autor care revoluționează teatrul, care era coral, este un anume Thespis, care introduce primul actor?

— Da, ăsta nu avea un rol prea mare. Zicea câteva cuvinte. Treaba o face Phrynichus, care îl face pe acesta chiar să interpreteze de-adevăratelea. Câteodată chiar mai multe roluri. Dar Eschil introduce al doilea actor. Asta e de o importanță covârşitoare. Pentru că monologul se transformă acum în dialog. Şi unde e dialog apare exact esența narațiunii – da, v-am citit cărțile –, care e conflictul. Apropo de cărțile dumneavoastră de naratologie, dacă îmi permiteți o mică observație.

— Vă rog, răspunse Charles, mirat.

— Undeva povestiți chiar despre tragedia greacă şi explicați ce e *deus ex machina.* Acea intervenție

exterioară, neaparținând logicii după care se desfăşoară acțiunea, deci artificială, care vine să tranşeze conflictul.

— Şi care e observația?

— Nu pomeniți nici măcar o dată că asta nu e o invenție de început, ci îi aparține lui Euripide.

— Corect, zise Charles. Nu mi-am propus să fac o istorie a teatrului.

— Dar una a narațiunii, da. Şi e important. Pentru că intervenția aia exterioară se face chiar printr-o maşinărie, un sistem complicat de scripeți, care coboară din cer pe scenă, de obicei un zeu, să explice ce se întâmplă, să rezolve conflictul. Dar Eschil e primul care foloseşte maşinării. În sensul ăsta, tot el a inventat şi decorurile şi tot datorită lui rolul corului a evoluat, de la comentator exterior la personaj colectiv, cu rol dramatic. Aşa că revin şi insist. Aş da puținii ani care mi-au mai rămas să pot citi satira care încheia *Orestia, Proteus* sau *Prometeu înlănțuit, Prometeu dezlănțuit* şi *Prometeu aducătorul de foc.* Sau *Femeia de pe Etna.*

Era atâta pasiune în vorbele profesorului, încât Charles îşi jură că primul lucru pe care urma să îl facă în momentul când va ajunge acasă era să scaneze întreaga carte şi să i-o trimită acestuia. Se uită la ceas. Era trecut de patru şi încă nu apăruse nimeni.

— Nu trebuie să fiți nerăbdător. Mai ales în chestiuni din astea, spuse bătrânul. Ne mai rămâne un pic de timp să vorbim despre gloria de altădată. Şi să mai uităm de durere.

Capitolul 81

— Mă întreb foarte serios, continuă profesorul Cifarelli, ce ar înțelege cineva care, prin absurd, ar trage cu urechea la mica noastră conversație şi probabil s-ar întreba de ce doi oameni serioşi ca noi vorbesc despre lucruri care par atât de îndepărtate, de zici că sunt la nu ştiu câte milioane de galaxii distanță. Dacă s-ar obosi, sau dacă şcoala ar face un efort mai mare să-i învețe, sau dacă materialismul ăsta vulgar, care riscă să ne înghită, ar crăpa puțin, ar lăsa să se întrevadă că, de fapt, Grecia antică, în perioada elenistică, e leagănul adevărat al civilizației noastre, înainte de iudeo-creştinism. Cum ați zice dumneavoastră, toate marile povestiri de aici ni se trag, de la acest popor genial, care a structurat valorile lumii, inclusiv ale celei moderne. Aceasta este partea primordială a sufletului umanității. Orice roman citim azi, orice poveste, orice film vedem, oricât ar părea invenții contemporane, toate se trag de la greci.

— Asta încerc şi cu să spun în cărțile mele. Şi asta le povestesc şi studenților mei. De multe ori luăm cărți sau filme contemporane şi, în absolut toate, identificăm o legendă sau o poveste din Grecia antică.

— Bravo, asta am încercat şi eu să fac. Câteodată mi se reproşează că această cultură, impropriu numită umanistă, a fost depăşită de ştiință. Dar ştiința era pe atunci, după cum ştiți, nedespărțită de filozofie. Conducătorii cetăților greceşti şi cei mai mulți dintre marii conducători romani, senatori sau împărați, satrapi sau nu, asasini sau nu, erau cu toții oameni de o imensă cultură. Pentru Dumnezeu, Alexandru Macedon doarme sub pernă cu *Iliada* în versiunea profesorului său, Aristotel. Şi cu pumnalul, e adevărat. Şi cere să i se trimită în Asia, unde e cantonat, piesele lui Eschil şi ale lui Sofocle. Conducătorii de astăzi sunt, în general, needucați şi inculți. Şi de aia lumea se duce dracului.

Pentru că nu înțelege care sunt valorile eterne. Pentru că oamenii de astăzi construiesc, paradoxal, în epoca realității virtuale, o lume care numai aparent e multidimensională. Adică doar ca joc, prin ochelarii ăia pe care, dacă îi scoți din priză, rămâne o chestie îngrozitoare în două dimensiuni, fără imaginație şi, mai ales, fără valori. Am fost acuzat că sunt comunist. Eu ce să fac dacă, mai ales în Europa, în Italia şi în Franța, lumea bună, lumea spălată, e în special de stânga? Dacă te uiți la dezbaterile de pe Rai Uno, la *Porta a porta,* de exemplu, una dintre emisiunile mele favorite, şi vezi cum se înfruntă politicienii de stânga cu cei de dreapta, o să îi vezi pe ăştia din urmă cum sunt – primitivi, rudimentari, cu vocabular sărac şi idei fixe, cu valori foarte apropiate de modelele unei societăți închise. N-au repere. Singurele lor valori sunt populismul şi Biserica. Adică vulgaritatea şi obscurantismul. La fele şi aici, în America: democrații, mult mai educați, sunt în stare să empatizeze, să înțeleagă şi suferința celorlalți, să dorească şi pentru alții o viață mai bună şi un loc sub soare. Cred că în burțile noastre nu poate să încapă chiar totul. Şi că, uneori, trebuie să îi mai lăsăm şi pe alții să mănânce. Tot aşa cum cred că curul nu face diferența între o maşină şi douăzeci, între o proprietate şi o mie. Foarte bine, cei care muncesc mai mult trebuie să primească mai mult, dar nu să ia absolut totul de la ceilalți. Sunteți democrat, ca şi mine. Înțelegeți foarte bine asta.

— Eu sunt neafiliat, dar, într-adevăr, cam într-acolo se îndreaptă şi valorile mele.

Cifarelli nu părea că îi aude pe Charles. Dorea foarte tare să continue.

— Sunteți de origine română, din câte ştiu. Ei bine, în acest sens, un mare gânditor al dumneavoastră, Cioran, spune că, dacă ar fi grec acum, s-ar sinucide de ruşine. Se referă la măreția aceea despre care vorbim. Citim lucrurile acelea şi ne minunăm cum putea cineva, cu 2.500 de ani în urmă, să gândească în felul ăla, să

măsoare exact circumferința Pământului distanța de la Pământ la Soare. Fără computer, fără tehnologie înaltă. Astăzi nu mai ştim nici măcar să adunăm fără calculator. Din cauza asta, dacă ar fi adevărat ce credea colegul dumneavoastră de care ne despărțim astăzi cu atâta tristețe, că cineva ar fi salvat Biblioteca din Alexandria sau o mare parte a ei, am fi în fața unei adevărate minuni, o gură imensă de aer pentru întreaga istorie a umanității. Tragediile sângeroase ale Greciei, precursoarele thrillerelor sau chiar ale horrorurilor de astăzi, ne-ar face, paradoxal, mai buni. Pentru că tragedia are menirea să exorcizeze răul din noi, să scoată afară toată ura şi frustrările care ne fac viața urâtă. Medeea, urlând pe ziduri după ce şi-a ucis propriii copii şi anunțând următoarea nenorocire, e mai prezentă în imaginația noastră decât ne place să credem. Numai că habar n-avem de unde vine. Şi dacă ne gândim că doar – în cea mai optimistă variantă – 25 la sută dintre operele literare ale Greciei antice au ajuns până la noi… Se cunosc numele a peste o mie de autori ai Antichității. Noi avem opere parțiale doar de la ceva mai mult de o sută dintre ei.

Primii oamenii începură să sosească şi să se adune pe pajiştea din spatele casei funerare. Profesorul îşi continuă nestingherit monologul:

— Primul papirus descoperit e din secolul al IV-lea î.e.n., dar se cunoaşte că grecii scriau din secolul al IX-lea î.e.n. Cinci sute de ani sunt şterşi în totalitate cu buretele, pentru că de acolo nu ne-a rămas nimic, nici măcar un cuvânt. Şapte opere dintre cele 80 – sau 75, câte spuneți – ale lui Eschil, opt dintre cele peste 120 ale lui Sofocle, 18 dintre cele 82 de tragedii ale lui Euripide, o mizerie de doar două poezii din cele nouă volume ale poetesei Sappho din insula Lesbos, aproape nimic din partea concurentei sale, despre care unii spuneau că era şi mai bună. Corina din Tanagra. Fenomenul care l-a învins în olimpiada poetică pe însuşi Pindar. 11 dintre

cele 40 de comedii ale lui Aristofan, nimic de la Myrtis din Bœotia, tutorele, de această dată, al aceluiaşi Pindar. Ce minunat trebuie să fi sunat versurile poetesei bahice, cea care preamărea alcoolul, Praxilla din Sicion. Sau ale variantei feminine a lui Homer, Anite din Tegea. Perilla, despre care Ovidiu credea că e întrecută în valoare numai de Sappho. Toate astea au dispărut. Doar câteva fragmente au ajuns până la noi de la cel pe care Socrate şi Platon îl ridică în slăvi ca imens poet tragic, Agaton din Alena, poemele lui Aleman din Sardis. Aproape toate lucrările Sulpiciei, 101 de comedii ale lui Difilo din Sinope, nu mai puțin de 250 scrise de Alexis din Thurii, 13 cărți ale lui Pindar însuşi. Care pământ a înghițit, oare, *Istoriile* Pamfiliei, lucrările acelui Astydamas, autor a 250 de tragedii, a cărui statuie a fost dărâmată pentru că se lăuda prea tare cât de mare scriitor este? 500 de tragedii a scris Pratina din Fliunte. Tot atâtea cărți a scris şi Crisip din Soios. Nimic nu mai avem de la Zenon din Cizico, care a scris o *Republică* a lui, ca şi Platon, dar despre care se spune că era mult mai bună şi mult mai apreciată în epocă. Unde sunt adevăratele opere ale lui Aristotel? Pentru că, din cele 40, dintr-un total de 170 care au ajuns până la noi, habar n-avem care sunt autentice şi câte modificări au fost aduse de miile de mâini prin care au trecut, de la elevii săi până la fel de fel de copişti, mai mult sau mai puțin educați. Unde e marea carte despre comedie a lui Aristotel, *A doua carte a poeticii?*

Aici lui Charles îi veni să ridice mâna şi să spună că e la el, dar nu voia să îi provoace un atac de cord bătrânului.

— Unde e specialistul cărților de bucate ale Antichității, Epimarcus? Dar autorul comic Magnes, care a făcut animalele să vorbească în operele lui? Unde sunt cele 800 de cărți ale lui Aristarc din Samotracia? Dar cele ale lui Lesches din Mytilene, care a scris *Mica Iliadă!* Unde e continuarea *Odiseei* lui Eugammon din Cyrene

sau cele 30 de volume de memorii ale celebrului istoric Arat din Scizia? Nu ne-a mai rămas nimic din discursurile lui Mypereides, care a preluat de la Demostene arta oratoriei şi, după ce acesta a fost exilat, a continuat discursurile acelea violente împotriva lui Filip al II-lea. Furia lor acuzatoare a dat un cuvânt nou: filipicele. Hiperide, care, apărând-o în instanță pe Pyrne – model pentru Afrodita lui Praxitele, acuzată de profanarea misterelor eleusine –, îi smulge roba în fața judecătorilor, iar frumusețea ei îi face pe aceştia să o achite pe loc. 47 de cărți ale lui Strabon din Amaseia lipsesc la apelul de seară, din seara civilizației noastre. La fel întreaga operă a lui Speusip din Atena, nepotul lui Platon, cel care i-a şi dezvăluit secretele. Unde sunt toți ăştia? Unde sunt lucrările presocraticilor? Ale cinicilor şi stoicilor? Astea ar apărea toate, dacă visul prietenului dumneavoastră ar fi adevărat.

Până la urmă, Charles nu se putu abține, aşa că strecură o mică glumă.

— Ce ne facem, domnule profesor, dacă pățim aşa cum am pățit cu Menandru, elevul lui Teofrast, urmaşul lui Aristotel la conducerea Liceului? Menandru, care era considerat în epocă un geniu al comicului, un autor despre care se spunea că nu există o lucrare scrisă de el din care să lipsească o extraordinară poveste de dragoste, Menandru, cel căruia atenienii i-au ridicat o statuie, ca dovadă de respect şi admirație. Şi despre care Goethe, care nu citise nimic de el, că n-avea de unde, scria că avea un farmec aparte. Şi acum, că am descoperit câteva dintre operele pierdute, nu ştim pe unde să le ascundem. Inclusiv dumneavoastră ați spus că e o mare confuzie, o imensă păcăleală. Un autor jenant. Dar eu zic că trebuia să ne aşteptăm. Ce încredere poți să ai într-un individ care s-a aruncat în apă ştiind că habar n-are să înoate şi a sfârşit înecat? Foarte ridicol. Despre unul care şi-a botezat o piesă *Femeia căreia i se tunde părut?* Ştiți piesa aia a lui în care victima violată se mărită cu violatorul? Ce

facem dacă descoperim că majoritatea lucrurilor ăstora care s-au pierdut o să ne dezumfle pe toți? Ce facem dacă, contrar a ceea ce credea George, ceea ce s-a pierdut nu ne va salva de ceea ce avem deja, ci din contră?

Profesorul nu apucă să răspundă, pentru că Ximena se apropiase de masa lor şi îi întrerupse.

Capitolul 82

Avionul îşi opri elicele, când uşa se deschise şi un burduf absolut opac se lipi de scară. Din avion coborî un bărbat care purta o mască pe faţă şi care se urcă direct în limuzina cu geamuri fumurii care închidea celălalt capăt al burdufului. Apoi maşina trase la intrarea rezervată şefilor celor mari de la IRHEB – Institutul de Cercetări Comportamentale –, in inima deşertului Mojave. Doar după ce trecuse de secretară, al cărei chip părea al unui câine rău şi cam stupid, simţindu-se în siguranţă în biroul lui Eastwood, oaspetele îşi scoase masca.

— Era şi timpul, spuse şeful cel mare, pe când deschidea cu pocnet o sticlă de şampanie.

— Şampanie? întrebă omul. Ce sărbătorim?

— Prezenţa dumneavoastră aici. Era şi timpul.

— Cred că m-aţi cam obligat, domnule Eastwood.

— Cum aşa? întrebă acesta, serios.

— Mi-aţi ucis un om foarte important, care trebuia să ducă la bună îndeplinire o misiune, la fel de importantă, şi căruia acum, ca să zic aşa, nu-i mai stă capul la treabă.

— La cine vă referiţi? făcu Eastwood pe prostul.

— Ştiţi foarte bine, răspunse omul cu mască. La Mono Urrutia.

— Cabezon? Da. Căpăţâna lui s-a cam îndepărtat de orice. El era alegerea dumneavoastră pentru asasinarea preşedintelui?

— Deci, cum bănuiam, ştiţi.

— Bineînţeles că ştim, spuse Eastwood, binedispus. Nu degeaba avem cel mai bine pus la punct sistem de informaţii din lume. Uitaţi ce cred eu. Aţi decis să îl asasinaţi pe preşedinte într-un mod simbolic – n-o să vă stau în cale. Cred că e prematur şi cam pripit. Atrage prea multă atenţie. Pe de-o parte. Pe de alta, idiotul ăla pusese mâna pe o parte importantă din traficul de

droguri din statele sudice. Or, după cum bine ştiți, interesele financiare ale organizației noastre cer destrămarea oricărei rețele de narcotraficanți.

— Pentru că medicamentele pe care le fabricați vor înlocui drogurile, cu aceleaşi efecte. Dar veți controla întreaga piață prin asta.

— Da. Şi vor fi prescrise legal. Sigur, transporturi clandestine vor mai fi scăpate intenționat. Dar asta e o altă poveste. Observ că v-ați făcut şi dumneavoastră temele.

— Aşadar, generalul ăla e pe statul dumneavoastră de plată? Aveam o bănuială.

— Buendia? E mai mult decât atât. E membru al organizației noastre.

Oaspetele bău o gură de şampanie şi scoase un strigăt admirativ.

— Uau! Ce e asta?

— Ceva special. Doar pentru situații speciale. Ca aceasta. Cu ce vă pot ajuta?

— Am nevoie să îmi înlocuiți omul. Să îmi dați pe altcineva, la fel de bun.

Eastwood stătu puțin pe gânduri înainte de a răspunde.

— Păi cine e mai priceput decât dumneavoastră la recrutări? Şi cine are la dispoziție mai mulți specialişti în aşa ceva?

— Poate. Dar aş vrea să nu existe niciun fel de urmă care să ducă la mine. Şi aş lua-o ca pe un fel de semn de, cum să zic, deschidere pentru relația noastră viitoare.

— Apropo de relația noastră viitoare. Suntem patru organizații, mari şi late, în care se ține lumea. Cred că evenimentele, care se precipită cam peste tot, ar trebui să ne aducă în situația de a colabora mai îndeaproape. După cum ştiți, interesul nostru este mai mult legat de finanțele lumii, iar al dumneavoastră mai mult de politica națională. De aceea cred că cel mai bine ar fi să ne consultăm când se iau decizii majore. Întreaga

dumneavoastră strategie de preluare a puterii la alegerile viitoare nu sună rău, dar are nevoie de un pic de fine-tuning. Apropo, ați ales figura care va candida la preşedinție?

— Încă nu. Avem un portret-robot şi câteva variante. Important e să ne împărtăşească valorile şi să îşi facă treaba.

— Credeți că America e pregătită să aleagă un preşedinte din afara sistemului?

— Cred că America profundă s-a săturat de imigranți, de musulmani, de evrei, de catolici şi de negri, s-a săturat ca, prin discriminare pozitivă, să i se ia de sub nas toate drepturile. S-a săturat să vadă, atunci când îşi ia copiii de la şcoală, bărbați sărutându-se pe stradă. S-a săturat de mareea de mexicani care se revarsă zilnic spre noi. Care ocupă locurile de muncă ale americanilor adevărați. S-a săturat ca PIB-ul să fie făcut din importuri de marfă ieftină şi proastă. S-a săturat să trebuiască să tacă dacă vreun împuțit de imigrant ocupă un loc de muncă doar pentru că e, nu-i aşa? defavorizat. Şi, cel mai mult, s-a săturat ca fel de fel de puturoşi, din țări despre care a auzit vag, să fie apărați pe banii luați din taxele ei.

Eastwood ascultă cu atenție vorbele oaspetelui. Răspunse calm:

— N-aveți decât să vă jucați de-a supremația albă. Atât timp cât nu intrați în coliziune cu interesele noastre. Aud că v-ați asigurat deja următorul director al FBI-ului, că aveți sprijin masiv pe Wall Street şi că stați bine şi la Serviciile Secrete ale Armatei. Foarte mulți generali. Şi câțiva senatori şi guvernatori foarte puternici. E bine.

— Nu numai că interesele noastre nu vor intra în coliziune, dar ceea ce facem va servi şi organizației dumneavoastră.

— Da. Numai să nu izolăm prea tare America. Mie de asta mi-e teamă.

— O să izolăm doar ce trebuie izolat.

Eastwood îşi privi o vreme oaspetele în ochi. Apoi se

ridică şi turnă în pahare.

— Să bem pentru asta.

Ciocniră. Apoi şeful se îndreptă spre masă.

— Am exact omul care vă trebuie. Cypriano…

— Bărbierul din Baltimore? interveni oaspetele entuziasmat. Sunt impresionat.

— Bine. O să îl chem la discuție pe şeful nostru de operațiuni, dacă nu aveți nimic împotrivă.

— Sigur, răspunse oaspetele. Dar vă rog să nu aveți nici dumneavoastră nimic împotrivă să îmi pun masca la loc.

— Suntem între prieteni, răspunse Eastwood. Dar dacă asta vă face să vă simțiți mai bine, vă rog.

Ridică receptorul şi ordonă scurt:

— Vino, te rog, la mine. Apoi i se adresă oaspetelui: Zidul ăla cu Mexicul nu e o chestie cam gogonată? Nu aşteptă răspunsul şi adăugă, schimbând subiectul: Oamenii noştri, despre care ştiți că sunt extraordinari în ceea ce priveşte psihologia comportamentală, au stabilit că nu aveți cum să câştigați alegerile în mod democratic, dar spun ca ați putea ajunge foarte aproape. Ați putea, bineînțeles, cu ajutorul nostru, să câştigați statele, chiar ducă pierdeți votul popular. Electorii, în mod tradițional, vor respecta votul.

— Şi Lincoln a câştigat preşedinția cu 1,8 milioane de voturi pentru şi 3,5 milioane contra.

— Da, dar asta s-a întâmplat pentru că opozanții şi-au împărțit votul.

— Iar aici profităm de Părinții noştri Fondatori, care au înțeles că majoritatea poate să se înşele uneori.

— De cele mai multe ori, spuse râzând Eastwood, care se ridicase din nou. Să bem, atunci, pentru Părinții noştri Fondatori.

— Şi pentru Lincoln, adăugă oaspetele.

— A, şi îmi mai place ceva la, să-i zicem aşa, programul vostru. Îmi place teribil chestia aia cu pumnul în gura presei. Că tot l-ați amintit, Lincoln a făcut asta şi a făcut-

o foarte bine.

În momentul în care cei doi ciocneau din nou cupele de şampanie, directorul executiv al Institutului, Werner Fisher, bătu la uşă, aşteptând să fie invitat în birou.

Capitolul 83

Charles se pregătea să încheie necrologul pentru asistentul său. Vorbise mai mult de douăzeci de minute în fața unei săli neîncăpătoare.

Din momentul în care sosise sicriul, atât locul din fața casei funerare, cât şi grădina începuseră să se umple cu repeziciune. Sicriul era închis pentru că, după ce fusese ținut atâtea zile la morgă, părinții lui George refuzaseră să lase pe cineva să se atingă de corpul copilului lor. Charles îi îmbrățişase pe amândoi şi le spusese cât de mult îl regretă. Camera se umpluse de flori şi de oameni, iar vorbitorii îi impresionară pe cei prezenți până la lacrimi.

— Da, George a fost toate astea, continuă Charles. O personalitate complexă şi un om extraordinar. Ne va lipsi tuturor. Aş vrea să vă spun o poveste care îi era foarte dragă şi pe care George le-o spunea tuturor studenților săi când îi întâlnea prima oară. Am auzit-o de atâtea ori încât cred că am reținut până şi cadența exprimării. Aulus Gellius, în *Nopțile atice,* povesteşte o întâmplare care pare să fi fost reală. Tânărul Euathlus, care vrea să devină avocat, se duce la maestrul Protagoras şi îi cere acestuia să îi predea lecții de retorică. Marele filosof îi spune prețul. Dar Euathlus nu e bogat. Are doar jumătate din sumă, care e măricică. Aşa că îi promite că îi va plăti cealaltă jumătate în momentul în care va câştiga primul său proces. Se învoiesc şi lecțiile sunt duse până la capăt. Dar Euathlus e, pe de o parte, leneş, pe de alta, urmărit de ghinion, şi foarte mult timp după ce îşi lansează, ca să zic aşa, oferta de avocatură pe piață, nu îl angajează nimeni. Protagoras se simte înşelat şi îşi dă elevul în judecată, spunându-i că el, Protagoras, va câştiga procesul şi dacă îl câştigă, şi dacă îl pierde. Dacă îl va câştiga, va însemna că l-a câştigat şi, deci, judecătorii vor fi decis că Euathlus trebuie să îşi achite

datoria. Dacă va pierde, înseamnă că Euathlus şi-a câştigat primul său proces ca avocat, şi deci, conform înțelegerii, trebuie sa plătească. Ar fi fost foarte simplu pentru elev să nu pledeze el, ci să îşi angajeze un avocat, caz în care logica lui Protagoras ar fi căzut. Dar Euathlus nu face asta. Preferă să îşi învingă ilustrul profesor cu propriile-i arme. Aşa că nu distruge acest exercițiu de logică ciclică. Răspunsul său este: „O, ilustrisime profesor! Nu numai că n-o să primeşti niciun ban de la mine, dar o să te înving până şi în locul în care eşti cel mai puternic, în centrul argumentației tale. Află că, dacă cumva judecătorii decid că am câştigat procesul, înseamnă că nu îți datorez niciun ban, iar dacă cumva decid că l-am pierdut, conform înțelegerii noastre, înseamnă că nu am câştigat niciun proces, deci nu îți datorez nimic". La asta lui George îi plăcea să adauge, cu acel umor unic al său, că el e Euathlus şi eu – Protagoras.

Spunând aceste ultime cuvinte, Charles simți cum îl cotropeşte emoția şi îşi dădu seama că nu îşi va mai putea reține lacrimile, aşa încât coborî repede de pe scena improvizată şi părăsi sala.

Ieşi în grădină, unde trase o gură mare de aer în piept, încercând cu putere să se controleze. Când se mai linişti, îl văzu pe Columbus Clay apropiindu-se de el.

— Ați fost fantastic, domnule profesor! Condoleanțe încă o dată. Spuse asta în timp ce îi strângea mâna cu căldură. Ştiu că acum nu e momentul. De aceea aş vrea să vă întreb dacă de la cimitir vă duceți acasă.

— Acasă? răspunse Charles, care părea absent. Da, aşa cred.

— Atunci, dacă nu aveți nimic împotrivă, aş vrea să vă fac o vizită scurtă.

— E în ordine, răspunse Charles, care părea că abia în acel moment îşi dădea seama că vorbeşte cu cineva. Spuneați că aveți ceva să îmi ziceți, ceva important?

— Da. O să vă dezvălui adevărata identitate a mamei

dumneavoastră.

Spuse asta şi făcu stânga-mprejur. În câteva clipe dispăru după colțul casei funerare.

Charles reintră, chiar când ceremonia se încheia, şi se duse să vorbească cu părinții lui George şi cu tatăl său. După ce sicriul fu aşezat în dric, familia Marshall se urcă în maşina lui Charles.

Slujba fusese scurtă şi austeră. Un nou val de emoție îl lovi pe Charles când aruncă pumnul cu țărână în groapă. Până atunci stătuse, tot timpul cât vorbise pastorul, cu capul aplecat. După ce totul se termină, se duse să îmbrățişeze încă o dată rudele îndurerate şi să le întrebe dacă au nevoie de ceva sau dacă doresc să înnopteze la el. Acestea îi răspunseră că vor să plece spre casă cât mai curând, dar după ce vor mai fi rămas o vreme singuri la mormântul unicului lor copil. În timp ce vorbea cu ei văzu o femeie care stătuse în spate, atât la casa funerară, cât şi la înmormântare, pe care Charles nu o observase până atunci. Se despărți de soții Marshall şi de tatăl său, care îi spuse că îi va duce pe aceştia la New York, la aeroport, dar în tot acest timp nu o scăpă pe femeie din ochi. Aceasta se depărta spre una dintre ieşirile cimitirului alături de un grup de studenți. Era îmbrăcată într-o fustă neagră până la genunchi, cu ciorapi negri, iar în partea de sus avea o bluză neagră, strânsă pe corp. Pe cap purta o pălărie cu boruri mari, neagră şi aceasta.

Dar, oricât ar fi fost de departe, era imposibil ca Charles să nu recunoască silueta femeii care nu-i mai ieşea din cap din seara când se întâlnise la barul hotelului cu profesorul Frazer.

Capitolul 84

Fără să mai stea pe gânduri, se luă după ea. Avea grupul în față, la o oarecare distanță, aşa că decise ca, pentru moment, să rămână în spate. Ximena, care îl văzu îndreptându-se cu paşi repezi spre ieşirea din cimitir, fără să bănuiască adevăratul motiv, alergă puțin până îl ajunse.

— Vrei să vorbim? spuse ea, respirând greu.

Charles întoarse capul spre ea fără să încetinească.

— Nu acum, îi răspunse, am puțină treabă.

Femeia, care continua să meargă în paralel, nu se dădu bătută:

— Cineva a încercat să te omoare. Cred că eşti în pericol.

— Păi ziceai că atentatorul a fost ucis.

— Da. Dar cel care l-a trimis n-o să renunțe atât de uşor. Lasă-mă să te protejez.

În acel moment, Charles se opri şi se întoarse cu fața spre ea:

— Cum să mă protejezi? Ca pe profesorii ăia? Să mă încui într-o colivie şi să locuiesc cu agentul Smith? Nu, mulțumesc. Cred că cel mai bine ar fi să încerci să afli cine l-a trimis pe individul ăla. Şi chiar cine ne-a salvat viața. Şi, pe de altă parte, de unde ştii că eu eram ținta, şi nu tu? Vorbim.

Spusele lui Charles o lăsară fără replică pe femeie, iar ultimele cuvinte, rostite cu o ostilitate nemeritată, erau semnul clar că discuția din acea seară se încheiase. Charles o luase din loc şi foarte repede ieşi din raza vizuală a agentei. O scăpase pe Kali din ochi după ce aceasta părăsise cimitirul, aşa că se apucă să alerge, dar regăsi grupul foarte curând.

Princeton este un oraş mic, doar vreo 25.000 de locuitori, plus vreo 9.000 de studenți, şi poate fi străbătut la pas, fără nicio problemă, în mai puțin de o oră. Iar

Charles îl cunoştea la perfecţie. Îşi petrecuse acolo mai mult de jumătate din viaţă. Aşa că ştia toate străzile. Cimitirul era foarte aproape de universitate şi de strada pe care locuise George. La un moment dat, după vreo zece minute, grupul începu să se spargă. Începuse să se întunece, aşa că fu nevoit să se apropie pentru a nu o pierde pe femeie din ochi. Ceva mai în faţă părăsiră grupul şi ultimii oameni.

Charles continuă să meargă în spatele ei şi după ce aceasta o coti pe strada Nassau. Decise să lase o distanţă mai mare între ei şi se opri la un chioşc de unde îşi cumpără un hotdog, pe care, de fapt, n-avea de gând să-l mănânce. Un autobuz plin cu turişti opri chiar lângă el, iar mulţimea care cobora îi obtură câmpul vizual. Fără să mai ia mâncarea pe care o plătise, se strecură panicat prin marea de scoţieni zgomotoşi, dar după ce trecu de aceştia îşi dădu seama că o pierduse din nou pe femeie. Se întrebă unde putea să dispară atât de repede, la fel ca în dimineaţa anterioară, la cofetărie. Se dădu în spate până ajunse în mijlocul străzii şi un şofer nervos, care era cât pe ce să îl lovească, începu să claxoneze şi să îl înjure. Încercă să se gândească unde ar fi putut să dispară. Parie pe o casă cu curte interioară care se afla ceva mai jos. Trecu pe sub poartă şi nu numai că peisajul se schimbă cu totul, dar parcă şi atmosfera sonoră a oraşului, cu vacarmul său, dispăruse. Curtea era pavată cu piatră cubică, iar apartamentele erau dispuse pe cele două etaje, de jur-împrejurul curţii. O casă cu un aer sută la sută italienesc. Charles nici nu ştia că exista aşa ceva în oraşul său. De jur-împrejur, în dreptul intrărilor de la parter, care păreau nişte depozite, erau plasate fel de fel de ghivece cu flori şi fructe exotice. Lămâi şi portocali sălbatici. Mirosul mediteranean care îi pătrunse nările era mai potrivit pentru o staţiune de pe coasta ligurică decât pentru un orăşel universitar american. Atmosfera romantică a locului îl stimula şi mai mult pe profesor, care urcă scările din stânga şi se strecură pe lângă

perete, cât mai departe de balustrada exterioară, încercând să tragă cu ochiul prin geamurile apartamentelor care aveau lumina aprinsă. Nu văzu nimic care să îl satisfacă, aşa că trecu la scările din partea opusă. Acelaşi rezultat. La un moment dat, îşi luă inima în dinți şi sună la una dintre uşi, dar nu îi răspunse nimeni. Coborî dezumflat, în întunericul de sub poartă văzu ceva mişcându-se. Se apropie. Femeia visurilor sale îl privea fix pe sub borurile largi ale pălăriei.

— Sper că nu sunteți un violator periculos, spuse Rocio, fără să încerce să îşi ascundă puternicul accent sud-american. Sau vreun hoț. N-aş vrea să mă apuc să țip, pentru că v-ați putea îndrăgosti de notele mele înalte.

Charles rămase blocat de naturaleţea cu care femeia, care nu părea deloc şocată, îi vorbise. În plus, accentul acela îi înmuie genunchii. „Doamne, cât e de sexy", îşi spuse în gând.

— De ce mă urmăriți, domnule profesor?

— Ştiți cine suni? bâigui Charles.

— Venim din acelaşi loc. V-am ascultat discursul. Aşa că ar fi destul de greu să nu ştiu. Deci? De ce vă țineți după mine?

— Îmi plac pantofii dumneavoastră, răspunse Charles, care îşi recăpătă, încet-încet, spiritul.

— Urmăriți orice pantof care vă place sau vreți să vă luați o pereche la fel şi ați vrut să mă întrebați de unde i-am cumpărat?

— O să vi se pară şi mai ciudat, dar, din seara aceea, de la bar, nu fac decât să mă gândesc la dumneavoastră.

— De asta m-ați urmărit când am ieşit atunci? Şi ieri la cofetărie? Şi acum? Aşa faceți cu orice femeie care vă place? Şi ce urmează? O serenadă bine temperată, ca să nu trezim vecinii?

Charles nu îşi amintea să i se fi întâmplat vreodată aşa ceva. Fiecare vorbă pe care bruneta o scotea vibra în el, parcă amplificată de o cutie de rezonanță.

— Aş putea încerca şi asta. Dar mi-e teamă că în loc să

mă apropii de dumneavoastră, v-aş goni cam departe.

— Păcat. Păreți o persoană cu o voce de *bellcanto.* Cam subțire pentru un tenor, dar timbrul se potriveşte.

Femeia îl lua peste picior, dar o făcea într-un mod atât de cald, încât Charles începu să transpire, iar accentul ei dădea cuvintelor pe care le rostea o melodicitate aparte. Nu se gândi defel că ar putea fi penibil sau că scena semăna un pic cam tare cu o secvență dintr-o telenovelă mexicană din anii ’70.

— Aş vrea… aş vrea să vă invit în oraş.

— Oraşul ăsta e prea mic şi prea indiscret ca să vă afişați cu o persoană care v-ar putea fi studentă. Ce-o să zică lumea?

— La dracu’ cu lumea!

Îi ieşiseră cuvintele astea şi se gândi că le-ar retrage dacă ar putea. Rocio îşi dezveli dinții de reclamă la Colgate într-un zâmbet desăvârşit.

„Mai face şi gropițe. La naiba!”, gândi bărbatul. Femeia râse din nou şi Charles se întrebă dacă doar gândise cuvintele acelea sau le spusese cu voce tare.

— Aşadar?

— Nu vă dați bătut?

Charles negă foarte hotărât.

— Niciodată?

— Ba da. De multe ori. Dar nu în cazul ăsta.

— Altă dată.

Charles părea că nu înțelege la ce se referă.

— Ne vedem altă dată.

— Când? întrebă chiar înainte ca femeia să îşi termine propoziția.

— Curând.

Cum era evident că Charles urma să ceară lămuriri suplimentare, Rocio i-o luă înainte:

— Vă găsesc eu.

Era evident că discuția se încheiase, aşa că Charles se îndreptă, nu foarte convins, spre poartă. Cu mâna pe clanță, întrebă:

— Pot să ştiu măcar cum vă numiți?

— Ce nume mi-ați dat în imaginația dumneavoastră?

Încă o replică surprinzătoare! Charles era îngenuncheat definitiv. Răspunse uşor jenat:

— Kali.

— Deci visurile alea despre care ați pomenit sunt, de fapt, coşmaruri? Câte capete am la brâu când vă apar în fața ochilor?

— Nu de la zeița hindusă. De la *kalokagaihia.*

— Mai bine, spuse Rocio, râzând cu toată gura. Asta visează orice femeie. Să reprezinte perfecțiunea în ochii unui bărbat. Rocio Belen. Mă cheamă Rocio Belen.

Spuse asta şi îi întinse mâna.

Charles plecă amețit din curtea aceea ireală. Avea chef să meargă pe jos. Voia să păstreze cât mai mult impresia pe care i-o lăsase întâlnirea cu Rocio. Rocio. Un nume cum nu se putea mai potrivit. Era destul de cald şi mirosea a primăvară. Se întoarse până în preajma cimitirului, unde-şi lăsase maşina. O recuperă şi se duse acasă. În fața uşii, chinuindu-se să tragă dintr-un ciot de trabuc, Columbus Clay îl aştepta răbdător.

Capitolul 85

Avionul, care coborâse foarte aproape de sol, îi dădea lui Socrate prilejul de a vedea imaginea dezolantă a ultimelor localități din Guatemala. Înainte de trecerea din El Florido spre Honduras. La Laguna, La Unión, El Sauce sau La Palmilla sunt locuri în care sărăcia lucie poate fi simțită din aer. Urmau să aterizeze pe un mic aeroport privat, lângă Copán, situl celui mai estic oraş mayaş cunoscut, fosta capitală a regatului între secolele al V-lea şi al IX-lea. Astăzi ruinele spectaculoase ale oraşului, înființat de K'inich Yax K'uk' Mo', originar din Tikal sau Teotihuacan, pe la 425, sunt mărturii ale civilizației dispărute. Niciun sit mayaş nu conține atâtea statui, dar mai ales atâtea inscripții hieroglifice precum Copán. O statuetă a fondatorului său, supranumit Marele Soare Verde Macaw (specie de papagal) de Quetzal, având în fața ochilor un fel de gogoşi, cum mănâncă polițiştii în filmele americane, foarte asemănătoare cu nişte ochelari de motociclist, într-o poziție agresivă, pregătit de luptă, surprinde atmosfera războinică a vremii. Recuperată din mormântul princiar, excavat la inițiativa Universității Harvard, statueta a fost găsită alături de un schelet şi de bijuteriile de jad cu care Marele Papagal îşi decora augusta persoană.

Multiplele fracturi ale scheletului său confirmă că atitudinea războinică în care l-a surprins artistul e reală. Toate urmele de pe oase confirmă că ferocele lider şi le-a zdrobit în chinuitoare meciuri de ōllamalistli – pelotă –, care se desfăşurau în locul cunoscut astăzi drept ballcourt. Jocul acesta era practicat cu mâinile goale sau, alternativ, cu nişte rachete ca de squash şi o minge din cauciuc dur, a cărei greutate se pare că depăşea patru kilograme. Pare o glumă, şi contemporanii lui Socrate, tentați să ia peste picior un astfel de efort, ce pare să pălească în comparație cu lunga istorie de lupte

sângeroase cu care i-a obişnuit istoria, nu înțeleg că de aceste jocuri depindea viața întregii populații, pentru că în fiecare an, înainte de începerea recoltării, conducătorii mayaşi trebuiau să se înfrunte în astfel de carnagii sportive cu zeii lumii subpământene, care doar învinşi ar fi acceptat să îşi dea acordul pentru încă un an de pământ fertil. Atâta doar că, la un moment dat, după ce au văzut cât de dăunătoare poate fi pentru sănătatea conducătorului semizeu o astfel de îndeletnicire sportivă, mayaşii au desemnat un cuplu de eroi, doi maimuțoi gemeni, cu trupuri ceva mai flexibile, să înfrunte zeii lumii de dedesubt în aceste meciuri de pelotă. Aceşti doi eroi salvatori sunt figurați pe două fețe ale aşa-numitei Piramide 11 de la situl arheologic. Ei sunt precursorii zeului-maimuță din celebrul templu de la Ciudad Manca (Oraşul alb), care încă aşteaptă să fie descoperit, îngropat cum e într-o junglă nepracticabilă, din partea de nord-est a Hondurasului, numită La Mosquitia (Coasta Țânțarilor), înspre granița cu Nicaragua.

Ruinele de la Copán prezintă o particularitate interesantă. Sunt construite pe mai multe straturi. Astfel că fiecare templu sau sculptură exterioară ascunde sub ea încă două-trei straturi de construcții care s-au făcut la momente diferite, fie prin distrugerea, fie prin construirea deasupra celor anterioare. Se pare că fiecare nou conducător mayaş voia să facă *tabula rasa* cu ce construiseră predecesorii săi. În felul acesta, una din cele două cele mai interesante construcții, numită Rosalila, construită de cel de-al zecelea rege. Jaguarul Lunii, Tzi-B'alam, se află la baza Piramidei 16 şi nu poate fi văzută. E acoperită pe partea dreaptă de ceea ce se numeşte Purpura, scările în trepte, astfel încât scara din dreapta supraviețuieşte din secolul al VII-lea, fiind opera celui de-al treisprezecelea conducător, Uaxaclajuun Ub'aah K'awiil, cunoscut şi sub porecla misterioasă de Optsprezece Iepuri, iar cea din stânga îi aparține celui de-al şaisprezecelea conducător, Yax Pasaj Chan Yopaal, cu

peste o sută de ani mai târziu. Rosalila însăşi s-a urcat autoritar peste structura numită Margarita, care călăreşte, la rândul ei, Yehnalul şi Hunalul. Acesta din urmă este mormântul primului rege mayaş al locului, adică chiar întâiul papagal al țării.

Interesante sunt, însă, sculpturile cu care e decorată Rosalila. Zei ai Soarelui, ai Peşterii şi ai Muntelui, dar, mai ales, imaginea recurentă a şerpilor cu botul căscat, pregătiți să înghită ceva sau pe cineva sau doar surprinşi în toiul unei conversații cu lumea subpământeană. Comunicarea cu zeii întunericului subteran se face tocmai prin aceste reptile, care se regăsesc pe toate monumentele mayaşe, nu doar pe cele de la Copán. Scara hieroglifică, înaltă de 24 de metri, pe care e scrisă, în 2.200 de glife sculptate în piatră, istoria locului, este partea superioară a Piramidei 26 şi ascunde cele mai multe straturi suprapuse: Yax şi Motmot, Papayago şi Mascarones, Chorcha şi Esmeralda, mormântul celui de-al doisprezecelea domnitor şi scara construită de acesta. Se presupune că această scară hieroglifică a fost construită sub trei domnitori – excepție de continuitate şi că a fost încheiată de cel de-al cincisprezecelea, Veverița Sălbatică, pe numele său K'ak' Yipyaj Chan K'awiil, pe la 760.

Ce e interesant este că întreaga scară reprezintă botul căscat al unui monstru al întunericului, iar chiar în centru e o crevasă pe unde se poate intra în lumea subpământeană. Şarpele cu botul căscat are, acolo unde s-au păstrat, pene. Numele lui e Kukulkan şi se numeşte Q'uq'umatz la popoarele k'iche şi Quetzalcoatl la azteci. Sau, mai pe înțelesul tuturor, Şarpele cu Pene. Inventatorul calendarului şi al tuturor cărților.

Există nişte tuneluri subterane care pot fi vizitate de către turişti. Dar ele sunt puține şi scurte şi se opresc în ceea ce pare un zid. Despre care ştim că nu e niciun fel de perete, ci o poartă spre ceea ce organizația a numit Cupola, uriaşul oraş subteran. Construit în oraşul

subpământean al mayaşilor, acesta este păstrat secret faţă de absolut toată lumea. Guvernul corupt al Hondurasului i-a vândut organizaţiei locul de lângă Copán, fără să ştie ce ascunde. Orice fel de excavaţie în acea zonă e interzisă şi doar membrii din conducerea organizaţiei au habar ce e acolo. Nici măcar toţi aceştia nu ştiu tot. Reţeaua de tuneluri care se deschid în camere de dimensiuni variate, unele chiar uriaşe spre capăt, are o lungime de patru kilometri spre sud şi o lăţime la fel de mare la est şi vest. Există mai multe intrări. Cea din subteranele sitului de la Copán este ceremonială. Atunci când au loc întâlniri ale Cupolei, situl este închis vizitatorilor, astfel încât nimeni să nu poată vedea feţele simandicoase care participă la acestea. Nu există pază exterioară în preajma sitului arheologic, ca să nu atragă atenţia, dar intrarea e înconjurată de sisteme sofisticate de senzori, care detectează orice fel de mişcare. Sunt şase asemenea senzori dispuşi circular la fiecare intrare. Dacă intrarea de sub ruine e rezervată membrilor Cupolei, cele din spate sunt pentru angajaţi. Fiecare în funcţie de zona în care are treabă. Ultima intrare, cea mai îndepărtată de sit, este folosită foarte rar. La acea poartă, despre care nici nu îţi prea dai seama că e o poartă, ascunsă într-un luminiş în care e destul de greu să ajungi, există doar o echipă standard de pază, compusă din cinci indivizi. În rest, senzorii sofisticaţi, dublaţi de camere, îşi fac treaba. Nici pasarea cerului nu poate trece de acestea nedetectată. În plus, două patrule în maşini şi două pe jos înconjoară întregul complex 24 de ore din 24.

O maşină îl aştepta pe Socrate la scara avionului. Se urcă în ea şi, în câteva minute, fu abandonat chiar în centrul sitului de la Copán.

Capitolul 86

— Ce faceți aici? întrebă Charles râzând.

— Ne-am înțeles că trec pe la dumneavoastră. Deci, iată-mă.

— Da? răspunse Charles, distrat. A, da, ați zis că îmi destăinuiți adevărata identitate a mamei mele.

Descuie uşa şi îl pofti pe polițist înăuntru. Trecură repede peste amabilități. Charles făcu două cafele şi se aşezară în sufragerie. Comisarul pe canapea, iar Charles pe fotoliul din fața bibliotecii.

— Vă ascult, spuse Charles, căruia nimic nu îi putea şterge expresia de lună plină de pe față.

— Sunt în posesia adevăratei identități a mamei dumneavoastră, care, aşa cum v-am spus data trecută, când m-ați contrazis, era de origine italiană.

— Mama mea s-a născut în San Pedro Sula, în Honduras, şi era fiica unui investitor important. Străbunicul meu era proprietarul câtorva fabrici în zonă. Familia mea deținea multe terenuri.

— Şi ale cui sunt toate astea acum? Atât bunicul dumneavoastră matern, cât şi mama dumneavoastră au fost singuri la părinți. Ce s-a ales de toată averea aia? Aveți o familie mare din partea tatălui. Aş putea paria, însă, că nu cunoaşteți nicio rudă din partea mamei.

— E adevărat. Din câte am înțeles, când m-am născut eu, nu mai trăia nimeni. În ceea ce priveşte averile despre care v-am povestit, n-am nici cea mai mică idee. Nu m-a interesat niciodată. Trebuie să ştiți că mama mea s-a stins foarte tânără. Eu nici măcar nu am cunoscut-o prea bine.

— Da. Aveați patru ani. Îmi pare rău.

— Vă mulțumesc. Aşa că... vru Charles să continue, dar Columbus Clay ridică un deget în aer şi îl opri.

Se ridică şi începu să scotocească prin buzunare. Scoase din ele fel de fel de chestii. De la bilete de tren

până la monede. Chiar şi un creion chimic şi o ruletă. Câteva capete de trabuc şi o cutie de chibrituri. Într-un târziu ajunse la miniportmoneul din piele neagra, pe care părea că îl caută. Charles urmărise amuzat tot acest ritual, pe care îl mai văzuse o dată, atunci când poliţistul îşi căutase legitimaţia pentru a i-o arăta Ximenei. Chiar dacă nu atât de complet. Scoase ceva din portmoneu. Era o legitimaţie veche. O strânse la piept aşa cum strângi cărţile de joc la poker ca să nu ţi le vadă adversarul. Îndoi documentul, iar restul îl acoperi cu mâna. Apoi se apropie de Charles cu o poză.

— Asta e mama dumneavoastră?

Charles rămase cu gura căscată. În faţă avea o fotografie veche a lui, variantă feminină. Fără codiţe, ai fi zis că e chiar el în poza aceea.

— Ei bine, ăsta e primul act de identitate al mamei dumneavoastră. La paisprezece ani. Dacă sunteţi cuminte, vă arăt şi restul şi poate vă şi explic.

Spuse asta şi, cu un gest brusc, vârî documentul direct în buzunar.

— OK. Răspunse Charles. Ce vreţi să spuneţi? Că e un alt nume acolo? Ce importanţă are?

— O să vedeţi că are.

— Cum nu mi-aţi arătat nimic, ar putea fi chiar numele ei real, cel pe care îl ştiu eu, trecut acolo.

— Domnule profesor! Se poate? Nici măcar eu nu fac chestii din astea ieftine.

— Nu vi se pare cam copilărească treaba asta? Uite poza, nu e poza. Domnule Clay!

Poliţistul se strâmbă, dar rămase ferm pe poziţii.

— De unde ştiţi, zise Charles, că eu nu cunosc ceea ce dumneavoastră numiţi adevărata identitate a mamei mele?

— Atunci când v-am spus că e de origine italiană, aţi negat vehement. Aşa mi-am dat seama. Prind lucruri din zbor.

— Bine, spuse Charles, care nu avea chef de hârjoneli.

Mai ales cu personajul acela ciudat. Şi presupun că vreți ceva în schimb, nu-i aşa? Ce vreți?

— Să îmi povestiți tot ce ştiți despre cazul domnului Marshall. Dar absolut tot.

Cum Charles nu părea foarte convins, polițistul se văzu nevoit să insiste:

— Ştiu că sunt mai multe cărți. Că fiecare conține un mesaj de la Marshall pentru dumneavoastră. Şi că se rezolvă cu un cod pe care l-am descoperit împreună. Mai precis, dacă nu eram eu, l-ați fi distrus, şi oricum ar fi fost de prisos. Vreau să ştiu care e mesajul pe care vi l-a transmis George şi la ce se referă.

— De ce e atât de important pentru dumneavoastră?

— Pentru că, cu tot respectul cuvenit, e un caz extrem de interesant şi vreau să-l rezolv. Nu ştiu dacă ştiți, dar în întreaga mea carieră de detectiv, amator întâi şi profesionist mai târziu, nu am lăsat niciun caz nerezolvat. Aş înnebuni dacă mi s-ar întâmpla asta. Şi cel mai frumos ar fi să începem prin a aduce din maşină şi ultima carte, pe care ați primit-o la înmormântare.

Charles nu ştia ce să spună. Copoiul avea dreptate. Dacă n-ar fi fost el, hârtia ar fi ars. Charles nu credea în niciun fel de superstiție, dar se gândi că destinul îl împingea pe personajul acela cam ciudat în fața lui cu un motiv anume. Columbus Clay dovedise că e un geniu, şi probabil că el nu ar fi reuşit să dezlege cazul de unul singur. Avea nevoie de ajutor.

— Bine, spuse Charles, dar am o condiție. Atât dumneavoastră, cât şi colega dumneavoastră…

— Doamna cu multe nume? Nu e colegă cu mine.

— Vedeți, despre asta vorbesc. Deci: nu sau ea, sau dumneavoastră, ci şi ea, şi dumneavoastră. Dacă e să facem echipă, o facem în trei.

Copoiul era foarte aproape să obțină ce îşi dorea. Nu avea deloc încredere în Ximena, pe care o bănuia că ascunde lucruri importante despre implicarea ei în caz, dar îşi dădu seama că oferta profesorului era finală şi că

acesta nu avea să dea înapoi. Era o cauză pe care o câştigase parțial. Pentru moment, decise că era suficient.

— De acord, spuse Columbus Clay.

— OK. Arătați-mi legitimația.

— He, he. Nu merge aşa. Dumneavoastră primul.

Charles stătea pe gânduri. Se întrebă dacă nu cumva, în scrisoarea pe care mama sa i-o lăsase tatălui său, cea nedeschisă de patruzeci de ani, era chiar ceea ce îi oferea Columbus. Identitatea ei reală. Se gândi că ar fi bine să verifice. Îi ceru lui Clay să îl scuze câteva minute, pretextând că trebuie să aducă manuscrisul din maşină şi să se schimbe, şi urcă scările.

Ținea în mână plicul îngălbenit de vreme pe care tatăl său, din respect şi dragoste pentru mama sa, nu îndrăznise să îl deschidă. Poate că nu voia ca, după o viața întreagă în care ştiuse ce ştiuse despre ea, ce ar fi putut fi în plic să-i întoarcă lumea cu susul în jos. Aşadar, mama sa fusese un mister pentru tatăl său. Se întrebă oare ce ştia despre asta bunicul său, care îl crescuse. Orice ar fi ştiut, nu îşi amintea să îi fi pomenit vreodată ceva. Amânase cât putuse acest moment, pe de o parte, pentru că nu era foarte sigur că taică-său nu o luase razna şi pe de alta, pentru că, într-un anume fel, simțea că-i viola intimitatea tatălui său, de vreme ce scrisoarea îi fusese adresată acestuia. Dacă era o declarație de dragoste, scrisă într-un fel testamentar? Ce drept ar fi avut el să citească asta?

Dar cum evenimentele din ultimele zile duceau, toate, spre acea misterioasă bibliotecă şi spre acea organizație, la fel de misterioasă, decise că era timpul. Strecură degetul, cu dexteritatea unuia care e obişnuit să deschidă scrisori, în marginea plicului, a cărui lipitură cedă imediat, şi scoase un bilet îndoit. Prelungi un pic momentul, îngândurat, în timp ce mângâia hârtia cu degetul mare. Într-un final, îl deschise.

For hundred B, Harpoon Street and Circle, Huntington, NY

I **a**m R**a**mses, k**i**ng of kings,
Wh**o**ever w**i**shes to k**n**ow how gr**e**at I a**m**
and whe**r**e I am to **b**e found,
Let h**i**m surpass one of my work**s**.

Patr**u** sute **B**, Stra**d**a şi Cercul Harponu**l**ui, Hunt**i**ngton, NY

Eu sunt R**a**mses, regele regi**l**or,
Cel c**a**re vrea m**ă**car să **b**ă**n**uiasc**ă** cât sunt **d**e mare
şi unde **m**ă p**o**ate găsi,
T**r**ebuie să depăş**e**asc**ă** u**n**a d**i**ntre lucr**ă**rile m**e**le.

Un text scris de mână. Poate chiar de mâna mamei lui. Scris, evident, cu un stilou, după petele de cerneală de pe foaie. O peniță care nici nu scria prea bine, de vreme ce autorul sau autoarea simțise nevoia să întărească unele dintre litere.

Nu avu probleme să recunoască cele două texte.

Primul era o adresa. Şi, coincidență sau nu, era chiar adresa celui de-al nouălea personaj de pe lista lui George. Acel George Eliott Napur, pe care Charles îl identificase prin anagramare drept Panurge. Adresa despre care Ximena spusese că nu există. Pentru că, insistase agenta, strada aceea nu avea decât 399 de numere. Niciun patru sute. Nici măcar A, darămite şi un B.

Pe cel de-al doilea şi-l amintea vag dintr-un poem al lui Shelley intitulat *Ozymandias,* care era numele grecesc al faraonului Ramses al II-lea. Îşi aminti că ocazia cu care poetul englez scrisese acest sonet fusese prezentarea, în 1818, de către British Museum a unor fragmente descoperite la Teba din ceea ce pare să fi fost poate cea mai mare statuie a Antichității. Şi că, în fapt, fuseseră scrise două poeme cu acelaşi titlu, în paralel. Poetul Horace Smith se luase la întrecere cu Shelley şi scriseseră două poeme foarte asemănătoare, atât la nivelul formei, în pentametru iambic, cât şi la cel al conținutului.

Poemele lor se bazau exact pe citatul pe care îl avea Charles în față şi care îi aparținea lui Diodor din Sicilia, care îl pomenise în istoria sa despre Egipt, când vorbea despre Ramesseum, marele complex construit de faraonul cu pricina.

La starea de surescitare în care se afla – înmormântarea lui George, a cărei greutate o transferase, toată, spre obsesia pentru Rocio, mama sa, care era altcineva decât ştiuse el o viață întreagă, toate mesajele care trebuiau decriptate –, Charles îşi dădu seama că e de prisos să încerce să se concentreze şi la mesajul acela. Îl puse bine în sertarul de lângă noptieră şi coborî, cu gândul să scape cât mai repede de detectiv. După ce va fi aflat, cu resemnare, tot ce avea acesta să îi spună despre mama sa.

Capitolul 87

Se spune că marile narațiuni îi favorizează pe marii păcătoşi sau marii sfinți. Adică, pentru a fi interesant şi demn de a fi urmărit, personajul principal al unei narațiuni trebuie să fie *larger than life*{30}. Dar, de foarte mulți ani încoace, cititorul evoluat nu mai crede că oamenii sunt doar albi sau doar negri. Un asasin în masă are un câine şi o familie pe care îi iubeşte, iar un înger are o slăbiciune pentru băutură. Sau varice, ca la Caravaggio. Trebuie, tot din punct de vedere narativ, ca personajul să aibă ceea ce se numeşte un *main flow.* O vulnerabilitate. Prima afirmație s-a nuanțat. Dar, încă de la Aristotel, ştim că e o mare diferență între adevărat şi verosimil. O poveste poate fi adevărată, dar foarte greu de crezut. Dacă Bruce Willis ar fi interpretat rolul principal în *Titanic,* ar fi salvat pe toată lumea. Bruce Willis din seria *Greu de ucis* ar putea fi real, într-o logică narativă, dar povestea cu Titanicul e chiar autentică, aşa că nu se face să schimbăm istoria. Iată de ce o narațiune care nu e pentru copii, unde Făt-Frumos e supraom, favorizează verosimilul în fața realului. Protagonistul are proiectul său. Care ar fi bine să derive din marea lui lipsă. Acțiunea e pornită de ceva ce îi schimbă personajului starea de bine. Sau îi agravează starea de rău. Iar el e mânat de dorința de a reveni la starea inițială, cea în care se simțea confortabil. Dacă avem un personaj colectiv, protagonistul nu se mai reprezintă pe sine, ci e chintesența acestui personaj colectiv. Îşi asumă toate lipsurile lor. Dar dacă nu există conflict, cititorul riscă să adoarmă după primele pagini. Şi să nu mai deschidă cartea. Aşa că protagonistul are nevoie de cineva care să se opună dorințelor sale de a repara starea inițială. Acesta e antagonistul. Proiectul său se opune celui al protagonistului. Adică e un antiproiect. Cum cărțile în care există doar două personaje sunt plicticoase, în

general, mai e nevoie de ceva lume. Cu cât mai groasă cartea, cu atât mai numeroase chipurile ce o populează. Nu e bine nici ca aceşti locuitori ai cărții să fie doar de umplutură. Aşa că unii se aliniază în spatele protagonistului. Şi devin susținătorii lui. Alții, în spatele personajului negativ. Unii, puțini de obicei, sunt neutri. Ei ar putea ilustra poziția autorului. Sau a unei instanțe morale. Câteodată lucrurile se pot complica al naibii de mult şi pot apărea conflicte, de mai mici sau de mai mari dimensiuni, chiar în grupul susținătorilor unuia sau ai altuia.

Patru dintre membrii organizației criminale autointitulate Cupola, plus un invitat de onoare, un al doilea bancher, erau adunați acasă la generalul care îşi exprimase pe față nemulțumirea față de metodele noi ale lui Keely. Şi față de alegerea lui Socrate pentru rezolvarea aşa-numitei „probleme a profesorilor”.

În biroul generalului, în fum de trabuc şi vapori de Bourbon de Kentucky, cei cinci complotau.

— Oricine poate să spună cu dovezi, fie ele şi inventate, monstruozitatea asta despre cel mai important preşedinte al Americii trebuie amuțit. Dacă Lincoln, în cretinismul său abject, a fost manipulat de o cioară, nici nu mai are importanță. Chestia asta trebuie stinsă! Şi repede, spuse generalul, care aproape făcea spume la gură, lovind violent cu pumnul în masă.

— Da. Chestia asta atacă fix centrul propagandei noastre. Şi porcăria aia cu biblioteca. Ne pierdem vremea cu căcaturi, răspunse unul din cei doi bancheri care participau la discuție.

— Da, dar asta a fost condiția sponsorului nostru principal ca să ne sprijine, interveni omul cu fața arsă.

— Vouă vi se pare normal ca băiatul ăla să stea tot timpul cu mască? Că doar n-are lepră, ca regele ăla din Ierusalim în timpul cruciadelor, adăugă cel de-al doilea general.

— Ce rege lepros? întrebă omul cu mâinile pline de inele.

— Am văzut un film aseară. Se uita fiică-mea.

— Eu zic că încă avem nevoie de banii lui, interveni cel de-al doilea bancher. Totuşi, a investit miliarde. Nu e de colea.

— De bani mai facem rost. Dar nu e el deocamdată problema. O să-l aburim cu cărțile alea de căcat, spuse primul bancher.

— Ce cărți sunt astea? întrebă cel de-al doilea general.

— N-are importanța. Nişte vechituri, răspunse omul cu fața arsă.

— Eu cred că, de fapt, vrea să se umple de bani cu cărțile alea. Zice că e important, dar n-a vrut să spună de ce, interveni omul cu inele. Dacă am reuşi, măcar, să aflăm cine e. La banii ăştia, nu e chiar oricine.

— Bravo. Eşti perspicace, spuse primul general, cel care părea autoritatea principală din sală. Ați văzut cum se comporta la întâlnire. De am fi toți slugile lui. Eu nu m-am vândut în viața mea nimănui. O să îl dăm pe brazdă sau o să scăpăm de el. Toate la timpul lor. Acum avem două probleme.

— Şi nu ştie chiar nimeni cine e? reluă omul cu inele.

— Bineînțeles că ştie, replică generalul. Altfel nu putea chiar orice necunoscut să pătrundă în organizația noastră. Nu e chiar sat fără câini. Ştiu Keely, senatorul McGregor şi generalul Coburn. Au garantat toți trei pentru el.

— Dar asta e o îngrozitoare lipsă de respect față de noi, ceilalți, spuse al doilea general.

— Aşa s-au înțeles. Asta a fost condiția lui. Că, pentru moment, are nevoie să rămână anonim. Însă îşi va dezvălui identitatea după ce îl debarcăm pe Keely. Vă asigur. Dar omul cu mască nu e acolo tot timpul, cu noi. Problema e Keely. Un papă-lapte şi un căcăcios. Vorbeşte mult.

— Mie îmi place cum vorbeşte, interveni omul cu inele.

Privirea generalului îi îngheță acestuia sângele în vine.

— Glumeam, îngăimă o scuză.

— O să rateze asasinarea preşedintelui. Şi atunci voi propune o moțiune să îl dăm jos.

— O să rateze? De unde ştii? Asta nu e bine, spuse al doilea general. Ce ne facem?

— Ba e bine. Emoția stârnită de aşa ceva ne-ar da cu ani înapoi. Şi nu am mai avea nicio şansă să câştigăm puterea. Pentru că nu putem da o lovitură de stat. Trebuie să câştigăm legal.

— Să îl oprim atunci! spuse cu patos primul bancher.

— Mă ocup de asta. Dar nu direct. Garantez că o să rateze.

— Şi vom fi gata la alegeri? întrebă omul cu inele.

— Răbdare, răspunse generalul. Nimic măreț nu s-a făcut peste noapte. Alegerile astea sunt prea aproape. Ne concentrăm toate tunurile pe 2016. Acum trebuie rezolvați colportorii ăia. Şi profesorul ăla de la Princeton. Un bou vândut iubitorilor de poponari. Keely a dat, ca de obicei, greş. L-a angajat pe mexicanul ăla sadic.

— Nu e mexican, zise al doilea general. E brazilian din Argentina. Şi e bun. Eu l-am recomandat. A făcut câteva chestii bune pentru mine. Şi pentru prietenii mei. Întotdeauna a dus toate misiunile până la capăt. Şi unele erau grele, nu glumă. Dar e specializat în obținut informații şi în acțiune din asta, corp la corp, nu în chestii sensibile, să le zic aşa.

— N-are a face, se răsti primul general. Trebuie eliminați şi profesorul, şi restul. Acum.

— Păi de ce nu faci ceva?

— E în mişcare, răspunse acesta. Ieri l-a salvat cineva. Era cu cățeaua aia de la FBI. Aia pe care ați văzut-o şi la Cupolă. Ce caută omul cu mască în compania uneia de la FBI?

— Care cățea? întrebă al doilea general. Englezoaica aia?

— Da. Piedra. Sau Petra, sau cum o fi chemând-o,

spuse omul cu inele.

— Poate că e pe statul lui de plată, zise al doilea bancher.

— Şi dacă e invers? interveni al doilea general.

— Adică infiltrat să ne supravegheze? Peste poate, spuse primul bancher. Guvernul nu are atâția bani doar ca să ne urmărească pe noi. Şi n-ar fi acceptat atâtea chestii câte am făcut noi.

— Aici cred că ai dreptate. Cățeaua e plătită de el. Dar cred că e plătită să ne urmărească pe noi, spuse generalul. Ieri am ratat, dar zilele următoare o să-mi iasă.

— Şi cu Keely ce facem? Îl omorâm? întrebă cu părere de rău omul cu inele.

— Nu vorbi tâmpenii, se rățoi generalul. Keely e discret şi devotat cauzei. Doar că nu trebuie să conducă nimic.

Capitolul 88

Coborâse scările şi se dusese la maşină. Acum stătea în fața lui Columbus Clay cu cartea în mână şi nu ştia ce să zică.

— Nu v-ați schimbat, întrerupse polițistul tăcerea.

— Poftim? întrebă Charles, nedumerit.

— Spuneați că o să vă schimbați.

— A! Ar fi durat prea mult. Până făceam duş şi toate celelalte. Hai să terminăm odată cu asta. Am avut o zi mult prea lungă.

— Vă înțeleg, răspunse detectivul cu compasiune. Dar, dacă tot sunt aici, am o curiozitate personală.

— Vă rog, spuse Charles în timp ce îi făcu semn să se aşeze.

— Vă amintiți cursul acela, cu poetul român?

— Cel pe care l-ați ştiut mai bine decât mine? Cum aş putea să uit?

— Ei bine, cursul ăla avea un final pe care, din nefericire, nu l-am mai prins. A trebuit să plec. Şi aş fi foarte curios dacă, pe cât de scurt puteți, mi-ați putea spune despre ce e vorba. Simt, aşa, că am lipsit chiar la dezvăluirea asasinului.

— Apropo de asasin, ce metodă ați spune despre dumneavoastră că folosiți la rezolvarea cazurilor?

Columbus Clay îl privi mirat pe Charles. Era evident că nu înțelegea întrebarea.

— Adică sunteți mai mult genul deductiv sau genul inductiv?

Din nou, polițistul nu ştiu ce să răspundă.

— Uitați, zise Charles râzând. Să vă explic. Bunicul meu, care a fost cel mai inteligent om pe care l-am cunoscut, a inventat o chestie. S-ar putea să vă folosească.

— Vă ascult atunci, răspunse Columbus. Pare un joc şi mie îmi plac jocurile la nebunie. Pentru asta trăiesc.

— El susținea că exista trei tipuri clasice de gândire. Primele două erau cunoscute, teoretizate şi botezate ca atare. Al treilea, deşi exista în aer, nu fusese teoretizat. A făcut el asta.

— Interesant, spuse Clay, în timp ce tăcu un gest întrebător cu ciotul de trabuc. Permiteți?

— Vă rog, spuse Charles. Vă servesc cu ceva?

— Mulțumesc. Deocamdată sunt OK. Vă rog.

— Da. Mă gândesc că v-ar interesa pentru că bunicul meu a legat asta de personaje celebre din istoria literaturii. Şi nu orice fel de literatură, ci cea polițistă. Mai precis, ținta lui a fost Sherlock Holmes.

— Literatura de felul ăsta are mari probleme. E necinstită. Şi cea mai necinstită dintre toate e şi cea mai celebră dintre toate.

— Vă referiți la Agatha Christie?

Exact. După cum ştiți, mă cam pricep să dezleg chestii. La ea nu e chip. Pentru că nu îi dă cititorului nicio şansă. Nu îi dă toate datele. Asta mă enervează teribil. De fiecare dată, Poirot ăla vine cu ceva din burtă, ceva ce tu, ca cititor, nu ai cum să ştii. Deci, niciun fel de deducție nu e posibilă. Întotdeauna am crezut că tipul ăsta de cărți ar trebui să îți dea şi ție o şansă să faci pe detectivul.

— Şi Holmes?

— La Sherlock Holmes e altceva. Acolo am mai ghicit. Dar şi la el sunt probleme. Şi el face observații care vin de nicăieri. Dacă vede praf pe pantofii unuia care trebuia să fi umblat prin noroi, se întreabă de ce naiba pantofii lui nu sunt înecați în glod. Nici asta nu îți spune înainte. El face deducțiile astea, dar tu nu ai cum să ajungi la aceleaşi concluzii, pentru că nu ai toate datele. Oricum, e mai bine decât la Poirot. Dar şi aici deducțiile sunt foarte greu de tăcut.

— Da, pentru că nu sunt deducții.

— Poftim? întrebă polițistul, care nu înțelegea ce vrea să spună Charles.

— Haideți să vă explic. Pe masă avem un săculeț

negru din catifea. În fața lui, vărsate pe masă, sunt câteva diamante.

— Excelent, zise Clay, frecându-şi mâinile.

— Varianta 1, zise Charles, surprins de reacția copilărească a polițistului. Ştim că în săculeț sunt doar diamante albe. Şi că toate diamantele de pe masă sunt din acel săculeț. În concluzie, diamantele de pe masă sunt albe. Asta se cheamă deducție.

— Păi nu se vede cu ochiul liber că diamantele de pe masă sunt albe?

— Să zicem că e suficient de întuneric în încăpere.

— Am înțeles. Deducție. Bine.

— Varianta 2. Aceste diamante sunt din săculeț. Aceste diamante sunt albe. În concluzie, toate diamantele din săculeț sunt albe. Asta se cheamă inducție.

— OK. Înțeleg că matematica formalizează gândirea în felul ăsta. Şi a treia?

— Aici devine interesant. Toate diamantele din săculeț sunt albe. Aceste diamante sunt albe. În concluzie, diamantele astea sunt din săculeț.

— Asta nu e neapărat adevărat. E ghiceală la prima mână.

— Întocmai. E primul lucru care îți vine în cap. Prima soluție. Este exact ce face Holmes tot timpul. Se bazează pe o asumpție teoretică, formulată de un călugăr franciscan din Anglia secolului al XIV-lea, pe numele lui William Occam. Îi zice „briciul lui Occam". E o cheie de rezolvare a problemelor. El zice că, la premise egale, soluția cea mai simplă tinde şi fie cea adevărată.

Columbus Clay îl privea pe Charles cu gura căscată. Acesta făcu expresie nedumerită.

— Aş sta să vă ascult încontinuu. Nici nu ştiți ce îmi declanşați în cap.

Vanitos ca orice intelectual, Charles fu flatat de complimentul polițistului.

— OK, râse el. Mulțumesc pentru compliment. Aşadar, acest mod de a gândi a fost botezat de către bunicul meu

abducție. Se mai numeşte retroducție sau inferență ipotetică. Şi este exact metoda folosită de Sherlock Holmes. Ca să fie mai clar. Cel mai celebru detectiv al lumii ghiceşte. Deducția se bazează pe capacitatea noastră de a analiza lucrurile pe care le vedem, atât timp cât ele rămân în limite normale. Inducția se bazează pe experiența noastră că lucrurile nu se schimbă brusc. Abducția face apel la intuiția noastră. La pariul pe care îl facem. La speranța că vom ghici corect. Este capacitatea noastră de a face predicții generale, fără niciun fel de garanție că avem dreptate. Tot sistemul nostru de gândire se bazează pe capacitatea noastră de a observa lumea. Şi de a formula ipoteze asupra ei. Bunicul meu a numit asta primul pas al gândirii ştiințifice. Asta e, după el, unicul tip de argument născător de idei noi.

— Vreți să spuneți că Holmes nu ştie? Ghiceşte?

— Da. Presupune. Aici, dincolo de inteligență şi experiență, mai e implicat ceva foarte important. Emoția. El nu produce mai multe ipoteze. Despre nimic. O scoate pe cea mai simplă – vezi briciul lui Occam – şi o testează. Dacă nu iese, merge mai departe. Dar de cele mai multe ori iese. Vedeți, din ce am aflat despre dumneavoastră, modul în care formulați o concluzie, dintr-o mare de informații, cred că sunteți un polițist abductiv. Cu o intuiție excepțională. De aceea sunteți singurul care vede cea mai simplă logică, din toate informațiile pe care le aveți la îndemână. Acolo unde alții caută logica sofisticată, dumneavoastră căutați cea mai scurtă şi mai evidentă cale. Pentru că semnele sunt acolo. Trebuie doar interpretate corect. Mă înşel?

Columbus Clay rămase cu gura căscată şi era aşa de uimit de ce auzise, încât pentru câteva clipe nu fu în stare să articuleze niciun sunet.

— OK. Ce ziceați că n-ați prins la conferința cu pricina?

— Ăăă, se bâlbâi Clay, căruia îi trebuiră câteva secunde să îşi revină. Ziceați că, în general, oamenii care

se apropie de un text nu îl înțeleg pentru că suferă de două posibile tipuri de… cred că le-ați numit precarități. Aş vrea să ştiu care sunt alea. Ca să îmi pot închide conferința aia în cap.

„Aşadar, marea problemă a lui Columbus Clay e că îl bântuie orice chestie nerezolvată", îşi spuse Charles. „Bine de ştiut."

— Dar înainte, i se adresă rugător polițistul, credeți că aş putea să mă servesc cu un pahar din ce aveți acolo, din minunățiile alea?

— Sigur, spuse Charles, care dădu să se ridice.

Columbus Clay sări în picioare.

— Nu, vă rog, nu vă deranjați. Mă servesc singur, dacă e OK.

— Vă rog.

În fața mulțimii variate de sticle despre majoritatea cărora habar n-avea ce sunt, Columbus Clay se blocă din nou. Se scarpină în cap.

— Ce ați vrea? îl întrebă Charles, care înțelese problema polițistului.

— Ce e mai ieftin de aici.

— Votca e cea mai ieftină.

Puse mâna pe o sticlă pe care scria mare „Vodka" şi turnă într-un pahar. Luă o înghițitură şi se aşeză cuminte înapoi.

— Vă ascult.

— Da. Mă rog, am eu o teorie că, dacă o persoană nu înțelege un text literar – aici mă refer la texte literare –, poate suferi de două tipuri de limitări. Prima e de ordin cultural. Cealaltă, de ordin intelectual. Ca să înțelegeți mai bine ce vreau să spun, imaginați-vă că aveți în față un text şi ştiți toate literele, dar nu înțelegeți textul. Să zicem că textul e în suedeză şi dumneavoastră nu vorbiți suedeza. Dar ştiți toate literele. Le recunoaşteți, pentru că le folosiți şi în engleză. Asta e o problemă de cod. În cazul nostru, vorbim despre codul limbii suedeze. Nu îl ştiți, aşa că aveți, din acest punct de vedere, un handicap

cultural. Ştiți, aşadar, tot ce e conținut în text, dar nu îi înțelegeți sensul, pentru că n-aveți habar de cod. Dacă învățați codul, vă descurcați.

— Aici e exemplul acela cu poezia.

— Exact. De aceea, pentru a înțelege un text sofisticat, e nevoie de educație şi mult exercițiu. Aş adăuga: şi de un pic de inteligență şi sensibilitate. Ce ne învață asta? Că educația are un rol central. Pentru că doar cu o educație de foarte bună calitate putem să pătrundem în zone care le sunt inaccesibile celor needucați. De asta o țară puternică e o țară în care educația primează. Pentru că cetățenii ei au acces la o înțelegere complexă a lumii în care trăiesc. Cum nevoile lor nu mai sunt doar cele primare, devin mai sofisticați.

— Şi mai greu de manipulat.

— Exact. De aia în dictaturi sau în țările cu democrații fragile nimeni nu dă doi bani pe educație. De fapt, în dictaturi educația e puternică, dar e direcționată spre o zonă de spălare a creierelor.

— OK. Asta e precaritatea culturală, cum i-ați zis. Şi cealaltă?

— Aia e mai gravă. În primul caz, ai o şansă. Să înveți, să te educi, să te intereseze. Cealaltă e un dat, din păcate. Precaritatea intelectuală e situația în care, având un text în față, de această dată într-o limbă pe care o cunoşti, înțelegi toate cuvintele, dar nu înțelegi textul. Ştii codul, dar nu poți face nimic cu el. Prima e subiectivă, a doua e obiectivă. Nu putem cere ceva de la cineva care nu poate în mod obiectiv. Dar astea sunt cazuri extrem de rare. IQ-ul foarte scăzut e mai degrabă un accident.

— Poate în lumea dumneavoastră. În a mea e majoritar.

— Am, de exemplu, studenți care se plâng că folosesc cuvinte prea bombastice. Se văicăresc că trebuie să vorbesc pe înțelesul lor. Or, asta nu se poate. Anumite cuvinte definesc cel mai bine noțiunea la care se referă. Nu pot spune de fiecare dată o frază în locul unui cuvânt

doar pentru că studentului îi e lene să învețe codul. V-am lămurit?

— Da, mulțumesc mult. V-aş mai complimenta, dar mi-e teamă că devin cam patetic.

Pendula bătu de unsprezece ori. Cei doi ascultară în tăcere toate cele unsprezece bătăi.

— E târziu, zise Clay. Haideți să rezolvăm problemele pentru care ne-am întâlnit şi să vă las să vă culcați.

Capitolul 89

— OK, se învoi Charles. Iată ce ştiu eu. Pe scurt. În momentul în care am plecat spre Mexic, pentru conferință, George a venit la aeroport. Era foarte agitat. Alergase şi părea speriat. Nu mi-am dat seama atunci. Am crezut că e doar una dintre extravaganțele lui. Şi mi-a dat un dosar.

— Un dosar? Ce conținea?

— Dacă o să aveți răbdare, o să aflați.

Polițistul ridică mâinile în semn că nu va mai întrerupe.

— L-am aruncat în rucsac şi am uitat de el. N-aveam cum să ştiu că era ceva atât de serios. În fine, s-au întâmplat lucruri ciudate acolo, dar nu le-am băgat în seamă. O geantă a unui coleg a fost furată de pe spătarul scaunului meu. Probabil cel care a luat-o credea că îmi aparține. Apoi mi-am găsit camera de hotel răvăşită. Chiar în ziua când urma să plec, şi mi s-a spus că a intrat fata mai devreme la curățenie. Nici atunci nu am făcut legătura. În avionul de întoarcere, am început să răsfoiesc dosarul, dar foarte puțin. Realmente nu îmi amintesc mare lucru. Avionul se pornise. Dar nişte indivizi din trupele speciale l-au întors din drum, au dat jos toți pasagerii în afară de mine şi mi-au confiscat dosarul.

— Vorbiți serios?

— Dumneavoastră cam ce credeți?

— Era o întrebare retorică. Asta schimbă cu totul datele problemei. Asta face din seria de crime o problemă transnațională. E un amănunt important. Mă bucur ca ați decis să mi-l împărtăşiți. Puteți continua, vă rog?

— Da. Am ajuns acasă şi m-am trântit în pat. Dimineața, m-am trezit cu doamna Menard, prietena dumneavoastră, la uşă. Mi-a spus despre George. A sugerat că uciderea lui are legătură cu un proiect la care

lucra.

— Despre Lincoln.

— Întocmai. La început n-am crezut.

— Dar uciderea logodnicei sale şi a lui Olcott, ca şi atentatul asupra dumneavoastră, acasă la profesorul Boates, v-au făcut să vă schimbați părerea.

— Da.

— Şi cărțile?

— Ulterior am făcut legătura.

— Din agenda lui George, pe care ați găsit-o, deşi ați susținut atunci, sus şi tare, că nu.

— Să ştiți că nu am spart eu dulapul. George mi-a lăsat agenda la antrenorul de scrimă.

— Vă cred. Şi ce scrie în agendă? Mi-o arătați?

— Nu acum. Pentru că mai am două lucruri de rezolvat din ea.

Columbus Clay nu era foarte mulțumit de răspuns, dar nu voia să forțeze nota. Charles continuă:

— Sunt numele a zece oameni, profesori de seamă…

— Şi miliardari petrolişti, se repezi Clay.

Charles rămase cu gura căscată.

— Unul singur. Dar de unde…?

— V-am spus că am informații parțiale. Vă rog. Continuați.

— Da. Şi două personaje despre care nu ştiu nimic. Ca să nu vă mai port prin jocurile lui George, în dreptul fiecăruia e trecut titlul unei cărți. Pe care George a lăsat-o fiecăruia dintre ei, spunându-i că îmi aparține şi că trebuie să mi-o restituie.

— Şi pe spatele fiecărei cărți e un cod. Care se dezleagă cu cheia pe care am descoperit-o împreună.

Accentuă pe ultimul cuvânt, ca şi când ar fi simțit nevoia să îşi sublinieze importanța o dată mai mult.

— Întocmai.

— Aşadar, sunt zece mesaje. Câte cărți ați primit? Opt cu cea de azi. Deci au rămas două de dezlegat. Mi le arătați?

Charles oftă ca şi când ar fi spus că se dă bătut şi se ridică de pe fotoliu. Apucă hârtia de pe masă şi i-o întinse detectivului.

— Şi nu puteți deduce restul mesajului?

— Am încercat. Deocamdată am presupus ce conține acest al optulea mesaj. Dacă îmi dați voie, verificăm imediat.

Deschise cartea direct la coperta din spate, unde citi:

C.b.:
abzvar

Verifică şirul lui Fibonacci modificat şi folosi indicele 13. Cuvântul era scurt, aşa că făcu translatarea din cap.

— *Nomine.*

— Ăsta de aici din paranteză? întrebă Clay.

— Am ghicit, nu?

— Aşa se pare.

— Atunci putem şterge prima paranteză.

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM ——— STAT ROSA PRISTINA NOMINE NOMINEM ANTE (NOMEN) ROSAE TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— DĂINUIEŞTE ÎN VECI NUMELE TRANDAFIRULUI MAI PĂSTRĂM DOAR (NUMELE) ANTERIOR NUMELUI TRANDAFIRULUI.

— Ce să înțeleg de aici? Că ați ghicit un mesaj? Pe ăsta? Şi cuvântul pus în paranteză e, cum ați zice dumneavoastră, o altă intuiție?

— Da.

— Păi şi de ce nu încercați acelaşi lucru şi cu ultimul cuvânt?

— Pentru că habar n-am dacă e cuvânt sau cuvinte. E clar că sunt două fraze separate. Şi această rezolvare e cheia întregului text.

— Ce e cu textul ăsta?

— Nu ştiți? întrebă Charles, mirat. E o referire la un text dintr-un roman celebru al lui Umberto Eco, *Numele trandafirului.* Nu l-ați citit?

— Sper că glumiți.

Charles nu înțelegea de ce presupunea polițistul că ar fi glumit.

— Păi să vă spun atunci. Eu nu citesc cărți. Nu mai mult decât trebuie. Am citit câte ceva în copilărie. Poveşti. Că era obligatoriu. Prin clasa a patra m-au pus să citesc o carte a unui autor italian foarte în vogă pe la noi, Edmondo De Amicis. Ceva ce se numea *Cuore.* Noi îi ziceam *Corazon.* Era ceva de o tristețe de nedescris. Nu înțeleg de ce trebuie să otrăvească sufletele copiilor cu asta. Am problema asta, nu reuşesc să uit nimic. Şi acum o ştiu pe dinafară. Mi-a distrus copilăria. Mi-au trebuit ani să mi-o scot din cap. O vreme m-am culcat în fiecare seară plângând. Aşa că vreo zece ani nu am mai deschis nicio carte. Apoi m-am apucat de chestii polițiste. Astea îmi plăceau. Rețineam tot şi mă gândeam că o să îmi folosească. Şi aşa a fost. Dar nici din astea nu am citit multe. Am mai citit o singură carte serioasă în închisoare, adusă de un nou coleg de celulă. Mă plictiseam îngrozitor, aşa că am pus mâna pe ea. Erau operele complete ale unui scriitor de la noi. Unul Borges. Cică e mare de tot. Nu pot citi nimic pentru că nu uit nimic. Şi literatura e tulburătoare. La un om normal, îşi face efectul şi se uită. Vine şi pleacă. Dar la mine rămâne pentru totdeauna. La fel de vie ca atunci când o citesc.

Obişnuit să empatizeze cu interlocutorul, Charles încercă să se pună în pielea polițistului. Hotărî să treacă peste asta.

— Eco era scriitorul preferat al asistentului meu. Iar *Numele trandafirului* era cartea lui de căpătâi.

— E ceva de capul ei?

— Sper că nu vă aşteptați să vă răspund la asta. E complicat. E o carte unică în întreaga literatură

universală.

— Şi textul ăsta e luat de acolo? Sau se referă la ceva de acolo?

— Ultima frază e de acolo. Dar e uşor modificată. Eco îşi încheie romanul cu fraza: *Stat rosa pristina nomine. Numina nuda tenemus.*

— Dăinuie pentru totdeauna numele trandafirului. Mai păstrăm doar denumirile goale. Frumos, spuse Columbus. Ce înseamnă?

Cum Charles făcu o față lungă la gândul că va trebui să mai explice şi asta, Columbus Clay, care îşi cunoştea prioritățile, nu insistă:

— OK. N-are importanță. Dar ce e povestea asta cu numele de dinainte de numele trandafirului?

— M-am tot gândit. Habar n-am.

— Ziceați că titlul cărții e *Numele trandafirului?* Se numea altfel înainte?

— Ce-ați spus? întrebă Charles, pe care îl trecu un fior rece. Dacă această carte are un titlu alternativ? Sau unul de lucru.

Charles înțelesese că frizerul acela briliant rezolvase problema. Asta trebuia să fie. Era în logica lui George.

— Nu ştiu. O să verific.

— OK. Deci nu ştim ce mesaj v-a lăsat asistentul dumneavoastră?

— Mă tem că nu. Credeți că mesajul ăsta ne va ajuta la prinderea asasinului?

— Din aproape în aproape. Mesajul, presupun, ne va da ce a descoperit domnul Marshall. Iar asta ne va spune pe cine lezează. Şi, mergând pe acest fir, da, cred că am putea ajunge la asasin. Ziceați că e vorba despre Lincoln?

Columbus Clay ascultase întreaga conversație pe care profesorul o purtase cu Patrick Ewing în acea dimineață, aşa că înțelesese despre ce era vorba. Din păcate, instalase microfoanele în casa lui Charles abia cu o scară înainte, în timp ce acesta se întorcea cu Ximena de la întâlnirea cu Caligari, iar telefonul mobil i-l pusese sub

urmărire abia în dimineața aceea. Aşa că nu ştia nimic despre povestea cu tatăl său, cu Omnes Libri sau cu nebunii lui Mabuse.

— Mai vreți să vă spun despre Lincoln?

— Nu. Cred că am înțeles. Se caută marele secret pe care l-a aflat preşedintele. Unul atât de puternic încât să îi răstoarne acestuia întreaga lume de până atunci cu susul în jos. Atât de teribil încât să îl facă să îşi pună întreaga ființă în slujba cauzei ăsteia: desființarea sclaviei şi modernizarea Statelor Unite. Şi ziceți că George era în posesia secretului ăstuia atât de secret, ca să zic aşa?

— Sună ciudat. Nici eu nu prea ştiu ce să cred. Doar că nişte indivizi sunt convinşi de asta. Suficient de tare încât să omoare atâția oameni. Poate sunt doar nişte dezaxați.

— Dezaxați sau nu, trebuie să îi găsim, spuse polițistul pe un ton definitiv.

Capitolul 90

Keely venise să îl ia pe Socrate şi îl introduse în sediul Cupolei pe la intrarea secretă, care pornea chiar din tunelurile ruinelor. Întâi îi arătă afară toate sistemele de securitate. În special cercul senzorilor de mişcare. Apoi îi demonstră punct cu punct fiecare barieră de intrare spre centrul Cupolei. Îl plimbă încet prin coridorul cu portrete, din care Socrate recunoscu foarte puține. Keely îi spusese că sunt eroii lor. Predecesorii luminați ai mişcării. Îl trecu prin prima cameră, cea de întâlnire, cu masa pătrată imensă şi focul nestins, apoi îl duse în spate, pe la birourile principale. După care se urcară pe un minivehicul electric pe patru roți şi străbătură cei doi kilometri pe care, de-o parte şi de alta, erau tot felul de laboratoare. De la stații media care construiau ştiri până la tot felul de încăperi cu geamuri opace sau neluminate şi unde nu se putea vedea nimic din afară.

Într-un final ajunseră într-un birou imens, unde Keely îl invită să ia loc. Îl servi cu băutură, dar Socrate refuză politicos.

Apoi şeful Cupolei îi explică cu ce se ocupă organizația, care sunt obiectivele ei. Îi repetă de mai multe ori ce aşteptări are de la el şi insistă că are încredere totală, de vreme ce îi devoalează toate astea. Într-un final, îi făcu o promisiune. Dacă atentatul din 14 aprilie avea să fie un succes, urma să îl prezinte celorlalți, să îl primească în organizație şi să îl facă mâna lui dreaptă. Ba îi spuse şi funcția pe care urma să i-o dea. Director executiv pe probleme de antiterorism. Cum Socrate îşi păstra tot timpul aceeaşi expresie, fără să pară prea impresionat, Keely se pregăti să dea lovitura finală de imagine.

Se asigură că Socrate îi este dedicat trup şi suflet, chiar aşa, cu regulile lui personale. Îi făcu o ofertă financiară uriaşă, pe care Socrate se prefăcu că o negociază, şi, în cele din urmă, căzură la pace. Desfăcu o

sticlă de şampanie şi insistă ca oaspetele să bea un pahar, ca să pecetluiască tranzacția, după care urcară din nou pe minitransportor.

La un moment dat, pe coridor se schimbă peisajul. Pe o pancartă mare scria „Spre labirint”, iar dedesubt, „Doar cu permis de trecere special”. Fură nevoiți să abandoneze minitransportorul, deoarece urmau nişte înguste prin care nu avea loc vehiculul.

— Aici e forța noastră. Asta e o realizare cum n-a mai fost alta. O să vezi, spuse Keely bombastic, frecându-şi mâinile. Şi se grăbi să adauge: Foarte puțini muritori au avut privilegiul să vadă asta. Mai mulți au simțit-o pe propria piele.

Rostise ultimele cuvinte cu un zâmbet de satisfacție pe față.

Intrară şi continuară drumul cu alt vehicul pe pernă de aer. De această dată, de-o parte şi de alta a coridorului se vedea o clinică ultradotată tehnologic cum Socrate nu văzuse în viața lui. Diverşi oameni în costume de protecție, care arătau ca nişte marțieni, lucrau dincolo de geamurile care mărgineau coridorul. Într-un final, vehiculul se opri la baza unei scări din fața unei intrări uriaşe.

Keely îi făcu semn să urce pe scară. Câteva trepte, apoi urma un lift, care coborî atât de mult încât Socrate se întrebă cât de adânc era acolo complexul. Ajunseră la nişte loje cu geamuri mari, exact ca acelea ale unui stadion, iar de acolo aveau o imagine completă asupra celor şi mai de jos, din arenă.

Capitolul 91

— Cred că am spus tot ce ştiu. E rândul dumneavoastră.

Columbus Clay se ridică de pe canapea şi scoase încet din buzunar actul de identitate pe care i-l întinse lui Charles.

— Hypatia Visconti? Nu înțeleg.

— Ăsta era numele real al mamei dumneavoastră. Făcea parte din celebra familie Visconti. De fapt, e o chestie încurcată aici.

Charles, care rămăsese mut, îşi aminti reacția tatălui său când îl vizitase, cu câteva zile în urmă, şi pomenise numele Hypatiei. Abia în acest moment făcu legătura. Aşadar, tatăl său ştia.

— Poftim? întrebă el, având nevoie de puțin timp pentru a-şi face ordine în gânduri.

— Ziceam că e o chestie încurcată la mijloc.

— La ce vă referiți?

— Sunt două familii Visconti în istoria Italiei.

— Or fi mai multe. E un nume destul de întâlnit. Nu cel mai comun, dar nicio raritate.

— Da. Mama dumneavoastră făcea parte din una din ele. Mi-am luat ceva timp să fac nişte cercetări. Nu puteam să mă fac de râs în fața unui om atât de atent la detalii ca dumneavoastră.

— Dacă despre atenție la detalii e vorba, ştim că nimeni nu vă poate întrece.

— Da. Dar din acest punct de vedere îmi semănați. Să lăsăm politețurile. Există o familie Visconti la Pisa, în secolul al XII-lea, care, la un moment dat, migrează în Sardinia. Sau îşi extinde dominația şi asupra insulei, printr-o serie de căsătorii cu familiile care stăpânesc Cagliari, Capraia şi Gherardeschi.

Charles nu înțelegea de ce polițistul se apucase să-i țină o lecție de istorie. Acesta, părând că îi citeşte exact

gândurile, se grăbi să adauge:

— O să înțelegeți imediat ce vreau să spun. Mama dumneavoastră se trage din celebra familie milaneză. Cum ştiu asta? Destul de simplu. Încă mai există casa în care familia bunicilor dumneavoastră a locuit la San Pedro Sula. Acum e, ghiciți ce?

— Nu ştiu.

— Sediul unei societăți care strânge cărți vechi.

— Un anticariat?

— Nu. Anticariatul vinde. Ăştia adună.

— Şi cum v-ați prins că e o familie, şi nu cealaltă?

— He-he! Răspunsul la asta e simplu, dar duce într-un loc ciudat.

— În ce sens?

— Vreți să vă spun?

— Sigur, răspunse Charles. Vă mai servesc cu un pic de votcă?

Columbus Clay nu ştia ce să spună. Ar mai fi băut un pahar, dar votca i se părea prea tare.

— Aş vrea ceva mai moale, dacă aveți.

— Sigur, răspunse Charles râzând. Am un whisky foarte catifelat.

— Dar nu e scump, sper.

— L-am primit cadou. Aşa că e gratis.

Îi turnă polițistului un pahar şi i-l întinse. Acesta îl mirosi şi îşi muie buzele. Plescăi de satisfacție.

— Excelent. Spuneam că în interiorul casei exista blazonul familiei Visconti. Sculptat în piatră. E ceea ce italienii numesc *biscione,* adică o viperă. În unele reprezentări are şi o coroană pe cap. Dar în privința asta am citit că sunt discuții, că ar fi, de fapt, un animal fantastic. Un basilisc. Orice ar fi, balaurul ăsta înghite un copil. După unii, nu îl înghite, ci îl scuipă. Pe când ceilalți Visconti aveau ca blazon un cocoş. Deci vă trageți din ducii de Milano, din Ottone, eroul cruciadei împotriva sarazinilor. Şi, posibil, dintr-un papă. Gregorian al X-lea. Cu permisiunea dumneavoastră, o să mai sap ca să aflu

când şi în ce condiţii a ajuns familia mamei dumneavoastră acolo.

— Nu cred că aveţi nevoie de permisiunea mea, zise Charles, pe care spusele lui Columbus Clay îl dăduseră cu totul peste cap.

Desenele pe care nebunii lui Caligari le făcuseră trimiteau direct la blazonul familiei Visconti. Una dintre variante prezenta un cocoş. Ceea ce nu ştia Clay era că şi cocoşul, încrucişat cu un şarpe, era considerat tot o variantă a basiliscului. *Cockatrice.* Aşadar, era posibil ca cele două familii să se fi încrucişat pe drum. Sau cineva, la un moment dat, să le fi confundat şi să fi creat un nou basilisc, din combinarea emblemelor celor două familii. În unele dintre variante, pacienţii lui Mabuse figuraseră şarpele cu o coroană pe cap. Lui Charles îi trecu prin gând că acele desene îi fuseseră aritate tocmai fiindcă aveau legătură cu el. Dar asta însemna că Ximena şi Caligari cunoşteau identitatea reală a mamei sale, dacă Columbus Clay nu bătea câmpii. Enormitatea ipotezei îl făcu să se cutremure. Decise că e prea mult pentru moment şi îşi promise că se va gândi la asta după ce se va fi odihnit. Totuşi, vru să îl mai aţâţe pe copoi.

— O să vă ajut un pic. Sau o să vă încurc şi mai tare, zise Charles. Basiliscul e când şarpe, când o combinaţie de cocoş cu şarpe. Una dintre legende spune că s-a născut din ouăle unei reptile clocite de un cocoş. Sau invers.

— Cocoşul cloceşte? întrebă naiv poliţistul.

Pe Charles îl pufni râsul.

— Bună întrebare. Asta e tot?

— N-ajunge? întrebă poliţistul. E ceea ce v-am promis. Un coleg al meu din Honduras cercetează istoricul familiei şi în câteva zile o să vă pot da mai multe informaţii.

În timp ce spunea aceste vorbe, Clay se ridică, îşi băgă înapoi mărunţişurile pe care le scosese din buzunare şi se îndreptă spre uşă. Charles se ridică să îl conducă.

— A găsit până acum o ciudățenie. O mărturie, care mie mi se pare o aberație, potrivit căreia familia dumneavoastră a vizitat Hondurasul înainte de descoperirea oficială a Americii.

— Haideți, domnule Clay! Să n-o luăm de tot pe ulei! Că, totuşi, astea sunt teorii fantasmagorice.

— Fantasmagorice sau nu, circulă mai multe legende despre cum a ajuns basiliscul ăla emblema familiei Visconti. Familia dumneavoastră, adică. Care a ajuns chiar simbolul heraldic al oraşului Milano. Ştiți că e figurat pe stema unei maşini? Alfa Romeo. Miliardarul excentric Berlusconi, fost prim-ministru, mare mogul media, îl are pictat în propria curte. Ba e şi emblema uneia dintre televiziunile sale, Canale 5. Circulă mai multe variante despre cum a ajuns Ottone Visconti să aleagă exact basiliscul ăla care înghite un om. Cică l-ar fi luat de pe scutul unui sarazin pe care l-a întâlnit în bătălie şi pe care ar fi refuzat să-l omoare. Sunt mai multe variante. Inclusiv despre un balaur care teroriza regiunea. Şi ar fi fost omorât de acelaşi Ottone. O altă legendă se referă la Bonifacio, soțul fiicei ducelui Visconti, Bianca. În timp ce el era plecat în cruciadă, un balaur le-a mâncat fiul. Când s-a întors, l-a bătut atât de tare, încât acesta l-a scuipat înapoi, redându-l familiei.

Charles îl privi pe polițist cu ochi mari. De unde curgea fluviul acela de cuvinte?

— Da. Ştiu, e şocant că ați putea fi urmaşul unui om scuipat din gura unui şarpe, dar se pare că aşa stau lucrurile. Oricum, şi cu asta închei, am văzut interpretări cu privire la o simbolistică veche a fertilității. Şarpele reprezintă exact asta. Mai ales în zona Americii Centrale şi de Sud. Ceea ce ar face destul de pertinentă speculația că cineva din familia Visconti a vizitat Hondurasul cu mult înainte de Columb. Ştiu, vi se pare că delirez.

Spuse asta şi se îndreptă spre hol, unde trecu foarte repede prin fața oglinzii.

— Nu e prima oară când faceți chestia asta, observă

Charles.

— Care chestie?

— Asta cu oglinda. Vă e frică de oglinzi? Pentru că, dacă ar fi să intrăm în lumea asta, a delirului pe care tocmai l-ați desfăşurat, basiliscul se teme să se vadă în oglindă.

— Zău? Asta n-am ştiut. Nu mă tem de oglindă. Doar…

— Doar ce? întrebă Charles, foarte curios.

— Doar că nu suport oglinzile.

— De ce?

— Multiplică prostia, răspunse prompt polițistul. Mulțumesc pentru băuturi. N-am gustat în viața mea aşa un whisky.

— O secundă, spuse Charles, care se întoarse în cameră cu gândul să îi facă polițistului cadou sticla de whisky.

În acel moment se auzi soneria. Columbus Clay tresări din cauza zgomotului care i se sparse în urechi.

— Puteți, vă rog, să vă uitați cine e? strigă Charles din sufragerie, unde căuta o pungă pentru sticla de whisky.

Polițistul se îndreptă spre uşă şi se uită pe vizor. Se întoarse şi se întâlni cu profesorul la mijlocul coridorului. Acesta îi înmână punga.

— Cadou pentru dumneavoastră. Băutura care v-a plăcut atât de mult.

— Nu trebuie, mormăi Columbus Clay, cu jumătate de gură, dar gestul îl impresionase destul de tare.

— Insist, răspunse Charles.

— Mulțumesc frumos. Apropo, în fața uşii dumneavoastră e o femeie goală.

Capitolul 92

— O femeie goală? întrebă Charles neîncrezător şi se îndreptă spre uşă.

Privi pe vizor şi o văzu pe Rocio cum aştepta răbdătoare. Nu era goală deloc. Prin vizor se vedea că era îmbrăcată într-un pardesiu de ploaie şi avea o eşarfă legată la gât. Recunoscu imediat eşarfa, pentru că era cea a mărcii sale preferate de accesorii, Tie-Me-Up, o marcă exclusivistă, pentru cunoscători şi după care era topit de când aceasta apăruse pe piață.

Se dădu în spate şi nu ştia ce să facă. Columbus Clay înțelese imediat de ce se fâstâcise Charles.

— Aveți o ieşire în spate? întrebă, cu eleganță.

Charles îi fu recunoscător polițistului pentru delicatețea sa surprinzătoare şi îi făcu semn pe unde să o ia. Aşteptă să audă uşa din spate închizându-se, timp în care se uită în oglindă şi îşi aranjă părul. Ba îşi şi mirosi hainele în care era îmbrăcat. Nu simți nimic special. După un timp se apropie de uşă şi o deschise. Femeia visurilor sale continua să îi livreze experiențe publicitare. De această dată părea coborâtă de pe un podium de la marile prezentări de modă. Se gândi la Milano, probabil din cauza conversației anterioare. Rămase în uşă şi o privea prostit.

— Vrei să rămânem în prag? întrebă femeia râzând.

O invită înăuntru, iar femeia trecu legănându-se pe lângă el, păşind cu un picior în fața celuilalt, cu paşi care îl făcură gelos şi pe motanul care urmărea din capul scărilor întreaga scenă. Nu se opri la intersecția intrărilor dintre sufragerie şi bucătărie, ci păşi pe prima treaptă, apoi pe a doua. Nodul din gâtul lui Charles creştea pe măsură ce urmărea picioarele perfecte, îmbrăcate în ciorapi negri, încheiați la gleznă cu o fundiță, şi oftă când văzu cum i se încordează muşchii gambelor, bine înfipți în tocurile înalte, la fiecare pas pe care îl făcea.

Pe la mijlocul scărilor, femeia se opri şi întoarse capul spre Charles:

— Ai de gând să rămâi acolo?

În timp ce spunea, râzând, acele cuvinte, desfăcu cu un gest cordonul pardesiului, iar acesta alunecă de pe ea, împiedicându-se puțin, exact atât cât e nevoie, de formele ei. În afara ciorapilor şi a eşarfei nu avea nimic pe ea. Porni din nou. Zorro, care observa tocurile cui îndreptându-se amenințător spre el, mieună a pagubă şi o luă la fugă.

Singurul lucru care îi trecu lui Charles prin cap era de unde naiba ştiuse Columbus Clay.

Capitolul 93

Întâi se auzi un vuiet ciudat. Apoi frunzele livezii începură să freamăte.

— Vine furtuna, spuse bătrânul, ameţit de atâta mescal.

Termină să se uşureze şi se încheie la pantaloni.

— V-am mai zis, băieţi, oricât ar fi de necivilizat, nimic nu e mai plăcut decât să te pişi în natură, într-o noapte ca asta.

Băieţii ştiau povestea pe dinafară. Toţi cei unsprezece fraţi hotărâseră să rămână la fermă. Nu erau toţi fraţi buni. Doar cinci dintre ei. Pe ceilalţi îi găsiseră în ani diferiţi, fie vagabondând, fie cerşind, fie morţi de foame pe la marginea oraşului. O epidemie ciudată, care secerase multe femei din comitat, îi furase cea mai minunată femeie pe care preria o cunoscuse vreodată.

— A iubit-o Dumnezeu prea mult, obişnuia să spună. A trebuit să o ia la el.

Chiar în acea seară se împlineau zece ani. Asta era moştenirea ei. O moştenire a decenţei şi a spiritului de sacrificiu pentru ceilalţi. Îl transformase dintr-o brută într-un om gospodar, cu frica lui Dumnezeu. În cinstea ei, fusese cu băieţii în oraş şi cumpăraseră zece vite noi, câte una pentru fiecare an de când mama lor îi părăsise. Pe trei dintre băieţi îi adoptase ea. Pe ceilalţi trei îi luase el sub acoperişul fermei imense, după ce ea plecase la dreapta Domnului. Îi învăţase să lucreze pământul şi să crească animale. Dar, mai ales, îi învăţase să lupte.

Nicio pierdere atât de mare nu rămâne fără urmări. Lui îi lăsase obsesia că trebuie să îşi protejeze familia, orice s-ar întâmpla. Şi ideea fixă că urmează ceva îngrozitor. Aşa că îşi trimisese fiii în război. Pe rând, pe măsură ce împlineau vârsta. Pe unii în Irak. Pe alţii în Afganistan. Se întorseseră toţi, după ce trecuseră cu bine stagiul minim. Nu pentru bani. Bani aveau destui. Trebuia să vadă şi ei

ce înseamnă pericolul real. Şi le transmisese şi lor obsesia sa. Acum doi se însuraseră, unul avea deja un copil. Nurorile locuiau la fermă. Nu îşi amintea ca fraţii să se fi încăierat vreodată între ei. Îi crescuse să fie întotdeauna acolo, unul pentru celălalt. Toţi pentru unul, unul pentru toţi.

Erau toţi bine făcuţi. Bronzaţi, unii cu părul lung, alţii cu barbă. Arătau ca nişte vikingi. Când mergeau câte trei sau patru împreună în oraş, la târguri sau la dans, rupeau toate inimile din jur. Se fereau întotdeauna de încăierări, dar nu se dădeau înapoi de la nimic, mai ales dacă vreunul ar fi ajuns într-o situaţie care trebuia rezolvată cu pumnii.

De altfel, tatăl, bătrânul Ansgar Gulbrandsen, se trăgea din bunici norvegieni, care emigraseră la începutul secolului trecut şi se stabiliseră în Midwest{31}. Îşi botezase ferma Walhalla, paradisul zeului Odin. Fiul lui Guldbrand, sulița lui Dumnezeu, asta era semnificaţia numelui său. Construise un buncăr alimentat pentru a adăposti 12 oameni pentru o perioadă de şase luni. Iar în prima intrare a fermei se afla sala armelor. De la lasouri şi biciuri până la macete şi carabine. De la puşti şi pistoale, până la arme automate, nu lipsea aproape nimic. Aveau până şi o mitralieră de campanie, care fusese folosită în războiul de independenţă a Mexicului, şi o bazooka. Total funcţionale. Toate erau la îndemână. În fiecare seară, fără excepţie, cot la cot cu bătrânul, băieţii se antrenau câte o jumătate de oră cu ele.

Rămăseseră pe verandă bătrânul şi doi dintre băieţii săi, Peer şi Gunnar. Restul, doborâţi de oboseala unei zile mult prea lungi, se duseseră la culcare.

Vuietul de dinainte se mai auzi o dată.

— Sună ciudat vântul în seara asta, spuse bătrânul.

Dădu pe gât paharul de mescal şi se retrase. La scurt timp îl urmă şi Peer. Gunnar, însă, voia să mai stea. Cântecul greierilor, în liniştea aceea profundă, îi plăcea foarte tare. După un timp copacii se auziră din nou. Apoi

încă un vuiet ciudat. Ca şi cum un taur celest ar fi mugit de durere. Vuietul se apropie de fermă, ocoli veranda şi se instală în staul. Apoi se potoli. Pentru ca, la un moment dat, caprele să înceapă să behăie, întâi încet, apoi ca şi când ar fi fost duse la tăiere. Tărăboiul se porni şi mai mare. Câinii începuseră să latre. Îi văzu cum se reped înspre grajduri. Începu un cor de lătrături şi mârâituri, apoi un zgomot ca de luptă. Apoi câinii amuțiră.

Ceva nu era în ordine. Gunnar puse mâna carabină şi se duse spre grajduri. Văzu ceva întins pe jos. În lumina slabă, nu putea să distingă mare lucru. Se apropie şi văzu unul dintre câini transformat într-o masă amorfă de carne. Apoi altul şi încă unul. Armă puşca şi înaintă. Se apropie de staulul caprelor şi avu o presimțire neagră. Trase un foc în aer. Chiar la intrare, câteva capre zăceau cu gâtul tăiat. Se auzi un țipăt, urmat de un sunet ca de pietre de moară care se macină una pe cealaltă, scrâşnind. Ca şi când centrul pământului ar fi urlat de disperare, uruind. Ceva mare se îndreptă cu viteză spre el. Apucă să îşi ferească fața. Dar fu lovit în umăr. Era capul unei capre. Urmă încă unul.

— Ce dracu'! mai apucă să spună Gunnar.

Vuietul venea acum spatele său!

Apucă să se întoarcă pe jumătate. O mână imensă, cu gheare ca de oțel, îl prinse de gât. Cealaltă îi smulse capul.

Animalul simți o împunsătură şi se întoarse în jurul propriei axe, rânjind. Trei dintre băieți se apropiau, trăgând cu puştile. Aruncă un urlet înspre ei şi o luă la fugă spre hambar, unde dispăru. Între timp apărură şi alți frați. Şi tatăl, care îngenunche în fața cadavrului decapitat al fiului său.

— E aici. Fiara din iad. Apocalipsa. Pentru asta v-am pregătit.

Spunând asta, le făcu semn băieților să acopere cele două intrări ale hambarului. Dinăuntru se auzea urletul insuportabil al vitelor. Urlau toate în cor, speriate de ceea

ce urma să li se întâmple. Bătrânul luă lasoul şi îşi atârnă puşca pe spate. Intră. Trebui să calce pe cadavre de vite ca să ajungă în interior, pe latura cotită. Acolo, un monstru cu cap de taur îl privea cu ochi ca de flăcări. Aruncă lasoul, fără să stea pe gânduri, şi strânse. Acesta se încolăci în jurul monstrului, dar, oricât trăgea bătrânul, animalul nu se urnea. La un moment dat, monstrul apucă frânghia şi începu să tragă. Bătrânul nu-i dădu drumul, încercând să se opună, cu picioarele înfipte în pământ. Doi băieți săriră să îl ajute. Încercau să țină toți trei de frânghie, dar animalul continua să îi tragă spre el. Doi dintre frați, înarmați cu macete, apărură la intrarea opusă şi se aruncară asupra animalului. Înfipseră macetele în corpul acestuia. Monstrul dădu drumul frânghiei şi se aruncă asupra lor. Tatăl şi cei doi frați care trăgeau de frânghie urmăreau îngroziți cum monstrul le prinde capetele celor doi atacatori în mâini şi le loveşte între ele, până nu mai rămâne nimic.

— Afară! urlă tatăl. Ieşiți afară!

Deşi prima lor intenție fusese să se repeadă asupra animalului, vocea autoritară a tatălui îi trezi la realitate. Ar fi avut soarta celorlalți doi. Ieşiră din hambar. Înconjurară hambarul, cu armele în mâini.

— Trebuie să îi dăm foc! Acum! țipă tatăl.

— Şi vitele? întrebă unul dintre fii.

— Dă-i foc acum!

Torțele se izbeau de lemnul hambarului, care începuse să ardă. Limbile de foc, însoțite de trosnituri şi de urletul animalelor captive, înghețau în vine sângele celor două femei care se apropiaseră şi ele. Se trântiră în genunchi, implorând cerul. Imaginea era apocaliptică. Ca şi când un animal din infern se întorsese să îi pedepsească.

— Aduceți armele grele! urlă tatăl.

Frații o luară la fugă şi se întoarseră cu aruncătorul de grenade şi cu mitraliera. Încercaseră să se urce pe cai. Dar aceştia începură să dea din copite şi să se ridice în două picioare. Se gândeau să facă un cerc în jurul

monstrului şi să îl lovească de pe cai. Focul cuprinsese întregul hambar. Două dintre vite ieşiră şi începură să alerge, cuprinse de flăcări, până se prăbuşiră. În rest nu mai putea scăpa nimeni de acolo. Trebuiră să aştepte până căzură toți pereții hambarului. Singur, în mijlocul flăcărilor, animalul continua să urle. Se apropiară în cerc. Unul dintre frați aruncă un lasou. Alți doi prinseră de el. Al patrulea aruncă al doilea lasou. Alți doi se repeziră să îl ajute. Cele două grupuri făceau acum un unghi de 180 de grade şi amândouă părțile trăgeau şi dădeau drumul lasourilor alternativ. Din mijloc, mitraliera începu să țăcăne şi corpul animalului tresăltă sub ploaia de gloanțe. Dar nu se prăbuşi. Atunci Peer apăsă trăgaciul bazookăi. Racheta îi zbură animalului jumătate din cap. Mitraliera continua să tragă, în timp ce frânghiile îi controlau mişcările monstrului, astfel încât să nu se poată apropia de niciuna dintre părți. Cealaltă rachetă îi zbură ce mai rămăsese din cap.

Capitolul 94

Duse telefonul cu mare greutate la ureche.

— Da, mormăi somnoros.

— Eşti la bază? Sau ai plecat acasă?

— Nu. La bază, îngăimă Caligari, încercând să înțeleagă ce vrea Petra în toiul nopții.

Se uită la ceas. Era cinci dimineața.

— S-a întâmplat ceva?

— Da. Am prins unul.

— Ce ai prins?

— L-am prins pe K1, cred. La o fermă. A atacat o fermă plină de războinici. Cu un arsenal de care nu s-ar ruşina nicio armată.

Caligari sări drept în picioare. Nu îi venea să creadă.

— L-ați prins pe K1?

— Oarecum. E mort. Praf şi pulbere. Dar, da. Atacul de astăzi e identic cu cele anterioare. Numai că acum s-a pus cu cine nu trebuie. Porneşte elicopterul. Cred că o să îți ia cam trei ore până aici. Îți trimit coordonatele.

— Stai, stai. Cine e pe-acolo?

— Inițial a venit şeriful local, cu un ajutor. Noroc că locul e foarte izolat. La două ore de orice localitate populată. Am oprit o echipă de la o televiziune locală care aproape ajunsese aici. Controlăm tot drumul pe o rază de câțiva kilometri. Vii?

— Cine e acolo? FBI-ul?

— Da. Dar ar trebui să aduci trupele speciale şi să preiei jurisdicția. Ce e aici e muniție de război.

— Bine. Sun acum.

— A! Şi încă ceva. Da. Ce e?

— Te rog să nu îl iei pe doctor cu tine.

— De ce? Nu sunt supraviețuitori de această dată?

— Ba da. O grămadă. Dar niciunul nu suferă de niciun fel de stare de şoc. Adică nu mai mult decât orice om normal. Nimic clinic.

— Nu eşti specialistă, insistă Caligari. N-ai cum să ştii.

— Se vede cu ochiul liber. N-aş vrea ca, după transferul la voi, să o ia toți, brusc, razna.

— Cum adică? întrebă intrigat colonelul. Ce vrei să spui?

— Vorbim când ajungi aici. Fără Mabuse. OK?

— Da. Bine. Dar va trebui să ai o explicație a naibii de bună.

Capitolul 95

Îl trezi sunetul duşului. Se uită întâi la locul din pat de lângă el, care era gol. Apoi se uită la ceas. Era aproape unsprezece. Se ridică în fund. Rămase aşezat la marginea patului. Începu să zâmbească în timp ce îşi amintea ce se întâmplase noaptea trecută. Întâi îi trecu prin cap că ar fi frumos să se ducă şi el în duş. Dar un gând îl înfioră. Dacă visase? Dacă sub duşul lui era altcineva? O aventură de-o noapte? Sau poate şefa catedrei de fizică de la Princeton? Cu care se mai întâlnea din când în când. Decise să aştepte, prefăcându-se că doarme. Se întinse în pat şi exersa o privire printre gene, cu ochii aproape închişi. Era satisfăcut. Duşul, însă, continua să se audă. Îşi aminti că pusese în noptieră biletul mamei sale. Deschise noptiera şi îl citi din nou. Începu să râdă. Părea că Rocio îi pria. Îi limpezise gândurile. Textul pe care îl citise în seara de dinainte i se revela în toate intenţiile sale.

For hundred B, Harpoon Street and Circle, Huntington, NY

I am Ramses, king of kings,
Whoever wishes to know how great I am
and where I am to be found,
Let him surpass one of my works.

Patru sute B, Strada şi Cercul Harponului, Huntington, NY

Eu sunt Ramses, regele regilor,
Cel care vrea măcar să bănuiască cât sunt de mare
şi unde mă poate găsi,
Trebuie să depăşească una dintre lucrările mele.

Literele care păreau întărite din cauza a ceea ce presupusese el că fusese un stilou care nu voia să scrie

erau dublate intenționat. Se întoarse pe-o rână şi le copie, în ordine, pe notesul de pe noptieră:

Uddbancclaaioinemrblis

Aruncă o privire peste ele. Mintea îi funcționa, într-adevăr, de minune. *Blis*-ul de la final era, evident, *libris.* Aşa că îl trecu dedesubt şi tăie literele deja folosite. De asemenea, i se păru evident că un alt cuvânt trebuia să fie *omnes,* dacă avea să creadă ce îi spusese tatăl său. Scrise şi acest cuvânt şi tăie şi literele folosite în el. Îi lipsea *s*-ul, dar îşi dădu seama că forma corectă la nominativ era *libri,* şi nu *libris,* aşadar şterse *s*-ul şi rămase cu *Omnes Libri* şi cu următorul şir de litere încă nefolosite: *uddbacclaain.*

— Ce naiba o fi *udba clain?* spuse cu voce tare.

Ştia că această tehnică de a rosti ceea ce citeşti, moştenită şi ea de la vechii greci, unde cărțile se citeau întotdeauna cu voce tare şi nimeni nu citea în gând, e foarte bună pentru aşa ceva, pentru că antrenează mai multe simțuri simultan.

— *Udban clian, uban dlan* spuse în timp ce privea intens hârtia. *D*, de două ori, *d* de două ori, *udad vlaban,* continuă Charles să vorbească cu sine însuşi.

Se auzi un zgomot din baie. Apa se oprise. Se aruncă pe spate în pat şi închise ochii. Mormăi literele în gând, până când, tot amestecând litere pe ritm de jazz, rosti *ciudad.* Vru să se ridice să noteze, dar se auzi uşa băii deschizându-se. Se chinui să întredeschidă ochii, dar tot ce reuşi să vadă fu un halat care trecea tiptil pe lângă el, ieşea din cameră şi o lua pe scări în jos. Oricât efort ar fi făcut persoana să păşească uşor, scârțâitul scărilor o dădea de gol. După câteva clipe auzi maşina de cafea din bucătărie.

„Mic dejun la pat", îşi spuse Charles încântat şi se întinse întocmai ca motanul său, care era un profesionist al relaxării şi de la care luase lecții intensive o lungă

perioadă. Şi, pentru că persoana din bucătărie, foarte probabil Rocio, deşi era prea frumos ca să fie adevărat, mai avea puțină treabă, se reîntoarse la biletul de pe noptieră. Tăie şi literele din *ciudad* şi rămase cu *bclaan.* Scrise dedesubt: *blanca.*

— Ciudad Blanca? continuă să spună cu voce tare. *Omens Libri* şi *Ciudad Blanca?* „Toate cărțile" şi „Oraşul Alb"?

Omnes Libri era presupusa organizație în care mama sa avusese un rol important, OK. Dar Oraşul Alb? Pronunțat în spaniolă, nu putea fi decât un singur lucru. Un oraş legendar. Îngropat undeva adânc în jungla din estul Hondurasului. Din nou Honduras. Lucrurile căpătau sens. Se vorbise despre el de-a lungul istoriei, unii chiar pretindeau că îl văzuseră, dar nimeni nu adusese vreodată dovezi concrete despre existența sa. În timpul conchistadorilor ajunsese aproape la fel de căutat ca şi El Dorado, ținutul legendar al aurului. Hernán Cortés credea că este o aşezare de o bogăție fabuloasă. Mult mai târziu, la începutul secolului XX, celebrul aviator Charles Lindbergh pretindea că în timpul zborului său, în egală măsură legendar, văzuse un oraş în întregime alb când trecuse pe deasupra junglei din La Mosquitia. În preajma celui de-al Doilea Război Mondial, un aventurier, pe numele său Theodore Morde, spusese că a găsit un oraş construit din cele mai albe pietre pe care le văzuse vreodată şi că intrase în clădirea lui principală, un templu în care stăpânea statuia unei maimuțe uriaşe, zeul suprem. A numit locul City of Monkey God (Oraşul zeului-maimuță). Dar a murit în condiții misterioase, înainte de a apuca să se întoarcă, aşa cum jurase, pentru că de dezvăluirea exactă a coordonatelor nici nu putea fi vorba. A apucat să spună atât, că oraşul e situat între Paulaya şi fluviul Platano, dar că jungla e atât de deasă şi pericolele atât de mari, încât nimeni nu se poate aventura până acolo. Mlaştini care te înghit pe loc, păduri pline de reptile, munți

impracticabili, deasupra cărora vânează vulturi uriaşi, figuri zoomorfe şi ţânţari cât pumnul. Rămâne întrebarea: el cum a reuşit să învingă toate aceste obstacole? Tot el a povestit şi legenda pe care ar fi aflat-o vizitând templul. O maimuţă uriaşă a răpit nişte femei, care nu erau sabine de această dată, şi şi-a cam făcut de cap cu ele. Au rezultat de aici copii jumătate-om, jumătate-maimuţă. Aşa s-a născut o nouă civilizaţie, care, însă, nu a putut părăsi jungla şi nu s-a putut extinde. Numele maimuţoiului primordial ar fi fost Urus, ceea ce se traduce prin „fiu al oamenilor extrem de păroşi". Mai departe povestea devine confuză şi are ceva de-a face cu răzbunarea zeului tunetului, Nahuehue.

Charles, a cărui capacitate de a se mira începuse să fie tot mai serios zdruncinată de lucrurile întâmplate în ultima săptămână, goni orice gând despre oraşul cu pricina întrebându-se de ce alesese mama lui să scrie acest mesaj, într-un text atât de complicat. Şi ce era cu adresa aceea, pe care o avea şi George notată în agendă, în dreptul personajului identificat de Charles ca fiind Panurge? Evident, intenţia textului era să trimită mai mult decât un singur mesaj. O adresă din Huntington, OK. Era destul de aproape, aşa că avea să pornească într-acolo, într-o plimbare cu maşina. Mai ales că era duminică. Se gândea să o ia şi pe Rocio. Asta dacă urma să se dovedească că ea va fi cea care îi va aduce micul dejun la pat. Şi nu vreo vrăjitoare cu nasul coroiat, călare pe-o mătură.

Dar ce era cu celălalt text? Charles recunoscuse citatul. Două poezii celebre ale lui Shelley şi Horace Smith, ambele intitulate *Ozymandias,* numele grecesc al faraonului Ramses al II-lea, făceau referire la el. Duse gândul mai departe. Acel text a ajuns la noi prin intermediul lui Diodor din Sicilia. Care îl citează în *Istoriile* sale pe un anume Hecateus, care printre altele a scris şi o lucrare intitulată *Aegyptiaca.* Hecateus, originar din Abdera, a scris destul de mult, dar nouă nu ne-au

parvenit decât fragmente minuscule din scrierile sale. Filosof şi istoric grec din secolul al IV-lea î.e.n., este considerat de către istoricii serioşi un mare mincinos, care fabrica dovezi pentru a se potrivi cu teoriile sale. Aşa s-a născut şi celebra sa lucrare, şi ea pierdută, despre populația hiperboreeană. Diodor din Sicilia spune că Hecateus povestea că ar fi vizitat Teba pe vremea lui Ptolemeu I Soter.

Hecateus ar fi vizitat mormântul lui Ramses al II-lea, celebrul Ramesseum, cum îi zic englezii, sau Rhamesséion, cum l-a botezat Champollion în 1829. Pe vremea lui Hecateus, templul era încă intact. Se întindea pe o suprafață uriaşă, chiar peste Nil de splendorile de la Luxor. Gândit ca mormânt al celebrului faraon, templul era numit în epocă „Casa milionului de ani ai lui Usermaatra-Selepenra", prenumele egiptean al faraonului. Hecateus povesteşte că a călătorit până la oraşul cu o mie de porți – toate suficient de late cât să permită intrarea simultană a două sute de călăreți, cu tot cu carele lor –, Teba, vechea capitală a Egiptului. Deşi restul oraşului fusese distrus de urgia lui Cambyses, regele perşilor, colosul de la Teba, uriaşa statuie a lui Ramses, era încă acolo. La baza acestei statui uriaşe, despre care istoricul grec spune că a fost sculptată dintr-o singură bucată de piatră şi că suprafața ei era perfectă, fără nicio zgârietură, fără vreo urmă de daltă, fără nicio imperfecțiune, se afla inscripția: „Eu sunt Ramses, regele regilor. Cel care vrea măcar să bănuiască cât sunt de mare şi unde mă poate găsi trebuie să depăşească una dintre lucrările mele". Nu e clar nici astăzi, după ce mulți specialişti şi-au exprimat părerile, ce vrea să însemne acea expresie despre măreție. Unii sunt de părere că e vorba despre dimensiunile statuii, alții, că expresia trebuie interpretată în sens figurat.

Între multele interpretări date acelui text de-a lungul vremii, Charles avea una preferată. Faraonul îi spune privitorului că, pentru a-i înțelege măreția, cel care

priveşte trebuie să ajungă la acelaşi nivel cu el. Faptele sale trebuie să fie la fel de teribile, puterea la fel de nemăsurată, iar realizările – unice, cel puțin în egală măsură. Un om mărunt nu poate înțelege măreția altora dacă nu e capabil de ea.

Hecateus continuă povestea despre mica sa excursie prin mausoleul lui Ramses. Descrierile sale sunt detaliate, iar cea mai interesantă este descrierea bibliotecii. Pentru că şi acolo exista o bibliotecă bogată. Mulți istorici s-au întrebat dacă nu cumva, pentru construirea Bibliotecii din Alexandria şi a întregii clădiri care o adăpostea, Museum-ul, nu ar fi fi folosit exact modelul Ramesseum-ului, aşa cum îl descrie Hecateus.

Aşadar, din nou Omnes Libri şi Biblioteca din Alexandria. În plus, o vorbă suficient de ambiguă a celui mai măreț dintre faraoni. Suficient ca să te întrebi dacă nu cumva în mesajul ascuns era ascuns, ca într-o sene de păpuşi ruseşti, încă un mesaj.

Capitolul 96

Ajuns acasă, Socrate realiză că Rocio lipseşte şi, văzându-i patul nederanjat, îşi dădu seama că nu dormise acasă. Asta îl nelinişti într-o oarecare măsură. Nu îi ceruse surorii sale să facă un astfel de sacrificiu. N-ar fi îndrăznit, pentru nimic în lume. Şi chiar dacă, prin absurd, ar fi făcut-o, Rocio l-ar fi refuzat cu siguranță. Sora lui adoptivă fusese violată încă de mică de tatăl ei. În noaptea în care îi măcelărise întreaga familie o scăpase de cel mai sinistru coşmar pe care îl poate trăi un copil. De atunci îl urmase peste tot pe Socrate şi, în toți acei ani, nu o interesaseră niciodată bărbații.

Într-o singură seară, când ea împlinise optsprezece ani, avuseseră o discuție pe această temă. Socrate o rugase să încerce să se comporte ca o persoană normală. Până la urmă acceptase să iasă în oraş cu câte un băiat de vârsta ei. Dar întâlnirile nu durau niciodată mai mult de câteva ore. Şi niciun băiat nu îi atrăgea atenția în mod deosebit. Nu exista niciodată o a doua întâlnire. Rocio ştia că nu are cum să găsească pe cineva care să se ridice la nivelul aşteptărilor lui Socrate. Din toate punctele de vedere, şi pentru că el setase foarte sus ştacheta unui eventual pețitor. Tocmai de aici venea îngrijorarea lui. Se temea ca Rocio să nu se fi îndrăgostit de-a binelea de profesorul american. Ar fi fost o catastrofă. Avu o presimțire neagră.

O sună pe mobil. Telefonul fusese lăsat pe modul de noapte. Îi trimise un mesaj. Chiar când se hotărî să iasă să o caute, să dea târcoale casei lui Charles, primi răspunsul: „Sunt OK. Vin imediat. Aşteaptă-mă acasă”.

Columbus Clay o recunoscuse pe femeia care aştepta în fața uşii lui Charles. O văzuse în seara aceea când bântuia prin campus în speranța că asasinul lui George va veni, mai devreme sau mai târziu, să scotocească şi prin biroul de la universitate. Rămăsese jos şi văzuse un

bărbat fluierând după femeia ce stătea ascunsă în întuneric, după un copac, şi apoi aruncându-i un sac de la etaj. Cu doar câteva minute înainte, un student care o văzuse ascunsă acolo se apropiase de ea, făcându-i avansuri. Când începuse să pară prea agresiv, Columbus voise să intervină, dar nu mai apucase, pentru că femeia, dintr-o mişcare de braț, îl dăduse peste cap pe agresor şi îl tăcuse KO.

Aşa că detectivul se întreba ce legătură există între Charles şi asasinul asistentului său. Îşi aminti ce îi spusese Charles despre briciul lui Occam şi despre cum să îşi folosească intuiția şi purcese la un raționament de tip abductiv. Charles, orice i-ar fi ascuns, nu putea să aibă vreo legătură cu moartea lui George. Aşa că porni de la premisa cea mai simplă: asasinul se strecurase în viața lui Charles şi îi trimisese acel diavol împielițat, cu picioare lungi, ca să îl seducă şi să îi amorțească simțurile. Partea bună era că, în această situație, viața profesorului nu era, deocamdată, în pericol. Avea echipamentul de ascultare la el, dar hotărî că nu se poate coborî într-atât încât să asculte ce făceau cei doi în casă. Mai ales că nu pusese microfoane la etaj, iar profesorul îşi închisese mobilul. Adormise la scurtă vreme, pe bancheta din spate a Oldsmobil-ului răpciugos, parcat la două străzi de casa lui Baker.

Îl treziră soarele care îi bătea în față cu intensitate şi mingea unui copil, care i se izbi de capotă.

Capitolul 97

După ce linse, la propriu, farfuria cu mic dejunul extrem de original pe care îl făcuse proaspăta sa iubită, despre care fu fericit să vadă că nu se transformase peste noapte într-o vrăjitoare, şi după ce îl goni din cameră pe Zorro, care privea sever cum altcineva beneficiază de mângâierile şi sărutările ce i se cuveneau, Rocio îi spuse că trebuie să plece. Charles făcu pe îmbufnatul şi nu o lăsă să iasă fără să îi promită că se vor revedea în seara aceea.

Insistase. Era duminică şi nu avea nicio treabă. Voia să o scoată în oraş, să se plimbe de mână cu ea, să o ducă la restaurant sau chiar în parc, să îi arate locurile lui preferate, inclusiv locul în care, când îi venise vremea, sădise partea sa de iederă. Ea îi răspunse în glumă, la toată această explozie de vorbe, că era ciudat ca o tânără ca ea să fie văzută cu un bărbat mult mai în vârstă, că îşi va strica buna reputație, că lumea va crede că umblă cu el din interes. La acestea el răspunse că, din contră, toți colegii lui o să moară de ciudă, o să îl invidieze, o să îşi distrugă mâinile de la atâta frecat din curiozitate. Bineînțeles, ea răspunse că toți vor crede că e o studentă de-a lui, la care Charles îi întoarse vorba că n-au decât să creadă orice şi o întrebă dacă nu era de-adevăratelea studentă la Princeton.

Continuară aşa timp de încă o oră, între îmbrățişări şi sărutări. Într-un târziu, fu admis şi Zorro, în calitate de participant, şi asta pentru că răcnetele lui din spatele uşii începeau să semene cu răgetele unui leu încuiat într-o cuşcă minusculă.

Oricât încercase să o descoasă, Rocio nu îi spusese mai nimic despre ea, nici măcar motivul pentru care trebuia să plece. Aşa că nu avu încotro şi se oferi să o conducă la uşă. Se opriră pe fiecare treaptă, sărutându-se şi pierzându-se unul în ochii celuilalt. Charles, hipnotizat

de farmecele ei, fu cât pe-aci să se prăvălească pe scară.

După ce o conduse pe Rocio, profesorul Baker, îmbujorat ca o garofiță, se aşeză pe verandă şi îşi aprinse satisfăcut una dintre ţigările strâmbe de foi. Nu-şi amintea să fi fost vreodată atât de îndrăgostit. Se anunța o zi bună şi, dacă ar fi rămas acasă, ar fi riscat să-i revină gândurile negre. Decise să se ducă la adresa indicată de mama lui, chiar dacă Ximena spusese că numărul cu pricina nu exista. Dacă George se descurcase, avea să se descurce şi el. O adresă mai veche de 40 de ani ar fi putut fi o problemă. După părerea lui, FBI-ul era oricum o gaşcă de incompetenți. În ciuda bunei dispoziții, nu uită să îşi ia cu el pistolul.

Dacă unui om obişnuit i-ar fi luat două ore să ajungă în Long Island, Charles ocolea deja Manhattanul în mai puțin de 45 de minute. Între timp o sunase pe Alyssin, care încă plângea la telefon, şi o uimise cu totul când o rugă să aleagă un pachet imens de cadouri de la Tie-Me-Up. Secretara sa făcea tot timpul pentru el acest tip de cumpărături, întrucât Charles ura să intre pe magazinele online. Ştia că şeful ei cumpăra de la această marcă exclusivistă doar când avea o aventură sau când voia vreun papion, vreo eşarfă Ascott sau vreun fular de la o marcă italiană celebră. De această dată ceru cinci colecții complete din ultimele modele. De asemenea, o rugă pe secretară să găsească pe cineva să îi țină locul pentru următoarele zile. Situația era grea, deoarece studenții rămăseseră fără asistent. Acum rămâneau şi fără profesor.

Abia când ajunse foarte aproape de intrarea în localitate introduse adresa în GPS-ul maşinii. Niciun rezultat. Nu exista nicio stradă a Harponului în orăşelul acela. O sună din nou pe Alyssin şi o puse să caute pe internet, în timp ce căuta şi el pe telefon, oprit chiar în fața plăcuței care anunța intrarea în oraş. Nici unul nu găsi nimic. Habar n-avea ce să facă, aşa că intră în oraş şi conduse până în centru. Îi trecu prin cap să o sune pe

Ximena. Nu aşteptă ca aceasta să îi răspundă ceva, că se şi repezi.

— Cum naiba ați găsit voi 399 de numere la o stradă care nu există?

— La ce te referi? răspunse aceasta, vizibil deranjată.

— La adresa aia din agenda lui George.

— Eşti în Huntington?

— Da, răspunse Charles. Şi nu găsesc nimic.

— Habar n-am. Nu m-am ocupat eu. Dacă vrei întreb, dar nu pot chiar acum. Am ieşit dintr-o întâlnire importantă, special ca să îți răspund.

Lui Charles, care era ca un copil mic când nu găscă ceva, îi veni să insiste, dar ştia că o supărase la înmormântare, aşa că se resemna cu răspunsul. Se apucă să conducă prin oraş. Rula încet, lângă bordură, uitându-se la indicatoare. După vreo oră de plimbat prin oraş fără niciun rezultat, se decise să întrebe la poliție. Trecuse pe lângă o secție, aşa că întoarse maşina şi intră pe Dewey Street, cu intenția de a o lua pe New York Avenue, dar, cum căsca ochii pe marginea drumului, o casă mare, cu cărămidă aparentă, îi atrase atenția. Pe frontispiciu atârna o pancartă uriaşă pe care scria „Birou de informații", iar sub anunț trona un slogan care îl făcu să tragă în parcare: „Dăm 50 de dolari pentru orice întrebare despre oraşul nostru la care nu putem răspunde". Se gândi că nimeni nu îşi permitea să facă aşa o promisiune degeaba. Mai ales într-un orăşel de provincie.

Urcă cele câteva trepte care duceau pe veranda protejată de un gard alb ce înconjura întreaga casă. Pe o măsuță erau câteva reviste şi nişte căni goale. În fața unuia dintre balansoare o ceaşcă de cafea încă scotea aburi. Bătu la uşă. Cum nu răspunse nimeni, apăsă clanța. Uşa era încuiată. Îşi spuse că cineva trebuia să se întoarcă pentru cafeaua aia aburindă. Aşteptă câteva minute, dar nu apăru nimeni. La un moment dat auzi pe cineva fredonând. Zgomotul venea din interior. Se uită

prin ochiurile din geamul uşii, dar nu văzu pe nimeni. Bătu încă o dată. Iar nimic. Dar vocea se auzi din nou, interpretând, fără prea mult talent, un refren şi, după câte se părea, fără să cunoască foarte bine cuvintele. O luă pe verandă şi dădu colțul. Cântecul se auzea tot mai tare. Pe geam văzu o tânără care stătea în semi profil, cu căştile pe urechi, învârtind ceva în tigaie, în timp ce urla din toți rărunchii, probabil melodia pe care o auzea în căşti. Charles se apropie de geam şi începu să bată. Un timp fata nu îl observă, dar auzi bătăile în pauza dintre melodii. Se întoarse cu fața şi, când îl văzu pe Charles, trase o sperietură zdravănă. Charles spunea ceva, aşa că fata deschise geamul, în cele din urmă, pentru a-l auzi.

— Vi se răceşte cafeaua, fu singurul lucru care îi trecu prin cap profesorului.

Câteva minute mai târziu, stăteau de vorbă pe verandă. Fata îşi scoase laptopul şi încercă să găsească o stradă despre care nu auzise niciodată.

— E o adresă veche de patruzeci de ani. E posibil ca strada să-şi fi schimbat numele.

— Nu e doar o simplă stradă. E şi un giratoriu, după cum spuneți. Nu sunt multe în oraş care să merite să fie rebotezate. Am înăuntru câteva ghiduri mai vechi ale oraşului pentru clienții dificili, spuse fata strâmbându-se.

Charles scoase prompt 100 de dolari şi îi întinse fetei. Aceasta, stresată nu numai că nu va primi niciun ban, ci că va trebui să plătească şi cei 50 de dolari promişi, se lumină la față. Îl pofti înăuntru.

Camera în care intrară era o sufragerie imensă, plină de dulapuri cu dosare, de parcă arhivele oraşului erau găzduite acolo. În puținele locuri unde pereții nu erau ocupați cu rafturi erau lipite, de-a valma, poze şi afişe într-un caleidoscop care ilustra istoria pestriță a oraşului. Peste tot, pe mesele mari, erau aruncate în dezordine pliante, plachete, flyere reclame învechite de timp şi un computer cu un ecran imens. Fata se aşează conştiincios în fața ecranului şi tastă ceva. În cele din urmă, în timp

ce Charles dădea turul camerei şi se zgâia la pozele care căptuşeau încăperea, scoase un țipăt victorios.

— Am găsit un ghid al străzilor din 1966.

— Perfect, spuse Charles, mulțumit. Acum înțeleg de ce nu pierdeți niciodată.

Mulțumită de compliment, fata verifică printre rafturi după codul din computer. Găsi numărul pe marginea raftului uneia dintre biblioteci, foarte aproape de tavan.

— Sunteți drăguț? îl întrebă pe Charles, făcându-i semn că trebuie să urce el pe scara improvizată.

— Sigur, răspunse acesta. Ce număr e?

— 12 889 W. Acolo, în dreapta.

Charles ridică piciorul, dar ceva îl înțepă în coapsă. Duse mâna la buzunar şi scoase cutia metalică, special creată pentru trabucurile lui. Îi întinse tabachera femeii, care o puse pe masa mare din sufragerie.

În momentul în care tânăra se întoarse să pună tabachera pe masă, cămaşa i se deschise la gât, iar Charles văzu o cicatrice care pornea de la baza gâtului şi cobora sub cămaşă. Când se întoarse la loc, gazda observă privirea lui Charles şi se grăbi să ascundă semnul acela.

Profesorul, care nu voia sub nicio formă să o pună pe tânără într-o situație delicată, se întoarse şi puse din nou piciorul pe scară. De data asta totul era în ordine. Urcă până sus şi identifică obiectul. Îl apucă şi îl întinse fetei, care se repezi să caute la indicele străzilor. Epuizase litera H şi se încăpățână să caute şi după C de la Circle, dar dezamăgirea începea să i se întipărească din nou pe chip. Charles rămase cocoțat, furat de fotografiile la care nu avusese acces de jos. Cobori până spre mijlocul scării, urmărindu-le. La un moment dat, o întrebă pe fată:

— Asta ce e?

— Nu văd până acolo. Dați-o jos de pe perete.

— Dar vă stric aranjamentul.

— Cui îi pasă de una dintre miile alea de poze? Dați-mi să văd.

Charles smulse poza de pe perete şi coborî cu ea.

Fotografia cu pricina era o bucată dintr-un program al unei reprezentații teatrale sau de bâlci. În fotografie, într-un gest teatral, era un pitic îmbrăcat în frac, cu papion la gât. Pe partea din program pe care o ținea în mână scria: „Continuarea extraordinară a programului istoric al lui P.T. Barnum: dans, pantomimă şi imitarea unor personaje celebre. Prestidigitație şi alte fantasmagorii prestate de generalul Tom Thumb al II-lea[32], exact aşa cum au fost reprezentate la Casa Albă în prezența preşedintelui Abraham Lincoln în persoană". Piticul din fotografie era cel cu care se întâlnise Charles la înmormântare.

— Ce scrie acolo? Puteți citi? Aveți ochi mai buni.

— Unde? întrebă fata.

Charles îi indică cu degetul ceva ce părea să fie o inscripție pe o plăcuță din spatele scenei. Fata nu reuşi să descifreze.

— Aveți o lupă? întrebă Charles.

Fata dispăru şi se întoarse cu o lupă gigantică, pe care o puse deasupra fotografiei.

— 400B Harpoon Street and Circle, spuseră amândoi deodată. Ştiți unde e asta? întrebă Charles.

— Era un fel de teatru ambulant care juca pe aici. Nu mai joacă de zece ani. Mama m-a dus când eram mică. Piticul ăsta era foarte simpatic.

— Era şi un uriaş pe acolo? Un căpcăun?

— Nu există căpcăuni, răspunse fata râzând tâmp.

— OK, spuse Charles, dar unde se ținea?

— Aa, e un teatru destul de vechi, dezafectat. Mai veneau din când în când trupe ambulante, cum vă spuneam. E chiar la liziera de pe Oakwood Road. O casă veche, din bârne. Nu aveți cum s-o ratați.

Charles îi mulțumi fetei, care vru să îi spună că ea nu găsise nimic în ghid, dar până să apuce ea să deschidă gura, el dispăruse şi din parcare.

Introduse din mers adresa în GPS. Se întrebă de ce minţise Ximena, de vreme ce strada nu exista. Era evident că, dacă strada însăşi nu exista, nu aveau cum să existe nici cele „doar 399 de numere”.

Capitolul 98

Douăsprezece ore durară interogatoriile şi cercetările la faţa locului. Caligari era neobosit. Stătu de vorbă cu toţi cei de la fermă şi ascultă povestea în versiunea fiecăruia. Petra se apropie de el tocmai când se apleca asupra rămăşiţelor monstrului, ale cărui părţi componente fuseseră recuperate de pe o rază de 20 de metri şi strânse la un loc pe o folie din plastic.

— O fiinţă din silicon sau ce naiba de material e ăsta, cu atâtea circuite electrice prin el? Şi toate perfect ascunse? Cu o aparenţă de om-animal? Ce naiba e asta?

— Un prototip, răspunse Petra, ale cărei cearcăne ajunseseră să îi acopere aproape întreaga faţă.

— N-am văzut niciodată aşa ceva. Cine are bani să dezvolte asta? Aici e vorba despre laboratoare serioase. Despre miliarde investite. Numai guvernele unor state îşi pot permite aşa ceva. Şi ideea asta, a unui om cu cap de taur! Ce imaginaţie!

— Cel care a creat asta ştie mitologie.

— Poate, răspunse Caligari, sceptic. Ştii la ce mă gândesc? În logica asta…

Petra înţelese imediat ce voia să spună directorul.

— Locul de unde vine trebuie să fie un labirint.

Caligari dădu din cap.

— Armă de distrugere în masă de nivel militar. Am auzit despre experimentele astea cu războinicul perfect. Dar am crezut întotdeauna că sunt o fantezie, ca alea din filme. Ăsta o fi scăpat din labirint?

— Poate. Sau poate i-au dat drumul.

— Ca să îl testeze? Cu riscul ca noi să aflăm de existenţa lui? Hmm.

Directorul îi făcu semn unui maior care părea să coordoneze întreaga operaţiune.

— Măturaţi fiecare centimetru din ferma asta. Să nu ne scape nimic. Şi duceţi-l la clădirea principală a bazei. La

cercetare. Anunțați pe toată lumea. Să nu lipsească nimeni. Trebuie să-i facem…

Se opri, pentru că nu i se părea că termenul pe care îl găsise era corect. Dar cum nu găsi altul, reluă:

— …autopsia. Vreau să încercați să găsiți orice urmă, orice detaliu microscopic care ne-ar putea duce la locul unde măcar o parte dintre componentele astea sunt produse. Un Minotaur, bombăni Caligari, după ce maiorul plecase. Trebuie să fii bolnav.

— Apropo de bolnav, interveni Ximena. Ai observat că oamenii de aici sunt perfect normali?

— Normali? Mie nu mi se pare. Par nişte războinici din alt secol. Cowboy altoiți cu vikingi.

— Nu asta voiam să spun. Toți bolnavii noştri sunt în stare de şoc. Aici nu e nimeni. Cum se poate asta, dacă vorbim despre acelaşi fenomen?

— Ce vrei să spui? Că nu sunt în stare să te urmăresc.

— Cred că ai noştri sunt ținuți special în stare de şoc.

— Bine, dar toți au desenat, într-un fel sau altul, Minotaurul. Pe K1 ăsta.

— Da, răspunse Petra, dar aici nimeni n-a vorbit despre şerpi cu coarne sau despre vreun basilisc. Iar despre enciclopedia aia drăcească, cu atât mai puțin. Bolnavii noştri vin din locuri diferite şi toți se comportă la fel. Cei de aici au fost expuşi aceluiaşi tip de fenomen şi se comportă normal, în circumstanțele date. Pentru ca aşa ceva să se întâmple…

— Aşa…

— Asta înseamnă fie că ne înşelăm şi avem de-a face cu fenomene identice acolo, dar diferite de cel de-aici. Ceea ce, după urmele distrugerilor, e puțin probabil. Fie…

— Habar n-avem. Aici monstrul a fost ucis. Poate că, în situațiile celelalte, după ce a făcut prăpădul pe care l-a făcut şi aici, le-o fi băgat, cu o privire din aia SF, cu rază laser, chestii în cap. Un transfer wireless. Naiba ştie.

— Ce au nebunii ăia de la noi în comun? În afara

faptului că au fost parte a unei experiențe terifiante.

Caligari începea să înțeleagă unde bătea Petra.

— Spune tu.

— Că stau la un loc. Deci, a doua posibilitate e ca toate poveştile alea cu diavolul şi toate numele lui să le fi fost băgate în cap la „matracuci", cum îi ziceți voi.

— De aia nu l-ai vrut pe bunul doctor Mabuse aici?

Petra încuviință din cap.

— Îl ştiu de 15 ani. Lucrăm împreună de zece.

— Şi pe mine mă cunoşti doar de vreo patru. Aşa se măsoară încrederea?

Caligari nu ştia ce să zică. Se frecă pe cap. Se apropie de masa pe care fermierii puseseră ceva de mâncare pentru oamenii de acolo şi luă o sticlă de apă. Nu se opri până nu o goli pe toată.

— Ştii, reveni, după ce aruncă sticla în pubelă, trebuie să îl fi văzut pe cel din Honduras. Pe cel care a supraviețuit sau a fost lăsat în viață de ceea ce am presupus că era K2. Un războinic mult mai puternic şi mai evoluat decât ăsta. Avea 20 şi ceva de ani şi era cărunt. Total. Cu o seară înainte nu avea niciun fir de păr alb.

— Da, dar bătea câmpii despre nume ale diavolului?

— Nume, nu. Dar a spus şi el că diavolul a făcut asta, când l-am întrebat.

— Păi cu coarnele alea cam arată a diavol. Cel puțin în imaginația unui om obişnuit.

— Nu ştiu ce să zic. Şi crezi că Mabuse i-a hipnotizat? Nu cu asta se ocupa când l-ai cunoscut? Experimente de hipnoză individuală şi în masă?

— Aşa crezi? întrebă Caligari sceptic. Că i-a făcut pe ăia, fără să ştie, să învețe toate numele alea şi să mâzgălească pereții cu ele? E o ipoteză cam slabă. Singurul lucru care ar putea, fie şi vag, să îți susțină teoria ar fi să îmi spui şi de ce ar fi făcut asta. La ce i-ar putea folosi? De ce?

— Charles Baker a observat un lucru pe care l-am

sesizat şi eu. Toți oamenii ăia au fost drogați.

— Normal, sunt în stare de şoc. Posttraumatic. Trebuie sedați.

— Păi tocmai asta e problema. Există medicamente, droguri pe care le administrezi pentru ca bolnavul să se liniştească şi există droguri care să îl agite. Să îi dea forță. Să îi stimuleze imaginația. Din experiențele mele cu drogații, fenomenul din curtea ta seamănă mai degrabă cu cel de-al doilea tip.

Caligari o privi pe Petra în ochi câteva secunde bune. De această dată privirea sa celebră nu îi sfredelea creierul şi nu îi radiografia gândurile, ci trecea direct prin ea. Spuse într-un târziu:

— Tot nu mi-ai răspuns. La ce i-ar folosi?

— Habar n-am. Ştiu, însă, cum am putea afla dacă mă înşel sau nu. Cred că dacă aflăm „cum" ajungem şi la „de ce".

Capitolul 99

Găsi uşor liziera de pe Oakwood Road. Vru să îşi mai aprindă o ţigară, dar îşi dădu seama că le uitase pe masa agenţiei de informaţii locale. Îşi spuse că urma să le recupereze la întoarcere, pentru că tocmai văzuse deschizându-se în stânga, într-un luminiş care rupea linia pădurii de stejari, o parcare de a cărei întreţinere nu se mai preocupase nimeni de foarte mult timp. În spatele parcării se ridica un fel de cabană mare, din lemn, exact aşa cum i-o descrisese femeia. Parcarea era goală şi casa părea pustie. Se apropie şi, când să urce treptele, auzi din spate o voce care i se păru cunoscută.

— Pe aici, Charles. Urmează-mă.

Era piticul pe care îl întâlnise la înmormântare. Într-un mod ciudat, profesorul nu se miră de apariţia lui, de parcă s-ar fi aşteptat. Şi unde era piticul trebuia să fie şi fratele acestuia, căpcăunul. Îl urmă pe pitic. Ocoliră casa până în spate, unde se deschidea, mărginită de stejari cu coroane enorme, o curte plină cu băncuţe, iar în faţa lor, o scenă cu cortina lăsată.

— Asta e grădina de vară, spuse piticul. Lumea e o scenă şi toţi suntem actori în ea.

— Unii mai buni, alţii mai puţin, se auzi Charles vorbind. Aşadar, am venit.

— Ai adus copiii?

— Cred că te referi la cele zece cărţi, răspunse Charles. Nu le-am adus, pentru că încă nu le am pe toate. Ba chiar una ar trebui să fie aici. Ceva despre memoriile unui bibliotecar.

— Nu despre, ci chiar memoriile lui Esteban. Primul bibliotecar de culoare din istoria Ordinului nostru.

— Şi tu faci parte din…

— Omnes Libri. Întocmai. Altfel de ce aş fi aici?

— Just, răspunse Charles râzând. Dar ce e aici? Sediul Ordinului?

— E-he-he, făcu şugubăț cu degetul piticul. Am auzit că nu iei niciodată nimic în serios.

— Nu. Aici locuim noi, se auzi o voce din casă. De mai bine de patruzeci de ani.

În timp ce vorbea, chipul blând al uriaşului apăru la fereastră.

— Şi am fi rămas aici până când cel care a deschis scrisoarea s-ar fi hotărât să vină. Ies imediat.

Charles privi în jur. Îl întrebă din priviri pe pitic dacă e în ordine să urce pe scenă. Acesta îi făcu, din nou, semn să îl urmeze. Urcă pe nişte trepte laterale destul de şubrede şi, cum pe scenă era întuneric, se prinse de un cârlig şi începu să se rotească odată cu el, până deschise cortina cam la jumătate. Charles văzu în spatele scenei un indicator de stradă desenat pe perete, dar înnegrit de vreme. Scoase pliantul din buzunar. Fotografia fusese făcută acolo.

— Observ că ai găsit o raritate, spuse piticul, în timp ce lua pliantul din mâna profesorului.

— E adevărat ce scrie aici? Eşti urmaşul lui Tom Thumb?

— Întocmai. A fost stră-stră-haa-ha-stră-bunicul meu. Ştiai că Charles Sherwood Stratton întâiul s-a însurat cu stră-stră-şi aşa mai departe-bunica mea Amy Sharpe şi au făcut nunta chiar la Casa Albă? Şi că însuşi preşedintele Lincoln a fost maestru de ceremonii?

— Una dintre nunți, se auzi din grădină.

Uriaşul ieşise din casă cu o tavă pe care ducea o carafă cu lichid gălbui şi trei pahare.

— Suc de mere de la noi, spuse piticul chiuind.

Făcu roata țiganului, o rondă cu flic-flac, şi ateriză în fața scenei. După care o luă la fugă înspre masă. Se apropie uşor şi Charles.

— Una dintre nunți, repetă uriaşul. Pentru că vestitul general Tom Thumb a făcut o grămadă. Era şugubăț. Îşi transformase propria nuntă într-o afacere. Aşa că cine voia să găzduiască nunta originală a doi pitici trebuia să

plătească.

În momentul în care Charles ajunse lângă el, tocmai termina de turnat în pahare. Piticul dădu pe gât un pahar întreg. Pe chipul lui se aşternu un zâmbet de imensă satisfacţie. Se repezi la carafă să-şi mai toarne unul.

— Pare bun ce aveţi acolo, spuse Charles. Charles Baker, zise, în timp ce îi strângea mâna uriaşului.

— Panurge, spuse acesta la rândul său.

— Îndrăznesc să vă întreb: de ce aţi ales porecla asta? Nu e cel mai de treabă personaj al lui Rabelais.

— Nu e o poreclă. E chiar numele meu. Aşa m-au botezat părinţii mei. *Gargantua şi Pantagruel* a fost romanul lor preferat. Nu ştiu de ce au ales acel personaj şmecher, laş şi fanfaron. Lor le plăcea. Dar vă asigur că nu am aruncat nicio oaie în apă şi nici alte panurgisme n-am făcut. Dar vorbesc, ca şi tizul meu literar, multe limbi.

— Multe limbi?! spuse piticul, care nu uită să mai plescăie o dată de plăcere. Nenumărate limbi! i se adresă, foarte serios, lui Charles. Ba a şi inventat una. Enochiana.

— Fratele meu exagerează, spuse uriaşul aruncându-i ceea ce trebuia să fi fost o privire severă.

Charles înţelese intenţia, dar observă şi rezultatul. Chipul uriaşului putea să exprime blândeţe, o uriaşă bunătate, poate chiar o mirare şugubeaţă. Dar niciodată severitate.

— Nu am inventat eu nimic, eu doar o folosesc din când în când. Cum ştiţi, limba a inventat-o John Dee.

— E o limbă asta? Limba îngerilor? Nu e un caz clasic de glosolalie?

Cum gazda nu dădea semne că ar avea vreo intenţie să răspundă la această întrebare, ci îi întinse paharul cu suc de mere, Charles nu insistă.

— Presupun că aveţi o carte pentru mine, zise acesta în timp ce lua paharul.

— Am doar un mesaj cifrat. Din păcate, asistentul dumneavoastră, domnul Marshall, care a fost atât de

generos cu împrumutatul cărților noastre, ne-a ocolit tocmai pe noi.

— V-a dat doar un cod?

— Da, interveni piticul.

— Aşa că tot ce am e un bilețel cu un mesaj, probabil cifrat. Duse mâna la buzunarul tăiat drept de la vestă şi scoase un bilet.

— Nu-mi spuneți, zise Charles. Scrie cumva pe el „ghfxg”?

— Întocmai, răspunse mirat uriaşul. Bănuiesc că e doar o parte din el. L-ați rezolvat pe tot?

— Din păcate, nu.

Charles rememoră mesajul, în starea în care îl avea în acel moment. Înlăturase, aşadar, ambele paranteze:

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM ——— STAT ROSA PRISTINA NOMINE NOMINEM ANTE NOMEN ROSAR TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA ——— DĂINUIEŞTE ÎN VECI NUMELE TRANDAFIRULUI MAI PĂSTRĂM DOAR NUMELE ANTERIOR NUMELUI TRANDAFIRULUI.

Nicio surpriză. Lipsea doar ultimul mesaj. Care era în posesia unui alt personaj despre care habar n-avea cine e şi care nu era nici acasă şi nici la telefon nu răspundea.

— Atunci pesemne că v-am deranjat degeaba.

— Nu cred, zise uriaşul. Ați venit să gustați acest miraculos nectar de mere.

Charles îşi aminti că are paharul în mână. Îl duse la gură şi îşi înmuie din politețe buzele. Gustul acela de mere proaspăt stoarse, fără nimic altceva în el, îi invadă instantaneu toate simțurile. Îl trecură fiorii. Nu mai băuse niciodată ceva aşa de bun.

— Ce mere sunt astea? zise Charles, care nu se putuse abține şi, deşi i se păruse nepoliticos, dădu paharul peste cap.

— Nu merele sunt secretul. Sau nu numai merele. E o rețetă foarte veche, din Antichitate. Era sucul preferat al lui Alexandru Macedon. Aristotel l-a învățat să-l prepare.

— V-aş cere rețeta, dar sunt o catastrofă în bucătărie. Ştiu doar să prepar mic dejunuri. L-aş distruge. Dacă tot sunt aici, pot să vă întreb ce ați discutat cu George?

Uriaşul îl fixă cu privirea. Charles îşi dădu seama că omul acela neobişnuit e discret şi că nu îi va spune ce s-a discutat într-o întâlnire privată. Aşa că se simți nevoit să explice.

— Asistentul meu lucra la ceva revoluționar despre Lincoln. Pare să fi descoperit ceva fenomenal. Probabil că a şi fost ucis din cauza asta. Şi nu numai el.

— Vrei, adică, să ştii ce i-a dat sclavul acela preşedintelui de l-a făcut să îşi schimbe cu totul poziția, interveni piticul.

Uriaşul încercă, din nou, o privire severă şi, din nou, nu îi ieşi.

— Spuneați ca locuiți aici de 40 de ani, schimbă Charles subiectul. Şi că îl aşteptați pe cel care va deschide o scrisoare. Ce scrisoare?

Uriaşul zâmbi.

— Cea în jurul căreia tatăl dumneavoastră s-a învârtit în tot acest timp. Şi, până la urmă, tot n-a avut curajul s-o atingă.

— Se temea că ar putea descoperi nu ştiu ce secret despre femeia pe care a iubit-o mai presus de orice, interveni piticul pe un ton patetic.

— Şi de unde ştiți că mi-a dat-o mie?

— Fratele meu ştie multe, răspunse din nou piticul.

— OK, OK, zise Charles. Şi dacă nu mi-ar fi dat-o? Sau dacă n-ar fi dat-o nimănui? Dacă n-o deschidea nimeni? Dacă nu afla nimeni adresa asta?

— A găsit-o asistentul dumneavoastră şi fără scrisoare.

— Apropo, el cum a aflat de ea?

Întrebarea se lovi de acelaşi gest discret al uriaşului. Nu insistă.

— Şi dacă eu nu m-aş fi oprit la casa aceea? Birou de informații sau ce o fi. Şi dacă nu găseam pliantul? Apropo, i se adresă piticului: Pot să păstrez pliantul?

Piticul îl scoase din buzunar şi i-l întinse, dar când Charles îl apucă, se trezi în mână cu o panglică multicoloră.

— Am înțeles. Nici asta nu îmi aparține. OK. Măcar cu un lucru mă puteți lămuri?

— Vă rog, răspunse uriaşul cu interes.

— Ce e cu povestea asta cu secta? Cu Omnes Libri. Cum bine a observat fratele dumneavoastră, am probleme să cred în conspirații de orice fel.

— Nu e o conspirație. Defel, răspunse acesta. Dacă aveți un pic de răbdare, vă povestesc.

— Dar trebuie să accepți să iei masa cu noi, interveni piticul. Aşa că, te rog, ia loc. Mă întorc imediat.

Charles murea de foame şi bănuia că masa va fi la fel de surprinzătoare ca şi sucul acela de mere. Se aşeză.

— Chiar sunteți frați?

— Asta e prima întrebare nepotrivită pe ziua de azi, spuse piticul în timp ce dispăru în cabană.

— Îmi cer scuze, se ruşină Charles, care încerca să intre în atmosfera aceea ireală. Vă rog. Vă ascult.

— Cu foarte mult timp în urma, prin secolul al V-lea înaintea erei noastre…

Charles sesiză imediat că uriaşul folosea convenția atee a împărțirii cronologice a istoriei. Nu spusese „înainte de Hristos”. Încerca să înțeleagă cât mai multe despre personajul pe care îl avea în față.

— Un anume conducător grec, pe numele său Pisistrate, a înființat prima bibliotecă despre care se ştie cu exactitate.

— Cu exactitate? E pomenită doar de vreo două ori. Ba, din contră, majoritatea istoricilor nici măcar nu pot lua în serios ipoteza asta.

Uriaşul ridică din sprâncenele pe care nu le avea, dar nu spuse nimic.

— În biblioteca asta au fost adunate pentru prima oară scrierile complete ale lui Homer. Nu doar *Iliada* şi *Odiseea,* ci şi cele pe care lumea le crede pierdute. Tot aşa cum crede că biblioteca înființată de tiranul Atenei n-a existat vreodată. Cred că v-ați întâlnit deja cu epopeea sa comică, *Margites.*

Charles simți înțepătura. Dar nu răspunse. Ba se şi miră cum de om acela blând o strecurase în discurs.

— Xerxes, marele cuceritor persan, a confiscat toate cărțile din bibliotecă după ce a trecut Atena prin foc şi sabie. Ani mai târziu, prin 330 î.e.n., un alt rege persan, Nicanor Seleucidul, a decis, din simpatie şi ca despăgubire pentru distrugerile produse de predecesorul său, să le restituie. Abia asta e o legendă. Biblioteca a existat, dar Nicanor a restituit doar câteva cufere. O mică parte. În acel moment, câțiva dintre cei mai de vază cetățeni ai Atenei, intelectuali de marcă, aşa cum fusese şi Pisistrate însuşi, au înțeles în ce pericol teribil se afla întreaga memorie a umanității dacă ajungea la mâna unui barbar. Xerxes nu era barbar, dar grecii, care erau îngâmfați nevoie-mare, aşa credeau.

— Aşa s-a înființat societatea asta? Sau organizația?

— Întocmai. Spre sfârşitul secolului al IV-lea î.e.n.

— Şi cum se putea numi Omnes Libri? În limba latină? Latina era o limbă marginală. Tatăl meu mi-a spus că primul său nume a fost Societatea Aristotelică.

— La început nu a avut niciun nume. Nici măcar nu era, propriu-zis, o organizație, ci o mână de prieteni cu viziune. Au adunat tot ce au putut în mici biblioteci private. Nu ştiu dacă ştiți, dar în epocă Aristotel avea cea mai bogată bibliotecă personală a Antichității. Apropo, prietenul dumneavoastră care ne-a vizitat, un om de o bună dispoziție cum rar am cunoscut, era plin de anecdote istorice. Despre Aristotel spunea că avea degetele atât de acoperite de inele, încât nu puteai vedea niciun milimetru de piele.

— Da, râse Charles, făcuse la un moment dat o

culegere din asta, în răspăr, despre oamenii importanți.

— Interesant. Ce mai găsise?

— Nu îmi mai amintesc. Spunea că Immanuel Kant se oprea din orice activitate dacă începea să transpire, de teamă să nu îi iasă substanțele nutritive din corp. Sau că Marx avea, pardon, curul plin de furuncule şi tot timpul se aşeza pe-o rână. Sau despre unica experiență sexuală, şi ea târzie, a lui Kierkegaard, care ar fi spus, după aceea, că rezultatul e interesant, dar că mişcările sunt cam ridicole. A, şi avea două, foarte simpatice, ambele spuse de Mao Zedong. Pe una o zicea tot timpul, în bătaie de joc, ori de câte ori cineva avea o problemă: Cu cât e mai adâncă noaptea, cu atât e dimineața mai aproape. Şi cea mai tare dintre toate, completă Charles, pe care îl pufni râsul: cică Mao nu se spăla niciodată pe dinți. Îmi imaginez ce însemna să stai în preajma lui. Odată, un reporter occidental a îndrăznit să îl întrebe de ce. Răspunsul a fost senzațional: „Nici tigrul nu se spală pe dinți, şi uite ce colți are!"

— Umorul dumneavoastră e special. Să revenim. În anul 356, anul naşterii lui Alexandru Macedon, un anume Erostrate, dornic să intre în istorie, dă foc templului zeiței Artemis, după cum se ştie, una dintre cele şapte minuni ale lumii antice.

— Da. Şi numele său e interzis pentru totdeauna. Nimeni nu are voie să îl pronunțe. Pentru ca nimeni să nu mai încerce aşa ceva doar pentru a fi pomenit în eternitate.

— Just, zâmbi uriaşul. Ei bine, această interdicție, această idee de a i se şterge numele de peste tot, este primul act al organizației noastre. Actul fondator.

— Care n-a prea reuşit, zise Charles ironic. Altfel n-am şti astăzi cum îl cheamă pe piroman.

— Da. Pentru că un anume Theopompus din Chios nu se poate abține şi îl pomeneşte în *Filipicele* sale. Şi interdicția e dată tocmai pentru că în acest templu îşi ascunsese întreaga operă celebrul Heraclit din Efes.

Presocraticul de la care ne-a rămas o expresie foarte folosită astăzi.

— Totul curge!

— Exact. Şi povestea aia cu râul.

— Nu te scalzi de două ori în aceeaşi apă.

Uriaşul zâmbi. Charles lăsase atitudinea flegmatică la o parte şi participa activ la conversație, implicat total. Zâmbi şi el, la rândul său. Dar dintr-un motiv cu totul diferit. Îşi aminti visul în care preotul îi explica bărbierului, în sufrageria lui, sensul acestei expresii. Şi conexiunea nostimă pe care o făcuse.

— A dispărut atunci celebrul tratat despre natură, în trei părți, al unui mare filosof, de la care nu ne-a rămas nimic. Chiar nimic.

— Nici măcar în biblioteca dumneavoastră secretă?

— Nu. Nici măcar. De aici, organizația simte că trebuie să întreprindă ceva. Şi, cum începe să se extindă, copiază tot ce poate prinde şi găseşte un loc unde să adăpostească sulurile. De exemplu, singura copie completă a *Istoriilor* generalului Tucidide, celebrul cronicar al războiului peloponesiac, a ars şi ea integral, odată cu una dintre bibliotecile Atenei. Dar Demostene, care ştia întregul text pe de rost, a dictat-o, şi aşa a fost salvată. Aşa le-a venit predecesorilor noştri, la un moment dat, o idee, ca fiecare să învețe o carte pe dinafară. Să devină o carte.

Charles nu-şi putu stăpâni zâmbetul superior.

— Ştiu la ce vă gândiți. De multe ori, oameni celebri din organizația noastră simt nevoia să povestească întâmplări adevărate. Dar le modifică şi le transformă în ficțiuni. Bineînțeles, exagerându-le, aşa cum cer regulile narațiunii, dar şi pentru a proteja adevărul. Ray Bradbury, care a scris cartea la care vă gândiți…

— *Fahrenheit 451.*

— Întocmai. Temperatura la care ard cărțile. Şi fiecare om devine o carte, ca să o protejeze de o societate totalitară, care urăşte cărțile. Ei bine, aflați de la mine că

toate totalitarismele, toți extremiștii au urât întotdeauna cărțile. Au vrut să radă tot ce exista înaintea lor. Aşa s-au comportat şi toate religiile. Cărțile sunt periculoase. Se întâmplă şi astăzi. Societatea noastră era decisă să se desființeze odată ce existau copii destule din orice carte de valoare şi acestea nu ar mai fi fost în pericol. Se pare, însă, nu numai că acest moment nu a sosit încă, ci şi că umanitatea se tâmpeşte pe zi ce trece. Şi că pericolul nu a trecut. În ciuda tehnologiei. De aceea astăzi suntem mai puternici ca oricând.

— Bradbury a fost mare preot al Ordinului dumneavoastră?

— Nu sunt preoți la noi, Doamne fereşte! spuse uriaşul zâmbind. Cei cine ne conduc organizația se numesc „mari bibliotecari" şi sunt în număr de 72.

— 72? De ce?

— Ajungem şi acolo. Cum spuneam, întâi s-a pus problema unui loc sigur pentru depozitare. Aşa că unul dintre membrii proaspăt-înființatei frății şi-a pus vila la dispoziție. Cam în acelaşi timp, în anul 331 î.e.n., Alexandru cel Mare debarcă pe coasta Africii şi decide ca în locul acela să ridice un oraş pe măsura ambițiilor sale, care să îi poarte numele. Alexandru a înființat mai multe oraşe în felul acesta, dar cel care urma să se ridice aici trebuia să fie cel mai mare şi mai impunător. Hotărăşte el însuşi dimensiunile şi conturul oraşului. Întreaga lui suită îl urmează pas cu pas şi presară grăunțe în urma lui. În aşa fel încât, la finalul zilei, forma oraşului era deja conturată. Mai mult, Alexandru taie şi străzile principale şi decide unghiurile în care trebuie să se construiască clădirile şi drumurile astfel încât să unească țărmul mării de lacul interior, marele lac Mareotis, pe direcția vânturilor etesiene. În felul acesta, susține el, căldurile insuportabile ale verii vor fi îmblânzite de vânturile care, ocolind clădirile, le vor da locuitorilor o senzație de briză continuă.

— Alexandru Macedon a inventat aerul condiționat

natural, spuse piticul, care apăru de nicăieri. Am pus mâncarea la făcut. E gata imediat!

— Dar stoluri imense de păsări, de toate soiurile, au mâncat grăunțele, completă profesorul.

— Într-adevăr, zâmbi uriaşul. La început Alexandru a considerat asta un semn rău. Dar magii care îl însoțeau peste tot l-au asigurat că, din contră, e un semn de prosperitate, iar semnificația acelor păsări care au înşfăcat atât de repede grăunțele e aceea că fructele pământului vor fi foarte generoase cu locuitorii noului oraş. Aşa că împăratul a decis construirea lui. După cum ştiți, Alexandru moare un an mai târziu, iar Ptolemeu I Soter este cel care îi va duce proiectul la bun sfârşit. La moartea împăratului izbucnesc lupte imense pentru succesiune. Perdiccas, care a fost executorul său testamentar, îi oferă întâi puterea lui Alexandru al IV-lea, fiul născut postum, dar îl susține până la urmă pe fratele vitreg al lui Alexandru, Filip Arhideul. Bineînțeles, atât Alexandru al IV-lea, cât şi Filip sunt ucişi, iar Babilonul e împărțit în satrapii, pentru a se ajunge, după uciderea lui Perdiccas, ca întregul imperiu să fie împărțit între cei patru succesori, numiți şi *diadohi.*

— Da. Ptolemeii în Egipt, seleucizii în Mesopotamia, antigonizii în Macedonia şi atalizii în Anatolia, completă Charles.

— Perfect, spuse uriaşul cu admirație. Ptolemeu construieşte, aşadar oraşul care va deveni o perlă a istoriei omenirii, centru de superbie şi inteligență, model luminat de convietuire şi cultură, pomul lăudat la care orice om luminat al timpului trebuia să ajungă măcar o dată în viață.

Charles vru să întrebe unde vrea să ajungă uriaşul cu povestea, dar acesta ridică mâna, cerându-i să aibă un pic de răbdare.

Capitolul 100

— Oraşul e construit pe țărm. În față, foarte aproape, e insula Pharos, ceea ce facilitează construcția unui port în mare măsură protejat. Cu două intrări. Util pentru controlul vaselor care veneau şi plecau, dar şi în caz de război. Aici, în acest oraş construit de fiul lui Lagos, Ptolemeu I, se mută mica noastră organizație. Unii dintre membrii ei sunt oameni foarte bogați, care îşi construiesc vile în cartierul cel mai select al oraşului, Brucheion.

— Care e şi cartierul bibliotecii.

— Întocmai. Ptolemeu Soter se proclamă rege al Egiptului în 304. Dinastia sa vă dăinui până în anul 30 înaintea erei noastre, ultima la tron din linia sa fiind celebra regină egipteană Cleopatra. Cam atât a rezistat şi biblioteca. Şi mormântul lui Alexandru cel Mare.

— Al cărui cadavru Ptolemeu Soter l-ar fi furat. Povestea asta are mai multe variante. Poate dumneavoastră, care cunoaşteți istoria la prima mână, îmi puteți spune care e cea adevărată.

Uriaşului nu îi scăpă ironia lui Charles, dar nu îi scăpă nici piticului, care îi aruncă o privire mustrătoare.

— Datoria mea este să vă povestesc tot ce ştiu. Ce e adevărat rămâne să decideți dumneavoastră. Sunteți suficient de inteligent. Un singur lucru, însă. Sunteți un om deschis, dar formația matematică pe care o aveți vă limitează, într-un fel, imaginația.

— Doar cea care contrazice logica, ripostă Charles.

— Nu logica e problema aici, răspunse la fel de blând uriaşul, ci toate informațiile care vă lipsesc. Premisele, mai pe limba dumneavoastră. Sunt prea multe necunoscute.

— Atunci aştept să le lămuriți. Vă rog.

— Că tot ați amintit de cadavrul lui Alexandru, Ptolemeu a organizat o ambuscadă asupra lui Perdiccas şi a luat corpul neînsuflețit al împăratului. Acesta a fost

dus şi îngropat cu mare cinste în mausoleul palatului, construit după modelul celui din Teba.

— Al Ramesseum-ului.

— Întocmai. Într-un sarcofag de aur, unde a rămas până când Ptolemeu al XI-lea Uzurpatorul l-a mutat într-un sicriu de alabastru.

— Pentru că a şutit aurul, spuse piticul.

Charles avea o problemă să fie atât de serios precum era gazda lui amabilă, aşa că nu se putu abține şi aruncă o glumă:

— Dar e adevărat că Octavian Augustus a vrut să atingă corpul lui Alexandru Macedon şi i-a rupt nasul?

Piticul începu să râdă atât de tare, încât le transmise starea lui şi celorlalți doi.

— Asta e bună, zise în timp ce bătea pământul cu piciorul, auzi, i-a rupt nasul!

Se îndreptă spre casă pentru a verifica mâncarea şi continuă să râdă printre sughițuri.

— Îmi cer scuze, spuse Charles, la mijlocul drumului între amuzament şi jenă.

— Încep să mă obişnuiesc cu tine, Charlie, spuse uriaşul, a cărui voce transmitea o căldură cum Charles nu mai simțise de mult şi care îi aduse în minte o amintire veche de 40 de ani.

— Ne-am mai văzut vreodată?

— Sigur. Te-am ținut pe genunchi de multe ori. Pe atunci principala ta preocupare erau o sabie de lemn şi o mască pe care o purtai tot timpul pe față. Erai…

— Zorro, da. Mai trăia mama?

— Nu, tocmai se stinsese, iar tatăl tău era atât de distrus, încât am avut grijă de tine câteva zile.

Charles îl privi cu atenție pe uriaş. Nu-şi amintea, dar într-un anume fel nici nu uitase vocea aceea care îl liniştise odată, demult, când era profund tulburat. Era doar o senzație, nu o amintire.

— În fine, continuă uriaşul. Primul gest pe care îl face Ptolemeu e să ridice celebrul far din Alexandria, chiar pe

insulița de vizavi. Acela care va fi numit, mai târziu, una dintre minunile lumii antice.

— Chiar a existat farul asta?

— Da. Răspunse uriaşul. Nu e doar o legendă.

— Şi cine l-a distrus?

— Un mare cutremur care e responsabil şi de distrugerea parțială a bibliotecii. Ai un pic de răbdare!

Charles făcu o pauză şi îşi trecu mâinile peste față, ca şi când ar fi vrut să se spele pe ochi, ca să se trezească. Întrebă din priviri dacă e OK să îşi mai toarne un pahar din sucul de mere.

— În acelaşi timp a ridicat şi oraşul. Palatul regal a fost construit după modelul fratelui său teban. Ca şi Ramesseum-ul, era o combinație de palat, muzeu şi templu. În centru avea o construcție circulară, aşa-numita Soma, care avea să adăpostească nu numai mormântul lui Alexandru, ci şi pe acelea ale regilor Ptolemei. Ptolemeu Soter a respectat întocmai dorințele lui Alexandru şi a construit Museion-ul. Modelul era Academia lui Platon, care pe la 387 î.e.n. construise şi el un Museion, un templu dedicat muzelor. În cazul lui Platon era o problemă de ordin juridic. O instituție de învățământ avea nevoie de protecție religioasă pentru a putea funcționa, potrivit legilor Atenei. Deşi numele e luat de la Platon. Forma construcției muzeului şi a bibliotecii e inspirată de Ramesseum. Era şi un semn de putere, pentru că Ptolemeii țineau să demonstreze că sunt urmaşii faraonilor. Iar modelul le oferea continuitate. Existau două inscripții la intrarea în biblioteca folosită drept model: „Locul unde se vindecă suflete" şi „Casa cărților nu e la vedere. E ascunsă". Cea de-a doua sugerează dimensiunea ezoterică a lucrărilor.

— Iar prima este astăzi interpretată în exces.

— Cum aşa?

— Foarte bine, spuse Charles. Biblioteca lui Ramses conținea în special tratate de medicină şi farmacologie. Aşa că vindecarea despre care se vorbeşte acolo trebuie

luată la propriu, nu în sens metaforic.

— Da şi nu, răspunse uriaşul. Câteva dintre sulurile de la Ramesseum au fost aduse la Alexandria. Sunt exact cele pe care Diocleţian – convins că intelectualii Alexandriei fac vrăji şi că o grămadă dintre cărţile alea pot fi folosite să fabrice aur din piatră seacă, aur care ar fi putut fi folosit pentru ridicarea unei armate împotriva Romei – ordonă să fie arse. Dar să revenim. Ptolemeu refuză să ascundă biblioteca şi o construieşte la vedere. Are ambiţia nemăsurată de a aduna între pereţii ei întreaga cunoaştere a lumii. Toate cărţile.

— De unde numele organizaţiei dumneavoastră.

— Of, râse uriaşul. Răbdarea nu e chiar punctul tău forte. Numele organizaţiei noastre vine de la un text al lui Berossus, scriitor şi astrolog din secolul al III-lea, care susţine că înainte de potop a existat un oraş, care era capitala lumii şi care se chema exact aşa: „Toate cărţile".

— Ha-ha, râse Charles, care abia aştepta să găsească o inadvertenţă în expunerea interlocutorului. Ăsta e un fals. Ticluit de unul Annius din Viterbo, preaplecat slujitor al papei Alexandru al VI-lea. Pe la 1500. Ăsta a susţinut, nici mai mult, nici mai puţin, că a găsit cărţile pierdute ale lui Berossus. Falsul a fost bine ticluit, elaborat aproape la perfecţiune, dar fost demontat foarte repede. Pe la mijlocul secolului al XVII-lea. Dacă nu mă înşel, de către un anume Joseph Scaliger, un filolog francez.

— Te grăbeşti! spuse uriaşul. Annius a fost membru al organizaţiei noastre. Şi nu e sluga papei, cum ai zis, ci frate dominican. Ceea ce a făcut el a fost să combine opera reală a lui Berossus, *Babilonicele,* aşa cum se numeau istoriile acestuia, cu alte texte, aflate în posesia Ordinului nostru, dar care nu puteau fi scoase la vedere. Rolul său e uriaş. E primul care aşază în cronologie exactă o listă a regilor, de la Iafet, fiul lui Noe, încoace. De asemenea, datorită lui lumea începe să înţeleagă rolul pe care îl joacă în istorie categorii întregi de popoare şi

modul în care migrațiile acestora influențează modificările istoriei. Aşa că nu te grăbi.

— Nu e bine. Ăsta era cam antisemit. Şi nu numai. Mahomed era pentru el Anticristul.

— Trebuie să te gândeşti în ce epocă suntem. Toată Biserica Catolică gândea la fel. Dar numele organizației noastre e pus în secolul al II-lea î.e.n., aşa că textul lui Berossus e cunoscut încă de atunci.

— V-am întrebat mai devreme dacă organizația avea un nume alternativ. Societatea Aristotelică.

— Aşa e. Pentru o scurtă perioadă. Dar nu la început. Ci pe când au fost recuperate scrierile Stagiritului.

— Au fost recuperate? Toate?

— Cele care nu au fost mâncate de viermi, de molii sau de umezeală. Pentru că au stat decenii îngropate sub pământ. Una e, chiar în acest moment, la tine acasă. Ajungem şi acolo.

— OK, spuse Charles resemnat. Nu vă mai întrerup.

— Uite, ca să fiu în tonul ăsta anecdotic care îi plăcea atât de mult lui George şi care văd că îți place şi ție, un anume Timon din Fliunte spune că Biblioteca e pe cale să se transforme în cuşca muzelor, pentru că Ptolemeu al II-lea Philadelphus construieşte chiar lângă ea o grădină zoologică, unde aduce o grămadă de animale.

— E precursorul lui P.T. Barnum, cel mai grozav om din istorie, spuse piticul, care apăruse, din nou, de nicăieri. Mai durează puțin mâncarea, i se adresă direct lui Charles, care îi aruncase o privire surprinsă. E o tehnică specială de preparare.

— Aşadar, reluă uriaşul, Ptolemeu vrea să facă din Alexandria centrul lumii civilizate şi e convins că asta începe prin a face din oraşul său centrul mondial al cunoaşterii. Pentru asta, în afară de ambiția de a aduna toate cărțile greceşti, pe care le estimează ca fiind 500.000 în acel moment, are nevoie de un ajutor, de cineva luminat care să supervizeze această acțiune, cineva care să îi satisfacă această ambiție. E interesant

cum oamenii care au trăit vremurile în care s-a inventat tot ce e important pentru umanitate, de la ştiință la filozofie, de la teatru la democrație, puneau în centrul lumii lor cunoaşterea. La o mie de ani după asta au început să pună religia. Ştiți vorba aia franțuzească care spune că înainte de a te apuca să construieşti un sat trebuie să pui biserica în mijloc? În secolul I, Ramesseum e distrus cu sălbăticie. Ce a mai rămas din Bibliotecă şi n-a plecat la Alexandria e ars şi pe locul acela e ridicată o biserică. E nevoia asta, a oricărei religii noi, de a rade tot ce a existat înaintea ei. Acum politicienii mimează credința. Noua lor religie e contul în bancă. Cât despre cunoaştere, cea mai mare parte dintre ei sunt semianalfabeți. Iată de ce misiunea noastră e atât de departe de a se încheia. În fine, Ptolemeu vrea să împuşte doi iepuri deodată. Are nevoie de un tutore pentru fiul său – după modelul pe care l-a instituit Filip, aducându-l pe Aristotel profesor pentru Alexandru –, dar vrea ca acelaşi om să se ocupe şi de strategia de dezvoltare a Bibliotecii. Îi face curte lui Teofrast, elevul preferat al lui Aristotel, care a preluat conducerea Şcolii Peripatetice şi a Liceului. Acesta refuză politicos şi îl recomandă pe Demetrios. Demetrios ăsta era născut pe la 350 î.e.n., pe insula Faleron. Era fiul unui anume Fanistrate.

— Şi era sclav, întări piticul cu convingere.

— Într-adevăr, continuă uriaşul. Sclav al generalului Cononus. Şi-a depăşit condiția şi a ajuns să studieze la Liceu, cu Aristotel însuşi, la Atena. Apoi şi-a continuat educația cu Teofrast. E excepțională această poveste adevărată a sclavului care devine conducătorul celui mai celebru oraş al Antichității, înaintea Romei. Cassander îl numeşte tiran al Atenei în 317. Rămâne la conducerea oraşului timp de zece ani. Şi e un conducător luminat. Poporul îl iubeşte pentru că dă legi bune, scade taxele. E prieten cu toți filosofii şi artiştii vremii. De fapt, e atât de popular încât, în momentul în care un alt Demetrios, poreclit Poliorcet…

— Cel care asediază cetatea, spuse Charles, care, deşi cunoştea cea mai mare parte a poveştii, voia să pescuiască lucrurile pe care nu le ştia, despre care înțelesese că reprezentau cheia a ceea ce voia să spună uriaşul.

— Întocmai. Se spune că popularitatea lui ajunsese atât de mare încât, la 307, avea 300 de statui în întreaga Atenă. Poliorcet le va demola pe toate, iar numele său va fi şters din toate actele epocii. Aceeaşi *tabula rasa.* Unul dintre slujitorii săi îi salvează viața şi îl ascunde o vreme. Ajunge la Teba, unde rămâne timp de cinci ani, pe care şi-i petrece citind Homer şi scriind. Se refugiază, într-un târziu, la Alexandria, unde Ptolemeu Soter, adică Salvatorul, cum am spus, la recomandarea lui Teofrast, îl angajează. Cassander, protectorul lui Demetrios, e fiul lui Antipater, regentul Macedoniei după Alexandru, rudă cu Ptolemeu, argument în plus să aibă încredere în Demetrios. Misiunea sa este să îmbogățească Biblioteca. Demetrios trece la treabă. Primul sfat pe care i-l dă regelui e să completeze colecția nu numai cu scrierile greceşti, ci şi cu cele ale altor popoare, cel puțin ale națiilor care trăiau la Alexandria în acea vreme. Îi recomandă, de asemenea, să citească şi să adune şi cele mai critice cărți la adresa monarhiei.

— Pentru că doar cunoscând ce îți reproşează adversarii poți fie să îi combați, fie să îți îmbunătățeşti comportamentul, completă grav piticul.

— Zvonurile despre noul Museion şi despre incredibila bibliotecă ajung peste tot în lumea civilizată. Mii de intelectuali migrează spre Alexandria, care devine un oraş cu o efervescență culturală incredibilă. Nu există nume mare al Antichității care să nu fi făcut vreodată un pelerinaj pe acolo. Euclid însuşi vorbeşte cu Ptolemeu, care îi cere să țină un curs scurt al teoriilor sale matematice. Răspunsul său e celebru.

— Nu există cale regală pentru cunoaşterea geometriei, spuse Charles încântat.

— Vezi? Toate se leagă. Chiar dacă Arhimede, care vizitează şi el biblioteca, spune că nu există un epifenomen. Măreția acestei biblioteci e în ton cu ambiția ca Alexandria să domine lumea prin cultură şi ştiință. Să stăpânească imperiul cunoaşterii. Modelul acesta e urmat, mai târziu, de toți regii importanți ai Europei, care înființează biblioteci. Astăzi jumătate dintre politicienii Europei şi ai Americii nu au nici măcar o carte în casă. În afară de Biblie, poate. Dar cel care va aduna cu adevărat cele mai luminate minți ale Antichității va fi fiul lui Ptolemeu Soter, cel de-al doilea Ptolemeu, Philadelphus. În fine, nu intru în amănunte despre cum era organizat muzeul şi câți oameni lucrau acolo. Cert e că erau bine plătiți, aveau casă şi masă pe gratis şi erau scutiți de orice fel de alte obligații cetățeneşti, inclusiv de taxe. Ptolemeu însuşi era un om extrem de cultivat. A scris o biografie extraordinară a lui Alexandru cel Marc.

— Şi care s-a pierdut, spuse Charles. Sau nu?

Uriaşul zâmbi. Era clar pentru Charles că şi acea carte există în biblioteca gigantică a Omnes Libri.

— Demetrios se pune pe adunat. Bineînțeles, cu un buget aproape infinit la dispoziție. Şi îl convinge pe rege că doar cărțile greceşti nu sunt de-ajuns. Sunt colecționate scrieri ale etiopienilor, texte indiene, persane, caldeene, feniciene, latineşti, babiloniene, siriene sau elamite. Dar Demetrios simte că lipseşte ceva. Convocat la rege, îi spune acestuia că cea mai mare eroare o reprezintă absența textelor legilor evreieşti – Tora. Sunt mari şi e nevoie de învățați care să ştie bine greaca pentru a face o traducere fidelă şi completă. Regele îl însărcinează pe Demetrios să vină cu o soluție. Tora trebuie să fie în bibliotecă. În greceşte. Relația lui Ptolemeu cu locuitorii cartierului oriental al Alexandriei, ocupat în întregime de evrei, e bună. Îi trimite o scrisoare, prin aceştia, lui Eleazar, marele preot al Ierusalimului. Dar acesta nu răspunde. Atunci Demetrios îi propune să îi elibereze pe cei 100.000 de evrei aflați prin temnițele

Alexandriei. Azi numărul ar putea părea exagerat.

— Ar putea părea? zise Charles. 100.000 de prizonieri?

— Aşa spune legenda. Ceea ce contează e că, de data asta, Eleazar e atât de încântat încât alege 72 de învățați, câte şase pentru fiecare dintre cele 12 triburi iudaice, şi îi trimite la Alexandria. Aceştia ajung în scurt timp şi, în 72 de zile, traduc Pentateuhul.

— De aia prima traducere a Vechiului Testament în limba greacă numeşte Septuaginta. De la cei 72 de traducători, întări piticul, pătruns de importanța vorbelor pe care le rostea. Ptolemeu i-a mai ținut la el şi le-a cerut sfatul în foarte multe privințe. Le punea întrebări imposibile, ca să îi testeze. Cum să faci să scapi de insomnii? Cum să te respecte supuşii? Cum să îți menții regatul puternic şi intact? Inclusiv cum poate face un bărbat să nu se certe cu nevastă-sa sau să se abțină când îi vine să o bată. De fiecare dată, înțelepții veneau cu câte un răspuns. Şi de fiecare dată, soluția era la Dumnezeu. Chestii talmudice. Mă duc să văd, că ar cam trebui să se fi terminat mâncarea aia.

Şi o luă în pas săltat, fluierând, spre cabană.

— Doar că, din păcate, Demetrios încă era bântuit de fantasmele puterii şi, neputând să se abțină, s-a amestecat în chestii politice. Era un intrigant. Din momentul în care a fost primit în grupul restrâns de prieteni ai regelui, a început să tragă sfori cu privire la succesiune. Ptolemeu Soter s-a căsătorit cu Euridice. Aceasta s-a mutat la Curte, însoțită de prietena ei, Berenice din Cyrene, o văduvă cu mare apetit pentru bărbați, de o frumusețe răpitoare, care la un moment dat îi muşcă, precum văduva neagră, şi capul lui Ptolemeu. Aşa că avem la Curte un triunghi conjugal de toată frumusețea, cu o droaie de copii şi de la una, şi de la cealaltă. În momentul în care regele îl favorizează pe unul dintre cei patru copii făcuți cu amanta, începe scandalul. Demetrios îl sfătuieşte să-l aleagă pe urmaşul legal, şi nu pe cel din flori. Dar Ptolemeu e decis. Şi ca să îşi

pecetluiască hotărârea îl ia coregent pe fiul bastard. După trei ani de coregență, tatăl moare şi Ptolemeu al II-lea Philadelphus devine rege. Prima măsură pe care o ia este să îl exileze pe Demetrios. Undeva în nordul Egiptului, unde va muri, muşcat de un şarpe. Există, însă, nişte mărturii care spun că, de fapt, nu şarpele l-a muşcat, nu o viperă, ci, mai degrabă, ceea ce este cunoscut în cultura populară sub denumirea de basilisc.

— Un basilisc?

Capitolul 101

Socrate simțea că îi bubuie capul. Habar nu avea cum să reacționeze într-o situație de felul celei în care se afla. De regulă, nu exista o problemă din care să nu poată ieşi. Pentru că nu se lovise de mult de vreuna care să îl implice emoțional sau pe care trebuia să o trateze cu delicatețe. În lumea pentru care optase sau, mai bine zis, în care îl aruncase viața, totul se rezolva printr-un pumn bine plasat sau printr-o lovitură de cuțit. Era un războinic şi se antrenase să fie astfel. Întotdeauna fugise de confruntările emoționale şi se ținuse departe de orice l-ar fi putut atrage într-o spirală a consecințelor complicate ale oricărei forme de trăire interioară. Întâi viața, apoi propria voință îngropaseră adânc, în întunecimile neclare ale eului său, orice formă de umanitate, orice logică a existenței, alta decât cea a supraviețuirii. Construise în jurul lui un mausoleu de piatră şi de gheață. Şi se ținuse departe de orice ar fi putut să îi topească învelişul pe care îl folosea pe post de armură.

Ştia, însă, că nu stinsese focul mocnit, care continua să ardă în spatele acelor ziduri, ferecate cu cele mai teribile lacăte. Ştiuse asta din momentul în care acceptase să o ia pe Rocio cu el. Încet-încet, transferase spre ea întreaga căldură care îi întreținea dorința de a trăi şi puterea de a respira sub învelişul polar pe care îl îngroşase cu atâta grijă de-a lungul timpului.

După întâlnirea cu ea, îşi construise o realitate alternativă la urâțenia vieții din jur. Hotărâse să se cultive. Timpul adolescenței şi al primei tinereți ajunsese să fie împărțit între cariera de infractor-gangster în *barrios*-urile fără speranță din Buenos Aires-ul în care copilărise, ucigaş plătit pentru toate mafiile sud-americane, şi pasiunea nestinsă pentru cunoaştere. Şi, ca să nu se lase supt întru totul de vortexul sinistru al unei lumi care nu-i dădea unuia ca el nici o speranță şi nici o

şansă de a se schimba sau de a supraviețui dacă, fie şi pentru câteva clipe, şi-ar fi pierdut vigilența, îşi făcu un plan, îşi trasă un scop în viață. Un țel pentru care merita să lupți.

La început, pe măsură ce urcau în el toate acele cunoştințe pe care le asimila cu o foame inexplicabilă, nu înțelegea ce i se întâmpla. Îşi dădea seama doar că, pe măsură ce se hrănea spiritual, foamea din interiorul său creştea tot mai mult – devenise un drog care îi făcea viața suportabilă. Devorase biblioteci întregi. Citea până şi în momentele în care îşi tortura victimele. Nu de puține ori, cât lăsa victima să îşi revină, între momentul în care îi smulsese unghiile sau îi tăiase o ureche şi cel în care reîncepeau scâncetele sau urletele acesteia, stătea cu picioarele sprijinite pe spătarul unui scaun şi devora cărți întregi, la lumina prăpădită a subsolurilor infecte în care îşi atârnase „materialul de lucru", într-un cârlig prins în tavan. Pătruns de mirajul atâtor lucruri incredibile, scoase din minți pe care le invidia cu putere, nu mai auzea şi nu mai vedea nimic în jur.

Dar ştiuse dintotdeauna că locul acela al minții din care vin cărțile, toate cărțile, trebuia să fie mai mult decât poate fi văzut cu ochiul liber. Trebuia să existe un secret, o poartă spre un loc în care imaginația şi creativitatea transformau oamenii din ceea ce ştia el că sunt în creatori ai unor vise nebune. Începuse să simtă de ceva vreme că există un adevăr ascuns undeva, un secret mai teribil decât toate. Şi nu în sensul prostiilor ezoterice pe care se încăpățânase să le citească şi să le înțeleagă. Simțea prezența unui dincolo în această trăsătură unică, capabilă să transceandă condiția animalică a omului. Omul care purta numele a unsprezece fotbalişti avea apăsări metafizice.

Atunci se întâlnise cu Borges. Citise orice rând scrisese acesta. Nu îi scăpase nimic. Stătuse de vorbă cu oameni care îl cunoscuseră. Pe măsură ce îl citea şi recitea, începea să înțeleagă că acela era individul care deținea

răspunsurile la toate întrebările lui. Avea certitudinea că preocupările autorului său preferat coincideau cu ale sale. Dar, spre deosebire de el, Borges întâlnise muza care transforma stafiile gândurilor în expresie, realitatea – în metaforă şi metonimie. Or, dacă această încriptare era posibilă, însemna că şi drumul invers putea fi parcurs. Decriptarea. Renunțase, la un moment dat, la orice alt tip de lectură, se debarasase de apăsarea tropilor care înfloreau platitudini, de figurile de stil ornamentale şi, între misiunile sinistre şi serile minunate petrecute alături de sora sa, în casa superbă pe care o cumpărase la un preț fabulos la San Pedro Sula, casă care aparținuse urmaşilor ducilor Visconti din Milano, unde înființase un fel de centru de achiziționare de cărți, în speranța că, la un moment dat, va da, fie şi din întâmplare, peste ce căuta, se concentra asupra operelor autorului său favorit.

Era convins, nici mai mult, nici mai puțin, că imaginația lui Borges prezenta, cifrat, un adevăr simplu, care, aşa cum se întâmplă de obicei, era ascuns în plină lumină a zilei. Adică exact în locul pe care niciun căutător de comori nu s-ar fi gândit să îl exploreze. Pentru că învățase o regulă. Cu cât e mai teribil un secret, cu atât ajunge să ascundă mai puțin, astfel încât un mister absolut nu va ascunde nimic. Paradoxul acesta îi părea lui Socrate evident la Borges. Misterul real, cel mai mare, trebuie să fie la vedere, exact în fața nasului celui care îl caută.

Decisese că Borges avea o misiune. Şi că le transmitea un mesaj inițiaților. *Biblioteca Babel* şi *Cartea de nisip* existau cu adevărat. Sigur, nu în forma aceea. Dar metaforele sale ascundeau exact acel adevăr. Din acel moment, găsirea lor se transformase în misiunea vieții sale.

Cercetările sale neobosite îl duceau tot mai mult spre Princeton şi spre un anume profesor de acolo. Aşa că mulțumi cerului pentru coincidența care îl trimisese în

misiune exact în acel loc. Un animal ciudat ieşise din el şi îl făcuse să îşi piardă răbdarea, puterea de a se stăpâni şi sângele-rece atunci când îl omorâse pe asistent. Dar animalul dispăruse.

Se surprinse, noaptea următoare, visând că e primul om capabil să se uite atât de adânc în interiorul său încât se temea că, privind prea mult în abis, abisul îi va întoarce privirea. Dar, tot scormonind în întuneric, găsi animalul ascuns, bâjbâind prin întuneric, întemnițat de prea multă vreme. Cel care îl visa pe el şi se visa pe sine. Cel care îl zămislise în vis pe celălalt, animalul pe care îl gonise. Poate primul animal capabil să viseze un altul, visându-se, în acelaşi timp, pe sine.

Capitolul 102

— Da. Un basilisc. După expresia de pe fața ta îmi dau seama că ai aflat recent şi adevărata identitate a mamei tale, spuse uriaşul cu compasiune.

— Mda. Se pare că sunt singurul care habar n-avea. Deşi nu îmi e foarte clar.

— Din păcate, aici nu am cum să te ajut. Dar aş vrea să termin ce am de spus.

— Vă rog, îl invită Charles, îngândurat.

— Nu ştiu dacă ştii, dar Ptolemeu a inventat o divinitate nouă. Una de sinteză.

— Da. Zeul Serapis. O combinație de Apis şi Osiris.

— Excelent! spuse uriaşul, a cărui admirație pentru Charles creştea vizibil. Ei bine, cel care duce biblioteca la perfecțiune e fiul său, Ptolemeu al II-lea. Cel care e bănuit inclusiv că a dat ordin ca Demetrios să fie asasinat.

— I-a dat ordin unui basilisc? Zău?

Uriaşul zâmbi, dar îşi continuă expunerea:

— După cum ştii, are un mare merit în continuarea muncii începute de tatăl său. Dezvoltă atât biblioteca, cât şi oraşul. Încep să curgă spre Alexandria, pentru a vedea adevărata minune a lumii, toți învățații epocii. Arhimede îşi trimite teoremele pentru a-i fi verificate de către matematicienii locului. Filosofi, medici, oameni de ştiință scriu tratate de toate felurile, inclusiv tratate de pescuit şi cărți de bucate. Nu ştiu dacă ştii, dar în Alexandria şi în întregul Imperiu Roman, cărțile de gătit sunt adevărate bestselleruri. Se vând mai bine decât clasicii şi autorii în vogă. Iată că lumea nu s-a schimbat chiar atât de mult.

— Într-adevăr, mari filosofi romani se plâng că librăriile afişează cărți triviale în locul operelor marilor poeți. Şi se plâng de publicul incult şi frivol. O carte bună, de gătit, se vindea de sute de ori mai mult decât un exemplar din Ovidiu.

— Şi în Grecia antică e la fel. Cărțile lui Homer sunt

depăşite de cărţile practice. Sau de dezvoltare personală, cum le-am zice azi. În fine, trei sunt marile realizări ale lui Ptolemeu al II-lea. Începe construcţia la cea de-a doua bibliotecă, Serapeumul, construită ca templu închinat noii zeităţi, cunoscută şi drept biblioteca mică. Aceasta era în afara cetăţii, chiar în port. O va termina fiul său Ptolemeu al III-lea Euergetes, cel care a devenit celebru pentru că a ordonat ca toate vasele care acostau în portul Alexandriei să predea orice fel de manuscris ar avea la bord.

— Da. Le copiau şi le restituiau.

— He, he! Asta s-a întâmplat destul de rar. Le copiau, într-adevăr, dar păstrau originalul. Şi când era să restituie ceva, dacă asta se întâmpla, restituiau copiile. Cea de-a doua este aducerea la Bibliotecă a unui personaj pe care istoria nu ar trebui să înceteze în a-l onora. O bibliotecă mare are nevoie de un sistem de aranjare a lucrurilor, de catalogare a lor. Mai ales când acestea încep să crească. Apare acest geniu, inventatorul catalogului, al bibliografiei, dar şi al biobibliografiei, Callimachus din Cyrene. Munca făcută de acest om e incredibilă. Faimoasele sale liste, *Pinake-le,* creează o metodă complexă de catalogare, pe care o folosim şi astăzi. Nu cataloghează doar operele, ci încearcă să identifice şi cine sunt autorii lor. De multe ori, sulurile sunt întrerupte sau o operă se întinde pe mai multe suluri. Copiştii le-au amestecat îngrozitor. Callimachus le descâlceşte, atât cât poate. Stabileşte biografiile autorilor şi, cel mai teribil lucru dintre toate, face, unde poate, o scurtă analiză critică a ceea ce cataloghează.

— Chiar dacă nu suporta cărţile mari? Nu el a zis *Mega biblion, mega kakon* – carte mare, problemă şi mai mare?

— Ba da. Dar sensul e exact ăsta. Răspândite pe mai multe suluri nenumerotate, e de multe ori imposibil să găsească ordinea exactă în care trebuie citită opera. Mai ales când e una teoretică. Ca să nu mai vorbim de autori cu stiluri diferite sau din epoci diferite pe care îi cheamă

la fel. Primul volum din aceste liste, pe care toată lumea le crede pierdute, e, şi acesta, după câte ştiu, în posesia ta. Sunt 120 de suluri, de liste. Doar primele şase dintre ele, adică cinci la sută, sunt în catalogul care e la tine.

— Şi cea de-a treia mare realizare a lui Ptolemeu al II-lea?

— Operele lui Aristotel.

— Ei, asta chiar e o poveste care mă interesează, spuse Charles, care se ridică entuziasmat în picioare. Vreau să o aflu de la prima mână.

Pătruns de conversația pe care o purta, mereu la mijlocul drumului dintre ironie – care îi asigura un pic de distanță – şi dorința ca ceea ce aude să fie adevărat, atitudinea lui Charles față de uriaş era una care pendula între scepticismul extrem şi convingerea că acesta chiar ştie despre ce vorbeşte. De aceea intervenise în discuție doar când era vorba despre neclarități istorice. Era ca şi când ar fi fost convins că lucruri extraordinare din istoria lumii îi sunt povestite de un om care a fost contemporan cu ele.

Uriaşul înțelese exact ce se petrecea în mintea interlocutorului său.

— După cum ştii, Aristotel avea una dintre cele mai mari biblioteci private din Antichitate, dacă nu chiar cea mai mare. Strabon chiar spune despre el că e primul colecționar de cărți cunoscut. După moartea elevul său, Alexandru cel Mare, Aristotel e acuzat de atenieni de impietate pentru susținerea sa făţişă acordată imperiului macedonean şi riscă să aibă soarta lui Socrate – să fie condamnat la moarte. Mai ales că, aşa cum fac toți politicienii, atenienii care îl urau umblau cu manipulări. I se atribuie o odă adusă unui dictator, Ermia, odă scrisă, de fapt, de un prieten al său. Fuge din Atena şi ajunge în insula Eubeea, de unde se trăgea mama sa. Moare un an mai târziu, dar lasă moştenire biblioteca lui şi conducerea Liceului lui Teofrast. La moartea acestuia din urmă, cărțile ajung la Neleus, elev al lui Teofrast.

— De ce? De ce nu a făcut ca Aristotel? Teofrast l-a lăsat la conducerea Liceului pe Straton. De ce nu îi lasă şi cărțile?

— Asta e simplu. Neleus este cea mai mare somitate a timpului în opera lui Aristotel, cel mai mare savant. Dar la Atena bate un vânt ciudat. Operele sunt în pericol. Aşa că Neleus vrea să încarce biblioteca pe o corabie şi să o ia spre Skepsis. Dar are nevoie de bani pentru asta. Nici pe atunci intelectualii nu erau foarte bogați. Aşa că e nevoit să vândă o parte din colecție, pe de o parte. Pe de alta, oricum sunt prea multe cărți pentru a fi transportate pe mare. Aşa că decide să împartă colecția în două. Prima parte o vinde chiar Bibliotecii din Alexandria. Ăştia au emisari peste tot. Se ştie că achiziționează orice operă pe care pot pune mâna. Aşa că e simplu. Îşi păstrează doar partea, din scrierile lui Aristotel, care i se pare cea mai importantă, scrierile ezoterice. Mai ales că acestea nu erau aşezate în ordine, şi Neleus şi-a propus sa le reconstituie.

— Deci marea majoritate au ajuns la Alexandria. Astea sunt dialogurile scrise în stilul lui Platon, despre care nu ştim nimic, nu?

Uriaşul zâmbi la afirmația lui Charles.

— Ce vrea să spună zâmbetul dumneavoastră? Le-ați salvat pe toate?

— Da, pe toate, răspunse uriaşul cu satisfacție. Cu celelalte s-a întâmplat ceva ciudat. La moartea lui Neleus, urmaşii lui le-au îngropat ca să nu cadă pe mâna bibliotecii concurente, cea care tocmai se ridicase la Pergamon.

— Pot să vă mai întreb ceva? O paranteză?

De fapt, în mintea lui Charles roiau aşa de multe întrebări, încât i se părea că încep să zumzăie. Unele, cum veneau, aşa dispăreau, astfel că Charles trebuia să prindă câte una din zbor.

— E adevărată povestea aia cu Pergamonul? Ce s-a întâmplat cu cărțile de acolo?

— Biblioteca a fost jefuită de Antoniu, care i-a adus sulurile Cleopatrei, ca semn al iubirii sale. Două sute de mii de suluri. Ceea ce a fost un noroc uriaş. Pentru că aşa am ajuns să le recuperăm.

— Aveți şi toată biblioteca de la Pergamon?

— Nu eu, dar da, a fost salvată.

Charles simți nevoia să se aşeze din nou. Era încordat la maximum. Treceau prin el serii de fiori, ca şi când ar fi fost conectat la curent şi cineva umbla, din când în când, la potențiometru.

— Ştiți, se spune că la un moment dat, de ciudă că începuse să îi facă Pergamonul concurență, Alexandria a interzis exportul de papirus, pentru ca biblioteca rivală să nu mai aibă pe ce să îşi facă copiile. Aşa s-ar fi inventat pergamentul. Căruia chiar de aici îi şi vine numele. De la Pergamon.

— E o legendă drăguță, care ilustrează concurența dintre cele două. Intelectualii din Alexandria urau Pergamonul nu numai pentru că le făcea concurență, ci în special pentru că aceasta era neloială. În disperarea de a-şi ajunge modelul din urmă, biblioteca mai tânără se preta la falsuri. Catalogarea lor, învățată tot de la Callimachus, era aproximativă, iar o privire critică asupra textelor lipsea cu desăvârşire. Să revin la Aristotel. Cărțile alea au rămas îngropate aproape două sute de ani. Asta a fost o catastrofă. Le-au mâncat viermii şi ciupercile. Le-a distrus umezeala. Sunt dezgropate, într-un târziu, şi ajung la unul Apellikon, care se pare că le-a cumpărat de la urmaşii lui Neleus, care, la rândul lor, le-au găsit îngropate în curte. Ăsta ordonă să se facă copii noi după ce se poate salva din papirusuri, pentru că sunt în stare foarte proastă şi riscă să se deterioreze şi mai mult. Numai că ghiceşte ce nu poate citi, şi asta duce la o nenorocire. Lucrările sunt pline de erori. Apellikon ăsta era un ticălos şi un fanfaron. E omorât de romani în Atena, prin 86. Se găsesc sulurile. Şi sunt duse la Roma. Ajung în posesia lui Sulla şi a lui Lucullus, care le pun,

generoşi, la dispoziția tuturor celor care vor să le consulte. Două sute de ani mai târziu, împăratul roman Caracalla, care are inspirația să renoveze biblioteca mică, Serapeum-ul, este suficient de cretin pentru a ordona distrugerea operelor lui Aristotel, pe care le găseşte la Roma, pentru că are el o teorie că Stagiritul l-ar fi ucis, la propriu, pe Alexandru Macedon. L-ar fi otrăvit.

— Şi Serapeum-ul a fost construit de Ptolemeu al III-lea, da?

— Terminat de el. Spre deosebire de biblioteca mare, dedicată savanților, asta era deschisă publicului. Nu existau aici originale. Doar copii. Serapeum-ul a supraviețuit 120 de ani după distrugerea bibliotecii mari.

— Exact, zise Charles. După cum vedeți, apărarea mea perceptivă e aproape zero. M-am lăsat pe mâna dumneavoastră. Şi vă ascult, naiba ştie de ce, ca şi când ați şti despre ce vorbiți. Nu sunt sigur că nu mă aflu în fața unui nebun care delirează. Dar acum vreau să ştiu cum a fost distrusă Biblioteca din Alexandria. Sunt mai multe versiuni. Care e cea adevărată?

Capitolul 103

Telefonul începu să sune în buzunarul lui Charles. Acesta îl scoase, se scuză scurt şi se îndepărtă de uriaş.

— Iartă-mă, se auzi vocea Ximenei. Am fost într-o întâlnire importantă. Te-ai întors?

— Nu. Nu încă.

— Zău? De atât timp? Înseamnă că ai găsit ce căutai. Bravo. Cine e George Eliott Napur?

— Nu contează. Te ascult.

— Văd că eşti supărat din cauza adresei ăleia. N-am înțeles exact ce ai zis. Dar trebuie să fie o confuzie. Trebuie neapărat să ne întâlnim şi vreau să te rog ceva.

— Te ascult, repetă Charles, care voia să îşi păstreze tonul rece.

— Crezi că ai putea încerca astăzi să te uiți mai îndeaproape la pozele alea cu inscripțiile de pe pereții ospiciului? Ai spus că ceva nu e în ordine. Crezi că ai putea să faci un efort să afli ce?

Charles auzi în difuzor un zgomot de tren. Era soneria care îl anunța că a primit un mesaj. Depărtă aparatul de ureche. Pe ecran apăreau două mesaje: mai avea doar 10% baterie şi Rocio îl întreba când ajunge.

— Mi se termină bateria! Te sun mai târziu, spuse şi închise.

Răspunse că ajunge în câteva ore. „Te aştept cu masa. Mai răsfoiesc o carte. Mă mai cultiv şi eu. Ți-am furat un rând de chei", fu replica iubitei sale. Reuşi să mai vadă o inimă care se îndreaptă amenințător spre el din ecran, după care telefonul cedă.

Columbus Clay, care stătea cu picioarele cocoțate pe perete în camera de hotel, începu să butoneze disperat când îi dispăru sunetul din căşti. În cele din urmă înțelese că din cauza lui rămăsese fără baterie mobilul lui Charles. Trânti căştile pe masă şi coborî să mănânce

ceva.

— Nu înțeleg, spuse Charles, revenind la masa din grădină. Bateria de la telefonul ăsta ține din ce în ce mai puțin. L-am încărcat aseară şi n-am vorbit aproape deloc. Cred că trebuie să îl schimb. Aveți cumva un încărcător de iPhone?

— Găsim, spuse uriaşul, în timp ce îi făcea semn să se aşeze. Să terminăm aici, pentru că în zece minute mâncăm.

Charles ar fi vrut să se scuze, să spună că nu vrea să deranjeze, dar îi ghiorăiau mațele atât de tare, încât până şi o veveriță, care venise să fure nuca întinsă de uriaş, se sperie de zgomotele pe care le scotea stomacul profesorului şi o tuli în cel mai înalt stejar.

— Ziceai că există mai multe teorii despre distrugerea bibliotecii.

— Da. Două sunt cele mai frecvente. Foarte mult timp a fost dată ca sigură varianta distrugerii ei în 47 î.e.n. în timpul asediului Alexandriei de către Cezar.

— Da. Celebra poveste cu focul. Cezar asediază Alexandria. La un moment dat, nu se ştie exact cine, romanii sau egiptenii, incendiază corăbiile din port. Focul se transmite cu repeziciune până la bibliotecă, şi în jur de 50.000 de suluri sunt arse. Despre asta vorbeşti?

— Da. Dar înțeleg că e o confuzie la mijloc.

— Exact. Focul a existat şi cărți au ars.

— Din Serapeum?

— Nu. Toate construcțiile erau din piatră, nu din lemn. Focul a rămas pe țărm. Nici biblioteca mică n-a fost atinsă. Într-adevăr, câteva mii de suluri au fost arse. Dar ele se aflau pe una dintre corăbii, pregătite să fie îmbarcate cu destinația Roma. Erau cărți comerciale. Care aveau să fie vândute în imperiu. Copii. Nu s-a clintit niciun fir de nisip din Bibliotecă.

— Dar Ptolemeu al XIII-lea Philopator s-a înecat în Nil?

— Din nou anecdote, zâmbi uriaşul. Într-adevăr. A

încercat să fugă şi s-a înecat. Cezar a cucerit Alexandria şi a urcat-o pe tron pe Cleopatra. Fiica lui Ptolemeu al XIII-lea, şi l-a pus pe ultimul Ptolemeu, al XIV-lea, coregent. Aşa s-a stins dinastia care a dominat o parte a lumii, poate cea mai interesantă, timp de 300 de ani. Şi a doua variantă?

— Cea legendară. Care sună bine, dar nu e foarte credibilă.

— Cea cu arabii?

— Da. E povestea aia cu emirul Amrou care respectă cultura şi e impresionat de bibliotecă. De aceea îi trimite o scrisoare califului Omar, pe care îl întreabă ce să facă cu ea. Şi e răspunsul ăla spectaculos, dar din păcate apocrif: „Dacă cărțile din Bibliotecă spun altceva decât Coranul, acestea vor fi considerate eretice şi în consecință trebuie să fie arse. Dar dacă în Bibliotecă există şi cărți care spun acelaşi lucru ca şi Coranul, noi nu avem nevoie de ele pentru că noi avem Coranul, şi în consecință pot să fie arse".

— Da. E o formulare spectaculoasă. Foarte literară. Din păcate, neadevărată. Cucerirea arabă are loc în 642, era noastră. Iar Biblioteca nu mai exista de 370 de ani.

— Asta înseamnă anul 270? Sunteți sigur?

— 272, ca să fim exacți. De fapt, declinul începe cu mult mai devreme. Asasinarea lui Ptolemeu al VII-lea Philopator, în 144 î.e.n., anunță sfârşitul măreției Alexandriei. Aşa că nu a durat atât de mult cât se spune. Doar vreo două sute de ani. Oraşul e în criză, iar intelectualii trăiesc în confuzie. Aproape toți oamenii importanți fug într-un loc mai sigur, care îi va primi cu brațele deschise. La Roma, care începe să devină centrul lumii civilizate. Cu doar câțiva ani mai devreme Lucius Mummius rade Corintul de pe fața pământului şi marchează începutul sfârşitului Greciei. Urmaşul său la tron, Ptolemeu al VIII-lea, Physcon sau Euergetes al II-lea, impune un fel de dictatură militară. Tot un militar va fi numit şi director al Bibliotecii. În acel moment nu mai

exista niciun bibliotecar la Alexandria. Regele s-a proclamat de-a dreptul faraon. Dar Biblioteca începe să decadă. Nu mai e împrospătată. Totuşi, e bine păzită şi nu dispare mai nimic. Mai există un factor. Odată cu căderea Greciei, influența elenistică din bazinul mediteranean se stinge încet-încet, şi locul ei este luat de cea romană. Limba greacă e dată uitării şi generațiile următoare nu o mai vorbesc. Bineînțeles, în afara oamenilor educați. Limba latină înlocuieşte greaca peste tot. După uciderea lui Cezar, Antoniu fură sulurile de la Pergamon şi le aduce plocon Cleopatrei. După cum ştim, e învins de Octavian Augustus la Actium. Se sinucid şi el, şi iubita lui. Octavian trebuie să aibă Egiptul sub control. Construieşte un nou oraş, în cinstea victoriei sale, lângă Alexandria, Nicopolis. Şi îl numeşte prefect pe Cornelius Gallus. Care o ia razna. Începe să marcheze toate monumentele cu numele său. Şi să ridice obeliscuri în propria onoare.

— Alt dictator! Ce ți-e şi cu puterea asta!

— Întocmai! E periculoasă. Chiar pentru cel mai normal dintre oameni. Îți ia mințile! Dar Roma nu suportă tiranii, aşa că îl obligă să îşi ia viața. După toate astea, romanii aprobă fonduri pentru renaşterea Biblioteci. Vin ani buni, în care se încearcă resuscitarea ei. Încep să se întoarcă cercetătorii străini. Chiar dacă nu mai sunt de talia predecesorilor. Dar nu mai e proprietatea dinastiei Ptolemeice, ci bibliotecă publică. Alexandria nu mai e centrul intelectual al lumii, dar rămâne interesantă într-o oarecare măsură. Până în 213, când alt împărat dement, Caracalla, este luat peste picior de către intelectualii din Bibliotecă şi făcut de râs în public. Ordonă să li se taie gâtul tuturor şi expulzează orice urmă de cercetător din muzeu. În 272, o anume Zenobia, regina Palmirei, vasala Romei, atacă şi cucereşte Alexandria. Se autointitulează împărătească şi îşi pune fiul pe tron. Împăratul Aurelian, enervat, recucereşte Alexandria. Şi, interesant, n-o omoară pe Zenobia, ci o exilează la Roma. În această

perioadă de 60 de ani, între barbariile lui Caracalla, trecerea Alexandriei prin foc şi sabie de către regina Palmirei, apoi de către împăratul Romei, biblioteca dispare. Ca şi când nu ar fi existat vreodată.

— Numai că…

— Exact. De fapt, aici începe cu adevărat istoria Ordinului nostru. Omnes Libri devine o organizație puternică. Oameni bogați din Imperiul Roman se alătură celor din Atena şi Alexandria. Unul dintre ei e mare armator. Şi, în fruntea unei flote de 12 corăbii, traversează Mediterana şi străpunge strâmtoarea Gibraltar.

— Da, bine, zise Charles. Asta e problema cu poveştile astea. Prea multă fantezie. Prea multe ipoteze neverificabile. O să îmi spuneți că ajung în Atlantic. Se ştie că primii care au încercat să ajungă în ocean sunt frații Vadino şi Ugolino Vivaldi. Pe la 1290 sau aşa ceva. Au dispărut pe coasta marocană. Abia o jumătate de secol mai târziu portughezii au traversat strâmtoarea şi au ajuns în insulele Canare.

— Aici te înşeli, dragul meu. A şaptea muncă a lui Hercule este să prindă taurul din Creta şi să i-l aducă lui Euristeu. Ajunge astfel la celebrele coloane ale lui Hercule. Care sunt, de fapt, cele două țărmuri care mărginesc strâmtoarea Gibraltar.

— Asta e o supoziție fără absolut nici o dovadă. Coloanele astea au fost, de-a lungul timpului, de toate. Inclusiv poarta de intrare spre Atlantida.

Zâmbetul uriaşului îl făcu pe Charles să pufnească.

— O, nu, zise Charles, care se aprinse. Asta, nu. Să nu începeți acum şi cu continentul dispărut. E prea mult.

Uriaşul începu să râdă de-a dreptul:

— Pentru un mare învățat ca tine, nu ar trebui să fie un secret că Pliniu cel Bătrân vorbeşte despre un anume Hanno, navigator cartaginez din secolul al V-lea î.e.n. care ocoleşte jumătate din coasta vestică a Africii şi ajunge cu o grămadă de oameni în delta fluviului Niger,

până la muntele Camerun.

— Nici pentru asta…

— Nu există nicio dovadă la îndemână, ştiu. Eu îți spun o poveste. De aia eşti aici. Pentru că eşti intrigat. Pentru că în viața ta s-au întâmplat lucruri inexplicabile. Pentru că eşti curios. Ca şi mama ta. Ca toți cei din familia ta. De ambele părți. Şi vrei să ştii. Scepticismul tău, pe care observ că l-ai mai temperat, e sănătos. Ține de logică şi de rațiune. Aşadar, judecata ta e corectă. Cu informațiile pe care le ai. Eu îți dau alte informații. Dacă sunt sau nu fantasmagorice, rămâne să descoperi sau să decizi singur. Ceea ce ştiu e că siguranța ta se clatină. Altfel nu ai fi venit aici. Altfel nu m-ai fi ascultat până acum.

— Vreau doar să aflu de ce a murit George. Şi de ce a făcut jocul ăsta. Trebuia doar să ridic o carte.

— O carte? Ți se pare că lucrarea lui Aristotel despre comedie e o carte? Sau opera pierdută a lui Suetoniu? Sau operele complete ale lui Eschil? Spune-mi. Faptul că toate astea sunt acum la tine în bibliotecă nu sfidează logica?

Charles oftă şi îşi lasă umerii în jos.

— Şi n-ai venit aici doar pentru George. Ai venit pentru că vrei să ştii cine eşti. Să te cunoşti pe tine însuți. Ups! *Gnothi seauton.* Iată nişte vorbe de pe frontispiciul templului din Delfi. Şi iar ne întoarcem la greci. Aşa că lasă-mă să termin. Mai am puțin. Spuneam că unul dintre primii „mari bibliotecari" ai organizației noastre ajunge în Atlantic. Pe drumul deschis de Hanno Cartaginezul, insistă uriaşul, apăsând pe ultimele cuvinte. Şi ajunge undeva pe o insulă din Caraibe. Pe care pune stăpânire. Insula e părăsită. Aşa că nu e nicio problemă. Şi este şi foarte greu de găsit. E o problemă de ordin natural. Nori, soare, umezeală. Asta nu ştiu să-ți explic, că nu mă pricep. E considerată, de toată lumea care o cunoaşte, o stâncă, deci total lipsită de interes. Pe această insulă se decide construirea bibliotecii noastre.

Biblioteca Omnes Libri, cea care va adăposti integral Biblioteca din Alexandria şi pe cea din Pergamon. Cele două mari monumente închinate măreției omului din Antichitate. Şi de aici începe istoria noastră.

Uşa de la cabană se deschise, şi patru femei, cu vârste diferite, îmbrăcate ca şi când ar fi făcut parte dintr-o sectă, cu rochii lungi, închise la culoare, şi baticuri pe cap, însoțite de un bărbat, ieşiră pe verandă. Uriaşul se îndreptă spre ei. Din politețe, Charles se ridică. Uriaşul le spuse ceva în şoaptă şi toți începură să zâmbească, privindu-l într-un mod ciudat pe Charles. Uriaşul îi conduse până la parcare. Cei cinci, pe măsură ce se îndepărtau, continuau să întoarcă capul şi să îl privească cu curiozitate pe profesor.

— În câteva minute mâncăm.

Charles ar fi vrut să ştie cine sunt oamenii aceia, dar îi fu jenă să întrebe. Aşa că întrebă altceva:

— Şi mai departe?

— Vorbim la masă, spuse uriaşul.

— Şi Serapeum-ul?

— A, biblioteca mică a fost distrusă mult mai târziu. I-a supraviețuit 120 de ani celei mari. A fost distrusă de către patriarhul Alexandriei, Theophilus, cu binecuvântarea împăratului Theodosius. În 391. Pe ruinele templului a fost ridicată o biserică creştină. Ultimul mare bibliotecar al Serapeum-ului a fost matematicianul Theon, tatăl Hypatiei.

Capitolul 104

— Masa e gata, se auzi vocea piticului, care scosese capul pe geam. Vă rog să poftiți.

Cei doi se ridicară.

— Înainte de a mânca, spuse uriaşul, cred că mai e ceva.

Charles nu înțelegea la ce se referă gazda sa.

— Cred că ştii textul din scrisoarea mamei tale.

— Da, răspunse Charles. L-am reținut.

Cum uriaşul continua să nu răspundă şi să îl privească fix, Charles se apucă să recite:

— „Eu sunt Ramses, regele regilor. Cel care vrea măcar să bănuiască cât sunt de mare şi unde mă poate găsi trebuie să depăşească una dintre lucrările mele.” Am zis bine?

Uriaşul nu răspunse la întrebare.

— Vino cu mine. Cred că trebuie să facem asta înainte de a ne lăsa înfrânți de masa copioasă care urmează.

O luă înainte. Charles îl urmă. Ocoliră casa spre stânga. Pe la jumătatea ei, o scară exterioară, destul de putredă şi nesigură, ducea la primul etaj. Uriaşul urcă primul. Deschise uşa exterioară cu o cheie. Îl invită înăuntru pe Charles, care păşi cu grijă pe treptele roase de vreme, şi încuie uşa la loc. Se aflau pe un coridor în mijlocul căruia se vedea o scară interioară. De jos venea miros de mâncare. Un miros cu care Charles nu era obişnuit.

— Miroase a mirodenii ciudate, spuse profesorul.

— Într-adevăr. Acest prânz târziu a fost gătit după toate regulile unui ospăț clasic greco-roman. Tot ce vei gusta în această seară s-a regăsit, aş zice, cam la aceeaşi calitate, pe mesele strămoşilor noştri greci şi romani. Dar întâi să rezolvăm aici.

Se opriră la a doua uşă de pe coridor. Uriaşul scoase o cheie neobişnuită din buzunar. O cheie perfect netedă,

care nu avea niciun fel de zimți O introduse în broască. Se auzi un clic şi uşa se deschise. Întinse mâna şi invită pe oaspete să intre. El rămase afară. Fără să mai aştepte întrebarea, răspunse direct:

— Eu nu am acces aici. Această încăpere a fost păstrată pentru deținătorul scrisorii. De patruzeci de ani nu a intrat nimeni aici. Când termini, te aşteptăm jos. Nu e cazul să mai ocoleşti. Poți coborî pe scara interioară. Succes, mai spuse uriaşul, şi închise uşa.

Rămas singur, Charles măsură camera, care era destul de îngustă, dar foarte înaltă. Părea că podul din acea parte a casei fusese desființat pentru a lăsa loc suficient unei foarte înalte statui a lui Ramses al II-lea, replică a celebrului monument, acum distrus aproape în totalitate, de la Ramesseum. O masă de scris foarte mică şi un scaun jerpelit completau mobilierul camerei. Nimic altceva. Charles dădu ocol statuii. Deschise cele două sertare ale măsuței. Goale amândouă. Nu înțelegea ce trebuie să facă acolo. Ocoli încă o dată statuia, ca să vadă dacă exista măcar un indiciu care să îl lămurească de ce a fost adus în acea încăpere. Nu găsi nimic, deşi se lăsase pe burtă, ca să verifice dacă exista ceva lipit sub scaun sau sub masă. Nimic ce ar fi putut să aibă legătură cu el. Îl studie pe Ramses cu atenție. Nu ştia exact ce căuta. Un alt mesaj, o inscripție. Poate un sertar. Nimic de felul acesta. Statuia era incredibil de netedă şi de compactă. Într-un târziu, se aşeză pe scaun, fără să mai țină cont de urmele de pantofi de pe el.

Îşi tot frământă mintea vreme de câteva minute, fără să găsească un răspuns. S-ar fi dat bătut, dar ştia că uriaşul îl adusese acolo cu un scop. La un moment dat, îi trecu prin cap că cineva va veni să îl întâlnească acolo. Dar nu veni nimeni şi de afară nu se auzea niciun zgomot.

Se întrebă dacă mesajul ascuns în scrisoarea mamei sale avea vreo legătură cu locul în care se afla. Încă o anagramă? Ciudad Blanca şi Omnes Libri? Oricât îşi chinui mintea, nu ajunse la nicio concluzie. Într-un târziu

începu să repete cu voce tare întregul mesaj.

— Eu sunt Ramses…

Se uită la Ramses şi îşi imagină că acele cuvinte erau spuse chiar de replica statuii marelui faraon.

— OK, eşti Ramses, continuă Charles să vorbească cu voce tare. Şi ce vrei de la mine?

Bineînțeles, nu primi niciun răspuns.

— Regele regilor, continuă Charles. Cel care vrea să bănuiască măcar cât sunt de mare şi unde pot fi găsit trebuie să depăşească una dintre lucrările mele.

Brusc, Charles începu să râdă. „Să depăşească una dintre lucrările mele. ” Se ridică şi privi urmele de pe scaun, pe care le cam ştersese. Se ciupi de ureche. Gestul lui spunea simplu, dar cu tandrețe şi înțelegere față de propria persoană, „cât am fost de tăntălău”. În cazul de față, acea depăşire metaforică trebuia luată la propriu. Urmele de pe scaun arătau că cineva se urcase pe el. Trebuia, aşadar, să depăşească statuia în înălțime. Trase scaunul şi se urcă pe el. Depăşea înălțimea lui Ramses cu un cap. Privi statuia în creştet. Exact în vârful capului, se afla o cheie, înfiptă adânc în scalp. Învârti de ea. Creştetul capului se deschise, şi din el ieşi tastatura unei maşini de scris în miniatură.

— Hi, hi, se auzi Charles pe sine însuşi. Drăguț!

Bătu Ciudad Blanca. Se auzi țăcănitul tastelor, exact ca atunci când bați un text la maşină. Dar tamburul şi panglica nu se vedeau nicăieri. Când se opri din bătut, se opri şi zgomotul. Dar nu se întâmplă nimic. Nu era suficient, aşa că tastă şi celelalte două cuvinte: Omnes Libri. Țăcănitul se opri din nou când încheie de scris textul. Câteva secunde nu se întâmplă nimic. Apoi, se auzi un zgomot de scripete care râşneşte greu şi statuia începu să se mişte. Cele două jumătăți se desprinseră una de cealaltă şi începură să se deplaseze. Prima împingea scaunul, aşa că Charles se dezechilibră şi reuşi să sară de pe scaun înainte de a fi trântit la podea. Aşteptă ca cele două emisfere ale statuii să se oprească

din mişcare.

Se apropie precaut de despărțitură. În centrul statuii, se odihneau două cărți şi un sul. Le scoase şi le aşeză pe masă. Verifică dacă mai era ceva în interiorul statuii. Se aşeză la masă şi auzi din nou scârțâitul acela. Regele regilor se închidea la loc.

Deschise prima carte. Era ciudată, dintr-un material cum nu mai văzuse niciodată. Hârtia din care erau confecționate paginile era transparentă. Semăna foarte mult cu hârtia de calc, dar mai groasă şi mult mai moale. Părea, mai degrabă, un fel de mătase mată, aproape total transparentă. Începu să o răsfoiască. Pe fiecare dintre pagini erau presărate, fără nici o logică aparentă, fel de fel de desene. De la modele geometrice simple la structuri mai complicate. Unele plane, iar altele în perspectivă. Pe unele pagini apăreau puncte realizate în epură. Pe altele tronau cercuri, semicercuri, forme tubulare. Unele goale, altele umplute cu fel de fel de culori. Predominau negrul, galbenul şi verdele. Unele forme erau colorate integral, altele parțial. Răsfoi întreaga carte. Acelaşi lucru peste tot. Nimic care să îi dea vreo indicație.

Deschise şi a doua carte. Aici lucrurile erau şi mai curioase. Paginile ei erau toate goale. O răsfoi. Paginile, dintr-un material foarte gros, alternau suprafețele mate cu cele foarte lucioase. Unele pagini erau combinate, în diverse grade. Pe niciuna nu scria nimic. Nici măcar un semn. După ce o răsfoi pe toată, vru să înțeleagă ce fel de hârtie sau carton era acela şi îşi trecu mâna peste el. Simți cum sub degetele sale se năşteau forme care nu puteau fi văzute cu ochiul liber. Imediat se gândi la Braille, alfabetul orbilor. Dar nu erau punctele pe care le simțise de atâtea ori pe cărțile pentru nevăzători. Erau forme. Răsfoi din nou cartea. De această dată, pipăind fiecare pagină. Formele păreau diferite, încercă să le privească în perspectivă. De la nivelul paginii. Nu se vedea nimic. Nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Mai mult, când ridică o pagină şi îi dădu drumul, aceasta rămase

țeapănă, perpendiculară pe carte, şi nu căzu, aşa cum se întâmplă în mod natural. Trebui să apese pe ea.

În fine, o închise şi pe aceasta când văzu că nu mai e nimic de descoperit. Desfăcu şi sulul.

Avea în față o stea în opt colțuri, înscrisă într-un cerc. Din centru plecau raze care se terminau fie în colțurile stelelor, fie mai jos, pe un cerc concentric, unde vârfurile stelare erau unite de câte două laturi egale. Exact în dreptul fiecăruia dintre aceste unghiuri formate de cele două laturi, era scris de mână, peste tot, acelaşi cuvânt: „Porta".

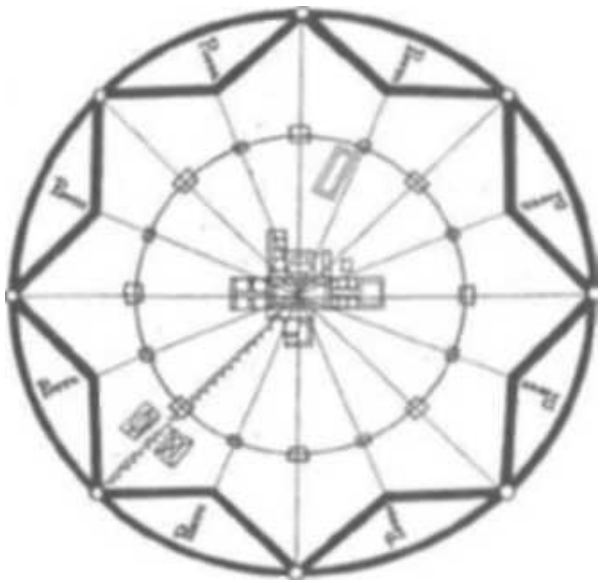

Charles privi cu atenție desenul. Dacă acelea erau porți, iar desenul central, schema uneia sau a mai multor clădiri, însemna că avea în față planul unui oraş. Un oraş utopic. Pe cercul cel mic erau desenate ceea ce păreau a fi chiar porțile acestuia. Charles nu ştia să existe un asemenea oraş. Cu optsprezece porți dispuse circular. Să fi fost acesta Ciudad Blanca, „Oraşul alb"?

Îşi auzi din nou stomacul şi simți un gol imens sub stern. Era clar ca nu avea să găsească dezlegarea acolo,

mai ales cu criza hipoglicemică care se întrezărea. Aşa că se hotărî să lase asta pentru mai târziu. Împachetă totul şi ieşi din cameră. Auzi uşa închizându-se după el. Acelaşi zgomot cu care se deschisese. Ca să se convingă, apăsă pe clanță. Era încuiat.

Capitolul 105

— Una dintre plăcerile colaterale ale bibliotecii noastre este că putem, spre deosebire de alți muritori, să avem privilegiul de a mânca întocmai cum o făceau grecii şi romanii în Antichitate, fură primele cuvinte pe care le auzi Charles, încă din momentul în care păşi pe scara circulară care ducea la parter. Pentru că, între toate bijuteriile pe care le găzduim, continuă uriaşul cu entuziasm, avem şi părțile pierdute din cartea lui Apicius – asta ca să încep cu ceva despre care ştie toată lumea. Cum bine ştii, în această culegere unică de rețete, care a supraviețuit, nu sunt trecute cantități.

— E doar un caleidoscop, o succesiune de feluri de mâncare. O listă aproape infinită, completă Charles, care, ajuns la mijlocul scărilor, cobora cu atenție, de teamă să nu se împiedice.

Concentrat la propriii paşi, cu cele două cărți şi sulul în mâini, nu apucă să întrebe nimic, aşa cum nu apucă nici să arunce o privire în încăperea spre care tocmai cobora.

— Da, se auzi şi vocea piticului. Asta pentru că în a doua parte, cea care nu există decât la noi, Apicius face o descriere amănunțită a modurilor de preparare. Aici regăsim şi cantitățile care trebuie folosite.

— Ca să nu mai spunem, continuă pe acelaşi ton binedispus uriaşul, că noi am păstrat inclusiv secretele celor 12 autori de *opsartutikon*-uri, cum se numeau cărțile de bucate în Grecia antică, aşa cum sunt ei enumerați de Atheneus în dialogurile sale nostalgice numite *Deipnosophistae,* o enciclopedie de maxime şi cugetări din epocă.

Charles, care ajunsese la baza scării, nu părea să mai asculte ce spunea gazda sa. Rămase cu gura căscată, încercând să cuprindă şi să înțeleagă tot ce se petrecea în încăperea principală a casei.

— Dar nu numai atât, continuă uriaşul, care nu păruse sa bage în seama starea perplexă în care se găsea invitatul său. Avem şi multe cărți care descriu în amănunt cum se gătea în Roma imperială.

După ce rămase pentru un moment blocat, Charles păşi în camera imensă ca un somnambul, aidoma motanului din desene animate care urmăreşte traseul aburului aromat al mâncării, şi continuă ca teleghidat să facă turul încăperii în care o scenografie foarte aproape de descrierile banchetelor antice sau ale ospețelor medievale din filme care țin mai degrabă de genul fantasy aranjase scena unui viitor ospăț. Pe două laturi care porneau din dreptul uşii de la intrare se întindeau, de-a lungul pereților laterali, mese interminabile, fiecare cu câte un rând de scaune doar în partea dinspre perete, astfel încât viitorii comeseni să îi poată vedea pe cei de pe latura de vizavi. În dreptul fiecărui scaun erau puse, unul peste altul, vase de lut de forme diferite, ulcele mai mici şi mai mari, vase pentru oase, castronaşe cu apă şi lămâie pentru spălat pe mâini şi câteva tipuri de pocale şi urcioare. Chiar la intrare, pe o masă mare, cupe de argint îşi aşteptau invitații. A treia latură era cea mai spectaculoasă. Plină cu mâncare aşezată pe mai multe niveluri, o masă foarte complicată pe care se aglomerau de-a valma zeci şi zeci de feluri de mâncare era dominată de etajere ciudate în formă de semicerc ce construiau planurile succesive pe care erau aşezate bunătățile, în funcție de ordinea, importanța şi noblețea lor.

Chiar în centru, pe o masă suplimentară, un măgar de bronz din Corint, pe roți, susținea două coşuri, de-o parte şi de alta. Într-unul se amestecau măsline verzi, de diferite dimensiuni şi forme, unele cu sâmburi, altele fără, unele umplute cu te miri ce feluri de legume, altele cu plante aromate. În celălalt, măsline negre, şi ele de diferite forme şi dimensiuni, dar mai austere în ceea ce priveşte variantele umplute, pentru că, nu-i aşa? să umpli o măslină neagră ar fi o impietate. Coşurile erau

completate cu câteva tipuri de pastă din acelaşi fruct, cu ingrediente ciudate, tratate care cu *garum* şi oțet pur, care cu *hydrogarum* sau *oeonogarum* sau *oxygarum,* care cu *defrutum* sau *liquamen,* care cu un amestec delicat şi bine proporționat din toate astea. Măgarul ducea pe cap două tăvi. Pe marginea fiecăreia dintre ele era inscripționat *Omnes Libri.* Podul de argint care unea tăvile prezenta participantului la ospăț alte câteva elemente care țin de *gustatio,* adică antreul sau *hors-d'œuvre.* Aici dominante erau dormicele glazurate cu miere şi tăvălite cu generozitate în bobițe de mac. Pe platourile de argint sprijinite de capul măgarului, fel de fel de cârnați încă sfârâiau, întrucât capul măgarului era încălzit de focul din interior, întreținut de o minisobă în care se completau cărbuni prin botul întredeschis al patrupedului de bronz. Dintre multele feluri de cârnați nu lipseau *lucanicae,* cei mai celebri cârnați afumați ai Romei. O subtăviță susținea semințe de pin şi de rodie, pentru a compensa gustul tare al cărnii tocate.

— Asta e ce cred eu că e? întrebă Charles, care depăşise primul şoc.

— Ce crezi că e? întrebă uriaşul.

— Măgarul din *Satyricon.* De la ospățul lui Trimalchio.

— Întocmai, spuse piticul. Bravo! Haide, să îți prezint mai departe minunățiile de aici. Apropie-te, că nu te muşc. Mai degrabă va trebui să o muşti tu pe ea. Râse el, încântat de propriul joc de cuvinte.

Şi o luă de la începutul mesei, de la stânga la dreapta. Charles se apropie. Nu înainte de a fura o măslină neagră din coşul măgarului. Simți un puternic gust de peşte fermentat. La început avu o senzație îngrozitoare, dar după ce şi-o învinse, aroma pe care măslina i-o lăsase în gură i se păru incredibilă. Piticul observă expresiile contradictorii care se succedaseră pe chipul lui Charles şi simți nevoia să explice:

— Tocmai ai gustat o măslină opărită în *garum. Garum*-ul este cel mai celebru sos al romanilor, care nu lipsea

aproape din nicio mâncare. La limită, când se terminau rezervele de *garum,* îl puteai înlocui cu *liquamen.* Sau, dacă nu îți puteai permite să cumperi *garum,* înlocuitorul său mai ieftin era perfect. *Garum*-ul este un sos care se face din sânge şi măruntaie de peşte, peste care se toarnă sare. Cu cât e mai rară specia de peşte, cu atât mai special va fi *garum*-ul. Dacă pui măruntaie şi sânge de sturion, peştele ăla care seamănă cu un dinozaur, rămas nu se ştie cum din preistorie, o să ai cel mai bun *garum,* care se cheamă *haimation.* Oricum, orice fel de peşte ai pune, trebuie să îl laşi la soare cam două trei luni şi să amesteci o dată pe zi. Bacteriile care se adună îl fac să fermenteze. La sfârşitul procesului separi peştele lichefiat de pasta care rămâne pe fundul vasului. Pasta se cheamă allec şi *e garum*-ul sărăntocilor şi al soldaților. *Garum*-ul făcut la fabrică – şi cea a lui Umbricus Agathopus era cea mai bună din întregul imperiu – era ținut în nişte vase speciale cu robinet. Pe acolo curgea, după procesul îndelungat de fermentație, cel mai bun *garum.* Dacă nu ai *garum,* pui *liquamen,* care se prepară la fel, dar e făcut din peşti mici întregi, nu doar din măruntaie şi sânge. Nu exista masă romana fără *garum.* Nu exista rețetă fără acest sos. Romanii nu suportau carne în forma ei naturală. Spre deosebire de greci. Grecii mâncau carnea oricum. Cea prăjită, ne spune Aristotel, e pentru barbari. Un om de gust o va prefera fiartă. Romanii erau decadenți. Orice imperiu ajuns la un anume stadiu de sofisticare caută ineditul, insolitul. Asta se obține prin căutarea senzaționalului în orice. În special în mâncare. Romanii căutau să facă jocuri intelectuale, mâncare deghizată în altă mâncare. Nu numai în privința felului în care era prezentată, ci şi a felului în care te surprindea când o gustai. Că tot ai pomenit de Petroniu, iată şi aici un iepure în formă de cal înaripat, de Pegas, sau acest peşte fără peşte.

Spuse asta arătându-i o pastă neagră, aranjată pe un platou în formă de peşte.

— Ei bine, aici e pate de ficat cu *liquamen.* Ficatul a fost fiert în *defrutum,* care e must, redus cu o treime prin fierbere. Aşa ne învaţă Varro şi Columella. Sigur, Pliniu, un alt ghid fenomenal, în special pentru băuturi şi sosuri, zice că reducţia e la jumătate. *Defrutum*-ul se mai numeşte şi *caroenum* sau *sapa.* Fiecare dintre aceste variante depinde de reducţia mustului. Puteam folosi şi *passum*-ul, care e vin din struguri stafidiţi, presaţi de mai multe ori după ce au stat consecutiv la soare. A fost inventat în Knossos şi îi plăcea Minotaurului. De fapt, ăsta e sosul pe care l-am adăugat la creveţii aceştia trecuţi prin miere uşor fermentată, spuse piticul, punând mâna pe un crevete şi apropiindu-l de nasul lui Charles, pe care-l îndemnă să guste.

Acesta se jenă puţin, dar privirea insistentă a piticului îl făcu să cedeze. Muşcă un pic, şi o aromă combinată, dulce-acră, atât de caracteristică bucătăriei clasice greceşti şi romane, îi invadă întreaga cavitate bucală. Lui Charles îi plăceau foarte mult combinaţiile de dulce şi iute din mâncărurile asiatice, în special din cea indiană. Gustul de peşte îi făcea uneori probleme, iar aici părea să fie nelipsit.

— Şi ca să încheiem cu sosurile, zise piticul, care aşează crevetele înapoi pe tavă, *hydrogarum*-ul se obţine din *garum* tratat cu apă, *oenagarum*-ul, din *garum* tratat cu vin dulce sau must, iar *oxygarum*-ul, din *garum* tratat cu oţet – aşa cum le spun şi numele. Mai avem, în fine, *muslum*-ul, care e vin amestecat cu miere. Când Octavian Augustus l-a întrebat pe Polio Romilius cum de a ajuns la o sută de ani şi arată atât de bine, acesta a răspuns că toată viaţa s-a tratat cu *muslum* pe interior şi ulei de măsline pe exterior. *Muslum*-ul e varianta superioară a *passum*-ului. Mai există un sos care se cheamă *amulamum.* Asta e făcut din grâu fiert şi scăzut în cinci rânduri de ape. E preferatul lui Cato şi e folosit să îngroaşe mâncarea.

Cum piticul renunţase, pentru moment, să prezinte

mâncărurile şi făcea o trecere în revistă generală a sosurilor, Charles o luă spre centrul mesei, încercând să ghicească ce e fiecare fel de mâncare.

— Un ingredient absolut esențial în mâncarea anticilor l-a constituit celebrul *silphium.* Pliniu îi dedică acestei ierburi un capitol întreg. La un moment dat, era atât de prețios, încât valora greutatea sa în aur. Era păstrat în trezorerie alături de pietrele şi metalele prețioase. La un moment dat a dispărut cu totul. Se pare că Nero a fost ultimul roman despre care se ştie să se fi desfătat cu această mirodenie. Se găsea într-un singur loc, în Cyrenaica – Libia de azi. Romanii nu s-au gândit că o să extermine specia asta. Erau atât de disperați să o pună în orice fel de mâncare, încât până la urmă nu au mai găsit-o. Au consumat-o de tot. Până la urmă au importat ceva asemănător de prin India. O plantă care se cheamă *asfoetida.* Noi am conservat multe dintre cărțile pierdute, dar, cum nu suntem vrăjitori, n-am conservat semințe de plante dispărute. Cu toate astea, mâncărurile pe care le vezi aici, în special acest țipar de stâncă, un soi de rechin mai mic, în sos de afine şi tocana asta sărată de porc, cu chimen şi coriandru, fenicul şi leuştean, cu cimbru, vin şi must şi oțet, au *asfoetida* din plin. Şi peştele ăla în crustă de coriandru a fost injectat cu această plantă, care are calități esențiale la masă.

Aici piticul făcu o pauză, ca să prelungească suspansul:

— Nu faci pârțuri de la ea.

Cum Charles nu reacționă în niciun fel, piticul luă poza unui actor şi începu să declame:

— Pârțuri, înțelegi? Aere, vânturi sau băşini. Există pârțuri care se pot dovedi false. E periculos. Mai bine fără, spuse piticul, care se ridică în vârful picioarelor şi începu să recite:

Mâncăcios, scăpăcios
pârțâit, cufurit,

cu miros necăcios
de din jos, ne-ai trăsnit!
Băligos, găunos,
urdinos –
arde-mi-te-ar foc sfințit,
dacă-n dos laşi prisos
puturos
şi cu fundul pleci mânjit!

Charles urmări uimit numărul piticului şi auzi nişte sughițuri în spate. Uriaşul râdea cu lacrimi.

— Scuze, spuse printre sughițuri, scuze, îmi cer… scuze. De fiecare dală când fratele meu recită poezioara asta din *Gargantua şi Pantagruel,* cartea care mi-a dat numele, mă prăpădesc de râs. Şi a mai învățat o poezie.

— Da. Una dintre cele pierdute pentru totdeauna. A poetului pirat François Villon. Care a zis că abia în ştreang va şti bietu-i grumaz cât trage cuiul la necaz. Asta se numeşte *Romanța băşinii diavoleşti.* Poate ți-o recit data viitoare, când îmi mai perfecționez pronunția franțuzească.

Charles îşi dădu seama că trebuie să facă un compliment. Zise ce îi trecu prin cap:

— Excelent interpretată. Acum înțeleg că tu erai cel mai potrivit să interpretezi rolul din *Urzeala tronurilor,* aşa cum mi-ai spus.

Se făcu linişte dintr-odată. Chipurile celor doi redeveniră foarte serioase. Cum Charles începuse să se panicheze la gândul că spusese ceva ofensator, cei doi se mai abținură puțin, ca apoi să izbucnească într-un râs convulsiv. Râdeau cu atâta poftă, încât se molipsi şi Charles. Râseră o vreme, apoi Charles se apropie de figurile dominante ale mesei. Un păun, cu pene cu tot, şi un mistreț întreg, umplut. Se întoarse spre pitic şi întrebă:

— Ăsta e celebrul porc troian?

— Întocmai, zise piticul, care încerca să se oprească

din râs. Asta e capodopera bucătăriei greco-romane. Grecii l-au inventat. Numele îi vine de la calul troian, cu care şiretul Ulise a provocat căderea Troiei. E o păcăleală, pentru că înăuntru sunt cârnați de unsprezece feluri, cocoşei-de-munte cu creastă cu tot. Patru feluri de iepuri, ficat de fazan şi de bibilică, carne fragedă de miel şi porumbel. Şi câte şi mai câte. Legate cu şaizeci şi opt de mirodenii distincte, fierte şi proaspete, amestecate cu ou şi bine stropite cu *garum* de sturion. Asta va fi vedeta serii!

— Apropo, întrebă Charles, ce seară e asta?

— E o seară jubiliară pentru organizația noastră, răspunse uriaşul. Cei pe care i-ai văzut plecând au gătit toate astea. Va veni multă lume, cam peste două ore. Din păcate…

— Înțeleg, spuse Charles. Nu fac parte din organizație.

— Sper că replica mai corectă este nu încă, spuse uriaşul. Dar nu pleca până nu guşti din ce e mai interesant pe aici.

— Să gust din toate astea? întrebă Charles.

— Măcar un pic din ce contează, interveni piticul, doar te-am invitat la prânz. Şi să ştii că păunul ăsta e din plastic. E un gest. Nici romanii, care o luaseră razna, nu îl mâncau. Gătit, e oribil. Carnea i se strânge şi devine tare ca piatra. De aia îl puneau pe masă cu pene cu tot. La un moment dat, nu se mai mulțumeau doar cu lucruri neobişnuite. Mergeau şi mai departe. Aşa au început să apară în meniu țestoasa, limba de flamingo, capul de privighetoare, tocănița de vrăbii, copita de cămilă şi creierul de țestoasă. Ugerul şi vulva scroafei care încă nu făcuse pui concurau cu cele ale scroafei care făcuse deja un rând, în materie de delicatese supreme. La fel se lăudau că mâncau meduze şi porumbițe, balenă şi papagali colorați. Noi nu am putut să facem aşa ceva. Ni se pare stupid, crud şi sălbatic. Am reconstituit mâncarea esențială a epocii, ca să păstrăm o tradiție de mult dispărută, dar fără cruzimile ei.

— Totuşi, interveni uriaşul, grecii au inventat gastronomia. E incredibil. Poporul care a inventat democraţia, care a creat cultura înaltă, a inventat şi arta de a găti şi de a mânca. Romanii erau nişte barbari până au învăţat de la greci câte ceva despre mâncare. Tot ce ştiau să gătească era o fiertură de orz, un fel de *porridge.* De altfel, bucătăria romană a început să fie serioasă abia odată cu importul cărţilor de bucate şi al bucătarilor din Grecia.

Piticul îi prezentă pe rând lui Charles celebra *sala cattabia,* făcută cu mentă uscată, sămânţă de ţelină pisată, ghimbir mărunţit, coriandru proaspăt, chimen şi măcriş, leuştean şi nucşoară, explicându-i că nu exista mâncare în epocă să nu conţină cel puţin zece condimente şi ierburi diferite. La ele se adăugau, în tigaie, carne de pui, de capră şi miez de pâine *picentina,* făcută din grâu spelt, ţinut la muiat timp de nouă zile şi transformat apoi într-o cocă frământată în sos de vin, stafide, ulei, oţet şi miere, toate băgate împreună la cuptor. Îl îmbie cu feluri variate de patine, de la cea obişnuită până la cea cremoasă, fiartă în pătrunjel, lapte şi miere, de la patina de sparanghel rece, alternată cu cea fierbinte din ierburi aromate şi muştar, pentru ca, în cele din urmă, aventura în zona patinelor să se încheie cu cea de trandafiri şi măduvă, cu bucăţi întregi de anşoa, fierte în lapte şi muguri de pin. Fu nevoit să guste şi *patella* făcută în maniera lui Lucreţiu, cu peşte crud în centrul vasului şi ceapă verde, roşie şi albă, cu *corona bubula* şi miere, oţet şi *defrutum,* stropită din plin cu *liquamen.* Fu îmbiat şi cu zeamă neagră de peşte, numită şi *zomateganon,* cu leuştean şi piper, ulei şi *garum,* oregano şi ouă crude vărsate în ea, un pic de *kykeon* din acela în care Circe a amestecat brânză, şi orz, şi vin pramnian, şi miere dulce şi nezaharisită, dar fără ierburile care i-au transformat pe marinarii lui Ulise în porci.

Îl mai îmbiară cu ton toronanean recomandat de Archestratus, pui umplut cu ierburi şi măsline, varză aşa

cum mâncau atenienii, coriandru şi miere şi *asfoetida,* însoțită de roluri de orz, macrou în usturoi şi ficat *à la* Oxyrhynchus, după numele autorului rețetei, şi brânză de capră fragedă, amestecată în crema de linte fiartă cu coriandru şi nucşoară, chimen şi măcriş, şi spată de porc cu brânză înmuiată în vin dulce, şi pui part, şi rinichi tăiați şi umpluți cu douăzeci de ierburi aromate, cusuți la loc şi aruncați pe grătar, şi câte şi mai câte. Cel puțin douăzeci de tipuri de stridii, cele mai multe cu coriandru, pentru că, aşa cum a spus Roger Bacon, coriandrul prelungeşte viața, asezonate cu muştar, condiment esențial pentru romani, atât de important încât în edictul lui Dioclețian din 301 e decretat ca fiind aliment, nu condiment şi ridicat la rangul de avuție națională. Pentru ca la desert să îi ofere prăjituri alexandrine – dintre care *itria* e făcută cu susan şi miere şi e de două tipuri, *ryemata* şi *lagana –,* patină de pere, dulciuri deliene cu *kokkoru* – smochine uscate prăjite împreună cu alune de pădure –, budincă de miere numită *hyposphagma,* inventată de marele bucătar Erasistratus, şi, în fine, clătitele celebre în întreaga Grecie antică şi atât de populare încât erau vândute la spectacolele de teatru şi pe străzile Atenei de către vânzători ambulanți.

Pentru ca, într-un final, să îi ofere mai multe tipuri de vin, îndoite în proporții mai mici sau mai mari cu apă, după obiceiul roman, pe care Charles le refuză rând pe rând, pretextând că trebuie să conducă maşina.

Nu scăpă fără să guste măcar o gură din vinul roşu cu gust de miere şi ambrozie, nectar al zeilor cu care Odiseu i-a îmbătat pe ciclopi. Piticul jură că vinul este identic cu cel pe care Maron de Ismaros i-l dăduse lui Ulise.

Capitolul 106

Agentul Stewart McCoy avea o rezistență neobişnuită la rele tratamente. Se oferise voluntar de mai multe ori, în misiuni sinucigaşe. Fusese torturat de două ori, în Irak şi într-o misiune a forțelor speciale în Mexic. Nu refuzase apoi un experiment cu droguri psihotrope şi exerciții de privare de somn şi dezorientare. Era, cum lui însuşi îi plăcea să spună, purceluşul de Guineea al serviciilor secrete americane. Era mic de statură şi slab, cu o mustață stufoasă şi păr bogat. N-ai fi zis că reuşise să îşi ucidă torționarii din Irak şi pe cei mexicani după ce fusese supus, zile în şir, unor chinuri inimaginabile. Îi ucisese pe toți, rând pe rând, cu mâinile goale. Toți cei care ştiau ce suportase se ridicau instantaneu când McCoy intra într-o încăpere. Dintr-un amestec de respect şi admirație. Uneori, şefii lui se întrebau dacă nu cumva agentul avea o foarte pronunțată latură masochistă, dacă nu suporta cu plăcere aceste experiențe extreme, de fapt.

Se învoise pe loc când Caligari îi spusese ce trebuie să facă. Un elicopter îl aduse la fermă, de unde avea să plece spre bază împreună cu resturile teribilului animal dezmembrat de furia Gulbrandsenilor. După ce fusese bine instruit asupra misiunii, Caligari îi trimisese un SMS lui Mabuse: „Încă un incident. Avem un supraviețuitor". Ținuse să precizeze că „acesta nu e în stare de şoc, ca alții. Pare destul de senin". „Cu tot respectul", îi răspunsese Mabuse, tot prin SMS, „eu sunt singurul în măsură să decidă asta".

Trei ore mai târziu, McCoy era împins, pe un scaun cu rotile, în burta monstrului subteran în care era ascunsă secția de psihiatrie a bazei.

Îi explicaseră că trebuie să reziste oricărui fel de tratament. Îi montaseră o cameră şi un microfon minuscule, printr-o operație destul de complicată, pe care o făcuseră chiar în elicopter. Camera minusculă fusese

cusută sub pielea capului, lângă ureche, iar lentila liliputană fusese lipită de firele părului. Microfonul fusese injectat cu un pistol special sub piele, tot în spatele urechii. Nu puteau ascunde aparatura de supravegheat sub haine, pentru că primul lucru pe care îl făcea doctorul era să îi îmbrace pe pacienți cu haine sport – ceva între trening şi halat de spital –, create după un design propriu.

Caligari privea îngândurat cum aghiotantul dispare împingând scaunul în interiorul seifului.

— Nu trebuie să îți faci griji, spuse Petra. E bine instruit. Şi la cel mai mic semn că viața îi e pusă în pericol sau că Mabuse merge prea departe, intervenim.

— În primul rând, nu sunt deloc sigur că doctorul e cine zici tu că e. Dacă ai dreptate, o să ne lămurim destul de repede. Mă îngrijorează posibila reacție a lui McCoy. S-ar putea ca în momentul în care tragem semnalul să fie prea târziu. Are dreapta ca o menghină. Patru oameni au încercat să îi descleşteze mâna de pe gâtul unuia dintre mexicanii ăia. Nu au reuşit decât după ce i-au făcut o injecție care să îi relaxeze muşchii.

Capitolul 107

Gustase câte ceva din aşa-zisele bunătăți ale banchetului greco-roman. Câte o înghițitură din felurile care i se păruseră mai interesante. Se umflase atât de tare încât se lăsase pe spate şi avu o pornire îngrozitoare de a-şi descheia nasturele de la pantaloni şi cureaua, dar îi rezistă, din politețe.

Cei doi frați stăteau aşezați în fața lui când Charles spuse că e atât de sătul, încât timp de trei zile nu va băga nimic în gură. Îl priveau cu curiozitatea cu care studiezi pisica primită cadou, aşteptând să îi urmăreşti primele năzbâtii, în direct.

— O să plec, spuse Charles. Mulțumesc foarte mult. Ce sunt astea? întrebă profesorul în timp ce indica lucrurile pe care le scobise din măruntaiele faraonului.

Atât piticul, cât şi fratele său ridicară din umeri.

— De aici încolo noi nu te mai putem ajuta, spuse uriaşul. Ți-am spus tot ce trebuia să îți spunem.

— Ei, nu chiar tot, răspunse Charles. Nu mi-ați spus unde e biblioteca asta. Pe care insulă e. Tot aşa cum nu mi-ați spus ce legătură are mama mea cu asta. Dar, mai presus de toate, nu mi-ați spus de ce această organizație a voastră, care a avut un sens la un moment dat, dar care astăzi mi se pare caducă, de vreme ce cărțile sunt prezervate şi salvate în atâtea locuri, încă mai există. Şi de ce nu faceți publice toate cărțile pe care pretindeți că le aveți? Mi se pare că miroase a beție de putere, adăugă Charles, care se ridicase între timp de pe scaun şi, cu cărțile în mână, se îndrepta spre uşă. Le-ați salvat. Excelent, pot să înțeleg asta. Dar acum, egoismul ăsta de a le păstra doar pentru câțiva inițiați mi se pare că se transformă exact în contrariul motivului pentru care ați înființat Omnes Libri.

— Cel puțin începi să iei ipoteza asta foarte în serios. E un prim pas. Te conduc, spuse uriaşul.

Piticul se repezi la Charles şi îl strânse cu căldură în braţe. Pe Charles îl trecu un fior plăcut, ca şi când s-ar fi despărţit de o persoană dragă, un frate. Pe drumul spre parcare, uriaşul îi răspunse parţial la întrebări:

— Lumea nu este încă pregătită pentru o descoperire atât de mare. Nu vrem să transformăm probabil cea mai mare revelaţie din istorie într-un motiv de comerţ deşănţat. Cât priveşte dizolvarea noastră, ne-am gândit de multe ori să păstrăm doar biblioteca şi să ne retragem. De-a lungul timpului, însă, am învăţat câte ceva. Am asistat la distrugeri ale cărţilor, aceste receptacule în care este depozitată întreaga valoare de care este capabilă rasa umană, accident atât de singular, vai, în întregul univers, rezultat atât de neobişnuit al hazardului şi, din acest motiv, atât de contradictoriu şi de irepetabil. Distrugeri mai presus de orice imaginaţie. Nu doar din cauza accidentelor. Nu doar din cauza focului sau a inundaţiilor, ci în special din cauza prostiei nesfârşite şi a ticăloşiei, cealaltă faţă a colosului de carne şi organe, care devine uneori un pitic deformat, din lut şi ţărână. Ştii că apocalipsa, în greceşte, înseamnă distrugere? Dar înseamnă şi revelaţie. O promisiune de înnoire. De schimbare totală. *Cărţile Sibiline*, aflate acum în posesia ta, plâng sfârşitul unei lumi, pe care îl prevestesc, şi laudă începutul uneia noi. Un ciclu. Orice religie nouă, înlocuită ceva mai demult de politică şi, mai recent, de cultura gadgetului, promite o renaştere, abia după ce rade tot ce a existat înainte. De asta ne e teamă, de apocalipsele astea succesive, pe care le-am trăit şi continuăm să le trăim, de talibanii care distrug vestigii milenare doar pentru că creierul lor microscopic s-a mâncat pe sine însuşi, a putrezit în ideologia infectă pe care tot el a creat-o! Cât timp Shiva va dansa de fericire pe mormântul lumii pe care a distrus-o, noi trebuie să fim aici, ca să asigurăm o breşă, o gaură de vierme între cele două universuri, o trecere în lumea cea nouă. Ştii câte biblioteci am salvat? Alexandria a fost doar începutul. Ştii

câte biblioteci am pierdut? Pentru că nu am ştiut să ne mişcăm? Sau pentru că nu am ajuns la timp? Cataclismele astea au fost provocate şi de accidente, dar mai ales de natura dezastruoasă a omului, care simte nevoia să regăsească, la răstimpuri, un fel de puritate pierdută în sălbăticie. Să pornească de fiecare dată de la zero. Distrugerea unei cărți sau a unei opere de artă poartă în ea un mesaj sinistru. Cei care fac asta nu au treabă cu obiectul în sine, ci cu ceea ce reprezintă el. Distrugând lucrurile cele mai de preț, încearcă să ne distrugă memoria. A noastră şi a întregii noastre civilizații. Lumea trebuie să înceapă odată cu ei. De asta Inchiziția a ars atâtea cărți. De asta naziştii au ridicat ruguri. De asta s-au pus tunurile pe biblioteca de la Sarajevo. De asta Pol Pot şi-a pus oamenii să distrugă orice urmă de carte dintr-o țară întreagă.

Charles îl privea cu atenție pe uriaş. Pasiunea cu care vorbea îl transformase. Nu se putea abține să nu gândească că din acest tip de pasiune se naşte exact acea dorință distructivă despre care vorbea acesta. Pasiunea creației şi cea a distrugerii sunt una şi aceeaşi. Doar semnul se schimbă. Un cerc vicios. Dar uriaşul se pornise şi era clar că nu se va opri până nu îşi va încheia monologul. Aşa că lui Charles nu îi rămânea decât să asculte.

— Cărțile i-au deranjat întotdeauna pe dictatori şi pe liderii religioşi. Pentru mine sunt unul şi acelaşi lucru. Eşti de origine română, după tatăl tău. Ei bine, la voi, pe țărmul Pontului Euxin, a fost exilat marele poet roman Ovidiu. De ce? Pentru că îndrăznise să îi pună mâna pe picior Iuliei, nepoata lui Octavian Augustus. În consecință, toate operele sale au fost scoase din orice bibliotecă publică din Roma şi distruse. De fapt, *Ars amatoria* a lui Ovidiu mai e arsă, de-a lungul istoriei, în piața publică. O fac Savonarola, la Florența, în 1497, şi nişte popi, în 1599, la Londra şi Canterbury. Cărți la mâna unor cretini. Tot Augustus îl exilează pe Cassi

Severus şi ordonă confiscarea tuturor cărților scrise de acesta, cu care ridică apoi ruguri. La fel se întâmplă cu *Istoria* lui Timangene din Alexandria, care e arsă în public în urma unei procesiuni în care autorul e acuzat că nu recunoaşte în aceasta măreția împăratului. Tot la Roma, cenzura a luat-o la un moment dat razna, împotriva magiei, model care va fi depăşit cu mult în Evul Mediu, când Biserica Catolică, mult mai sălbatică decât cenzorii imperiului, va arde pe rug nu numai cărțile, ci şi pe autorii lor. Dar asta s-a întâmplat şi înainte. Domițian, de exemplu, a ordonat uciderea lui Thrasea Paetus şi a lui Helvidius Priscus, odată cu distrugerea operelor acestora, acuzându-i de crimă de lezmaiestate. Tiberiu îi condamnă la moarte pe autorii care i-ar fi lăudat în operele lor pe Brutus şi Cassius sau l-ar fi vorbit de rău pe Agamemnon, un personaj, cum ştii, imaginar. Grecii înşişi au făcut asta. Spartanii l-au exilat pe Archiloc şi i-au distrus cărțile de poezie. Atenienii au dat foc, chiar în Agora, cărților lui Protagoras. Au avut şi creştinii partea lor de suferință când Dioclețian a poruncit distrugerea textelor sacre, în timpul marii prigoane. De fapt, toată problema e aici. Odată ce o religie sau un dictator stabilesc că o carte e sfântă şi de origine divină, ca Biblia sau Coranul, restul devin inutile, dacă repetă învățăturile acestora, sau periculoase, dacă le contrazic.

— Exact ca în povestea cu califul Omar.

— Exact! Goebbels va spune că tocmai cărțile reprezintă legătura cu spiritul diabolic al trecutului. Cărțile sunt distruse pentru că sunt o amenințare la adresa unei ideologii sau a unei culturi considerate superioare şi, deci, mai pure. E o contradicție aici. De ce cineva mai puternic s-ar speria de cineva mai slab? Pentru că orice fel de disidență sau de părere critică pune sub semnul întrebării ideologia oficială, sapă la însăşi rădăcina ei, îi distruge aura mesianică. Vrei să îți enumăr o listă nesfârşită de biblioteci dispărute? Unele pentru veşnicie, altele, prea puține, însă, salvate de organizația

noastră. Biblioteca Palatină, înființată de același Augustus, organizată în două săli, una pentru scrierile grecești, alta pentru cele romane, în flăcări. La fel ca și sora ei, cea de lângă Poarta Octavia. Marea bibliotecă Ulpia, ridicată de împăratul Traian, în centrul Forului roman, care conținea 20.000 de volume, arsă complet în secolul al V-lea. Biblioteca Capitolină, Atheneumul roman, biblioteca Pantheonului, a lui Sextus Iulius Africanul, Biblioteca Păcii, a lui Vespasian – toate au pierit. Știi că în jurul anului 350 existau la Roma 28 de biblioteci publice? Unde sunt toate astea acum? Ce s-a ales de tot ceea ce conțineau? Cu cât e mai săracă lumea fără cărțile din ele? Ultima distrugere a unei biblioteci a fostului imperiu i se datorează barbarului Alaric, care în 410 jefuiește toate bibliotecile orașului și folosește papirusurile pe post de torțe, pentru a-și lumina orgiile.

— Apoi începe nenorocirea din Evul Mediu, spuse Charles, care intrase din nou în jocul uriașului.

— Cu Evul Mediu e ceva ciudat, spuse acesta. Timp de aproape 1.000 de ani, până la Renaștere, Evul Mediu a produs cam tot atâtea cărți câte produceau Roma și Grecia într-un an. Poveștile alea cu bibliotecile din mănăstiri, de care e responsabil și prietenul nostru Umberto Eco…

— Și el e membru al Ordinului?

— La întrebarea asta nu îți pot răspunde, zise uriașul, cu subînțeles. Nu am voie să divulg membrii în viață ai organizației noastre. Mai ales dacă fac parte dintre cei 72 de înalți frați, adăugă el, dându-și ochii peste cap.

— OK, zise Charles, râzând. Am înțeles. Spuneați că mistifică istoria?

— Nu. N-am spus asta. Biblioteca lui imaginară, care e, de bună seamă, inspirată de biblioteca noastră, cred că este evident asta, nu a existat în Evul Mediu. Nu ar fi fost posibilă. Au existat, în mănăstiri, călugări care copiau manuscrise și care desenau acele superbe iluminări și ilustrații marginale. Dar în întregul Ev Mediu au fost

câteva sute. O mănăstire sau o abație deținеau câteva cărți. Erau foarte scumpe şi foarte greu de găsit. Majoritatea erau legate cu lanțuri groase, în biblioteci minuscule. Cartea lui e, de bună seamă, o uriaşă metaforă. Dar ai întrebat de ce nu ne retragem. Hai să sărim peste întregul Ev Mediu, ca să nu zici că suntem anacronici. Şi peste aşa-zisa epocă modernă. Să ne oprim direct în secolul XX. După relativul calm al secolului al XIX-lea, secolul războaielor pentru independență, lumea părea că începe să fie un loc decent, locuibil, ca să spun aşa. Şi ce a urmat în era tehnologiei? Când am început cucerirea spațiului. Când lumea s-a micşorat, datorită comunicării. Peste 200 de milioane de oameni ucişi, atât în războaie, cât şi de către regimuri criminale. Fără precedent în istorie. Despre cărți, ce să mai vorbim. Hai să-ți dau câteva exemple. Aşa cum îmi vin în minte. Aleatoriu. La 25 august 1914, nemții atacă biblioteca Universității Catolice din Leuven, în Belgia. Sunt arse 300.000 de cărți într-o singură zi. Manuscrise vechi, incunabule. O chestie din asta cinică a istoriei face ca aceeaşi bibliotecă să fie atacată şi de nazişti, în 1940. Sunt distruse în această a doua tură 900.000 de cărți. În cei 25 de ani autoritățile munciseră din greu să reconstruiască biblioteca şi să o îmbogățească. Se spune, de altfel, că numai în fosta Uniune Sovietică, invazia germană a distrus 100 de milioane de cărți. Atenție! Nu numai că nu e o exagerare, dar eu consider că numărul e mult subestimat. Doar în Italia, al Doilea Război Mondial s-a soldat cu pierderea a peste două milioane de cărți. Dintre acestea, în jur de 50.000 erau manuscrise unice şi de negăsit niciunde în altă parte. Am salvat de aici câteva sute, poate. Restul au dispărut pentru totdeauna. Când armata americană a invadat Japonia, în 1945, în întreaga țară rămăseseră doar 5.000 de cărți. Cinci mii. Întreaga cultură scrisă a Japoniei fusese rasă de pe fața pământului. De aia şi-au şi reinventat istoria cum au vrut. Ştii că toate poveştile alea cu samurai, inclusiv

codul *bushido,* sunt pure invenții?

Charles dădu afirmativ din cap. Ştia.

— Ca să rămânem în prima jumătate a secolului, în Europa de Vest, nemții au înțeles că nu e OK să distrugă cărțile. Nu erau, în fond, un popor de barbari. Printre ei erau şi oameni educați. Ce n-au distrus, în special scrierile evreieşti, au confiscat. De la opere de artă din cele mai mari muzee ale lumii până la cărți. Numai din Polonia, armata germană a confiscat şi transportat mai mult de 16 milioane de volume, adică 80% din fondul de carte al țării. Foarte puține s-au întors după război. Multe dintre ele au fost distruse sau sunt definitiv pierdute. La Paris, de exemplu, întreaga bibliotecă cehă a fost devalizată şi au dispărut 144 de cutii cu cărți. Toate cărțile bibliotecii universitare din Atena, toate bibliotecile din Slovenia, Biblioteca Națională a Serbiei, din Belgrad, rase de pe fața pământului. La Belgrad, nenorocirea a fost dublă, pentru că au dispărut cele mai importante mărturii ale civilizației slavilor de sud, manuscrise unice, de o valoare inestimabilă, zeci de mii. Ştiai că nemții au locuit o vreme în casa lui Tolstoi de la lasnaia Poliana? Nu s-au lăsat până nu au distrus biblioteca imensă a autorului, inclusiv manuscrisele rare şi variante ale romanelor sale. Au pângărit până şi rămăşițele lui, pe care le-au dezgropat. La fel au făcut cu casele în care au locuit Puşkin şi Cehov. La Kiev, nemții au ars patru milioane de volume. 700.000 numai la Smolensk. Înainte de război, în Polonia funcționau 251 de biblioteci cu peste un milion şi jumătate de volume. Adică mai mult de jumătate dintre toate scrierile evreieşti din Europa.

Charles îl privea cu gura căscată pe uriaş. Bineînțeles, ştia despre holocausturile cărților, dar niciodată nu îşi pusese problema câte au fost distruse sau câte au dispărut de fapt.

— Nemții au comis atrocități, dar le-au şi suportat. La Berlin, Biblioteca de Stat a pierdut două milioane de cărți. Biblioteca din Bonn a pierdut peste 75% din fondul

de carte. La Darmstadt, unde era o bibliotecă celebră pentru cantitatea impresionantă de incunabule şi manuscrise vechi, au pierit sub bombardamente 800.000 de cărți. Tot bombardamentele au distrus, la Frankfurt, o jumătate de milion de cărți. Tot atâtea la Dresda. Şi la Dortmund. 600.000 la Hamburg. La München, în cele patru biblioteci principale, au fost distruse ceva mai mult de un milion de cărți. Aş putea continua aşa cu ce s-a întâmplat în prima jumătate a secolului, dar n-are rost. Hai să vedem ce s-a întâmplat după război. Că cică s-a instalat pacea. O lume mai bună avea să renască după atrocitățile din cele două războaie. Să vedem. Mao Zedong a lucrat ca bibliotecar în tinerețe. Nu ştiu dacă ştiai asta. Dintr-un motiv sau altul a început atunci să urască orice carte, orice avea, cât de cât, de-a face cu înalta cultură. O fi fost umilit de către cititori sau şefi – habar n-avem. Cert e că în 1950 ordonă autodafé-uri în întreaga țară. Furia sa împotriva literei scrise va culmina cu Revoluția Culturală, pe care văd că astăzi oameni care par normali o ridică în slăvi. Am auzit o doamnă, patroană de agenție de publicitate, culmea, de origine română, care are acum businessuri în Singapore. Un paradis al non-violenței imediate şi al continuei violențe guvernamentale, o dictatură, lăudând facilitățile pe care statul le oferă investitorului străin. Într-o conferință pe care cucoana asta a ținut-o în fața unor tineri dintr-o corporație, şi-a început discursul lăudând fraza: „Să înflorească o mie de flori. Să înflorească o mie de şcoli de gândire”. Ființa asta sinistră, care îi învață pe tineri să iubească dictaturile, doar pentru că protejează investițiile unor oameni de afaceri veroşi, pe lângă că e o notorie fostă turnătoare a Securității, e şi incultă ca o nucă. Fraza e citată greşit. Mao a spus să înflorească o sută de flori şi de şcoli de gândire, nu o mie. Iar sensul acestei deschideri aparente a fost scoaterea la lumină a disidenților, care au şi fost arestați şi ucişi sau reeducați, ca urmare a acestei campanii. Revoluția Culturală a distrus sute de milioane

de cărți. Numai în provincia Liaoning au fost distruse aproape trei milioane de cărți până în 1966. În Cambodgia, khmerii roşii au distrus orice carte pe care au putut pune mâna. Şi aici cifrele sunt aproximative. Se vorbeşte despre două milioane de cărți şi două milioane de oameni. Omul şi cartea. Şi nu mai suntem în Evul Mediu, ci în 1979. Foile cărților au devenit foițe în care se înveleşte tutunul pentru țigări, marfă de contrabandă. Cei care nu ştiau să le citească le fumau. Sute de milioane de cărți au fost distruse din ordinul direct al lui Pinochet. La 25 august 1992, forțele sârbe ale generalului Mladici au pus tunurile pe Biblioteca Națională a Bosniei-Herțegovina. Trei zile au tras tunurile. Aici avem o poveste admirabilă. S-a creat un lanț uman de intelectuali care, cu riscul de a fi ucişi, au salvat ce se putea salva. Probabil câteva sute de mii de volume din totalul de 1,5 milioane. Ruşii, cu toate păcatele lor, au creat o cultură imensă. Şi au avut scriitori gigantici. Ca în orice țară în care oamenii nu prea aveau cum să se distreze, cărțile erau alternativa de a evada dintr-o realitate sinistră. Aşa că toate fostele state sovietice, după destrămare, erau pline de biblioteci. La începutul războiului, Cecenia avea peste o mie de biblioteci, care conțineau peste 11 milioane de volume înregistrate. Astăzi n-a mai rămas aproape nimic din ele. Doar în 1994, bombardamentele ruseşti de la Groznîi au distrus aproape trei milioane de volume.

Charles îl privea cu tristețe pe uriaş, care se oprise.

— Să ştii că aş putea continua aşa până mâine-dimineață. Dar cred că e timpul să mă întorc. Începe să vină lumea.

Charles întoarse capul spre parcare. O primă maşină ajunsese. Din ea coborâră trei persoane care salutară din cap şi trecură pe lângă ei. Înțelese că, din motive de discreție, uriaşul nu făcuse prezentările. Erau doi bărbați şi o femeie. Femeia avea pălărie şi chipul acoperit cu voal. Când trecu pe lângă el îl atinse cu umărul. Fără să ştie de

ce, Charles privi lung după ea. Uriaşul îi întrerupse o senzație ciudată pe care nu şi-o putea explica.

— Încă mai crezi că organizația noastră trebuie să se dizolve?

Charles dădu ruşinat din cap. Uriaşul îi întinse mâna. Palma lui Charles părea mâna unui bebeluş, îngropată între degetele nesfârşite ale acestuia. Se îmbrățişară.

— Ai grijă de tine! fură cuvintele pe care le mai auzi Charles, înainte de a trânti portiera.

Râmase cu degetul pe butonul de pornire al motorului, dar nu îl apăsă, pentru că femeia din grupul celor care coborâseră din maşină se întorsese spre el, în timp ce îşi aştepta rândul pentru a se îmbrățişa cu uriaşul. Apoi făcu un gest, din tot corpul, o mişcare bruscă, care îi produse profesorului o senzație de frig instantaneu. Tremura ca să îşi gonească frisonul. Habar n-avea ce era cu reacția aceea organică. Părea că recunoaşte acel gest, dar nu îşi amintea de unde. Mai stătu o vreme, până ce oamenii dispărură după colțul casei, apoi decise că oboseala era de vină. Sau întâlnirea aceea ciudată. Sau mâncarea atât de definitiv dominată de gustul de peşte fermentat. Într-un târziu, porni.

Capitolul 108

Întâlnirea care tocmai se terminase îl tulburase într-o mare măsură pe profesor. Venise cu multe întrebări şi plecase cu şi mai multe. Uriaşul nu îi spusese nimic despre ce trebuia să facă cu cele două cărți şi nici care era adevărata poveste a mamei sale. Părea, acum, de netăgăduit că Biblioteca exista cu adevărat. Dar unde era acea insulă? Era totuna cu Ciudad Blanca? Charles era foarte obosit şi confuz. Nu înțelesese nici reacția pe care i-o produsese femeia aceea. Îşi căută telefonul şi îşi aminti că e mort. Uitase să îl încarce. Îi ardea buza după o țigară. Îşi aminti că uitase țigările la acea improvizată agenție de informații utile. Decise să se întoarcă, poate fata mai era acolo.

Ajunse în câteva minute şi trase în fața casei. Observă, însă, că pancarta care garanta un răspuns corect pentru orice întrebare despre Huntington dispăruse. Se gândi că, probabil, o împachetau seara, ca să nu dispară sau, cine ştie, să nu se deterioreze. Lăsă maşina în parcare, urcă cele câteva trepte şi bătu la uşă. Nu aşteptă mult şi auzi paşi. Apoi yala descuindu-se. O doamnă trecută de şaptezeci de ani, zdupeşă şi zâmbitoare, deschise. Charles era nedumerit – se aştepta să îi deschidă fata pe care o întâlnise mai devreme.

— Îmi cer scuze, îi spuse femeii, pe un ton prietenos, am fost mai devreme aici, la agenția dumneavoastră. M-a ajutat o domnişoară foarte drăguță. Aş vrea să ştiu dacă mai e pe aici. Ştiți, mi-am uitat țigările de foi.

— Trebuie să fie o confuzie, spuse femeia, nu locuieşte nicio tânără aici.

Şi făcu gestul de a închide uşa. Dar Charles interveni imediat:

— Nu se poate. Poate că nu locuieşte aici, ci doar lucrează pentru dumneavoastră. Nu îmi vreau decât țigările. Sunt în drum spre Princeton şi îmi arde buza. Nu

ştiu dacă aveți habar cum e să fii dependent de plăcerile astea, încercă el, convins că femeia nu ştia de vizită şi, probabil, nu avea niciun chef să fie deranjată de un străin la acea oră.

Femeia redeschise uşa larg şi îl măsură din cap până în picioare. Părea că îi cântăreşte credibilitatea. Într-un final zâmbi larg.

— E imposibil, spuse. Eu nu m-am mişcat de acasă de două zile. Vă spun că faceți o confuzie.

Cum pe chipul bărbatului din fața ei se aşternu o expresie de nedumerire, femeia, foarte amabilă, vru să îl ajute să se convingă. Părea un om foarte elegant, un pic rătăcit poate, dar nu vreun bandit care să îi pună viața în pericol.

— Ştiți că şi eu am studiat doi ani la Princeton? Cu mult timp în urmă.

— Atunci poate că l-ați cunoscut pe tatăl sau pe bunicul meu, se repezi Charles, încântat că găsise o legătură. Bakerii stăpânesc acolo matematica de trei generații.

— Baker ați spus? Sunteți nepotul profesorului Baker?

— Întocmai, răspunse Charles. L-ați cunoscut?

— Nu personal. L-am văzut de câteva ori prin campus. Dar am auzit multe despre el. Era o somitate. Vedeți, eu am început şcoala medicală, dar m-am îndrăgostit şi am rămas gravidă. Mă rog, o poveste lungă. Vreți să intrați pentru o cafea? Sau un ceai?

— Nu, mulțumesc, răspunse Charles. Trebuie să ajung acasă. Dar v-aş fi recunoscător dacă mi-aş putea recupera țigările.

Femeia îl invită să intre.

— Cred că am nişte țigări, dacă sunteți atât de disperat.

Nu aşteptă ca Charles să răspundă şi dispăru în bucătărie, unde se auzi cum căuta insistent prin mai multe sertare. Rămas în hol, lui Charles i se puse un nod în gât. Deşi arhitectura casei era identică cu cea pe care o

vizitase mai devreme, nimic din ce văzuse el nu mai era la fel. Nici modul în care erau zugrăviți pereții, nici mobila, nici aranjamentele florale, nici tablourile de pe pereți. Când femeia se întoarse victorioasă cu un pachet de țigarete Marlboro, îl văzu pe Charles privind nedumerit din pragul camerei de zi, în care era convins că îşi lăsase mai devreme țigările.

— V-ați convins acum? întrebă femeia. Uitați, am găsit restul ăsta de țigări Dar vă previn: ar putea fi uscate. Stau acolo de câțiva ani. Pentru când mă mai vizitează fiul meu.

Charles nu răspunse nimic. Nu înțelegea ce se întâmplase. Oare puteau exista două case identice? Nu era cu neputință. Probabil că greşise strada. Vru să plece cât mai repede, ruşinat, şi să îşi ceară scuze, dar o maşină de pe drum lumină pentru scurtă vreme partea din dreapta a holului care ducea spre dormitoare. Văzu pentru câteva secunde un tablou. Se apropie ca să îl vadă mai bine în semiîntuneric. Femeia, care îl urmărea cu privirea, înțelese că vrea să vadă tabloul şi îi aprinse lumina. Pe perete era exact poza fetei cu care vorbise mai devreme. Cea care îi dăduse adresa casei de lemn.

— Şi atunci fata asta drăguță cine e? întrebă Charles.

— Eu.

I se părea că îi țiuie urechile şi că nu auzise prea bine. O privi şi nedumerit.

— Da. Sunt eu. Cu aproape cincizeci de ani în urmă, spuse bătrâna zâmbind. Eram frumoasă, nu-i aşa?

Charles încercă să proceseze tot ce i se întâmpla. Bineînțeles că nu era ea. Era victima unei farse care probabil avea de-a face cu întreaga aventură din acea zi în Huntington, orăşelul acela ciudat. Dar decise că nu era cazul să insiste. Habar n-avea cum schimbaseră atât de repede întregul decor al casei, dar era convins că asta se întâmplase.

— Superbă, spuse Charles în timp ce se îndrepta spre uşă. Dar şi acum arătați fenomenal.

În fond, femeia aceea fusese amabilă cu el. Nu avea niciun rost să se apuce să o ia la întrebări. Aceasta îl conduse până la uşă şi îi întinse pachetul de ţigări.

— Îmi pare rău că nu rămâneţi un pic. Poate data viitoare când mai treceţi pe aici.

— Da. Poate data viitoare.

— A, staţi o secundă. Să vă dau şi nişte chibrituri, spuse femeia, care se întinse spre frigiderul de pe care culese o cutie de chibrituri.

Capotul i se depărtase de corp, iar de-a lungul gâtului şerpuia o cicatrice de forma unui basilisc pregătit să înghită un copil. Pe Charles îl trecu un val de transpiraţii reci. Mulţumi vag şi ieşi repede din casă. Inima îi bătea să-i spargă pieptul când se urcă în maşină. Demară în trombă şi în câteva minute era din nou pe Oakwood Road. Se întorcea să îi ceară lămuriri uriaşului şi să afle cine era femeia cu voal care îl privise atât de fix. Ajunse în parcare. Total schimbată. Mâncată de buruieni. Drumul abia se vedea. Trase în faţă şi coborî din maşină. Avea în faţă o construcţie care fusese odată cabana impunătoare, din bârne, pe care o vizitase în urmă cu o oră. Acum era total dărăpănată. Prin crăpăturile pereţilor se putea vedea până în grădină. Ocoli casa şi se îndreptă spre scenă. Doar podiumul mai rezista. Auzi un zgomot în parcarea din faţă şi alergă într-acolo. Un om al străzii, care împingea un cărucior, se oprise în faţa maşinii sale.

— Ajută-mă şi pe mine, spuse vagabondul.

— Sigur, spuse Charles, care îşi scoase portmoneul şi îi întinse o bancnotă de 20 de dolari.

Vagabondul căscă ochii mari, în semn de satisfacţie.

— Ai habar ce s-a întâmplat cu cei care locuiau aici?

— Aici a fost odată un circ ambulant, răspunse vagabondul, fericit că poate livra ceva în schimbul banilor. Am fost şi eu când eram foarte tânăr. Cu fratele meu. Şi se încruntă când îşi aminti de fratele său. Da. Cred că în casă locuia trupa. Era un pitic foarte simpatic aici. Mi-a făcut nişte scamatorii. Mi-a scos monede de aur

din nas. Cam asta îmi amintesc. Şi că, din când în când, ne lăsau să ne jucăm în curtea aia din spate. De câteva ori ne-au şi hrănit, pe mine şi pe frate-miu. Dar după aia au plecat.

— Ai habar când a fost asta? întrebă Charles.

— Trebuie să fie vreo patruzeci de ani de atunci.

SFÂRŞITUL PĂRȚII A TREIA

Intermezzo

Încercă să se sprijine de balustradă, dar aceasta era atât de abruptă încât fu cât pe ce să se prăbuşească peste trepte. Se sprijini cu întregul corp, apoi se ajută şi de cealaltă mână. Reuşise să oprească inerţia şi să împiedice căderea. Dar capul nu voia să îl asculte. Experimenta un soi de vertij, cum nu i se mai întâmplase vreodată. Se aşeză cu grijă pe marmura rece. Uriaşa casă a scărilor, luminată discret, îi întărea senzaţia de vomă. Scara se apropia şi se depărta de el. Iar treptele îşi schimbau, tremurând, consistenţa şi numărul, într-o mişcare continuă. Închise ochii şi se lăsă uşor pe spate.

Cardinalul favorit al papei tocmai ieşise de la Sfântul Părinte. Ştia că vestea pe care acesta i-o dăduse, numai lui şi în deplină confidenţialitate, cu doar câteva momente în urmă, era reală, aşa că decizia Suveranului Pontif nu mai putea fi întoarsă. În condiţii normale, ar fi făcut tot ce îi stătea în putinţă să îi schimbe decizia. Îi era clar, însă, că e prea târziu.

De mai bine de şase ani, Benedict al XVI-lea îl alesese pe el drept persoana cea mai de încredere din cadrul Bisericii. Chiar dacă decizia încălca uzanţele, devenise un fel de secretar permanent al acestuia şi confesorul său cel dintâi. Dar, cel mai important, Ratzinger îl asculta întotdeauna cu foarte mare atenţie. Părerile sale erau de multe ori tăioase, uneori de-a dreptul ireverenţioase. Dar erau întotdeauna clare, decente şi argumentate perfect. Îi fusese greu să accepte oferta acestuia la început, pentru că îl considera un papă retrograd. Iar el luptase dintotdeauna pentru o reformă decisivă şi rapidă a Bisericii. Dar apreciase cu atât mai mult invitaţia

Suveranului Pontif. A considerat atunci că doar un om superior poate să îşi aducă aproape oamenii care au toate şansele să îl contrazică. Asta îl făcuse să accepte. Asta şi speranța că, în ciuda aparențelor, poate nu era totul pierdut pentru Biserică, a cărei hemoragie de adepți părea de neoprit din cauza refuzului şi a neputinței de a se moderniza.

Aprecia statura intelectuală a papei, dimensiunea vădit estetică a relațiilor sale cu lumea. Dar nu lipsiseră conflictele. Fusese de mai multe ori pe punctul de a-l părăsi şi de a se întoarce în dioceza sa, dar de fiecare dată, după discuții furtunoase cu Suveranul Pontif, renunțase. Cea mai gravă dintre crize, o ceartă din care nu se gândea că va mai putea ieşi, fusese numirea arhiepiscopului Salvatore Fisichella ca preşedinte în ceea ce s-a numit Consiliul Pontifical pentru Noua Evanghelizare. Nu de misionariat de Ev Mediu avea nevoie Biserica, susținuse cardinalul, care îşi vedea năruite toate eforturile. Urlase la însuşi papa, chiar în naosul celei mai importante biserici a Romei, San Giovanni al Laterano. Se înroşise atât de tare la față văzând că efortul său de ani fusese inutil, încât papei îi fusese frică să nu facă atac de cord chiar acolo, în catedrala cea mai importantă dintre toate, mama tuturor bisericilor din lume. Dar, ca şi în alte dați, Ratzinger îl convinsese că tocmai de aceea avea nevoie de el, pentru că exprima o poziție foarte puternică în sânul Bisericii, poziție care lui îi rămânea deocamdată străină, deşi o înțelegea perfect.

Acum, însă, papa îi anunțase intenția sa de a se retrage. Vestea îl lovi ca trăsnetul. Paralizase acolo, în mijlocul încăperii. Părea o statuie grecească din care timpul scursese orice urmă de culoare. Alb ca varul, începuse să tremure. Era un scandal, un lucru de neconceput. De mai bine de 700 de ani, niciun papă nu renunțase de bunăvoie la funcție. Ultimul fusese Celestin al V-lea, fondatorul ordinului Celestinilor. Un papă slab şi

un papă-lapte. N-avea niciun fel de relație cu puterea. Exista o superstiție cu privire la retragerea sa. Plângăcios şi dezamăgit de lipsa sa de autoritate, şi-a consumat scurta papalitate la Neapole, departe de Roma, şi a găsit ca scuză principală pentru retragerea sa „perversitatea celorlalți". A sfârşit prost, pentru că succesorul său, Bonifaciu al VIII-lea, s-a temut să nu se întoarcă, în chip de antipapă, şi l-a aruncat în temniță, unde bietul Pietro Angelerio, fost Celestin al V-lea, şi-a dat destul de repede obştescul sfârşit. Atât de tare i-a marcat povestea sa pe cei care i-au urmat la tronul lui Petru, încât, de atunci, nimeni nu şi-a mai luat numele de Celestin şi nici măcar nu a mai schițat vreun gest de retragere, de frica unei sorți asemănătoare. Numai rostirea numelui său crea asupra următorilor papi efectul pe care îl avea, în secolul al XVIII-lea, asupra actorilor, rostirea numelui „Macbeth" – piaza rea. De atunci, un singur papă a mai demisionat. E vorba despre Grigore al XII-lea, care a fost nevoi să o facă pentru a întrerupe schisma apuseană, care ajunsese, la un moment dat, în situația ridicolă de a da Bisericii trei papi simultan.

Cardinalul avusese o presimțire îngrozitoare cu o jumătate de oră mai devreme, când se ciocnise în uşa anticamerei de individul acela dubios, cu jumătate de față arsă. Acesta tocmai ieşea. Era singur, de această dată. Îl mai văzuse de două ori la Sfântul Părinte, o dată însoțit de două persoane cu îmbrăcăminte şi diplomate de contabili şi o dată de o înaltă față bisericească din străinătate, cu mutră de urangutan, pe care o ştia foarte bine. Prima oară se auziseră țipete din încăpere. Şi, cu siguranță, vocea răstită nu era a papei. În ziua aceea, după plecarea oaspeților dubioşi, Benedict s-a arătat indispus şi a rămas în apartamentele sale. Încercase în zadar să îl descoasă în legătură cu motivul circului de mai devreme. Se oferise să cheme poliția, într-un mod discret, sau chiar pe unul dintre şefii serviciilor secrete, la care avea intrare directă. Papa a refuzat orice fel de dialog

şi a cerut să fie lăsat în pace. Trecuseră mai bine de opt luni de atunci, dar din acea seară ceva se schimbase fundamental la Sfântul Părinte. Părea că îşi pierduse definitiv liniştea. Era din ce în ce mai obosit şi mai palid. A doua vizită survenise cu mai puțin de trei luni în urmă. Individul cu fața ca a lui Nicky Lauda venise însoțit de episcopul din San Pedro Sula. Un individ pe care îl auzise personal spunând, după ce exagerase cu sângele lui Hristos, într-o seară ecumenică din capitala Mexicului, că „nimic nu se compară cu un cur de copil de cinci ani". Disperarea din ochii papei crescuse după cea de-a doua întâlnire, iar accesul său la Sfântul Părinte fusese drastic restricționat. Abia în acea dimineață papa îl chemase insistent în apartamentele sale.

Aşa cum şedea pe trepte, îşi aminti incidentul cu bărbatul ars şi înțelese că decizia din acea seară avea legătură cu individul acela unsuros.

Coborî în fugă treptele, ca şi cum şi-ar fi revenit brusc, dându-şi seama că avea de făcut ceva ce nu admitea amânare. Ajuns în stradă, deschise telefonul mobil şi formă.

— Eşti acasă? întrebă cardinalul.

— Nu, răspunse vocea de la celălalt capăt al undelor, cu un ton binedispus. S-a întâmplat ceva?

— Trebuie să te văd urgent.

— Sună cu nişte prieteni în oraş. Vino şi tu. Vorbim aici, pe terasă.

— Unde eşti?

— La Pergola, răspunse adjunctul şefului celei mai importante agenții de informații din Italia, AISI.

PARTEA A PATRA

Schwarze Milch der Frühe wir trinken dich nachts
wir trinken dich morgens und mittags wir trinken dich abends
wir trinken und trinken
Ein Mann wohnt im Haus der spielt mit den Schlangen der schreibt
der schreibt wenn es dunkelt nach Deutschland dein goldenes
Haar Margarete
Dein aschenes Haar Sulamith…{33}

Paul Celan

Aproape de finalul celui de-al Doilea Război Mondial. Ruinele bombardate ale unui orăşel de la graniţa dintre Polonia şi Germania. Un soldat german rămas singur, rătăcit de compania sa, înaintează, cu mâinile tremurându-i pe puşcă, pe lângă zidurile unei biserici din care n-a mai rămas în picioare decât clopotniţa. Vede ceva mişcându-se. Apoi o reflexie oţelită luceşte în noapte. Se ia după umbră. Încă doi paşi. Întinde puşca spre soldatul polonez care, la auzul clănţănitului armei, îngheaţă. Soldatul german duce arma la ochi. Degetele, cuprinse parcă de Parkinson, nu vor să îl asculte. Într-un târziu, atinge trăgaciul. „Stai!" se aude o voce tunând de nicăieri. „Pe ăsta n-o să mi-l omori!" Se uită în jur. E beznă şi pustiu. Soldatul polonez se întoarce uşor, cu mâinile ridicate. Cei doi se privesc îngroziţi. Fiecare caută în privirea celuilalt dacă şi el, la rândul său, a auzit vocea. Nu e nimeni şi, totuşi, cineva a vorbit. Într-o limbă care nu e a nici unuia din ei, dar pe care

o înțeleg amândoi. Adânc, în interiorul fiecăruia, amândoi ştiu cui îi aparține vocea aceea. Soldatul german, cu puşca încă la ochi, întreabă, ca pentru el: „Warum?" – De ce?. „Pentru că pe Józef o să-l fac papă al Bisericii mele", tună vocea. Germanul lasă arma jos, iar polonezul coboară, la rândul său, mâinile şi o ia, cu spatele înainte, spre vale. Se împiedică şi cade. Se ridică. Împleticit, se îndepărtează uşor şi dispare în ceață. „Eu sunt Joseph, Doamne", răspunde germanul şoptit, de parcă i-ar fi teamă de propriile vorbe. „Cu mine ce gânduri ai?" – „Da, şi tu eşti Joseph". Răspunde vocea. „Şi tu o să fii papă."

Povestire apocrifă

Capitolul 109

Charles nu înțelegea nimic. Încercă, o vreme, să găsească o explicație logică, dar acea seară fusese atât de neobişnuită, încât, nevoit să fie atent la drumul slab iluminat, împinse, pur şi simplu, acele gânduri undeva în limbul minții sale, în cutiuța cu materiale pentru mai târziu. Pe măsură ce drumul începea să redevină civilizat, un alt gând îl înlocui pe cel de dinainte şi o fotografie a lui Rocio, învelită în inimioare roz, a cărei dulcegărie îl surprinse până şi pe el, i se instală în fața ochilor. Apăsă accelerația până la podea.

Când ajunse acasă, se repezi atât de puternic în uşă, încât nu observă că, vizavi de intrare, o maşină era pe jumătate urcată pe trotuar. Unul din cei doi indivizi care le salvaseră viața lui şi Ximenei, cu două seri înainte, supraveghea casa.

După o serie de sărutări şi îmbrățişări, cei doi îndrăgostiți apucară să-şi mai şi spună câte ceva. Rocio insistă ca Charles să guste câte ceva din minunățiile pe care le pregătise. Deşi trecuseră mai mult de trei ore de la festinul aproape obscen la care acesta participase, încă se simțea umflat. Dar nu putea s-o refuze pe femeia aceea. Rocio îl aşteptase cu drag, entuziasmată la gândul că avea să-l răsfețe culinar. Se forță să mănânce din toate felurile, fără să uite s-o complimenteze la fiecare înghițitură. Pentru fiecare compliment era premiat cu câte un sărut. Mâncarea pregătită de Rocio era delicioasă, mult mai bună decât orgia greco-romană, despre care nu ştia ce să spună – existase cu adevărat sau era doar rodul imaginației sale? Bila uriaşă pe care o simțea în stomac înclina balanța spre prima variantă, dar, la halul în care i se scurtcircuitaseră sinapsele, nu mai putea fi sigur de nimic.

Avea nevoie de ceva care să îl readucă în realitate. Or, Rocio nu îl ajuta deloc. Ba din contră. Aşa că decise să

facă un lucru foarte practic. Cum îi promisese lui Cifarelli să-i trimită piesele lui Eschil, o întrebă pe iubita sa dacă avea ceva împotriva să îl ajute. Aceasta se dovedi atât de încântată, încât Charles interpretă asta ca pe o dorință a ei de a-l cunoaşte mai bine, de a se implica în viața lui. I-ar fi fost foarte greu să îi explice, fie şi evaziv, ce era cu cărțile vechi din sufragerie. Era înconjurat de atâta mister şi neîncredere, încât avea nevoie de un punct de sprijin. Se apucă să-i povestească tot ce trăise în ultima săptămână şi jumătate, de la momentul în care pornise spre Mexic.

Exact pe asta mizase Socrate. Doar că nu se aşteptase să fie atât de simplu. Şi nu se aşteptase ca sora lui să se îndrăgostească de profesor. Ziua aceea fusese cea mai proastă zi din existența lor comună. Rocio afişase întreaga zi un zâmbet tâmp. Nu putuse discuta cu ea. La un moment dat, dispăruse. Se întorsese după patru ore, coafată, aranjată şi cu unghiile făcute într-un fel foarte modern, care îl nedumerise şi mai tare pe Socrate. Încercase să o trezească la realitate, interzicându-i să plece din nou la profesor acasă. Era dispus să renunțe la acel mod de a obține informațiile. Putea trece la ceva mai extrem. Dar nu fu chip s-o țină în loc. În Rocio se trezise o tigroaică atât de sălbatică, încât Socrate se sperie şi o lăsă să plece. Orice tentativă de a-l constrânge pe Charles echivala, din acel moment, cu o ruptură definitivă cu sora sa. Se perpeli o vreme şi, pentru că nu putea să stea locului, se urcă în maşină şi porni spre casa profesorului. Ajunse chiar în momentul în care Charles parcase maşina şi se repezise înăuntru. Văzu mirat că cineva supraveghea casa dintr-o altă maşină. Stinse farurile şi scoase unul din cele două cuțite curbate pe care le purta în permanență asupra lui.

Capitolul 110

Columbus Clay, enervat că Charles nu îşi mai deschisese telefonul de ore bune şi mânat de intuiția ieşită din comun care îi guverna viața, se urcase în maşină şi o luase spre casa acestuia. Tot ce auzea în căşti de la microfoanele plasate în sufragerie erau scârțâituri, pocnituri, zgomote de paşi, iar la un moment dat, o muzică latino cam dulceagă. Aşadar, era cineva în casă. Poate profesorul se întorsese deja. Nu ştia exact de ce, dar trebuia să fie acolo. În timp ce se apropia, îl auzi pe Charles intrând. Fu mirat, în momentul în care ajunse, să vadă o maşină parcată foarte aproape de intrarea în casă. Opri la o oarecare distanță, nedorind să fie observat de cel care, în mod evident, supraveghea casa. Scoase, precaut, pistolul de la piept şi îl aşeză pe scaunul din dreapta. Apoi sună pe cineva şi ceru identificarea numărului de înmatriculare al maşinii din față. I se răspunse că numărul aparținea unei corporații petroliere din Texas.

La scurtă vreme, o altă maşină trase exact în spatele celei dintâi, pe locul gol dintre Oldsmobile-ul lui şi maşina al cărei număr îl verificase.

„Devine interesant”, îşi spuse polițistul, în timp ce trăgea cocoşul revolverului.

După ce cântări puțin situația, Socrate se năpusti la portiera maşinii din față. Dintr-o singură mişcare, imobiliză gâtul şoferului între tetieră şi cuțitul curbat.

— Întinde mâinile deasupra volanului în aşa fel încât să le pot vedea, spuse Socrate printre dinți.

Omul se execută.

— Şi acum spune-mi cine eşti şi ce cauți aici.

Omul nici nu apucă să răspundă, că o altă maşină, un SUV, trase pe peluza îngustă din fața casei. Patru bărbați înarmați cu puşti coborâră, sub privirile surprinse ale celor trei bărbați de pe partea cealaltă a drumului.

— Asta nu e deloc bine! Trebuie sa facem ceva. Dar pentru asta va trebui să iei chestia aia de la gâtul meu.

Doi dintre oamenii înarmați se opriră în fața uşii de la intrare, iar ceilalți doi ocoliră casa.

— Nu mai e timp, şuieră omul. Eu îi iau pe cei din spate.

Fără să mai stea pe gânduri, Socrate îndepărtă lama de la gâtul şoferului, ieşi din maşină şi se năpusti, traversând în fugă, asupra celor doi indivizi. Aceştia apucară să audă nişte paşi şi să vadă, cu coada ochiului, cum un individ negricios lăsa să cadă asupra lor două lame curbate, care luciră în lumina aruncată meschin de stâlpii de pe stradă. Era ultima lumină pe care o mai vedeau în această viață.

Columbus Clay nu apucase să pună mâna pe pistol, când văzu cum Socrate țâşneşte ca o panteră şi ajunge pe peluza lui Charles dintr-un singur salt. Văzu cum celălalt individ îl ajunge din urmă, dar o ia la stânga spre celălalt capăt al casei, pe urmele celorlalți doi. Scena începea să arate ca dintr-un film cu ninja. Privi cum Socrate, pe care Clay îl recunoscuse ca fiind cel care îi spărsese lui Charles biroul de la universitate, îşi roteşte brațele în săritură, pentru a folosi perfect inerția ca să poată crea o mişcare continuă, se roteşte în jurul propriului ax şi le retează celor doi gâturile în cădere. Sângele țâşneşte în toate părțile, iar cei doi se prăbuşesc. Mai văzu cum individul atinge pământul, se rostogoleşte în timp ce ambele cuțite se înfig în gâturile celor doi şi sunt trase tot dintr-o singură mişcare până sub buric. Columbus Clay nu mai văzuse pe cineva care să mânuiască nişte cuțite cu atâta dexteritate.

După ce îi despică pe cei doi, Socrate luă una dintre puşti şi se repezi spre spatele casei. Ajunse exact în momentul în care un glonț din pistolul cu amortizor trecea prin ochiul celui de-al patrulea asasin. Al treilea zăcea deja într-o baltă de sânge. Şoferul nu apucă să

reacționeze, că Socrate îi propti țevile puştii în ceafă. Omul ridică mâna cu pistolul în sus.

— Să nu facem prostii acum, spuse. Suntem amândoi aici ca să îl protejăm pe profesor. O să las încet mâna în jos. Cred că ar trebui să faci acelaşi lucru.

Socrate îndepărtă încet puşca de capul partenerului său întâmplător. Față în față, cei doi se priviră în ochi, fără să scoată vreun cuvânt.

— Ajută-mă să îi car la maşină.

Fără să răspundă, Socrate încuviință din cap.

Columbus Clay îi văzu pe cei doi cum încarcă cadavru după cadavru în SUV-ul cu care veniseră cei patru asasini. Apoi auzi, în liniştea nopții, vocea individului pe care nu îl cunoştea:

— Mă ocup eu de ăştia. Tu încearcă să ştergi urmele de sânge.

Spuse asta în timp ce scotea din maşină un pachet de cârpe, pe care i-l aruncă lui Socrate. Se urcă în SUV şi dispăru în scurt timp. Polițistul se întrebă ce ar fi trebuit să facă în acel moment. Cum Socrate se apucase de frecat scările din fața casei, Columbus Clay decise că era mai bine să urmărească maşina cu cadavre.

Capitolul 111

În timp ce, afară, doi demoni păzitori îl salvau de la o moarte sigură, Charles îşi sorbea din ochi iubita, care preluase întreaga sarcină a scanării voluminoasei culegeri cu cele 75 de piese ale lui Eschil. Întâi încercase el, dar, cum se dovedise foarte repede că avea două mâini stângi, Rocio preluase controlul. Charles îi povesti întreaga aventură, începând cu plecarea sa spre Mexico City, de-a fir-a-păr, şi, cam în momentul în care Rocio termina complicata operaţiune, încheie şi el de povestit. Omisese doar episodul întoarcerii la casa uriaşului, pe care îl blocase în memoria pasivă.

Charles fu surprins de reacţia iubitei sale, care nu părea impresionată de povestea lui şi continua hârjoneala cu el. Îl lua din când în când în braţe, îl săruta, pentru ca imediat să se întoarcă la scanner. Profesorul avu impresia că Rocio îi soarbe cuvintele din gură doar pentru că le rostea el şi că s-ar fi comportat la fel orice i-ar fi spus, chiar şi un basm. De fapt, era convins că Rocio considera expunerea lui exact asta – o poveste pentru copii.

— Gata, spuse Rocio în timp ce închidea scannerul. Poţi să trimiţi e-mailul! Eu vin imediat.

Se întoarse după câteva minute cu două farfurioare, fiecare cu câte o felie consistentă de *Pastel de Tres Leches* – „Prăjitură cu trei feluri de lapte” –, un dulce tipic din Honduras, primul lucru pe care învăţase să îl prepare după ce debarcase în Atlantida. Desertul avusese nevoie să se răcească în frigider, aşa că Charles nu ştia că urma şi acesta, după cele două cine, una agresivă şi ciudată, dar înecată de cultură, a doua uşoară şi delicată, plină de dragoste, dar care nu avea nicio şansă de a rămâne în istoria culturii. Insistă să îşi hrănească iubitul, mai întâi cu linguriţa, iar apoi, după ce acesta începu să scoată zgomote de plăcere, cu degetul.

— Ce facem acum? întrebă Rocio. Mergem sus?

Charles zâmbi şugubăț şi, lovit de un acces de romantism, începu să îi recite iubitei o poezie, într-o română cu o pronunție destul de aproximativă:

— Cu cât se-apropie clipa de plăcere,
Cu-atât sosirea ei vrem să s-amâne…
Căci chiar şi cea mai mică-ntârziere
E-un plus de timp ce nouă ne rămâne.

Să amânăm pe cât putem sărutul…
Gurile noastre-un timp să se mai caute…
Pe buza mării, când aşteaptă vântul,
Lopeții galerelor sunt flaute…

Spunea versurile în limba română şi apoi le traducea în engleză. Toate acestea, în timp ce se învârtea în jurul ei, se apropia şi se îndepărta, o privea în ochi, îşi apropia buzele de ale ei pentru a se îndepărta din nou când ea îi căuta sărutul. O mângâia pe cap şi o prindea de ceafă, îi ridica părul şi inspira adânc pentru a simți parfumul pielii ei, apoi o răsucea din nou, aducând-o sub el şi continuând jocul acela de apropiere şi îndepărtare continuă.

— Stai cu picioru-ntins, dar nu-ți fă pasul…
Deschide-ți aripa, dar nu-ți lua zborul.
Fii pasărea ce-şi pregăteşte glasul
Nu ca să-şi cânte, ci să-şi tacă dorul…

Abia sosită, clipa-i ca pierdută
Sub vraja ei noi ne dedăm risipei
Şi bem din apa ce n-o vrem băută…
Deci, să-ntârziem sosirea clipei.

Să-ndepărtăm pe cât putem curentul
Care străbate clipa de plăcere
Şi, amânând intenționat momentul.

Încheie poezia cu Rocio, care se înmuiase toată, la el în brațe, cu mâna sub spatele ei, uşor aplecați, ca într-unul dintre afişele filmului *Pe aripile vântului.* Era un fel de Rhett Butler care profita, o dată mai mult, de o altă Scarlett, la fel de tânără şi de fascinată de el precum cea originală, dar infinit mai frumoasă. Asta gândea, în timp ce îşi cerea scuze, în gând, de la Vivien Leigh. Şi de la Clark Gable. Privirea umedă cu care Rocio începuse să se piardă în vorbele sale îl subjugă şi pe el, definitiv. Ce noroc dăduse peste el! Ființa aceea perfectă era îndrăgostită lulea de el! O sărută lung, deşi pornirea lui fu mai degrabă să țopăie de fericire.

— Ce-a fost asta? întrebă Rocio, cu vocea tremurândă.

— Ți-a plăcut? întrebă Charles, care se lăsase să cadă pe canapea, cu ea răsturnată peste el.

— N-am auzit niciodată ceva atât de frumos. De aceea se cuvine să respectăm ce ai spus.

Se ridică înapoi în picioare şi se trase, chicotind, când Charles întinse mâna spre ea.

— Ai zis să amânăm momentul, spuse, iar auzind-o vorbind, Charles se simți precum peştii aceia care se pregăteau să devină *garum* pe mesele romanilor – pe cale de a se lichefia.

— E o poezie a unui autor român. Radu Stanca.

— Limba română sună minunat, spuse Rocio. E un fel de spaniolă cu accente mai dure. Bărbăteşti.

— Asta se datorează influenței limbilor slave, zise Charles, care era cât pe ce să se arunce într-o tiradă teoretică, dar Rocio îl salvă de ridicol cu un „zău?”, rostit cu gura țuguiată.

— E minunat, spuse ea. Mi-o mai spui o dată?

— Data viitoare. Acum trebuie să punem în practică prima parte.

— Aia cu amânatul?

— Da.

— Şi ce facem?

— Uite, trebuie să încerc să descifrez un mesaj. Mă ajuți?

— Ăla cu nebunii?

— Da.

Charles apăsă pe un buton, şi centrul părții de jos a bibliotecii se deschise şi se plie înspre cele două părți, până se lipi compact de partea din spate. Un televizor imens, ca un ecran de cinematograf privat, aşa cum sunt cele pentru proiecțiile private de la Hollywood, ieşi la iveală. Charles conectă telefonul la televizor şi începu să răsfoiască fişierul cu fotografii. Rocio se aşeză lângă el. Căută o fotografie a peretelui care să conțină toate numele. În cele din urmă, reuşi.

— Ce căutăm? întrebă Rocio, încântată să participe, din nou, la ceva ce făcea Charles.

— E ceva neobişnuit aici. Dacă baleiezi întregul text cu privirea, n-ai cum să-ți dai seama de un model, de o cheie sau de o nepotrivire. Am simțit din prima că e ceva acolo. E, cum să zic, o intuiție. Dar fie ne uităm la întreg, fie încercăm să luăm numele astea unul câte unul. Asta ne va lua o veşnicie. Columbus Clay ar fi fost perfect aici.

Capitolul 112

Columbus Clay zâmbi satisfăcut când îşi auzi rostit numele. În sfârşit, auzise versiunea lui Charles în întregime. Drumul pe care îl parcurgea maşina din față se dovedi destul de lung. Aşa că, în afară a se asigura că păstrează mereu o distanță suficient de sigură pentru a nu fi descoperit, dar şi suficient de mică pentru a nu-l scăpa din ochi pe asasinul care transporta cele patru cadavre, nu avea nimic altceva de făcut în afară de a asculta conversația din sufrageria profesorului.

La un moment dat, SUV-ul ieşi pe un drum lăturalnic, într-o zonă de dealuri înalte. Polițistul decise să reducă viteza. Nu mai trecuse nicio maşină pe lângă el de ceva vreme, aşa că trebuia să fie precaut. Stinse farurile. La una dintre curbe, văzu cum luminile maşinii din față se opresc mai sus, undeva la dreapta, unde începea un platou. Imediat după asta, dispărură în afara drumului. Urcă şi el, până văzu în depărtare nişte stâlpi de iluminat. Găsi în desiş o potecă şi îşi ascunse maşina acolo. Cu pistolul în mână, urcă vreo sută de metri pe jos. Se trezi în fața unui gard din plasă metalică. Împrejmuia un loc în care se aflau fel de fel de materiale de construcții. Niciun fel de inscripție care să indice natura locului. Semăna cu un şantier sau, mai degrabă, cu un depozit în aer liber. Nici în cuşca portarului nu părea să fie nimeni. Undeva în zare se vedeau luminile maşinii pe care o urmărise. Intră pe poarta lăsată deschisă, strecurându-se cu grijă, pentru a nu fi văzut. Merse de-a lungul unei stive de corniere metalice, care părea să nu se mai sfârşească. La capătul ei, îl văzu pe asasin scoțând cadavrele din maşină. Două gropi, pregătite dinainte, urmau să le înghită. După ce termină de aruncat leşurile, omul se aşează pe stiva de corniere şi scoase telefonul. În liniştea nopții, Clay auzi perfect ce spunea individul.

— Ai aflat a cui e maşina asta? A armatei? OK. Am

înțeles. Mulțumesc.

Tresari când auzi zgomotul făcut de ceea ce părea să fie o maşină grea, care venea dinspre poartă. Imediat, o betonieră, care traversa curtea prin centru, apăru în dreptul SUV-ului. Asasinul îl dirijă pe cel cu betoniera, până îl aduse cu spatele în dreptul gropilor. O mâzgă de ciment se prăvăli în cele două gropi. Cadavrele dispărură ca şi când nici n-ar fi existat vreodată.

— Mai rămâi un pic, spuse omul.

Şoferul încuviință din cap. Cel dintâi dispăru şi se întoarse cu o canistră de benzină. O turnă în interiorul maşinii şi pe deasupra ei. Apoi înmuie o cârpă în benzină şi o îndesă în rezervor. Aprinse capătul cârpei.

— O să se ocupe băieții mâine-dimineață, spuse în timp ce se grăbea să urce în betonieră.

Aceasta nu ieşise încă pe poartă, când SUV-ul, care începuse să ardă din ce în ce mai mult, explodă, aruncând în aer bucăți de metal. Columbus Clay se adăposti sub nişte corniere ieşite în exterior. După ce păru clar că se terminase cu chestiile grele care cădeau din cer, ieşi din cazemata improvizată şi se îndreptă spre poartă. Aceasta era închisă cu lacătul, aşa că trebui să se chinuie puțin să sară gardul. Îşi agățase pantalonii când trecuse primul picior de cealaltă parte, iar când îl trecu şi pe al doilea, auzi un zgomot lung de material care se sfâşie. Cu pantalonii atârnându-i, o luă la fugă spre locul unde îşi lăsase maşina. Intră pe potecă şi o luă în jos, în pădurea care începea să se îndesească. Maşina dispăruse. O căută în toate părțile. Degeaba. Transpirat tot, abia putând să mai respire, se aşeză pe o buturugă, să-şi tragă sufletul şi să-şi adune gândurile. Habar n-avea cine ar fi putut să îi fure maşina. Nu de maşină îi păsa lui. Oricum era o rablă care îşi dăduse de mult duhul şi care bântuia fantomatic şi destul de ilegal şoselele. Dar asta însemna că nişte criminali periculoşi ştiau că el e acolo.

Ieşi în mijlocul şoselei cu pistolul în mână, încordat la

maximum, pentru a auzi orice fel de sunet nenatural în pustietatea aceea. O luă în jos pe şosea, dar, la câteva zeci de metri, văzu o altă potecă dispărând în pădure. Îşi dădu seama că acela era locul în care îşi lăsase maşina. Noaptea toate drumurile forestiere par la fel. Urmă poteca şi îşi găsi Oldsmobile-ul aşa cum îl lăsase. Urcă şi începu să respire controlat, ca un bolnav care tocmai suferise un atac de panică. Nu era cazul lui. Dar respiratul acela regulat, care trebuia scăzut treptat în intensitate, era foarte bun. După ce se linişti cu totul, porni maşina şi aprinse farurile. Spera să mai poată prinde betoniera din urmă.

Capitolul 113

Patorrio, Balban, Abracace, Forneus, Astaroth, Orebas, Orias, Sabnah, Xafan, Zepar, Malaphar, Gaap, Azazel, Furfur, Biemot, Cerberos, Ipos, Asmodeu, Lucifer, Labolas, Alvion, Gemory, Prufla, Seere, Vapula, Forcas, Dantalion, Belzebuth, Ronove, Andronialius, Adramelech, Abaddon, Seitan, Aamon, Bitru, Glasya, Separ, Ahriman, Baphomet, Vassago. Agares, Moloch, Vine, Ukobach, Dracula, Angra Maiynu, Behemoth. Satanas, Beleih, Andras, Carabia, Belfagor, Beherit, Syriac, Amon, Amy, Caasimoiar, Flauros, Baalzefon, Malchas, Leonardo, Apollyon, Baalberith-Cannaanite, Melchom, Wall, Beret, Ose, Murmur, Phoneix, Sitri, Chemosh, Demogorgon, Abigor, Alastorr, Cali, Decarabia, Procel, Ronwe, Picollus, Cimeries. Euronymos, Gorgo, Mephistpheles, Leviathan, Amduscias, Alloces, Byleth, Focalor, Aarzel, Bilrons, Purson, Mammon, Lilith, MCV, Iblis, Haborym, Loki, Arioch, Andrealphus, Caacrinolaas, Mormo, Naamah, Samael, Marduk, Bael, Saleos, Otis, Rahouart, Zebos, Mastema, Melek Taus-Yezdi, Buer, Arioch, Chax, Milcom-Ammonite, Nihasa, Botis, Cimeries, Scox, Barbato, Malla, O-Yama, Zaleos, Vual, Vepar, Zagam, Stola, Valac, Samnu, Typhon, Yen-Io-Wang, Bune, Aubras, Buer, Balam, Foraii, Eyrevr, Chax, Caym, Sedit. Yama, Tehort, Shax, Bathym, Gusoyn, Halphas, Ahpuch, Astaroth, Raum, Paymon, Baalberith, Bast, Furinomius, Tap, Bile, Enma-O, Hecate, Mantus, Mania, Haborym, Damballa, Ishtar, Metztli, Morax, Marcocia, Gamygyn, Nabrius, Mictian, Nergal, Nija, Caym, Marbas, Malphas, Naberius, Prosperine, Sekhmet, Tezcatlipoca, Volac, Haagenti, Lerayc, Marchocias, Nicliar, Necuratu, Sabazios, Nosferatu, Tunrida, Thoth, Yaotzin, Nibbajpes, Halphas, Naberius, Haagenti, Thamuz, Midgard, Agares, Bathin, Eligos, Cacus, Callicantzaros, Alloces, Astarte, Gorgona, Jinn, Jormungand, Hecate, Incubus, Yenaldooshi,

Shedim, Succubus, Rakshash, Hurakan, Hilsi

Charles privi ecranul ca pe un tot unitar şi încercă zadarnic să descopere ceva în felul în care erau aşezate numele. O regulă, un model, ceva care să îi sară în ochi. Rocio îl lăsă să se concentreze, fără să îl întrerupă, aşezată lângă el pe canapea, cu capul în mâini. La un moment dat, Charles pufni şi se ridică. Turnă whisky în două pahare şi aruncă în fiecare câte un cub gheaţă, din micul automat ascuns în spatele sticlelor.

— Cred că trebuie să le luăm pe rând, zise.

— Vrei să notez ceva? întrebă Rocio în timp ce lua o înghiţitură.

— Nu. Par toate nume de diavoli, sau chiar categorii, aşa cum sunt incubii sau sucubii de la sfârşit. Ceea ce nu înţeleg e de ce începe taman cu ăştia doi.

— Care? Patorrio şi Balban?

— Da. Oamenii ăia şocaţi nu au, pur şi simplu, cum să ştie cu toţi numele astea. Doar dacă le-au fost băgate în cap tuturor. Şi asta îmi întăreşte convingerea că doctorul ăla, Mabuse, le-a făcut ceva. Le-a sugerat numele astea cumva, le-a povestit despre ele.

— Ce e atât de special la ăştia doi?

— Tu ai auzit de ei?

— Eu? Nu. Dar eu nu am auzit de majoritatea. Unele sunt haioase.

Râse şi-l trase pe Charles înapoi pe canapea.

— Ei bine, află că ăştia doi diavoli sunt o invenţie a unei singure persoane. Până atunci, nimeni nu vorbise despre ei. Şi nici de atunci, fără s-o citeze.

— Pe cine?

— Era una. O nebună. Magdalena de la Cruz sau Sora Magdalena a Crucii. Eşti catolică?

— Da. Am fost botezată, dacă asta întrebi, dar cam aici se termină legătura mea cu religia. Cine e asta?

— Sora Magdalena a Crucii. O călugăriţă din ordinul franciscan, care a trăit la Cordoba, în secolul al XVI-lea.

Din câte ştiu, a fost şi sanctificată sub numele de Maria Magdalena.

— Zău? Asta nu e...?

— Ba da. Discipola preferată a lui Iisus.

— Voiam să zic aia care i-a făcut un copil? Nevastă-sa?

— Ha, ha, râse Charles. Citeşti prea multe romane stupide, spuse maimuțărind-o.

Bineînțeles, fu răsplătit cu un sărut. Se afundă mai mult în canapea şi o îmbrățişă pe Rocio.

— I-a împrumutat numele. A fost o sfântă celebră. În timpul vieții era, cred, cea mai celebră sfântă a Spaniei. Mai celebră chiar decât Tereza de Avila.

— Zău? De asta am auzit. Şi Magdalena asta prin ce s-a remarcat?

— A zis într-o zi că e gravidă cu Sfântul Duh şi că îl va naşte încă o dată pe Iisus.

— Vorbeşti serios? Adică era trilulilu? întrebă Rocio, făcând un gest cu mâna în dreptul tâmplei.

— Nu sunt, oare, toate femeile astea care au viziuni? Magdalena avea o istorie lungă. Bineînțeles, Iisus a coborât lângă ea, pe când se refugiase într-o peşteră de unde a fost readusă acasă de către îngerul ei păzitor. Nu îşi mai aminteşte nimic despre călătorie. Doar întâlnirea. Avea cinci ani. La zece, a încercat să se răstignească singură. Îți dai seama cum i s-a dus buhul. Cică la 16 ani, două dintre degetele de la mâna ei sunt încă de copil, nedezvoltate. Pe alea le-ar fi atins Iisus când a vizitat-o în peşteră. Face tot felul de sacrificii dintr-astea, extreme. Se autoflagelează în toate felurile. E celebră în toată Sevilla când e primită la mănăstire. La Convento de Santa Isabel de Los Ángeles. Bineînțeles, aşa cum e şi normal, evoluția ei nu se poate opri. Aşadar, câțiva ani mai târziu, iat-o şi prezicătoare. Tot mai multă lume vine să o viziteze. Cum fata are nevoie de şi mai multă atenție, zice într-o zi că e gravidă. Cu Sfântul Duh. Izbucneşte un conflict între surorile mănăstirii. Cele care o cred încep să se intereseze dacă scrie pe undeva de posibilitatea unei a doua naşteri

a lui Hristos. A doua venire, da, dar printr-o nouă naştere? Pelerini nesfârşiți vin la mănăstirea care devine celebră. Curg donațiile. Până la urmă, veştile ajung la centru. Însuşi arhiepiscopul de Sevilla vine cu trei moaşe, să îi verifice virginitatea. E gravidă şi virgină. Maicile care nu cred minunea sunt încarcerate. Întreaga Spanie fierbe în aşteptarea noii veniri.

Rocio îl privea fascinată pe Charles. O pufnea râsul foarte tare, dar nu voia să îl întrerupă. La un moment dat, nu se putu abține şi pufni. Charles începu să râdă şi el.

— Da' ce, nu mă crezi? E serioasă treaba.

— Da, da, zise Rocio, printre hohote. Şi? Mai departe?

— A, vrei să ştii mai departe? Devine din ce în ce mai tare. Ca roman polițist plin de răsturnări neaşteptate. Zice că Sfântul Duh i-a zis că trebuie să sufere singură. Se închide în casă. Trei zile. Sute, dacă nu mii de pelerini, rămân acolo îngenunchează, în jurul căsuței ăleia. Suntem în noaptea de Crăciun. Normal. Când altcândva se poate naşte Mesia? Chiar şi pentru a doua oară? Două naşteri, dar o singură dată. Ca să nu ne încurcăm. După trei zile, iese din casă în fața mulțimii care o aştepta plină de speranță, în genunchi. Cică ar fi născut, dar copilul a dispăru. Lumea opinează că s-a înălțat direct la cer. Moaşele detective sunt puse să verifice dacă există semne ale naşterii. Totul e confirmat. Inclusiv părul ei, care s-a transformat în blond. Din care maica stareță taie şuvițe şi le vinde buclă cu buclă pelerinilor, la prețuri exorbitante. Dar mai-marii Bisericii sunt îngrijorați. Nu ştiu dacă e bine ce se întâmplă. Au loc dispute intense în spatele uşilor închise. Între timp, Magdalena e ținută prizonieră într-o chilie. Cu uşile şi ferestrele bătute în cuie. Bineînțeles, dispare şi de aici. O găsesc adormită lângă o fântână. Cică Sfântul Francisc personal a aflat că murea de sete şi a cărat-o pe brațe până la fântână. E aşa un delir în țară, încât în foarte scurt timp donațiile cresc exponențial. Se strâng bani pentru o catedrală care să îi

poarte numele. Mănăstirea devine cea mai bogată din întreaga Spanie. Magdalena este aleasă stareță a mănăstirii şi o goneşte pe Izabela, cea care a primit-o în ordin. Dă indicații despre cum trebuie construită catedrala. Că stareța e dracul gol. Dacă pot spune aşa. Din masochistă, devine de un sadism de nedescris. Penitențele la care îşi supune surorile sunt insuportabile. Penitență, mortificare, autoflagelare. E vremea ciliciului şi a brâurilor cu piroane de fier, a îngenuncheatului pe cuie ruginite. Chiar şi a coroanelor de spini.

— Vorbeşti serios? întrebă Rocio, căreia îi dispăruse zâmbetul.

— Da. Serios. Țăcăneala e totală. Regina Isabela îi trimite, pentru a fi binecuvântat, pătuțul viitorului rege Filip al II-lea. Fel de fel de doamne nobile, marchize şi ducese, infante şi ce-or mai fi fost trimit bani mănăstirii pentru ca Magdalena, care deja vorbea personal cu Fecioara Maria, că doar au născut amândouă acelaşi prunc, să le pună nişte pile cu prilejul următoarei lor conversații. Însuşi Carol Quintul îşi trimite stindardul, să i-l sfințească. Inchizitorul General o vizitează. Ca şi nunțiul papal, cu un mesaj de la însuşi Sfântul Părinte, care o imploră să se roage pentru întreaga creştinătate.

— Asta chiar s-a întâmplat? întrebă Rocio, care devenea din ce în ce mm mirată.

— Şi încă cum. Numai că stareței, care e realeasă de vreo trei ori, nu îi ajunge. Scoate confesionalul din joc. Spovedania se face față în față. După care le interzice maicilor să se mai spovedească în fața bărbaților, trebuind să o facă zilnic doar cu ea, în propria chilie. Încep să apară zvonuri. Despre oarece relații sexuale contra naturii. Pierde următoarele alegeri, în favoarea fostei starețe, întoarsă să se răzbune. Au trecut deja treizeci de ani. Baba izgonită o pune pe Magdalena, acum babă şi ea, să traseze cruci cu limba pe podeaua întregii mănăstiri, să lingă pe jos întreaga curte, centimetru cu centimetru. Magdalena se îmbolnăveşte. Crezându-se că e

pe moarte, i se trimite un preot. Sfânta intră în convulsii. E clar. Este posedată. A fost dintotdeauna. Nu l-a născut pe Iisus. Nu a rămas gravidă cu Sfântul Duh, ci cu diavolul. E adus un popă bătrân, un anume Don Juan de Cordoba – cum să te cheme altfel, la Sevilla? Asta e magistru şi doctor în exorcism. Performează ritualul. Magdalena urlă, se rostogoleşte, râde cu vocile a doi demoni diferiți. Ăştia se prezintă. Pe unul îl cheamă Patorrio, şi pe celălalt – Balban. Recunosc amândoi c-au abuzat-o în toate felurile. Magdalena se trezeşte şi începe să îşi revină. Recunoaşte că a făcut un pact cu diavolul, cu patruzeci de ani în urmă. Acum dracul e cel care i-a atins cele două degete ce refuzaseră să mai crească. Dar lumea bănuieşte că nu a spus tot ce ştie. Vor întregul adevăr. Aşa că este adus un inchizitor tânăr, care trebuie să isprăvească exorcismul. Oamenii află cu stupoare că, în afară de cei doi, cel care a abuzat-o sexual cel mai rău, în tot timpul ăsta, a fost un demon scârbos, cu picioare de țap, piept de bărbat şi cap de faun. Ăsta i-ar fi provocat cele mai teribile plăceri. E judecată de Inchiziție. Procesul durează ani. Până la urmă, cardinalul Jimenez, preşedintele tribunalului, decide că vinovați sunt Patorrio şi Balban. Iar biata femeie e doar o victimă. Sentința de condamnare la moarte îi este comutată în căință pe viață, la o altă mănăstire franciscană, din Burgos, unde moare în 1560. Are 74 de ani. Ei, de unde ştiu toți țăranii ăia, care au fost speriați de un fel de Chupacabra, povestea asta? Că doar nu i-or fi vizitat şi pe ei Balban şi Patorrio?

Charles terminase de povestit, iar Rocio se topea după el. Zise:

— Nimeni nu m-a mai făcut vreodată să râd în felul ăsta, şi apoi să mi se facă pielea de găină. Şi apoi să mă apuce din nou râsul. Ți-am spus că eşti grozav?

— Nu cred, zise el râzând, în timp ce o săruta. Ai de gând să-mi spui?

— Mă mai gândesc, spuse Rocio. Vrei să terminăm analiza în noaptea asta? Că, dacă o ținem tot aşa, o să ne

ia o lună.

— Just. Pe următorii îi expediem repede. Te superi dacă fumez?

— Deloc, spuse Rocio. Deşi este un obicei cam prost. Şi, din câte ştiu, în țara asta, fumătorii sunt nişte paria.

— Nu şi dacă fumează trabuc. Sau țigări de foi. Asta e nobil.

Ieşi din cameră şi se întoarse cu o nouă cutie de trabucuri strâmbe. O găsi pe Rocio privind concentrată ecranul. Vru să zică ceva, dar ea îl opri:

— Nu cred că e nevoie să continuăm. Am găsit.

— Ce-ai găsit? întrebă Charles, care se apropie de ecran.

— E un singur nume diferit aici. Făcut din inițiale. MCV.

— MCV? Unde?

— Uite-acolo, între Lilith şi Iblis.

— Lilith şi Iblis?

Încercă să găsească pe ecran cele două nume. Rocio se apropie de televizor şi puse degetul exact pe cele trei inițiale.

— MCV? zise Charles.

— Ştii ce e asta?

— Ar putea fi multe lucruri. Dar acum îmi vine unul singur în minte. Şi e îngrozitor, pentru că se leagă perfect de întreaga aventură din ultimele zile.

— Zău? Ce e?

Capitolul 114

La capătul din spate al imensei săli unde îşi petreceau timpul bolnavii, o uşă ducea spre zona personală a lui Mabuse. În spatele ei, un alt coridor împărțea spațiul în două. În față, erau cabinetul personal al doctorului şi o sală cu fel de fel de aparate care dădeau încăperii un aer de cabinet de tortură din Evul Mediu, iar în partea din spate, alte două încăperi constituiau spațiul său privat. Mabuse locuia, cea mai mare pare a timpului, în acea clinică improvizată într-o bază militară, aflată, la rândul ei, într-o fabrică de la începutul secolului, refăcută special pentru operațiuni ultrasecrete ale Armatei.

După ce îl consultă din priviri pe noul locatar, doctorul îi spuse surorii să îl ducă în cabinetul său pe pacient, să le administreze medicamentația de seară celorlalți şi să plece acasă. După câteva minute, timp în care se schimbase, apăru în fața lui McCoy.

Pe ecranul alimentat cu sunet şi imagine de către camera ascunsă şi microfonul îngropat sub pielea voluntarului, Caligari putu să vadă cum doctorul îl ajuta pe acesta să se ridice şi să se aşeze pe scaunul de siguranță. Un fotoliu asemănător cu cele electrice, folosite în trecut la execuții. Îi legă mâinile şi picioarele lui McCoy cu curelele special pregătite şi se apropie de el. Fața, deformată din cauza unghiului camerei, umplu ecranul monitorului, şi Caligari avu reflexul de a se da mai în spate. Apoi doctorul dispăru din cadru şi reapăru.

— Gura mare! îi spuse pacientului, iar, după ce acesta o deschise, docil, îi turnă în gură conținutul unui păhărel de plastic.

Doctorul îşi controlă ceasul, răbdător, şi, după ce socoti că trecuse timpul necesar pentru ca medicamentele să îşi facă efectul, se apropie de noul pacient.

— Aşadar, domnule…

Fu nevoit să consulte lista, pe care o luase în mână, ca

să îi citească numele.

— Crow. Mike, dragul meu. Poți să îmi povesteşti ce ai văzut?

Cum pacientul nu deschidea gura, doctorul îi controlă pupilele. Nu păru foarte mulțumit de rezultat, aşa că se duse la dulăpior şi scoase o seringă. Între timp, McCoy reuşi să scuipe cele două pastile, în aşa fel încât să i se rostogolească sub cămaşă, pe lângă guler.

— Pe Diavol l-am văzut. Cum ne-a mâncat toate animalele. A apărut de nicăieri. S-a repezit în toată turma de capre. Le-a făcut bucăți în doar câteva clipe.

Mabuse se întoarse, surprins. Părea mulțumit de răspuns. Se gândi că pastilele îşi făceau efectul mai greu. Pentru moment, lăsă seringa pe masă.

— Aşa, şi? Mai departe. Nu-ți fie teamă. Sunt aici ca să te ajut. Povesteşte mai departe.

— A omorât pe toată lumea. Toate animalele. Şi toți oamenii. După aceea a dispărut.

— Erau rudele tale?

— Nu. Eu sunt angajat la fermă.

— Şi pe tine cum de te-a lăsat în viață?

— A venit lângă mine. Avea respirația împuțită. Îi curgeau bale pline de sânge. S-a uitat fix la mine. Cu ochii ăia îngrozitori, de un roşu sângeriu. Şi a plecat.

Răspunsul îl satisfăcu pe Mabuse. Se aşeză pe un scăunel, pe care îl trase destul de aproape de pacient. Caligari răsuflă uşurat. Îl învățaseră să spună tot ce spuseseră ceilalți. Până în acel moment, voluntarul se descurcase.

— Cum arăta Diavolul? întrebă, cu o voce mieroasă, doctorul. Poți să mi-l descrii?

— Avea… avea coame, răspunse voluntarul, care se străduia să îşi fabrice o privire îngrozită.

— Cum, coarne?

— Ca, ca…

— Curaj, spuse la fel de blând Mabuse.

— Ca un taur!

Caligari era încântat. Nu avea decât perspectiva unghiului subiectiv al camerei îndreptate spre Mabuse, aşa că vedea doar părți din doctor, în funcție de cum se mişca acesta. Dar îşi imagina chipul lui McCoy, care părea, într-adevăr, un actor desăvârşit.

— Şi coadă avea? întrebă doctorul.

Cum pacientul nu răspunse, întrebă încă o dată.

— Coadă, avea coadă?

— Nu ştiu, răspunse acesta într-un târziu.

— Nu se poate drac fără coadă! zise Mabuse, în timp ce se ridica.

McCoy mişcă astfel capul încât cel care privea pe monitor să vadă exact ce făcea doctorul.

Acesta se duse în partea cealaltă a cabinetului şi împinse în fața pacientului o masă pe roți, cu un televizor plat.

— Toți dracii au, se ştie, coadă!

După ce aprinse ecranul, meşteri ceva la laptopul pe care îl conectă la monitor cu un cablu. Se apropie din nou de pacient.

— Aşadar, avea sau nu coadă?

— Avea, răspunse acesta. Da, avea.

— De ce? întrebă pe acelaşi ton doctorul.

— Pentru că nu există diavol fără coadă.

Un zâmbet larg răsări pe fața lui Mabuse.

— De ce crezi că te-a cruțat?

— Nu ştiu.

— Nu ți-a spus?

Pacientul nu răspunse nimic.

— Nu ți-a spus? insistă Mabuse.

Camera se zgudui ca şi când pacientul ar fi negat din mai multe mişcări ale capului. Caligari se gândi la fața îngrozită pe care şi-o compusese McCoy. Dialogul dintre cei doi i se părea fascinant.

Se făcu puțină linişte. Apoi doctorul termină de lucrat la instalație. După un timp, se apropie din nou de cameră.

— Dar cum îl cheamă ți-a spus? întrebă Mabuse, de această dată pe un ton uşor mai ridicat.

— Cum îl cheamă? repetă prizonierul.

— Da. Când două persoane se întâlnesc, e frumos să se prezinte.

— Persoane? întrebă pacientul, nedumerit. Nu. Nu mi-a spus.

— Ba ți-a spus, ridică tonul Mabuse. Ba ți-a spus. Dar n-ai reținut, pentru că eşti un mizerabil, un bou, un căcăcios. Se apropie de el şi îi urlă în ureche: Cum îl cheamă pe dracul?

Pacientul nu răspunse. Mabuse luă un cateter şi îl înfipse în vena omului de pe scaun.

— Cum îl cheamă? întrebă încă o dată.

Pacientul nu răspunse nici de această dată. Habar n-avea ce trebuie să spună. Aşa că doctorul injectă o cantitate mică din seringă în cateter. McCoy simți cum îl cuprinde brusc un fel de căldură. Apoi avu senzația îngrozitoare că întreg sistemul nervos îi e în flăcări. O durere cum nu mai simțise în viața lui îl făcu aproape să leşine. Caligari nu înțelegea ce se întâmpla.

— S-a prezentat, nu se poate să nu se fi prezentat, continuă Mabuse. E un drac, ucigă-l toaca, talpa iadului. Satana. Are un nume. Cum îl cheamă?

— Nu ştiu, răspunse pacientul, care începuse să se smiorcăie de durere. Vrei să te ajut să îți aminteşti? întrebă doctorul, care revenise la tonul prietenos, în timp ce îşi relua locul.

— Da, răspunse timid pacientul, care simți un nou fior de căldură străbătându-i creierul ca un pumnal înfipt în centrul durerii.

— Dacă te concentrezi la întrebările mele, o să învingi durerea. Doar aşa poți. Dacă lupți cu ea, o să te învingă. Doar vocea mea îți poate face bine acum. E clar? Ai înțeles?

— Da, îngăimă pacientul.

— Dacă o asculți atent până la capăt, dacă îi înțelegi

fiecare inflexiune, suferința ta o să scadă. Şi ăsta va fi leacul tău, de acum înainte. Ai înțeles şi asta?

— Da, spuse McCoy, care simți cum presiunea din cutia craniană se retrăgea.

— Aşadar. Îl cheamă Patorrio. Cum îl cheamă?

— Pato…

— Patorrio. Pa-tor-rio. Patorrio. Acum îți aminteşti?

— Da, răspunse pacientul cu jumătate de glas. Patorrio.

— Foarte bine. Un nume. Dar, după cum se ştie, dracul are multe nume. Doar atât ți-a zis? Doar aşa s-a prezentat?

McCoy îşi juca rolul la perfecție. Intui că trebuie să facă în continuare pe nedumeritul, în ciuda durerii care deja începuse să cedeze.

— Da. Adică, aşa cred.

— Păi, ce, aicea credem, băi țărane? Ce, suntem la biserică? Aici ştim exact. Ți-a zis toate numele lui. O să ni le amintim pe toate.

Ceea ce urmă îi ridică pielea pe ceafă lui Caligari. Doctorul luă de pe masă două fâşii de bandă adezivă şi se apropie de fața lui McCoy. Tot ce putu să vadă directorul era trupul doctorului, aplecat peste cel al voluntarului. Când se îndepărtă de el. Nu mai avea banda adezivă în mână. Se auzi un clinchet metalic.

Doctorul îi lipise pleoapele cu bandă adezivă. Apoi îi fixă gâtul pe bara din spatele scaunului, cu o panglică metalică. După care stinse lumina şi dădu drumul imaginilor pe computer. Caligari putu să vadă cum apăreau pe ecran cercuri concentrice, labirinturi în alb şi negru, care se roteau şi se mişcau. După foarte scurt timp, începură să îl doară ochii. La un moment dat, i se făcu rău şi îi veni să vomite. Fu nevoit să îşi îndepărteze privirea de la ecran. Doctorul îşi puse pe cap o pereche de căşti. În momentul următor încăperea fu inundată de sunete bizare, la frecvențe aproape imperceptibile pentru urechea normală. Caligari fu nevoit să oprească sonorul

cu totul. Pacientul avu o senzație şi mai acută de căldură. Simți că i se topeşte creierul şi devine o pastă sulfuroasă. Începuse să îi simtă până şi mirosul.

După un timp, Mabuse puse capăt proiecției şi aprinse lumina. Se apropie de pacient şi îi dezlipi benzile adezive. De asemenea, desfăcu panglica de la gât. Pacientul, rămas aşezat pe scaun, nu închise ochii deloc şi nu clipi. Ca şi când ar fi avut în continuare pleoapele lipite de frunte.

— Poți clipi acum, spuse Mabuse, iar pacientul îşi simți pleoapele din nou. Ajunge pentru azi. O să mai facem multe lucruri împreună, o să vezi. Unele mai plăcute, altele mai puțin, dar gradul de suferință la care vom ajunge numai de tine va depinde. Ai înțeles?

Pacientul dădu din cap că da.

Mabuse îi desfăcu legăturile de la mâini şi de la picioare şi îi mai dădu un păhărel cu pastile. De data aceasta, McCoy le înghiți.

— Cateterul rămâne deocamdată în venă. Ridică-te.

Pacientul se ridică de pe scaun, ca hipnotizat. Caligari, care văzu schimbându-se perspectiva asupra camerei, rămase, la rândul său, cu gura căscată.

— Dacă eşti cuminte, te hrănesc şi te las să dormi. Dacă nu, dracul ăla cu coarne o să ți se pară o glumă proastă față de ce o să-ți fac eu. Ai înțeles?

— Da, rosti încet pacientul.

— Bine. Acum vreau să te urci pe bârna din sală şi să stai într-un picior până auzi pendula, care bate din jumătate în jumătate de oră. După ce o auzi, te dai jos şi te culci pe unul dintre cele patru paturi libere. Când auzi din nou pendula, te trezeşti şi stai pe bârnă în celălalt picior, până auzi pendula din nou. Şi tot aşa, până vine sora, dimineața. Ai înțeles? Nu întrerupi ritualul ăsta pentru nimic în lume. Nici dacă ia foc şandramaua. Dacă încalci ceva din ce ți-am spus, mâine primeşti porție dublă din cocktailul ăsta unic, spuse Mabuse, în timp ce îi vântura seringa prin fața nasului. E clar? O să îți pun

pe cap chestia asta, care îți măsoară impulsurile. Să nu o dai jos.

Scoase dintr-o cutie o instalație de electrozi şi beculețe şi i-o înfipse bine pe cap.

— Acum du-te, spuse, şi pocni din degete.

Caligari privise şi ascultase consternat tot ce se întâmplase. Habar n-avea dacă McCoy fusese, într-adevăr, hipnotizat sau îşi juca rolul chiar atât de bine. Era clar că ceea ce se întâmplase în acea noapte confirma bănuielile profesorului Baker. Caligari nu ştia ce să facă – să oprească tot ce se întâmpla sau să mai aştepte. Dovada era acolo. Şi era clară. Trebuia să ia o decizie.

Capitolul 115

— Hm! pufni Charles. MCV-ul ăsta e dintr-o povestire a lui Borges care se cheamă *Biblioteca Babel.* E o bibliotecă imaginară care conține toate cărțile posibile. Toate cărțile! Ne întoarcem, din nou, la organizația asta fantomă numită Omnes Libri şi la biblioteca misterioasă din care ar trebui să provină cărțile de pe masă. Revenirea asta obsesivă la Borges începe să mă amețească şi să îmi dea o senzație de neplăcere. Toată istoria ultimelor zile e atât de plină de numele lui, încât mi se face rău. Inclusiv polițistul ăsta, Columbus Clay. Zici că e un personaj dintr-o povestire a scriitorului argentinian. Şi, pe deasupra, susține că e singurul autor a cărui operă completă a citit-o. Ximena, care îşi ia numele de Petra Menard, cu trimitere clară la Pierre Menard, al doilea autor al lui *Don Quijote.* Sau al treilea. Cel imaginat tot de Borges. Şi acum şi doctorul ăsta care e mai nebun decât bolnavii pe care îi tratează. Pare că cel mai dus cu capul dintre pacienți a pus mâna pe ospiciu şi îi dictează regulile. Şi ăsta e obsedat de Borges? Am o senzație de poveste SF ciclică, de parcă şi eu aş trăi, în aceste momente, într-o povestire a aceluiaşi autor. Şi că undeva trebuie să fie o morală din asta, surprinzătoare şi definitivă. Îmi vine să mă ciupesc ca să mă conving că nu sunt un personaj în visele altuia.

— Te ciupesc eu, dacă vrei, spuse Rocio, care îl prinse pe profesor de obraz.

Acesta râse, dar continuă să vorbească:

— Oricând e pomenită o bibliotecă, în orice text, de fiecare dată când se vorbeşte despre cărți în general, numele scriitorului argentinian e nelipsit. De fiecare dată. A existat un grup format din matematicieni…

— Ca şi tine, spuse Rocio râzând. Preocupați de literatură.

— Într-adevăr. Matematicieni şi literați despre care

Raymond Queneau spune că sunt nişte şobolani care îşi construiesc singuri labirintul din care vor să iasă. Inspiraţi de biblioteca lui Borges, care e un labirint, dar şi de lumea subpământeană a lui Athanasius Kircher, labirintică şi ea, membrii acestui grup experimental, care-şi spun Oulipo – acronim francez de la Atelierul de Literatură Potenţială –, se distrează în toate felurile. Sunt nume mari aici – de la Italo Calvino la Claude Berge, ăla care a inventat istoria grafurilor. Ei bine, ăştia propun un exerciţiu: se provoacă între ei şi îi provoacă şi pe cei din exterior să producă un text despre o bibliotecă în care să nu apară nicio referire la Borges, nicio aluzie. Ajung la concluzia că e aproape imposibil. Într-atât de bine s-a înfipt numele argentinianului în mintea oricărui om care are de-a face cu cărţile.

— Înţeleg că nu îţi place Borges.

— E complicat, zâmbi Charles. Borges e imens. Tot ce scrie e de o inteligenţă sclipitoare. E un gânditor şi un inventator perfect de literatură, dar într-un univers de gheaţă. Nimic din ce a scris vreodată, cu excepţia, poate, a biografiei lui Evaristo Carriego, nu are vreo urmă de căldură umană. Seamănă perfect cu biblioteca asta pe care a inventat-o. Am senzaţia, deşi sunt matematician, cum ai spus, că fascinaţia lui teribilă se manifestă în faţa unei ecuaţii perfecte. Or, tocmai ăsta e motivul pentru care eu m-am îndepărtat de matematică. Borges e genial. Îţi seduce creierul ca nimeni altul până la el. Dar nu îţi provoacă niciun fel de emoţie, ca să zic aşa, umană. Poate bat câmpii.

— Şi poeziile lui? Ştii că are şi poezii?

— Da, râse Charles. Şi poeziile. Să trecem peste asta, că deja mor de somn.

— De somn? întrebă Rocio, răsfăţându-se.

Charles o luă în braţe şi o sărută îndelung.

— Şi MCV-ul? întrebă ea.

— Asta e doar una dintre cărţile din biblioteca asta infinită, care nu e chiar infinită.

— Cât e de mare?

— Hm. Au făcut unii nişte calcule înaintea mea. Borges spune că biblioteca lui e formată doar din cărți care conțin un număr fix de pagini – 410. Fiecare pagină are 40 de rânduri şi fiecare rând, optzeci de semne. Alfabetul în care sunt scrise cărțile are 25 de semne.

— Litere, adică?

— Litere şi semne de punctuație. Ceea ce contează e că sunt 25. La un calcul simplu, toate combinațiile de semne din biblioteca asta, limitată la cărți de acelaşi format, ar conține un număr uriaş de cărți. 25 la puterea 410 înmulțit cu 40, înmulțit cu 80. Adică 25 la puterea 1.312.000. Îți dai seama că numărul rezultat nici măcar nu poate fi imaginat. Niciun computer nu îl poate calcula. Niciun om nu îl poate scrie. Şi asta doar în varianta unui format unic. Cel de 410 pagini. Borges a declanşat țăcăneala asta. Ceea ce la el e metaforă unii iau în serios. În fine, MCV este una dintre cărțile din biblioteca asta. Pe 410 pagini, cu 40 de rânduri şi cu 80 de spații pentru caractere pe fiecare rând, se repetă aceste trei litere. Asta e MCV.

— Bine, dar asta e o exprimare metaforică a unui gând. Nu? Cu asta se ocupă literatura. Ce înseamnă, de fapt? Care e mesajul ascuns al lui Borges?

Charles se scărpină în cap.

— Grea întrebare. Semnificația unei opere de artă e ambiguă. Depinde foarte mult de cel care o citeşte. Intențiile reale ale autorului, în afara cazului când acesta le explică direct şi nemijlocit, rămân necunoscute. Ba chiar şi când le explică pot fi false. Un autor francez, nu îmi mai aduc aminte care, spune că inclusiv intenția autorului de a-şi explica opera poate fi un demers ratat. Pentru că în procesul de creație intervine un organ, pe când analizarea unei opere se slujeşte de altul. În aşa fel încât un autor de geniu nu poate explica ce a produs. E ca un copil care a crescut şi-şi face de cap prin lume, în ciuda a tot ceea ce ți-ai imaginat tu despre viitorul său. Şi

teoria asta s-a verificat de multe ori. Autorul nu e conştient, de cele mai multe ori, de ce a produs de fapt. De aia niciun critic de artă nu e un artist bun şi niciun artist nu e un critic de artă credibil. Pur şi simplu, sunt două atribute diferite ale fiinţei umane.

— Am citit şi eu *Biblioteca Babel.* Ca mai tot ce a scris Borges. Sunt o argentiniancă ajunsă în Honduras datorită unor întâmplări pe care, poate, ţi le povestesc altă dată. Şi am încercat întotdeauna să înţeleg despre ce e, de fapt, vorba. Înţeleg că nu există o interpretare corectă. Dar tot mi-ar face o imensă plăcere să aud interpretarea ta.

Charles nu o mai văzuse pe Rocio atât de serioasă. E adevărat, o cunoştea de foarte puţin timp, dar femeia din faţa lui nu contenea să îl surprindă în fiecare clipă.

— Vreau să aud ce iese din căpşorul ăsta atât de drăguţ, spuse Rocio, redevenind iubita jucăuşă dinainte.

— OK. Pe scurt. Eu cred că toată povestea asta a lui Borges e o piedică în calea uitării. O bibliotecă precum aceea imaginată de el nu are nici un sens. Devine un muzeu al cărţilor uitate. Care nu mai interesează pe nimeni. Dacă e totul acolo, înseamnă că nu mai e nimic. În *Biblioteca Babel,* Shakespeare e egal cu un articol de ziar, scris de un semianalfabet. Artele sunt zestrea culturală cea mai de preţ a umanităţii. În sensul ăsta, Borges are nişte premoniţii. E un scriitor vizionar. Internetul, noile media creează acest paradox. Deşi folosesc din ce în ce mai mult acel număr limitat de semne, în combinaţii din ce în ce mai numeroase, textele din interiorul lor seamănă şi ele din ce în ce mai mult cu cele din *Biblioteca Babel.* Cele mai multe sunt lipsite de sens, iar cele care au un sens oarecare sunt imbecile de-a dreptul. Dacă rolul literaturii este să reflecte bogăţia lumii, textele moderne, în uriaşa lor majoritate, sunt făcute să îi reprezinte doar pe autorii lor. Este un exhibiţionism nesfârşit, în care fiecare individ îşi caută momentul de glorie facilă. Cu greu mai pot fi acoperite

urletele internauților, bloggerilor sau ale oamenilor cu păreri puține, dar fixe, care, ca nişte cerşetori, îşi arată cioturile. Uitați, mie îmi cade părul, priviți, eu am nasul borcănat. O sectă, de obicei mică şi formată *ad-hoc,* le laudă acestora chelia şi nasul. Descoperă ceva ce îi leagă la un nivel superficial. Când secta se măreşte pentru câteva clipe, explodează gloria narcisistă a omului lipsit de orice calitate care a produs mesajul. Are minutele lui de glorie. Devine personaj principal în centrul celor trei minute, trei zile sau, cel mult, trei luni de celebritate. Tot acest asalt devine zgomot, iar zgomotul creşte, se multiplică, acoperă orice urmă de scriere sau vorbire cu noimă. Acum toată lumea ştie să facă de toate. E moartea profesionalismului în orice! A sosit ora amatorului absolut. Poluarea asta fonică inutilă creează confuzie. Orice lucru de valoare are nevoie de ani pentru a se cristaliza. Un profesionist se creează în timp. Trebuie să învețe, să înțeleagă, să se chinuie, să se lovească de probleme, să lupte pentru a le rezolva. E nevoie de investiție în educație. Ceea ce se întâmplă astăzi e, de fapt, moartea specializării, triumful total al mediocrității asupra valorii. Linia de demarcație dintre scriitor şi cititor, dintre interpret şi spectator, dintre amator şi expert a dispărut cu totul, ca în povestea aia. Am fost invitat odată la o întâlnire, într-un aşa-zis club de afaceri, unde câteva sute de participanți plătiseră ca să se poată întâlni unii cu alții. Se chema linking sau socializare de business. Gândul nu foarte secret al fiecăruia de acolo era să îşi găsească noi clienți pentru afacerea sa. Aveai câteva minute să te prezinți şi să spui ce oferi. La final, nimeni nu a încheiat nicio afacere cu altcineva din sala aceea imensă. Pentru că acolo erau prezenți doar oameni interesați să vândă, disperați să vândă. Nimeni nu avea nici cea mai mică intenție să cumpere ceva. Exact în asta suntem. În inflamarea eului individului needucat, necrescut, mediocru, dar care a căpătat putere. Toată lumea emite, dar nimeni nu mai ascultă. Cele 25 de

semne, în diversele lor combinații, sunt folosite la asasinarea oricărui fel de sens. În loc să folosim noile media pentru a căuta informația, cultura adevărată, chiar şi ştirile reale, noi vrem acum să *fim* informația, cultura şi ştirile. Cantitate în detrimentul calității. Milioane de kilometri de zgomot, de maculatură. Exact asta cred că voia să spună Borges că se va întâmpla. Sfârşitul umanității, aşa cum o ştim, e aproape. Sub loviturile tehnologiilor scăpate de sub control şi ale declinului educației. Iar convulsiile pe care le va crea sunt de neimaginat.

Rocio era atât de fascinată de discursul iubitului ei, încât avu pentru câteva clipe senzația că începe să îl divinizeze. Pe de altă parte, intrase într-un fel de disonanță cu ea însăşi, pentru că subiectele din acea seară, MCV-ul şi biblioteca, îi reamintiseră principalul motiv care o adusese în calea lui Charles.

— Dar, ca să revin la semnificații, continuă el, care nu bănuia defel ce se petrecea în mintea iubitei sale, tot mai puțină lume citeşte, din ce în ce mai puțin. Mă refer, în special, la cărți. Studii serioase arată că cel puțin 25 la sută dintre cetățenii țărilor civilizate nu pot numi nici măcar un singur autor. Oricare ar fi el. 35 la sută dintre ei nu au citit nici măcar o carte în viața lor. 40 la sută nu sunt în stare să înțeleagă un text simplu. Nu reuşesc să îi pătrundă sensul. Dar toți ăştia se exprimă. Unii chiar scriu texte. 50 la sută citesc o carte pe an. Nu e greu să ne dăm seama cam ce fel de cărți sunt alea. E suficient să îți arunci ochii pe o listă de bestselleruri şi ai înțeles totul. Cred că Borges vrea să spună că se apropie cu paşi repezi moartea unei civilizații create cu mii de ani în urmă. Pentru că la început a fost cuvântul. Nu bârfa, nu zgomotul, nu părerea despre orice. Cu cât te pricepi mai puțin, cu atât eşti mai convins de ceea ce spui şi eşti mai zgomotos. Limbajul sărăceşte. Se transformă, devine populat doar de 0 şi 1. În aceste condiții, cred că sugerează Borges, ca un adevărat vizionar, în curând,

dacă nu s-a întâmplat deja, pentru foarte mulți dintre noi, toate cărțile dintr-o bibliotecă vor semăna cu acel MCV. Semne indescifrabile, aruncate aiurea... Să citeşti o carte necesită un efort şi o dorință de cunoaştere. Dar pentru a o citi nu e suficient să o fi citit doar pe ea. E nevoie să construieşti. Altfel, toate cărțile vor fi la fel. Majoritatea sunt deja. Orice citeşti, citeşti, de acelaşi lucru. La nesfârşit. MCV MCV MCV MCV şi aşa mai departe. Oceane de banalități. Educația clasică este supusă unui atac furibund din toate părțile. În numele cui? Al unei practicități destul de neclare. Studenții şi părinții lor luptă împotriva unor materii care nu dau rezultate imediate. Fără să priceapă că tot ce este imediat e şi cel mai rapid supus schimbării. Există o urgență apocaliptică a celebrității şi a îmbogățirii. Modelele devin, din ce în ce mai mult, îmbogățiții de peste noapte. De regulă, puşti acneici care au inventat ceva tehnologic sau *nouveau riche*-ii de pe Wall Street, care au speculat ceva. Universități mari au probleme uriaşe în a păstra materiile clasice. Uită-te la politicienii şi la bogătanii de astăzi. În imensa lor majoritate, sunt nişte ticăloşi hrăpăreți, conduşi în viață de un singur gând, îmbogățirea imediată. Orice normă de ordin moral începe să dispară. Înainte, conducătorii grecilor, care au inventat democrația, îşi petreceau jumătate din viață citind. Împărații romani, senatorii Romei scriau cărți, polemizau cu autorii, erau preocupați de cultură. Cultura era parte integrantă din viața lor. Nimic bun nu se face fără efort şi, cum ştii, nicio cină nu e pe gratis. Cineva, undeva, la un moment dat, tot va trebui să achite nota. Iar prețul va fi unul îngrozitor. Cred că la asta se referea Borges.

Rocio nu mai rezistă şi se aruncă asupra lui Charles. Acesta se aprinsese rău de tot şi ar fi vrut să îşi continue monologul, dar pasiunea iubitei sale îl scoase repede din starea de conferențiar scorțos.

Capitolul 116

— Vreau şi eu să îți spun o poezie, îi zise Rocio iubitului ei, pe care îl strângea în brațe. Poate la fel de frumoasă ca a ta.

— Să auzim, micuța mea poetă, spuse Charles, în timp ce o săruta pe gât.

De esta ciudad de libros hizo dueños
a unos ojos sin luz, que sólo pueden
leer en las bibliotecas de los sueños
los insensatos párrafos que ceden

las albas a su afán. En vano el día
les prodiga sus libros infinitos,
arduos como los arduos manuscritos
que perecieron en Alejandría…{35}

Charles adormi oarecum tulburat de aceste versuri din *Poema de los dones* al aceluiaşi Borges, atât de prezent în viața sa în ultimele zile, încercând undeva, într-un colț ascuns al minții sale, rămas încă în stare de veghe, să înțeleagă de ce până şi iubita lui îi vorbise, într-o noapte de dragoste, despre manuscrisele distruse ale Bibliotecii din Alexandria.

Capitolul 117

Noaptea se adâncea în ea însăşi, grăbindu-se cu entuziasm şi speranță spre o nouă dimineață la Princeton, în timp ce pe colinele Romei un soare supraponderal se fixase perpendicular pe oraş, obligându-i pe oameni să îşi dezvăluie corpurile imperfecte.

Cardinalul Ferdinando Lucio Monti pornise spre cel mai celebru restaurant al capitalei Italiei, singurul din Roma care se poate lăuda cu trei stele Michelin, Oscarul artei culinare. Mai fusese o singură dată acolo, dar nu îi plăcuse deloc. Cardinalul era un om modest şi, spre deosebire de colegii săi, nu agrea niciun fel de risipă sau de comportament extrem. Era, probabil, singurul prelat de la Vatican care disprețuia luxul. Acum nu avea încotro. Era atât de tulburat de vestea pe care i-o dăduse Sfântul Părinte, încât simțea nevoia să acționeze cumva. Directorul de operațiuni de la AISI, Gianmaria Volpone, îi datora viața. Cardinalul, pe atunci doar un simplu preot de țară, îl salvase de la moarte când, în urma unui cutremur, fără să mai aştepte autoritățile, intrase de unul singur într-una dintre clădirile distruse ale micului sat din preajma Genovei, unde oficia. Reuşise să-l scoată de acolo pe băiatul de opt ani, care avusese norocul să se strecoare sub o grindă. Auzise o voce cum striga slab de sub dărâmături. Săpase cu mâinile goale, până şi le zdrelise cu totul, dar izbutise să dea la o parte grămada de moloz şi, printr-o gaură destul de îngustă, să salveze copilul, chiar înainte ca restul clădirii să se prăbuşească. Un minut dacă ar fi întârziat, ar fi fost morți amândoi. „A fost mâna lui Dumnezeu, o minune", şi-a spus atunci Monti, şi l-a înfiat pe micuțul Gianni. Lucrul care l-a mirat cel mai mult la copil a fost că acesta nu a vărsat nici măcar o lacrimă în ziua înmormântării părinților săi. Şi, de atunci, nu l-a văzut plângând niciodată. Trecuseră

treizeci de ani, iar acum fiul său adoptiv era un adult realizat, al doilea om al celui mai important serviciu de *intelligence* al țării.

Se gândi să își cheme şoferul, dar simți că are nevoie de puțin aer, aşa că străbătu pe jos cei aproape trei kilometri care despărțeau Vaticanul de hotelul Roma Cavalieri – Waldorf Astoria, pe acoperişul căruia se afla celebrul restaurant.

Pe dinafară, hotelul arăta oribil, după părerea cardinalului, ca un bloc dintre acelea construite în anii '60 pe plajele insalubre de la Rimini. Turism industrial, pentru clasa muncitoare. În interior, luxul impresiona, deşi Monti respingea din principiu opulența aceea ostentativă.

Ajunse cu liftul la ultimul etaj, de unde fu preluat de majordom şi condus pe terasă. Restaurantul, care nu funcționează decât seara, fusese deschis special pentru Agenție, aşa că niciun străin nu se afla acolo. Gianni îl îmbrățişă şi îl pofti să ia loc la masa de pe terasă. Le făcu semn cu capul colegilor care se aflau în preajmă, să îi lase singuri. Salonul era plin, iar mâncărurile ultrasofisticate aterizau în fața invitaților pe farfurii imense.

— Ai mâncat ceva azi? întrebă Volpone.

— Azi-dimineață, dar nu mi-e foame.

— Refuz să vorbesc cu tine dacă nu mănânci ceva.

— Bine, dar ceva uşor, încuviință cardinalul.

Gianni îi făcu semn chelnerului să se apropie.

— Tortellini, comandă acesta. Şi o sticlă de vin dintr-ale noastre.

— Trebuie să coste o avere aici, spuse cardinalul.

Fiul îşi bătu tatăl pe umăr şi zâmbi:

— Ai să râzi, dar nu e mai scump decât la un restaurant obişnuit. Dacă nu mă crezi, îți arăt meniul.

— Şi atunci care e şmecheria? întrebă prelatul.

— E greu să găseşti loc. Mâncarea e la un preț obişnuit. Dar vinurile exclusive nu. De aia am cerut din

rezerva noastră, care e fără adaos. Dar n-ai venit să discutăm despre mâncare. Ce s-a întâmplat?

Cardinalul privi îngândurat în zare, unde capela lui Michelangelo, perfect luminată, domina întreg câmpul său vizual.

— Papa demisionează.

La început, directorul nu spuse nimic. După un timp, întrebă:

— Vorbeşti serios?

— Da. Tocmai ce am ieşit de la el.

— Din cauza scandalului ăstuia cu scrisorile? Nu e cam puțin, totuşi? Exagerează.

Cu trei luni în urmă, Gianluigi Nuzzi, jurnalist şi moderator TV, prezentase la emisiunea sa „Gli Intoccabili", pe LA7, nişte scrisori-bombă ale monseniorului Carlo Maria Viganò către însuşi papa Benedict. În scrisori, înaltul prelat se plângea că a fost îndepărtat din postul de Secretar, echivalent cu cel de ministru de Finanțe al Vaticanului, pentru că în urma unui audit descoperise tot felul de nereguli în contractele Băncii Vaticana cu diverşi furnizori. Fostul ministru, acum nunțiu papal al Vaticanului la Washington, funcție echivalentă cu cea de ambasador, susținea că a fost promovat ca să fie îndepărtat – *promovatur ut amaveatur* –, o tehnică bine cunoscută în politica de top atunci când doreşti să îndepărtezi pe cineva, dar nu vrei să îl provoci pe acesta să facă scandal, aşa că îi dai un post aparent mai bun, mai înalt, mai bine plătit. Viganò îl acuza în scrisoarea sa pe al doilea om din Vatican, cardinalul Tarcisio Bertone, că a acoperit delapidări şi a umflat contractele pentru diverse lucrări, cu peste 60%. 34 de milioane de euro ar fi fost suma care a dispărut din conturi în felul acesta. Acuzația de corupție din scrisori era clară şi lipsită de echivoc.

— Da. Acuzații de corupție au tot fost, spuse cardinalul. Viganò pretinde că a fost îndepărtat. Dar să fii reprezentantul papei la Washington e o funcție înaltă. E a

doua țară ca mărime a numărului de reprezentanți ai Bisericii, după Brazilia.

— Da. Din păcate, e abia începutul, spuse directorul.

— Ce vrei să spui? Mai sunt scrisori?

— Nu numai că mai sunt scrisori, dar foarte curând va ieşi pe piață o carte a aceluiaşi Nuzzi, care demonstrează nu numai că bănuielile sunt fondate, dar că există o legătură directă între scandalul de acum şi primul scandal cu Banca, de la sfârşitul anilor '70.

— O carte? Ştii sigur?

— Da. Ştim şi la ce editură o să apară. Şi, ca să zic aşa, suntem în posesia manuscrisului.

— Trebuie să îl opriți, spuse prelatul, îngrozit.

După care, dându-şi seama că ceea ce cerea era o muşamalizare, reacție care îl surprinse până şi pe el însuşi, reveni:

— Adică, vreau să spun că Sfântul Părinte nu e corupt.

Zâmbetul fiului său părea să spună: „Eşti naiv? Toți sunt corupți!"

— Crezi că ai putea, cumva, să îmi dai să citesc manuscrisul ăla? Doar pentru mine. Promit că nu îl arăt nimănui. Şi ți-l restitui imediat.

— O să văd ce pot face. Oricum, într-o lună va fi pe piață. Şi, nu, nu putem opri nimic. Iartă-mă dacă te jignesc în vreun fel, dar cred că putreziciunea asta trebuie să iasă, la un moment dat, la iveală. Fie şi numai pentru oamenii cinstiți, ca tine şi ca Viganò.

— Şi ca papa. Papa are problemele lui. Demonii lui. Cu care se luptă zilnic, te asigur. Corupția nu este unul dintre ei.

— Atunci nu are niciun motiv să se teamă. Crezi că ăsta e motivul pentru care vrea să îşi dea demisia? Poate că are altele, mai grave.

— Nu înțeleg. Ştii ceva? E o aluzie asta? La ce te referi?

Fiul îşi trase scaunul mai aproape de tatăl său şi îi şopti:

— Ştiu că alegerea lui a venit la pachet cu o condiție

serioasă.

— Alegerea lui? Ce vrei să spui?

— Tu ai votat pentru el?

— Nu. Eu, nu. Eu l-am votat pe Bergoglio.

— Şi cine a tras sforile? Cine l-a impus, până la urmă, în fața unei Curii ostile?

— Habar n-am.

— Sigur că ai. Fă un efort.

Chelnerul apăru cu farfuria cu mâncare şi cu sticla de vin, aşa că fiul îşi trase din nou scaunul mai departe. Aşteptă răbdător ca omul să îşi termine treaba şi să se îndepărteze.

— Cardinalul Carlo Maria Martini, reluă Volpone. El ieşise din ecuație pentru că era deja atins de Parkinson.

— Da. Probabil.

— Ei bine, condiția a fost reformarea totală a Curiei romane.

— Sfântul Părinte a încercat. Ca să echilibreze Curia, a creat şase cardinali noi. Niciunul european. Niciunul sprijinit de Curie.

— Poate. Dar avem informații sigure că Martini l-a abordat de două ori, în aceste ultime luni, pe Ratzinger şi i-a spus verde în față că a ratat reformarea Curiei şi trebuie să îşi respecte promisiunea şi să plece.

Se făcu linişte pe terasă. Cardinalul păru să privească, din nou, cu îngrijorare spre Vatican. Se auzea vântul, întrerupt doar, din când în când, de râsetele din interiorul restaurantului.

— Aveți habar de unde au apărut scrisorile alea?

— Hm. Cam avem, răspunse uşor ambiguu Volpone.

— De unde?

— Ştii bine că n-am cum să…

Dar privirea tatălui său adoptiv îi întrerupse fraza şi îl făcu să ofteze.

— De la majordomul papei, Paolo Gabriele.

— Serios? A furat documente?

— Da. Şi presupun că Vaticanul se va prăvăli asupra

lui cu toată forța. Când va ieşi la iveală identitatea acestuia, şi va ieşi, cred c-o să îl aresteze. O să încerce să îl decredibilizeze şi o să îl condamne. Dar am o senzație foarte serioasă că nu mi-ai spus tot. Îngrijorarea ta vine din altă parte.

Prelatul luă o gură de mâncare. Tortellini de rață cu muguri de pin şi pudră de funghi porcini.

— Excelent, spuse. Şi zici că delicatesele astea nu sunt scumpe.

Directorul se ridică şi se întoarse imediat cu meniul.

— Uite aici, ca să nu te mai îngrijorezi. Sunt 52 de euro. Şi mai avem şi reducere de 20%.

— 40 de euro. Probabil că merită. O porție de tortellini nu poate depăşi 25 de euro niciunde. În fine, sunt obligat să mănânc tot. La banii ăştia.

Cardinalul crescuse într-o familie cu nouă copii. Părinții săi erau muncitori la uzinele Fiat, care se mutaseră la Torino dintr-un sat din Sicilia, la sfârşitul războiului. Nu erau săraci lipiți. Dar fusese învățat să prețuiască fiecare centimă. Cu fiul său adoptiv nu fusese niciodată zgârcit. Pentru el, însă, nu-şi cumpărase aproape niciodată nimic. Dar nu făcuse niciodată economie când fusese vorba despre Gianni. Cele mai bune lucruri. Cele mai scumpe şcoli. Când acesta a intrat la facultate, i-a cumpărat un apartament într-un cartier bun al Romei, din toți banii pe care îi strânsese de-o viață.

— Îmi spui?

— Da, zise cardinalul. Nu ştiu mare lucru. Ştiu că Sfântul Părinte s-a întors schimbat din ultima călătorie, din Mexic şi Cuba. L-am tot întrebat ce nori îi umbresc liniştea. Nu mi-a răspuns niciodată. Şi, de atunci, simt că mă tot îndepărtează. Nu a făcut asta nici în momentele de mare tensiune între noi. Acum e altceva.

— S-a întâmplat ceva în călătoria asta?

— Aşa cred. Şi apoi sunt nişte indivizi care îl tot vizitează. De fiecare dată când pleacă ăştia e mai rău.

— Indivizi? Ce indivizi?

— Nu ştiu. E unul cu faţa pe jumătate arsă. Unul care seamănă cu pilotul ăla…

— Nicky Lauda.

— Exact. Şi mai e un personaj extrem de slinos. Episcop al celui mai violent oraş din lume – San Pedro Sula. Ăla e pedofil pe faţa. Nici măcar nu se fereşte. Şi au mai apărut doi indivizi. Astăzi, când te-am sunat, auzisem răcnete în apartamentul papal. Ăia au urlat într-un fel oribil la Sfântul Părinte. După care m-a chemat la el şi a zis că îşi dă demisia. Nu cred că are legătură cu cardinalul Martini şi Curia.

O vreme, nimeni nu mai spuse nimic. Chelnerul turnă vin, iar cardinalul şterse farfuria cu o bucată de pâine. Refuză orice fel de desert. Bău un pahar de vin.

— Mă ajuți? întrebă, într-un târziu.

— O să fac tot ce pot… Spune-mi…

Întrebarea rămase în suspans. Directorul ştia că urmează o întrebare care s-ar fi putut să nu-i placă prelatului.

— Poți să întrebi orice. Nu-ți face griji.

— OK. Crezi că ai fi în stare să plantezi nişte microfoane în biroul papei? Nu în dormitor sau în spațiile private. Unde se întâlneşte cu indivizii ăia?

— În birou sau în bibliotecă.

— Foarte bine. Crezi că ai putea să ne ajuți şi să plasezi nişte microfoane acolo? Sau să îi permiți omului nostru să o facă?

La această întrebare, cardinalul Monti nu se aşteptase defel.

Capitolul 118

— Ați înnebunit de tot? tună omul cu mască în urechea Ximenei, pe care sunetul insistent al telefonului abia reuşise să o trezească.

— Poftim? îngăimă ea.

— Ați înnebunit? L-ați arestat pe bunul doctor Mabuse?

— Stai, sta, stai un pic. Ce tot spui acolo?

— Nu ştii nimic?

— Nu. Cine l-a arestat? Cum s-a întâmplat asta?

— Te plătesc cât te plătesc şi te-am băgat în locurile alea ca să ştii, nu ca să îți dau eu ştirile. Am primit un mesaj cum că imbecilul ăla de colonel, sau ce-o fi, l-a arestat pe Mabuse şi îl interoghează. Nu ştii?

— Acum m-am trezit. De unde să ştiu? Caligari nu îmi raportează orice mişcare face. Mă ajută pentru că e drăguț. Eu nu am nicio putere acolo.

— Ba ai. Că altfel nu aduceai armata la locul incidentului. Şi nu vreuna dintre celelalte agenții la care lucrezi.

— Ce incident? La ce te referi?

— La ceea ce voi numiți K1.

Conversația o trezi pe Ximena de-a binelea. Nu ştia ce să răspundă.

— De unde…

— De unde ştiu de K1? Uite că ştiu. Eu ştiu tot. Nici acum nu te-ai obişnuit cu chestia asta?

— Mabuse lucrează pentru tine?

— Nu. Am sunat ca să pun o pilă unei rude. Bineînțeles că lucrează pentru mine. Toată lumea care contează lucrează pentru mine.

— Trebuia să-mi fi spus.

— Nu trebuia să nimic. În momentul ăsta te iei şi te duci acolo. Ai grijă ca doctorul să nu scoată o vorbă. Niciun sunet, ai înțeles? Rămâi singură cu el. Îl asiguri de

protecția ta. Asta, până îți faci un plan. Iar după ce te-ai asigurat că îşi ține gura, rezolvi problema.

— Despre ce să nu scoată o vorbă?

Omul cu mască ignoră întrebarea agentei şi îşi continuă discursul răstit:

— Ai o alternativă. Fie îl scapi de acolo. Îl extragi. Fie îl omori. Orice ai alege, ai 48 de ore să rezolvi. Şi asigură-te că în tot acest timp nu deschide gura. Îi tai limba, dacă e nevoie. Clar? Confirmă, te rog, că ai înțeles ce am spus.

— Clar, confirmă Ximena cu jumătate de glas.

Mabuse lucra, şi el, pentru omul cu mască? Şi Caligari îl arestase? Formă numărul directorului, dar acesta nu răspunse. Tot aşa cum nu-i răspunseră nici aghiotantul acestuia sau Charles Baker. N-avea încotro decât să pornească spre bază.

Columbus Clay nu reuşise să dea de urma betonierei care dispăruse după ieşirea de pe drumul lăturalnic. Aşa că fu nevoit să se consoleze cu ce văzuse. Se simțea sfârşit şi ştia că are nevoie de somn. Se întoarse la hotel, dar în drum trecu prin fața casei lui Charles. Amândouă maşinile dispăruseră. Probabil că asasinul se întorsese după ea sau trimisese pe cineva să o ridice. Dispăruse şi Socrate.

Acesta aşteptase până la ivirea zorilor, până când primii oameni începuseră să apară pe stradă. Considerase că, pentru moment, viața surorii sale nu mai era în pericol şi se întorsese acasă. Avea o misiune de pregătit.

Capitolul 119

Rocio şi Charles îşi deschiseră telefoanele în acelaşi timp, după ce se aşezaseră la micul dejun. Charles nu acceptă să fie servit din nou la pat, ca un paşă, ci veni în bucătărie, unde o ajută, între sărutări, pe Rocio să pregătească masa. Făcu celebra sa omletă, punctul maxim al ştiinţei sale culinare, şi pregăti cafeaua.

Amândoi aveau o mulţime de mesaje şi de apeluri ratate. Cum Rocio se apucase să răspundă la un mesaj, Charles, încântat de acest început de viaţă de familie în care fiecare îşi rezolva problemele fără să se despartă de celălalt, o sună pe asistenta sa.

— Ce s-a întâmplat, Alyssin?

— Îmi cer scuze, voiam să vă spun că au venit cadourile de la Tie-Me-Up. Şi un plic cu un bilet de avion pentru Cartagena, Columbia, pentru poimâine-dimineaţă. A, şi mai e ceva. E un domn care aşteaptă aici de la ora şase dimineaţa. A stat cuminte în faţa biroului meu. I-am zis că nu veniţi la şcoală, dar insistă să stea de vorbă cu dumneavoastră. Nu la telefon, însă.

— Un domn? Ce domn? S-a prezentat?

— Da. Zice că îl cheamă Moses White.

Aşadar, apăruse şi ultima persoană de pe lista lui George. Cel care avea ultima carte, datorită căreia profesorul avea să poată descifra, în sfârşit, mesajul pe care i-l lăsase asistentul său. În acea manieră extrem de complicată.

— Moses White e acolo?

— Da, răspunse Alyssin, mirată de familiaritatea cu care se exprima profesorul. Îl cunoaşteţi?

— Oarecum. Uite ce e, eu nu am cum să vin acolo. Dar îl poţi aduce pe îl aici.

— Să îl aduc la dumneavoastră acasă? Sunteţi sigur?

— Da, Alyssin, sunt sigur. Şi dacă tot vii, adu, rogu-te, şi biletul şi, mai ales, minunăţiile de la Tie-Me-Up!

Charles închise telefonul, înainte ca asistenta lui să apuce să mai spună ceva. Apoi formă numărul Ximenei.

— Da, răspunse aceasta imediat. Ai reuşit să descifrezi ceva din mâzgălelile alea de pe pereți?

— Bună dimineața, adică prânz, şi ție. Te aud prost.

— Sunt în maşină, răspunse Ximena.

Dar oricât de tare le era îngreunată conversația de zgomotul de pe autostradă, Ximenei nu îi scăpă vocea extrem de binedispusă a lui Charles. În mod normal, l-ar fi întrebat de ce era atât de fericit, dar acum gândul îi era în altă parte.

— Singurul lucru pe care l-am găsit, între atâtea nume de diavoli, care nu se potriveşte cu peisajul e un acronim, deşi nu e acronim, nici nu ştiu cum să-i zic. Mă rog, o serie de trei litere, că nici inițiale nu sunt.

— Ce litere?

— MCV.

— MCV?

— Da. MCV. Explicația imediată pe care am găsit-o – ar putea să nu fie corectă – e că se referă la o carte din *Biblioteca Babel* a lui Borges, o carte care…

— Ştiu ce e, i-o tăie scurt Ximena. Mulțumesc frumos, vorbim mai târziu, spuse şi închise.

Rocio îi răspunse şi ea lui Socrate, care îşi ieşise din minți, cel puțin aşa părea, după mesajele pe care i le trimisese, că ajunge într-o oră, o oră şi jumătate, şi că a descoperit lucruri interesante. Răspunsul rațional pe care îl primi de la sora sa îl linişti pe acesta. O subapreciase pe Rocio Belen.

Capitolul 120

Conflictul dintre generalul Gun Flynn şi omul cu mască se desfăşura pe mai multe fronturi. Generalul era enervat că cineva are tupeul să se ascundă în spatele unui măşti când se află în prezența lui. Deşi şef al unui serviciu de informații din cadrul Armatei, calitate pe care şi-o folosise din plin pentru a afla cine e miliardarul care se ascunde în spatele unei măşti venețiene, nu reuşise încă. Şi asta îl scotea din minți. Ridicase de la zero organizația pe care o intitulase Cupola, nu după modelul mafiot, cum s-ar fi putut crede, ci pentru că primele întâlniri conspirative avuseseră loc sub cupola unei biserici părăsite din Mississippi, loc de adunare nocturnă a unei facțiuni a Ku-Klux-KIanului. Oricât l-ar fi urât, însă, pe omul cu mască, era nevoit să recunoască: fără investițiile acestuia, organizația lui n-ar fi ajuns niciodată la o asemenea anvergură. Aşa că, pentru a se putea descotorosi de el, trebuia să găsească mai întâi surse alternative de finanțare. Poziția în care se afla, relațiile pe care şi le făcuse, moştenirea de familie, precum şi creşterea formațiunilor de extremă dreapta, care începuseră, de la o vreme, să se multiplice ca un virus agresiv pe un organism a cărui imunitate scădea încontinuu, poziția sa în rândurile suprematiştilor albi, care îl considerau un lider, îl aduseseră destul de aproape de acest vis. Banii erau aproape. Avea nevoie să îşi ducă planul până la capăt. Iar episcopul de San Pedro Sula era unul dintre elementele-cheie ale accesului la o sursă aproape nelimitată de bani.

Al doilea motiv de neînțelegeri dintre cei doi era de natură ideologică. Gun Flynn avea convingerile unui sudist pur şi dur. Spre deosebire de o parte a organizației, în frunte cu omul cu mască, parte care îl considera pe Lincoln un erou, despre care avea convingerea nu numai că nu a eliberat nici un negru din sclavie, dar că a

amânat cât a putut orice decizie în acest sens şi că a forțat modernizarea Americii, transformând-o, dintr-un conglomerat de stătulețe care trăgeau fiecare în altă parte, în cea mai importantă putere a lumii, el şi cealaltă jumătate a Cupolei îl urau pe Lincoln cu o ură de confederați şi îl considerau vinovat de distrugerea valorilor profunde şi tradiționale, de încălcarea independenței statelor şi de moartea a peste 700.000 de americani. Dar motivul cel mai serios al urii sale erau eliberarea şi emanciparea „maimuțelor", aşa cum se referea adesea la oamenii de culoare. Acest conflict era unul de natura aprecierii istoriei. Şi generalul era conştient că era mai important ceea ce-i unea decât ce îi despărțea. Iar ceea ce îi unea era o ură viscerală față de orice formă de democrație, față de libertatea de expresie, față de corectitudinea politică, față de emanciparea negrilor şi a femeilor, față de catolici şi evrei şi, în general, față de tot ce nu era alb, anglo-saxon şi protestant.

Al treilea motiv de dispută era numirea şi păstrarea lui Keely în fruntea organizației. Keely nu era un om rău, după părerea generalului. Dar era foarte influențabil. Ieşise de sub influența lui şi era executantul perfect al ordinelor pe care le dădea omul cu mască.

Într-un punct, însă, ce doi se întâlneau. Niciunul dintre ei nu credea că asasinarea preşedintelui, în acel moment, era un lucru bun. Puterea trebuia preluată în mod democratic, prin vot. Dimpotrivă, un astfel de gest s-ar fi putut întoarce împotriva lor şi le-ar fi putut arunca eforturile în urmă cu mulți ani. Dar era proiectul personal al lui Keely, care conducea organizația şi care voia să se afirme. La vot, generalul pierduse, iar omul cu mască, precaut, nu se exprimase. Pe de altă parte, generalul ştia că succesul operațiunii l-ar fi înşurubat pentru totdeauna pe Keely în fruntea organizației, despre care generalul simțea că începe să îi scape de sub control. Dar eşecul i-ar fi redus la tăcere pe oponenți, pentru totdeauna. Sigur, existau şi alte metode prin care aceştia puteau fi

eliminați, dar generalul avea o formă destul de ciudată de simț al onoarei. Considera că pe cei care credeau în aceleaşi valori ca şi el trebuia să-i aducă pe calea cea bună şi să-i câştige de partea lui, nu să-i înlăture prin violență.

Strămoşii lui Gun Flynn fuseseră mari proprietari de sclavi înaintea Războiului de Secesiune. Familia lor emigrase din Germania, în prima jumătate a secolului al XVIII-lea. Cei doi frați îşi păstraseră numele german, Wolf, dar adăugaseră la el un „De", pentru a da senzația că se trag dintr-o familie nobiliară europeană. Şi-au început aventura americană ca marinari, au devenit în doar câțiva ani căpitani de vas şi, în foarte scurt timp, frații DeWolf s-au reorientat spre comerțul cu sclavi. Au început prin a închiria un vas în Newport, Rhode Island. La momentul în care statul Rhode Island a interzis comerțul cu sclavi, în 1769, cei doi frați şi fiii acestora au continuat să aducă ilegal sclavi în America. Deja în acel moment înființaseră o distilerie de rom şi aveau toată materia primă pentru a-i cumpăra pe africani de la şefii lor de trib. Nu aveau nevoie să îi mai vâneze. Îi primeau gata în lanțuri, în schimbul butoaielor cu alcool. Se estimează că, până în 1820, familia DeWolf a întreprins cel puțin 50 de transporturi, aducând în America mai mult de 20.000 de sclavi. Şi-au extins afacerile. Au înființat o firmă de asigurări şi o casă de licitație pentru sclavi în Carolina de Sud, în Charleston, unde începuseră să acosteze vasele lor. După care, sătui de afaceri pe mare, care deveneau din ce în ce mai periculoase, plini de bani, au cumpărat câteva plantații de bumbac în Sud. Aşa i-a prins Războiul de Secesiune. Pentru că fuseseră de o sălbăticie de nedescris cu sclavii lor, aceştia, eliberați de armata Uniunii, s-au răzbunat, omorându-i pe toți, în cel mai oribil mod cu putință. Le-au scos ochii, i-au jupuit de piele, le-au tăiat mădularele bărbaților. Pe femei le-au violat şi le-au pedepsit exact în acelaşi mod în care fuseseră violate fiicele şi soțiile lor, sub privirea complice

a stăpânelor.

Unul singur, Thomas DeWolf, a reuşit să scape din măcelul acela. S-a îmbarcat pe o corabie cu destinația Germania şi a plecat să îşi regăsească rudele. Era anul 1864. Când a ajuns înapoi în satul din care plecaseră strămoşii săi. Thomas avea 30 de ani. Nu cunoştea pe nimeni. La scurt timp, a reuşit să îşi întemeieze o familie. Unul dintre nepoții lui a păstrat mereu în suflet poveştile despre istoria glorioasă a familiei, pe care le auzise de atâtea ori din gura bunicului său. Alături, bineînțeles, de o ură nestăpânită față de negri, care, cu timpul, s-a transformat în ură față de evrei. A ajuns Gauleiter{36} şi apoi comandant-adjunct într-un lagăr de concentrare din Polonia. La sfârşitul războiului, a reuşit, cu ajutorul unei rețele bine puse la punct de către Biserica Catolică în colaborare cu guvernul peronist al Argentinei, cunoscută astăzi sub denumirea de Rețeaua „Odessa", să ajungă la Buenos Aires. A călătorit alături de un căpitan SS de origine argentiniană, Horst Alberto Carlos Fuldner, care avea să devină un personaj-cheie al operațiunii de salvare a criminalilor de război pusă la cale de Vatican şi peronişti. Omul de legătură, cel care se ocupase personal de cazul DeWolf, era un fost legionar român, fost avocat al criminalului notoriu Zelea Codreanu, şi el devenit foarte activ în salvarea naziştilor europeni şi transportarea lor în America Latină, Radu Ghenea.

Aşezat bine de tot în Belgrano, un cartier select al Buenos Aires-ului, DeWolf şi-a mai schimbat o dată numele, în Fernandez, unul dintre cele mai comune în America Latină. Recunoscut de o fostă victimă a sa, un supraviețuitor al lagărului de concentrare, a trebuit să fugă din nou. De această dată, a fost ajutat de o filieră neonazistă din Statele Unite să ajungă la Los Angeles, unde a fost angajat, pentru câțiva ani, consultant pentru filme de război. Bineînțeles, sub o identitate falsă. Acum era Bartholomew Flynn. Pe fiul lui l-a botezat Gonzalo în Argentina – cel mai aproape de al doilea nume al

bunicului său, pe care l-a iubit şi admirat atât, Gunther. În America, acesta a devenit Gun Flynn şi, cu ajutorul unei partide puternic maccarthyste, a absolvit primul din anul său West Point-ul. Câțiva ani mai târziu, tânărul ofițer cumpără casa din Charleston în care se născuse străbunicul său, Thomas Gunther DeWolf. Tatăl său moare la scurtă vreme după asta şi este înmormântat în cimitirul Magnolia, din partea de nord a capitalei Carolinei de Sud, cimitir construit, culmea ironiei, pe o fostă plantație lucrată de sclavi, cunoscută sub numele de Magnolia Umbra Plantation.

Capitolul 121

— Cărțile astea vechi, întrebă Rocio în timp ce plescăia de plăcere după ce luase prima înghițitură din omleta lui Charles şi îşi dăduse ochii peste cap în semn de compliment, erau accesibile doar unor inițiați, nu? Există un singur exemplar?

— Din contră, râse Charles. Din contră. Era o întreagă industrie, nu foarte diferită de cea de astăzi. Existau librării peste tot. În Grecia antică şi în Imperiul Roman. Cel puțin până la creştinarea sa.

— Librării? Şi cum multiplicau cărțile? Câți oameni ştiau să citească? Trebuie să fi fost doar o mână. Aristocrații.

— Stai aşa. Nu mă mai bombarda cu întrebări, îți răspund pe rând. În secolul al V-lea î.e.n., majoritatea populației era, într-adevăr, analfabetă. Ştim asta din poveştile celebre cu ostracizări.

— Chestia aia, când votau să izgonească pe cineva din cetate? Hm, omleta asta e genială, adăugă Rocio cu aceeaşi mină satisfăcută.

— Da. Se adunau în agora şi votau. Era un referendum în toată regula. Dar trebuiau să se adune cel puțin 6.000 de cetățeni. Fără sclavi. Ăia nu aveau drept de vot. Ştii de la ce vine termenul de „ostracizare”?

Cu gura plină, Rocio negă făcând o mişcare din cap.

— De la *ostrakon,* care înseamnă fragment dintr-un vas. Votul era trecut pe cioburi de vase sparte.

— Şi ce votau? întrebă Rocio. Da sau nu? La ce întrebare?

— Nu. Treceau pe bucata aia de vas numele unui politician atenian. Unul despre care credeau că a acaparat prea multă putere. Dacă majoritatea propuneau acelaşi nume, tiranul trebuia să părăsească cetatea şi să nu se mai întoarcă timp de zece ani. Primul despre care se ştie că a pățit-o a fost Hiparh. Cel puțin aşa ne spune

Aristotel. Dacă îmi amintesc bine, în 487. Sunt tot felul de povestiri interesante cu privire la asta, apropo de analfabetism. Cei care nu ştiau să scrie rugau un coleg de agora să scrie în locul lor. Unul a vrut să scrie numele lui Aristide pe bucata de vas. Şi i-a cerut chiar lui Aristide să scrie pentru el.

— Ştia că vorbea cu Aristide?

— Nu, râse Charles. De altfel, ăsta l-a şi întrebat dacă îl cunoaşte pe cel pe care vrea să-l izgonească din cetate. Omul a răspuns că nu, dar că faima acestuia creştea periculos de repede.

— Şi au fost multe ostracizări dintr-astea?

— Din câte ştiu, peste zece mii.

— Zău? Ce au făcut? Au depopulat oraşele?

— De-a lungul a cinci sute de ani. Şi nu numai în Atena. Nu a fost aşa de grav. Uite, de exemplu, la Siracusa, fenomenul se numeşte petalism, pentru că numele sunt scrise pe nişte petale mari de flori.

— Zău? Trebuie să încerc şi eu un petalism dintr-ăsta. Îmi place. Şi au scăpat de tirani?

Rocio era atât de dulce, încât Charles se ridică să o sărute. Aceasta îl împinse cu piciorul înapoi pe scaun.

— Nu. Fii cuminte! Acum ne ocupăm s-o educăm pe domnişoara!

— Bine, spuse Charles. Dorințele domnişoarei sunt ordine pentru mine. Uneori au scăpat de tirani, alteori s-au înşelat. Dar, începând cu secolul al IV-lea, o covârşitoare parte din populație ştie deja să scrie. Apar şcoli susținute de stat, de cetate. Din câte ştiu, prima şcoală privată apare abia la Roma, în 235. E opera unui anume Spurius Carvilius. În fine, din secolul al IV-lea şcoala devenise aproape obligatorie. Clasele primare, care începeau când copilul împlinea şase sau şapte ani, se numeau, la greci, *didaskaleion* şi, la romani, *ludus litterarum.* Educația, aşa cum o vedem încă astăzi, cât nu s-o schimba în instrument de tâmpire şi reducere a individului la aptitudinile sale, transformându-l în măgar

sau maimuță, ne vine de la antici. Întâi, copilul trebuia să învețe alfabetul. Şi aici ştiu o anecdotă drăguță. Irod Aticul, un mare bogătan în epocă, care are mari probleme cu unul dintre fiii săi, îi cumpără acestuia douăzeci de sclavi de vârsta lui cu care să se joace şi îl botează pe fiecare cu una dintre literele alfabetului.

— Uau! Şi copilul învață alfabetul jucându-se! Excelent!

— Da. Bineînțeles, urmează scrisul şi cititul, care se fac întotdeauna cu voce tare.

— Pe ce scriau? Pe papirus sau pe pergament? Pe piei de animale?

— Toate astea erau scumpe. Pe tăblițe ceruite. După şcoala primară, care se încheia pe la unsprezece, doisprezece ani…

— Cam ca acum.

— Da, cam ca acum. Urma gimnaziul, în care se făcea mult sport. Copiii nu erau scutiți şi nu deveneau obezi din cauza asta. Şi se predau clasicii. Nu exista să ieşi din şcoală fără să ştii *Iliada* şi *Odiseea.* Sau Eschil, Sofocle şi Euripide. De altfel, operele care s-au păstrat sunt exact cele selecționate pentru învățământul gimnazial. Bibliografie obligatorie. Pentru că existau foarte multe copii. Pe când celelalte s-au pierdut.

— Ai chiar aici operele complete ale lui Eschil. Nu eşti curios să citeşti?

— Ba da. Mă arde foarte tare. Dar când?

— Păi, dacă vrei, te las să studiezi. Ne vedem mai rar.

Râsul copilăresc al lui Rocio îl făcu pe Charles să se ridice din nou. De data aceasta, iubita lui nu mai opuse nicio rezistență. Îl întrerupse doar la un moment dat.

— Hai, continuă, că-mi place. Şi am senzația că o să vină cineva. Scuze, erai aici. Am auzit din întâmplare.

— Da. O să vină Moses White.

Cum Rocio părea să nu ştie despre cine e vorba, Charles îi explică:

— E al zecelea om de pe lista lui George.

— Excelent! Înseamnă că astăzi dezlegăm enigma. Bătu din palme. Grăbeşte-te, atunci, să termini povestea.

— Existau până şi manuale de pedagogie. *Institutio oratoria* a lui Quintilian vorbeşte despre exigenţele formării copilului în cadrul şcolii şi în familie. După gimnaziu, unde se învaţă gramatică, literatură şi oratorie, iar ceva mai târziu elemente de matematică şi se predau lecţii de civism, era o opţiune să te înscrii la o academie. Retorica era cea mai căutată, pentru că îţi dădea o şansă mai mare în alegerea viitoarei meserii. Dar puteai opta pentru drept sau medicină. Sau pentru litere. Aici erau incluse şi istoria şi geografia. Important de precizat e că dreptul de a studia era universal. Pentru cetăţeni. Nu pentru sclavi. Dar grecii, şi în special romanii, spre deosebire de sudiştii noştri, pentru care un sclav alfabetizat era un pericol – ai zice că lumea s-a prostit, în două mii de ani –, îşi încurajau sclavii să scrie şi să citească. Uneori se ocupau personal de educaţia acestora.

— De ce?

— Aveau nevoie ca aceştia să se ocupe de corespondenţă, dar şi să citească unele cărţi, pe care să le rezume stăpânilor. Şi, mai ales, pentru contabilitate primară.

— OK. Şi cărţile?

— La început, autorii îşi copiau cărţile singuri. Apoi le dădeau celor apropiaţi, intelectuali ca şi ei, să le citească. De multe ori se făceau lecturi publice. În felul acesta lumea care nu îşi putea permite să le cumpere sau nu le găsea avea acces la ele. Operele lui Homer erau citite, chiar interpretate, în timpul festivităţilor panateniene. Trebuie să ştii că, spre deosebire de educaţie, în Antichitate cărţile sunt un lux. Costă enorm. Materialul e scump, copistul trebuie plătit. Iar editura trebuie să câştige. Unele lucrări erau copiate în multe exemplare. Existau şi atunci bestselleruri şi autori al căror nume garanta vânzarea unui tiraj destul de mare. Proprietarii aşa-ziselor edituri de atunci aveau angajaţi o grămadă de

copişti. De regulă, ca să poată fi produse cât mai multe exemplare, un om citea, şi câteva zeci de oameni scriau după dictare. De aceea apar variante diferite ale diverselor opere. De multe ori se făceau greşeli, şi nu numai de ortografie. Scribul se mai încurca, mai lăsa pe dinafară cuvinte. Copiştii ăştia erau plătiți la rând. Diocleţian a dat chiar şi un edict stabilind, pentru copiştii buni, 25 de denari pentru o sută de rânduri şi 20 pentru cei mai slabi. Legea salariului minim. Aşa cum e şi astăzi, în cele mai multe dintre țările lumii.

— Apropo, cum era cu drepturile de autor? Un autor de bestseller se îmbogățea, nu?

— Nici vorbă. În Antichitate, singurul sens pe care îl are cuvântul nostru de astăzi e că autorul se poate plânge de eventualele greşeli de transcriere şi poate face scandal să fie corectate sau să fie retras tirajul, dacă greşelile sunt grave. Deşi existau, şi pe atunci, şi corectori, şi „cap limpede".

— Păi ziceai că erau scumpe. Cine lua banii?

— Editura. Pe toți.

— Cum aşa? Autorul nu primea nimic?

— Bunele obiceiuri se păstrează, după cum vezi. Astăzi iei între şase şi zece la sută din prețul cărții.

— Şi editura ia restul?

— Da, dar grosul îl iau revânzătorii. Până la 50 la sută. Apoi mai costă şi producția, marketingul. Aşa că editura ia cam de trei ori mai mult decât autorul.

— Adică toate cărțile alea pe care le-ai scris tu nu ți-au adus bani?

— Mi-au adus destui. Totul depinde de tiraje. Oricum, nu se compară sutele de mii de acum, ca să nu vorbim de bestsellerurile cu adevărat universale, care fac multe milioane de exemplare, cu cele câteva sute, poate, din Antichitate.

— Păi, şi din ce trăiau autorii ăia? Că nu e aşa, la îndemâna oricui, să scrie o carte. Şi necesită efort.

— Da. Le creştea faima şi erau băgați în seamă de

puternicii vremii, de bogătani, care îi sponsorizau. Le dădeau pe mână o şcoală. Sau îi luau sub aripa lor protectoare. Dar să ştii că, la fel ca şi acum, ca tânăr autor sau ca debutant, era foarte greu să fii publicat. Trebuia, ca şi astăzi, să tot trimiți manuscrisul şi să tot fii refuzat.

— Adică era un privilegiu să te copieze unii şi să nu primeşti niciun ban?

— Da. Pentru că ajungeai pe piață. Era, ca şi acum, o goană după celebritate. De multe ori, noii autori îşi dedicau cărțile unui potentat, ca să îi atragă atenția. Sau, când nu reuşeau nimic, organizau lecturi în piața publică. De multe ori, mai ales dacă erai necunoscut, singurii spectatori erau doi-trei copii şi un câine de pripas. Nu s-a schimbat mare lucru în două mii de ani.

— Şi bestsellerurile care erau? Aristotel? Şi Eschil?

— Nu prea. Pe ăştia îi cumpărau mai ales bibliotecile publice, sau şcolile, sau învățații. Deşi se găseau tot timpul pe piață. Cam cum sunt marii clasici acum. Îi găseşti pe toți. Dar pe noptiere, ca să zic aşa, erau alte cărți. Alea erau bestselleruri. Poveşti romanțioase şi povestiri erotice. Astea erau cele mai căutate. Şi cărțile de bucate se vindeau foarte bine. Mult mai bine decât Homer, în orice caz. Din câte ştiu, una dintre cele mai vândute cărți pe atunci, dacă nu chiar liderul absolut de piață, se intitula *Întâmplările Leucippei şi ale lui Clitofon,* a lui Achilles Tatios. O poveste de dragoste şi mister, plină de acțiune şi de răsturnări de situație. Gusturile au rămas intacte timp de aproape trei milenii. Asta arată că e ceva fundamental uman în dorința de a citi aşa ceva. Din păcate, nu a mai rămas mare lucru din cartea aceea. Poate biblioteca asta misterioasă să le păstreze. Promit că, dacă o găsesc, o împrumut pentru tine.

— De ce pentru mine?

— Ca să îți fac educația sentimentală. Să te fac sensibilă ca o floricică. Să te văd cum tremuri de emoție când frumusețea Leucippei îl subjugă pe Clitofon şi cum

soarta le este potrivnică.

— Ăsta e un kitsch? Un film indian?

Charles începu să râdă în hohote.

— Cam aşa. Toate se trag de acolo. La fel de celebre erau şi fabulele milesiene. Se cheamă aşa după numele autorului, unul Aristide din Milet. Cred că, totuşi, asta era cartea care s-a vândut cel mai bine. Povestiri licențioase, o importantă sursă de inspirație pentru *Decameron.*

Nu apucă să spună mai multe, pentru că soneria, care pornise brusc şi tare, chiar deasupra capului său, aproape că îl aruncă de pe scaun.

— Răspunde, zise Rocio. Mă duc şi eu să mă îmbrac.

— Vrei să pleci?

— Trebuie. Am puțină treabă. Dar te sun când termin.

— Treabă? Ce treabă? întrebă Charles, în timp ce se îndrepta spre uşă. Ştii că încă n-am habar cu ce te ocupi? Tu ştii totul despre mine şi eu... Da, da, răspunse, enervat pe soneria care explodă din nou.

Capitolul 122

— Da, ce e? întrebă enervat, Caligari.

— A sosit doamna Menard, răspunse aghiotantul.

— Doamna Menard? Ce naiba? I-ai spus tu ceva?

— Eu?

— N-are a face. Adu-o încoace.

— Aici? Sunteți sigur că e bine?

— E la curent cu totul. De fapt, a fost ideea ei să îl punem pe doctor sub supraveghere.

Ximena fu condusă într-o zonă a bazei militare pe care nu o vizitase niciodată. În clădirea înaltă, construită integral din sticlă reflectorizantă, despre care crezuse întotdeauna că e pustie. În momentul în care se deschiseră uşile opace, vânzoleala o făcu să simtă că a plonjat, brusc, într-o altă dimensiune. După ce fu obligată să se legitimeze, un sergent îi scană pupilele şi o puse să-şi aşeze amândouă mâinile pe o tabletă electronică, unde îi luă amprentele. Trebui să predea arma şi telefonul mobil. Fu condusă, prin spatele lifturilor principale, într-o zonă ultrapăzită. Numără 28 de soldați înarmați la ascensoarele din spate. Aşteptă până apăru aghiotantul. Coborî cu liftul câteva etaje şi se trezi în mijlocul unui spațiu la fel de bine păzit ca şi lifturile. După ce aghiotantul se ocupă de codurile necesare pentru a trece de o nouă uşă, ajunse, în fine, pe un coridor slab luminat pe care erau, de-o parte şi de alta, diferite săli. Fu condusă într-o sală de supraveghere. Caligari privea prin geam, în sala de interogatorii, cum Mabuse, legat cu cătuşe de masă, îşi dădea ochii peste cap. După care îşi rotea capul de la stânga la dreapta şi scotea un „vâââajjj", ca un sunet de avion, după care revenea în poziția inițială.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Ximena.

— S-a întâmplat exact ce ai presupus. Mizerabilul ăsta ne-a păcălit.

— Cum adică?

— Îți arăt acum, spuse Caligari şi îi făcu semn aghiotantului.

Acesta porni un computer şi poziționă înregistrarea de la început.

— De când e aşa?

— De când l-am adus aici. Nu răspunde la nicio întrebare. Face pe nebunul.

— Face pe nebunul? întrebă Ximena, accentuând primul cuvânt. Aşa crezi?

— Domnul director este chemat la telefon la sala U20, se auzi o voce din tavan. Repet, domnul director Caligari este chemat la telefon la sala U20.

Caligari răspunse imediat privirii întrebătoare a agentei.

— Aici e interzisă orice legătură cu exteriorul. Mă întorc repede. Dacă mă cheamă, e important. Uită-te la ăsta.

Directorul ieşi. După ce se auzi uşa făcând clic şi paşii cum se îndepărtează, aghiotantul, în loc să pornească filmul, o prinse pe Ximena de braț. Până ca ea să se dezmeticească, îi întinse o gentuță de pânză.

— Nu ştiu cum faci, dar Mabuse iese de aici doar mort. Ai înțeles?

Ximena nu ştia cum să reacționeze. Deschise gentuța. În ea era o seringă, iar alături, o fiolă cu un ser.

— Ce e asta? Cum adică? îngăimă ea.

— Înțeleg că ți s-a ordonat deja. Doar că aici nu ai cum să aduci nimic. Ai grijă să injectezi tot. Rezultatul va fi asemenea unui atac de cord. Nicio urmă de substanță nu se va găsi la autopsie. Nu pleci de aici fără să rezolvi. Sper că ți-e clar. Şi acum uită-te la film.

— De ce n-o faci tu? întrebă Ximena, uimită de agresivitatea individului, care până atunci fusese un exemplu de curtoazie.

— Pentru că eu nu am cum să intru acolo. Şi pentru că fiecare trebuie să-şi facă treaba. Şi acum uită-te la film.

Că se întoarce şeful. Şi nu uita. Mai ai 42 de ore.

Aghiotantul apăsă pe Play şi părăsi încăperea.

Ximena era îngrozită. Nu ştia ce să facă. Nu se punea problema să îl omoare pe Mabuse. Trebuia, acum, să împace şi capra, şi varza. Urma doar să decidă cine avea să fie varza. Hotărî să se concentreze la filmuleț. Măcar avea să înțeleagă ce se întâmplase.

Capitolul 123

Îl privea plin de curiozitate pe bătrânelul acela de culoare, o mână de om, care se aşezase cu modestie, cu picioarele lipite şi geanta de poştaş pe genunchi, în efortul de a ocupa un petic cât mai mic din canapeaua somptuoasă pe care fusese invitat să se aşeze. Se ridica de fiecare dată când cineva intra sau ieşea din cameră. S-a ridicat când a intrat Rocio şi l-a rugat pe Charles să o conducă la uşă. S-a ridicat când a intrat Alyssin, cu faţa acră după ce o văzuse pe Rocio, spunând că pleacă şi ea. Şi, bineînţeles, s-a ridicat când Charles s-a dus să facă o cafea şi s-a ridicat şi când s-a întors cu aceasta pe o tavă pe care i-a pus-o pe măsuţa mobilă pe care o trăsese la marginea canapelei, alături de colţul îngust pe care se aşezase bătrânelul.

— Eu am predat istorie toată viaţa. La liceu. La un moment dat, m-a chemat directorul să mă întrebe dacă l-aş putea suplini pe profesorul de muzică. S-a gândit că noi, negrii, suntem un popor muzical. Eu cânt la trompetă de mic. Din păcate, am fost respins la Julliard şi m-am orientat spre cea de-a doua mare pasiune a mea, istoria.

Charles îl asculta cu mirare pe omul acela modest. Vorbele sale nu exprimau altceva decât bună-cuviinţă.

— În fine, continuă el, am aici o carte care cred că vă aparţine.

Scoase cu mişcări grijulii din geantă un manuscris pe care îl prinse cu două degete de margini, de parcă ar fi fost de cristal şi se temea să nu îl spargă. I-l întinse lui Charles, care ardea să deschidă cartea, dar, molipsit de politeţea oaspetelui, o puse pe masă.

— Aţi citit-o?

— Din păcate, nu. Am început-o, dar mi s-a părut, mă scuzaţi, o prostie monumentală. Băiatul ăsta, Urquhart, a fost un personaj straniu. Nimic din ce a scris nu se poate

citi. În afară, poate, de traducerea sa unică după *Gargantua şi Pantagruel.* La care, nu ştiu dacă ştiți, a adăugat mai mult de o sută de pagini. În felul ăsta, a devenit mai mult decât traducător, a devenit coautor. Mă scuzați, vorbesc, vorbesc şi nu mă mai opresc.

Făcu o pauză, ca să ia o gură de cafea. Apucă stângaci ceşcuța pitică şi luă o înghițitură.

— Cafea italienească. Mică, dar tare a dracului. Mulțumesc frumos.

— Vă rog să mă lămuriți în legătură cu câteva chestiuni.

— Cu plăcere. Dacă vă pot fi de ajutor.

— Ştiți, probabil, despre tragica soartă a asistentului meu.

— Într-adevăr, se grăbi să răspundă Moses White, fără să îl lase pe Charles să termine. Am urmărit cu stupoare ce i s-a întâmplat. Am crezut că e o întâmplare. Dar după asasinarea lui Olcott şi dispariția profesorilor celorlalți, la care eu l-am trimis, mi-am dat seama că domnul Marshall a nimerit jackpotul, aşa că m-am ascuns.

— Dispariția cui?

— A domnului Boates. Şi a doamnei Jackson. A domnului Barett.

— Aici o să vă liniştesc. Sunt cu toții bine. Sub protecția FBI-ului.

Moses White răsuflă uşurat.

— Cum adică dumneavoastră l-ați trimis la ei?

— Aşa bine. După cum ştiți, domnul Marshall a intrat în posesia unor manuscrise vechi, zece la număr, printre care şi acesta. De ce mi l-o fi adus tocmai pe ăsta mic? Cred că altele erau mai interesante. Sunt acelea de pe masă?

— Da, răspunse Charles. Vreți să aruncați un ochi?

— Mulțumesc. Poate altă dată. Acum trebuie să mă întorc. Mă aşteaptă sora mea.

— Spuneați că dumneavoastră l-ați trimis la ceilalți.

— Oarecum. A încercat întâi să vorbească cu profesorul

Frazer, apoi cu Cifarelli. Doar la ăştia doi s-a gândit. Îl refuzaseră amândoi. Destul de nepoliticos. Aşa că i-a venit ideea asta extraordinară, să le spună că este în posesia unor manuscrise considerate de mult pierdute. Ceea ce era adevărat. A încercat întâi cu mine. Presupun că nu mă considera atât de important. De aceea mi l-a adus tocmai pe ăsta. La ceilalți eu i-am recomandat să se ducă. Mai precis, l-am sfătuit să încerce la Boates, Barett, doamna Jackson, Davidson şi Olcott. Pe ăştia cinci i-am sugerat eu. El a mai găsit doi. Trei, cu mine. Nu ştiu dacă a împărțit toate cele zece cărți. Dar mă bucur că a funcționat. A fost primit imediat. După câte văd, le-ați recuperat pe toate.

— Şi de ce i i-ați recomandat pe aceştia?

— Domnul Marshall era, printre altele, în posesia unei cărți. Nu, nu e bine. O să încep altfel. Domnul Marshall a intrat în posesia acestor cărți pe care le aveți aici. Toate, nişte raritățI. Toate, considerate dispărute. Dintre cele zece, doar una nu se potrivea aici, şi tocmai aceea i-a atras atenția.

— Vă referiți la memoriile lui Esteban?

— Bibliotecarul, da. O carte specială, care nu e chiar o carte. Sunt memoriile unui om de culoare care a ajuns, printr-o întâmplare, bibliotecar al unei biblioteci secrete. Ştiu că sună monstruos ce vă spun, dar…

— Ştiu ce e Omnes Libri.

Bătrânul făcu o pauză.

— Cu atât mai bine. Esteban este primul bibliotecar de culoare. Pe la mijlocul secolului al XVI-lea. În mod ciudat, povestea i se părea autentică domnului Marshall.

— Ce poveste? Ce scrie acolo?

— Habar n-am. Am întrebat o dată şi a ocolit întrebarea. N-am vrut să insist. Una peste alta, a aflat că şi stră-străbunicul meu, patru generații anterioare, a ocupat şi el acelaşi post, timp de aproape cincizeci de ani, şi îl interesa dacă nu cumva am cunoştință de un jurnal asemănător al strămoşului meu, Moses White. Domnul

Marshall susținea că toți bibliotecarii erau obligați să scrie aşa ceva. I-am povestit tot ce ştiam cu.

— Cum v-a găsit George?

— Nu mi-a spus. Asistentul dumneavoastră era plin de resurse. Şi părea obsedat de subiect.

— Da. Aşa era el. Când dădea de ceva. Mai ales de ceva extraordinar, nu se lăsa până nu rezolva problema. În ultimul timp întâlnesc tot mai mulți oameni de soiul ăsta. Din păcate, eu sunt mult mai delăsător.

Oaspetele nu înțelegea ce voia să spună Charles. După un scurt moment, în care făcu un efort să-şi explice dacă profesorul făcea vreo aluzie sau nu, renunță şi îşi reluă expunerea.

— Toată problema lui – zicea că vrea să scrie o lucrare revoluționară despre Lincoln – era de ce cel mai mare preşedinte al nostru s-a transformat, din ceea ce era, în ceea ce a devenit. Care era explicația din spatele schimbării sale? Am încercat să îi explic că nu era nicio schimbare, ci o evoluție sau, mai degrabă, o maturizare, o cristalizare a părerilor. Lincoln era în mod natural împotriva sclaviei. Împotriva oricărei forme de sclavie. E un fapt. La fel de adevărat este că era şi rasist. Cine nu era, pe atunci? Nu trebuie să judecăm epoca aceea cu ochii de acum, fără să ținem seama de context. Asta îi învăț mereu pe elevii mei.

— Just, răspunse Charles, care părea să îşi revină din euforia ce îl cuprinsese în ultimele zile şi să îşi amintească ce urmărea, de fapt, înainte ca Rocio să-i ocupe gândurile.

Se întrebă, în timp ce îl asculta pe bătrân, dacă nu cumva îşi dorise ca femeia aceea să îl scape din întreaga poveste, iar inconştientul său lucrase în scopul de a-l elibera de presiune. Avea această calitate extraordinară. În orice situație, oricât de aproape de limita disperării s-ar fi aflat, găsea un fir de care să se agate, ceva ce în naratologie se numeşte *life line,* o frânghie de care să se apuce pentru a se trage în afară, de unde să se poată

privi pe sine cu detaşare şi ironie. Avusese întreaga dimineață o senzație ciudată în ceea ce o privea pe Rocio. O senzație care îi fusese declanşată de discuția din seara precedentă. Cum de Rocio, care ştia pe dinafară poezii de Borges, deci îl citise aprofundat, nu ştia ce e MCV? Şi de ce alesese să îi recite exact poezia care se referea la Biblioteca din Alexandria? Viermele îndoielii i se cuibărise în creier şi nu îi dădea pace. Moses White îi întrerupse şirul gândurilor.

— Totuşi, majoritatea istoricilor par să se pună de acord că schimbarea aceasta, trezirea, se produce la Farmington, în 1841, când Lincoln îşi ia o lună de vacanță, ca să îl viziteze pe singurul său prieten, Joshua Speed. Cu asta pare aproape toată lumea de acord. Nu şi cu ceea ce s-a întâmplat acolo, de fapt. Or, domnul Marshall a intuit exact că eu ar trebui să ştiu cel mai bine. Pentru că am auzit poveştile astea spuse de bunicul meu, care fusese destul de aproape de evenimente, la doar două generații. Ştiți că stră-strămoşul meu s-a însurat acolo, pe plantație? Şi a avut un copil, pe străbunicul meu. La vârsta de 65 de ani?

— Vă rog, continuați, spuse Charles, care devenise foarte interesat. Mai doriți o cafea?

— Nu, mulțumesc. Eu sunt obişnuit cu cafelele noastre americane. Lungi cât o zi de post.

— Vă rog, atunci, să continuați.

— Da. Ei bine, se ştie că Lincoln era depresiv şi că această călătorie aproape l-a vindecat. Dar depresia lui venea la pachet cu nişte insomnii îngrozitoare. Aşa că noaptea se plimba pe plantație sau citea la lumina sfeşnicului. I-au pus la dispoziție un sclav care să îl slujească 24 de ore din 24.

— Strămoşul dumneavoastră.

— Exact. Moses Abraham White.

— Abraham?

— Întocmai. Când a fost capturat de negustorii de sclavi, era pletos şi bărbos. Ăştia erau oameni

rudimentari. Aveau nişte cărţulii, mai mult desene decât text. Pe teme biblice, cu care probabil îşi consumau timpul în călătoriile acelea nesfârşite, când nu trebuiau să tortureze pe cineva sau nu erau beţi. Ceea ce se întâmpla rar. Stră-străbunicul meu semăna cu personajele din acele cărţi. Unuia i-a semănat cu Moise, iar celuilalt – cu Abraham. Aşa că i-au pus două nume. Cred că e singurul sclav din istorie cu două nume. Mă rog, Lincoln l-a întrebat, la un moment dat, cum îl cheamă. Trebuia să îl strige cumva. I-a răspuns că îl cheamă Moses şi Abraham. Lincoln a fost mirat să afle că sclavul e tizul său. La un moment dat, ros de melancolie şi fără chef de citit, l-a rugat pe bătrân să îi povestească ceva. Acesta i-a povestit viaţa lui. La început, Lincoln a crezut că negrul inventează. I-a spus că e un mare povestitor. Dar, pe măsură ce bătrânul sclav se adâncea în poveste, viitorul preşedinte era din ce în ce mai prins.

— Şi asta l-a determinat să îşi schimbe atitudinea?

— Nu cred. Cred că a fost un început. Domnul Marshall a tot insistat să afle dacă ştiu ce i-a spus străbunul meu preşedintelui, de l-a întors în aşa hal pe dos. De aceea i-am şi sugerat să stea de vorbă cu cei mai mari specialişti în Lincoln.

— Şi Olcott? De ce l-aţi trimis la Olcott?

— Bunicul meu mi-a povestit că Lincoln umbla cu o carte după el, de care nu se despărţea niciodată. *Geometria* lui Euclid. O traducere veche, cu o prefaţă de John Dee.

— Da. O ştiu.

— Ei bine. Moses vede cartea şi discută cu viitorul preşedinte de la egal la egal. Mai mult, îi spune că Dee a fost vizitat de îngeri care l-au învăţat limba lor. O limbă pe care el o numeşte enohiană.

Charles oftă. Nu se putea, oare, ca discuţia să nu alunece în absurd? Se părea că nu.

— Nu fiţi dezamăgit. Nici eu nu cred în prostiile astea oculte. Dar se pare că Lincoln a fost foarte atent la ce i-a

spus tizul său. A considerat un semn că omul care îi povesteşte despre lucruri la care au acces numai iniţiaţii sunt oamenii aleşi, în special despre biblioteca secretă şi istoria umanităţii, are acelaşi nume ca şi el, Abraham. Lincoln nu era credincios, dar era al naibii de superstiţios. Aşa că una dintre ipotezele domnului Marshall era că Moses l-a iniţiat pe Lincoln în ştiinţele oculte.

— Şi de asta l-aţi trimis la Olcott? Am crezut că are legătură cu şedinţele de spiritism ale lui Mary Todd.

— Nu, zâmbi bătrânul.

— Şi la doamna Jackson? E specialistă în heraldică.

— Aici nu mi-e foarte clar. Domnul Marshall spunea ceva despre două însemne heraldice. Sau, mai exact, un singur însemn. Un basilisc care înghite sau scuipă afară un copil. Blazonul e din Italia secolului al XIV-lea. Al unei familii celebre, Visconti. Domnul Marshall descoperise o asemănare ciudată cu o figură foarte întâlnită la azteci. Un zeu. Quetzalcoatl, şarpele cu pene. De fapt, cele două sunt atât de asemănătoare încât pun sub semnul întrebării data reală a descoperirii Americii. Pentru că desenul aztec apare mai devreme. Şi eu nu cred în coincidenţe dintr-astea. Cel mai probabil e că familia Visconti a ajuns în America Centrală cu cel puţin două sute de ani înainte de Columb. Din două, una. Fie au văzut desenul la azteci, fie aztecii l-au văzut la ei.

— Altă fantasmagorie. Şi ce legătură avea asta cu Lincoln?

— Habar n-am. Nu mi-a spus. Cred că are legătură cu biblioteca. Şi nu e nicio fantasmagorie. Trebuie să vedeţi cele două reprezentări ale balaurului, şarpelui sau basiliscului, ce o fi. Aia nu e o coincidenţă!

— Biblioteca nu e pe o insulă? E pe continent?

— Înţeleg că a fost pe o insulă. Dar, la un moment dat, insula a devenit neîncăpătoare. Şi biblioteca a fost mutată într-un loc mai sigur, prin secolul al XVI-lea. Insula a rămas doar un punct de triere sau catalogare. Aşa l-a

găsit stră-străbunicul meu, la sfârşitul secolului al XVIII-lea. De altfel, domnul Marshall mi-a dezvăluit câte ceva din ce a citit în memoriile lui Esteban. Cred că a ocolit esențialul. Dar nu îl pot învinui pentru asta.

— Ce v-a dezvăluit?

— Se pare că acel Esteban vorbeşte despre construirea, undeva în Europa, a unui oraş-bibliotecă. Familia Visconti ar fi avut ceva de-a face cu asta. Un oraş fortificat. Aşezat într-un loc strategic.

Lui Charles i se făcu pielea de găină în aşa hal, încât simți cum firele de păr îi ies prin cămaşă. Îşi dădu seama ce era cu schema pe care o recuperase din statuia faraonului. Începea să iasă din transa în care îl băgase Rocio şi să revină la povestea cu Lincoln, şi cu biblioteca, şi cu George. Şi cu mama sa. Poveste care începea să se închege.

— Vă simțiți bine? întrebă bătrânul.

— Da. Da ce?

— Sunteți foarte palid.

Se ridică în picioare.

— Am spus ceva nepotrivit? Să vă aduc un pahar cu apă?

— Nu, nu, spuse Charles repede. Sunt doar obosit. Am avut o noapte grea. Vă rog, luați loc.

Bătrânul se reaşează, dar Charles avea nevoie să-şi revină. Se scuză şi ieşi. Moses White îl auzi cum umblă la frigider şi apoi cum dă drumul apei la chiuvetă.

Charles îşi vârî capul sub robinetul cu apă rece, după ce scoase două cutii de Coca-Cola din frigider. Stătu aşa aproape jumătate de minut, după care îşi scutură capul ca un cățel. Se şterse bine. Luă un pahar de pe masă şi se întoarse în cameră.

— Înțeleg că am atins un nerv, spuse bătrânul. Încă sunteți ud pe cap. Dar, vă rog, nu e nevoie să-mi explicați. Nu e treaba mea.

Charles îi întinse cutia de Cola şi paharul. Docil, bătrânul o deschise şi îşi turnă în pahar, nu înainte de a

mulțumi politicos.

— Să revenim. Ziceați de un oraş dedicat bibliotecii.

— Da. Nu ştiu altceva, dar bunicul meu mi-a povestit că, pe vremea când Moses Abraham a ajuns pe insulă, biblioteca mare era mutată deja de ceva timp. O altă ipoteză a domnului Marshall este că strămoşul meu i-a dezvăluit lui Lincoln, în schimbul promisiunii că va desființa sclavia, locul exact al bibliotecii.

— Serios?

— Da. Pare o miză cam mică, poate. Habar n-am. Lincoln era un om foarte curios. Cert e că, orice i-ar fi spus, asta nu s-a întâmplat atunci, la prima vizită la Farmington, ci mult mai târziu. Când Lincoln fusese ales preşedinte, Moses Abraham, aflat pe moarte, l-a implorat pe Joshua Speed să îl cheme pe Lincoln la căpătâiul său. Acesta era convins că negrul delirează, dar şi-a zis că nu poate să refuze ultima dorință a unui muribund şi, convins că Lincoln nu va veni, i-a transmis dorința sclavului.

— Numai că Lincoln a venit.

— Întocmai. Spre surprinderea tuturor. Ăla e, dacă citiți cu atenție cum a evoluat poziția preşedintelui pe tema sclaviei, momentul de cotitură. Deci Moses Abraham i-a spus ceva. Ceva enorm. Ceva esențial. Ceva ce a pus în mişcare şi ultimul motor al lui Lincoln. Ceva decisiv. Asta căuta domnul Marshall. Şi am strania senzație că asta căutați şi dumneavoastră. Dar, cu toată sinceritatea, deşi mi-am bătut capul, habar n-am despre ce e vorba. Dar am convingerea că domnul Marshall a aflat, şi de aceea a fost ucis.

Charles era atât de uimit de tot ceea ce auzise, încât nu mai ştia ce să spună. Avea nevoie să îşi facă ordine în gânduri.

— A, şi mai e ceva, înainte să plec, spuse bătrânul.

— Vă rog.

— Nu cred că oraşul acela din Europa s-a finalizat. Sau că biblioteca s-a mutat acolo.

— De ce spuneți asta?

— Pentru că bunicul meu mi-a mai povestit că Moses Abraham spunea că biblioteca cea mare e situată undeva în America Latină. Într-un oraş.

— Ce oraş?

— Ciudad Blanca.

Capitolul 124

Ximena tocmai termina de vizionat filmul când directorul reintră în sala de supraveghere. Caligari nu apucă să spună nimic, pentru că femeia se şi repezi cu o întrebare:

— Cum e McCoy?

— L-am dus, cât am putut de repede, la clinică. Şansele de a mai fi un om normal sunt destul de mici. Se pare că are creierul prăjit.

— Şi ceilalți?

— La ei e mult mai grav. Dincolo de partea chimică, psihiatrul zice că au fost dresați să asculte numai de mizerabilul ăsta. Cine ar fi crezut? Cum am putut să fiu atât de tâmpit?

Ximena îi puse mâna pe braț.

— Nu e vina ta. Asta a fost o chestie foarte elaborată, pregătită de mult, cu minuțiozitate.

— O fi. Dar nu înțeleg despre ce vorbim aici. Ce să faci cu nişte bieți oameni speriați? Abia acum lucrurile sunt şi mai neclare.

— N-ați scos nimic de la el?

— Nu. Aşa face de când l-am adus. Nici măcar nu oboseşte.

— Şi când treceți la următorul nivel?

— După ce ne întoarcem.

— Plecăm undeva?

— Da.

Caligari tăcu o pauză, ca să prelungească suspansul. Părea destul de binedispus în urma telefonului pe care îl primise. În ciuda nenorocirii cu Mabuse.

— L-au prins pe K2.

— Vorbeşti serios? L-au prins? Unde?

— Spre norocul nostru, în Belize. Cu englezii se poate vorbi mai uşor.

— Şi cum l-au prins? Cum se prinde asta? E mai

evoluat decât K1, nu? Trebuie să fi fost un măcel.

— A urcat din Honduras în Guatemala, unde cică a făcut vreo două măceluri pe lângă Morales, în jurul lacului Izabal. Bineînțeles, nicio vorbă de acolo. Apoi a trecut prin apă, ceea ce înseamnă că ăsta e construit să şi înoate. E amfibian. În fine, a trecut spre Belize. Spre Baranco, de unde probabil se pregătea să treacă munții Maya, spre Mexic.

— Şi cum a fost prins?

— N-am înțeles exact. Se pare că a dat peste nişte indivizi care construiesc cele mai mari şi mai solide plase de pescuit. Inclusiv din oțel uşor. Cert e că s-a încurcat în plasele alea. A încercat să le taie, să scape din ele. Dar plasele sunt inteligente. Se strâng precum cătuşele. Cu cât încerci să te eliberezi, cu atât te afunzi mai tare. Când l-au tras din apă, au mai aruncat peste el nişte plase, pentru că a reuşit să topească metalul. E legat fedeleş. Armata l-a bombardat cu curent sau ceva. I-a produs un fel de puls electromagnetic. Cel puțin asta am înțeles.

— E mort?

— Nu a fost niciodată viu, ca să fie mort. Din câte înțeleg, i-au distrus circuitele interne.

Ximena stătu puțin pe gânduri. Se uită la ecran, apoi din nou la Caligari. Se ridică şi îşi apropie capul de geamul care despărțea sala de supraveghere de cea de interogatoriu.

— În cât timp plecăm? întrebă, fără să îşi ia ochii de la Mabuse.

— Până pregătesc avionul. O jumătate de oră. De ce?

— Aş vrea să încerc şi eu cu doctorul, spuse agenta, fără să îşi ia privirea de la acesta.

— Să încerci tu?

— Ai ceva împotrivă? întrebă Ximena, întorcându-se cu fața spre el. E bine legat, nu?

— Da. După cum vezi. OK. Nu văd ce am avea de pierdut. Oricum, când ne întoarcem, o să fie vai şi amar de capul lui. O să scoatem totul de la el. Şi laptele pe care

l-a supt de la mă-sa, spuse Caligari, cu un amestec de ură şi scârbă.

Scoase o cartelă din buzunar şi i-o întinse Ximenei.

— O să ai nevoie de asta. Codul e 4235. O jumătate de oră.

Femeia încuviinţă din cap şi ieşi. Se lovi, în uşă, de aghiotantul care se întorsese. Acesta o privi mirat cum iese din sală, apropie o cartelă de uşa de acces la camera de interogatoriu, tastează codul şi intră. Nu putu să spună nimic, pentru că directorul îl vedea prin uşa întredeschisă. Intră şi el în sala de supraveghere. Se gândi cu satisfacţie că agenta a luat problema în mână. Habar n-avea cum l-ar fi putut injecta pe Mabuse sub privirea lui Caligari. Încercă să o ajute scoţându-l pe colonel de acolo.

— Domnule colonel, trebuie să vedeţi ceva.

— Ce? spuse Caligari, neatent.

— Trebuie să veniţi cu mine, să vă arăt ceva.

— Mai târziu. Mai târziu.

Încercă să insiste, dar Caligari îl repezi, aşa că rămase şi el să privească prin geam ce avea să facă Ximena.

După ce intră în cameră şi se asigură că uşa se închisese bine, agenta apucă scaunul de vizavi de Mabuse şi, după ce trase de lanţul menit să lase un loc mai mare libertăţii mâinilor decât cătuşele obişnuite, până îl întinse la maximum pe bara de pe masă de care era prins, ridică scaunul şi-i trecu lanţul printre picioare, blocându-l între colţul mesei şi perete, în aşa fel încât ambele mâini ale doctorului să rămână pe masă, cât mai rigide. După aceea scoase de la spate gentuţa primită de la aghiotant şi o deschise.

— Urmăreşte-mă cu atenţie, îi spuse doctorului, care o privea disprețuitor, pe sub sprâncene. După cum vezi, am aici o seringă, iar aici, un ser.

Scoase seringa şi o împinse prin dopul sticluţei. După care trase întreaga soluţie.

— Ştiu că nu vrei să ne spui nimic, pentru că şeful tău

te-a asigurat că te va proteja. Dar te înşeli. Poate că nu îl cunoşti foarte bine. Din contră, el e cel care a trimis această seringă. Înăuntru este o substanță pe care, dacă ți-o injectez, o să-ți crape inima. Şi ştii care e frumusețea? Nimeni n-o să ştie că ai fost omorât. Legistul va descoperi doar un masiv atac coronarian.

Aghiotantul, care nu înțelegea ce se întâmplă, începu să devină din ce în ce mai neliniştit. Aruncă o privire spre Caligari, care nu părea să îi împărtăşească îngrijorarea. Spre surprinderea tuturor, pentru prima dată în acea zi, doctorul vorbi:

— Ceva mai interesant nu ai? Cu chestii dintr-astea de adormit copiii vrei tu să mă sperii pe mine? Mai bine execută un dans, cum le stă bine curvelor.

— Vrei mai întâi un dans? întreba Ximena. OK

Scoase încet cureaua şi o trecu de mai multe ori în jurul mâinii drepte, cu catarama imensă, din metal masiv, pe care erau figurați doi cai alergând în spume, în fața pumnului. După care, spre surprinderea tuturor, sări dintr-un singur pas pe masă.

— O să dansez o dată pentru tine. Mă vrei aşa, pe masă?

Doctorul, surprins şi confuz, nu răspunse.

— E şansa ta să vorbeşti acum. Şi să spui cum ai ajuns aici şi de ce faci ceea ce faci. Te previn că o să mă implori să îți dau seringa eliberatoare.

Cum Mabuse nu răspundea nimic, continuă:

— Nu? Nimic? Eşti sigur?

Aghiotantul, care înțelese că Ximena nu avea nici cea mai mică intenție să îl injecteze pe doctor şi ştia că urma foarte curând să îl dea de gol, începu să se agite.

— Trebuie să opriți asta, îi spuse lui Caligari.

Acesta, însă, întinse mâna, făcându-i semn că vrea să vadă ce se întâmplă.

În acel moment, Ximena ridică piciorul şi călcă cât putu de tare mâna doctorului. Acesta începu să urle, dar Ximena repetă mişcarea până se auziră metacarpienele

lui Mabuse trosnind.

Aghiotantul începu să urle la Caligari:

— Trebuie să opriți asta!

— Cum? Singura cartelă e la ea. Şi ea e înăuntru.

— Apăsați butonul de alarmă, urlă aghiotantul, care se înroşise tot.

Înăuntru, Ximena, după ce îl mai călcă o dată pe doctor, se aplecă şi începu să îl lovească, cu pumnul învelit în curea, la baza nasului. Catarama făcea ravagii. Îi rupse piramida nazală, şi un fluviu de sânge începu să curgă din fața lui Mabuse. Totul se petrecu foarte repede. Mabuse urla ca dementul. Ximena se opri după al treilea pumn şi coborî de pe masă.

— Eu zic să termini cu urlatul, pentru că ce urmează o să fie şi mai îngrozitor.

Aghiotantul îşi dădu seama că femeia aceea diabolică nu intenționa să se oprească. Trebuia să facă ceva. Duse mâna la spate şi scoase un pistol.

— Ai adus o armă aici? întrebă contrariat Caligari.

Aghiotantul întinse arma spre el.

— Întreabă-l pe Cornelius! se auzi vocea lui Mabuse. Pe aghiotantul şefului.

Când îşi auzi numele, aghiotantul începu să urle la colonel:

— În genunchi! Mâinile la ceafă!

Cum acesta nu reacționa, ba chiar părea că avea de gând să se repeadă asupra lui, aghiotantul trase un glonț în podea, lângă piciorul colonelului.

— În genunchi! Acum.

Caligari se lăsă în genunchi, dar nu apucă să îşi ducă mâinile la cap, pentru că aghiotantul ajunse la el dintr-o săritură şi îl lovi cu pistolul. Colonelul căzu fără cunoştință.

În sala alăturată. Ximena se auzi din nou:

— O să îl întrebăm şi pe el mai încolo. Acum o să vorbeşti tu.

— Nu, spuse Mabuse, rânjind sinistru.

Aghiotantul, panicat tot, începu să tragă cu pistolul în geamul care blocase primele două gloanțe, ca o vestă din kevlar. O văzu pe Ximena descălțându-se de ambii pantofi şi rotindu-şi flecurile de la tocuri. De sub vârfurile pantofilor ieşiră două lame foarte ascuțite. Agenta se repezi din nou la doctor şi-i înfipse câte un pantof în fiecare obraz. Urletele reîncepură. Ximena se dădu mai în spate. Doctorul Mabuse, cu sângele care începuse să i se întărească pe față şi cu doi pantofi, al căror bej-deschis începuse să se coloreze în roşu, ieşindu-i din obraji, părea o capodoperă de artă modernă, dintre acelea care exaltă cruzimea şi vor să şocheze cu tot dinadinsul.

Un spectator exterior, total detaşat de poveste, ar fi putut-o numi „Chip de bărbat devenit suport pentru lux", iar critici serioşi ar fi putut-o interpreta ca pe o redare metaforică a bărbatului obligat să întrețină, cu prețul propriului sânge, delirul nesfârşit al femeii disperate să aibă ultimul model de la Louboutin.

Dar Cornelius nu era acel spectator detaşat, în acest teatru al cruzimii, aşa că trase în continuare în acelaşi loc, până i se terminară gloanțele.

Mabuse, cu pantofii înfipți în obraji, începuse să urle:

— Da. M-au adus aici ca să le studiez comportamentul. Trebuia să ştim cum reacționează supraviețuitorii după ce îi vizitează Minotaurul.

— Minotaurul? întrebă Ximena.

— Da, Minotaurul. Scoate-mi astea din obraji, că nu mai suport, continuă să urle Mabuse.

— Vrei să ți le scot? OK, ți le scot.

Un miracol se întâmplă de partea cealaltă a geamului. Acesta începu să cedeze. Loviturile consecutive în acelaşi loc dădeau rezultat. Aghiotantul, urcat acum pe masa din fața geamului, dădea cu piciorul în el. La un moment dat, geamul începu să se exfolieze, ca o bucată de plastic. Ținându-se de cap, Caligari începea să îşi revină şi se ridică în genunchi. Suficient cât să vadă cum aghiotantul dărâmă geamul şi sare în camera alăturată cu pistolul,

rămas fără gloanțe, apucat de țeava, ca o măciucă, şi se aruncă asupra femeii. Ximena apucă să facă o eschivă şi-i înfipse aghiotantului seringa în inimă.

Acesta începu să horcăie. Căzu întâi într-un genunchi, apoi în amândoi, începu să tremure şi să facă spume la gură, pentru ca, în final, să se prăbuşească precum un sac de cartofi pe podeaua plină de sânge.

Capitolul 125

În timp ce, la baza ultrasecretă, Ximena îşi aducea contribuția la arta contemporană cu un *happening,* Charles dezlegă şi ultimul cuvânt din fraza pe care i-o pregătise George. După ce aplică deplasarea alfabetului cu 5, *yz nzkozh* se transformă în DE SEPTEM – DIN ŞAPTE. Îl completă repede în spațiul lăsat gol şi privi foarte interesat întreaga frază:

DECENNIUM POST SECUNDUM ET QUARTUM DE SEPTEM STAT ROSA PRISTINA NOMINE NOMINEM ANTE NOMEN ROSAE TENEMUS.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA DIN ŞAPTE DĂINUIEŞTE ÎN VECI NUMELE TRANDAFIRULUI MAI PĂSTRĂM DOAR NUMELE ANTERIOR NUMELUI TRANDAFIRULUI.

Nu apucă, însă, să recitească mesajul, pentru că vacarmul din stradă şi apoi soneria îl făcură să se întrebe ce naiba se întâmpla.

În fața uşii, la fel de serios ca întotdeauna, cu chiştocul în mână, aştepta răbdător Columbus Clay. Doar că de această dată nu era singur. Două maşini de poliție erau trase în față. Una tocmai se deplasa pe partea laterală a casei şi opri acolo. Încă patru oameni, cu puşti de asalt, discutau ceva pe pajişte. Charles se întrebă dacă nu cumva Columbus Clay venise să îl aresteze. Abia reuşi să articuleze câteva vorbe:

— Ce se întâmplă? bâigui.

— Dacă îmi dați voie înăuntru, o să vă explic.

Charles îi făcu semn să intre, iar copoiul trecu foarte repede prin dreptul oglinzii, fără să arunce măcar o privire. Cum Charles îi văzu reflexia traversând în fugă, putea fi convins că nu e vampir. Nu era sigur, însă, ca nu e basilisc, pentru că nu apucase să se privească în ea.

Polițistul intră direct în sufragerie şi se repezi spre masă. Văzu imediat hârtia pe care Charles notase întreaga frază.

— Aşadar, ați reuşit să dezlegați tot. Ați aflat şi ce înseamnă?

— Nu răspund la nimic până nu îmi explicați ce se întâmplă afară, zise profesorul, hotărât.

— Afară se întâmplă că am adus un echipaj pentru protecția dumneavoastră.

— Ăsta e un echipaj?

— Bine. Sunt două.

Cum Charles îl privea încruntat, Clay adăugă:

— OK. Două şi încă nişte băieți din trupele speciale.

— N-am nevoie de protecție. Cu atât mai puțin de o armată care să îmi sperie toți vecinii. Nu mă atacă nimeni.

— Zău? spuse Clay, zâmbind, în timp ce arăta întrebător spre chiştocul care se stinsese.

— Ştiți bine că puteți fuma. Ce vreți să spuneți?

— Azi-noapte, patru asasini, din câte îmi dau seama cam nepregătiți, înarmați până în dinți, au coborât dintr-un SUV şi s-au postat la cele două intrări ale casei dumneavoastră. Dacă nu erau cei doi bărbați care vă supravegheau casa, erați acum istorie. Şi dumneavoastră, şi domnişoara.

— Asasini? Ce spuneți acolo? întrebă Charles, în timp ce căuta să găsească pe fața polițistului măcar o umbră de zâmbet.

Dar privirea serioasă a acestuia îl făcu să ofteze, învins. Se lăsă să cadă pe fotoliu. Se aşeză şi Columbus Clay pe canapea.

— Îmi supraveghează cineva casa?

— Acum nu, dar azi-noapte era coadă. Spre norocul dumneavoastră.

— Cine?

— Unul nu ştiu cine era. Am urmărit unde duce cadavrele celor patru asasini.

— Cadavre?

— Da. El şi celălalt s-au mişcat excelent. I-au suprimat pe cei patru cu o eficiență pe care eu nu am mai văzut-o decât în filme.

— Suprimat? întrebă Charles, care nu reuşea să depăşească faza de exprimare parcimonioasă.

— Întocmai. Ziceam că l-am urmărit până la un şantier unde, pur şi simplu, i-a îngropat pe cei patru şi a turnat beton peste ei.

— Beton?

— Da. Ca la mafioți.

— Cine? încercă să articuleze Charles mai mult, dar fără succes.

— Nu ştiu cine e. L-am pierdut la un moment dat. Dar aflu eu, nu vă faceți griji.

Charles se ridică, deschise o sticlă de whisky şi dădu peste cap o gură serioasă.

— Şi celălalt?

— Celălalt e viitorul dumneavoastră cumnat.

Charles se strâmbă într-un fel care îl făcu pe Columbus Clay să zâmbească.

— Da, fratele domnişoarei.

— Rocio? Are un frate?

— Da. Unul care pare asasin profesionist, la rândul lui. Îmi pare rău doar că nu am filmat scena. Îl cheamă Socrate.

— Socrate? Haideți, dom'le! Ce e asta? Camera ascunsă?

— Nu trebuie decât să o întrebați. Probabil vă întâlniți cu ea în curând. Nu?

Charles nu ştia ce să mai spună. Aşa că mai puse o întrebare:

— Şi ăştia doi stăteau noaptea în fața casei? Erau împreună?

— Nu. Fiecare stătea în maşina lui.

— Nu înțeleg. Şi dumneavoastră de unde ştiți asta?

— Pentru că eu eram în a treia maşină.

— Şi dumneavoastră mă supravegheaţi? Nu înţeleg.

— Nu am toate răspunsurile încă. Dar vă promit că, atunci când le voi avea, veţi fi primul care va afla. Până atunci, e important să fiţi în siguranţă.

Charles luă încă o gură de whisky şi dădea semne că începea să îşi revină. I se părea fantasmagoric. Dar era evident că poliţistul nu mintea.

— Şi e nevoie de toată desfăşurarea asta de forţe?

— Nu neapărat pentru protecţia dumneavoastră. Dar e important să transmitem un mesaj.

Capitolul 126

Nu o certă pe Rocio când ajunse acasă. Dar îi povesti de-a fir-a-păr tot ce se întâmplase în noaptea aceea. Rocio îi spuse, la rândul ei, tot ce aflase de la Charles în acele zile. Dar, în ciuda efortului ei de a părea rece şi indiferentă, Socrate nu avea nicio îndoială că era îndrăgostită lulea de profesor. Înțelese că nu era nici timpul, nici locul să vorbească despre asta. Mai ales că, în câteva ore, trebuia să se urce în avionul trimis de Keely cu destinația Cartagena, unde urma să pregătească atentatul, mai exact, să se asigure că totul se desfăşura conform planului. Keely îl învestise cu autoritate totală asupra întregului grup, inclusiv asupra criminalului trimis de Eastwood, Cipriano, zis Bărbierul din Baltimore.

O rugă doar să îi promită că va avea grijă de ea şi să nu îl mai viziteze pe profesor timp de două zile. Atât îi ceru: să inventeze o scuză şi să stea departe de el, până avea să se întoarcă el din misiune. O şi şantajă sentimental, spunându-i că putea să se concentreze la misiune doar dacă o ştia departe de profesor. Dacă rata misiunea, ar fi urmat ani în şir de coşmar pentru amândoi. Ar fi trebuit să se uite toată viața peste umăr. De aceea avea nevoie să se concentreze şi să nu fie nevoit să aibă şi grija ei.

Rocio insistă că ştie să îşi poarte de grijă, dar, până la urmă, fu nevoită să îi promită fratelui ei că va sta departe de Charles cât timp el va fi plecat. Socrate plecă împăcat.

La doar câteva minute după ce acesta ieşi pe uşă, Rocio era în baie, pregătindu-se pentru întâlnirea cu iubitul ei. Îşi puse, prevăzătoare, pistolul cu țeava tăiată scurt în poşetă. Se asigură că e încărcat şi că are piedica trasă.

Îi luă ceva vreme lui Caligari să priceapă ce se întâmplase în camera de interogatoriu. Îl auzise pe Mabuse rostind numele aghiotantului său. Doctorul

leşinase după experienţa sinistră pe care o trăise, aşa că directorul hotărî să reia interogatoriul după ce aveau să se întoarcă din Belize. Mai ales că, în momentul acela, Mabuse avea nevoie de îngrijiri medicale serioase.

În avion nu scoase niciun cuvânt şi nu îşi luă ochii de pe agentă, pe care nu ar fi bănuit-o niciodată în stare să tortureze pe cineva. Mai ales în felul acela. O cunoştea de patru ani şi ştiuse dintotdeauna că femeia aceea mică şi subţire ascunde un vulcan, dar nu şi-ar fi putut imagina într-o mie de ani că era în stare să facă tot ce a făcut şi să-şi păstreze, totuşi, sângele-rece. Îl trecură fiorii numai la gândul că ar putea ajunge vreodată pe mâna ei. Asta îl duse, din aproape în aproape, la un fel de meditaţie filosofică pe tema vieţii şi a relaţiilor dintre oameni. Îl făcu să se întrebe retoric în cine naiba mai poţi avea încredere astăzi. Mabuse, cu care lucra de aproape cincisprezece ani, făcea experimente pe victimele a ceea ce el numise Minotaur. Iar asta însemna că doctorul ştia nu numai de existenţa lui K1 şi K2, ci şi de felul în care aceşti războinici perfecţi urmau să apară şi să acţioneze. Şi el, Caligari, nu bănuise nimic, nimic, nimic. Ba încă se mai şi enervase când agenta îi sugerase că ceva nu e în ordine cu doctorul. Măcar avea un nume pentru roboţii ăia sofisticaţi – minotauri. Ceea ce erau, în fond, după cum arătau, evident. Tot împingând raţionamentul mai departe, îşi dădu seama că Petra – numele sub care o cunoştea el pe Ximena – îi făcuse, de fapt, un mare serviciu. Tot schimbând registrul lucrurilor care îi treceau prin cap, adormi, afundat în scaunul comod al avionului. Nu simţi când Ximena întinse, cu delicateţe, o pătură peste el.

Capitolul 127

— Extraordinar, auzi o voce care venea din spate. În toți anii ăştia, nu te-ai schimbat deloc.

Simți o mână pe umăr, apoi o îmbrățişare. Întoarse capul şi îşi prinse fiul de mână.

— Din păcate, lumea în care trăim nu devine mai bună.

Cei trei oameni ai străzii se ridicară în picioare, ca să părăsească masa cardinalului. Acesta le făcu semn să se aşeze şi să continue să mănânce.

— E fiul meu, le spuse. Terminați liniştiți de mâncat. Pe mine vă rog să mă scuzați.

Cei trei încercară să îi mulțumească pentru cină, dar cardinalul îi opri cu un gest sever. Se ridică şi îi binecuvântă.

— Vii la restaurantul ăsta de când te ştiu.

— Păi aici o porție de paste costă 12 euro. Şi nu sunt mult mai rele decât acolo. Iar de cei 50 pe care i-am plătit la Pergola – mă rog, i-ai plătit tu, dar înțelegi ce vreau să zic –, aici mâncăm bine patru persoane. Din păcate, sunt mereu alții şi nu îi pot ajuta cu mai mult.

— De ce?

— Pentru că nu vor să stea. Dacă îi duc în căminele noastre, fug sau dispar.

— Şi de ce crezi că se întâmplă asta?

— Sper că n-o să aud vreo explicație din asta cinic-psihologică. Doar Dumnezeu ştie. Oamenii sunt ciudați. Presupun că ai ceva, dacă ai venit până aici. Ai luat cina?

— Nu. Răspunse directorul adjunct al AISI.

— OK. Atunci trebuie să încerci farfallele cu gorgonzola. Sunt excepționale. Uite, acolo în colț, masa aia retrasă.

Se aşezară amândoi. Cardinalul comandă o porție de farfalle pentru fiul său şi o sticlă de Chianti pentru amândoi.

— De când nu ai mai mâncat aici?

— Cred că de vreo opt, zece ani. Dar văd că nu s-a schimbat nimic.

— Ba da. A murit patronul. Dumnezeu să îl odihnească!

Spunând asta, îşi făcu semnul crucii, cu gesturi largi şi lente, aşa cum îi stă bine unui cardinal.

— Îmi pare rău, spuse Volpone.

— Asta e viaţa! Dar, te rog. Cred că nu ai venit aici pentru asta. Ai şi aflat ceva?

— După cum ştii, serviciile secrete cu asta se ocupă. Iar pentru tine ce nu fac eu?

— Nu pentru mine. Pentru Biserică.

— Eu fac pentru tine. Dar hai să nu intrăm iar în dispute. Am aflat că papa a avut o întâlnire furtunoasă în timpul vizitei din Mexic. Ştii, probabil, că a fost, cumva, forţat să meargă acolo.

— Forţat, nu. Mexicanii, auzind că va vizita Cuba, le-au promis oamenilor că Sfinţia Sa va vizita şi Mexicul. N-a vrut să îi dezamăgească.

— Poate că e mai mult aici decât se vede cu ochiul liber.

— Cum adică? Şi cu cine s-a întâlnit?

Volpone scoase un plic de sub haină şi i-l întinse preotului. Acesta îl desfăcu şi scoase un set de fotografii.

— Îi ştii pe ăştia?

— Da. Pe ăsta îl ştiu. A fost azi-dimineaţă la Vatican. Episcopul de San Pedro Sula.

— Da. Un om neobrăzat. O ruşine pentru Biserică. I-am zis de mult Sfântului Părinte că trebuie decăzut din toate funcţiile şi trimis în judecată.

— În judecată? De ce?

— Mă rog, spuse cardinalul, care voia să ocolească subiectul.

— Pentru că e pedofil?

Cardinalul lăsă capul în jos.

— Aşadar, ştii şi asta.

— Da. Şi constat cu stupoare că ştie şi papa. De când?

— De ceva timp.

— Şi de ce n-a făcut nimic până acum?

Cardinalul îl privi cu tristețe.

— Ştii câți sunt? E o mare dilemă asta. Povestea cu celibatul preoților trebuie să se termine.

— I-auzi, spuse Gianni. Asta nu e o erezie?

— Nu. Nicio erezie. Biserica trebuie să înțeleagă lumea în care trăieşte.

— Ştii că s-a făcut un studiu dintr-ăsta cum nu îți place ție, psihologic. O mare parte dintre cei care se fac preoți sunt homosexuali, iar o altă parte sunt foarte speriați de dorințele lor, pe care şi le reprimă cu violență. Sunt frustrați!

Cardinalul oftă. Fiul înțelese că era cazul să revină la subiect:

— OK. Psihologia mea nu e bună. Ştiai că ăsta era unul dintre copiii lui Marcial Maciel? Şi că îl viola încă de la vârsta de opt ani? Psihologia asta, în care tu nu crezi, susține, în urma unor studii foarte serioase, că e probabil ca oamenii care au fost abuzați în copilărie să devină şi ei, la rândul lor, abuzatori.

— Da. Ştiu.

— Ştii. Bine. Se pare că însuşi Maciel e responsabil de ascensiunea fulminantă a fostului său amant. Pe ăsta Biserica de ce l-a tolerat? Pentru că aducea bani în prostie, nu? Avea în mână toți bogătanii Americii Latine prin organizația aia a lui, mai îngrozitoare decât Opus Dei, dacă se poate aşa ceva. Legiunea lui Hristos sau cum îi zicea. A condus organizația asta miliardară din 1941. Timp de 64 de ani a făcut ce a vrut pe acolo. A fost un dictator scârbos. Cum a fost cu putință aşa ceva?

— S-a aflat prea târziu ce făcea. Trebuie să îți amintesc că tocmai Sfântul Părinte, papa Benedict, a fost cel care l-a înlăturat din Biserică. Cel care l-a sprijinit tot timpul a fost Wojtyła.

Gianni Volpone observă că tatăl său adoptiv se referea

la papa dinainte cu numele său de familie, şi nu cu cel oficial, aşa cum se cade.

— Şi de ce nu l-a trimis în judecată?

— Sfântul Părinte a considerat că nu mai are niciun rost. La 84 de ani? L-a pedepsit cu penitență şi rugăciune.

— Mă faci să râd. Crezi că asta a făcut un om ca ăsta, după ce s-a retras într-o vilă ultraluxoasă din Florida? S-a rugat?

— A murit la scurtă vreme.

— După trei ani de penitență neagră? Ha, nu se putu stăpâni Gianni. Mă rog. Ăstălalt, spuse, indicând cu degetul pe fotografie, e un general american, Gun Flynn, cu un trecut foarte dubios. Toată biografia lui de dinainte de 1960 e trecută la secret. Nu poți găsi nimic nicăieri. Nici măcar la prietenii noştri americani. Mai am o sursă la CIA. Acum e mare mahăr în armată. Conduce o secție specială. Un fel de operațiuni negre. Important e că ăştia doi îl şantajează pe papa. Asta e sigur.

— Din armata americană? Îl şantajează? În ce sens? Cu ce îl şantajează?

— Cred că întrebarea corectă e ce vor de la el.

— Da. Ce vor?

— Nu ştiu încă. Iar în ceea ce priveşte lucrurile cu care îl şantajează, pot fi mai multe. Am deschis nişte ipoteze.

— Povestea asta cu scrisorile? Am citit azi tot manuscrisul ăluia. Majoritatea sunt poveşti vechi. Cu criza de la sfârşitul anilor ’70. Cu Calvi şi Sindona, şi băncile. Ratzinger nu a avut nimic de-a face cu asta.

— Într-adevăr. Dar cu îndepărtarea arhiepiscopului Viganò a avut.

— Da. M-am interesat şi acolo. Apropo, astăzi, când l-am văzut pe majordom, mi-a venit, pardon, să îi dau un şut de să zboare pe fereastră direct în Tibru. Nu-i pot spune Sfântului Părinte că el e sursa tuturor acestor calomnii ordinare?

— Dacă faci asta, m-ai terminat. Şi nu sunt calomnii.

Defel.

Chelnerul aduse mâncarea. Cardinalul se ridică, se duse la baie, se spălă pe mâini, ca şi când ar fi vrut să se spele de păcate, şi se uită prelung în oglindă. Când se întoarse, fiul său înfulecase aproape tot.

— Excelente pastele astea, spuse cu gura plină. Aş zice că sunt mai bune decât alea de la Pergola.

— Le face Ninetta aici, în casă. Mi-am amintit ceva. Imediat după înscăunarea Sfinției Sale, Sfântul Părinte a vorbit despre îndepărtarea mizeriei din Biserică. Să ştii că exact la Maciel s-a referit.

— Poate. Dar din câte ştiu, Maciel a fost vreo 20 de ani şeful Inchiziției papale.

— Inchiziție? Cum aşa?

— Păi ce e Congregația pentru Doctrina Credinței, nu e urmaşa Inchiziției?

— E urmaşa Congregației Sfinte a Sfântului Scaun.

— Şi asta ce era? Nu Inchiziția?

Cardinalul oftă din nou.

— Ei bine, n-a făcut nimic, în tot timpul ăsta, zise Gianni. N-a pedepsit pe nimeni. N-a suflat o vorbă. Deşi ştia de sute de cazuri de pedofilie. Câți copii a nenorocit tăcerea lui? Ei bine, ăsta ar putea fi unul dintre motivele de şantaj. Că a ştiut şi a tăcut. Şi a lăsat lucrurile să continue în felul ăsta. Al doilea e cel cu scandalul de acum. Dar cred că aici ai dreptate. Ăsta e un motiv slab. Pe de altă parte, un nou scandal se arată la orizont. Alt motiv e că se prea poate ca IOR-ul, Banca Vaticanului, să continue să spele banii Mafiei şi să furnizeze bani Americii Latine. De data asta, nu ca să blocheze comunismul, ca în anii ’80, şi să sprijine dictatori, ci din alte motive.

— Şi care e scandalul ăsta nou?

— Care scandal nou? întrebă Gianni, în timp ce îi făcea semn chelnerului să aducă nota.

— Plătesc eu, spuse tatăl. Ai zis că e un scandal nou care se arată la orizont.

— Trei preoți importanți, la adăpostul anonimatului, au spus că există un conflict îngrozitor, în interiorul Vaticanului. Între partida homosexuală şi cea heterosexuală.

— Ce spui acolo? Astea sunt prostii!

— Eşti sigur? L-ai auzit pe papă spunând *Impropriam influentam* de curând? Da sau nu?

— Da, dar…

— Şi la ce se referea?

Cardinalul ridică din umeri.

— Exact la asta, adăugă Gianni.

— Şi cine sunt fețele astea bisericeşti importante?

— Doar nu te aştepți să…?

Pe chipul tatălui său se citea atâta hotărâre, încât Volpone cedă, până la urmă:

— Îmi amintesc doar două nume. Cardinalul Salvatore De Giorgi şi cardinalul Julián Herranz. Îi ştii pe ăştia?

— Da, răspunse cardinalul.

— Îi ştii de mincinoşi? Sau colportori de zvonuri? Sau intriganți?

— Nu. Sunt oameni mai presus de bănuieli de felul ăsta.

Cei doi tăcură, pentru că sosise chelnerul. Cardinalul băgă fotografiile în plic şi i le restitui lui Volpone. Se îmbrăcară şi ieşiră din restaurant.

— Te duc acasă? întrebă Gianni.

— Nu. O plimbare nu-mi strică. Asta e tot?

— Nu. S-ar putea ca obiectul şantajului să nu fie nimic din toate astea. Ci altceva, mult mai vechi. Şi poate mai grav.

— Mai vechi? Mai grav? Mă îngrijorezi rău de tot. Ce?

— Încă nu ştiu sigur. Dar am o presimțire că voi afla. Te-ai gândi? Plasezi microfonul ăla pentru următoarea întâlnire?

Cardinalul nu răspunse. Îşi privi fiul în ochi o vreme, după care lăsă privirea în pământ.

— Încă nu m-am hotărât.

— Eu zic să te grăbeşti.

Capitolul 128

— Şi acum, că sunteți bine protejat, îmi spuneți rezolvarea textului ăluia?

Charles îl privi lung pe detectiv. Ştia că n-avea să scape de el dacă nu-i spunea. Luă biletul şi se aşeză pe canapea lângă acesta.

ZECE ANI DUPĂ AL DOILEA ŞI AL PATRULEA DIN ŞAPTE DĂINUIEŞTE ÎN VECI NUMELE TRANDAFIRULUI MAI PĂSTRĂM DOAR NUMELE ANTERIOR NUMELUI TRANDAFIRULUI.

— Cred că am reuşit să înțeleg la ce se referă. Dar de rezolvat, n-am rezolvat-o.

— Poate vă ajut. Mă pricep şi eu puțin.

— Asta am stabilit-o deja. Să vedem. Să începem cu partea a doua, care, aşa cum spuneam, este un citat modificat din fraza cu care se încheie romanul lui Eco, *Numele trandafirului.*

— Da. Diferența e că aici, în loc să „păstrăm doar denumirile goale", care era o chestie filosofică, păstrăm numele de dinaintea numelui trandafirului, zise polițistul cu satisfacție. Corect?

— Ați reținut totul, într-adevăr.

— Şi ne întrebam atunci dacă trandafirul avea şi alt nume înainte de a se numi *rosa* sau dacă nu cumva romanul lui Eco a avut un titlu de lucru. Am pieptănat tot internetul, dar n-am fost în stare să dau peste niciun răspuns satisfăcător.

— Cred că am eu o soluție mai rapidă la asta, zise Charles, plin de el. Cât e ceasul?

— E aproape două.

— Înseamnă că în Italia e opt seara. Perfect.

Columbus Clay aşteptă să-l vadă pe Charles făcând ceva, ca să înțeleagă ce îi trecuse prin cap. Dar Charles

continuă să vorbească:

— Voi împărți şi prima parte în două. „Zece ani" trebuie, pentru moment, dați la o parte. Şi atunci avem al doilea şi al patrulea din şapte. Am putea să ne întrebăm ce naiba e asta. Din şapte, ce? Cum referința e clară, romanul lui Eco, putem presupune că indicația e tot de acolo. Pentru a intra în bibliotecă, Adso şi Guglielmo, personajele principale din *Numele trandafirului,* trebuie să acționeze cu degetele nişte litere aflate deasupra sau dedesubtul unei oglinzi. E intrarea în bibliotecă, ascunsă, în roman, sub codul *finis Africae.*

Ceea ce urmă îl surprinse întru totul pe Charles:

— *Secretam finis Africae manus supra idolum age primum et septimus dequatuor* – Secretul sfârşitului Africii: mâna deasupra imaginii acționează asupra primului şi asupra celui de-al şaptelea din patru.

Columbus Clay îl privi pe Charles şi râse:

— Da. Am citit cartea asta. După ce am plecat de la dumneavoastră. Mi-am călcat pe inimă şi am citit-o. Acum n-o să mi-o mai pot scoate din cap. N-are importanță. E grozavă. Sunt atâtea lucruri extraordinare, atâtea de învățat. E, pur şi simplu, o bucurie continuă să o citeşti mereu şi mereu. Eu nu trebuie să o recitesc, ci doar să mi-o recit din cap. De fiecare dată descoperi ceva nou. Nu prea înțeleg cum de o carte atât de grea, pentru că e, totuşi, o carte grea, a devenit bestseller.

— Pentru că majoritatea oamenilor au ales să urmărească doar povestea polițistă, care era interesantă. Iar abația aceea era originală.

— Şi, conform poveştii dumneavoastră de la cursul acela, cu analiza poeziei poetului român, ceva mai puțini oameni au fost interesați de istorie, alții, şi mai puțini, de filosofie, iar câțiva, o mână, au înțeles esența cărții. Acolo unde aerul se rarefiază şi semnificațiile devin fluide şi ambigue, spuse încântat Clay.

— Ați putea fi cel mai inteligent student pe care l-am avut vreodată, spuse Charles. Continuăm?

Columbus Clay roşi de încântare. Auzise multe la viaţa lui, despre cât era de grozav şi de inteligent, dar ăsta era cel mai tare compliment pe care i-l făcuse cineva vreodată. Dădu afirmativ din cap.

— După cum vă amintiţi, nici acolo cele două personaje principale, profesorul şi învăţăcelul, ca şi noi, nu sunt siguri ce e acel patru. Stabilesc că nu este vorba despre ceva ce să fie al patrulea, ci chiar despre cuvântul *quatuor,* parte dintr-un verset scris sub oglindă, de care aminteam mai devreme. Pe ăsta vi-l mai amintiţi?

— *Super thronos viginti quatuor,* răspunse imediat poliţistul.

— Sunteţi incredibil, spuse Charles, ridicându-se în picioare. Vă servesc cu ceva?

— Whisky-ul ăla a fost senzaţional. Nevastă-mea nu s-a putut opri.

— Soţia dumneavoastră? întrebă nedumerit profesorul.

— Da. Îi cam plac delicateţurile astea. Dar acum nu. E prea devreme şi am lucruri de făcut, criminali de descoperit.

— Nici eu n-o să beau alcool. O Cola, însă, ar fi grozavă.

— Dacă e rece, cu plăcere.

— Vreţi pahar? strigă Charles din bucătărie.

— Nu. Nu e nevoie.

Charles începu din nou să vorbească de pe coridor, în timp ce aducea sucurile şi o cutie cu alune.

— Dac-ar fi să ne luăm după asta şi am considera cuvântul *septem,* adică şapte, a doua şi a patra literă ar fi *e* şi *t.*

— ET? Extraterestrul ăla mic şi simpatic? Auci?

— Ha, ha, râse Charles cu poftă. Mă îndoiesc că George s-ar fi dus în zona aia. Dacă îi repugna ceva cu adevărat, era genul ştiinţifico-fantastic.

— Deci *et.* Şi acum?

— Acum ar trebui să vedem ce e cu deceniul ăla.

— O fi zece? se întrebă Clay cu voce tare.

— 10 ET? Nu cred. Deceniul se referă la zece ani, nu la numărul zece.

— Şi cum scriem zece ani ET? Să fie zece ani în spațiu? Adică zece ani-lumină? Şi să avem un număr ca soluție finală?

— E posibil, dar nu foarte probabil. Dacă am şti la ce naiba se referă mesajul, ne-ar fi mai uşor. Mă gândesc că, dacă avem de-a face cu un număr care să însemne zece ani, aş înmulți zilele dintr-un an cu zece, mai degrabă.

— 3.650? Dar în zece ani există doi ani bisecți. Aşa că numărul acela nu e sigur, spuse polițistul.

— Ar putea exista şi trei. Dacă începem cu un an bisect, de exemplu.

— Atunci ar putea fi 3.652 de zile sau 3.653?

— Da.

Se făcu linişte. Charles privi hârtia fix timp de câteva minute, iar Columbus Clay îl urmări fără să-l întrerupă, de teamă să nu îi strice concentrarea.

— Mă întreb: dacă e vorba despre *septem,* de ce s-a mai obosit George să adauge restul? Dacă era doar o referință, de ce să fi alterat textul? Cred că suntem, totuşi, în căutarea unui cuvânt format din şapte litere. Sugerați, data trecută, că ar putea fi vorba despre titlul anterior al cărții.

— Format din şapte litere? întrebă Clay. Pare neverosimil de scurt.

— Aflăm imediat, spuse Charles, care puse mâna pe telefon. Căută agendă şi apăsă iconița verde, cea cu receptorul.

Columbus Clay vru să adauge ceva, dar profesorul duse degetul gură.

— Bună seara, domnule profesor. Vă deranjez? începu Charles să vorbească în aparat.

— Charlie, dragule, ce bucurie să te aud. Voiam şi eu să te sun, dar cum mi-e destul de greu să mă adun în situații dintr-astea, am tot amânat. Condoleanțe pentru George.

— Mulțumesc. Ştiți că era fanul dumneavoastră absolut?

— Da, ştiu. Iar tatăl său e cel mai bun anticar pe care îl cunosc. Cred că cea mai interesantă parte din biblioteca mea medievală despre falsuri am dobândit-o cu ajutorul său. Pe el l-am sunat. Şi am trimis şi o coroană. Mare păcat.

— Într-adevăr, răspunse Charles. Dumneavoastră ce mai faceți?

— Ca un bătrân. Unul destul de şugubăț, dar nu mai puțin bătrân. Spune-mi, cu ce te pot ajuta?

— Mi-am permis să vă deranjez cu o întrebare. Sper să nu fie prostească.

— Şi dacă ar fi, ce? Prefer, de la o vreme, întrebările prosteşti. Te rog.

— Cartea dumneavoastră. *Numele trandafirului,* a avut anterior un alt titlu, unul de lucru?

La celălalt capăt al firului, Umberto Eco făcu o pauză.

— A avut mai multe de-a lungul vremii. La unul am ținut în mod special.

— Unul cu o lungime de şapte litere?

— Faci cuvinte încrucişate? Şi ai decis să afli direct de la sursă? întrebă râzând Eco.

— Vai! Cum aş putea? răspunse Charles, fâstâcindu-se.

— Am glumit. George îl ştia, cu siguranță.

— Da. Sunt convins de asta.

— A circulat în Antichitate un cuvânt, utilizat de Diogene din Babilon, un cuvânt care desemna limba păsărilor. Era un fel de imitație a unui tril, a unui sunet din natură. Îl găseşti în cartea mea despre labirinturi. *Dall' albero al labirinto.* E o dezvoltare a cuvântului inventat de stoici şi continuat în Evul Mediu. Alături de *buba* şi *bubaf.* Un cuvânt interesant, pentru că se poate scrie, dar nu poate fi reprezentat. Pentru că nu reprezintă, de fapt, nimic. Mă gândeam să îl folosesc pe post de lucruri neimportante, care nu contează. Nu îl ştii?

— Mărturisesc, ruşinat, că nu, deşi ştiu bine cartea aceea.

— E *blitiri,* dragul meu.

— *Blitiri?*

— Într-adevăr. Tatăl tău ce mai face?

— Ne-am întâlnit acum câteva zile. E în mare formă. Cam însingurat.

— Poate c-ar trebui să îl sun, să îmi facă o vizită. Nu ne-am mai văzut de mult! OK. Te mai pot ajuta cu ceva?

— Nu, domnule profesor. Vă mulțumesc mult!

Columbus Clay rămase cu gura căscată. Lui Charles îi veni să-i spună s-o închidă, ca să nu intre vreo muscă.

— Ați vorbit cu…? întrebă polițistul, cu ochii larg deschişi.

— Cu Umberto Eco? Da.

— Vă cunoaşteți?

— Cum vi s-a părut? Că ne cunoaştem sau nu?

— O întrebare tâmpită. Scuzați-mă.

— Ați avut dreptate. Există un titlu anterior al cărții. Format din şapte litere: *Blitiri.*

— Da, am auzit. Am auzit şi explicația. Cred că un lucru la fel de intens ca întâlnirile cu dumneavoastră ar putea fi doar o întâlnire cu domnul Eco, spuse Clay, cu o admirație uşor naivă.

— Veți fi sesizat, zise Charles, care ignoră complimentul, că acest *blitiri* e, de fapt, acelaşi lucru cu acel *nomina nuda* – o denumire goală. Mă rog, jocuri intelectuale. Mai bine să continuăm. Aşadar, a doua şi a patra literă din *blitiri* sunt *l* şi *t.*

— LT?

— Întocmai.

— 3650LT.

— Invers. Pentru că textul spune *decennium post.* Adică, după ceea ce urmează la final. Deci: LT3650.

— Ştiți ce e asta?

— Bănuiesc, răspunse Charles, victorios. LT vine de la literatură, evident. E cota unei biblioteci.

— O bibliotecă? Dar care bibliotecă?

— Asta nu mai ştiu. Trebuie să văd dacă la noi există o asemenea cotă. Sau, poate, George să fi lăsat încă un indiciu, ceva. Altfel, va trebui să luăm bibliotecile la rând, să vedem dacă şi unde există cota asta.

— Şi, dacă o găsim, ce se ascunde acolo?

— Presupun că ultima carte, în care trebuie că George a ascuns mesajul final. Teribilul secret al lui Lincoln. Şi al sclavului. Cel care ar trebui să fie responsabil de desființarea sclaviei. Aşadar, mesajul se ascunde în acele *Memorii ale lui Esteban, bibliotecar.* Cartea pe care n-am găsit-o încă şi pe care George, spre deosebire de celelalte, nu a lăsat-o cuiva în păstrare.

— Dacă nu cumva mesajul este chiar cartea respectivă!

Capitolul 129

Din nou intuiția lui Columbus Clay i se păru extraordinară lui Charles. Într-adevăr, era foarte posibil ca acel ultim manuscris să fie însuşi mesajul.

— Mediul este mesajul, spuse şugubăț polițistul, în timp ce se ridica. Aşa că trebuie să scotociți pe undeva prin satul global.

— Într-adevăr. Cam mare satul ăsta, spuse Charles, râzând. Vă conduc.

— Pot să vă mai răpesc două minute? întrebă copoiul.

— Vă rog, răspunse profesorul, care începea să îl placă din ce în ce mai mult. Dar, mai întâi, am şi eu o curiozitate.

— Vă ascult.

— Ați susținut că singurul motiv pentru care dumneavoastră vă implicați în povestea asta e că nu puteți lăsa niciodată un caz nerezolvat.

— Cum îi stă bine unui polițist serios. Am mai spus şi că ăsta e un caz al naibii de interesant. Cu tot respectul pentru cei dispăruți.

— Aşa e. Chestia e că trebuie să fie şi un alt motiv în spatele interesului dumneavoastră. Când ați apărut aici, nu ştiați că e un caz interesant. N-aveați cum. Aşa că aş vrea să ştiu de ce.

— De ce mă implic?

— Da. În felul în care o faceți.

Columbus Clay se gândi puțin, îşi schimbă poziția, legănându-se de pe un picior pe celălalt, se mai gândi un pic, îşi băgă şi îşi scoase din gură chiştocul, pe care uitase, până la urmă, să-l aprindă. Într-un târziu, răspunse:

— Din respect pentru dumneavoastră, am să vă spun că am, într-adevăr, un motiv al meu. Şi vă promit că, la momentul potrivit, o să vi-l împărtăşesc. Deocamdată, nu pot. Dar vă pot spune că nu are legătură, în niciun fel, cu

dumneavoastră.

Charles era destul de mulțumit de răspuns. Repurtase o victorie asupra celui mai inteligent polițist, în carne şi oase, pe care îl cunoscuse.

— E rândul dumneavoastră.

— Ce? A, da. Voiam să vă întreb dacă abația din *Numele trandafirului* e inspirată din vreuna reală. A existat în Evul Mediu aşa ceva? Pentru că, la un calcul simplu, conținea 85.000 de cărți.

— Dacă vreți să o luăm aşa, la propriu, era, într-adevăr, imposibil. O Biblie avea nevoie de peste 500 de piei de viței pentru a putea fi copiată. Dar Biblia e o carte groasă. Dacă presupunem o medie de numai 100 de piei de viței pentru o carte normală, rezultă că ne-ar fi trebuit 8,5 milioane de viței doar pentru biblioteca abației. La sfârşitul secolului al XV-lea, adică la mai mult de 250 de ani după momentul în care se petrece acțiunea din *Numele trandafirului,* cea mai mare bibliotecă a unei abații aparține celei cisterciene din Clairvaux. Are mai puțin de 1.800 de volume. Chiar în perioada în care are loc acțiunea romanului, biblioteca de la Sorbona are ceva mai mult de 1.000 de volume, cifră considerată imensă în epocă. Aşa că răspunsul la întrebarea dumneavoastră e clar.

— Deci biblioteca e o metaforă. Este, cu alte cuvinte, un fel de luare în răspăr, de această dată finită, a Bibliotecii Babel a lui Borges.

— Da. Păi Jorge, bibliotecarul cel orb, este chiar Borges. Asta nu e greu de dedus. Iar Eco este un admirator necondiționat al compatriotului dumneavoastră. Numai că…

Charles făcu o pauză lungă. Pe fața lui se văzu cum îi încolțea în minte o idee năstruşnică. „La naiba, îşi spuse Charles, Eco e unul dintre cei 72. Evident.”

— V-ați prins de ceva, spuse Clay, nu-i aşa? Îmi spuneți şi mie?

— Deocamdată, nu, ca să vă citez. Ce ziceam?

— Eu spuneam că biblioteca e o metaforă a lumii. Aşa cum zice şi călugărul din carte, viaţa întreagă e un labirint cu intrare foarte largă, dar cu o ieşire foarte îngustă şi la care se ajunge pe drumuri întortocheate. Toată lumea intră. Dar nu toată lumea iese.

— Ba da, spuse Charles. Toată lumea iese din labirintul vieţii. Problema e cum face asta şi la ce i-a folosit. Dar observaţia dumneavoastră e exactă. Ştiţi de unde e povestea asta cu labirintul?

— Nu, dar aş vrea să ştiu.

— Hm, Eco a luat-o de pe podeaua basilicii San Savino din Piacenza. Semnificaţia de acolo e cam aşa: bucuriile acestei lumi sunt atractive, dar calea spre salvare e destul de greu de găsit.

— Atunci labirintul din roman e acest drum al salvării. Şi doar cel care reuşeşte să găsească ieşirea e demn de ea.

— Cam aşa. Multe catedrale au figurat acest simbol al labirintului, de regulă, în navele lor. Mântuirea, Ierusalimul ceresc sunt de multe ori reprezentate sub forma unui trandafir. De fapt, dacă ne apucăm să comparăm schiţele bibliotecii abaţiei, o să vedem că seamănă foarte mult cu un trandafir.

Lui Columbus Clay îi luceau ochii, pentru că era prins în jocul său preferat, al deducţiilor sau abducţiilor, cum le zicea profesorul aflat în faţa sa, dar de această dată era vorba despre ceva mult mai important decât găsirea unui criminal sau rezolvarea unei enigme, care i se păreau vulgare în aceste condiţii, în comparaţie cu capacitatea de a descifra un mesaj ascuns al artei celei mai înalte.

— Şi atunci faptul că William din Baskerville nu reuşeşte să dezlege enigma din interior, ci doar când e în afara bibliotecii înseamnă că trebuie să iei puţină distanţă faţă de evenimente ca să le înţelegi. Şi că, dacă eşti prins în vâltoarea lor, nu vei înţelege niciodată mare lucru.

— Exact. Nu vei putea vedea desenul întreg.

Dumnezeu, sugerează Eco, cunoaşte lumea pentru că el a creat-o din exterior, în timp ce noi, muritorii, suntem deja în interiorul regulilor create pentru noi şi n-avem cum să ne obiectivăm în raport cu ele.

— Şi biblioteca ascunsă? Protejată?

— Biblioteca ascunsă reprezintă efortul nostru inutil de a controla lucruri mai presus de înțelegerea noastră. La fel ca la Borges, cărțile n-au niciun sens în absența unor oameni care să le deschidă, să le citească, să se bucure de ele. Prinsă în mrejele unor bibliotecari ca Malachia, despre care Eco ne spune că habar n-avea ce scria în cărțile alea, şi păzită de fiara criminală, reprezentată de bibliotecarul orb, care ucide pe oricine se apropie de cărțile interzise, biblioteca e moartă. Dar şi dacă n-ar fi, tot ar fi inutilă. Aici Eco adaugă o chestie care are legătură exact cu lucrurile despre care am vorbit. Cu dumneavoastră.

— Cu mine?

— Întocmai. Excepționalul detectiv din *Numele trandafirului* descoperă adevărul nu datorită deducțiilor sale impecabile.

— Ci datorită intuiției, spuse Columbus Clay, căruia i se ridică părul pe spate.

— Folosind metoda abducției. Care e o caracteristică profund umană şi care se desparte cumva de răceala logicii formale. De fapt, chiar la finalul cărții, biblioteca dispare, înghițită de flăcări, ceea ce nu face decât să spună cât de vană e cunoaşterea sistematică, ştiințifică.

— De aceea păstrăm doar denumirile goale. *Nomina nuda.* Fascinant!

Aceste ultime vorbe ieşiră cu atâta pasiune din gura comisarului, încât Charles se înduioşă.

— Sau *blitiri,* da.

Columbus Clay se scutură, ca şi cum ar fi fost cuprins de un fior rece, şi se îndreptă spre uşă. Chiar în acel moment se auzi soneria. Ajuns primul, se aplecă spre vizor. Şi făcu stânga-mprejur.

— Voi ieşi din nou prin spate. Nu vă faceți griji. Cunosc drumul. Atenție, de această dată femeia de la uşa dumneavoastră e ceva mai îmbrăcată.

Capitolul 130

— Ce e cu puhoiul ăsta de lume? întrebă Rocio.

— Cică e pentru protecția noastră. Hai, intră.

— Avem nevoie de protecție?

— Habar n-am, răspunse Charles, care nu ştia cum să abordeze chestiunea cu presupusul frate al femeii, care îi salvase viața, după spusele lui Columbus Clay.

În mod evident, Rocio – care probabil se îndrăgostise de el, asta nu se putea mima chiar în asemenea hal – avea o altă agendă. Sau, îşi spuse Charles, avea şi o altă agendă. Poate că era şi ea o agentă a unor servicii secrete. Sau poate că era chiar Omnes Libri, trimisă ca să îl protejeze.

— Simt nevoia să iau puțin aer şi să părăsesc, pentru o vreme, cetatea bine pregătită de asediu care a devenit casa mea. Hai să mâncăm în oraş. Vrei? Ştiu un restaurant drăguț, nu departe de aici. Are o grădină şi un iaz care fac toți banii. Mâncăm acolo?

— O invitație în oraş! Ce romantic!

Restaurantul pe care îl alesese Charles era în Hamilton, un orăşel aflat la cincisprezece kilometri de Princeton.

Agentul în civil responsabil de contingentul care îl proteja pe Charles îl sună panicat pe Clay, întrebând dacă trebuie să îl urmărească pe profesor. Polițistul îi spuse că nu era cazul. Trebuia doar să se asigure că profesorul nu e urmărit.

Întregul drum spre restaurant dură mai puțin de jumătate de ceas. Rocio îşi sprijinise, de la început, capul pe umărul lui Charles, iar cuvintele pe care le schimbaseră erau hârjoneli pline de umor nevinovat între îndrăgostiți.

— M-ai adus la un restaurant care se cheamă „La Şobolan”? întrebă Rocio, binedispusă.

— „Rat’s” e un local celebru în zona asta. Personajul după care a fost botezat e protagonistul unei cărți pentru

copii. Poate o ştii: *Vântul prin sălcii.*

— Eu sunt americancă de foarte puțin timp. La noi nu cred că a fost o carte celebră. N-o ştiu.

— Păcat. E simpatică.

— Atunci poate mi-o citeşti diseară, înainte de culcare.

Intrară şi fură conduşi în grădina lăsată într-o dezordine controlată, la singura masă de pe malul iazului cu vedere directă la podul japonez de peste lacul pitic. În stilul kitsch-ului american, ce reproduce locuri celebre din Europa, totuşi cu mai mult bun-gust decât piramidele sau Turnul Eiffel de la Las Vegas, grădina e o copie a ceea ce se cunoaşte îndeosebi sub numele de Clos Normand, o explozie de flori, de diferite culori şi înălțimi, înconjurate de multă verdeață, inclusiv buruieni aşezate cu artă, aidoma grădinii create de marele pictor impresionist Claude Monet, la reşedința sa din Giverny, în Franța. Ca şi la modelul francez, fusese construit un pod de fier, celebrul pod japonez, iar lacul pitic fusese încărcat cu nuferi şi lotuşi. Atmosfera era spectaculoasă, şi Rocio părea total impresionată.

Comandară de mâncare, iar până ca aceasta să sosească, se plimbară de mână prin parc, jucându-se cu o broscuță care se răsti la ei obraznic de pe mal. După care, încântată de admirația pe care i-o arătau noii ei prieteni, trase o burtă, provocând un „plici" asurzitor, şi deranjă suprafața liniştită a apei, inclusiv perechea de rațe sălbatice care îşi făceau siesta la umbră.

Mâncară, vorbiră şi râseră, băură vin şi mai râseră o dată. La un moment dat, Rocio îi puse o întrebare lui Charles:

— Uite, iubitule, am dat peste o chestie, un fel de enigmă, căreia nu îi găsesc dezlegarea. Mă gândesc că tu n-o să ai nicio problemă.

— Zi, spuse Charles, bucuros să intre în joc. Ştii cât îmi plac enigmele. Deşi, cu cele din ultimul timp, n-ar fi rău să mai fac o scurtă pauză.

— Atunci nu-ți spun!

— Hai, spune, se alintă Charles, aşa cum fac îndrăgostiții.

— Uite! Să zicem că avem pe masa asta o pungă de catifea opacă, legată cu şnur. În ea sunt diamante, şi toate diamantele din ea sunt albe. În fața pungii zac răsfirate alte diamante. Albe şi acestea. Pe cale de consecință, aceste diamante au fost scoase din punga de catifea. Care e cheia problemei ăsteia? Pentru că numai logică nu e.

Charles simți cum i se urca sângele la cap. Tâmplele începură să-i zvâcnească. Pielea de pe frunte i se întinse, şi urechile i se deplasară în sus odată cu pielea capului.

— De unde ştii chestia asta? întrebă printre dinți.

Rocio observă schimbarea bruscă de pe chipul lui Charles.

— Am zis ceva greşit?

— Greşit? Nu. Vreau să-mi spui, acum, de unde ştii povestea asta. De unde? spuse Charles, ridicând glasul.

Îl văzu pe chelner, care înălțase capul, şi cobori din nou vocea.

— Să-mi spui acum!

— Nu mai ştiu de unde…

— Te rog să încetezi cu minciunile.

— Minciuni?

Dar Rocio nu mai apucă să spună nimic.

— Am avut de mult o problemă cu felul în care ai apărut în viața mea. Prea frumos ca să fie adevărat. O femeie-trofeu. Dar nu m-am gândit niciodată că aş fi o țintă.

— Ce tot spui acolo? mimă Rocio enervarea. Cum să crezi aşa ceva?

Apoi îşi înmuie tonul.

— Iubitule, ce-ai pățit? spuse şi îl prinse de mână peste masă.

Charles îşi trase brutal mâna, gest care o şocă pe Rocio.

— Bat câmpii, nu? Şi atunci Socrate cine e?

La asta nu se aşteptase. Nu se gândise că avea să fie descoperită, aşa că nu se înarmase cu un răspuns. De obicei avea replică, dar acum faptul că se îndrăgostise de-adevăratelea îi paraliza orice fel de reacție de apărare. Era dezarmată.

— Ai face mai bine să îmi spui tot, continuă Charles, autoritar.

— Socrate e fratele meu, spuse încet Rocio.

— Fratele tău?

— Da, fratele meu, care aseară ți-a salvat viața. Dar presupun că ştii deja asta.

— Mi-a salvat viața?

— Da. Viața ta e în pericol. La fel cum a fost şi viața asistentului tău. Şi a celorlalți.

— Cine îmi pune viața în pericol? Şi voi ce sunteți? Salvatori de profesie? De-aia te-a trimis frate-tău să te strecori în patul meu? Ca să mă salvezi? Sau să îmi poți monitoriza mai bine orice mişcare? Mare bou mai sunt!

— Cum poți să spui aşa ceva? Cum să...? Asta crezi tu despre mine?

— Nu prea îmi laşi alternativă, nu-i aşa? Vreau să ştiu tot. Acum. De ne urmăreşte frate-tău? Cum de se pricepe atât de bine la ucis? Şi ce vrea de la mine?

— La ucis?

— Da. Am aflat cum i-a făcut harcea-parcea pe cei veniți să mă omoare. Cică e profesionist. Ce caută un asasin profesionist să mă apere pe mine? Şi sora lui, la mine în pat?

Lui Rocio începură să îi curgă lacrimi pe obraz. O pereche care se plimba prin grădină se apropie de masa lor.

— E totul în ordine, domnişoară? întrebă îngrijorat bărbatul.

— Da, răspunse Rocio, înghițindu-şi lacrimile. Nu vă faceți griji. Mulțumesc.

Cei doi se îndepărtară.

— N-aş face niciodată asta! Eşti primul bărbat de care

m-am îndrăgostit vreodată, spuse.

Plânsul o podidi şi mai tare.

— Te rog să te linişteşti, spuse Charles. Lacrimile tale nu mă impresionează. Aşa că lasă teatrul ăsta. Aştept să îmi răspunzi.

Rocio se ridică şi se îndepărtă în fugă spre restaurant. Când se întoarse, devenise foarte serioasă. Criza de plâns îi trecuse şi îşi recompusese chipul serios.

— Ce vrei să ştii? întrebă.

— De unde ai luat povestea cu diamantele? Asta e o teorie a bunicului meu. E foarte ciudat să mi-o arunci în faţă fără să ştii asta. Şi pare că nu ştiai. De unde e?

— Din agenda asistentului tău.

— Cea furată din dulapul spart?

Rocio încuviinţă din cap.

— Fratele tău a spart dulapul?

Rocio încuviinţă din cap. Charles se ridică în picioare. Se prinse cu mâinile de cap şi făcu câţiva paşi, încercând să se calmeze. Apoi se reaşeză.

— Ţi-am povestit tot ce ştiu. Ce mai cauţi cu mine?

— Sunt cu tine pentru că…

— Pentru că ce?

— Pentru că te iubesc, spuse Rocio cu voce scăzută.

— Te rog frumos! Mă iubeşti, dar îmi întinzi capcane dintr-astea, ca acum! Ce mai vrei să afli de la mine? Ţi-am spus tot.

Rocio fu deranjată de felul în care se exprima Charles. Încercă să se apropie de el.

— Te rog frumos!

Charles o respinse cu un gest.

— Ce mă rogi? Aştept explicaţii. Fratele tău… Socrate ăsta… Chiar aşa îl cheamă sau şi-a ales porecla asta ridicolă? De ce nu Johnny Zece-Degete sau Tommy Şişul? Ce e, un fel de criminal cu aspiraţii intelectuale?

— Nu. Ăsta e numele lui.

— OK. El l-a omorât pe George? Şi pe Penelope?

— Nu. N-a omorât pe nimeni. Doar a spart dulapul ăla.

— Şi cum a aflat de el? Asta ştia doar ucigaşul iubitei lui George, care a torturat-o sălbatic şi a ucis-o.

— Nu ştiu cum a aflat, dar Socrate n-a ucis şi n-a torturat pe nimeni.

— Şi de ce ai vrut să afli ce înseamnă fraza asta? E trecută acolo, în agendă?

Rocio încuviinţă încă o dată.

— E ceva ce nu ţi-am spus. Pur şi simplu mi-a ieşit din cap. Nu din alte motive. George bănuia că urma să-i fie spart dulapul. Aşa că, probabil, a ascuns în el o agendă-capcană. Şi se pare că a scris tâmpenii acolo. Lucruri pe care ştia că le-aş recunoaşte dacă mi le-ar vârî cineva sub nas. Foarte deştept George. Uite că a funcţionat. Mai scrie ceva în agenda aia?

Rocio dădu din cap că da.

— Mai e un fel de poezioară, care pare pentru copii, dar e cu…

— Cu ce?

— Cu lucruri… nu ştiu cum să zic. Cu pârţuri.

— Aia cu mâncăcios, scăpăcios, pârţâit, cufurit?

Rocio încuviinţă încă o dată. Charles începu să râdă sarcastic.

— Asta e o poezie din *Gargantua şi Pantagruel*. Se pare că avea acelaşi rol. Să îşi bată joc de cel care îi va găsi agenda. Şi să îmi dea mie încă un semnal. Atât?

— Nu. Mai e un desen aztec.

— Ce desen?

— Unul care reprezintă şarpele cu pene.

— Cum înghite un copil?

— Da.

— OK. Şi ce vreţi de la mine? De ce vă trebuia agenda lui George? Cine vă plăteşte?

— Nu ne plăteşte nimeni. Fratele meu are o obsesie de o viaţă cu…

— Cu ce?

— Cu Borges…

— Scriitorul?

Charles îşi dădu seama că făcea acelaşi lucru pe care îl făcuseră Ximena şi tatăl său mai devreme. Numai că ei întrebaseră despre care Lincoln era vorba.

— Da, răspunse Rocio. Fratele meu crede că atât. *Biblioteca Babel,* cât şi *Cartea de nisip* sunt reale. Şi de o viaţă întreagă le caută.

— Crede că sunt reale? Serios? E dus cu capul?

— Poate, spuse Rocio. Reale sau sugestii ascunse, codate pentru ceva similar. Am crezut mereu că bate câmpii. Dar povestea asta care se întâmplă în ultimele zile arată că cel puţin biblioteca e reală.

— Reală?

— Da. Omnes Libri. Ştii foarte bine. Cărţile alea vechi sunt la tine acasă, pentru Dumnezeu. Asta demonstrează că Socrate nu s-a înşelat.

Charles oftă. Se făcu linişte pentru o vreme. Îi făcu semn chelnerului. Aşteptă nota şi plăti. După care se ridică.

— Nu vreau să te mai văd niciodată, spuse şi plecă.

Rocio se ridică şi se repezi spre el.

— Te rog frumos, iartă-mă. Te iubesc. Putem uita de asta. Iartă-mă.

Charles se trase de lângă ea.

— E bine să stai departe de mine.

— Dar e doar pentru o vreme, nu-i aşa?

Charles se gândi puţin, iar momentele de aşteptare i se părură lui Rocio e o cruzime de nedescris.

— Nu, spuse Charles, într-un târziu. Pentru totdeauna.

Se urcă în maşină şi demară, lăsând-o pe Rocio într-un nor de praf.

Capitolul 131

„S-a rezolvat!”, fu mesajul pe care omul cu mască îl primi pe telefonul mobil. Formă imediat numărul de pe care venise mesajul.

— Cum s-a rezolvat? întrebă.

— Mabuse e mort.

— Zău? Bravo. Şi de ce nu-mi răspunde Cornelius? Unde naiba eşti? E un zgomot infernal.

— Cornelius? Şi Cornelius era omul tău?

— Da. Ți-am mai spus că am ochi peste tot... Cum adică era?!

— Cornelius e mort. Mabuse începuse să vorbească. Din câte am înțeles, a intrat peste cel care conducea interogatoriul şi i-a injectat doctorului o substanță mortală. L-a împuşcat Caligari pe loc.

La celălalt capăt al firului se făcu linişte pentru o clipă.

— Bine că s-a rezolvat. Unde spuneai că eşti?

— Am aterizat la Belmopan şi aşteptăm un elicopter care să ne ducă la Barranco.

— Ce naiba cauți în Belize?

— A fost prins K2. Nu ştiai?

— Ce spui acolo? Cum a fost prins?

— S-a încurcat în nişte plase de pescuit performante.

— S-a încurcat? Cum adică?

— Nu ştiu mai multe. Te țin la curent. Trebuie să închid.

Aşadar, fusese prins şi Minotaurul de a doua generație. Omul cu mască era în pragul crizei de nervi. Ce naiba se întâmplase?

Pe de altă parte, Ximenei îi era acum clar că aşa-numitul Minotaur era creația omului cu mască şi că Mabuse fusese instruit să facă studii comportamentale pe supraviețuitorii dezastrelor pe care acesta le provoca. Era, bineînțeles, ceva programat. De aceea erau lăsați de fiecare dată supraviețuitori, martori. Se părea că, pentru

moment, omul cu mască decisese să nu îi dea niciun ordin. Era sigură că, după ce avea să rumege chestiunea, urma să revină cu un telefon.

Omul cu mască se plimba nervos prin încăpere. Puse mâna pe telefon.

— Domnule Eastwood!

— Vă rog, răspunse acesta amabil. Cu ce vă mai pot fi de folos?

— Aş vrea să opriți acțiunea. M-am răzgândit. Vă rog să vă retrageți omul.

— Din păcate, e prea târziu. Cu 48 de ore înaintea evenimentului, omul nostru nu mai poate fi contactat. Ştiți foarte bine cum se întâmplă lucrurile astea. Îmi pare rău. V-am prevenit că e o mişcare greşită. Totul se va desfăşura conform programului. Cele bune!

Omul cu mască rămase cu telefonul în mână. Atentatul asupra preşedintelui era o greşeală. Ştia asta. La un moment dat, îi sunase bine. Fusese ideea lui Keely şi i se păruse o idee bună. Avea să profite de haosul creat. Era adevărat, aşa cum susținea tabăra generalului Flynn, că ar fi fost destul de rău pentru lovitura pe care o pregăteau pentru alegerile din 2016. Dar omul cu mască spera că simpatia publică pentru democrați şi emoția creată aveau să fie absorbite integral de alegerile din acel an. Şi că era destul timp. Administrația Obama îi blocase multe dintre afaceri. Spre deosebire de ceilalți membri ai Cupolei, pentru care motivațiile erau de natură ideologică, pe el nu îl interesa decât profitul. Îi disprețuia pe suprematişti, aşa cum îi disprețuia pe promotorii corectitudinii politice. De fapt, nu simpatiza pe nimeni. Orice om cu principii i se părea un cretin. Singurii cu care putea să aibă o relație bună erau cei care îi aduceau bani, mulți bani. Şi care îi întăreau imperiul.

Omul cu mască era superstițios. Dacă amândoi monştrii fuseseră prinşi atât de uşor, întreaga lui investiție părea să fi fost inutilă. Pregătise minuțios întreaga poveste. Aranjase inclusiv acel studiu comandat

lui Mabuse. Construise o armă care i se părea redutabilă. Adevărat, netestată suficient. Şi avea de gând să o vândă la un preț foarte mare. Dar pierderea celor doi K era o veste foarte proastă. Acum ultima speranță era în al treilea Minotaur, cel ascuns în labirintul de la Copán. I se garantase că acesta era cel mai grozav dintre toți. Cel mai performant. O armă invincibilă.

Atentatul asupra preşedintelui avea să se desfăşoare peste două zile. Omul cu mască ştia că intrase într-o zodie proastă. Era singurul motiv pentru care încercase să oprească atentatul. Ar fi putut să îl sune pe Keely şi să îi ordone să îl pună pe acel Socrate, omul lui, să zădărnicească totul. Dar considera un semn răspunsul lui Eastwood. Aşa că renunță.

Capitolul 132

Charles parcă maşina pe peluză. Până şi oamenii care îi păzeau casa observară că arăta ca un animal rănit. Îşi dorise ca bănuielile sale să fie doar accese de paranoia. Cât de mult ar fi vrut să se înşele! Văzu la intrare pachetul cu cadourile pe care i le pregătise lui Rocio. Se duse direct în cameră şi încercă să se liniştească. Habar n-avea cum să şi-o scoată din sistem pe femeia aceea. Pe drum Rocio îl sunase de câteva ori, aşa că îşi închisese telefonul. Încercă să îi găsească circumstanțe atenuante, o scuză serioasă, ca să o poată ierta. Dar cum să o ierte? Cum ar fi putut să mai aibă încredere în ea? Dacă, într-adevăr, fusese doar o țintă la început, dar între timp Rocio se îndrăgostise de el, de ce îi mai întinsese capcana cu textul din agenda lui George? Era clar. Totul fusese o minciună sfruntată.

Desfăcu o sticlă de whisky şi o bău pe toată în mai puțin de jumătate de oră. După care izbuti să ajungă, împleticindu-se, până la pat. Dar mirosul ei se impregnase în toată camera. Smulse aşternuturile de pe pat şi le aruncă pe geam, sub privirile uimite ale micii armate care îl păzea. Nici după ce aruncase cearşafurile, mirosul nu dispăru. Încercă să ridice salteaua, cu intenția de a-i face vânt şi acesteia. De data asta, nu reuşi. Cobori scările, dar se împiedică şi se rostogoli până jos, sub privirile admirative ale motanului, care nu încercase niciodată o asemenea cascadorie. Adormi la baza scărilor, ca un bețiv oarecare, cu motanul cocoțat comod pe spatele lui.

Ajunsă acasă cu un taxi, Rocio era la fel de disperată. Poate chiar mai disperată. Îl sunase încontinuu, până când Charles îşi închisese telefonul. Se trânti pe pat şi începu să plângă. Era pentru prima oară în viața ei când plângea cu adevărat.

Capitolul 133

Pe aeroportul din Cartagena, Socrate fusese aşteptat de unul dintre oamenii lui Mono Cabezon, care, acum că şeful său era mort, se afla în căutarea unui alt stăpân. Cypriano, omul trimis de Eastwood, nu îi plăcuse defel, aşa că speranța lui era să devină mâna dreaptă a şefului celui mare, care, după părerea lui umilă, era chiar acest individ dur, cu nume de fotbalist, despre care auzise atâtea. Îl salută numindu-l „El Partero", poreclă pe care Socrate şi-o aminti ca şi când ar fi fost dintr-o altă viață.

Se aflau acum într-un hangar la marginea oraşului. O echipă de 20 de oameni fioroşi se ridicară când intră în hangar. Era o legendă. Singurul care nu părea impresionat de sosirea sa era Cypriano, Bărbierul din Baltimore, o altă figură sinistră a crimei organizate. Doar că acesta nu prea avusese de-a face cu America Latină. Pentru oamenii lui Cabezon era un ilustru necunoscut.

Socrate strânse mâna fiecăruia dintre ei, privindu-l fix în ochi. După care ceru să i se prezinte planul de acțiune.

Erau veşti bune. Prima parte a operațiunii decursese ca unsă. Curvele fuseseră distribuite oamenilor din Secret Service şi militarilor cazați la hotelul Caribe din Cartagena. La un moment dat, una dintre ele ieşise pe coridor şi începuse să urle că e violată, conform planului. Poliția columbiană, aflată pe statele de plată ale găştii lui Cabezon, amplificase scandalul, ca şi televiziunile, aşezate strategic la fața locului, cu câteva ore înainte. Încet, încet, fiecare prostituată îşi făcuse treaba. Scandalul ajunsese foarte repede în America, iar cei 20 de bărbați, agenți şi personal militar, fuseseră consemnați în hotel. Preşedintele urma să sosească peste două zile. Aşa încât cei douăzeci fură înlocuiți de rezervele lor. Între ei, unul dintre generalii Cupolei reuşi să strecoare câțiva oameni de-ai săi. Aşadar, prima parte a operațiunii reuşise perfect. Socrate era satisfăcut, aşa că ceru să fie

lămurit în legătură cu a doua parte a operațiunii.

Privi harta şi ascultă explicațiile. Preşedintele urma să spună câteva cuvinte la recepția de bun-venit ținută în onoarea sa la barul numit „The Executive Lounge", aflat la al zecelea şi ultimul etaj de la hotelul Hilton, la ora 4. Un om din interior avea să confirme că preşedintele a intrat în sală, moment în care elicopterul în care se afla Cypriano avea să ajungă chiar în dreptul geamurilor sălii şi să tragă asupra oamenilor aflați în bar. Recepția avea să fie una restrânsă, doar cu participare americană, iar locul mic constituia capcana perfectă pentru oricine urma să se afle acolo în acel moment. Pentru siguranță, ceilalți oameni din comando, conduşi de şeful grupării Cabezon, urmau să aterizeze pe acoperişul hotelului şi, cu sprijinul agenților infiltrați, să se asigure că preşedintele nu va scăpa cu viață.

Socrate făcu câteva comentarii de detaliu, după care ceru să fie dus la fața locului, pentru a se putea orienta în teren.

Capitolul 134

Întins pe burtă la baza scărilor, Charles deschise ochii. În fața lui, Zorro îşi făcea toaleta de dimineață. Cu chiu, cu vai, se ridică de pe jos, sprijinindu-se de balustradă. Din studenție nu se mai trezise cu o astfel de durere de cap. Sperase ca, odată cu mahmureala, să îi treacă orice sentiment pentru Rocio, dar se înşelase. Îşi făcu o cafea triplă, mai precis trei cafele scurte puse una peste alta. Le dădu peste cap, aşa negre cum erau. Fără lapte sau zahăr. Apoi fu nevoit să îl hrănească pe motanul care părea să-i spună: „Te-am înțeles aseară, erai tulburat, dar sunt şi eu o persoană". Se băgă sub duş, ca să se trezească de-a binelea.

În timp ce se bărbierea în fața oglinzii, îşi propuse o rezoluție. Trebuia să o uite pe Rocio. Se bucura că, în ziua următoare, avea să plece din țară. Trei zile aveau să-i fie arhisuficiente ca să o uite. La urma urmelor, mica lor aventură durase cam tot atât.

Coborî şi scormoni prin frigider. Îşi făcu un sendviş şi îşi deschise telefonul. 64 de apeluri ratate şi 62 de mesaje. Toate de la Rocio. Aşa că le şterse pe toate dintr-o mişcare de deget.

Se aşeză la masa de lucru, spunându-şi că trebuie să încheie odată povestea cu George. Trebuia să îşi țină mintea ocupată. Asta era a doua rezoluție a zilei.

Telefonul sună din nou. Şi din nou era Rocio. Primul impuls fu să îi şteargă numărul din memorie. Dar asta nu ar fi împiedicat-o să sune în continuare. Aşa că blocă orice fel de apel sau mesaj de la ea.

Avea nevoie să facă o scurtă trecere în revistă a întregii poveşti pentru a vedea câte dintre lucrurile pe care le aflase rămăseseră nerezolvate. Luă o foaie şi începu să deseneze o schemă.

Aşadar, totul începuse în urmă cu opt zile. Asistentul său îl prinsese la aeroport tocmai când se pregătea să

decoleze spre Mexico City şi îi înmânase un dosar. Era foarte agitat. În cele trei zile cât stătuse acolo, dosarul fusese de cel puțin două ori victima unor tentative de furt. Până la urmă, într-o scenografie demnă de cauze mai bune, o autoritate ciudată, care semăna mai degrabă cu trupele speciale, îi confiscase dosarul în avionul de întoarcere. A doua zi dimineață îl vizitaseră doi agenți FBI care îi dăduseră vestea îngrozitoare. George era mort. Ucis cu sânge-rece, în propria cameră. Făcuse eforturi uriaşe să îşi amintească măcar câteva lucruri din dosarul pe care apucase să îl răsfoiască doar câteva minute. Îşi amintise un desen în formă de semilună, în interiorul căruia erau trecute două cuvinte în limba latină: *Omnes Libri.* Coincidență sau nu, cuvintele se regăseau pe medalionul purtat de mama sa la gât, într-unul dintre tablourile atârnate, în copilăria sa, pe peretele sufrageriei. Apoi îi făcuse o vizită tatălui său, care îi spusese o poveste fantasmagorică despre o organizație mai veche de două mii de ani, ce are ca unic scop salvarea cărților. Iar mama lui ar fi fost şefa acestui cult, un fel de mare preoteasă. Se opri din tras linii şi se uită lung la foaie. Povestea era destul de complicată, aşa că mâzgăli totul şi se hotărî să abordeze altfel povestea.

Agenta ciudată de la FBI, care se dovedise a avea mai multe nume, toate inspirate din literatură şi, mai ales, din autorul argentinian al schiței despre *Don Quijote,* le folosea pe acestea prin rotație pentru agențiile la care lucra – FBI, CIA, NSA şi care altele ar mai fi fost. Sigur, până la urmă, îi spusese că numele ei real era Ximena, inspirat de nevasta supusă, dar dârză a Cidului. Literatură, literatură, literatură. Un adevărat bombardament livresc. Luă o foaie nouă.

Asistentul său lucra de mult la o poveste despre Lincoln, la o descoperire epocală, aşa cum îi povestise cu ceva timp în urmă. Lucrurile pe care le descoperise despre cel mai celebru preşedinte american păreau să îi fi adus sfârşitul. Înainte de a fi ucis, avusese grijă să

construiască un mesaj foarte complicat, pe care i-l trimisese lui Charles, în speranța că el va întreprinde ceva. Dar ce anume? Ce aştepta George de la el, oare? Să dea în vileag întreaga poveste şi atât? Nu fu mulțumit nici de această dată. Se întrebă cum ar fi trebuit să abordeze întreaga poveste astfel încât să nu aibă atâtea ramificații complicate. Hotărî să încerce în ordine cronologică. Făcu un calendar, pe care îl începu de la 1780.

În jurul acelui an, un vas cu sclavi naufragiază pe o insulă. Toți pasagerii mor. Deopotrivă marinari, sclavi şi negustori de sclavi. Un singur om supraviețuieşte. Un copil. Care se transformă într-un fel de Robinson Crusoe. Până când îl găseşte pe unicul locuitor al insulei, un bătrân. Care ascunde un secret. E bibliotecar. Al unei biblioteci ascunse în măruntaiele insulei, pe întreaga ei suprafață. E un loc unde se adună cărți, de secole. Privi notițele pe care le făcuse, dar tot nu era mulțumit. Trebuia să pornească de cu mult mai mult timp în urmă. Refăcu cronologia.

Prin secolele I sau al II-lea î.e.n., nişte oameni de bine decid să înființeze un fel de club amical al prietenilor cărții. Încep să colecționeze ce e mai important în epocă. Cu timpul, pe măsură ce natura sau mâna criminală a omului pune în pericol cărțile – suluri, la vremea aceea –, decid să se transforme în organizație. Salvează întâi cărțile de la Pergamon. Apoi pe cele ale Bibliotecii din Alexandria. Când îşi dau seama că au pe mână întreaga cunoaştere a lumii, hotărăsc că au nevoie şi de un loc unde să le depoziteze. Aventurieri, finanțează o expediție dincolo de Coloanele lui Hercule şi ajung în Atlantic. Acolo descoperă o insulă virgină. Decid că e locul perfect pentru noua bibliotecă. Îşi propun să salveze toate cărțile şi să le adune acolo. Omnes Libri! Trec secolele, se organizează, cataloghează totul, adună, dar biblioteca devine neîncăpătoare. Organizația creşte. Oameni importanți o susțin. Pe la sfârşitul secolului al XV-lea, decid să construiască, în inima Europei, un oraş pe care

să îl transforme într-o uriaşă bibliotecă. Scriind asta, Charles îşi aminti că rămăseseră în maşină cele două cărți ciudate şi harta. Ieşi din casă în halat şi în chiloți, sub privirile mirate ale armatei de polițişti care îl păzeau, le luă din portbagaj şi se întoarse.

Înțelese ce era cu harta aceea. Deschise computerul şi tastă „Sforzinda". Îi apăru exact schema pe care o avea în mână. Aşadar, aceea era harta unui oraş ideal. Oraşul pe care urma să îl construiască Ordinul şi în care să îşi mute întreaga avere, toate cărțile. Sforzinda fusese o utopie finanțată de ducele Milanului, Francesco Sforza. Şi executată pentru acesta de Filarete, cum era poreclit Pietro Averlino, un arhitect renascentist din secolul al XV-lea. Oraşul perfect e imaginat după câteva principii ideologice din epocă care încearcă să păstreze echilibrul între vicii şi virtuți, o oglindă perfectă a societății medievale. Brusc, Charles se lumină la față. Aflase, printre altele, presupusa identitate reală a mamei sale. O urmaşă a celebrei familii Visconti, care stăpânise ducatul Milanului timp de două sute de ani, până când, la mijlocul secolului al XV-lea, nu a mai putut să producă un urmaş de sex masculin. Cel din urmă copil al familiei, Bianca Maria Visconti, se căsătorise cu Marele Duce al Milanului, Francesco I Sforza, adică exact omul care comandase planul acelui oraş imaginar pe care Charles îl avea acum în față, Sforzinda. Se întrebă de ce, dacă celebra casă Visconti se stinsese, nu îşi luaseră toți urmaşii numele de Sforza, dar îşi dădu seama că ar fi avut ceva de săpat ca să afle răspunsul la această întrebare, aşa că renunță repede.

Concluzia era că organizația se preocupase din timp să găsească un loc pentru adăpostirea unei noi biblioteci, ceea ce însemna că insula începuse să devină neîncăpătoare de ceva vreme. Or, dacă Marele Duce al Milanului ordonase planurile pentru oraşul care trebuia să adăpostească noua bibliotecă, legătura cu familia Visconti, prin alianță cu familia Sforza, era clară. Tot aşa

cum era clar că şi Francesco Sforza făcea parte din Omnes Libri. În sprijinul acestei concluzii venea şi povestea aceea care tot revenea obsesiv, cea cu blazonul familiei Visconti, înglobat ulterior şi în blazonul familiei Sforza şi ajuns simbol al oraşului Milano, *Il Biscione,* vipera sau basiliscul care înghite sau scuipă afară un copil. Iar asemănarea aceea, despre care niciun om întreg la minte nu putea crede că era o coincidență, şarpele cu pene, reprezentat în acelaşi fel ca şi basiliscul, era dovada clară că familia Visconti-Sforza ajunsese în America Centrală cu mult înainte de Cristofor Columb. Pentru a se convinge că raționamentul său era corect, căută pe internet cele două reproduceri – cea după blazonul familiei şi cea a lui Quetzalcoatl, şarpele cu pene din mitologia aztecă şi le alătură pe ecranul computerului.

Cele două erau aproape identice, dar găsi ceva şi mai cutremurător, o reproducere luată dintr-un manuscris medieval, care reprezenta blazonul, desenat de mână. Aici

asemănarea era de-a dreptul stupefiantă. Iar faptul că acest personaj al mitologiei aztece era inventatorul scrisului şi al tuturor cărţilor nu îi lăsa lui Charles, care începuse să fie absorbit cu totul de farmecul ipotezelor sale şi să se transforme, uşor, din sceptic în adept, nici urmă de îndoială că oamenii de la Omnes Libri nu numai că se întâlniseră cu civilizaţia precolumbiană, dar chiar o influenţaseră masiv. Poate chiar îi învăţaseră să scrie sau le oferiseră un imbold pentru propria inventare a scrisului.

Lui Charles i se făcu pielea de găină din cauza gândurilor pe care şi le antrenase singur. Dar depăşi momentul emoţiei şi continuă raţionamentul.

Ceva se întâmplă, însă, pe parcurs. Organizaţia decide, la un moment dat, să renunţe la oraşul european, despre care Charles nu ştia dacă apucase să fie construit sau nu, şi găseşte un alt loc, în America Latină, intitulat Ciudad Blanca (Oraşul Alb). Noua bibliotecă preia, rând pe rând, cărţile din cea veche, care rămâne doar locul de colectare şi de catalogare. Micul sclav, supravieţuitor al unui naufragiu, ajunge pe insulă. E antrenat de bibliotecar, care îl face urmaşul său. După ce bătrânul moare, africanul ajunge librar. Şi îşi face cu conştiinciozitate treaba, timp de vreo cincizeci de ani. Până când e prins de o altă goeletă care transportă sclavi spre America şi care acostează din greşeală pe insulă. E vândut familiei Speed şi ajunge la Farmington. Dar, cum e prea bătrân ca să mai lucreze pământul, e folosit la treburi casnice. Acolo îl întâlneşte, în vara anului 1841, pe Abraham Lincoln. Acesta e uimit de cultura şi cunoştinţele vaste ale sclavului şi vede un semn în coincidenţa de nume. Pe sclav îl cheamă Moses Abraham. Mai târziu, într-un mod paradoxal, familia lui se va chema White şi toţi urmaşii de sex masculin, Moses White. Mulţi ani mai târziu, Lincoln e chemat la căpătâiul negrului, când acesta e pe moarte. Spre surprinderea tuturor, Lincoln, care e deja preşedinte, vine la

Farmington. Acolo tizul său îi dezvăluie preşedintelui ceva extraordinar, un secret enorm, dar îl pune să jure că, în schimbul acelui secret, îşi va face un scop în viață din abolirea sclaviei.

Charles aruncă o privire asupra notelor şi se declară mulțumit. Putea continua.

Omnes Libri începe un program vast de copiere a cărților. Nu se grăbesc, nu vor să atragă atenția. Aşa că aleg trei centre de copiere. Un om vine o dată pe săptămână, în mod discret, cu câte zece cărți rare într-o geantă. Le copiază şi se întoarce cu ele. Unul dintre cărăuşi, la un moment dat, face atac de cord. Geanta rămâne în taxi. Şoferul le găseşte şi încearcă să le restituie cărăuşului la spital. Dar acesta e mort. Şoferul de taxi înțelege că sunt cărți vechi, cu oarecare valoare. Se duce cu ele la primul anticariat. Întâmplător, anticarul e tatăl lui George Marshall. Acesta înțelege imediat ce are în mână şi cumpără cărțile. După care, neştiind ce să facă, îşi cheamă fiul. George Marshall ia cărțile cu el la Princeton. Intenționează să i le arate lui Charles, cel puțin aşa îşi imaginã profesorul, dar înainte, curios, o răsfoieşte pe cea mai neinteresantă dintre toate, cea care conține memoriile unui bibliotecar din secolul al XVI-lea, un anume Esteban. E foarte probabil că de acolo află secretul teribil al lui Lincoln sau măcar de acolo începe să bănuiască faptul că există acest secret. Ca să se asigure că aşa ceva e măcar posibil, contactează cei mai mari specialişti în biografia preşedintelui american. Aceştia nu îl bagă în seamă. Aşa că îi vine ideea să îi atragă cu câte o carte. Momeala funcționează. Uşile lor se deschid. Probabil, urmărit şi temându-se pentru viața sa, dar mai degrabă pentru ca teribilul adevăr pe care l-a descoperit să iasă la iveală, inventează un mod prin care să fie sigur că Charles, omul cel mai apropiat de el ca preocupări, va găsi mesajul. Scrie pe spatele fiecărei cărți în parte dintr-un mesaj cifrat, iar codul îl ascunde în plină vedere, în biblioteca Universității Princeton. De asemenea, o nouă

cheie pentru rezolvarea codului, ordinea în care se dezleagă, e trecută în agenda sa, pe care i-o dă antrenorului de scrimă, în timp ce în propriul dulap lasă o agendă-capcană. George este ucis. La fel şi logodnica sa. Încep să moară dintre profesori. Mai precis, unul e ucis, altul, răpit. Ceilalți se ascund sau sunt luați sub protecția FBI. De agenta cu multiple identități, pe care Charles nu ştia, deocamdată, cum să o evalueze.

Telefonul îi întrerupse şirul gândurilor. Nu putea fi Rocio, pentru că o blocase. Doar dacă nu îl suna de pe un alt număr. Îşi asumă riscul şi răspunse.

— Bună ziua din nou, domnule profesor.

— Domnule Ewing, bună ziua. Cu ce vă pot fi de folos?

— Voi fi, pentru foarte scurtă vreme, în trecere prin orăşelul dumneavoastră. Mi-ar face plăcere dacă ne-am mai putea întâlni o dată.

Charles nu ştiu ce să răspundă. Îl intriga personajul.

— Haideți, domnule profesor, trebuie să mâncați şi dumneavoastră de prânz. Oamenii mei îmi spun că singurul restaurant decent din oraş e The Peacock Inn. Îl ştiți?

— Astăzi?

— Da, astăzi.

— Hm. Nu e singurul restaurant decent, dar da, e OK.

— Vă rog atunci să mă însoțiți la prânz.

Charles nu răspunse.

— N-o să vă pară rău.

— Fie, zise Charles. În cât timp?

— Într-o oră e bine?

— Bine.

Charles nu-şi bătu deloc capul cu Ewing. Avea să afle foarte curând ce voia miliardarul de la el. Făcea zece minute până la restaurant şi voia să termine ce începuse, pentru a avea întregul tablou în fața ochilor.

Aşadar, reuşise să descifreze mesajul lui George. Trebuia să găsească ceva ascuns într-o bibliotecă. Foarte probabil, cea de-a zecea carte, cea cu memoriile lui

Esteban, oricine ar fi fost acela. În ea trebuie să fi ascuns George mesajul final. Sau, cum ar fi spus Columbus Clay, poate cartea însăşi era mesajul final. Dar pentru asta trebuia să găsească biblioteca în care să se afle o astfel de cotă, LT3650.

Se întrebă dacă îi scăpase ceva. Făcu o scurtă schiță a personajelor ciudate care gravitau în jurul său şi încercă să dezlege agenda fiecăruia. Ximena apăruse prima, ca agent FBI. Se dovedise apoi că e un fel de *jolly joker* al mai multor agenții. Îi pusese pe profesori sub protecția FBI-ului şi îl dusese la acea bază militară unde un doctor dus cu pluta îşi manipula pacienții care supraviețuiseră atacurilor unui animal ciudat. Trebuia să încerce să afle ce era cu Mabuse ăla. Conchise că Ximena trebuia să fie un personaj pozitiv. Apoi Columbus Clay. Nu avea idei clare despre polițist. La Rocio refuză să se gândească. Notă doar că presupusul ei frate, Socrate, lua drept reale ficțiunile lui Borges. Oricum, într-un fel sau altul, toți aveau legătură cu biblioteca sau cu Omnes Libri. Şi parcă mai puțin cu povestea de unde începuse totul, identificarea teribilului secret al lui Abraham Lincoln.

În sfârşit, ajunse şi la ultima poveste, cea cu mesajul testamentar lăsat de mama sa. Dădu, din nou, la o parte orice fel de judecată în privința acelei căderi în timp şi spațiu pe care o experimentase la întâlnirea cu cele două personaje stranii, uriaşul şi fratele său, piticul. Îi mai rămăseseră cele două cărți pe care le găsise în replica statuii faraonului Ramses. Harta o identificase corect. Nu ştia ce semnificație avea în întregul acela, dar o identificase.

Luă cele două manuscrise ciudate şi le răsfoi timp de zece minute. Era satisfăcut de felul în care rezumase întreaga poveste. Lăsase la o parte toate detaliile neplăcute – cele două atentate la viața lui, povestea cu piticul şi pe Rocio. Îşi aprinse o țigară de foi, ca să se relaxeze, şi, pe când se pregătea să se îmbrace, îi trecu ceva prin cap. Se apucă să numere paginile celor două

manuscrise. Aveau un număr identic de pagini: 272. Simți încă o dată cum un fior îi traversează întreg corpul. Manuscrisul lui Voynich avea 272 de pagini, dintre care 240 intacte. Atunci începu să pipăie paginile una câte una. Observă de această dată un lucru care îi scăpase data trecută. Dădu de o pagină mai groasă şi o râcâi un pic. O alta era îndoită sub ea. Repetă figura la pagina următoare. Dacă era ce bănuia, însemna că pagina 158 trebuia să fie formată din şase pagini îndoite, care se puteau deplia. Făcu asta. Structura era aceeaşi cu cea a manuscrisului lui Voynich. Identică. Îşi aminti că tatăl său îi spusese că pentru a descifra manuscrisul are nevoie de încă două cărți. Simți nevoia să se aşeze. Să fie oare cu putință? Dacă ceea ce-i spusese tatăl său era adevărat, o simplă suprapunere a paginilor celor trei manuscrise ar fi făcut posibilă descifrarea celei mai misterioase cărți din istorie – manuscrisul lui Voynich.

Cu mâinile tremurându-i, îl sună pe directorul Bibliotecii Beineeke de Cărți Rare de la Yale. Acesta fu uimit că Charles era din nou interesat de manuscris, după atâția ani.

— Ai găsit ceva nou? întrebă ironic prietenul său. Nu de alta, dar mă tem să nu te deprimi din nou.

— N-am găsit nimic. Mă interesează doar câteva detalii. De data asta nu ca să îl descifrez, ci pentru o lucrare de-a mea. Crezi că aş putea avea acces privat la el?

— Da. În sala ta preferată. Ca de obicei. Dar pentru asta trebuie să te programez. Durează cam patru cinci zile. E OK?

— E perfect. Mulțumesc mult!

Se îmbrăcă rapid, încă pătruns de emoția recentei epifanii. Şi înainte de a ieşi trimise un e-mail gol la o adresă anume, aşa cum trebuia să facă ori de câte ori voia să intre în contact cu prietenul său cel mai bun, Ross.

Capitolul 135

— O sută de milioane de dolari.

— Poftim?

— Ați înțeles bine. Nu vă țiuie urechile. O sută de milioane de dolari. Acum, pe loc.

Spunând apăsat aceste ultime cuvinte, Patrick Ewing scoase carnetul de cecuri.

— Știu că o duceți bine. Şi că nu sunteți genul care să aprecieze banii doar de dragul lor. Dar o sută de milioane de dolari vă pot cumpăra multă libertate. Şi acces la extravaganțe. Ar fi de zece ori față de cât valorați acum.

— Față de cât valorez? întrebă Charles, stupefiat.

— E doar o figură de stil. Un fel de a ne exprima în lumea mea. E vorba despre proprietăți, conturi, obiecte de valoare. Inclusiv colecțiile de arme şi manuscrise. Dacă ar fi să calculăm probabilistic perspectivele, presupunând că nu vă schimbați viața radical şi începeți să jucați la bursă şi să faceți investiții financiare riscante, ați putea să mai adăugați vreo cinci în următorii treizeci de ani. Cam atât. Gândiți-vă numai ce obiecte rare ați putea să adăugați la colecțiile dumneavoastră. Pe care înțeleg că le iubiți mai mult decât orice altceva. Poate în afară de motanul ăla justițiar. Zorro, parcă.

Charles nu spuse nimic. Îl privea pe miliardarul care închiriase restaurantul doar pentru el. Şi îi făcuse pe ospătari să scoată toate celelalte mese din restaurant, astfel încât doar masa lui să troneze autoritar în centru. Cei doi bodyguarzi pe care îi văzuse şi la Oriental Mandarin erau postați în fața uşii.

— Aveți dreptate, spuse Ewing. De zece ori mai mult e o sumă derizorie. Două sute de milioane. Dar asta e oferta finală.

Se apucă să scrie în timp ce îşi dicta suma cu voce tare:

— Două sute de milioane de dolari domnului Charles

Baker, *Esquire.*

Semnă şi îi întinse cecul lui Charles.

— Sunt un cadou? întrebă Charles, fără să întindă mâna.

— Aproape. Pentru o singură informație.

— Ce informație aş putea avea eu care să valoreze pentru dumneavoastră atâta bănet? Dacă nu cumva stăm, sau eu, sau taică-meu, cu casele pe vreo pungă de petrol, fără să ştim.

— Nu. Dintr-astea am destule.

Cum Ewing nu mai avea chef să stea cu mâna întinsă, puse cecul pe masă, în dreptul paharului lui Charles.

— Aşadar, pentru ce sunt banii?

Pentru locul exact în care se află biblioteca.

— Biblioteca?

— Domnule Baker, sunteți prea deştept ca să mă credeți pe mine prost. Sunt convins că ați descoperit deja locul exact unde se află. Sau, dacă nu, sunteți pe cale să-l descoperiți foarte curând.

Charles simți cum i se umfla vena de pe frunte, gata-gata să plesnească. Sub masă, întinse şi strânse palmele de câteva ori pe genunchi.

— La ce vă trebuie? Nu prea îmi păreți genul pasionat de cărți.

— Ha. Asta e o întrebare bună. Vă înțeleg indignarea. Bogătanul ăsta arogant crede că poate cumpăra pe oricine cu banii lui. Vă recomand să goniți acest prim gând şi să scăpați de pornirea de intelectual mărunt şi ofuscat, de stânga, care disprețuieşte mereu banii altora, dar s-ar vinde pentru o vacanță exotică. Pentru că nu vă reprezintă.

— Dacă vă spun, ce-o să faceți? O să năvăliți peste bibliotecă cu armata dumneavoastră de mercenari, cu un cârd de camioane la capătul străzii, ca să le încărcați cu cărți de la marginea caldarâmului, aruncându-le ca pe cărămizi, ca să le vindeți apoi la licitație? Bucată cu bucată? Sau la grămadă? Cred că fac mai mult decât

suma jalnică pe care mi-ați propus-o.

— Mulțumesc pentru capcană. Aşa cum ştim amândoi, la Ciudad Blanca nu există nici stradă şi, cu atât mai puțin, caldarâm.

— Cred că discuția noastră s-a încheiat, spuse Charles şi dădu să se ridice.

— Rămâneți aşezat. Măcar atât îmi datorați.

— Vă datorez? întrebă Charles, care era deja în picioare.

— Da. Îmi datorați, pentru că v-am salvat viața de două ori.

— Mi-ați salvat viața?

— Exact. O dată la trecerea de cale ferată şi a doua oară cu două nopți în urmă.

— Cu două nopți în urmă? Hm. Ştiți că tot aud, de la o vreme, cum îmi salvează unii viața fără să le-o cer. Cel puțin cu privire la cea de-a doua tentativă, aveți concurență.

— Vă referiți la țiganul ăla argentinian? Socrate? Aia a fost o întâmplare. Recunosc că a fost de ajutor.

— Şi de ce sunteți îngerul meu păzitor?

Ewing zâmbi în timp ce spărgea cu cleştele o bucată de homar.

— Înțeleg, reluă Charles. Aveți nevoie de mine viu. Ca să aflați unde e biblioteca. Repet întrebarea. Ce o să faceți cu informația pe care mi-o cereți?

— La cât plătesc, se cheamă că îmi cumpăr dreptul să nu vă dau nicio explicație. De un lucru vă asigur. Nu numai că nu o să vând cărțile, dar, mai mult, o să le restitui lumii.

— A, am înțeles. Un gest filantropic, spuse Charles, ironic. Îmi pare rău. Dar nu îmi păreți nici genul ăsta.

— Nici nu sunt. Dar am o socoteală a mea. O ambiție.

— Nu ştiu care poate fi aceasta. Nu vă cunosc suficient. Nu am aflat încă unde e biblioteca. Dar dacă cumva o să aflu, suma trecută pe bucata aia de hârtie e o glumă proastă. Gândiți-vă, pentru întâlnirea noastră

viitoare, la o propunere serioasă. La revedere.

— Vă sugerez să vă concentrați asupra găsirii bibliotecii şi să lăsați baltă prostia aia cu secretul pe care i l-ar fi spus un sclav lui Lincoln. Credeți-mă, e o pistă moartă. Nu există niciun secret.

Charles zâmbi, făcu stânga-mprejur scârțâind din călcâie şi plecă. Se abținuse cu greu să nu se repeadă la Ewing. Spera ca felul în care tranşase discuția să îi lase miliardarului impresia că negocia. Dar nu înțelegea în ruptul capului de ce acesta oferise o sumă atât de mare şi era, în mod evident, dispus să crească oferta. Nu credea nici el că Ewing s-ar fi apucat să vândă cărțile. Nici la bucată, nici la pachet.

Replicile finale ale profesorului avuseseră efectul scontat asupra miliardarului, care, obişnuit să înțeleagă lucrurile în paradigma proprie, era convins că Charles negociază cu el. Tot aşa cum era convins că acesta nu găsise încă biblioteca, dar că era foarte aproape să o facă.

Capitolul 136

Ajunse acasă şi se trânti, sfârşit, pe canapeaua din camera de zi. Aprinse televizorul pe un canal de ştiri şi văzu pe burtieră un titlu care i se păru cel puțin ciudat: „Al patrulea nume a fost dezvăluit”. Imaginea pe care curgea mesajul era dintr-un cimitir. Din păcate, prinse ştirea la final, aşa că nu reuşi să înțeleagă despre ce era vorba. Dar rezonanța ezoterică a titlului îi stârni curiozitatea. Dădu să caute ştirea pe internet, dar, chiar în acel moment, sună telefonul. Recunoscu imediat formatul ciudat al numărului care îl suna. Nu putea fi decât Ross, prietenul lui din studenție, de care fusese nedespărțit vreme de mulți ani şi care era, într-un anume fel, dublul său, atât de bine se potriveau. Într-o zi, acesta dispăruse, pur şi simplu, fără să spună un cuvânt. Charles bănuia că fusese angajat de un serviciu secret, deşi Ross nu spusese niciodată explicit acest lucru. Mai vorbeau, din când în când, la telefon. Ross îl ajuta de fiecare dată când trebuia să găsească ceva special, îi trimitea articole despre licitații de cărți vechi sau de arme. Îi trimisese lui Charles până şi un program ultrasofisticat de protejare a datelor electronice. Un student al său, pe care îl rugase să ia ceva de pe laptop, şi acesta priceput la sisteme de securitate cibernetică, îi spusese atunci că nu mai văzuse niciodată aşa ceva şi îl bănuise imediat pe profesor că lucrează pentru o agenție de spionaj.

Ross îl putea contacta pe el, dar Charles nu avea cum să o facă. Singurul mod de a vorbi cu prietenul său era să trimită un e-mail gol pe o adresă neobişnuită. De fiecare dată când făcea asta, Ross revenea cu un telefon.

— Ce te neliniştește, profesore? se auzi vocea mereu binedispusă a prietenului său.

— Hm. De unde ştii că mă neliniştește ceva?

— Păi nu mă suni decât atunci când e vreo chestie pe

care n-o poți rezolva singur.

— A! Şi eu sunt de vină pentru asta? Nu tu eşti cel misterios? Mă trec fiorii numai când trimit e-mailul ăla gol. Fără subiect, fără pic de conținut. De parcă aş lansa S.O.S.-uri în spațiu.

— Păi, într-un fel, cam asta faci. Îmi spui?

Continuară discuția cu glumițele de rigoare, fiecare întrecându-se sine şi încercând să îl învingă pe celălalt în micul lor duel verbal. Charles îl considera pe Ross genial, mai precis, singurul geniu pe care îl cunoscuse vreodată. De aceea şi bănuia că se angajase într-un loc unde au acces foarte puțini, toți aleşi pe sprânceană.

La final, Charles îi povesti despre Mabuse şi îl rugă, dacă putea să găsească ceva despre acesta, să descopere tot ce se putea despre el. Ca de obicei, Ross îl luă puțin peste picior, dar, tot ca de obicei, nu puse niciun fel de întrebare indiscretă.

Nici nu închisese bine telefonul, că auzi din nou soneria aceea care duduia în întreaga casă precum sirena unei fabrici de vagoane din perioada interbelică.

— Măi, dar popular mai sunt astăzi, bombăni Charles în timp ce se îndrepta spre uşă.

Îşi dori doar să nu fie Rocio, care probabil înțelesese deja că îi blocase numărul. Nu avea chef de o scenă. Dar nu era ea.

În prag, piticul făcu o mişcare din mâini şi scoase de nicăieri un buchet de flori din plastic, pe care i-l întinse lui Charles.

— Na, na, na, de data asta nu mai pun botul, spuse acesta, râzând. Cine ştie cu ce vietate mă trezesc din nou în mână.

— O decizie înțeleaptă, spuse piticul, serios.

Florile dispărură tot atât de repede pe cât apăruseră.

— Am venit să iau copiii. Trebuie să ajungă acasă.

— Bănuiesc că te referi la cele zece cărți. Dar ştii doar că pe cea de-a zecea nu am recuperat-o încă.

— Nu-i nimic, toate la timpul lor.

Îl invită pe pitic să intre şi căută ceva în care să le împacheteze. Găsi o geantă de care se putea dispensa şi îndesă cărțile în ea. Pe măsură ce le băga înăuntru, ofta cu regret, la vederea fiecărui titlu.

— Ştii că n-am apucat să citesc nimic de aici. Dar nimic, nimic.

— N-are a face, zise piticul. Nu e timpul pierdut.

Cartea lui Dostoievski, volumul doi al *Fraților Karamazov,* fu ultima care o puse în geantă.

— Cartea asta e autentică? întrebă Charles. Nu am auzit să fi existat vreodată un volum doi.

— Viața noastră e o iluzie continuă. E greu de spus ce e autentic şi ce nu. Ne trăim întreaga viață precum oamenii ăia ai lui Platon. Ăia din peşteră. De multe ori vedem nişte umbre şi le luăm drept realitate. Câteodată, mintea ne joacă feste.

— Precum mi-a jucat mie după acea întâlnire a noastră?

— Poate. Ce s-a întâmplat atunci?

— Am plecat şi m-am întors imediat. Casa nu mai era acolo. Adică era, dar rămăsese doar o dărăpănătură, cu buruieni crescute prin ea. Ca şi când m-aş fi întors după cincizeci de ani, nu după cincizeci de minute.

— Hm, zise piticul. Ai avut un motiv serios să te întorci?

Charles nu ştiu ce să răspundă.

— Vezi? spuse piticul. Poate că asta îți lipsea ca să dai consistență gândurilor tale. Un motiv adevărat. Aşa cum ai avut când ai venit prima oară. Dar, ca să îți dau o mică satisfacție la povestea asta cu Dostoievski – nu numai că e autentică, dar e şi premonitorie. Alioşa se retrage de la mănăstire, renunță la sutană şi îngroaşă numărul anarhiştilor. Şi chiar el, cu mâna lui, îl asasinează pe țar. E premonitorie pentru că, după cum ştii, Alexandru al II-lea e asasinat în februarie 1881, la o lună după moartea lui Dostoievski. Şi, ca să fim şi mai exacți, volumul doi a fost scris înaintea volumului unu.

— Adică cum?

— Adică aşa. Să îți arăt ceva.

Se apropie de Charles şi scoase o poză din buzunar.

— Ştii de stră-străbunicul meu, da?

— Generalul Toni Thumb! Se poate? Am mai vorbit despre asta.

— Atunci uită-te la poza asta. Toată gaşca lui P.T. Barnum în păr. O vedem aici pe soția lui Tom Thumb, preafrumoasa Lavinia Warren Bump, alături de uriaşa Anna Swann, de verigile-lipsă dintre urangutan şi om, frații Hoomlo şi Iola, de Fata cu două capete, Millie-Christie, şi de gemenii siamezi. În spate îi poți vedea pe English Jack, omul care înghițea broaşte vii, pe Charles Tripp, omul fără mâini, care îşi folosea picioarele mai bine decât un om obişnuit mâinile – picta portrete minunate cu picioarele. În rândul al treilea sunt cei trei ventriloci, Charles Young, Harry Kennedy şi William Francis Chalet, gigantul irlandez, cel francez şi cel chinez şi femeile cu barbă, Lady Myers şi Lady Annie Jones. În centrul fotografiei pe cine vezi?

— Chiar pe el, spuse Charles. Generalul însuşi.

— Eşti sigur? Mai uită-te o dată.

Charles se mai uită o dată, dar nu înțelegea ce aşteaptă piticul de la el.

— Uită-te întâi la mine, spuse piticul, care, pentru a-l ajuta, luă poziția din fotografie.

— Înțeleg. Semănați foarte tare.

— Hm. Atât de tare nu poate să semene nimeni. Mai ales la o distanță de o sută cincizeci de ani.

— Dacă vrei să spui că eşti tu în poza aia, de aici începi să mă cam pierzi.

— Vreau să spun că în anumite situații trebuie să fim precauți. Cum zice o vorbă celebră: nimic nu e ceea ce pare a fi. Nici măcar bufnițele. Acum trebuie să plec. Mă aşteaptă fratele meu.

— E afară? De ce nu l-ai poftit înăuntru?

— Ne cam grăbim.

Piticul sări în brațele lui Charles şi îl îmbrățişă, atât cât putu să îl cuprindă, cu foarte mare drag. Charles ieşi cu el şi îi făcu semn cu mâna uriaşului, care aştepta la volan, iar acesta îi răspunse la fel, sub privirile înmărmurite ale polițiştilor de serviciu.

— Încă ceva, spuse Charles. Cine era femeia aia care s-a dat jos din maşină chiar în momentul când eu am plecat?

— Care femeie?

— Era o femeie în negru. Cu voal. Ceva la silueta ei, un gest, nu ştiu exact, mi s-a părut foarte familiar. Şi m-a fixat cu privirea până am dispărut.

— Asta, din păcate, nu e o întrebare pentru mine.

Făcu stânga-mprejur, dar îşi aminti ceva şi se întoarse din nou. Scoase din buzunar o tabacheră şi i-o întinse lui Charles.

— Cred că asta îți aparține, spuse piticul. Ai uitat-o la prietena noastră. Care, apropo, a avut numai vorbe bune despre tine.

Charles rămase cu gura căscată. Ținea în mână tabachera pe care o uitase în casa din Huntington, cu câteva zile în urmă.

Capitolul 137

La ora 10 şi patru minute, Charles trecea prin filtrul de securitate al aeroportului LaGuardia. Douăzeci de minute mai târziu, în timp ce îşi savura cafeaua la salonul de clasa I, simți telefonul vibrându-i în buzunar. Nu cunoştea numărul. Răspunse.

— Nu închide, te rog. Se auzi vocea rugătoare a lui Rocio.

— ...

— Te rog, nu închide. Te implor, dă-mi măcar şansa să îți explic. Oricine merită o a doua şansă.

În acel moment se auzi anunțul de îmbarcare pentru pasagerii spre Cartagena de Indias.

— Unde eşti? întrebă femeia.

— Draga mea, spuse Charles, cu vocea înmuiată. Aici nu e vorba despre situațiile în care există şi o a doua şansă. Dar o să mă întâlnesc cu tine, să îți dau ocazia să îmi explici. Numai că nu acum. Plec cu treabă în Columbia şi mă întorc peste trei zile. Vorbim atunci.

— Unde pleci? întrebă Rocio, ca şi când nu ar fi auzit clar ce spusese Charles.

— Mă duc la Cartagena. Sunt invitat de preşedinte la Summitul Americilor. Vorbim când mă întorc.

După ce termină propoziția. Închise telefonul.

Pe Rocio o cuprinse panica. Inima începu să-i bată foarte tare, iar pulsul îi trecu de 200. Îl sună pe Socrate, care nu îi răspunse. Îl mai sună o dată, şi încă o dată.

Într-un târziu, fratele ei, văzând că sora sa insistă, ieşi din hala care aparținea armatei columbiene, acum abandonată total, unde repeta, pentru ultima dată, cum urma să se desfăşoare acțiunea din acea după-amiază, şi întrebă îngrijorat;

— Eşti bine? Ai pățit ceva?

Nu putu să înțeleagă nimic din ce-i spunea Rocio

printre sughițuri plâns.

— Rocio, Rocio, pentru numele lui Dumnezeu, ce s-a întâmplat?

Până la urmă, reuşi să priceapă că nimic nu îi amenința sora şi aceasta era întreagă.

— Charles. E Charles.

— Ți-a făcut ceva? Îl omor.

— Nu. Din contră, spuse Rocio, care părea să se fi liniştit puțin.

— Ce din contră?

— Din contră. Trebuie să îl salvezi.

— Să îl salvez?

— Da. E în avion. Se îndreaptă spre tine.

— Ce tot spui acolo?

— Este invitat la recepția cu preşedintele. Cea la care… şi începu să plângă din nou.

Socrate înțelese ce voia să spună sora lui. Situația se împuțise dintr-odată.

— Trebuie să îl salvezi. Trebuie să îl salvezi. Trebuie să opreşti totul.

— Îți dai seama ce-mi ceri? Dacă fac asta, suntem ca şi morți.

— Nu. Nu suntem. Întotdeauna ai ştiut să ieşi din situații imposibile. Trebuie să îl salvezi. Să opreşti totul. Pentru că, în fond, ai nevoie de el. Fără el nu o să mai găseşti niciodată cărțile alea. Şi ai spus mereu că tot ce facem, toate sacrificiile, sunt pentru o cauză bună. Altfel nu o să le găseşti niciodată.

— Ăsta e singurul motiv? întrebă Socrate.

— Nu. Nu e singurul motiv. Îl… îl iubesc, spuse Rocio, care începu să plângă din nou. Iar dacă pățeşte ceva… dacă pățeşte ceva, mă sinucid.

Începu să plângă atât de tare încât Socrate nu ştiu cum să o liniştească. Nu o mai văzuse niciodată aşa şi habar nu avea cum să gestioneze situația. Avea nevoie de timp, ca să se gândească.

— Şi cum să fac asta? Sunt douăzeci de oameni aici.

Cei mai siniştri criminali pe care i-am cunoscut vreodată. Cum să mă descurc cu toți ăştia?

— Găseşti tu ceva. Întotdeauna găseşti.

Socrate făcu o pauză, în timp ce asculta cum Rocio se îneacă cu lacrimi la telefon.

— Bine, răspunse într-un târziu.

— Promiți? întrebă Rocio. Promiți?

— Da. Promit.

Reintră în hală, palid la față.

— S-a întâmplat ceva? întrebă omul care îl preluase de la aeroport.

— Da. Să se adune toată lumea, spuse Socrate. S-au schimbat planurile.

— Nu mai atacăm? întrebă cineva.

Socrate ştia foarte bine că aceasta nu era o opțiune şi că Cypriano ar fi sunat după confirmare. Şi l-ar fi omorât pe loc.

— Nu, spuse el. S-a schimbat doar strategia. Se pare că nu mai putem intra de pe acoperiş.

Socrate ştia că improvizează şi avea nevoie ca instinctele sale de asasin să nu îl părăsească în acele momente.

— Depozitul din Bocagrande nu mai e sigur. Elicopterele trebuie să plece de aici. Amândouă. Iar noi va trebui să plecăm primii.

— Şi care e noul plan, şefule? întrebă altcineva.

— Aştept instrucțiuni, răspunse Socrate.

— Eu nu schimb nimic, spuse Cypriano, autoritar. Tu cu oamenii tăi n-aveți decât să faceți ce vreți. Şi aşa nu aveam nicio intenție să mă bazez pe nişte țărănoi. Aveți grijă să nu vă împuşcați singuri în picior. Apoi strigă spre pilotul său şi spre celălalt om pe care îl adusese cu el: Pregătiți toiul, ne mutăm în Bocagrande.

Gaşca se sparse. Socrate îi făcu semn lui Carlitos să îl urmeze afară din hală. Şi să o facă discret. Se traseră după colțul uşii de metal care dădea spre birouri, ca şi

când ar fi avut nevoie să se ducă la toaletă.

— Carlitos! Vrei ca misiunea asta să fie ultima pentru tine?

Acesta îl privi mirat.

— Tocmai am aflat că, după ce ne facem treaba, o să fim executați.

Omul făcu ochii cât cepele.

— Cine?

— Oamenii lui Cypriano. Probabil bănuieşte că am aflat ceva. De aceea a refuzat noul plan. Ai încredere în mine?

Omul stătu puțin pe gânduri. Nu îl plăcuse pe albul ăla ras în cap, cu SS-ul tatuat pe ceafa-i gigantică. I se putea citi pe chip disprețul pentru oricine avea pielea pigmentată. Şi un pic de păr.

— Abia aştept să scăpăm de nazistul ăla împuțit, spuse şi scuipă.

— Toate la timpul lor, spuse Socrate. Acum nu e momentul. Orice conflict la vedere e foarte periculos. Mai putem avea încredere în cineva de-aici?

— Doar în frate-meu., Manuel.

— Bine. Adu-l aici.

Îi luă câteva minute lui Carlitos să îl convingă pe Manuel să îl asculte, dar odată ce acesta spunea da, vorba rămânea vorbă.

— E OK, îi spuse lui Socrate, reintrând în hală.

— Bine. Vreau să încercați să îi țineți de vorbă puțin pe ăştia trei. Să vă feriți să îi ajutați sau ceva.

— Şi tu?

— Eu trebuie să ajung la elicopterul lor.

Hala era imensă, iar elicopterele se aflau în curte, în fața porților celor mari. Cei doi o luară spre centru, iar Socrate se strecură spre elicopter. Deschise capacul de la motor şi încercă să taie un furtun. Reuşi să îl despice pe trei sferturi. Auzi paşi şi văzu o pereche de bocanci cum ocoleau elicopterul spre el. Închise capota şi se repezi în cabină. Îl văzu şi pe Cypriano cum se apropie. Era evident

că cei doi frați nu îndrăzniseră să îl oprească. Singurul lucru care îi trecu prin cap fu să înfigă cuțitul uriaş în centura cu gloanțe, care era deja băgată în mitralieră. Trase până auzi un scrâşnii metalic şi văzu unul dintre cuie cum cedează.

— Hello, urlă Cypriano. Ce dracu' faci acolo?

Socrate zâmbi şi se dădu jos.

— Doar nu crezi că era să te las să pleci cu talismanul meu, spuse, în timp ce îi arăta o amuletă cu un zeu amerindian atârnată de o bucată de piele.

Cypriano se opri. Se uită la amuletă şi zise printre dinți:

— Voi, metişii, cu amuletele voastre. Superstiții de neanderthalieni.

Şi se urcă în elicopter.

După ce elicopterul dispăru în zare, Socrate îl chemă pe Carlitos.

— Ai numărul omului nostru de la Secret Service?

Carlitos încuviință printr-o mişcare a capului.

— Sună-l!

Capitolul 138

După patru ore şi jumătate de zbor, avionul ateriză pe aeroportul Rafael Núñez din Cartagena. Din cauza summitului, verificările durară mai mult decât de obicei. Charles se urcă în taxi cu doar patruzeci de minute înainte de începerea recepției.

— Îți dau 100 de dolari dacă ajungi în 30 de minute la Hilton.

— *Si, señor*[37] răspunse şoferul, cu gura până la urechi.

Ajunse în 25. Charles plăti şi se dădu jos repede. Prezentă legitimația la intrare şi se repezi spre lift. Mai avea opt minute. Ştia că, la chestiile astea, toată lumea e punctuală. Mai ales preşedintele.

Nu mai aştepta nimeni la lifturi. Probabil că lumea era deja în sală. Când să urce în lift, îi vibră telefonul.

— Da, răspunse.

— Unde naiba eşti? Te aud ca şi când ai fi într-o grotă.

— Sunt în lift şi mă grăbesc.

— În lift? Unde eşti în lift?

— La Cartagena. La Hilton. E un summit aici.

Chiar când rosti aceste cuvinte, se auzi un zgomot, luminile se stinseră şi liftul se opri brusc. Charles se dezechilibră şi aproape căzu pe spate. Imediat se aprinseră luminile de serviciu. Liftul fu inundat de o lumină roşiatică.

— Na, că s-a blocat liftul. Cred că acum putem vorbi.

— Unde ai zis că eşti?

— La Hilton, în Cartagena, Columbia, urlă Charles.

La telefon se făcu imediat linişte. Charles îi auzea respirația prietenului său.

— Eşti şocat că…

— Taci şi ascultă. Peste fix şase minute va avea loc un atentat la viața preşedintelui. Ieşi din lift acum!

— Faci glume cu mine. Cam sinistră…

— Nicio glumă. Ieşi din lift acum.

Charles, care ştia să recunoască momentele rare în care prietenul său devenea serios, întrebă imediat:

— Cum să fac asta?

— Stai un pic.

Îl auzi pe Ross cum tastează de zor.

— Alo, vorbeşti serios?

— Nu. Îmi arde de glume!

— OK. Am înțeles. Cum ies?

— Ai răbdare.

Se auzi din nou cum Ross tastează cu o viteză uimitoare. Clac, clac, clac…

— Am găsit. Un lift e mort la parter. Tu eşti în celălalt, între etajele şapte şi opt. Curentul a fost tăiat manual. Fii atent! Lifturile astea au un fel de ieşire de siguranță. Ceva pe generator. Nu suficient pentru a porni, dar suficient pentru a deschide uşile. Când spun acum, tragi de amândouă în direcții opuse.

— Cum fac asta?

— Îți pui palmele pe ele. Ce dracu'! Acum!

Charles trase de cele două uşi simultan, şi acestea se deschiseră. Sări repede, dar nu reuşi să cadă în picioare, aşa că se rostogoli pe palier.

— Ai reuşit?

— Da, strigă Charles, cu telefonul la ureche, ridicându-se cu greu.

Simți o înțepătură în gleznă.

— Acum cară-te de-acolo. Şi vezi că ți-am trimis ceva despre Mabuse ăla. O să te întreb altă dată cum dai tot timpul de nebuni dintr-ăştia, dincolo de orice imaginație.

— Îți spun altă dată, zise Charles, care se ridicase şi încerca să identifice scara de incendiu.

O găsi şi o luă la fugă într-acolo. Urcă cât putu de repede, strângând din dinți din cauza durerii din gleznă, cele trei etaje. Ajunse la intrarea în sală. Chiar când voia să le strige ceva agenților de la Secret Service, un zgomot asurzitor îi acoperi vocea. Se năpusti în sală.

Generalul Flynn, care venise şi el la Cartagena, încercase în zadar să intre la preşedinte, exact la patru fără zece minute, clamând că are de spus ceva important. Trebuia cu orice preț să îl oprească pe acesta să ajungă la recepție. Fusese refuzat şi i se spusese că poate să discute şi după. Aşa că apelase la planul de rezervă. Le ordonă celor doi oameni ai săi să întrerupă lifturile. Preşedintele n-ar fi urcat pe jos opt etaje. Nu acolo.

Socrate îi ceruse omului lor din interiorul Secret Service-ului să îl înlăture pe cel care trebuia să îi dea semnalul lui Cypriano, când preşedintele ajungea în sală. Acum alerga alături de cei doi frați, îmbrăcați toți trei în ospătari, pe scări în sus, după ce intraseră prin bucătăria restaurantului.

Cum semnalul nu veni la ora stabilită, Cypriano aşteptă încă trei minute şi porni elicopterul.

Zgomotul asurzitor pe care îl auzise Charles era al elicopterului care se apropiase de ferestre. Un țăcănit de mitralieră făcu țăndări geamul şi nimeri două persoane, inclusiv pe Charles în umăr şi în ureche. E posibil, la fel ca în atentatul asupra lui Kennedy, ca de vină pentru toate acestea să fi fost doar un glonț buclucaş care să fi luat o traiectorie ciudată. Pentru că Cypriano apucase să tragă doar patru gloanțe. Când îi veni rândul celui de-al cincilea, cureaua mitralierei se desprinse în locul unde o tăiase Socrate şi blocă puşca. Având arma în brațe, aşezat pe marginea elicopterului, Bărbierul din Baltimore începu să urle, cerându-i o armă celui din spate. În acel moment, începu să miroasă a benzină arsă. Pilotul încercă să controleze aparatul şi, din instinct, îndreptă manşa spre ocean. La câteva zeci de metri în larg, elicopterul explodă şi căzu în fâşii mari, înflăcărate, ca un steag sfâşiat, lovit de trăsnet.

— Dă-mi vestea bună! Spune-mi că e mort! se auzi

vocea lui Keely în receptor.

Răspunsul se auzi în sala cea mare a Cupolei:

— Nu. Am fost sabotați. Majoritatea oamenilor noştri sunt morți. În hală. Ceilalți trebuie să fi murit în elicopterul care a explodat deasupra oceanului. Preşedintele nici nu a ajuns în sală.

Keely trânti telefonul de perete.

Se lăsă liniştea în sala mare de la Copán. O parte dintre cei prezenți erau consternați. Apoi, încet-încet, îşi reveniră. Una dintre tabere votase împotrivă şi susținuse mereu că era o greşeală ideea cu atentatul. Până şi o parte dintre cei mai ardenți susținători ai lui Keely, care votaseră pentru atentat, începură să treacă de partea cealaltă, simțind direcția din care va bate vântul.

Sună un alt telefon. Cel al omului cu fața arsă.

— Pune-mă pe speaker, ordona generalul Gun Flynn.

— OK, spuse omul.

— Felicitări, domnule Keely! Excepțional. Sunteți ca pasărea aia mică din Amazon, pentru găsirea căreia o echipă de filmare a cheltuit o grămadă de bani şi a aşteptat timp de un an, în cea mai sinistră junglă, să îi audă trilul. Iar pasărea, când i-a venit sorocul, s-a urcat pe o buturugă, s-a umflat în piept nevoie mare şi a râgâit! După cum am spus întotdeauna, planul a fost cretin, iar execuția, de un amatorism fără pereche. Iar voi ceilalți, care n-ați vrut să ascultați, tună generalul, e timpul să vă cântăriți bine opțiunile. Ați votat pentru ideea papagalului ăluia. V-a plăcut povestea asta cu 14 aprilie. Doi preşedinți asasinați la aceeaşi dată. Cer insistent organizarea unui congres extraordinar, unde vom schimba întreaga conducere. Iar dacă generosul nostru finanțator, căruia îi mulțumim pentru tot ce a făcut pentru organizație, vrea să continue alături de noi, atunci va veni la şedință ca oricare dintre noi. Cu fața la vedere. E timpul să cadă măştile! O să vă anunț când va fi congresul!

SFÂRŞITUL PĂRȚII A PATRA

Intermezzo

O întâmplare neobişnuită îi şocase pe locuitorii orăşelului Mountain View din Missouri. În cimitirul local, Greenlawn Cemetery, administratorul găsise, într-o dimineață care se anunța la fel de plicticoasă ca oricare alta, un schelet îmbrăcat într-o uniformă SS, atârnat chiar deasupra intrării, scârțâind sinistru în bătaia vântului. Pe piept îi atârna, legată de-o sfoară trecută în jurul vertebrelor care susțineau capul, o bucată de carton pe care scria cam lăbărțat, cu un scris de copil: PRIMUL NUME A FOST DEZVĂLUIT.

Şi chiar şi aşa evenimentul ar fi rămas fără niciun fel de răsunet dacă un ziarist de la *The Joplin Globe,* un cotidian minuscul, nu ar fi primit la redacție un e-mail foarte ciudat. După câteva ore de parlamentări, şeful său îi aprobă o călătorie la Mountain View, pentru a investiga ştirea, dar ceru asigurări că povestea era demnă de un cotidian cu 20.000 de abonați. Asigurările ziaristului şi argumentul că socrii acestuia locuiau chiar acolo, iar ziarul nu trebuia să îi deconteze cazarea cântăriră decisiv în favoarea anchetei.

Şeriful local considerase că dezgroparea unui mort despre care nimeni nu îşi amintea şi îmbrăcarea lui în acea uniformă neagră, nou-nouță, părea o glumă a găştilor de puşti care făceau tot felul de minuni prin comitatul Howell, aşa că decisese ca scheletul să fie reîngropat şi cazul să fie închis. Apariția ziaristului îi tulburase pe toți cei şase oameni ai legii din localitatea respectivă. Nu atât prezența lui fizică, cât întrebările pe care le punea îi aduseseră în încurcătură.

— L-ați căutat prin buzunare? întrebase ziaristul.

Nu numai că nu-l căutaseră, dar îl îngropaseră la loc după numai câteva ore. Bineînțeles, fără uniformă. Fu nevoie de o anchetă serioasă ca să descopere că unul dintre adjuncți îşi însuşise hainele. Erau exact numărul lui şi considerase ca era păcat să se irosească o îmbrăcăminte dintr-un postav atât de bun.

Spre surprinderea micii echipe de polițişti, intuițiile ziaristului fuseseră corecte. În buzunar găsiră o scrisoare. Şi încă una destul de groasă. Ceea ce conta era, însă, doar prima pagină.

Ziaristul, care îşi demonstrase în ochii lor abilitățile de investigator, deşi ştia din e-mailul primit la redacție de existența scrisorii, fu invitat să citească.

Au trecut 67 de ani de la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, încheiere care a coincis cu închiderea celei mai sinistre şi ruşinoase pagini din istoria omenirii. Criminalii de război, ni se spune, dacă nu au fost ucişi sau prinşi, vor fi murit deja cu toții, de moarte naturală. Cel mai tânăr dintre eventualii supraviețuitori ar trebui să aibă astăzi 90 de ani. De aceea, ni se repetă, e destul de puțin probabil să mai existe vreunul. E timpul să lăsăm rănile să se vindece. Poate cei care spun asta au dreptate. Poate că nu mai există supraviețuitori. Dar, cu siguranță, toți aceşti criminali oribili, fiare sinistre lipsite de orice urmă de umanitate, au urmaşi. Care poate nu ştiu cine le-au fost părinții sau bunicii. Nu ştiu că întreg continentul american, nu numai America Latină, ci şi SUA, a adăpostit în mod vinovat criminali de război. Le-au schimbat identitățile şi le-au salvat viețile, comițând o a doua nedreptate față de victimele acestora. Organizația noastră a descoperit şase dintre aceşti criminali odioşi, îngropați pe teritoriul țării noastre. E nevoie de această punere la punct a istoriei, de această reparație, fie şi tardivă, pentru ca victimele lor să îşi găsească în sfârşit liniştea şi să se odihnească în pace. Iar urmaşii lor să afle adevărul…

— Scheletul ăla a fost nazist? întrebă omul care îi luase costumul.

Dar ziaristul ridică un deget în sus, autoritar, în semn că trebuia să termine de citit înainte să intervină cineva.

— *…De aceea,* continuă el să citească, *vom dezvălui, rând pe rând, identitatea a şase dintre aceşti criminali odioşi, pe care ţara noastră nu numai că i-a adoptat, dar le-a şters, fără niciun drept, trecutul, şi prin asta le-a iertat, tot fără niciun drept, crimele. Pentru a nu exista niciun echivoc asupra rămăşiţelor pământeşti ale acestor şase nazişti împuţiţi, se vor găsi dovezi complete şi de netăgăduit asupra identităţii şi crimelor lor. Astăzi PRIMUL NUME A FOST DEZVĂLUIT!*

Celelalte foi care constituiau scrisoarea reprezentau dovezi clare că mortul fusese unul dintre cei mai ticăloşi torţionari ai lagărului de la Majdanek, responsabil personal de uciderea a cel puţin 15.000 de oameni, dintre care aproape o mie de copii.

Ziaristul şi-a făcut datoria, iar ziarul a pus povestea pe prima pagină. Dar efectul nu ar fi fost grozav dacă, treisprezece zile mai târziu, ceva asemănător nu s-ar fi întâmplat la Charlottesville. Apoi la Tallahassee, după încă unsprezece zile. Primul e un oraş cu o populaţie de vreo douăzeci de ori mai mare decât cea din Mountain View şi, ca atare, cu o presă mai activă. Aici a fost rândul unui ziarist de la *The Daily Progress* să primească un e-mail. Ca şi colegul său, a descoperit scrisoarea din buzunarul costumului de ofiţer SS în care era îmbrăcat scheletul atârnat, de această dată, de poarta cimitirului Maplewood. Aceeaşi scrisoare. Pe pieptul său scria, cu acelaşi scris de copil: AL DOILEA NUME A FOST DEZVĂLUIT. Diferenţa era că, de data asta, dosarul criminalului de război fusese trimis direct ziaristului. Probabil că era mult prea gros pentru a încăpea în buzunar. Dar ştirea a ajuns cu adevărat naţională odată

cu apariția celui de-al treilea schelet, la Tallahassee, un oraş mult mai mare. De aici, ştirea publicată de jurnalistul ales de către omul misterios care trimitea e-mailurile a fost preluată de ziarele şi televiziunile mari din întreaga țară. Ca şi la al doilea, scrisoarea era în buzunar, dar dosarul criminalului de război fusese trimis separat. Diferența era că al treilea schelet nu fusese dezgropat din cimitirul respectiv, ci fusese adus, au aflat investigatorii, după ce l-au identificat cu ajutorul dosarului, tocmai din San Francisco. Pe pancarta atârnată de gât scria: AL TREILEA NUME A FOST DEZVĂLUIT.

Dacă pentru primul şi al doilea schelet nu s-au putut găsi urmaşi, al treilea lăsase în urmă o familie numeroasă. Care era acum terorizată de presa în căutare de senzațional.

După conținutul scrisorii, lumea trebuia să se mai aştepte la alte trei schelete, a căror reală identitate urma să fie făcută publică foarte curând.

Părerile în America erau împărțite. Unii erau oripilați şi pretindeau că e un sacrilegiu să dezgropi morții şi să îi batjocoreşti; alții îşi exprimau convingerea că recuperarea memoriei este binevenită, chiar dacă se petrece mult prea târziu. Identitățile celor trei fuseseră verificate. Dezvăluirile erau reale. Toți cei trei fuseseră criminali de război, şi încă dintre cei mai teribili, care trăiseră încă zeci de ani în America, fără să îi deranjeze nimeni vreodată.

Întrebarea ce revenea pe buzele investigatorilor, fie cei de la FBI, pentru că problema ajunsese națională, fie cei de la presă, era de ce cel de-al treilea schelet fusese expus la 4.000 de kilometri depărtare de cimitirul din care fusese dezgropat.

Mai ales că cel de-al patrulea schelet apăruse de curând într-un oraş foarte mare, o metropolă de această dată. Era vorba despre Indianapolis, Capitala statului Indiana. Fostul criminal de război de la Belzec fusese

atârnat de poarta uriaşă a cimitirului de pe Straberry Hill, Crown Hill Cemetery. Şi acest schelet fusese mutat. De această dată de mai aproape, din cimitirul unui orăşel numit Rockville, de la mai puțin de o sută de kilometri depărtare.

Era clar pentru toată lumea că autoritățile nu vor reuşi să împiedice expunerea ultimelor două schelete. Şi, pentru acurateţe, nici nu prea îşi dădeau silința. Le convenea să le facă altcineva treaba. Întreaga lume aştepta deja cu sufletul la gură ultimele două nume.

Ceea ce nu reuşea nimeni să înțeleagă era de ce cadavrele acelea erau mutate în locuri care, după toate aparențele, nu aveau nicio legătură cu personajele. Ceva le scăpa tuturor.

PARTEA A CINCEA

M-am gândit s-o arunc în foc, dar mi-a fost teamă că forța de combustie a unei cărți infinite ar putea sufoca întreaga planetă cu fumul ei.

Jorge Luis Borges, *Cartea de nisip*

Nu există cărți infinite, doar prostia e fără de sfârşit.

Milo Temesvar, răspuns telefonic
dat afirmației de mai sus a lui Borges

Casa impunătoare a unui profesor celebru de la Sorbona a fost călcată de hoți. Aceştia nu au găsit în casă nimic altceva, în afara unei biblioteci infinite. Nu te puteai nici măcar mişca prin locuința profesorului fără să te împiedici de un morman de incunabule. Printre care câteva rarități şi exemplare unice. În rest, nimic de furat. Nici bijuterii, nici bani, nici măcar un televizor mai de Doamne-ajută. Extenuați, la limita disperării, hoții i-au lăsat un bilet profesorului: „Ne căcăm pe cărțile tale". Dacă ar fi fost măcar un pic la şcoală, ar fi ştiut ce să aleagă şi s-ar fi îmbogățit pentru generații!

Extras dintr-un cotidian parizian

Ugly hell gape not! Come not, Lucifer!
I'll burn my books – ah, Mephistophilis!{38}

Christopher Marlowe, *Doctor Faustus*

Capitolul 139

— Da, răspunse Volpone.

— Dormi? întrebă cardinalul.

— Nu, nu încă. Te-ai hotărât?

— Oarecum. E OK să vorbim aşa, la telefon?

— Da, îşi auzi cardinalul fiul râzând. Nu trebuie să devii paranoic. Aşadar, te-ai hotărât?

— Ți-am spus. Oarecum.

— Cum vine asta?

— Adică sunt de acord să plasez... unde ai spus tu să plasez...

— Aşa...

— Dar numai pentru ascultare. Fără înregistrare.

— Da. Nicio problemă. Dacă nu vrei să înregistrăm, nu înregistrăm. Aminteşte-ți, tu eşti cel interesat.

— Şi tu nu eşti?

— Un pic, recunosc.

— Bine. Atunci, va trebui să ai încredere în mine.

— Bineînțeles. Ia stai puțin, ce vrei să spui?

— Exact ce spun, întări cardinalul.

— Nu. Care e subtextul aici?

— Hm, aş vrea ca doar eu să pot auzi ce se vorbeşte la întâlnirea aia. Adică să fie microfon şi tot, dar numai eu să am acces la discuție.

— Urmează o întâlnire? întrebă directorul de operațiuni de la AISI.

— Da. Individul ăla care apare în fotografie s-a autoinvitat. Şi Sfântul Părinte a acceptat pe loc.

— Episcopul de San Pedro Sula?

— Nu. Celălalt.

— Generalul Flynn? Uau, asta e o chestie tare. Ăla e un mahăr foarte mare. Iar, dacă vine neoficial, o să fie o discuție interesantă.

— Da. De asta mă tem şi eu.

— Când e întâlnirea?

— Mâine-seară.

— Şi o să ai ocazia să plasezi microfoanele?

— Unul singur. Doar în biblioteca personală a Sfântului Părinte, unde va avea loc.

— OK. Dar am o condiție.

— Care este?

— Vreau să-mi povesteşti ce s-a spus acolo.

— Bănuiam c-o să-mi ceri asta. Vrei să-ți transformi tatăl în informator?

— Nu e ca şi cum ai trăda un secret pe care l-ai aflat în confesional. Şi, pentru protecția ta şi a papei, cred c-ar trebui să ştiu.

— Bine. Vorbim mâine. Noapte bună!

Capitolul 140

Tavanul din dormitorul său fu primul lucru pe care-l văzu când deschise ochii. Aşadar, visase! Ce coşmar îngrozitor! răsuflă uşurat, dar, când inspiră din nou, simți o durere cumplită deasupra inimii. Întoarse capul şi văzu un bandaj uriaş. Duse mâna la ureche. Şi aceasta era bandajată. Cu mare greutate, se trase la marginea patului. Două scaune erau aşezate chiar acolo, semn că-l veghease cineva. Reuşi să se ridice şi se îndreptă spre uşă. Ajuns în prag, văzu scările şi auzi voci. Încercă să strige, dar scoase doar un sunet ascuțit. Suficient pentru ca Rocio să-l audă.

— Charles, Charlie, stai, că vin să te ajut.

Urcă în fugă scările şi-l prinse exact când acesta se dezechilibrase.

— Trebuie să te întorci în pat.

— Ce… Ce s-a întâmplat? întrebă profesorul. Ce…

— Aşază-te în pat şi o să-ți aminteşti.

— Nu vreau. Nu.

— Ai fost împuşcat în umăr. Trebuie să te întinzi.

Cum pe Charles îl luase amețeala, se execută şi se întinse la loc, ajutat de Rocio.

— De când sunt aşa?

— Îți spun tot, dacă promiți să stai liniştit. Promiți?

Charles încuviință din cap.

— Mi-e sete.

Rocio luă un pahar de pe noptieră, turnă apă în el şi-l ajută să bea. După ce termină de băut, Charles vorbi din nou:

— Îmi spui?

— Da, dar stai liniştit. Nu te chinui să vorbeşti. Ai fost victima unui atentat la Cartagena.

— Cartagena, da.

Se ridică brusc în fund:

— Preşedintele!

— Preşedintele nici măcar n-a ajuns acolo. E nevătămat.

Charles răsuflă uşurat şi se lăsă înapoi pe spate. Gemu de durere.

— Cum am ajuns aici?

— Socrate, fratele meu, te-a salvat. Mai exact, v-a salvat pe toți. A doborât elicopterul din care se trăgea.

— Da. Un elicopter, zise Charles.

Apoi, ca şi când ar fi înțeles mai târziu ce zisese femeia, întrebă:

— A doborât un elicopter. Cu ce? Cu o piatră? Fratetău e Rambo?

Rocio râse uşurată.

— Ai redevenit tu. Înseamnă că te simți mai bine. Nu e Rambo, dar e pe-acolo. Ai fost dus la spital, unde s-au uitat la tine. Se pare că te-a lovit o schijă, nu un glonț. Rana e superficială. N-a atins niciun organ. Ți-au scos din umăr o bucată de metal. Dacă vrei s-o vezi, e jos.

— Şi urechea?

— Acolo eşti ca un marțian. Ți-a zburat o mică parte din vârf. Dar se poate face o reconstrucție plastică. După ce te faci bine.

— Nu mai am ureche? întrebă Charles şi duse mâna la ea.

Îl durea, dar urechea era acolo.

— Doar un pic la vârf. Mă auzi?

— Da.

— Atunci urechea e la locul ei, râse Rocio, care părea din cale-afară de fericită.

— Şi aici?

— După o zi, ai fost transportat aici cu un elicopter militar. Socrate a stat cu tine tot timpul, te-a vegheat în permanență. De fapt, un om de la Secret Service o să vină să discute cu tine – trebuie să-l anunțăm când te trezeşti.

— Să discute cu mine? De ce?

— Presupun că vrea să-ți spună să nu vorbeşti.

— Cum adică?

— Aşa, zise Rocio. Toată afacerea a fost secretizată. Nimeni nu ştie nimic.

— Cum adică nimeni nu ştie nimic? A fost un masacru. Cum să ascunzi asta?

— Niciun masacru. Participanții au fost instruiți. Au fost doar două victime. Şi câțiva uşor răniți. Scandalul ar fi prea mare.

— Păi, şi elicopterele care trăgeau? N-a văzut nimeni asta?

— S-a tras foarte puțin. Explicația oficială e că un elicopter al armatei, care survola locul, a explodat deasupra oceanului, din cauza unei defecțiuni. Hotelul a şi fost reparat. E ca nou.

Charles dădu să se ridice.

— Nu, ți-am spus, trebuie să stai locului. Până-ți recapeți forțele.

— De când sunt aici? întrebă el.

— De trei zile.

— Trei zile… Ce…?

Rocio puse mâna pe el şi-l apăsă la loc pe spate.

— Spune-mi ce vrei şi-ți aduc eu.

— Laptopul.

— OK.

Rocio ieşi, iar Charles încercă să-şi amintească ceva. Ultimul lucru care-i rămăsese clar în minte era că văzuse un om care lăsa o dâră neagră, de sânge, târât de agenți. Apoi îşi aminti ca prin ceață cum un bărbat îl ridica de pe jos şi-l lua în spate, apoi zgomote şi lumini dintr-o sală de operație. Şi chipul preşedintelui la patul său. Cam atât.

Când se întoarse cu laptopul, Rocio îl ajută să se sprijine pe pernă, ca să poată sta aşezat fără efort.

— Şi tu ce cauți aici? întrebă Charles. Nu ne-am despărțit?

— Lasă, că ne despărțim iar, după ce te faci bine, dacă vrei.

Se uită la ea lung. Nu era convins că voia. Deschise computerul şi căută pe internet ştirile din ultimele zile.

— Azi e 18?

— Da. Ți-am spus.

— La naiba, zise Charles.

— Ce e?

— Trebuie să fiu la Yale, la bibliotecă. Să verific ceva.

— Nici să nu te gândeşti, zise Rocio.

— Ba tu nici să nu te gândeşti, zise Charles şi încercă iar să se ridice.

— Acum vrei să pleci, în halul ăsta?

— Dacă vrei, poți veni cu mine. Nu cred că sunt în stare să conduc.

Rocio înțelese că nu era chip să-l oprească.

— La cât trebuie să fii acolo? Ai programare?

— Da. La 17. Când e mai liber. E deschis special pentru mine.

— Şi cât facem până acolo?

— Eu fac două ore. Tu, habar n-am. Vreo patru, zise profesorul zâmbind.

Rocio se apropie de el şi-l sărută repede, ca să nu-i dea timp reacționeze.

— Ți-am dat eu voie să faci aşa ceva?

Spusese aceste cuvinte mai în glumă, mai în serios, dar pentru Rocio fu clar: Charles era pe cale s-o ierte.

— E abia opt. Mai sunt nouă ore. Mergem, dacă promiți că până atunci nu te forțezi defel. Şi că mănânci ce-ți dau eu.

Charles dădu din cap şi se apucă să caute ceva pe internet.

— La naiba, zise profesorul după câteva minute, nu e nimic despre incidentul ăsta. Nicăieri.

— Nu ți-am spus?

— Da, zise, şi lăsă în jos capacul calculatorului. Cu cine vorbeai?

— Cu fratele meu.

— E aici?

— A ieşit pentru câteva minute. Se întoarce. Mă duc să-ți aduc de mâncare. Trebuie s-o iei uşor. Până acum

te-ai hrănit numai cu perfuzii.

Rocio cobori, iar Charles deschise laptopul şi-şi verifică e-mailurile. Îl găsi pe cel de la Ross. Subiectul e-mailului era: „Cele o mie de personalități ale doctorului Mabuse”. Începu să citească.

Capitolul 141

În avionul care-l ducea spre Roma, Gun Flynn deschisese computerul şi citea cu îngrijorare o nouă ştire. Un al cincilea schelet apăruse într-unul dintre cimitirele din Jackson, Mississippi – „the City with Soul”{39}.

— Cu suflet. Pe dracu’ zise furios generalul.

Ca şi în cazul celorlalte patru dinainte, un ziarist fusese implicat în întreaga poveste. Jurnalistul de la *Clarion-Ledger* depusese, în acea dimineață, la poliție dosarul complet al criminalului de război îmbrăcat în uniformă de ofițer SS şi atârnat de poarta cimitirului Greenwood, loc de odihnă pentru mulți generali ai Confederației. Părea că şi acest schelet fusese mutat, dar încă nu se descoperise de unde. Pe piept avea atârnată o bucată de carton pe care scria cu litere mari, roşii: AL CINCILEA NUME A FOST DEZVĂLUIT.

Generalul era foarte îngrijorat de întreaga poveste. Avusese o presimțire neagră încă de la apariția celui de-al doilea cadavru. În selecția presei, pe care o primea zilnic, cei care se ocupau să aleagă titlurile interesante încercuiseră expresia „criminal de război”. Intrase în panică. Pentru că, dacă s-ar fi dezvăluit adevărata identitate a tatălui său, nu numai cariera i-ar fi fost terminată, ci întreaga viață. Tot ce putea să spere era să fi devenit paranoic şi întreaga întâmplare să nu aibă nicio legătură cu el, ci să fie o simplă coincidență.

Tipări câteva exemplare din partea de est a hărții Americii pe coli A4, la imprimanta portabilă. Luă o carioca roşie şi notă oraşele în care apăruseră scheletele. Întâi Mountain View, apoi Charlottesville, Tallahassee, Indianapolis şi, în sfârşit, Jackson. Privi lung harta, încercând să deducă o regulă. Era convins că scheletele nu fuseseră amplasate la întâmplare, tot aşa cum era convins că exista o regulă şi cu privire la frecvența cu care apăreau acestea. Cine făcea asta avea un motiv să

aranjeze lucrurile în acel fel. Probabil, era vorba despre un mesaj simbolic sau ceva de felul ăsta.

Privi o bună bucată de vreme toate cele cinci puncte colorate cu roşu pe hartă. Se întrebă dacă statele sau oraşele aveau vreo legătură cu cel de-al Doilea Război Mondial. Nu găsi mai nimic pe Google. Făcu o pauză, în care vorbi la telefon. După care mâncă ceva şi bău un pahar de whisky. Într-un târziu, îi veni o idee.

Se aşeză din nou la biroul improvizat şi uni toate cele cinci puncte. Rezultatul fu un pentagon cu patru laturi aproximativ egale şi cu una mai lungă. Ce semnificație putea să aibă un pentagon neregulat, de felul acela? Apoi îşi dădu seama că a cincea latură era cam de două ori mai lungă decât celelalte. Evident, urma a şasea dezvăluire, aşa încât făcu un punct cam pe la mijlocul acestei laturi. Al şaselea punct de pe hartă indica un loc la graniţa statelor Georgia şi Carolina de Sud. Dar această latură nu era simetrică față de celelalte. Mai privi desenul o vreme şi-i trecu prin cap să unească cu albastru primele trei oraşe: Mountain View, Charlottesville şi Tallahassee. Avea în față un triunghi echilateral. Luă o foaie nouă, punctă încă o dată cele cinci oraşe şi trasă din nou triunghiul. Brusc, văzu şi cel de-al doilea triunghi. Uni Indianapolis cu Jackson. Rezultatul îl făcu să se cutremure. Două triunghiuri echilaterale suprapuse, cu vârfurile în direcții opuse, formau steaua lui David. Era evident. Aşadar, o asociație sau vreun justițiar, urmaş al unei victime a Holocaustului, făcea asta. Al şaselea colț al hexagramei indica, pe hartă, oraşul Charleston. Carolina de Sud. Adică locul unde era îngropat tatăl său.

În biblioteca privată a papei Benedict al XVI-lea, cardinalul Lucio Monti lipi microfonul sub masă, exact aşa cum îl învățase fiul său adoptiv.

Capitolul 143

Charles se prăpădi de râs când citi e-mailul lui Ross. Uitase cât de tare se puteau distra împreună şi cum prietenul său putea transforma orice întâmplare, oricât de obişnuită, într-un regal de umor, de o inteligență şi o subtilitate ieşite din comun. Iar povestea aceea numai banală nu era.

Rocio îi aduse de mâncare şi se aşeză lângă el, fără să scoată un cuvânt. Charles o rugă să-i vorbească despre fratele ei. Îi povesti despre felul în care crescuse, în cartierele cele mai sărace ale Buenos Aires-ului, şi cât de dificil îi fusese să supraviețuiască, rupt între obligația de a-şi întreține mama şi dorința de a se educa singur. Omise să-i vorbească despre crime, dar îi povesti despre modul în care o salvase pe ea. Nu îndrăzni să-i spună că fusese violată de mică, dar îi sugeră că, dacă Socrate n-ar fi intervenit, exact asta urma să se întâmple. Modul decent şi măsurat în care îşi expuse istoria avu efectul scontat. Charles se înmuie de tot.

Aşa că restul poveştii curse de la sine şi Charles crezu tot ce-i spuse Rocio. Îi povesti cum fratele ei fusese angajat de către o organizație secretă care aflase că un tânăr asistent făcea valuri în legătură cu un presupus secret al lui Lincoln. Socrate habar n-avea care era acesta, dar era convins că cei care-l angajaseră îl cunoşteau. Îl trimiseseră pe Socrate ca simplu observator. Să vadă şi să raporteze. Era îngrozită de gândul că Charles ar fi putut afla întreg adevărul despre fratele ei. La întrebarea lui Charles ce căutase Socrate la Cartagena, Rocio îi povesti că aceeaşi organizație era responsabilă de atentat şi că fratele ei îl zădărnicise. Profesorul avea o problemă cu logica povestirii lui Rocio. Ceva nu se lega. Dar argumentele ei erau foarte greu de respins.

— Dacă Socrate ar fi fost personajul negativ, de ce ți-ar

fi salvat viața? Dacă ar fi fost personajul cel rău, de ce nu te-ar fi omorât sau nu ți-ar fi luat cărțile, pur şi simplu?

Profesorului îi era greu sa răspundă acestor întrebări şi altora la fel de bine meşteşugite, aşa că, într-un târziu, se dădu bătut. Îi trecu prin cap că Socrate era interesat doar de accesul la biblioteca pe care o intuise, cumva, după scrierile lui Borges. Oricum, să iei ficțiunea drept realitate însemna să ai o problemă la cap. Dar imediat un gând îl lovi din sens opus: cărțile pe care le avusese pe masă erau dovada că realitatea e mai ficțională decât ficțiunea sau ficțiunea chiar mai reală decât realitatea. Asta îl puse în încurcătură şi-l făcu să se întrebe dacă nu cumva indivizii intuitivi, precum Columbus Clay şi, iată, fratele lui Rocio, sunt, de fapt, cei care, prin intuiția lor extraordinară, înțeleg lumea mai bine decât oamenii de ştiință, a căror gândire carteziană dă rateuri în situații neobişnuite.

— Cum se face că, deşi am o rană atât de uşoară, am fost knock-out atâtea zile? făcu Charles o ultimă tentativă de a se convinge că i se spunea adevărul.

— Doctorii au decis să te pună pe somnifere şi ne-au cerut să te lăsăm să dormi cât vrei. Celor doi vizitatori ai tăi li s-a spus acelaşi lucru.

— Am avut vizitatori? Pe cine?

— Cei doi despre care mi-ai povestit. Polițistul ăla foarte nostim, care-l imită într-un mod nefericit pe Colombo. Şi femeia aia, care e agent multiplu.

— Ximena a fost aici? Şi Columbus Clay?

— Da. Amândoi au zis să-i suni când te trezeşti.

Spuse asta şi scoase, de sub şervetul din pânză de pe lavă, telefonul lui Charles.

Acesta zâmbi satisfăcut. Îşi deschise telefonul. Discretă, Rocio ieşi din cameră.

— Te las să vorbeşti.

— Ți-ai revenit, profesore? Mă bucur să aud asta.

— Ai fost aici?

— Da, răspunse Ximena, am văzut că eşti pe mâini bune – râse cu subînțeles. Cum te simți?

— Puțin amețit. Ce s-a întâmplat cu doctorul ăla? Cu Mabuse.

— Nimic. Datorită ție, l-am prins. Fusese plantat aici de foarte mult timp. Se pare că făcea parte dintr-un plan mai vechi de cincisprezece ani, pus la cale de o organizație secretă care pregăteşte un fel de atac asupra Americii. Asta e o variantă. Cam fantezistă, dacă mă întrebi pe mine. Cred că a doua variantă e mult mai plauzibilă. Nişte indivizi care construiesc arme sofisticate sunt în căutarea războinicului perfect. Au făcut şi un fel de glumă mitologică, războinicul lor arată ca Minotaurul din Cnossos, cap de taur, corp de om şi coadă de drac. Se pare că au ajuns la a treia generație. Pe primii doi i-am prins. Erau destul de performanți. Se pare că au un al treilea, care-i depăşeşte cu mult pe ăştia doi. O chestie care pare desprinsă din filmele ştiințifico-fantastice. Ştiu. Savanții noştri îi disecă pe amândoi, încearcă să înțeleagă din ce materiale au fost construiți şi cu ce tehnologie. Până acum n-au avut mare succes. Dar, încet-încet…

— Şi cu armele astea ce vor să facă?

— Părerea mea este că vor să facă prototipul perfect şi să-l vândă cui plăteşte mai bine.

— Hm… Nu prea are sens. De ce nu l-au testat printr-o țară din Lumea a Treia?

— Asta m-am întrebat şi eu. Poate pentru că e la îndemână. Poate pentru că voiau să vadă reacția unei populații civilizate, şi nu a uneia care nu a ieşit încă din Evul Mediu. Cine ştie? Nu am încă toate răspunsurile.

— Şi Mabuse?

— Din câte am aflat până acum, a fost angajat special ca să testeze reacțiile supraviețuitorilor şi, chestie destul de ciudată, să-i manipuleze pentru a denatura adevărul.

— Şi cu listele alea cu draci ce e?

— Adevărul e că animalul ăla seamănă cu diavolul. Scoate şi sunete, şi foc pe nări. Probabil că Mabuse a

apelat la aceste viziuni comune despre iad ca să-şi manipuleze victimele.

— Asta e tot ce ați aflat?

— Da. Cum adică tot?

— Ceva despre trecutul lui Mabuse ați găsit?

— Nu. Dar e numai o chestiune de timp până va vorbi. L-am violentat un pic şi acum face pe nebunul.

— Face pe nebunul?

— Da. Se dă nebun.

— Vrei să-ți spun eu cine e Mabuse? Şi ce e cu diavolii ăia?

Ximena făcu o pauză.

— De unde ai putea să ştii asta?

— Am şi eu sursele mele. Uite, Mabuse ăsta, pe care-l cheamă, de fapt, Dieter-Paul Schreiber, e de origine austriacă. A absolvit arhitectura la Universitatea din Viena. *Magna cum laude.* Era considerat un geniu în devenire. La un moment dat, după ce a câştigat o licitație la un mare proiect, ceva s-a rupt în el. A renunțat la arhitectură şi s-a înscris la teologie. Câțiva prieteni au observat că ceva nu era în regulă cu el. Făcuse un fel de fixație pe problema iadului, în care voia să se specializeze. Până şi popii ştiu că iadul e o chestie fantasmagorică, doar ei l-au inventat. Aşa că profesorii lui, care la început au fost încântați de cultura ăstuia, au început să se îngrijoreze când au văzut cât de amănunțit ştia chestii despre dracii ăia. Cineva s-a sesizat şi l-au trimis la un control psihiatric. A fost internat imediat. A stat zece ani închis în cel mai bine păzit spital de psihiatrie din Austria. Echivalentul unei închisori de maximă securitate. Cazul său a părut atât de interesant, încât a devenit obiect de studiu. Se pare că are puterea, sau talentul, sau ce-o fi asta, de a hipnotiza pe oricine îi iese în cale. Odată a hipnotizat o întreagă echipă de doctori, cu asistente cu tot, şi a evadat. L-au găsit rătăcind prin pădure şi l-au adus înapoi. A scris nişte chestii pe acolo. Scria şi gândea întruna, după cum zice el. Prima lui

teorie este că pământul a fost cucerit de nişte extratereştri de culoare albă şi că el e singurul supraviețuitor, iar ăştia fac experimente pe el. Halatele doctorilor sunt albe. În fine, în opul ăsta al lui de 40.000 de pagini, toate scrise de mână, zice că oameni de statură foarte mică i-au şutit coloana vertebrală. Sau că i-au topit coloana, care îi părăsea corpul, puțin câte puțin, prin gură, sub formă de fum.

— Mă iei peste picior? întrebă Ximena.

— Deloc. Stai, că mai este. Era convins că poate face minuni. Bineînțeles, cei care-l ajutau să facă asta erau cohortele alea de diavoli cu care avea întâlniri nocturne personale. Susține, în opera lui, că 240 de preoți benedictini, 400 franciscani şi trei de la Opus Dei locuiesc în creierul său. Ăştia sunt într-o permanentă luptă cu diavolii, care vor să-i scoată de acolo. Doctorul care-l tratează vrea să-l transforme în femeie şi să-l facă sclavul său sexual. Dar medicul are sprijinul lui Dumnezeu, care, de vreme ce el e singurul supraviețuitor într-o lume de extratereştri cu halate albe, vrea să repopuleze lumea începând cu el. De-aia are nevoie de ovarele lui. Iar pentru asta, trebuie să-l transforme în femeie. Carevasăzică, de fapt, are un sistem de gândire coerent. Nu eu am zis asta, ci preşedintele şcolii de psihiatrie austriece. Mă mir că nu ați aflat cine e. În lumea bolilor mintale a ajuns celebru. E adevărat, acum cincisprezece ani. Şi astăzi se mai scriu cărți despre el. Cea mai mare somitate europeană, preşedintele Societății Mondiale de Psihanaliză, susține că scrierile lui denotă un complex oedipian, care-l împiedică să se transforme în penisul care i-a lipsit propriei sale mame, şi că pasiunea lui pentru ciorba de fasole galbenă se datorează pasiunii pe care o avea pentru femeile cu părul pubian vopsit în albastru. Se ştie că galbenul şi albastrul sunt culori complementare. Profesorul Jacquot, de la Sorbona, îi compară scrierile cu cele ale lui Proust, datorită corespondențelor pe care le găseşte între trecut şi viitor

prin memoria intuitivă, cu Kafka, de care l-ar lega anxietățile de castrare sau datorită unei viziuni asemănătoare asupra unui Dumnezeu misterios. Cu Simone de Beauvoir, pentru pizma penisului celorlalți, şi cu Sartre, pentru pizma propriului penis. Alții, ca specialiştii şcolii scandinave de psihism, cred că tipul lui de gândire e joyceană, căci pare să aibă în comun cu Joyce acel flux neîntrerupt al conştiinței sau ideoglosia simulată. A fost comparat, printre atâția alții, şi cu Jackson Pollock, pentru abilitatea de a prezenta emoția pură, fără intermedierea vreunei metafore, mai ales la sfârşitul opului său gigantic, atunci când săvârşeşte un fel de scriere prin scurgere, aproape gestuală. Aici am citat din domnul KarelJorgHorst Kopplertopfgurdunstigurvardsson, rectorul Facultății de Psihologie de la Uppsala.

De la celălalt capăt al firului nu se auzea nimic. Numai respirația Ximenei.

— Mai eşti? întrebă Charles.

— Vorbeşti serios? De unde ai scos toate astea?

— N-are a face. Contează că e adevărat. Cu cincisprezece ani în urmă, un individ cu resurse îl ajuta să evadeze şi-l angaja să întreprindă cercetări pentru el. Se pare că şi ăsta îl credea un geniu. Aşa a fost plasat acolo. Nu înțeleg cum de colonelul ăla, Caligari, nu s-a prins.

— Nu s-a prins nimeni. L-am văzut şi eu de câteva ori. În afara unor mici hachițe, la care te aştepți de la un psihiatru eminent, nu părea să fie anormal.

— Vrei să spui că e normal, pentru un psihiatru, să fie dus cu pluta? Ar fi fost anormal să fie normal?

— Şi de ce a scris chestia aia a lui Borges pe perete?

— Naiba ştie. Poate pentru că e singurul cu care nu a fost comparat. Oricum, obsesia cu diavolii, pe care le-a transmis-o nebunilor, e clar unde vine.

— Şi ai aflat cine e cel care l-a angajat?

— E ciudat, răspunse Charles. Este singurul lucru

editat în documentul pe care l-am primit.

— Zău? întrebă Ximena. De unde ai primit documente secrete?

— He, he! Doar nu crezi c-o să-mi divulg sursele?

Capitolul 143

Charles spuse că trebuie să facă neapărat un duş, iar Rocio se oferi să-l ajute. Refuză şi aproape leşină de durere când alunecă şi se lovi cu umărul de marginea cabinei. Într-un final, se descurcă. Se îmbrăcă şi cobori scările. Rocio îl îndopă cu medicamente. Apoi îl întrebă ce era cu pachetul acela mare, lăsat de Alyssin în hol.

— E cadoul pe care ți l-am comandat. Dar n-am apucat să ți-l dau, zise, în timp ce i-l întindea.

— Pentru mine?

— Da. Sunt nişte accesorii de la marca mea preferată, Tie-Me-Up.

— Uau! Ce nume sexy, zise Rocio, râzând, şi începu să se hârjonească cu el.

Charles nu protestă, dar nici nu avea de gând să se lase foarte uşor. Încă era supărat.

În timp ce Rocio îşi admira eşarfele, şalurile, *Hair Rose*-urile, *Hair Twist*-urile şi bijuteriile asortate şi, la descoperirea fiecărui nou accesoriu, scotea sunete de încântare, se auzi soneria.

Era Socrate. Rocio făcu prezentările, iar Charles făcu tot posibilul să fie cât se poate de civilizat cu individul care, cică, i-ar fi salvat viața de două ori în ultimele zile. Acesta îi întinse agenda pe care o furase din dulapul lui George. Charles o răsfoi şi nu găsi nimic altceva decât îi spusese Rocio. Stătură de vorbă toți trei câteva ore bune. Socrate, conform înțelegerii cu Rocio, confirmă povestea exact aşa cum o spusese aceasta.

— Organizația asta, încheie Socrate, e condusă de un individ care nu vrea să-şi dezvăluie identitatea, nici măcar membrilor ei. Este sponsorul lor şi, după părerea mea, creierul tuturor porcăriilor pe care le fac ăştia. Dacă-ți vine să crezi, poartă o mască la toate întâlnirile. Apropo, femeia care te-a vizitat…

— Ximena? întrebă Charles.

— Petra, parcă. Aşa îi ziceau acolo. În fine, înțeleg că are mai multe nume. Ei bine, am văzut-o de două ori la casa parohială a episcopului de San Pedro Sula, o brută sinistră, beţivan, pedofil şi escroc. Casa aia e un palat. O adevărată fortăreață.

— Unde?

— Organizația îşi are sediul – şi o să zici că sunt paranoic, la fel ca şi în cazul poveştii cu Borges sub ruinele de la Copán.

— Cum adică, sub ruine?

Se uită la Rocio, întrebător, cu o privire care voia să spună: „Ăsta mă ia peste picior? ”

— E adevărat. Am fost odată la ei. Au de toate acolo. Sunt kilometri întregi de laboratoare.

— Laboratoare?

— Da. Au construit un monstru. Care ar trebui să fie războinicul perfect.

— Un monstru? întrebă Charles, care devenise foarte interesat.

— Da. Îi spun Minotaurul. Ca la grecii antici. Taurul lui Minos. Are şi un nume: Asterius. Şi culmea e că-l țin exact ca pe celălalt, cel mitologic. Într-un labirint. Singura diferență e că pe ăsta nu-l hrănesc cu şapte virgine. Dar te asigur că e la fel de fioros ca şi cel clasic. Dar să revin. În afara acestui sediu central de la Copán al Cupolei…

— Cupola?

— Da. Aşa se cheamă organizația.

— Sunt mafioți italieni?

— Nu. Cred că numele vine din altă parte. Habar n-am de unde. În fine, când nu au loc întâlniri speciale sau nu se duc pe acolo să supervizeze proiectul, se întâlnesc în oraş, la episcopul ăsta. În palatul lui. Eu acolo am fost chemat când m-au angajat. Şi femeia asta ieşea de acolo.

Charles simți că i se prăbuşea cerul în cap. Ximena începea să aibă atâtea fețe, încât el nu le mai putea ține minte numărul. Dar, până atunci, parcă toate erau de

partea cealaltă a baricadei. Aşadar, Columbus Clay avusese dreptate. Nu trebuia să se încreadă în ea.

— Ştii cine sunt ăia care au vrut să mă omoare?

— După părerea mea, sunt oamenii Cupolei.

— Şi tu?

— Eu mi-am făcut treaba. Până au început să-mi ceară lucruri cu care nu am fost de acord. Ştiam că vor să găsească biblioteca. De aceea am şi acceptat să lucrez pentru ei. Dar când au început crimele…

— Crimele? Ei l-au omorât pe George?

— Mă tem că da, minți Socrate.

— Şi pe logodnica lui? Şi pe Olcott?

Socrate dădu afirmativ din cap.

— De ce?

— Cică domnul Marshall ar fi descoperit un secret despre Lincoln. Asistentul tău a început să creadă şi să susțină că preşedintele american a fost manipulat de un negru. Ăla l-ar fi determinat pe Lincoln să scrie Proclamația de emancipare. Pentru nişte suprematişti albi, cum sunt ăia, dacă o asemenea ştire ar ieşi la iveală şi, pe deasupra, cu dovezi, ar fi o catastrofă națională.

— Ce dovezi?

— Se pare că Marshall avea aceste dovezi.

— Ştii ce sunt?

— Nu, răspunse Socrate. Nici măcar nu am vreo idee ce ar putea să fie. Pe mine m-au interesat cărțile acelea rare. Pe una v-am restituit-o.

— Pe tine te-am văzut în fața casei în acea dimineață? În ploaie?

— Da.

— Deci tu m-ai lovit în cap? Şi eu ar trebui să am încredere în continuare? Dacă ai fost la unul dintre profesori acasă, de ce să nu cred că tu eşti cel care l-a omorât pe spiritistul ăla?

— Pentru că, dacă ar fi fost ăsta planul meu, l-aş fi omorât şi pe Boates. Şi pe ceilalți. Şi pe tine.

Se lăsă tăcerea pentru câteva clipe. Charles avea nevoie

de ceva timp să proceseze ultimele informații. Hotărî să-l creadă pe Socrate.

— Gata, zise. E timpul să plec.

— Nu cred că vrei să conduci până la New Haven. Trebuie să mă laşi pe mine să conduc. Sau pe Socrate.

— Sunt prizonierul vostru? Pentru că aşa pare.

— Bine. Atunci, du-te singur, zise Rocio, care se ridică şi-i spuse fratelui său: Hai să mergem.

Acesta se ridică şi el.

— Sună-mă, dacă vrei, când te întorci, zise şi părăsi încăperea.

După câteva clipe, Charles strigă după ei:

— Hei. Opriți-vă. OK. OK. Cred c-ar fi mai sigur să mergem împreună. Mai ales în condițiile date.

Drumul până la Yale fu destul de plăcut. Socrate, care conducea cu eleganță Aston Martin-ul, îşi expuse întreaga teorie despre Borges şi biblioteca ascunsă. Era convins nu numai că biblioteca exista, dar că exista şi o carte asemănătoare cu *Cartea de nisip.*

„E o varză în capul ăstuia", îşi spuse Charles, dar, încet-încet, Socrate îi deveni simpatic şi începu să i se pară benign, ca un copil mare.

Capitolul 144

O pufni râsul când îl văzu pe Mabuse, care era transportat din salonul de la etajul al şaselea al clădirii principale a bazei, într-un scaun cu rotile, înapoi în sala în care avusese loc interogatoriul. Bandajele de pe faţa lui, mici şi numeroase, cele de pe mâini şi nas îl făceau să arate ca un personaj din *Commedia dell'arte* care fusese cotonogit bine de vreun amant gelos şi care, la fiecare întâlnire cu ciomagul, adăuga pe faţă câte un plasture. Această imagine, dublată de cea a ochilor săi, care se mişcau în toate părţile, o dată sincronizat, o dată în total dezacord unul cu celălalt, şi şuviţa de păr care i se înfoiase în vârful frunţii îi dădeau lui Mabuse înfăţişarea unui nebun autentic.

Caligari hotărâse să-l ducă în aceeaşi sală, în ideea că amintirea dureroasă a interogatoriului anterior avea să-i dezlege limba. Oamenii de la tehnic înlocuiseră geamul spart de aghiotant şi puseseră totul la loc.

Mabuse fu aşezat pe scaun, în timp ce-şi continua jocul de priviri extreme. Începu din nou să-şi învârtă capul şi să mârâie, să bombăne şi să înjure. De data asta, însă, înjura în germană. Dacă închideai ochii, puteai foarte uşor să-l confunzi cu Chaplin interpretându-l pe Hitler în *Dictatorul.*

Caligari intră peste el. Îi puse o serie de întrebări, dintre care cea care se repeta obsesiv era legată de numele angajatorului său. Nu reuşi să-l convingă pe Mabuse până când nu ieşi din cameră şi, după o vreme, Ximena apăru în cadrul uşii, cu pantofii în mână. În acel moment, Mabuse începu să urle ca descreieratul că spune tot, doar să dispară diavolul cu chip de femeie de acolo. Urla ca din gură de şarpe şi începu să zguduie aşa de tare masa de care era legat, încât aproape c-o smulse din podea.

Ximena plecă şi intră din nou Caligari. Ca prin

minune, doctorul se linişti.

— Dacă nu le ții de cuvânt, o las din nou să-şi facă de cap cu tine, zise colonelul. Aşadar, cine le-a angajat?

— Domnul Ewing. Patrick Ewing, zise doctorul, cu o voce atât de naturală şi de calmă, încât părea o altă persoană.

Interogatoriul continuă şi Mabuse povesti cum aflase Ewing de capacitățile lui, după ce-i citise cartea. Considerase toate cretinelile scrise acolo ca fiind mişcări inteligente de evaziune, astfel încât mesajul său ascuns să ajungă doar la inițiați. Îl răpise, pur şi simplu, din ospiciu, cu ajutorul trupelor sale de comando, apoi îl intervievase personal şi-i testase capacitățile. Supravegherea sa durase mai mult de doi ani, până când miliardarul fusese mulțumit de rezultat. Îl pusese să facă un experiment mic, apoi unul mai mare şi tot aşa, până îl considerase pregătit. După care îi fabricase o identitate nouă şi-l pusese la conducerea spitalului de experimente psihiatrice al unei divizii speciale a Armatei, care se afla sub comanda lui Gun Flynn. De acolo fusese împins, încet-încet, spre Caligari, proaspăt numit la conducerea bazei speciale

Capitolul 145

Cardinalului Monti îi tremurau picioarele. Gun Flynn întârziase aproape două ceasuri. O impolitețe de neiertat, chiar şi pentru un general american. Iar Sfântul Părinte nu reacționase în niciun fel. Ceruse doar să fie anunțat când sosea generalul şi, de asemenea, să fie îndepărtată toată lumea. Majordomul fusese şi el concediat cu un semn, după ce-l condusese pe general în biblioteca privată a papei.

Discuția începuse de ceva vreme, dar cardinalul încă stătea în cumpănă. Nu pornise receptorul, aşa cum îl învățase fiul său. În el se dădea o luptă între discreția şi bunul-simț care-l caracterizau şi nevoia de a şti despre ce era vorba – nu de dragul informației în sine, ci pentru a-l putea proteja pe Sfântul Părinte. Până la urmă, dădu drumul aparatului.

— Este imposibil ce-mi cereți, domnule general, se auzi vocea papei, care se exprimase în germană.

— Ba nu e deloc imposibil, se auzi cealaltă voce, care trebuia să fie a lui Gun Flynn, într-o germană la fel de bună ca şi cea a Sfântului Părinte, ba poate chiar mai clară. 500 de milioane de dolari împărțiți pe o perioadă de patru ani este o glumă pentru Banca Vaticanului. Şi nu e prima oară când faceți asta. Nici ultima. Contabilul nostru, pe care l-ați cunoscut, a trasat deja strategia prin care se va şterge urma banilor. Dar, după câte văd, sunteți deja foarte buni la asta. Şi nu de azi, de ieri.

— Este imposibil, vă spun. Peste poate.

— Mă văd obligat, atunci, să pun în practică lucrul pe care vi l-am sugerat până acum de mai multe ori, prin reprezentanții mei.

— Faceți acelaşi fel de aluzii pe care le-ați făcut şi în Mexic. Dar nu exprimați nimic clar.

— Înțeleg. Aveți atâtea pe conştiință, încât nu ştiți din ce zonă vin dovezile noastre. Vă garantez că acestea nu

pot fi ignorate. Odată ce le dăm drumul în spațiul public, s-a terminat. Nu numai pentru dumneavoastră, Vaticanul se va prăbuşi.

— Ei, fiule. Cetatea Domnului nu se prăbuşeşte aşa, cu una, cu două. Şi orice dovezi credeți că ați avea sunt pure minciuni şi simple speculații. Iar conştiința mea e curată. Şi răspunde doar în fața…

— Lui Dumnezeu, ştiu, îl maimuțări generalul.

Umilirea evidentă la care era supus Sfântul Părinte îl făcu pe cardinal să se înroşească de nervi. Îşi dădu jos căştile de pe cap.

Se plimbă furios prin cameră, timp de câteva minute, şi se întrebă de ce îl suporta papa pe bădăranul acela. Trebuia să afle. Cu orice preț. Îşi puse iar căştile pe cap. Cel care vorbea era din nou papa:

— …în niciun caz la şantaj. Ceea ce spuneți e o fantasmagorie. Mi-am mai explicat trecutul aşa-zis nazist. Eram un copil de paisprezece ani, luat cu japca. Dacă nu mă supuneam, aş fi fost executat.

— Aşa ați spus. Dar poate crede cineva că ați refuzat să participați la întâlniri, în armată fiind? Că ați refuzat să trageți asupra depozitului aceluia care adăpostea evrei în Ungaria? Asta ați declarat, nu? Nu ştiu ce naiv ar putea crede aşa ceva. Că se poate refuza un ordin în armată. Mai ales în cea germană. Mai ales atunci.

— Dacă astea sunt dovezile dumneavoastră, domnule general… În plus, eu am dezertat din armată. Şi am fost arestat pentru asta.

— Ce vreți să spuneți? ridică vocea generalul. Că pot să plec? Aşa credeți, c-o să răsuflați uşurat şi că toate întâlnirile cu noi au fost un simplu coşmar care se termină?

Papa nu răspunse nimic. Aşa încât generalul, care probabil că se ridicase şi luase camera la pas în lung şi în lat, reluă:

— Îmi pare rău că nu vreți să ne sprijiniți cauza. Credeți despre mine că sunt vreun papagal care blufează?

Credeam că v-ați tăcut temele. Oamenii mei v-au prezentat nişte hârtii.

— Oamenii dumneavoastră, cum le spuneți, mi-au prezentat nişte documente care demonstrează că unul dintre predecesorii mei, papa Paul al VI-lea, pe atunci încă monseniorul Giovanni Monlini, a coordonat sau a participat la nişte acțiuni de supervizare a salvării unor oameni hăituiți de justiție.

— Criminali de război.

— Asta e discutabil. Un tribunal trebuie să decidă asta.

— Cum? Dacă i-ați ajutat să se sustragă?

— Nu i-am ajutat eu. Din câte am înțeles, furia represaliilor şi a răzbunării tribunalelor aliate era atât de mare, încât au căzut foarte multe victime colaterale. Dacă predecesorul meu a făcut asta, nu are de ce să se ruşineze.

— Doar atât v-au arătat oamenii mei?

— Nu înțeleg de ce trebuie să răspund acestui interogatoriu, zise papa, a cărui voce redevenise sigură pe ea. Dar, de dragul încheierii acestei discuții, o dată pentru totdeauna, cealaltă afirmație, la fel de absurdă, se leagă de alt predecesor al meu, papa Ioan Paul al II-lea. Acuzațiile de nazism la adresa lui se bazează doar pe faptul că a lucrat într-o fabrică unde se producea gazul acela criminal. Cum putea un simplu angajat să ştie la ce folosea? Şi apoi, chestia aia ridicolă că a jucat în tinerețe într-o piesă despre aventurile romantice ale lui Hitler. Cum putea să ştie ce monstru avea să devină acesta?

— Karol Wojtyła a fost mai mult decât atât. Din simplu angajat a ajuns şef de tură şi apoi supervizor pentru distribuție la fabrica de chimicale Solvay. Care producea gazul – căruia văd că aveți o jenă să-i spuneți pe nume – Zyklon B. Mai mult, cum putea să nu ştie ce se întâmpla când, în drum spre serviciu, trecea pe lângă Auschwitz, de două ori pe zi? Ca să nu mai vorbim că a fost delegat să se ducă la Treblinka şi în alte lagăre de exterminare, ca să se asigure că marfa ajungea în perfectă stare.

Credeți că nu a aflat la ce folosea?

— Acuzațiile astea sunt vechi, zise papa, care părea că-şi pierduse răbdarea şi calmul, pentru care cardinalul îl admira atât de mult.

Dar generalul continuă, nestingherit:

— Ştiți, de fapt, suntem cu toții de aceeaşi parte a baricadei. Spun ce spun despre Biserica Catolică cu admirație. În fond, avem acelaşi duşman – negrii şi evreii. Atunci, ca şi acum. Dar mi se pare că dumneavoastră ați început să cam uitați care e cauza cea dreaptă. Aşa că tot ce trebuie să fac este să vă urechez prieteneşte.

Cardinalul îşi dădu jos căştile din nou şi-şi turnă, cu mâna tremurându-i, un pahar cu apă. Îl dădu peste cap şi se puse iar să asculte.

— Cred că e cazul să plecați, se auzi vocea Sfântului Părinte. E clar că a fost o greşeală să mă întâlnesc de atâtea ori cu dumneavoastră.

— Fie, zise generalul. Am încercat sa ocolesc adevărul, din delicatețe. Mai ales că eu sunt în viață datorită acestui adevăr. Şi-mi pare rău să-l folosesc împotriva dumneavoastră.

— Ce adevăr? Despre ce tot vorbiți?

— Pe la finalul războiului, doi ofițeri SS v-au vizitat casa. Este un episod la care ați făcut odată referire. Ați declarat că tatăl dumneavoastră s-a luat la ceartă cu ei şi le-a spus că nu era defel de acord cu metodele domnului Hitler şi că acesta era un asasin. Interesant este că, deşi susțineți că a intrat în conflict cu ei, totuşi, s-a milostivit şi i-a hrănii şi găzduit peste noapte.

— N-am spus asta. Am declarat că tatăl meu le-a spus, la plecare, că nu era deloc de acord cu politica lui Hitler.

— Le-a spus asta unor ofițeri SS? Nu i-a fost frică? N-a pățit nimic? Ce om vertical, tatăl dumneavoastră! Cât curaj! Cum de vă amintiți cu atâta acuratețe de acest lucru şi de nimic altceva? Câți ani aveați? Cincisprezece?

Cardinalul tot nu înțelegea unde voia să ajungă vorbitorul. Dar, după felul în care tot amâna să spună

despre ce era vorba, părea să nu aibă nimic prea solid.

— OK. Dacă mă obligați, trebuie să vă spun. Poate că ceea ce auziți auziți pentru prima oară. Sau poate că nu. Cum se face că tatăl dumneavoastră, ofițer de poliție într-un sat din vestul Bavariei, Marktl am Inn, se pensionează brusc, în martie 1937, în momentul când – coincidență – Martin Bormann începe să ridice castelul pe care i-l va face cadou lui Hitler doi ani mai târziu, de ziua lui, când acesta urma să împlinească cincizeci de ani? De ce, spuneam, tatăl dumneavoastră cel antinazist pleacă, împreună cu întreaga familie, la 75 de kilometri mai la sud şi-şi ia casă în Traunstein-Berchtesgaden, în munții Kehlstein, unde va fi ridicat, foarte curând, celebrul „Cuib al Vulturului”? Are rude acolo? Nu. Găseşte, în anunțurile din ziar, o casă la un preț bun? Primeşte o ofertă de serviciu? Tocmai s-a pensionat. Adevărul e că tatăl dumneavoastră a fost selecționat ca membru al trupelor SS, într-un batalion de elită, aflat sub acoperire. Era un spion care trebuia să se asigure că zona era liniştită şi să tragă alarma, dacă sesiza vreo mişcare suspectă, ori de câte ori Führer-ul sau vreun cap al partidului nazist venea în vizită la castel.

— Aiurea, zise papa. Ce invenții sunt astea?

— Din păcate, suntem în posesia legitimației tatălui dumneavoastră şi a câtorva poze cu el, chiar la Kehlsteinhaus, în compania unor mari personalități. Martin Bormann e printre ei. Tatăl dumneavoastră poartă uniforma de paradă. Vei spune că documentele şi pozele pot fi falsificate. Dar sunt autentice. Mai e ceva. Unul din cei doi ofițeri SS, despre care spuneți că tatăl dumneavoastră i-a înfruntat, e posibil să fi fost tatăl meu. Dacă nu atunci, sigur a dormit cu altă ocazie în casa dumneavoastră părintească. Cu un prieten. Umblau mereu câte doi. Vedeți, Traunstein e la doar 100 de kilometri de Italia, prin Austria. Iar tatăl dumneavoastră, la sfârşitul războiului, a făcut parte dintr-o rețea care se numeşte ODESSA şi care s-a făcut responsabilă, alături

de Biserica Catolică, de salvarea unui număr impresionant de foşti nazişti, mulți dintre ei, aşa cum frumos ați argumentat, acuzați că ar fi fost criminali de război, când ei făceau, aşa cum ştim şi suntem amândoi de acord, un mare bine lumii ăsteia. O scăpau de cea mai pestilențială pegră.

Cardinalul auzi un oftat şi o bufnitură. Se temu să nu fi pățit ceva Sfântul Părinte. Dar îl auzi vorbind şi-şi dădu seama că se ridicase şi se prăbuşise din nou pe scaun.

— Tatăl dumneavoastră…?

— Da, zise generalul, fără să-i îngăduie să-şi termine întrebarea, tatăl meu era unul dintre Gauleiter-ii importanți ai Germaniei şi mă mândresc cu asta. A lucrat la Treblinka, unde s-a întâlnit tocmai cu predecesorul dumneavoastră, micuțul Karol, care livra Zyklon-B în cutii de metal compacte. Iar ODESSA, sau Organisation der Ehemaligen SS-Angehörigen (Organizația Foştilor Membri SS), după cum ştiți, este un grup creat de şeful Sicherheitsdienst (SD), Walter Schellenberg, în mai 1943. A existat o înțelegere între Germania şi Argentina, al cărei singur scop era salvarea foştilor membri SS. Nu că nu ar fi beneficiat şi un mare număr dintre cei de la Gestapo de asta. Pe tatăl meu l-a salvat, ca pe atâția alții, căpitanul Carlos Fuldner, fost agent al lui Himmler. Tot el a fost responsabil de salvarea lui Eichmann, de exemplu. Organizația şi-a făcut treaba. Klaus Barbie, Franz Stangl, Mengele, ca să enumăr doar cele mai sonore nume, îi datorează viața. Biserica Catolică a fost parte din această filieră. I-a adăpostit în biserici, în special în Italia şi Franța, le-a făcut rost de documente false, le-a aranjat îmbarcarea pe diverse vapoare. Toate, cu destinația Buenos Aires. Ba mai mult, Ante Pavelić, şeful ustaşilor croați, a stat ascuns o vreme chiar la Vatican, deghizat în preot. A stat aici, probabil a împrumutat cărți din biblioteca asta, până în noiembrie 1947, când a fost şi el trimis tot în Argentina. Ei bine, tatăl dumneavoastră a fost, pentru o vreme, capul de pod al organizației

ODESSA în sudul Bavariei, la granița cu Austria.

Cardinalul asculta, consternat. Era îngrozit de ceea ce auzea, dar cel mai îngrozit era de faptul că papa nu reacționa în niciun fel.

— După chipul dumneavoastră, îmi dau seama că, într-adevăr, nu ştiați asta. Şi c-ați fost mereu de bună-credință. Asta vă onorează, adăugă zeflemitor generalul. Apreciez oamenii verticali. Dar ştiți cum e, ca şi cu legile. Necunoaşterea lor nu te absolvă de vină. Plus că nimeni n-o să creadă că nu ştiați. Asta, pentru minciuna aia cu cei doi ofițeri SS pe care ziceați că vi-i amintiți atât de bine. Şi, ca să vă scutesc de următoarea întrebare, da, avem dovezi despre toate acestea. Aşa că, dacă nu vreți un scandal de cu totul altă natură decât astea de acum, care vor părea biete glume, eu zic să faceți rost de banii ăia. Şi, dacă tot m-ați tăcut să bat drumul până aici, mai puneți o sută de milioane.

Se auzi un zgomot, de parcă generalul s-ar fi apropiat de papă şi l-ar fi bătut pe acesta, prieteneşte, cu palma peste mână.

Capitolul 146

Pentru orice pasionat de cărți există un alt Wall Street, mai celebru decât cel al bursei newyorkeze. Strada cu pricina se află în New Haven, Connecticut. Iar numărul 121 găzduieşte celebra Bibliotecă Beinecke a Cărților Rare şi Manuscriselor. Între minunile pe care le conține biblioteca se află, alături de un exemplar al Bibliei lui Gutenberg, şi celebrul manuscris al lui Voynich. Dacă multă vreme nimeni nu putea nici măcar să pună mâna pe el, ci doar să-l privească printr-un geam, în cele din urmă, s-a decis acordarea unui acces restrâns celor care doreau să studieze originalul, cu condiția unei aprobări prealabile. Charles era prieten bun cu directorul bibliotecii, care se obişnuise cu el de pe vremea când acesta venea în fiecare zi să studieze manuscrisul unic, despre care se spune că ar fi cea mai misterioasă carte din istorie.

Socrate parcă Aston Martin-ul la câțiva metri de treptele care duc în curtea clădirii complet lipsite de ferestre în care se află biblioteca. Pe drum, Charles hotărâse să-i ia pe amândoi cu el. Se îmbrățişă cu directorul, care nu privi cu ochi buni această mică trupă improvizată, dar entuziasmul lui Charles era atât de mare, încât directorul bănui că acesta credea că se afla în fața unei descoperiri epocale şi nu comentă nimic. Cei trei fură conduşi într-o săliță care nu era deschisă vizitatorilor obişnuiți.

Uşa imensă de metal a liftului se deschise în spatele pupitrului de pază, şi din el ieşi o femeie, cu un cărucior pe care avea o singură carte, într-o cutie de carton. Într-un târziu, ajunse cu căruciorul în fața sălii unde aşteptau cei patru. Directorul îi deschise uşa, iar femeia luă cutia de pe cărucior, scoase cartea şi o puse pe masă.

— Vă lăsăm să vă faceți treaba. Nu uitați să anunțați

când terminați.

Femeia, neobişnuită să lase pe cineva singur cui manuscrisul, se înfipse în mijlocul camerei, dar privirea directorului îi dădu de înțeles că, de data asta, vor face o excepție.

Socrate se uită ca prostit la carte.

— Ăsta e manuscrisul lui Voynich? întrebă, ca şi când ar fi avut nevoie de confirmare. Ăsta chiar e manuscrisul lui Voynich?

— Da, spuse Charles, pe care reacția unui individ dur ca Socrate, care se transformase brusc, îl făcu să zâmbească.

— Pot s-o răsfoiesc? întrebă Socrate.

— Sigur.

În momentul în care Socrate ridică un pic manuscrisul deasupra mesei, Charles îi strigă:

— Ai grijă!

Socrate înmărmuri, iar Charles şi Rocio începură să râdă. Pe argentinian îl trecuseră deja transpirațiile la gândul că făcuse ceva greşit. Până la urmă, se linişti şi răsfoi cartea, uitându-se cu mirare la fiecare pagină. Între timp, profesorul scoase din geantă cele două cărți pe care le recuperase din măruntaiele faraonului Ramses al II-lea, varianta micşorată.

— Ce sunt astea? întrebă Socrate.

— O să vedem în curând. Te rog, deschide manuscrisul la paginile pliate. O să începem de la cea pliată în şase. E mai încolo, îi spuse Charles lui Socrate, care o luase de la început. La 158.

Până la urmă, Socrate ajunse la pagină, o deschise complet şi o întinse pe masă.

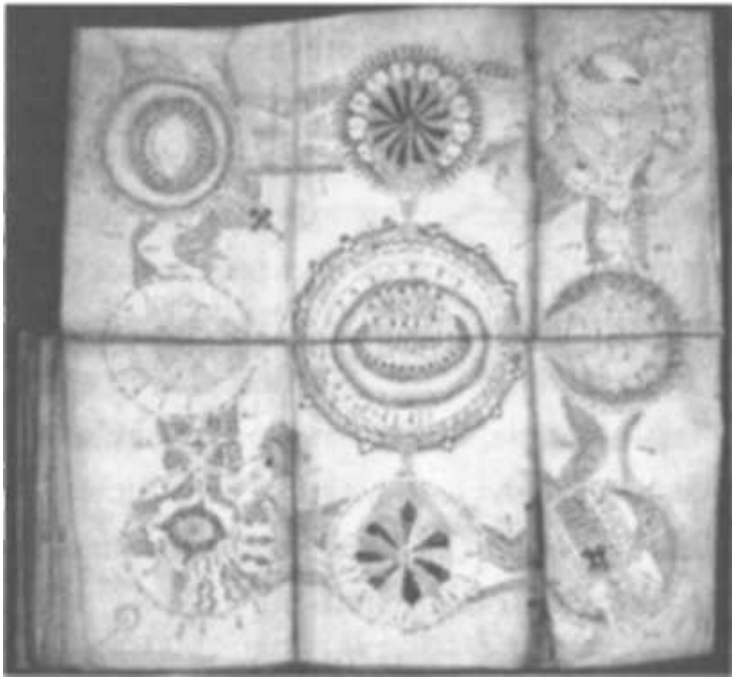

— Superb, zise uluit. Ce reprezintă asta?

— Ție ce-ți spune? o întrebă Charles pe Rocio.

— Îmi sugerează... o dantelă foarte elegantă şi extrem de sofisticată, răspunse aceasta.

— Serios? întrebă Socrate, pentru care simțul umorului nu era un punct forte.

— Şi ție? întrebă Charles.

— Mie mi se pare că este un sistem de baloane şi tuburi, cum sunt cele din laboratorul unui alchimist. Pline cu tot felul de lichide. Iar scrierile astea de pe margine par formule.

— Vase comunicante, zici? E foarte posibil.

Charles deschise prima carte şi căută aceeaşi pagină îndoită, pliată în şase. O suprapuse exact peste cea originală. Nu se întâmplă mare lucru. Încă se vedeau lucruri în transparență. Doar că unele erau mai şterse, iar altele fuseseră scoase în evidență de tuşele şi marginile îngroşate. Niciunul din cei doi nu înțelegea

nimic, aşa că-l priviră întrebător pe Charles. El era singurul care nu părea dezamăgit. Deschise şi cartea cealaltă, cure avea aceeaşi structură cu a primelor două. Desfăcu şi acolo paginile îndoite şi o suprapuse cu greutate peste celelalte. Cartea aceasta, cu foi groase şi lucioase, dintr-un material pe care Charles nu reuşise să-l identifice, acoperi, pur şi simplu, paginile anterioare, fără niciun rezultat. Nu se vedea nimic de dedesubt.

— Nu e bine, zise Charles.

— Ce ar trebui să fie? întrebă Rocio.

— Nu ştiu. Dar, dacă pui mâna pe foaia asta, sau ce o fi, o să simți nişte neregularități.

— Da, zise Rocio, ca nişte forme de relief.

— Aşa ceva.

Charles întoarse pagina pe cealaltă parte. Niciun rezultat. Încercă în toate felurile, până se plictisi. Era dezamăgit, dar ceilalți doi nu înțelegeau motivele dezamăgirii sale, pentru că, pur şi simplu, nu ştiau la ce să se aştepte şi ce credea Charles că avea să vadă. Brusc, acesta din urmă înălță capul.

— Un proiector 3D! Bineînțeles, de aceea avem grosimi diferite şi texturi variabile. Stinge lumina, îi spuse lui Socrate.

Acesta se execută. Camera se cufundă parțial în întuneric. Venea lumină doar de pe hol, prin uşa de sticlă.

— Nu e beznă, dar ajunge. Veniți încoace, zise Charles, care părea să danseze în jurul mesei, în căutarea unui unghi potrivit.

Cei doi i se alăturară. Începuse să se proiecteze ceva pe pagina care era aşezată perpendicular, cea a cărții a treia.

— Dați-mi telefoanele, zise Charles. Există vreo posibilitate să le blocăm aprinse?

— Da, zise Rocio. Reglezi să nu se stingă ecranul niciodată.

Atât Charles, cât şi Socrate îi întinseră aparatele. Apoi Charles îşi dădu sacoul jos şi încercă să mascheze cât

mai mult din lumina care venea prin uşă. Apoi le ceru să se aşeze în dreptul ei, în aşa fel încât să se facă întuneric, atât cât era cu putință. În final, aşează cele trei telefoane aprinse direct pe masă, sub paginile manuscrisului lui Voynich.

Rămaseră toți muți de uimire, cu gura căscată. Încercau una şi aceeaşi senzație. Fiori le traversau corpurile.

Ca într-o proiecție dintr-un Imax, pe ecranul constituit de cartea a treia, formele, dantela şi cabinetul alchimistului prinseseră contur.

— E o hartă, spuse Socrate.

— Mai degrabă o cartografiere a unei locuințe cu şase încăperi. Un templu. Cu cărări şi galerii.

— Şi tuneluri, zise Socrate, indicând ceea ce, pe pagina inițială, părea să fie un buchet de tuburi.

Capitolul 147

— Pare un templu, zise Charles. Partea proastă e că, dacă ținem acoperită uşa în felul ăsta, cineva o să treacă pe aici şi o s-o încurcăm.

— De ce?

— Îți dai seama cum pare? Trei oameni blochează uşa pe întuneric. Şi o mai şi acoperă. Ce naiba facem?

Socrate ieşi pe coridor şi se întoarse după câteva minute.

— Aripa asta pare să fie pustie. Nu suntem decât noi aici. Liftul e pe coridorul celălalt, iar scările – şi mai departe. Ce vrei să faci în continuare?

— Mă tem că trebuie să luăm cartea pagină cu pagină şi să vedem ce mai obținem.

— Câte pagini sunt? întrebă Rocio.

— 270, îi răspunse Charles. Dar, şi dacă doar ne-am uita la fiecare câte cinci minute, cât să înțelegem despre ce e vorba, tot ne-ar lua o veşnicie.

— 22 de ore şi jumătate, adăugă Socrate. Cât mai putem sta aici?

— O oră. Cel mult două, zise Charles, nu mai mult. Cred că trebuie să tragem la un hotel şi să ne întoarcem mâine. Sper să-l pot convinge pe director să ne lase cartea şi mâine.

— Ar fi foarte ciudat, interveni Rocio, ca cineva, chiar şi un tipicar ca tine, să-şi petreacă două zile studiind o carte. Chiar dacă e asta. Există copii, nu?

— Da. Peste tot.

— Atunci chiar nu se justifică, zise Socrate. Nu e locul s-o citeşti în detaliu. Cât timp ți-ai petrecut aici?

— Am avut momente când am stat zile întregi şi m-am holbat la ea. Aşa că directorul e obişnuit.

— Cât ne ia să aranjăm fiecare pagină? întrebă Socrate, căruia părea că-i venise o idee.

— Mai puțin de un minut. Dar la ce ne foloseşte?

— Fotografiem fiecare ansamblu. Unul aranjează, unul pozează şi unul stă de şase la capătul coridorului, răspunse Socrate. Şi studiem pozele mai târziu.

— Hai să mai vedem una, două, zise Charles. Ne hotărâm după aceea.

Deschiseră prima pagină a fiecărei cărți şi le suprapuseră pe primele două, iar pe a treia o aşezară perpendicular. Din nou li se tăie respirația. Literele, pur şi simplu, se estompaseră, iar petele verzi păreau unghiul subiectiv al cuiva care privea printre frunze în depărtare.

— E doar o parte dintr-o imagine, zise Socrate.

Scoase unul dintre telefoane. Lumina scăzu, dar imaginea rămase intactă.

— Interesant. Foile astea se încarcă de lumină. Incredibil, zise Charles. Ca şi cum ar fi încărcate cu fosfor. Mă întreb cât rămân aşa dacă stingem toate telefoanele.

Socrate fotografie imaginea şi-i ceru lui Charles să continue. În zece minute făcuseră zece imagini. Literele nu se estompau de fiecare dată, ci erau aruncate uneori în colțurile paginilor. Dublate de măştile şi contramăştile din cartea a doua şi reflectate pe cea de-a treia, păreau serii sau coduri.

— După cum vezi, imaginile par, la fel ca la prima, unghiuri subiective ale unui om care se mişcă. Printre pâlcuri de verdeață. Pare un drum.

— La ce foloseşte? întrebă Charles. Un drum care se bazează pe anumite tipuri de vegetație de acum cinci sute de ani. Ce mai e la fel?

— Poate, spuse Socrate. N-avem cum să aflăm, decât dacă mergem mai departe. Facem toate fotografiile şi vedem acasă. Aici nu e chip. S-ar putea să trebuiască să le construim ca pe un puzzle sau chiar să le curbăm, să le închidem într-o figură geometrică. S-ar putea să fie nevoie de un calculator şi de un program de arhitectură sau de geometrie spațială.

— Ce sunt literele astea care se tot repetă? E un

cuvânt identic, în poziții diferite, în paginile astea, spuse Rocio, care se chinuia să desluşească două cuvinte care apăruseră până atunci în toate fotografiile. U… UT… NEGLE.

— *Ut neglecta,* zise Charles. La naiba. Înseamnă „ignoră". Înseamnă că paginile astea sunt altceva. O capcană. Stai să văd dacă urma semnului este aceeaşi pe paginile inițiale. Nu e. Doar împreună cu cea de-a doua. Trebuie să sărim peste paginile astea. Mesajul e în celelalte. Aprindeți lumina.

Se apuca frenetic să împerecheze pagină cu pagină, ocolindu-le pe cele care conțineau mesajul „de ignorat".

— Notează, spuse Charles, deşi nu era clar cui i se adresa.

— Pe ce? întrebă Rocio, dar Socrate tocmai începuse să scrie pe telefon.

— 22, 23, 24. Aici apare din nou. Şi aici. Da, da, da, 32, zise Charles. Interesant. Foarte interesant.

Era atât de concentrat, încât nimeni nu l-ar fi putut opri. Rocio se puse să verifice fiecare pagină, pentru a se convinge că profesorului nu-i scăpa ceva.

— 38, 46, 48, nu, nu, mmm, 51, 52, 61, nu, nu, 65, 66, 76, 80, 82, 97, 100, 102, 103, 104, 108, 109. Aici, la 113, văd ceva asemănător cu scrisul acela. Dar nu e acelaşi lucru. Găsiți pagina 113 la cea mare.

Socrate stinse lumina. Din nou un tip de arbore, dar în colțul din stânga se putea citi destul de clar: *terminum viae.*

— Sfârşitul drumului, spuse Charles. Interesant. Staţi aşa, că şi la pagina 114 scrie ceva.

Repetară mişcarea.

— G… n… gnom, încercă să înțeleagă Rocio.

— *Gnomon,* zise Charles. Incredibil.

— Ce e un gnomon? întrebă Rocio.

— E un cadran de ceas cu un triunghi în mijloc, care arată umbra soarelui. Aşa se orientau vechii greci şi romanii.

— Eu am crezut că se orientau după stele, zise Rocio.

— Ziua? întrebă Socrate.

— Cred că aici se referă la un obiect care se inventase deja când a fost scrisă cartea asta. Doar că nu are echivalent latinesc. La busolă.

Tresăriră toți trei deodată, pentru că se auzi un telefon sunând. Sunetul se auzea de undeva de sub masă. Socrate se aplecă şi scoase un telefon din acelea vechi, cu rotor. Dar văzu abia când i-l întinse lui Charles că rotorul era aparent, iar cifrele dispuse pe arcul de cerc erau, de fapt, butoane. Charles răspunse.

— E târziu, zise directorul. Dacă nu ați terminat, veniți şi mâine. Lumea trebuie să închidă. Şi n-ar fi asta, dar cartea aia nu poate rămâne după ce se sigilează sălile.

— O jumătate de oră, imploră Charles.

— În 15 minute vine curatoarea să ia cartea. Îmi pare rău. Mâine.

Se auzea atât de tare în receptor, încât auziseră toți conversația.

— Nu e cel mai rău lucru, zise Socrate. Revenim mâine cu tot ce ne trebuie. Cu o lampă mai puternică. Chiar şi cu un rulou pentru geamul ăsta.

— OK, zise Charles oftând. Dar haideți măcar să pozăm astea douăzeci şi trei de pagini. Şi mâine reluăm de la 115.

Chiar când terminaseră de fotografiat, Rocio, care ieşise să stea de şase, deschise uşa şi-i pâsâi. Curatoarea ieşise din lift şi se îndrepta spre ei. Aprinseră lumina şi strânseră în grabă. Nu aşteptară ca femeia să pună cartea în cutie. Îi mulțumiră şi ieşiră valvârtej.

Când părăsiră clădirea, Charles îşi sună prietenul, îi mulțumi şi-i spuse că a doua zi aveau să vină de la prima oră. Fixară pentru ora zece.

Capitolul 148

Biblioteca se închidea şi soarele cobora ameninţător. Curtea era neobişnuit de plină. Se îndreptau spre trepte, unul lângă celălalt, obligaţi să fie atenţi la mulţimea care părea să se mişte haotic prin curte. Unii îi aşteptau pe cei care ieşeau, alţii treceau dintr-o parte într-alta.

— Se pare că toată lumea se desparte greu de locul ăsta, zise Rocio, a cărei expresie se schimbă brusc când omul din faţa ei se dădu la o parte. Ai grijă! ţipă şi-l împinse pe Charles.

În momentul acela, o bubuitură întrerupse brusc forfota şi zgomotul de voci amestecate, care vorbeau pe tonalităţi diferite. Se făcu linişte. Nişte păsări, porumbei poate, începură să fâlfâie nervoase din aripi şi să se ridice de la pământ. Apoi lumea începu să ţipe şi să se arunce pe jos. Împins de Rocio, Charles abia îşi recapătă echilibrul. Nu înţelese ce se întâmpla până nu-şi văzu iubita cu mâna plină de sânge în dreptul stomacului. O prinsese Socrate, care-i strigă printre dinţi: „Ţine-o!" O apucă şi-l văzu pe Socrate cum ţâşneşte în faţă.

Abia atunci îl văzu pe omul din capul scărilor, care ţinea un pistol în mână. Acesta trase o dată înspre Socrate şi făcu stânga-mprejur spre şosea. Se auziră o frână lungă, o bubuitură şi urlete. Charles se lăsă pe vine şi prinse în mâini capul iubitei sale, care-i căzuse în braţe.

Socrate se repezi spre omul cu pistolul, care încercă să mai tragă o dată, dar nu-l nimeri, iar când îl văzu repezindu-se asupra lui, făcu stânga-mprejur. O maşină îl izbi în plin şi-l aruncă pe caldarâm. În cădere, se lovi cu tâmpla de o bornă de beton. Socrate se opri în dreptul lui şi se lăsă pe vine. Omul era mort.

În acel moment, din maşina care-l lovise pe atentator, oprită chiar în dreptul scărilor, se dădu jos un bărbat care începu să zbiere la el:

— Urcați, că s-ar putea să nu fie singur.

În timp ce Socrate îl ajuta pe Charles s-o urce pe Rocio în maşina lui Columbus Clay, acesta striga foarte agitat în telefon. După ce urcară toți, trânti un girofar pe capotă şi porni într-un slalom nebun, fără să țină cont de niciun semn de circulație, prin traficul destul de încărcat al acelei ore.

În spate, Charles, plin de sânge, încerca s-o țină trează pe Rocio. În față, Socrate începuse să-şi smulgă părul din cap. Arunca, din când în când, o privire către sora lui, încerca să îngaime ceva şi se întorcea la loc, cu privirea pierdută. La un moment dat, începu să lovească în bordul maşinii cu picioarele, cât putea de tare, deşi nu prea avea loc să se desfăşoare. Când văzu că nu se putea descărca, lovi tare cu capul în capacul torpedoului, care se deschise, lăsând să cadă un morman de mărunțişuri. Columbus Clay nu-i spuse nimic. Era preocupat să ajungă la spital cât mai repede.

Capitolul 149

Stăteau de aproape cinci ore cu inima strânsă, fiecare în altă parte a sălii de aşteptare. Nimeni nu scosese vreun cuvânt. Lui Socrate îi venea să-l strângă de gât pe Charles. Rocio se aruncase în faţa glonţului care îi era destinat acestuia. De câte ori suferise o nedreptate, Socrate o îndreptase printr-o violenţă extremă. Acum nu-şi putea opri sângele, care dădea în clocot.

În timp ce fugeau, fiecare de câte o parte a tărgii care o ducea pe Rocio în sala de operaţie, fiecare ţinând-o de câte o mână, îi juraseră. Rocio se uitase întâi la fratele ei şi-i spusese în şoaptă:

— Îl iubesc, înţelegi? Promite-mi c-o să ai grijă de el, ca şi când ai avea grijă de mine.

Socrate ezitase o clipă, dar Rocio ridicase vocea:

— Promite-mi. Acum.

— Îţi promit, cedase Socrate.

Apoi se întorsese spre Charles:

— Îl iubesc. A fost singurul, în toată viaţa mea, care a avut grijă de mine. Care m-a iubit necondiţionat. Promite-mi că n-o să-l laşi să facă vreo prostie.

Îi promisese şi Charles.

Se auzi uşa cea mai îndepărtată de la intrarea în sala de aşteptare. Profesorul, care stătea cu spatele, văzu chipul lui Socrate schimonosindu-se. Charles întoarse capul şi o văzu pe Ximena. Înţelese că Socrate urma să se repeadă asupra ei. Se ridică şi-i tăie calea. Ca într-o luptă de cocoşi, îşi împinse pieptul în faţă.

— Ce vrei să faci?

— E responsabilă pentru Rocio. Pe omul ăla, pe cel care a tras, l-am văzut şi pe el la San Pedro Sula. Era un fel de bodyguard acolo. Ca şi pe ea. Fac parte din aceeaşi organizaţie.

— Nu ştii asta, zise Charles.

— Ba da. Ştiu.

— Şi vrei s-o omori aici, în spital? Ce-ar spune Rocio? Măcar lasă-mă să vorbesc cu ea. Poate are o explicație pentru toate astea.

Socrate stătu pe gânduri o clipă, apoi încuviință printr-o zvâcnire din cap. Charles îi făcu semn să se aşeze. Aşteptă până când acesta se pusese la loc pe scaun. Apoi se întoarse şi porni spre Ximena, sub privirea scrutătoare a lui Columbus Clay, care rămăsese acolo, în tot acest timp. O prinse de braț pe agentă şi o scoase din sală. Aceasta fu surprinsă de gestul lui Charles.

— Mă doare, spuse, în timp ce-i dezlipea degetele de brațul ei. Ce naiba crezi că faci?

— Îți salvez viața, zise Charles.

— Îmi salvezi viața?

— Ce cauți aici?

— M-a sunat frizerul ăla şi mi-a spus că era cât pe ce să fii omorât şi că iubita ta a încasat un glonț pentru tine. Am venit cât am putut de repede. Cum adică viața mea e în pericol?

— Fratele ei, Socrate, spune că te-a văzut la San Pedro Sula, într-un fel de casă conspirativă a unei organizații.

Ximena nu ştia ce să spună. Oftă prelung:

— Nu e nicio casă conspirativă. E o casă parohială.

— Dar e sediul unei organizații criminale?

Ximena îl privi mirată pe Charles.

— Da. Unul dintre ele. Cel important e la Copán.

— Cred c-a venit timpul să-ți dai arama pe față. Îmi povesteşti chiar acum tot ce ştii. Sau cu mine nu mai ai ce discuta. Clar?

— OK, zise Ximena. Probabil c-ar fi trebuit să fac asta de la bun început.

— Ascult, zise Charles, care se aşează pe trepte.

— După cum bănuieşti, fac parte din cercurile superioare ale Omnes Libri.

— Eşti una dintre cei şaptezeci şi doi?

Ximena nu răspunse o vreme. După o pauză de gândire, continuă:

— Da. Sunt parte a unui program ultrasecret interagenții, pus la cale de organizația noastră, menit să ne protejeze. Să adune informații de peste tot. Informații potențial periculoase. Nu se ştie cum, dar lumea a început să afle de noi.

— Lumea?

— Un individ foarte puternic şi foarte periculos.

— Îl ştiu? întrebă Charles.

— Da, răspunse Ximena. Se numeşte Patrick Ewing.

— Ia te uită, Ewing. Ăsta e tot ăla cu omul cu mască despre care îmi povestea Socrate?

— Da. La întâlniri poartă o mască tot timpul.

— Ca în romanele alea franțuzeşti de capă şi spadă. Şi de conspirații masonice, ale lui Dumas şi Sue. Nu e cam penibil, Joseph Balsamo ăsta?

— Aşa este el. Excentric. Ca să-i ajung în preajmă, a trebuit să-i dau impresia că lucrez pentru el. Am descoperit o mulțime de lucruri.

— Şi te plăteşte serios pentru asta, nu?

— Da, zise Ximena, dar toți banii îi depun în contul organizației. Am fost crescută pentru biblioteca asta. De generații. Ca şi mama ta. A trebuit să mă prefac a fi omul lui, ca să-i pot controla mişcările. Dar, la un moment dat, a luat-o razna.

— Cum adică?

— Ştie de mult de bibliotecă. Pretinde că secretul ei e cunoscut de pe vremea lui Lincoln. Un strămoş al lui a fost unul dintre sponsori şi un apropiat al preşedintelui. Un mare industriaş. Petrol, căi ferate, oțel. M-a angajat să-l ajut să descopere biblioteca.

— Aşadar, pe de-o parte, îl ajuți s-o găsească, pe de altă parte, îl împiedici s-o descopere. Cum faci asta?

— Până la un moment dat, m-am descurcat. Dar Ewing a pornit chestia asta cu George. Fără să ştie cum avea să sfârşească.

— Cum adică a pornit-o? El l-a omorât pe George?

— Nu cred. Din câte ştiu, s-a opus. Mai sunt forțe în

grupul ăla, care i se opun. El e principalul sponsor. Dar, din câte înțeleg, o grupare concurentă din interior caută o finanțare alternativă.

— Finanțare alternativă? Pentru ce?

— Ei spun că vor să salveze America.

— S-o salveze? De cine?

— De evrei şi de negri, de hispanici şi de homosexuali, de putreziciunea care a cuprins-o.

— Serios?

— Da.

— Ei suni responsabili de atentatul de la Cartagena?

— Ce atentat? întreba Ximena.

Aşadar, nu ştia. Charles nu se aşteptase la asta.

— Nu contează. Continuă.

— Ce atentat? Nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Bat câmpii. Sunt în stare de şoc. Continuă.

Ximena nu credea motivul invocat de profesor, dar preferă să nu insiste.

— Vor să ajungă la putere pe căi legale. Controlează, deocamdată, o mică parte din Partidul Republican. Dar, dacă le iese planul, o să-l mănânce din interior. Redută cu redută.

— Cum?

— O să propună un candidat la preşedinție din afara sistemului. O vedetă media, un om de afaceri. Oricum, un om de extremă dreapta. Uşor de manipulat. Un obsedat de putere, care să le fie recunoscător.

— Cine?

— Nu ştiu nici ei încă. Au mai multe variante. Tatonează.

— Şi cine o să le voteze candidatul?

— Dacă contracandidatul democrat e cine se zvoneşte a fi, are şanse mari să câştige. Te-ai ocupat de campanii electorale. N-ai văzut că ceva nu e în ordine cu democrația, în țara asta?

— La ce te referi?

— Există o distanță din ce în ce mai mare între

spectacolul alegerilor şi circul mediatic care-l precedă. Candidatul nu mai trebuie să fie viabil din punct de vedere politic, să fie decent. Trebuie să fie un *showman* desăvârşit. Lumea votează din ce în ce mai mult circul. Şi pe cei care le spun oamenilor ce vor să audă. Cu atât mai mult dacă e din afara sistemului, pe care oamenii îl percep ca fiind profund corupt şi nedrept. Epoca mandarinatelor se apropie de sfârşit. Nu a existat niciodată o ruptură mai mare între calităţile pe care trebuie să le ai pentru a fi ales şi cele de care ai nevoie ca să conduci o ţară.

— Lumea va vota un circar? Asta spui? Un fascist?

— Da, ei aşa cred. Iar eu sunt convinsă că e posibil.

— Am condus o grămadă de campanii. Inclusiv una prezidenţială, după cum ştii.

Ximena nu-l lăsă să termine de vorbit.

— Da. Acum patru ani. N-ai observat, însă, cât de dramatic s-a schimbul lumea? Corectitudinea politică a început să agaseze populaţia. Adevărul este că rasa albă se simte frustrată. Mai ales în America profundă, care refuză să se modernizeze. Noile tehnologii îi sperie. Tu le-ai folosit cu măiestrie. Mai ales reţelele de socializare. Dar acum, asta se va întoarce împotriva voastră. E, cum zic IT-iştii, momentul 2.0. Când tehnologia ajunge pe mâna unei mulţimi tăcute şi frustrate. Tot mai mulţi dintre oamenii depăşiţi de uriaşul avans tehnologic se simt complet dezrădăcinaţi. Nu mai recunosc lumea în care au crescut şi în spiritul căreia au fost crescuţi. Ştiu asta, pentru că organizaţia are o echipă de sociologi excepţională. Îţi spun: excepţională. Ăştia au măsurat o tendinţă uriaşă de întoarcere la reperele tradiţionale. O atmosferă conservatoare, într-o creştere pe care nu ţi-o poţi imagina. Viaţa lor a devenit imprevizibilă, iar mulţimile Americii profunde nu pot trăi mult într-o atmosferă instabilă şi lipsită de predictibilitate. Pe asta se bazează. Şi cred că au şanse să câştige. Dar nu cred că despre asta voiai să vorbim.

În condiții normale, pe Charles l-ar fi interesat discuția, dar acelea nu erau condiții normale.

— Nu. Revino la Ewing. Spuneai că el a declanşat povestea asta cu George.

— Da. Fără să vrea. A reuşit să-l mituiască ori să-l şantajeze pe unul dintre cărăuşi. Cel care aducea manuscrisele la copiat. Din fericire, un cărăuş habar nu are unde e biblioteca. Primeşte şi el geanta, după o serie de trei schimburi. Foarte complicate. Foarte greu de descoperit şi de urmărit. A înscenat povestea cu taximetristul. Le-au dus la anticariatul domnului Marshall pentru că erau convinşi că i le va arăta fiului său. Tot aşa cum erau convinşi că acesta ți le va arăta ție. Şi că asta îți va trezi gustul pentru acțiune. Te-au studiat. Ştiau că n-o să te laşi până n-o să afli mai multe. Iar răspunsul, pentru tine, era la îndemână. Nu au mizat pe surpriza pe care le-a provocat-o George al tău. Au pus cartea care nu trebuia în geantă. Mă rog, n-au pus-o. Aşa s-a nimerit. Ăsta a început să facă săpături de capul lui, convins că descoperise ceva despre Lincoln. Cărțile n-au mai contat. Ai văzut cum le-a folosit. Au încercat să-l sperie, ca să-l facă să-ți aducă mai repede cărțile alea. Nu-l cunoşteau pe George. Ăsta a fost elementul-surpriză, cel care n-a fost luat în calcul. Accidentul de parcurs. Hazardul.

— Data trecută mi-ai servit o altă poveste.

— Da. Cea oficială. Cea pe care m-a pus Ewing să ți-o spun.

Charles se luă cu mâinile de cap. Se ridică şi făcu câțiva paşi.

— Şi eu ce să cred? Ce mi-ai spus atunci? Sau ce-mi spui acum?

— Am spus că acum îți dezvălui tot adevărul. Ăsta e.

— Şi de ce crede Ewing ăla că eu ştiu unde e biblioteca?

— Pentru că ştie că eşti fiul mamei tale. Care este o legendă pentru Omnes Libri.

— Ştii că mi-a oferit 200 de milioane de dolari ca să-i spun unde e biblioteca?

— Serios? Nu ştiam. Dar nu mă mir㠂. Şi-a cam pierdut răbdarea. Şi începe să facă greşeli. Aşa cum a făcut cu Mabuse.

— Presupunând că e adevărat ceea ce-mi spui, la ce naiba îi trebuie toate cărțile alea? Nici nu sunt convins că ştie să citească foarte bine.

— Nu-i trebuie cărțile.

— Atunci ce?

Ximena nu apucă să răspundă. Columbus Clay deschise uşa şi-l chemă pe Charles înăuntru.

— Tu mai bine rămâi afară, până rezolvăm cu ostilitățile pe aici, îi spuse agentei.

Capitolul 150

Medicul, care tocmai ieşise din sala de operație, le spuse că reuşiseră s-o stabilizeze pe Rocio, dar prognosticul era, deocamdată, rezervat. O veste pe jumătate bună. Socrate spuse ferm că el urma să locuiască acolo până-şi revenea sora sa, dar medicul i-o tăie scurt. Rocio nu putea fi trezită în următoarele câteva zile. Iar vizitele se făceau doar în timpul programului stabilit. Atunci şi numai atunci. În rest, pentru orice lămurire, Columbus Clay avea numărul lui de telefon.

Polițistul îi trase, cu chiu, cu vai, de acolo pe amândoi. Socrate văzu iar negru înaintea ochilor când o zări pe Ximena, dar Charles îl calmă, spunându-i că se înşela în privința ei. Trebuiau să rămână undeva peste noapte. Ximena le spuse că avea cheile de la o casă a celor de la NSA, care era liberă, dar Charles insistă că un coleg al său, profesor la Yale, lăsase cheile în ghiveciul rododendronului din fața casei sale. Şi că o putea folosi tot timpul cât acesta era plecat să predea la o universitate din Tokyo. Ştia şi codul alarmei. Până la urmă, toți fură de acord cu varianta lui Charles.

Casa era imensă. Se aşezară în sufragerie, şi Charles îi servi cu câte un pahar de votcă. Socrate insistă ca Ximena să-i povestească şi lui tot ce ştia şi, pe măsură ce auzea povestea, simțea cum îi creştea tensiunea. Columbus Clay adormi pe fotoliul din sufragerie, iar Charles îl trezi şi-l duse în camera de alături, unde era biroul copiilor. Pe Socrate urma să-l instaleze în dormitorul copiilor, aflat tot la parter, iar el şi Ximena aveau să ia camera de oaspeți şi dormitorul proprietarilor, aflate la etaj. Socrate zise că nu era în stare să se culce şi deschise televizorul. Cei doi îşi terminară băuturile în tăcere, fiecare cu gândurile lui.

Dintr-odată, fața lui Socrate se făcu aspră ca o piatră ponce. Îşi scoase telefonul din buzunar şi ieşi în fața

casei. Acolo, la lumina celor trei becuri care se tot aprindeau şi se stingeau, urmându-i mişcările, căută un număr în agendă şi apăsa iconița verde. Într-un târziu, o voce somnoroasă răspunse monosilabic:

— Când o să vin după tine, n-o să ştii ce te-a lovit, zise Socrate printre dinți.

— Alo, alo, cine e acolo? se auzi vocea lui Keely, care, după ce avusese impresia că visa, se trezi de-a binelea.

— Sunt eu, moartea ta.

— Socrate? Tu eşti? Eşti viu? Ce naiba? Ce tot spui acolo?

Acestuia îi trecu ceva prin cap, aşa că-şi schimbă discursul. Voia să afle ce ştia Keely. Dacă bănuia că el era responsabil pentru zădărnicirea misiunii. Aşa că-şi asumă rolul victimei revoltate.

— Nu, te sun din mormânt. Trădătorule!

— Ce tot spui acolo? Nu înțeleg.

— Dacă nu tu ai trădat, cine, atunci?

Cum vocea de la celălalt capăt nu răspunse, adăugă:

— Toți oamenii mei au fost uciși. Dintr-o lovitură. Nişte trupe de comando au atacat depozitul. Au scos patru gloanțe din mine. Abia am reuşit să mă târăsc de acolo. De ce mă urmăreşti?

— Nu te urmăresc, zise Keely, care începea să înțeleagă ce spunea interlocutorul. De ce spui asta?

— Am venit înapoi să-mi recuperez sora, şi un asasin prăpădit, l-am văzut la voi, un bodyguard de mâna a şaptea, Juanito parcă, a vrut să mă împuşte.

— Să te împuşte? Când?

— Mai devreme.

— Şi ai scăpat?

— Nu, imbecilule, te sun din mormânt. Din iadul în care o să te trag după mine.

Urmă o nouă pauză.

— Nu eu v-am trădat. Mă bucur că eşti bine. Dar nu cu mine ai treabă. Eu sunt fericit că eşti în viață. Eşti unul dintre puținii oameni care au rămas de partea mea. De

trădat, sunt aproape convins, ne-a trădat generalul Flynn. El s-a opus mereu planului meu. Cu vehemență. Iar despre ceea ce spui că s-a întâmplat azi habar n-am. Dar tot el trebuie să fie. El insista că trebuie eliminați de urgență toți cei care au habar de ceva. Inclusiv profesorul.

— Doar el? întrebă Socrate.

— Nu. Cred că şi episcopul. Şi alții. El nu l-ar fi trimis pe Juanito.

— De unde ştii că era Juanito?

— Ai spus tu mai înainte. Şi e singurul care lipseşte de aici.

— Eşti la casa parohială?

— Da. În seara asta e o şedință importantă. Şedința la care o să mi se ia capul.

— La Copán?

— Da.

Socrate nu aşteptă ca interlocutorul să-i mai spună ceva şi închise.

Între timp, Charles realiză că Ximena îşi terminase povestea şi că nu-i spusese de ce căuta Ewing biblioteca. Aceasta nu-i răspunse din prima. Îşi cântărea vorbele.

— Va fi foarte greu de crezut.

— Încearcă-mă. În ultima vreme, nimic nu mai e greu de crezut. Orice chestie mi se pare cu atât mai probabilă, cu cât e mai imposibilă sau ilogică. Aşadar?

— Ewing e convins că biblioteca este adăpostită într-un loc legendar. Un loc care, timp de sute de ani, a tot fost căutat de nenumărați aventurieri, fără succes.

— Ciudad Blanca? întrebă Charles.

— Nu, zise Ximena. El Dorado.

Charles stătea tolănit, sprijinit în cot, dar, când auzi ce spusese agenta, se ridică.

— Mă iei peste picior?

— Nu. E convins că există un lac, pe fundul căruia este adus aur de râurile subterane. Râuri care izvorăsc dintr-

un munte cu nesfârşite rezerve de aur.

— Vorbeşti serios?

Ximena dădu din cap, dar nu mai spuse nimic.

— Şi ăsta e locul unde ar trebui să fie biblioteca?

— Nu ştiu, minți Ximena. Eu n-am fost niciodată acolo.

— Eşti una dintre cele mai importante figuri ale organizației ăsteia. Cum să nu ştii? E adevărat? Există El Dorado?

— El Dorado e o legendă veche de aproape o mie de ani.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Păi, n-am ce să-ți răspund. Ewing e convins că acolo e cea mai bogată rezervă de aur din lume.

Nu mai apucă să întrebe nimic, pentru că Socrate se întoarse. Se înfipse în mijlocul sufrageriei şi zise:

— Mă duc la San Pedro Sula. Cineva trebuie să plătească pentru Rocio. O să le dărâm şandramaua.

— Nu e la Copán şandramaua aia?

— Ba da. Dar întâi trebuie să mă duc până acasă.

Ximena nu ştiu cum să reacționeze şi-şi dădu seama că omul acela nu trebuia enervat. Nu ştia că el îl ucisese pe George, şi pe Olcott, şi pe Penelope. Habar n-avea cine era.

Fără să stea mult pe gânduri, Charles zise:

— Vin cu tine!

Socrate îl privi cu dispreț.

— Ce să faci acolo? Ăla nu e un loc pentru intelectuali fini.

— I-am promis lui Rocio că nu te las singur.

— Şi eu, că o să am grijă de tine.

— Păi, vezi, este o ocazie numai bună.

Socrate îl privi lung şi zise:

— Nici vorbă. Mă duc să mă întind vreo două ore, spuse şi porni spre cameră.

— Fără mine, o să-ți ia două zile să ajungi acolo. Cu mine, câteva ore.

Socrate se opri şi se întoarse spre cei doi:

— Ce vrei să spui?

— Că doamna, aici de față, ne va pune la dispoziție un avion în cel mai scurt timp cu putință.

— Eu? De unde să iau avion?

— Îl suni acum pe Caligari şi-i spui să ne trimită un avion. În două ore ar putea fi aici. Dacă se poate, chiar aici. Pe pajişte. Dacă nu, să ne spună unde să mergem.

— Nu sun pe nimeni. Cu atât mai puțin pe Caligari.

Nu cu două, ci cu patru ore mai târziu, cei doi se îmbarcau în avionul trimis de Caligari, de pe aeroportul Tweet din New Haven. Charles dormise două ore şi reuşise să se refacă. Împrumutase Macbookul prietenului său şi, ca să-şi ia gândurile de la Rocio, se apucă să descarce fotografiile pe care le făcuse la bibliotecă. Reuşi să le aşeze. În fața ochilor avea o hartă în toată regula. Socrate, care-şi pusese, pentru o vreme, fața de dur, începuse să plictisească. Se aşeză în spatele lui Charles, urmărind ce făcea. Când acesta reuşi să reconstituie harta din imaginile plantelor proiectate de pe manuscrisul lui Voynich, îl trecură toți fiorii. Profesorul îl dăduse pe spate, ceea ce lui nu i se prea întâmpla. Simți c-ar fi putut să-l îndrăgească, mai ales dacă sora lui, despre care era sigur că avea să-şi revină, o ținea gala-mațul cu Charles ăsta al ei.

Lui Charles nu-i scăpă reacția lui Socrate, aşa că şarjă, ca să-l impresioneze şi mai tare: calculă, de pe fotografia paginii 113, coordonatele indicate de busolă. Scrise un cârd de semne care-i erau total străine lui Socrate şi, la sfârşit, notă victorios: 14°54’04” N şi 85°55’31” V. Căută pe Google Maps locul care corespundea coordonatelor şi găsi un oraş din regiunea Mosquitia, din Honduras, chiar unde începea jungla. Oraşul se numea Catacamas.

Socrate privi mirat rezultatul la care ajunsese Charles.

— Ce e cu asta?

— De aici începe harta asta, spuse Charles. Îl ştii?

— Da. Nu e un loc prea prietenos. De aici, după ce treci

de Mirador de la Cruz, începe cea mai cruntă junglă de pe tot continentul american Şi chestia aia ce e?

— Ce? întrebă Charles.

— Chestia asta în plus pe busolă? zise Socrate, arătând cu degetul pe ecran.

— Cred că sugerează o deviere spre nord-est de la coordonatele astea.

— Exact. Deci, cea mai apropiată aşezare a fost, atunci când s-a făcut harta, acest Catacamas sau ce sat o fi fost acolo la 1400. Dar drumul şi harta nu pornesc de aici, zise Socrate. Îmi dai voie? întrebă şi luă laptopul în braţe.

Mută puţin harta, făcu nişte calcule, iar în final puse săgeata mouse-ului pe un punct, în mijlocul pădurii tropicale.

— De aici începe harta. Iar aici nu se poate ajunge decât cu un elicopter.

Fu rândul lui Charles să rămână cu gura căscată.

Capitolul 151

— Ce e aici? întrebă Charles, când maşina care-i luase de la aeroport trase în faţa unei porţi uriaşe, la fel de înaltă ca şi gardul de beton care o înconjura.

— Casa mea, răspunse Socrate.

— Locuieşti într-o fortăreaţă?

Uşa se deschise, şi doi oameni cu mitraliere la piept îl salutară pe *O Parteiro.*

În interior, în mijlocul curţii imense, un stâlp de lemn arunca o umbră prelungită pe asfalt, exact cum ar fi făcut-o *gnomon*-ul pomenit în manuscrisul lui Voynich. Până se întreţinu Socrate cu oamenii din curte, o armată întreagă, profesorul studie liniile de dimensiuni variabile, sculptate pe întreaga înălţime a stâlpului.

— Ăsta ce e? îl întrebă pe Socrate, care se apropiase de el.

— Stâlpul infamiei, răspunse acesta şi-l prezentă singurului om cu care se îmbrăţişase. El este Acevedo, mâna mea dreaptă.

După prezentări, intrară în casă. Chiar în salonul vesel decorat de Rocio, a cărei mână Charles o recunoscu, erau scoase cutii întregi de arme.

— Pornim un război? întrebă Charles.

— Da. La casa episcopului. În mod normal, n-ar trebui să avem surprize, dar mai bine să prevenim decât să încercăm să reparăm.

Vru să-i spună lui Charles că era cazul ca el să-i aştepte acolo, dar intui că acesta l-ar fi refuzat vehement.

— Ştii să foloseşti o armă?

— Mult mai bine decât oricine de aici, te asigur.

După privirea amuzată a celorlalţi, Charles îşi dădu seama că spusese un lucru nepotrivit.

— Şi care este arma ta preferată? întrebă Socrate.

— Aş prefera un revolver, dacă se poate. Un Magnum din seria 357 ar fi ideal.

Socrate rămase uimit de răspunsul profesorului.

— Interesantă opțiune. Am ceva perfect, atunci.

Îi făcu semn cu capul unuia dintre oameni, care dispăru pe scări în jos şi se întoarse cu o cutie mare de lemn. Socrate i-o întinse lui Charles.

— E un 357, modelul Magnum 608, cu opt gloanțe. Cilindrul e îmbunătățit, trăgaciul e reglat pentru o cursă mai scurtă, iar mânerul e construit perfect Este o adevărată calamitate arma asta, zise Socrate.

Observă cu uimire felul în care scoase Charles pistolul din cutie. Profesorul se luminase la față, spre surpriza lui Socrate. Îi făcu semn să-l urmeze, după ce omul care-i adusese arma îi mai dădu o gentuță plină cu gloanțe aranjate pe suporturi de forma butoiaşului, pentru o reîncărcare rapidă. Traversară un coridor şi ajunseră într-o sală de conferințe. Toți oamenii din curte se înghesuiau acolo, în jurul unei mese. Aveau în față harta casei parohiale.

— Spune-ne planul, ordonă Socrate.

Un om explică planul de atac. Pe la mijlocul conversației, Charles întrebă:

— La cât de mare e chestia asta, e destul de greu de păzit. N-ar fi mai bine să sărim gardul decât să atacăm poarta principală?

— Partea de sus a gardurilor e din sârmă ghimpată electrificată, i se răspunse.

— Şi camerele unde sunt amplasate? întrebă Charles din nou.

— Nu există camere, îi răspunse cel care explicase operațiunea în detaliu.

— La chestia asta gigantică nu există camere? Cum aşa?

— Episcopul nu crede în tehnologie, răspunse Socrate. Zice că e diavolul. A susținut mereu că nimic nu se compară cu forța brută a unor oameni bine antrenați. Dar eu cred că altul e motivul. Nu vrea să fie înregistrat ce se întâmplă acolo, nici măcar accidental. Cum ziceam,

e mai bine să preîntâmpini.

— Oamenii lui sunt foşti sau actuali traficanţi de droguri. Oameni cu creierul foarte mic. Există pericolul ca unul dintre ăştia să-l trădeze şi să scoată la iveală un disc cu orgiile pe care le organizează cu cei zece doisprezece copii pe care-i găzduieşte.

Pe Charles îl oripilă discursul lui Acevedo, dar nu spuse nimic.

După ce terminară de pus la punct şi ultimele detalii, se urcară în maşini. Înainte de asta, Socrate îl prezentă unui individ cu fizionomie tipică de indian din America Latină.

— El e Carlitos. A fost alături de mine la Cartagena. Şi acesta e fratele său, Manuel. Carlitos va pilota elicopterul care ne va duce la Copán şi apoi în junglă.

Se urcară în maşină. La un moment dat, convoiul opri. Coborî doar Socrate.

— Hai cu mine, îi spuse lui Charles.

Humvee-ul oprise în faţa unei case construite în cel mai pur stil al *palazzo*-urilor din nordul Italiei. Charles îl urmă pe Socrate în curte.

— Casa asta a fost cândva a familiei Visconti, care a deţinut proprietăţi vaste în San Pedro Sula. Inclusiv fabrici. Legenda spune c-au fondat oraşul ăsta şi că şi-au împărţit teritoriile cu Pedro de Alvarado, pe atunci guvernatorul Hondurasului. Iniţial, oraşul a fost construit în altă parte. A fost mutat aici secole mai târziu. La începutul secolului trecut avea zece mii de locuitori. Acum, ceea ce se numeşte zona metropolitană trece de două milioane. Asta, neoficial, pentru că nu se poate face un recensământ serios aici. Familia Visconti e responsabilă de creşterea asta rapidă, pentru că a adus mulţi oameni de afaceri şi a construit fabrici. Ăsta e centrul industrial al ţării. Iar casa am cumpărat-o de la municipalitate, care avea obligaţia s-o transforme în bibliotecă. A fost dorinţa testamentară a proprietarului. După cum vezi, nu i-am schimbat destinaţia. Doar c-am

transformat-o în centru de achiziții de cărți rare. Şi plătim dublu față de prețul pieței. Vine lume aici cu cărți de peste tot din America Latină. Când se strâng prea multe, facem donații.

— Asta pentru că aştepți ceva, nu-i aşa?

— Da, răspunse Socrate. O carte.

— O carte care nu există.

— Mai vedem.

Porniră apoi din nou. Ocoliră casa şi ajunseră într-o grădină spectaculoasă, plină de sculpturi, exact cum trebuie să fi arătat vilele nobililor milanezi în timpul Renaşterii. Se opriră în grădină, în fața a două rânduri de scări care se arcuiau, ca să se întâlnească spre intrarea în casă. Socrate arătă cu degetul.

— În momentul în care am găsit agenda lui George, am înțeles. Chiar dacă lucrurile trecute acolo aveau menirea să-l îndrume pe eventualul spărgător pe o pistă falsă, mi-a amintit de asta şarpele cu pene, cel care înghite un om, zise şi arătă emblema familiei Visconti, sculptată în piatră deasupra uşii. Ciudat, dar până atunci nu făcusem asocierea între cele două. Şi acum îmi dau seama că sunt aproape identice. Atunci am înțeles pentru prima dată cine eşti. Şi am ştiut că tu mă vei duce la întâlnirea cu visul meu.

Capitolul 152

Lăsară maşinile ceva mai jos de porți, paralel cu zidurile înalte ale domeniului, şi se aliniară, lipiți de ziduri, de-o parte şi de cealaltă a porții. Zece într-o parte, zece în alta. Humvee-ul lui Socrate opri în dreptul soneriei. Apăsă.

— Cine e? se auzi o voce.

— *O Parteiro,* răspunse acesta. Sunt aşteptat.

Se auzi un clic şi porțile începură să se mişte. Trecu printre ele, dar nu se duse până în dreptul barierei. Lăsă maşina strategic, astfel încât porțile să nu poată fi închise la loc. Doi oameni apărură la maşină. Unul în fața barierei. Celălalt ieşi din gheretă şi se apropie de geamul lui Socrate. Portarul îl cunoştea foarte bine, îl mai văzuse pe acolo şi, de fiecare dată, i se permisese să intre.

— Nouă nu ne-a spus episcopul nimic.

— Nu cu el trebuie să mă întâlnesc. Mă aşteaptă Keely.

— Trebuie să verific. Deşi au cerut să nu fie deranjați, spuse portarul, făcând stânga-mprejur şi reintrând în gheretă.

Îl văzură amândoi cu telefonul în mână. După câteva clipe, se întoarse.

— Nu răspunde nimeni, spuse acesta. În condițiile astea, o să-l trimit pe Jimenez să întrebe. Dar asta s-ar putea să-l enerveze foarte tare, zise omul, cu subînțeles. Mai ales dacă e în mijlocul… înțelegi ce vreau să spun.

În timp ce rostea ultimele cuvinte, făcu un semn obscen.

— O să facem în aşa fel încât să merite efortul, zise Socrate, şi duse mâna la buzunar, de unde scoase câteva bancnote.

Făcu un gest cu ochii în oglinda retrovizoare. La un moment dat, cu brațul ridicat în aer, dădu drumul bancnotelor. Omul, care nu păru deranjat de gest, se aplecă după bani. În acel moment, Socrate lăsă mâna jos,

brusc. Oamenii săi începură să se reverse, pe o parte şi pe cealaltă a porții. Primul glonț îl doborî pe cel care se aplecase după bani. Tot din spate veni o ploaie de cartuşe care-l făcură pe cel din fața barierei să danseze. Socrate apasă pe accelerație, doborî bariera şi-l izbi şi pe omul care tocmai era ciuruit.

Charles se uită îngrozit în jur. Nu participase niciodată la o acțiune de felul ăsta. În timp ce Humvee-ul zbura spre casă, întrebă, ca pentru a-şi linişti conştiința:

— Ăştia sunt oameni răi, nu?

— Cei mai răi, îi răspunse Socrate.

În spatele lor continuau să se audă împuşcături. Câțiva indivizi, care ieşiseră din posturile de pază, fură seceraţi pe loc. Charles întoarse capul şi văzu cum cădeau.

— Uau! zise, fără să ştie nici el dacă era un strigăt de groază, de admirație sau ca să-şi facă curaj.

O altă maşină apăru în cadrul porții. Patru dintre oamenii lui Socrate săriră în ea şi se apropiară. Doi oameni înarmați ieşiră dintr-un foişor. Căzură şi ei imediat.

Zgomotul de gloanțe se auzea până departe. Îl auziseră şi cei patru paznici care rămăseseră la paza casei. Unul dintre ei începu să tragă din lateral, şi Charles auzi cum câteva gloanțe se izbesc de maşină. Socrate acceleră şi întoarse maşina în doi timpi. Trase două focuri cu pistolul. Drept în frunte. Între timp, un altul ieşise în față, încercând să-şi armeze mitraliera. Socrate sări din maşină şi trase câteva focuri. Ceilalți doi, care ieşiseră şi ei, fură seceraţi de oamenii din a doua maşină. Se făcu liniştе

— Vii? întrebă Socrate, râzând, când îl văzu pe Charles ghemuit, cu mâinile deasupra capului, în fața scaunului.

Oamenii lor coborâseră din maşină şi erau cu ochii în patru. Socrate le făcu semn să rămână acolo.

Între timp, un individ cu o burtă gigantică şi rumen ca un purcel de lapte ieşi pe uşă, să vadă ce se întâmpla. Era complet gol. Halatul, pe care şi-l pusese în grabă, i se

desfăcuse. Începură să apară copiii. Dezbrăcați şi ei. Charles nu înțelegea ce se întâmpla. Socrate se repezi spre bărbat şi, dintr-un singur pumn, îl trânti la pământ. După care îl prinse de ureche şi începu să-l târască după el.

— Ăsta e marele episcop de San Pedro Sula, Eminența Sa pedofilă, Carmelito Ramirez.

Socrate îl izbi cu capul de uşile batante.

— Ce stai acolo, ca o momâie? se răsti la Charles. Ai vrut să cunoşti lumea mea. Poftim.

Îl apucă pe episcop de gulerul halatului şi-l târî în cameră. Acolo îl surprinse pe Keely, care-şi îmbrăcase cămaşa şi-şi căuta pantalonii. Charles intră în cameră. Draperiile roşii, în care bătea soarele, creau o atmosferă de iad. Mai precis, acea zonă unde fierb, la foc continuu, cazanele încinse. Pe canapele, printre perne, erau culcați şase sau şapte copii, complet goi. Cel mai mare nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani. Unii dintre ei încercară să se mişte. Păreau drogați. Pe perne zăceau aruncate câteva pipe cu opiu. Imaginea îl lovi atât de tare pe Charles, că rămase cu gura căscată, iar singurul lucru care-i veni pe limbă fu:

— Sodoma şi Gomora.

— Socrate, zise Keely. În sfârşit.

Dar, în loc de răspuns, o mână de fier se abătu asupra lui şi şeful Cupolei se prăvăli peste perne.

— Ce e? Ce s-a întâmplat? urlă Keely. Opreşte-te.

Dar Socrate îl apucă de păr şi începu să-l târască.

— Ai grijă să nu fugă ăla, îi strigă lui Charles.

După ce fratele lui Rocio dispăru, lăsându-l pe Keely după el, Charles scoase pistolul şi, cu mâna uşor tremurându-i, îl îndreptă spre episcop.

— În curte, zise, proptindu-i țeava în ceată.

Tot aşteptând să se întâmple ceva, mâna îi obosi şi o lăsă mai jos, în fața centurii, îndreptată spre monsenior. Acesta încercă să-i spună ceva, să-i ofere ceva. Să-l mituiască.

— Dacă scoți o vorbă, o singură vorbă, zise Charles, mirat de el însuşi, chiar te împuşc.

Copiii se adunaseră în curte.

— Să mergem, se auzi vocea lui Socrate, care trecu pe lângă el şi se urcă în maşină.

În mână avea un săculeț plin de sânge. Porni motorul, dar, la un moment dat, se întoarse şi-l împuşcă pe episcop în frunte.

— Ce naiba? exclamă Charles.

— Dacă pentru celelalte crime avea justificări – fusese în legitimă apărare –, aceasta i se păru profesorului gratuită.

— Am vrut să-i opresc pe copiii ăştia să comită prima crimă din viața lor.

Charles se uită în jur. Toți copiii, cu cuțite, sau topoare, sau ce mai prinseseră ascuțit în mâini, strânseseră cercul în jurul episcopului. Charles înțelese ce voia să spună Socrate. Dar copiii se repeziră oricum asupra monseniorului prăbuşit şi începură să-l înjunghie şi să-l lovească.

— Din păcate, n-am reuşit, adăugă Socrate, care porni maşina şi se îndreptă cu viteză spre poartă.

Charles, cu capul întors, avu impresia că urmărea o secvență din *Richard al III-lea,* cu Laurence Olivier, în care regele cocoşat era măcelărit pe câmpul de luptă, cu pumnalele. O scenă care devenea din ce în ce mai măruntă, ca o mişcare a camerei de filmat îndepărtându-se, peste care va începe, curând, să curgă genericul de final.

Capitolul 153

Maşinile se regrupaseră şi goneau în şir la marginea oraşului. Intrară într-un ranch nesfârşit şi străbătură drumul până în dreptul unui mic aeroport privat.

— Eşti sigur că mai vrei să vii la Copán? zise Socrate, văzându-i mutra lui Charles. Ce s-a întâmplat aici e o dulce glumă.

Profesorul dădu afirmativ din cap. Inima sa pompa adrenalină într-un ritm care până atunci îi fusese necunoscut.

— Una e să tragi la țintă şi alta – într-un om, spuse Socrate. Dar, dacă ții neapărat, OK.

Ieşiră doi indivizi cu care Socrate stătu de vorbă.

— Încap cel mult şase oameni în fiecare elicopter dintr-astea, dar unul trebuie să aibă o rezervă de combustibil.

Un altul ieşi din clădire cu câteva pachete mari.

— Rucsacuri, zise Socrate, costume din kevlar antişerpi, macete şi arme de junglă. Pentru cinci persoane. Elicopterul ăsta e al nostru. Cu el plecăm în junglă după „vizita" de la Copán.

Să meargă în elicopterul său, Socrate îi alese pe Carlitos, care era pilot, pe Acevedo şi încă doi dintre cei mai devotați oameni ai săi. Charles urma să-i însoțească. Alese alți cinci oameni pentru celălalt elicopter, care i se alăturară pilotului, închiriat odată cu aparatele de zbor.

— Cu tot respectul, zise Carlitos, dar fratele meu merge întotdeauna cu mine.

Socrate fu de acord, aşa că Manuel schimbă locul cu unul din cei doi. Îşi consultă ceasul.

— Mai sunt câteva ore până se întunecă. Luăm aici masa şi aşteptăm ora potrivită. Ceilalți, vă puteți întoarce la vilă.

După ce terminară de mâncat, Acevedo se asigură că nimeni nu-i mai deranja şi se puseră să discute planul. Scoase o harta a zonei şi o întinse pe masă.

— Aici este intrarea care ne interesează pe noi, zise Socrate. O intrare care nu e folosită aproape niciodată, din câte înțeleg. În față, la ora nouă, va începe o ședință mare. Noi trebuie să intrăm prin spate, la zece fix. În mod normal, sunt patru patrule. Două în maşini, două pe jos. Cele din maşini nu patrulează când au loc întâlniri importante. Rămân la heliport şi îi escortează pe oaspeți, pe măsură ce ajung. După care le rămân la dispoziție. Toate forțele de securitate sunt aşezate în față – încercui situl cu un marker. Unei patrule îi trebuie 45 de minute să ajungă de la o intrare la cealaltă. Înțeleg că patrula va ajunge în dreptul intrării noastre la 21:45. Trebuie s-o lăsăm să se îndepărteze. Aşadar, avem o jumătate de oră.

— Câți oameni sunt într-o patrulă de-asta? întrebă cineva.

— Doisprezece, din câte ştiu.

Mare lucru, comentă omul. Dacă ne întâlnim cu ei, nu va fi o problemă.

Se auziră mai multe râsete în sală.

— Poate, reluă Socrate. Dar mai bine ar fi să ocolim o înfruntare directă. În interior, avem de-a face cu cinci paznici. Marea problemă e chestia asta de aici, zise, încercuind locul de intrare. La fiecare intrare, sunt şase stâlpi, dispuşi în cerc. Raza lor de bătaie nu e lungă, dar nu ai cum să ajungi la intrare dacă nu treci prin acest cerc. Stâlpii, înalți de cinci metri, au montate în vârf nişte aparate complexe, care sunt în acelaşi timp camere video, senzori de mişcare, detectoare termice şi nu mai ştiu câte chestii.

— Şi, după ce trecem de ei, intrăm direct pe uşă? întrebă cineva.

— Bună întrebare. Pentru asta e nevoie de cartele speciale. Şi de amprenta palmară a unui individ autorizat.

— Amprentă palmară? întrebă Charles, care ascultase cu atenție.

— Asta nu e o problemă. Am luat-o de la Keely. Ca şi

cardurile de acces. Însă chiar dacă eşti în posesia lor, odată intrat în cerc, sistemul ăla inteligent trebuie să te recunoască. Altfel se declanşează alarma şi intrarea se blochează.

— Şi cum scăpăm de chestia asta? întrebă Acevedo.

— Stâlpii se resetează aleatoriu la anumite intervale. Sistemul se autoverifică şi se reporneşte. Asta se întâmplă cel puțin o dată pe zi, după un algoritm foarte complicat. Dar mai exista două soluții. Poate fi ceruta o restartare din interior, dacă nu funcționează ceva. Totuşi – aici e interesant –, sistemul poate fi restartat şi din exterior. Există un buton roşu, foarte mic, în vârful fiecărui stâlp, pentru ca sistemul să poată fi resetat din afară, sub chestiile alea complicate care arată ca nişte lămpi stradale.

— Şi cum ajungem la butoane? Ne cocoțăm?

— N-avem cum. Există nişte şei speciale pe care le acceptă stâlpii. De alea nu avem cum să facem rost. Trebuie să tragem cu pistolul în butoane.

— Cum adică? întrebă Acevedo.

— Asta e singura soluție.

— Şi nu distrugem butoanele alea cu totul?

— Ba da, dar frumusețea e că, odată atinse, fiecare stâlp se resetează individual.

— Cât durează resetarea aia? Cât timp avem să intrăm? se auzi vocea lui Acevedo

— Trei minute. Dar asta se calculează de la primul stâlp, aşa că trebuie ca toate celelalte să fie stinse într-un interval foarte scurt.

— Cât de mare e butonul ăla? întrebă altcineva.

— Ceva mai mare decât gămălia unui ac. Aşa că trebuie să ne bazăm pe cel mai bun trăgător al nostru. Pedro, aici intri tu în joc. Dacă ratezi o lovitură, suntem terminați.

— Mă ocup eu, se auzi vocea lui Charles.

Se făcu linişte, după care toată lumea începu să râdă. Charles scoase pistolul de la spate şi-l puse pe masă. Toți

cei din sală erau curioşi să vadă ce avea să urmeze.

— Vedeți draperia aia din capătul sălii? De după bar?

Se întoarseră toți. O vedeau.

— În ce se ține?

— Nu se vede până acolo, spuse cineva, aşa că un altul se ridică şi o luă la fugă într-acolo.

— Sunt două sfori foarte subțiri, care țin galeria.

Charles îi dădu timp omului să se întoarcă.

— La ce distanță e? întrebă.

— Douăzeci de metri, zise cineva.

— Mai mult, zise altcineva. Spre treizeci.

— Asta e mai mult decât cinci? întrebă Charles.

Lumea râse din nou, dar Socrate îşi puse, mustrător, o mână în şold.

Profesorul se ridică în picioare şi întinse mâna, cu pistol cu tot. Fixă prima margine, apoi plimbă mâna de mai multe ori de la un capăt în celălalt. După care puse pistolul înapoi pe masă. Se auzi un murmur de dezamăgire. Unii începură din nou să râdă. Însă Charles le făcu semn să tacă.

— Legați-mă la ochi, zise.

— Haide, Charles, termină, se auzi vocea lui Socrate. Mai omori naibii le cineva.

Bineînțeles, din nou se râse.

— Sunteți voi mai căcăcioşi decât mine? întrebă Charles, zeflemitor. Legați-mă la ochi.

Toți îl priviră pe Socrate. Acesta ridică din umeri. Doi dintre oameni se ridicară. Luară o față de masă, o împăturiră, iar unul îl legă la ochi.

— Vede ceva? întrebă celălalt.

Acela făcu semn că nu. Când Charles ridică din nou pistolul, oamenii se grăbiră să se tragă din bătaia acestuia. Se făcu linişte. Charles îndreptă pistolul spre partea stângă a galeriei şi trase. Aceasta se prăbuşi. Zgomotul de Magnum se auzi atât de tare, dublat şi de ecou, în spațiul acela închis, încât tuturor începură să le țiuie urechile. Dar nimeni nu scoase o vorbă. Apoi

Charles mută mâna spre dreapta. Mai trase o dată şi galeria se prăbuşi, cu draperie cu tot, pe podea.

Capitolul 154

În timp ce oamenii îşi puneau la punct echipamentele şi se îndreptau spre elicopter, Socrate aştepta, la intrarea în heliport, să apară şi Charles. Îi făcu semn că voia să-i spună ceva şi-l trase deoparte:

— Trebuie să-ți spun ceva.

— Te ascult, zise Charles.

— E ceva ce nu ți-am spus. Ceva ce cred că este important. Scopul meu nu este s-o răzbun pe Rocio. Sper să-şi revină şi să nu am ce răzbuna. Vreau să opresc organizația asta de imbecili să mai încerce vreodată să se atingă de vreunul dintre noi.

— Just, răspunse Charles. Dar, deşi am discutat foarte clar şi elaborat despre cum intrăm acolo, nu mi-ai spus ce facem, odată ajunşi înăuntru.

— Păi, despre asta voiam să vorbim. Am ales intrarea aia pentru că e cel mai puțin aglomerată în seara asta şi pentru că acolo se află închis un Minotaur.

Socrate rosti mai încet aceste ultime cuvinte, de teamă să nu i se pară caraghios lui Charles.

— Ştiu, răspunse acesta.

— Ştii?

— Da. Adică nu exact, dar ştiu că trebuie să fie unul. De fapt, nu e un animal, ci o maşinărie, construită de organizația asta, care testează războinicul perfect. L-ai văzut cumva?

— Da, răspunse Socrate, uşurat că nu trebuia să-l convingă pe profesor de adevărul celor spuse.

— Şi cum arată?

— L-am văzut de sus, dintr-o lojă de control. Cum sunt alea de pe stadioane. Dar nu poate fi scos pe acolo. Pentru că e ținut într-un labirint.

— Un labirint? I-auzi. Dar ce treabă ai cu el?

— Planul meu e să-l eliberez de acolo. Şi să-l las să facă prăpăd între ei. Ar simplifica lucrurile cu totul.

— Să zicem că reuşim să-i dăm drumul, spuse Charles gânditor. Noi cum scăpăm de acolo?

— Nici aici n-am un plan. Doar inteligența de a mă descurca în teren, pe care mă bazez. Ai vreo idee cum îl scot de acolo?

— Cum îl scoatem, întări Charles. Ai reuşit să vezi forma labirintului din poziția aia, de sus?

— N-am reuşit să-mi dau seama. Erau nişte plăci deasupra. Forma era mascată. Dar Asterion e în centru. L-am văzut.

— Asterion? întrebă Charles. Interesant.

— Da. Toate se leagă. E un personaj al lui Borges.

— E şi de la Borges, dar înainte e chiar Minotaurul din mitologie. Pentru că unul dintre numele sale e Asterion. Numele tatălui adoptiv al regelui Minos, cel care l-a închis în labirint. Apropo de labirint. E o problemă cu mitologia asta. Labirintul originar, cel din Cnossos, este unul dintre cele trei tipuri posibile de labirint, şi e cel mai simplu dintre ele. Aici este o contradicție. Nu există capcane, nu te poți rătăci, nu are o structură arborescentă care să-ți închidă un drum, ca să trebuiască să te întorci şi să găseşti altul. Ăsta este exact ca un fir desfăcut, un labirint care duce inevitabil în centru.

— Ca firul Ariadnei, care-l ajuta pe Tezeu să iasă?

— Da. Dar Tezeu n-are nevoie de fir, pentru că însuşi labirintul e firul. Cum ai intrat, aşa şi ieşi, urmând drumul, chiar dacă acesta se compune circular.

— Aşa de simplu? întrebă Socrate, neîncrezător.

— Da.

— Păi, care ar fi sensul?

— Sensul acestui tip de labirint e dat tocmai de Minotaur. Fără ceea ce reprezintă el, labirintul nu are sens, e o glumă, o joacă de copii. În centrul său, acesta îşi aşteaptă victima.

— Şi, dacă e atât de simplu, de ce nu iese de acolo?

— Bună întrebare. Probabil că legenda vrea să ne spună că e un animal primitiv. Frumos şi puternic. Dar

nu foarte inteligent. Minotaurul e un taur alb, ca să zic aşa.

— Şi ăsta e la fel.

— Zău? Asta e şi mai interesant. Sensul metaforic al legendei se poate intui şi de aici. Minotaurul reprezintă tot ce e mai primitiv şi mai sălbatic. Uciderea lui reprezintă, fără urmă de îndoială, triumful civilizației asupra barbariei. Nu întâmplător, Tezeu, cel care-l ucide, este fondatorul Atenei, care trebuie văzută ca esență a civilizației, în comparație cu Creta, care e totuna cu barbaria. Atena, în viziunea legendei, e Grecia. Şi Grecia e perfecțiunea.

— Şi celelalte două?

— Alea nu contează. Unul e mai complicat. E labirintul arborescent al Evului Mediu, plin de drumuri fără ieşire, unde numai unul e cel corect. Iar al treilea este unul cu structură de rizom. O țesătură de noduri care se autoreproduc şi se autogenerează. Dar ăsta e aproape imposibil de redat fizic. Nu poate fi decât unul din primele două. Şi, cum restul poveştii corespunde, trebuie să ne rugăm să fie cel dintâi. S-ar putea să te trezeşti erou civilizator, râse Charles.

Socrate rămase pe gânduri. Charles nu era convins că pricepuse ironia.

— Mai e ceva. Dacă presupunerea noastră cu labirintul e corectă, cum se face că războinicul ăsta nu iese de acolo, să facă prăpăd?

— Pentru că e în stare de repaus, aşa am înțeles de la Keely. Ca să-l porneşti trebuie să-i bagi un card undeva la ceafă şi să tastezi un cod.

— Presupun că le ai şi pe astea. Dar cum îi ordoni ce să facă? Şi cum îl opreşti?

— Înțeleg că există un sistem care-l coordonează prin satelit. Din laboratoarele de la Copán.

— Aşa că, pur şi simplu, o să-l enervezi sau cum?

— Are un instinct de criminal. Să sperăm că ai dreptate cu labirintul. Asta nu mi-a mai dat prin cap să

întreb. Şi dacă o s-avem surpriza, mai zise Socrate, care pornise deja cu paşi mari spre elicopter, că Minotaurul aproape că nu s-a apărat deloc?

Capitolul 155

Toată lumea era adunată în sala mare a cupolei. Lipseau Gun Flynn, care se afla în avionul de întoarcere de la Roma, şi omul cu faţa arsă, omul cel mai de încredere al generalului, care nu fuseseră anunţaţi. Keely parcă intrase în pământ. Şedinţa fusese organizată chiar de el. Şi acum era de negăsit. Ideea şedinţei era să împiedice preluarea puterii de către aripa generalului, care anunţase el însuşi o altă şedinţă, pentru zilele următoare. Chiar dacă susţinătorii părţii celeilalte erau de faţă, Ewing era convins că putea să-i atragă de partea sa. Hotărârâ să înceapă fără Keely. Omul cu mască se aşezase în capul mesei, acolo unde stătea de obicei conducătorul organizaţiei, şi începuse întâlnirea cu un gest teatral. Îşi dăduse jos masca. Toată lumea îl recunoscuse pe unul dintre cei mai bogaţi oameni ai planetei.

Cele două elicoptere se lăsară uşor la marginea de sud a luminişului. Socrate le ordonă piloţilor să rămână pe loc, pentru a putea decola repede, în caz de forţă majoră. Oricum, pilotul închiriat nu avea de gând să coboare din aparat. Ceilalţi zece traversară pajiştea care-i despărţea de intrare. Ajunseră în preajma celor şase stâlpi, care păreau simple instalaţii de iluminat. În centrul lor se căsca o intrare ca o pâlnie, la capătul căreia se afla uşa de acces în bunkerul îngropat în pământ, bine ascuns de ochii oricărui curios. Charles urma să tragă împotriva luminii.

— Să te văd acum, îi spuse Socrate.

Acesta ţinti şi trase. Se auzi focul. Zgomotul se multiplică în liniştea nopţii. În câteva secunde, ledurile roşii şi verzi ale aparatului din vârf se făcură albastre, semn că începuse resetarea, iar lumina se stinse. Socrate dădu satisfăcut din cap. Rând pe rând, fără să ezite,

Charles le nimeri pe toate. Coborâră spre uşă. Socrate scoase din săculeţul însângerat o mână retezată şi o propti pe suprafaţa translucidă a zidului. Charles înţelese că era mâna lui Keely. Privi îngrozit, dar un zgomot îi întrerupse firul gândurilor. La apropierea mâinii, zona translucidă se aprinse şi conturul unei palme apăru pe perete. Socrate aşeză mâna lui Keely exact pe contur. Se deschise o fantă, în care introduse unul dintre carduri, apoi apăru o bucată de zid, care se transformă în ecran, o tastatură virtuală, pe care tastă un cod. În final, se deschise o altă fantă, în care introduse şi al doilea card. Câteva secunde nu se întâmplă nimic. Într-un târziu, se auzi un clic şi uşa începu să se deschidă încet.

Din stânga lor se auziră două împuşcături şi doi dintre oameni căzură seceraţi. Una dintre patrule ajunsese mai devreme la faţa locului. Oamenii argentinianului începură să tragă spre întuneric şi formară un cerc viu în jurul acestuia şi al lui Charles. Socrate încercă să grăbească deschiderea uşii. În faţă, în dreptul uşii întredeschise, un gardian cu pistolul în mână trase. Socrate se ghemui de durere, dar Acevedo reacţiona repede. Întinse mâna cu mitraliera peste capul şefului său şi goli un încărcător întreg. Patru dintre paznici căzură, iar Socrate, care izbuti să se ridice, împuşcă un al cincilea.

Afară se trăgea încontinuu. Încă doi oameni căzură. Habar n-aveau în cine trăgeau şi cine trăgea spre ei, pentru că nu se vedea nimic.

— Trebuie să facem ceva! urlă Pedro. Mult nu mai rezistăm.

Uşa nu se deschise de tot. Se blocase într-unul dintre cadavrele paznicilor. Socrate îl trase pe Acevedo spre el şi-i spuse ceva la ureche. Acesta se dădu în spate şi le urlă celorlalţi:

— Ne întoarcem la elicoptere! Formaţie de acoperire.

Charles nu înţelese ce se întâmpla şi forţă intrarea. Dar Socrate îl prinse de cap, cu mâna plină de sânge, şi-i spuse:

— Trebuie să pleci acum. Altfel tot efortul ăsta va fi fost de prisos.

— Ce vorbeşti? Nu plec nicăieri, zise Charles. Vin cu tine.

— Nu, i-o tăie Socrate, în timp ce se schimonosea de durere şi ducea mâna la stomac. Du-te şi găseşte biblioteca. Pentru mine. Şi ai grijă de Rocio. Dacă-i faci ceva, o să vin să te bântui.

Totuşi, Charles împingea uşa în continuare.

— Eu i-am omorât pe George şi pe logodnica lui, zise Socrate.

Profesorul rămase blocat pentru câteva clipe. Timp suficient pentru ca Acevedo să-l apuce de guler şi să-l tragă afară, în vreme ce Socrate împingea uşa, închizând-o de tot.

— Fugi! urlă Acevedo, a cărui mitralieră scuipa gloanțe în toate părțile.

O luară cu toții la fugă. Pedro şi Armendariz le acopereau retragerea. Un glonț îi seceră carotida lui Pedro. Celălalt bărbat porni şi el spre elicopter, dar fu nimerit în spate şi se prăbuşi. Charles, Acevedo şi Manuel ajunseră la elicopter. Apăru o maşină, din care începu să se tragă. Pilotul celuilalt elicopter se ridică de la sol, fără să aştepte. Câteva gloanțe îl nimeriră, pilotul fu ucis, iar elicopterul începu să cadă oblic şi se prăbuşi chiar deasupra maşinii din care se trăgea. Timp suficient pentru Carlitos ca să dispară în zare cu cei trei supraviețuitori.

Capitolul 156

În timp ce profesorul, încă în stare de şoc, privea în jos, cum se îndepărta Copánul şi, odată cu el, şi fratele iubitei, pe care nu ştia cum ar mai fi putut-o privi în ochi, Socrate intră în labirint. Nu întâmpină opoziție de niciun fel. Înainta în spirală, apropiindu-se de centru. Exact aşa cum prevăzuse Charles.

Înainte de centru, se opri. Scoase uşor capul pe după perete. Minotaurul alb era acolo, nemişcat, ca o statuie antică. Se apropie de el şi-l atinse. Nici o reacție. Îl ocoli şi-i descoperi ceafa. Introduse în ea ultimul card luat de la Keely. Apoi tastă codul. Nu ştia cât timp avea la dispoziție până se activa monstrul. Se dădu în spate. Se ascunse din nou după perete. Nu se întâmplă nimic. Tocmai când vru să se apropie din nou de el, să verifice dacă nu cumva făcuse ceva greşit, se auzi un zgomot, ca de computer care porneşte. Minotaurul îl privi, cu ochii aproape în flăcări. Scoase un muget îngrozitor. Socrate trase spre el un foc de armă şi o luă la fugă. Se opri după câțiva metri, ca să fie sigur că acesta îl urma. Nu auzi nimic. Se pregătea să se întoarcă din nou, când auzi un huruit îngrozitor şi simți pământul zguduindu-se. Animalul pornise. Când ieşi din labirint, deschise larg uşa care despărțea labirintul de restul complexului. Se urcă pe unul dintre vehiculele pe pernă de aer şi o luă pe coridor în sus. Toate sălile erau închise. Nu era nimeni acolo, exact aşa cum îi spusese Keely că se întâmpla în serile în care aveau loc şedințele Cupolei.

Animalul prinsese viteză şi aproape că-l ajunse pe Socrate, care abia avu timp să se arunce prin poarta de siguranță. Minotaurul se repezi în poartă, dar era prea mare şi nu putea să treacă şi el. Începu să mugească îngrozitor şi să zguduie instalația. Dacă animalul nu ar fi reuşit să treacă, efortul său ar fi fost în zadar. Aşa că puse mâna pe el, încercând să-l răsucească, dar una

dintre mâinile creaturii îi prinse brațul stâng şi trase. Socrate urlă de durere. Aproape că-i smulsese mâna, care atârna ca o cârpă. După câteva zdruncinături, poarta cedă. Din față apărură bodyguarzii, treziți din letargie de zgomotul infernal. Socrate o luă la fugă şi trecu printre ei. Aceştia nu reacționară. Aveau în față o problemă mult mai mare. Începură să tragă în animalul care se apropia. După cincizeci de metri, Socrate ajunse în sala de şedințe. Oamenii Cupolei nu înțelegeau ce se întâmpla. Se ridicaseră cu toții în picioare, îngroziți de zgomotele care veneau dinspre coridor.

— Ăsta e sfârşitul vostru! urlă Socrate, care se aruncă sub masă tocmai în momentul în care Minotaurul, după ce-i rupsese în bucăți pe toți cei şase bodyguarzi, intră în sală.

Socrate îi auzea respirația. Îl simțea cum se apropia de masă. Timp de câteva momente se lăsă o linişte mormântală. Apoi se dezlănțui iadul. Minotaurul făcea bucăți pe cine prindea în cale Cei din spatele sălii se repeziră spre uşa de ieşire dinspre ruine. Dar fură seceraţi de soldații care trăgeau îngroziți în animalul acela sinistru, care rupea câte două capete deodată. Văzând că nu cădea, soldații o luară şi ei la fugă în sus, printre ruine. Împuşcat în ambele picioare, Ewing se târa în genunchi. De sub masă, Socrate văzu cum Minotaurul îi prinde capul în gură şi i-l smulge dintr-o singură mişcare. „Creatura îşi ucide creatorul", gândi Socrate despre această combinație de golem cu omul lui Frankenstein.

Câteva secunde, şi toată lumea era moartă. Cu o mână pe care n-o putea folosi şi cu o gaură în stomac, Socrate simți cum îl lăsau puterile. Speră ca animalul s-o ia pe scări în sus, după soldați. Dar acesta se întoarse spre el. Rupse masa în două dintr-o lovitură şi aruncă în dreapta şi în stânga, înspre pereți, cele două jumătăți.

Socrate duse mâna la geantă şi începu să urle, în timp ce scotocea prin ea:

— Un Minotaur mă sfâşie! Dar eu sunt Minotaurul. Şi labirintul. Şi propriul meu Tezeu! Spre nenorocirea mea, zise, în timp ce scotea cuiul grenadei, eu sunt Socrate. Şi ăsta e sfârşitul.

După care îşi băgă vârful grenadei în gură şi se repezi cu capul în gura monstrului. Mai apucă să se gândească la ceva frumos, în clipa dinaintea exploziei. Îşi recită în cap versurile preferate. Din Borges, de buna seamă:

Si (como afirma el griego en el Cratilo)
el nombre es arquetipo de la cosa
en las letras de „rosa" está la rosa
y todo el Nilo en la palabra „Nilo".{40}

Capitolul 157

Gun Flynn considera un succes întâlnirea de la Roma. În avionul care-l aducea înapoi reluă raționamentul legat de apariția scheletelor. Aruncă o privire pe hartă.

Dacă prezumția lui era corectă, următorul schelet – şi ultimul care urma să apară – era al tatălui său, probabil singurul criminal de război îngropat în cimitirul Magnolia din Charleston. Exista posibilitatea ca şi al şaselea schelet să fie adus din altă parte şi acest ultim loc să fie ales doar pentru că închidea steaua lui David. Dar i se păru mai probabil ca restul cadavrelor să fi fost mutate tocmai ca să se potrivească pe conturul acela simbolic.

Tot aşa cum exista posibilitatea ca scheletul să fie afişat pe unul dintre zidurile celorlalte cimitire din localitate. Dar nu putea să-şi asume riscul.

Acum, că bănuia care era locul, trebuia să-şi dea seama cam în ce zi urma să se producă evenimentul. Ar fi putut pune nişte soldaţi să păzească mormântul tatălui său, dar o astfel de atenţie n-ar fi fost de dorit. Oamenii vorbesc, îşi pun întrebări. Îşi spuse că, dacă exista o regulă a plasării scheletelor, trebuia să existe şi un indiciu al frecvenţei apariţiei lor. Îşi notă datele la care fuseseră descoperite acestea. Ultimul apăruse la Rockville pe 18 aprilie, cel anterior pe 13, la Tallahassee, cel dinaintea lui pe data de 6 a aceleiaşi luni, cel de-al doilea pe 26 martie, iar cel dintâi fusese afişat în Mountain View pe 13 martie. Privi intens bucata de hârtie pe care-şi notase datele. Nu ştia cum să abordeze chestiunea. Era convins ca datele aveau o semnificaţie. Ceva mistic.

Apărea de două ori numărul 13. De asemenea, 26 era 13 ori doi, iar 18, 13 plus 5. Se tot învârti în jurul cifrelor, dar nu găsi nimic satisfăcător. Dacă era vorba despre o interpretare cabalistă, în care fiecare literă e notată cu un număr, şi trebuia să facă adunări sau scăderi ca să ajungă la vreun cuvânt, operaţiunea inversă era aproape imposibilă fără un reper.

Aproape că se lăsase păgubaş şi se gândi să apeleze la un specialist în mistica iudaică, dar îi veni o altă idee. Observă că distanţele dintre cele cinci evenimente se scurtau odată cu fiecare dintre ele. 13 zile de la primul la al doilea. Din nou 13! 11 zile de la al doilea la al treilea, 7 între următoarele două şi 5 între penultimul şi ultimul. Aşadar, avea în faţă un şir: 13, 11, 7, 5.

A cincea cifră lipsea. Dintr-odată, se lumină la faţă. Şirul era compus din numere prime. În ordine inversă. Asta nu putea să însemne decât că următoarea cifră era 3. Adică pe 21 aprilie. Asta era în ziua următoare.

Capitolul 158

Se luminase de ziuă când elicopterul ateriză la punctul indicat de Charles pe hartă. Epuizat şi îngrozit de ziua dinainte, adormise. Într-un târziu, îl trezise Acevedo, care voia să ştie exact unde trebuia să coboare aparatul de zbor. Simțea că-i arde fața. Când coborî, îşi turnă o sticlă întreagă de apă în cap. Şi, într-un fel anume, reuşi să apese butonul Reset pe care-l avea ascuns adânc în personalitatea sa. Aşa reuşea să-şi revină în situațiile cele mai dificile.

Acevedo îl puse să-şi schimbe hainele cu cele din pachete. Cizme înalte şi groase, salopetă fosforescentă şi mănuşi. Îi trânti în spate un rucsac. Charles îşi atârnă o macetă la brâu şi-şi încărcă pistolul.

— Ce să fac eu cu mănuşile astea? Trebuie să manevrez harta de pe telefon cu degetul.

— Jungla asta e foarte periculoasă. Mănuşile sunt obligatorii.

— Periculoasă?

— Şi încă cum! Să începem cu şerpii. Unii dintre cei mai îngrozitori. Barbă-galbenă e cel mai sinistru dintre ei. Atacă imediat. Nici măcar nu se ascunde. E cea mai rapidă şi agresivă reptilă. Mai sunt şi alte feluri. Dacă avem noroc, nu la fel de mortali ca ăsta. Ca să nu mai vorbim de scorpioni, căpuşe şi alte tipuri de insecte. Dacă sunt infectate, poți să paralizezi. E un țânțar anume care transmite lepra albă. Dacă te-a pişcat, în câteva ore începi să dezlipeşti chestii de pe tine.

— Ce chestii? întrebă Charles, îngrozit.

Povestea cu şerpii îi stoarse orice urmă de sânge din obraji. Herpetofobia sa era foarte serioasă. Nu putea vedea o reptilă nici măcar la televizor fără să aibă coşmaruri nopți la rând. Dintre toate chinurile şi pericolele, pentru el ăsta era cel mai îngrozitor. Deşi corpul îi fusese scuturat de un fior electric, nu zise nimic.

— Urechile. Nasul. Câte un deget.

Charles îl privi îngrozit pe Acevedo.

— Dacă vrei să renunțăm, zise acesta, trebuie să spui acum. Eşti pal ca un mort.

— Nu. Nu renunțăm. Dar bateria telefonului ăstuia e pe terminate. Nu ştiu cum o să ne orientăm fără hartă.

— E imposibil. O să fie greu şi cu harta aia. Dar avem baterii pentru două zile. Uite, ataşeaz-o pe-asta – şi-i întinse un încărcător portabil, pe care Charles îl ataşă de telefon.

Se pregătiră şi ceilalți. Luară şi două corturi.

— O să dormim acolo? întrebă Carlitos.

— Să sperăm că nu va fi nevoie. Noaptea e cel mai periculos. Aveți grijă dacă trebuie să vă faceți nevoile. Fără pudibonderii. Mai bine ne vedem unii pe alții decât să vă îndepărtați de grup.

Charles îl privea cu admirație pe Acevedo. Părea să ştie despre ce vorbea. Pe de altă parte, pe chipurile celor doi frați columbieni nu se citea chiar încântare.

— Şi astea ce sunt?

— Astea sunt costume şi plăci din kevlar. Indiferent ce se întâmplă, trebuie să le punem pe noi când ne oprim. Din păcate, nu putem umbla cu ele. Dar protecțiile astea pentru picioare, tot din kevlar, este obligatoriu să le îmbrăcăm. Mare grijă la ce atingeți. Mai precis, nu atingeți nici măcar o frunză. Eu merg în față, cu Manuel, şi tăiem prin verdeață cu maceta. Tu urmăreşti harta, mereu în spatele nostru. Iar Carlitos închide coloana. Nu vă depărtați la mai mult de doi metri unul de altul.

— Şi cu elicopterul ce facem?

— Îl lăsăm aici, ca să avem cu ce ne întoarce. Dacă ne întoarcem.

Porniră la drum. Acevedo dicta ritmul. Tăia din plante şi-i indica lui Manuel unde să defrişeze. Din spate, Charles le dicta direcția. După o jumătate de oră de mers, pădurea tropicală devenise atât de deasă, încât lupta cu vegetația devenise anevoioasă. Înaintau foarte încet.

— Nu înțeleg, zise Charles, ăsta n-ar trebui să fie un drum pe care să se poată circula? Sau n-a mai trecut nimeni pe aici de sute de ani? Nu există nici măcar urma unei cărări.

— Pădurea asta trăieşte, îi răspunse Acevedo. Dacă faci o defrişare astăzi, în câteva zile totul e la loc. Pământul se mişcă. La fel şi plantele.

La un moment dat, Charles le spuse să se oprească.

— Nu mă mai pot orienta pe hartă. Chestiile astea ar trebui să fie repere de drum. Nu recunosc nimic în teren.

— Foloseşte busola. Înțeleg că eşti matematician. Fă calculul unghiurilor şi orientează-te în felul ăsta. Dacă nu ne-am rătăcit deja, zise Acevedo, indicând cu degetul pe telefonul lui Charles, aici e un pârâu şi scăpăm de vegetație.

Umblară încă ore bune. Erau leoarcă. Lui Charles îi curgea transpirația în ochi şi abia mai vedea.

— Cred că ne-am rătăcit, zise dezamăgit şi se opri. Dar, exact în acel moment, se văzu mai multă lumină în față şi se auzi susurul unui pârâu.

— Ba nu, zise Acevedo. Mai e puțin!

În scurt timp ajunseră pe malul unei ape

— Întindeți foaia de cort. Mare atenție pe ce vă aşezați, le spuse Acevedo.

Scoaseră nişte sendvişuri din geantă. La un moment dat, Manuel începu să urle. Toți săriră în picioare, iar Acevedo cercetă locul cu atenție.

— Ce e?

— Am auzit cum se mişcau frunzele. E ceva acolo.

— Nu e nimic. Doar vântul, zise Acevedo. Atenție, unul dintre pericole este că ne putem pierde mințile – şi-i ceru harta lui Charles. După ce e aici, am făcut un sfert din drum. Următorul popas îl facem aici. E o formațiune muntoasă, zise, indicându-i ceva pe hartă lui Charles. Vezi?

— Da.

Umblară până aproape se prăbuşiră din cauza

epuizării. Căldura, umezeala, frica şi precauţia cu care trebuia să facă fiecare pas storseseră din ei orice urmă de vlagă.

— N-ar fi trebuit să ajungem deja la stâncile alea? întrebă Charles.

Acevedo luă harta şi o întoarse pe toate părţile.

— Am deviat de la traseu. Trebuie să ne întoarcem în punctul ăsta.

— Am deviat? Am deviat? începu să strige Manuel. Nu mai vreau. Nu vreau să mor aici. Eu mă întorc.

Acevedo se apropie de el şi-l apucă de guler. Carlitos se repezi să-şi apere fratele. În acel moment se auzi o foşnitură, şi Carlitos începu să urle:

— M-a muşcat ceva! M-a muşcat ceva!

Acevedo, cu pistolul în mână, se uită mai întâi la picioare. Apoi în jur. Nu era nimic. Se uită la piciorul lui Carlitos. Avea o gaură în cizmă.

— Nu te mişca, zise Acevedo.

Omul înmărmurise. Îi atinse cizma cu piciorul. Se aplecă şi smulse ceva din cizmă.

— E un spin, zise Acevedo. Uite, din tufa asta, de aici.

— Vreau să mă întorc, zise Manuel, vreau să ne întoarcem.

Acevedo reveni la poziţia iniţială. Îl apucă din nou de guler.

— Suntem aproape la jumătatea drumului. Dacă te întorci singur, presupunând că mai găseşti drumul înapoi, oricum o să mori.

Manuel se trânti pe jos, dar Acevedo îl prinse de breteaua rucsacului şi-l ridică.

— Asta să nu mai faci niciodată! Ai înţeles?

Scurta criză trecu. Reuşiră să regăsească drumul şi să ajungă la stâncă.

— Eu nu mai pot, zise Manuel, tremurând. Mergem de mai mult de douăşpe ore.

Îşi pregătiră cu atenţie locul şi se aşezară.

— Am ajuns la jumătatea drumului. Mai avem încă pe

atât de mers.

— Dacă nu ne rătăcim, se tângui Manuel. Nu mai pot. Pur şi simplu, nu mai pot.

— Tot o să ne ia douăsprezece ore. Şi să umbli noaptea e sinucidere. Ne oprim şi mâine reluăm. E destul de bine aici.

Se apucară să instaleze corturile. Se asigurară că nu existau pericole imediate. Îl ajutară pe Carlitos să-şi scoată cizma. Piciorul îi era foarte umflat, iar ciorapul, plin de sânge. Acevedo îl învăță pe Manuel cum să-i curețe rana fratelui său.

Capitolul 159

La unsprezece şi treizeci de minute, Gun Flynn coborî din maşină, însoțit de doi dintre cei mai de încredere soldați ai săi. Antrenați în Forțele Speciale, puteau pune la pământ, fiecare, câte o mică armată. Lăsară maşina pe o stradă lăturalnică şi porniră pe jos, pe lângă ziduri. Cimitirul Magnolia se întindea pe o suprafață de 130 de acri de teren, aşa că fură nevoiți să intre pe poarta cea mai apropiată de mormântul tatălui generalului. Ocoliră lacul prin partea de sud, trecură prin Cercul Păsării şi se opriră în fața Casei Orfanilor. Aici Gun Flynn le indică mormântul, arătând cu degetul. Unul dintre soldați verifică zona din jur. Era sigură. Încă nu era miezul nopții, aşa încât generalul decise să se apropie şi el de mormântul tatălui său. Se uită în jur şi hotărî să se ascundă fiecare în altă parte, la o distanță rezonabilă, în aşa fel încât să cuprindă cu privirea cât mai mult din cimitir şi să nu scape din ochi mormântul bătrânului nazist. Chiar când terminară de vorbit, se auzi un fâşâit scurt. Primul dintre soldați duse mâna la gât şi se prăbuşi. Al doilea nu apucă să reacționeze, că şi el căzu la pământ.

— Ia mâna de pe pistol, se auzi o voce de undeva, din spate. În genunchi, mâinile întinse în sus, deasupra capului!

Generalul se execută. Auzi în spatele lui paşi care se apropiau. Simți cum țeava unei arme i se proptea în creştet.

— Şi acum, uşor, cu mâna stângă, scoate pistolul cu brațul întins. Foloseşte doar două degete.

Ca să fie şi mai convingătoare, vocea propti pistolul şi mai tare în capul generalului. Acesta se execută. După ce-i luă pistolul şi-l azvârli cât mai departe, bărbatul îl împinse pe general cu burta la pământ. Îi trase, una câte una, mâinile la spate şi-i puse cătuşe. Apoi duse mâna la

piciorul acestuia, de unde scoase arma de rezervă.

— Sunt arestat? întrebă generalul. Pentru ce?

— Acum te poți ridica în genunchi, zise omul, fără să-i răspundă la întrebare.

Îl ocoli, cu pistolul îndreptat spre el, şi se opri la câțiva paşi în fața lui.

— Oamenii tăi sunt OK, în caz că te interesează. Deşi, cunoscându-te, mă îndoiesc. O să se trezească peste câteva ore, cu o durere de cap. Atât.

— Mă cunoşti? întrebă generalul, măsurându-l pe individ de sus până jos.

Generalul, în genunchi, era aproape la fel de înalt ca omul din fața lui în picioare. Apoi adăugă:

— Eu nu te cunosc pe tine.

— Aşa e, râse bărbatul. A trecut foarte mult timp.

— Trebuie să fie o confuzie. Eu nu uit niciodată o față. Uite, dacă e vorba despre taică-meu, înțeleg, ai descoperit cine era. Poate că nici n-a fost aşa de greu. Dar cu mine nu ai nimic. Aşa că dezgroapă-l, dacă vrei, fă-ți numărul şi pe mine lasă-mă în pace.

— Hm, zise omul. Nu încerci să mă mituieşti? Să mă convingi altfel? Niciun efort? Cât de mic?

— Nu cred c-ai făcut farsa asta complicată ca să şantajezi un om care, oricum, nu e foarte bogat.

— Serios? Dar cu banii lui taică-tău ce-ai făcut? Aurul din dinții prizonierilor, pe care l-ai recuperat din banca aia elvețiană şi pe care l-ai transformat în lingouri, unde e?

Gun Flynn nu răspunse nimic, aşa încât celălalt continuă:

— Ai cumva nevoie să-ți finanțezi organizația aia de căcat? Pentru visul tău? Ziua în care naziştii o să bată pas de gâscă în fața Capitoliului? Nu-ți ajung sau i-ai cheltuit, de-ai avut nevoie să-l şantajezi pe *Hitlerjunge* Ratzinger, care acum e *Hitlersehralte*{41}*?* Ştii ce mă distrează? Deşi împărtăşiți aceleaşi vise, nu mai împărțiți acelaşi pat. Totul pentru bani?

— Pentru o cauză mai bună, răspunse Flynn, fără să-şi piardă calmul. Nu discut cu tine chestii ideologice.

— Atunci omoară-mă sau spune-mi ce vrei.

— Să te omor? Vai de mine. Asta înseamnă că cei treizeci şi cinci de ani de când te caut au fost în van.

— Treizeci şi cinci de ani? Trebuie că ți-am făcut ceva foarte rău dacă mă urmăreşti de atât timp. Şi nici foarte capabil nu eşti. Nu e bine să trăieşti cu obsesii. Îmi spui odată cine eşti şi ce vrei de la mine?

Aroganța generalului nu-l scoase pe bărbat din calmul său.

— Mă cheamă Isidor Paramodi, zise omul, aşteptând reacția generalului.

La auzul numelui, acestuia nu-i tresari niciun muşchi de pe față.

— Ar trebui să-mi spună ceva numele ăsta? Trebuie să fie o confuzie.

— Nicio confuzie, ridică tonul Columbus Clay. Înțeleg, joci bine teatru, dar nu cred că-l poți uita pe omul căruia i-ai ucis tatăl, când era doar un copil, şi pe care l-ai aruncat în închisoare pentru foarte mult timp. Aşa e, domnule Gonzalo Fernandez? Sau ar trebui să-ți spun Gunther DeWolf, fiul lui Thomas DeWolf, măcelarul de la Treblinka? Mi-a trebuit mult să te găsesc, pentru că mi-a luat ceva timp să-mi fac un rost, după ce am ieşit, mult mai devreme decât te aşteptai, din închisoarea aia. Şi, în plus, recunosc, te-ai ascuns bine. Am aflat cine eşti, dar a fost aproape imposibil să dau de tine. După care m-am gândii să apelez la o modalitate mult mai simplă. O vorbă în latineşte, a lui Spinoza, m-a făcut să mă gândesc la asta: *Ordo et connexio idearum idem est ac ordo et connexio rerum.* Adică ordinea şi legăturile gândurilor sunt identice cu cele ale lucrurilor. Dacă asta e adevărat, înseamnă că faptele noastre urmează gândurile noastre, adică o logică anume. Clară. E modalitatea prin care polițistul îl găseşte întotdeauna pe asasin. Dacă lucrurile au o logică a lor, tot ce trebuie să faci este să intri în

mintea celui pe care vrei să-l prinzi.

— Şi eu sunt asasinul?

— Nu. Eşti poliţistul. Am fost generos cu tine şi ţi-am dat rolul ăsta. Pentru că, dacă poliţistul poate gândi aşa cum gândeşte asasinul şi, din acest motiv, poate fi cu un pas înaintea lui. Nimic nu ne împiedică să credem că asasinul însuşi poate intra în mintea detectivului şi-l poate manipula în aşa fel încât să-i sugereze, prin gesturile sale, care va fi următorul său pas. Am dezvăluit identităţile a cinci criminali de război ştiind că, într-un fel sau altul, asta o să-ţi atragă atenţia. Am anunţat de la început că sunt şase, tocmai ca să-ţi treacă prin cap, măcar preventiv, că al şaselea ar putea fi tatăl tău. Am ales locurile în aşa fel încât, unind punctele pe hartă, lucru pe care eram convins c-o să-l faci, să obţii steaua lui David, un simbol al poporului pe care şi tu, şi tatăl tău îl urâţi atât de tare. Cum era de aşteptat, ai aflat, fără prea mari eforturi bănuiesc, unde era al şaselea vârf al stelei. Ai înţeles atunci că hitleristul sadic Thomas DeWolf, criminalul de război, ar putea fi următorul. Câţi indivizi de teapa lui ar putea fi îngropaţi într-un oraş de 100.000 de locuitori? Convins că vei afla locul, trebuia să mă asigur că vei afla şi data. Am aranjat datele în aşa fel încât intervalele de timp dintre dezvăluiri să reprezinte un şir descrescător de numere prime. Ai intrat, carevasăzică, în mintea infractorului. Şi acum iată-te aici. Prezent, cum bănuiam, încă de la prima oră a zilei.

Capitolul 160

Îl treziră urlete şi un foc de armă. Deschise ochii şi, speriat, sări direct în picioare. Până să se dezmeticească, se mai trase o dată. Cu privirea înceţoşată, văzu pe cineva înarmat cu un pistol fugind în direcţia de unde veniseră în seara precedentă. Când reuşi să-şi limpezească privirea, îl văzu pe Carlitos lângă el, cu faţa umflată şi vânătă. Limba îi atârna pe jumătate afară din gură. Neagră. Ceva mai încolo, Acevedo zăcea într-o baltă de sânge. Se apropie de el. Acesta încercă să-i spună ceva. Charles îngenunche lângă el, dar nu reuşi să audă nimic. Urmă o convulsie şi omul înţepeni pentru totdeauna.

Manuel se trezise ceva mai devreme. Văzându-şi fratele mort, începuse să urle. Pusese mâna pe pistol. Acevedo se apropiase de el şi încercase să-l liniştească. Dar acesta, într-o deplină stare de confuzie, îndreptase pistolul asupra lui şi-l împuşcase.

— Tu ne-ai adus aici. O să murim cu toţii. O să murim! O să ne ia dracu'! răcnise Manuel.

Acevedo întinsese mâna spre el, dar Manuel trăsese încă o dată, după care o rupse la fugă. Charles apucase să-l vadă cum dispărea, înghiţit de pădurea tropicală.

Profesorul se apropie de Carlitos. Se întrebă dacă spinul pe care călcase fusese cumva otrăvit. Sau nu era defel un spin şi Acevedo îi spusese aşa doar ca să-l liniştească, ştiind că nu mai avea scăpare. Oricum, nu mai conta. Rămăsese singur. La o distanţă foarte mare de locul unde lăsaseră elicopterul. Încercă să nu intre în panică. Luă bidonul cu apă şi şi-l turnă pe faţă, ca să se trezească de-a binelea. Avea trei opţiuni: să rămână acolo şi să moară, să se întoarcă la elicopter sau să continue singur drumul. Dar dacă ar fi reuşit să ajungă la locul de pornire, tot de prisos ar fi fost, pentru că nu ştia nici măcar cum se porneşte un elicopter, darămite să-l şi piloteze. Aşa că-i rămăsese ultima variantă. Să continue

singur.

Adună din rucsacurile celorlalți tot ce considera că i-ar fi putut folosi. Verifică bateria suplimentară, ataşată la telefon. Era pe jumătate plină. Luă o macetă în mână, iar pe-a doua şi-o trecu prin breteaua rucsacului, în aşa fel încât s-o poată scoate repede, la nevoie. Îşi îndesă pistolul la brâu. Luă puşca automată de la Acevedo şi şi-o atârnă de gât. Întreg harnaşamentul devenise prea greu. Trebuia să aleagă între costumul din kevlar şi cort. Cortul i-ar fi fost de prisos fără plăcile de protecție. Îşi trase mănuşile, cu care începuse să se obişnuiască, şi porni în direcția indicată de hartă.

Trebuia să fie cu ochii în patru, să urmărească harta, dar să şi mânuiască maceta, ca să-şi croiască drumul. Lucru anevoios. Înainta cel puțin de două ori mai încet decât în ziua precedentă. În acel ritm, avea să-l prindă noaptea pe drum. Trebuia să grăbească pasul. Încercă o tehnică nouă. Reținu direcția pe care trebuia să meargă şi băgă telefonul în buzunar. Scoase şi cealaltă macetă şi atacă pădurea cu amândouă mâinile, alternativ, rotind macetele ca pe nişte lame de combină, la seceratul grâului. Până la urmă, toți anii aceia de scrimă se dovedeau, iată, utili. Pentru prima oară în viața lui, îşi spuse, şi începu să râdă. Făcea toate operațiunile alternativ. Scotea telefonul, verifica harta, apoi începea să rotească săbiile. Şi tot aşa. Vorbea de unul singur, ca să-şi alunge gândurile negre şi senzația de teamă.

Soarele îl izbea direct în creştet. Afară trebuie să fi fost 40 de grade, iar umezeala din aer devenise de nesuportat. Tot corpul îi era o peliculă de sudoare, iar îmbrăcămintea părea o cămaşă de forță. Când se opri, la un moment dat, goli una dintre canistre. Dădu peste cap doi litri de apă, dintr-o suflare. Nu mâncase nimic şi nici nu luase mâncarea din rucsac. Mănuşile îi erau leoarcă de la apa care părea să-i țâşnească din mâini. Nu-i mai transpiraseră palmele niciodată.

Simți că strivea ceva sub picior. Ceva viu. Ridică

piciorul şi văzu un scorpion. Erau o sumedenie. Dăduse peste un cuib. Se dădu în spate şi apucă mitraliera cu ambele mâini. Trase până o goli de tot. Făcuse măcel în cuibul scorpionilor. Cei care izbutiseră să supraviețuiască dispăruseră. Aruncă şi mitraliera. Se simțea ca în nacela unui balon care nu voia să se ridice şi trebuia să mai scape de câte ceva. Picioarele îl dureau atât de tare, încât fiecare pas începuse să fie un chin. La un moment dat, muşchiul gambei refuză să se relaxeze. Charles se prăbuşi la pământ şi începu să se lovească peste gambă cu pumnul. Dar se ridică repede. Un țânțar uriaş, cum nu-şi imaginase c-ar putea exista, îi trecu razant pe lângă frunte. Se prăbuşi din nou. Era clar că nu mai putea continua. Trebuia să facă o pauză. Învârti macetele de alte câteva ori şi, când să se lase păgubaş, auzi un clipocit de apă, iar soarele părea că se multiplicase în sute de sori, care formau o barieră în fața lui, cu singurul scop de a-l scoate din minți şi a-l orbi.

Văzu în față nişte statuete albe, pitice, înşirate pe malul unui râu în care soarele se spărgea în milioane de particule. „Fata Morgana”, se gândi. Îşi trase o palmă. Apoi scoase ultimul bidon de apă şi se stropi pe fața deschise ochii, dar imaginea persista.

„Unde naiba sunt aici straturi de aer cu temperaturi diferite?”, făcu efortul să-şi formuleze în minte o întrebare coerentă. „Pentru asta trebuie să urmeze o schimbare de forme de relief.” Lovi cu cele două macete în față, dar nu întâmpină nicio rezistență. Cum mişcarea de rotație fu destul de puternică, un braț îl trase după sine pe celălalt, antrenându-i şi restul corpului. Se prăbuşi pe un sol mâlos. Orice urmă de vegetație dispăruse de lângă el, ca şi când ar fi intrat în pământ.

Habar n-avea cât zăcuse acolo, când îşi reveni. Soarele intrase în nori, dar părea că reflexia lui rămăsese prizonieră în albia râului, care era la doi paşi de el. Văzu statuetele. Erau mai albe decât cel mai pur alb pe care ochiul său îl înregistrase vreodată. Reprezentări ale unui

soi de maimuță. Trăsături aproape umanoide. Înaintă spre malul râului şi se aruncă în apă. Se cufundă cu totul. O senzație plăcută de răcoare îi cuprinse corpul. Văzu un şarpe galben, fosforescent trecându-i pe dinaintea ochilor. Se ridică brusc, speriat. Apa era până la genunchi, iar şarpele nu părea să se mişte. Făcu un pas înainte şi înfipse maceta în el. Mâna îi sări înapoi, respinsă de o contraforță. Apoi încercă locul cu piciorul. O bucată se desprinse din şarpele acela. Băgă mâna în apă şi o scoase. Nu erau solzii unui animal supranatural, ci aur. Şarpele era un lanț de pepite. Soarele scoase capul de după nori şi metalul prețios îl orbi pentru câteva clipe.

Ieşi din apă şi abandonă rucsacul cu totul. Nu mai putea căra nimic. Abia se ducea pe sine. Era într-aşa un hal de epuizare, amestecată cu uimire şi surescitare, încât nu era sigur că, de fapt, nu se prăbuşise de mult în junglă şi că nu visa. Urcă malul înalt al râului cu mare greutate, ținându-se de capul uneia dintre maimuțe. Ce văzu îi tăie respirația.

Avea în față un platou invadat de vegetație. Întrezări o formațiune de clădiri albe, cum nu mai văzuse vreodată. Clădirile străjuiau un lac, cu un lighean, care secase pe jumătate. Malul părea opera unui decorator de geniu, un mozaic perfect, cu intarsii aurii, atât de bine erau aranjate bucățile de aur în pereții lacului. De cealaltă parte a apei creştea din pământ cea mai înaltă clădire a formațiunii, templul. Un soare roşu, care nu voia să apună, ieşi dintre nori, iar suprafața apei începu să-i danseze în ochi. Ametise de tot. Se prăbuşi cu gândul la Ciudad Blanca şi la El Dorado.

Capitolul 161

Văzu ca prin ceață siluete şi auzi voci parcă pierdute în depărtare. Simți că levita deasupra pământului, peste lac, şi intra în clădirea înaltă. Un templu. Interiorul era identic cu desenele de la pagina 158 a manuscrisului lui Voynich, acea imagine formată, de fapt, din şase pagini, pe care Rocio o comparase cu o rochie din dantelă. Rocio, ce-o mai fi făcând Rocio? se întrebă. Apoi se făcu întuneric.

Când se trezi a doua oară, în fața lui stătea uriaşul, care-i întinse o cană cu apă. Cu greutate se ridică şi sorbi totul, ca şi când n-ar mai fi băut apă de zile întregi. Uriaşul stătea într-un genunchi şi-l privea curios, cu fața-i blajină de căpcăun prietenos.

— Sunt mort? întrebă Charles.

— Departe de asta, râse uriaşul, care luă înapoi cana goală. Eşti foarte viu. Şi nu, nici nu visezi.

— Unde sunt?

— Exact unde ți-ai dorit să fii.

— În El Dorado? Am crezut că e o legendă. Şi aurul ăla? Ăsta e oraşul după care au înnebunit regii Spaniei şi ai Angliei? Era în Honduras? Nu în Peru, sau în Columbia, sau în Bolivia, sau în Venezuela? În Honduras? Ăsta e oraşul pe care l-au căutat Jiménez de Quesada şi Sebastián de Belalcázar? Oraşul pentru care aproape şi-au dat viața unii dintre cei mai sângeroşi conchistadori? Orellana şi Pizzaro. Oraşul pe care-l căutau la Guatavita sau la populațiile Muisicas? Păi, asta e la mii de kilometri depărtare. Asta a căutat toată viața Hernán Cortés? Aici e locul visat de Sir Walter Raleigh? Şi de Felipe de Utre?

Îi fu clar uriaşului că Charles începea să-şi revină, dacă deja bătea câmpii. Ca să nu audă mai departe. Îl întrerupse:

— Da. Ăsta e ăla. Dar e şi celălalt.

— Ciudad Blanca? Şi cum...?

— Asta e o poveste pentru mai târziu, zise uriaşul. Acum eşti aici pentru altceva.

Charles îl privi întrebător. Uriaşul îi făcu semn să-l urmeze. Trecură de acea încăpere mică a templului şi traversară sala mare, care era deschisă.

— Interesant, zise Charles. Templul ăsta e acoperit de jur-împrejur şi liber în centru.

Dar nu mai apucă să spună ceva, pentru că rămase cu gura căscată. Chiar în spatele lui, o maimuță uriaşă, cu aceleaşi trăsături umanoide ca şi statuile mici din exterior, domina templul. Trebuie că avea vreo şase metri înălțime. De o parte şi de alta a aleii care ducea la altarul pe care stătea cocoțat maimuțoiul erau sculptate fel de fel de animale, aranjate în şir indian, unul în spatele altuia. Un broscoi şi un tigru, un crocodil şi mai multe specii de maimuță, o pisică gigantică. Şi un om cu fața înfiptă în fundul unui leneş. Mesajul era clar – maimuța stăpânea toate animalele.

În spatele statuii se întrezăreau doi munți.

— Dar este exact...

— Ca în descrierea lui Theodore Morde. Ştiu, zise uriaşul.

— Aşadar, ăsta n-a fost un escroc? Un mincinos? întrebă Charles. Uau!

Dar, cum uriaşul o luase înainte, profesorul se grăbi să-l ajungă din urmă. Coborâră câteva trepte şi intrară într-un tunel. Se urcară într-un vagonet aidoma celui din minele clasice. Uriaşul înfipse un drug de fier într-un macaz şi vagonetul porni. Trebui să împingă pământul cu drugul o vreme, cât urcară. În scurt timp, ajunseră în vârful unei creste, iar şinele începură să coboare. Vagonetul căpătă viteză. Charles se simțea ca într-un *montagne-russe.* La un moment dat, textura pereților se schimbă. Din pământ susținut de bucăți de lemn se transformară în piatră, şi deschiderea începu să se lărgească. Din cauza vitezei, dâre de lumină strălucitoare

străbăteau stânca pe ambele părți.

— Acum chiar că e ca la Luna Park, zise Charles.

Vagonetul se opri într-o stație. Charles părea fascinat de formațiunile gălbui care colorau pereții. Se apropie şi puse mâna. Din spate auzi o voce cunoscută.

— Ăsta e aurul pentru care Ewing a vrut să găsească locul ăsta, zise Ximena.

— Tu, aici? întrebă uimit Charles. Aurul lui Ewing? Înseamnă că tot aici e şi biblioteca.

Întrebarea era retorică, şi o emoție atât de mare îl cuprinse, încât simți nevoia să se sprijine cu mâna de perete şi apoi să se aşeze pe marginea vagonetului.

— Eu voi fi ghidul tău în cele câteva ore pe care le vei petrece aici. În această bibliotecă sunt interzişi vizitatorii. A fost mutată aici la 1264, când s-a ajuns la concluzia că insula care o găzduise anterior era neîncăpătoare.

— 1264? Păi, America nu fusese încă descoperită.

— După cum se vede, nici asta nu e riguros adevărat.

— Şi cum rămâne cu oraşul ăla care ar fi trebuit construit în Europa la 1600? De ce ați vrut să plecați de aici?

— N-a vrut nimeni să plece. Familia mamei tale a avut acel vis european, un oraş-bibliotecă deschis publicului. O nouă Bibliotecă din Alexandria, care ar fi avut copii după cele mai rare manuscrise, dar niciodată originalele. Modelul l-a dat strămoşul tău, ducele Milanului, care i-a şi comandat planurile unui arhitect renascentist. Probabil c-ai auzit de Sforzinda.

— Francesco Sforza e strămoşul meu? Am înțeles că mama mea era o Visconti.

— Linia e direct de la Bianca Visconti, care s-a măritat…

— Cu Sforza, zise Charles, care simți din nou acea emoție electrică. Trebuie să-mi reglez emoțiile, adăugă el. Cred c-o să mai aud multe. Şi ce s-a întâmplat cu minunatul proiect european? Înțeleg că nu s-a mai construit, dar de ce?

— Oraşul a fost construit, dar de ce s-a renunțat la proiect nu ştiu. Cred că asta va trebui să-ți întrebi rudele care încă locuiesc acolo.

— Acolo, unde? întrebă Charles, a cărui dimensiune rațională începuse să se țească din nou printre firele de păr. Să nu-mi spui că şi Sforzinda există. Insule, OK, pădure tropicală, OK, dar un oraş ascuns în Europa, asta chiar că nu se poate.

— Cine a zis că e ascuns? întrebă Ximena.

— Păi... nu e?

Aceasta râse zgomotos, dezvăluindu-şi dinții, aşa cum Charles n-o mai văzuse niciodată.

— Nu. E la vedere. Un oraş în care trăiesc oameni, care are viață. Şi, pe deasupra, mai e şi foarte frumos. Numai că nu se numeşte Sforzinda.

— Zău? zise Charles. Care e?

— O să-l găseşti singur. Nu-mi fac cu griji din cauza asta. Dar, dacă facem atâtea paranteze...

— OK, OK. Ar trebui să ne mişcăm.

— Întocmai.

— Dar, înainte de asta... poți să-mi spui dacă Rocio e bine?

— Din câte ştiu, e sub control. Dar nu s-a trezit încă. E pe mâini bune.

— Mulțumesc, răspunse Charles, îngândurat.

— Aşadar, zise Ximena, invitându-l pe Charles să pornească spre intrarea în bibliotecă, spuneam că, de-a lungul a şapte secole, doar nouă persoane au avut privilegiul de a vizita locul acesta, fără să fi fost membri ai Ordinului. De aceea vei vedea doar o mică parte din bibliotecă. Cea dedicată „vizitatorilor", dacă pot spune aşa.

— OK, zise Charles. Dar unde a dispărut uriaşul?

— Are treabă, răspunse Ximena în timp ce împingea uşa.

În fața lui Charles se întindea un adevărat oraş săpat în interiorul muntelui. Chiar la intrare, inscripția care-i

întâmpina pe cei ce intrau în bibliotecă era *Omnes Libri.* Dedesubt, cu un scris de mână, ceva mai mic, se putea citi: *O, timp, piramidele tale.* Charles zâmbi, tot aşa cum zâmbea de fiecare dată când Ximena, conducându-l prin sălile nesfârşite ale bibliotecii, îi povestea un lucru sau altul şi-i atrăgea atenția asupra unei cărți sau alteia. Călătoria prin sălile identice dură ceva mai puțin de patru ore. După ce obosi să tot urce scări, Ximena zise:

— Biblioteca, în sine, e plictisitoare. Pentru că rostul ei nu este să atragă pe cineva, ci să stocheze şi să organizeze toate cărțile importante ale umanității. Arhitecții noştri, atunci când a fost construită, au considerat că forma aceasta, octogonală, este cea mai potrivită – nu mă întreba de ce. Aşa s-a făcut. Cu sălile astea nesfârşite şi care arată identic una cu alta, cu această casă a scărilor din jurul scării spiralate care uneşte etajele, cu balustradele identice.

— Forma octogonală este cea mai eficientă. De-aia s-a construit aşa. La un perimetru egal cu al unui pătrat, are o suprafață cu 20 mai mare. Borges, în *Biblioteca Babel,* a descris întocmai această bibliotecă. Incredibil. Socrate avea dreptate. Biblioteca lui Borges există.

— Da, râse Ximena. Mulți dintre cei mai înalți membri ai ordinului Omnes Libri au dezvăluit, voalat, lucruri despre organizație.

— Da. Dar în cel mai mic detaliu? Inclusiv toaletele din fiecare sală, vestibulul ăla în care spunea Borges că un om poate dormi în picioare? Cele douăzeci de rafturi lungi, câte cinci pe fiecare perete? Totul, în detaliu? Până şi cele câte două lămpi ca nişte fructe sferice, în fiecare hexagon?

— Cu câteva diferențe, zise Ximena.

— Ce diferențe?

— Biblioteca nu este infinită, nu există *ab aeterno,* cărțile nu au fiecare 410 pagini. Nici nu ştiu dacă are vreuna. Şi, bineînțeles, nu conține toate cărțile.

— Şi lipsesc oglinzile. Îmi e clar acum că povestirea

aceea a fost un atac la adresa acestui tip de bibliotecă, zise Charles. Borges o prezintă ca pe ceva mort, inutil.

— Asta e o chestiune de interpretare.

— Nu sunt convins. Cred, în lumina a ceea ce văd aici, că autorul argentinian a intrat în conflict cu mai-marii bibliotecii. Există aşa ceva?

Ximena nu-i răspunse, aşa încât Charles continuă:

— Cred că, de fapt, toată metafora aia le este adresată celor de aici, care au decis să îngroape cărţile în muntele ăsta şi să nu dea nimănui posibilitatea să le citească. Ele devin, astfel, inutile. Ar putea să aibă foarte bine toate câte 410 pagini sau să fie toate combinaţiile posibile de litere.

— Tocmai de aceea am pornit acel program de copiere a lor. Când va fi timpul, vom începe să le scoatem la iveală. Cred că mama ta, care este o legendă a Ordinului, a vrut să vii aici, să-i continui munca. Ea a fost cel mai mare promotor al ideii de deschidere. Până la ea nici nu se punea problema. Omenirea e considerată periculos de proastă şi de distructivă, ca să primească aşa ceva pe mână. Sute de generaţii s-au asigurat că toate bijuteriile astea se vor păstra. Nu că nişte milionari vor vinde şi cumpăra cărţile astea pentru uzul lor propriu. Sau ca să facă autodafé-uri cu ele.

— Pentru cine se păstrează? întrebă Charles. Le puteţi dona Bibliotecii Congresului. Sau puteţi crea, la puterea evidentă pe care o aveţi, un consorţiu internaţional de biblioteci fără frontiere. Gratuite. Le-aţi salvat, dar cred c-ar trebui să le restituiţi.

— Pentru momentul când oamenii vor şti să aprecieze ce li s-a dat. Dar asta e o teorie veche.

— Aici e o contradicţie. Cărţile sunt scrise de oameni. Dacă le consideraţi demne de păstrat, cu efortul ăsta uriaş, de două mii de ani, cum spui, nu credeţi că alţi oameni ca ei, cărora le-au şi fost adresate, ar putea să le folosească? În afara acestui spaţiu rece care-ţi provoacă fiori pe şira spinării. O arhivă a nimănui.

— Exact lucrul ăsta trebuie să-l susții.

— Eu?

— Da. Tu. Mama ta şi-a dorit asta pentru tine. Dar, ca să poți face asta, trebuie să te înscrii în Omnes Libri. Să-ți asumi o responsabilitate.

— Eu? În locul ăsta de gheață?

— Nu ai sta aici.

— Eu nu sunt un om care intră uşor în organizații. De secrete am oroare. Când nu mi se par de-a dreptul ridicole. Apropo, întrebă Charles, cum plec de aici?

Ximena îi simți nemulțumirea. Charles era enervat şi revoltat, în acelaşi timp. Ştia foarte bine, aşa cum ştiau toți, că avea să fie foarte greu să-l atragă în organizație. Dar timp aveau berechet. Munca de convingere abia începuse.

— După cum ai văzut, drumul ăla pe care ați venit…

— Care drum? Nu există niciun drum.

— Întocmai. Nu se mai foloseşte de prin 1950. Acum avem o pistă de aterizare, iar avioanele intră, printr-o poartă, direct în munte.

— Şi nu le vede nimeni? Nu pot fi urmărite prin satelit?

— Ba da. Dar felul în care vin şi pleacă, de sub o întreagă pădure tropicală care acoperă munții, le face imposibil de localizat.

— Şi nu vă temeți că, la un moment dat, cu toată tehnologia de astăzi, va găsi cineva Oraşul Alb? Ştiu că sunt din ce în ce mai mulți cei care finanțează astfel de expediții.

— O să-ți spun ceva ce va fi foarte greu de procesat, dar e singura explicație pe care ți-o pot da. Îți aminteşti experiența pe care ai avut-o când i-ai vizitat pe pitic şi pe uriaş, când ai călătorit înapoi în timp cu cincizeci de ani? Ei bine, aşa ceva se întâmplă şi aici.

— Ce a fost aia? întrebă Charles.

Ximena ridică din umeri. Era clar că nu putea scoate nimic de la ea. Spuse că voia să plece şi întrebă dacă avionul, care, după spusele Ximenei, îi stătea la

dispoziție, îl putea duce direct la New Haven, la spitalul în care iubita lui se zbătea între viață şi moarte. Aceasta îi spuse că da.

Urcară, fără să-şi mai spună nimic, la pista ascunsă în măruntaiele muntelui. Arăta incredibil. Iar felul în care pista ieşea din munte, ca să se prelungească exact cât avea nevoie avionul ca să decoleze, trebuie să fi fost o realizare tehnică extraordinară, atunci când fusese construită. Dar toate acestea îl lăsau rece pe Charles. Tot aşa cum îl lăsau rece şi cele două statui identice de la intrarea în munte, care aveau gravate, amândouă, pe partea lor laterală, vorbele din scrisoarea mamei sale: „Eu sunt Ramses, regele regilor. Cel care vrea măcar să bănuiască cât sunt de mare şi unde mă poate găsi trebuie să depăşească una dintre lucrările mele".

Profesorului de la Princeton nu-i păsa de nimic din toate acele lucruri. În acel moment, ar fi fost de acord să piară biblioteca în întregime, cu toate misterele ei, dacă asta i-ar fi salvat viața lui Rocio.

Capitolul 162

Trei luni mai târziu

Profesorul Baker tocmai terminase de pregătit bagajele, când auzi noua sonerie. Era încântat că scăpase de zgomotul acela de sirenă care se auzea în toată casa şi-l făcea să tresară de fiecare dată. Se întrebă cine putea să fie.

Avionul care ţâşnise din stâncă îl lăsase la New Haven, unde doctorii tocmai se deciseseră s-o trezească pe Rocio. Stătuse alături de ea cele trei săptămâni cât rămăsese internată. Îşi închiriase o cameră la cel mai apropiat hotel şi-şi petrecuse foarte mult timp la spital. Îi dăduseră voie să stea, graţie telefoanelor pe care le dăduse Columbus Clay, dar nu fuseseră de acord să doarmă acolo. Aşa încât Charles pleca seara târziu şi se întorcea dimineaţa devreme. Îi povestise totul, de-a fir-a-păr. Rocio plânsese în braţele lui când aflase despre generozitatea lui Socrate. Charles plecase în seara dinaintea externării, urmând să revină în dimineaţa următoare. Dar, când ajunsese acolo, camera era goală, şi Rocio dispăruse. Îi lăsase o scrisoare pe pernă, în care-i explica motivele plecării. Susţinea c-ar fi fost foarte greu, pentru amândoi, să uite tot ce se întâmplase urât între ei. Era convinsă că, atunci când pasiunea n-ar mai fi fost atât de intensă, Charles avea să aibă o strângere de inimă la gândul că fratele ei îl ucisese pe asistentul său şi că amândoi intenţionaseră să se folosească de el. Una peste alta, îi spunea că avea nevoie de timp să se gândească şi că, în eventualitatea că avea să se decidă să revină, ar fi făcut-o la fel de surprinzător ca prima dată.

Charles citise şi recitise scrisoarea. Era singurul lucru pe care-l avea de la ea. Realizase că nu avea nici măcar o fotografie cu Rocio. Şi cum, în asemenea situaţii, tristeţea

atrage după sine şi mai multă tristeţe, care se transformă în melancolie, iar melancolia e soră bună cu nostalgia, pe Charles îl apucaseră sentimentalismele familiale. Deşi îl răsfăţa pe Zorro încontinuu, de bietul motan nu mai ştia dacă era vreo păpuşă cu care stăpânul putea să facă ce voia sau o persoană cu o voinţă a ei şi cu liber-arbitru, simţea că-i lipseşte ceva. Îşi sunase tatăl de mai multe ori, ba chiar îl invitase pe acesta la el. Îl rugase insistent să aducă albumele cu fotografii pe care şi le amintea de când era foarte tânăr, dar pe care nu le mai răsfoise de atunci. Bătrânul Baker stătuse un sfârşit de săptămână, după care he întorsese acasă.

Răsfoind albumul de fotografii, Charles avusese un sentiment foarte straniu. Una dintre poze o arăta pe mama lui într-un grup de oameni, toţi îmbrăcaţi în tonuri închise. Grupul din acea fotografie, felul în care era îmbrăcată mama lui, gestul în care o surprinsese fotografia îi aminteau de grupul cu care se intersectase la casa uriaşului, iar femeia aceea, care-l urmărise lung cu privirea, semăna foarte mult cu mama lui în acea fotografie. Femeia purta un văl negru pe faţă, şi el nu-i putuse vedea chipul. Ştia că era absurd gândul care-l lovise, dar tot îi provocase o senzaţie ciudată. Scosese fotografia şi citise pe spate: „Palmanova, 1965”.

— Bineînţeles, zisese Charles, după care se lovise cu palma peste cap.

Deschisese computerul şi căutase oraşul pe Google. Era evident. Cum de nu se gândise până atunci? Schema oraşului italian din Friuli-Veneţia Giulia era una a oraşului ideal, o copie uşor modificată a Sforzindei. Pusese cele două scheme una lângă alta.

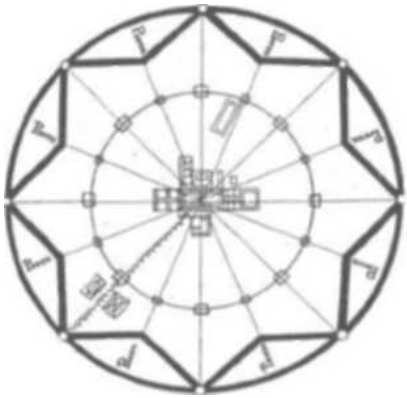

Singura diferența dintre ele era numărul de colțuri ale stelei. Forma de stea, după care fusese construit oraşul real, avea un colț în plus. Nouă, față de cele opt ale oraşului ideal. Era o obsesie cu cifra asta, opt, la Omnes Libri, îşi spusese Charles. Aşadar, oraşul-frate al bibliotecii fusese construit de venețieni în secolul al XVII-lea. Îşi amintise că întotdeauna i se păruse ceva ciudat la oraşul acela. Discreția de care era înconjurată acea capodoperă de planificare urbană, într-o Italie care promovează orice sat prăpădit, orice şezlong răpciugos de pe cele mai urâte plaje, i se păruse stranie. Alt lucru ciudat din istoria oraşului, care este capodopera absolută în materie de urbanism a Renaşterii italiene, pentru construcția căruia explicația oficială era că venețienii, după bătălia de la Lepanto, deciseseră să construiască un oraş care să fie fortăreața perfectă, era că, timp de câteva zeci de ani după ce fusese terminat, niciun locuitor nu se mutase acolo. Explicațiile pe care le dădea istoria erau absolut nesatisfăcătoare, aşa că povestea cu oamenii care-l comandaseră pentru biblioteca-soră din Europa, după care, dintr-un motiv necunoscut, se răzgândiseră, părea mai mult decât plauzibilă acum. De aceea rămăsese gol aproape o sută de ani.

Îşi sunase din nou tatăl şi-l întrebase dacă mama lui mai avea pe cineva în Palmanova. Acesta nu fusese

surprins şi-i răspunsese că avea pe undeva, de demult, nişte numere de telefon. Charles sunase la toate cele opt numere – iarăşi opt – pe care i le dăduse tatăl său. Şase nu mai erau în uz, la unul nu răspundea nimeni, însă la ultimul răspunsese, până la urmă, cineva. Charles aflase că avea un văr, care pe deasupra îi şi urmărise cariera. Acesta fusese foarte volubil la telefon, ba îl şi sunase câteva zile la rând şi-i dăduse posibilitatea să stea de vorbă cu tot familionul. Unul mai simpatic decât celălalt. Şi toți, în cor, insistaseră ca profesorul să-i viziteze. În cele din urmă, cum şcoala tocmai se terminase şi avusese ultimul examen, hotărâse să accepte invitația aceea atât de originală.

Nu mai avea răbdare, aşa că-şi făcuse deja bagajele pentru seara următoare.

Se îndreptă, curios, spre uşă.

— Ce surpriză! exclamă Charles când îl văzu pe Columbus Clay.

Detectivul îl privea prin ochiul pe care se chinuia să-l facă să pară de sticlă, la fel ca ochiul tizului său.

— Am venit, zile acesta, pentru că vă sunt dator cu o explicație. Şi, între gentlemeni, cuvântul e cuvânt. O să mă țineți aşa, în uşă?

Charles începu să râdă şi-l invită în sufragerie. O întâlnire tonică era tocmai ce-i lipsea.

— Plecați undeva? întrebă polițistul.

— Da. Vreau să fug departe de tot şi de toate. Plec în Italia pentru câteva zile. Cât mai multe, sper.

Îl îmbie pe detectiv cu ceva de băut. Acesta acceptă o Coca-Cola. Pentru alcool era prea devreme.

— Spuneați că mi-ați promis o explicație. Nu-mi amintesc, la ce vă referiți?

— V-am promis, într-una dintre discuțiile noastre anterioare, să vă spun de ce sunt atât de implicat în povestea dumneavoastră.

— A, da. În afara obsesiei de a rezolva orice caz, oricât

de insignifiant. Îmi amintesc. Vă ascult.

— Povestea sună aşa, începu poliţistul, după ce-şi dresese vocea. La 14 februarie 1947, vasul Campana a acostat în portul Buenos Aires. La bord, oficial, erau 47 de supravieţuitori ai Holocaustului. De fapt, numărul lor era ceva mai mare. Cu opt, mai precis. Aici este o chestie ciudată la mijloc, pe care nu mi-o explic. De ce tatăl meu nu era pe listă? Poate pentru că era minor. Dar nu are importanţă. Argentina era în mijlocul unei perioade de delir, voia să creeze un fel de stat creştino-nazist, cu binecuvântarea Bisericii Catolice, care era încântată de o asemenea perspectivă, şi cu sprijinul masiv al papei Pius al XII-lea. Un amestec toxic de naţionalism extrem, admiraţie pentru orice fel de dictatură, dacă se poate militară, disprețul pentru orice formă de liberalism şi ura tinerilor colonei faţă de corupţia endemică. Dar şi admiraţia pentru mitologia nazistă. La toate astea se adăuga un antisemitism profund. Ca mai peste tot în lume, evreii erau consideraţi principalii vinovaţi pentru toate nenorocirile, ţapii ispăşitori, demonizarea alogenilor, bla, bla, ştiţi foarte bine povestea. În 1943, coloneii care preiau puterea creează această Nouă Ordine Creştină. Catolicismul este împins la extrem. Toţi mai-marii Bisericii le binecuvântează ăstora porcăriile şi se ocupă cu propaganda deschisă în faţa unui popor primitiv şi needucat. Ca să înţelegeţi unde s-a ajuns cu demenţa, trebuie să vă spun că, în ’43, Fecioara Maria este declarată general al Armatei argentiniene. Naţionalismul catolic face să se interzică eliberarea oricărui tip de viză pentru evrei. Reglementarea exista din ’39, dar nu prea era aplicată. Orice interdicţie aduce după sine o creştere a corupţiei, aşa că evreii au continuat să vină. Doar că taxele pentru funcţionarii care le înmânau documentele false începuseră să devină exorbitante. Nu ştiu dacă ştiţi, dar, la începutul anilor ’80, generalul Ramón Campos a încercat să demonstreze existenţa unui complot evreiesc îndreptat împotriva creştinilor în Argentina. Ţara mea,

din păcate, nu s-a schimbat prea mult.

Făcu o pauză şi bău, aproape dintr-o singură sorbire, cutia de Coca-Cola. Charles se duse, fără să-l întrebe, şi-i aduse încă una, la fel de rece.

— Mulțumesc, zise Clay. Şeful serviciului pentru imigrare era, în 1947, un antisemit notoriu, unul Santiago Peralta, care refuză să-i lase pe cei 55 să coboare. Cumva, şeful organizației evreieşti, Moises Goldman, reuşeşte să-l convingă pe Perón să acorde vizele pentru supraviețuitorii Holocaustului. Acesta acceptă. Să nu credeți cumva că sentimentele lui pentru evrei erau altele decât cele ale lui Peralta. Nici vorbă. Doar că asta a fost o conjunctură fericită. Tatăl meu, care avea aproape optsprezece ani, reuşise să evadeze, în timpul revoltei din 1943, din lagărul de exterminare Treblinka-II. Cu doar patru zile înainte de începerea revoltei, întreaga sa familie fusese trimisă la camera de gazare. Ambii părinți, cei doi frați şi patru surori. La doar paisprezece ani, fusese responsabil de incendierea unui tanc, în timpul revoltei ăleia, care a durat mai puțin de o oră. A fost unul dintre puținii care au scăpat. Nu are rost să vă povestesc ce represalii au avut loc şi despre faptul că lagărul şi-a continuat activitatea, în parte. O parte dintre deținuți au fost trimişi la Majdanek.

— Tatăl dumneavoastră e supraviețuitor al Holocaustului? întrebă Charles. Toată admirația şi compasiunea mea, adăugă profesorul, care era foarte sensibil la acest subiect.

— Da. Dar a fost ucis.

— Ucis? Mă tem că nu înțeleg.

— Până la urmă, a reuşit să intre în Argentina. Şi-a schimbat numele şi, la foarte scurt timp, s-a căsătorit şi m-a avut pe mine. Într-o zi, prin 1962, pe când eu aveam paisprezece ani, tatăl meu a venit acasă palid. N-a scos o vorbă câteva zile, până când biata maică-mea a făcut un scandal monstru şi a reuşit să-l facă să povestească. Taică-meu era convins că, în după-amiaza aceea, când se

întorcea de la şcoala unde era profesor, dăduse nas în nas cu unul dintre torţionarii de la Treblinka. Mai precis cu cel care ordonase exterminarea întregii sale familii. Degeaba am insistat, şi eu, şi maică-mea, că era puţin probabil să fie adevărat, că poate i se păruse. Chiar în perioada aceea eu începusem să-mi fac ucenicia la o frizerie din cel mai grozav cartier al Buenos Airesului, supranumit cartierul ambasadelor. Taică-meu se schimbase cu totul. Îl auzeam, noaptea, cum se plimba prin bucătărie, nu mai putea să doarmă, ajunsese să fumeze patru pachete de ţigări pe zi. Nu mai avea linişte. Aşa c-a trebuit să-l ajut să-şi scoată chestia aia din cap şi să dăm de urma omului pe care crezuse că-l recunoştea.

Charles era foarte interesat de continuarea poveştii. Îşi aprinse o ţigară strâmbă de foi şi-i oferi una şi lui Columbus Clay.

— Şi? întrebă apoi, nerăbdător.

— Aţi auzit vreodată de ODESSA? întrebă poliţistul.

— E un oraş, nu? În Ucraina.

— Da. Dar nu la ăla mă refer. În 1946, se creează o organizaţie care are ca unic scop salvarea criminalilor de război şi aducerea lor în Argentina: Organisation der Ehemaligen SS-Angehörigen. Nu are rost să vă îngrop acum în detalii. Cert este un lucru: cu participarea largă a Vaticanului, reţeaua sustrage de la judecată câţiva dintre criminalii cei mai sinistri. Reţeaua are mai mulţi capi. De la Carlos Fuldner, fost căpitan SS şi mâna dreaptă a lui Himmler, de origine argentiniană, care înfiinţează birouri la Buenos Aires, Genova şi Berna, la Juan Carlos Goyeneche, agentul lui Perón la Berlin, la legionarul român Radu Ghenea, staţionat la Madrid, până la multimilionarul german Ludwig Freude, care a finanţat o parte din operaţiune. Ăştia erau, ca să zic aşa, partea laică. Vaticanul a participat cu o artilerie grea: episcopul Agustín Barrere, cardinalul argentinian Antonio Caggiano, şeful parohiei franciscane din Genova, preotul maghiar Edoardo Domoter, episcopul austriac Alois

Hudal, un alt franciscan, croat de această dată, Dominik Mandić, monseniorul Eugène Tisserant, cardinal responsabil de salvarea criminalilor de pe teritoriul Franței. Datorită lui a scăpat, de exemplu, Klaus Barbie, măcelarul din Lyon, şeful Gestapoului din Franța. Asta ca să nu-l uităm pe Krunoslav Draganović, preot şi criminal de război. Ăsta a jucat unul dintre rolurile cele mai importante. A fost pionul principal în toată afacerea, din partea Bisericii. Opera la biserica San Girolamo din Roma. De aici facem tranziția spre criminalii de război, ei înşişi implicați în această operațiune. Amintesc doar câțiva. Frații Jan şi Ferdinand Ďurčanský, slovaci, responsabili de uciderea a zeci de mii de evrei, Ivo Heinrich, consilierul în materie de finanțe al lui Ante Pavelić, care a orchestrat transportul aurului sârbesc în Argentina, fondatorul SS-ului flamand, René Lagrou, criminal de război şi el, aşa cum îi şade bine unui SS-ist serios. Mă opresc aici, dar lista e nesfârşită. Ei bine, organizația asta e responsabilă de salvarea câtorva sute, poate chiar mii dintre cei mai siniştri nazişti. Nimeni nu ştie exact câți. Poate c-ar trebui să-l amintesc pe şeful poliției elvețiene, imparțialul Heinrich Rothmund, care a interzis oricărei victime a Holocaustului să intre în țara sa, dar le-a permis criminalilor de război s-o tranziteze. Asta în neutra Elveție, care a înghițit, în burțile de metal ale băncilor ei nesătule, averile a patru milioane de persoane, inclusiv dinții lor de aur. Netopiți, adunați în saci.

Charles rămăsese cu gura căscată.

— De unde ştiți lucrurile astea?

— O să le aflați şi dumneavoastră, pentru că tocmai urmează să se desecretizeze nişte arhive de la CIA. Ei bine, majoritatea ăstora au venit întâi în Argentina. Acolo unde evreii aveau interzis asasinii lor, torționarii, erau primiți cu brațele deschise în perioada în care-mi făceam ucenicia la frizeria din Palermo Chico, cartierul cel mai select al capitalei argentiniene, nu de puține ori numit

Parisul Buenos Airesului, chiar în clădirea de deasupra frizeriei locuia Carlos Fuldner. În casa de vizavi locuia Monti di Valsassina, criminal de război croat. La câteva numere mai jos locuise Fritz Thiess, magnatul care a susținut nazismul, dar la sfârşitul vieții s-a căit pentru asta. Se certase cu Hitler. Nu l-am prins, că a murit în 1951. În apartamentul de vizavi de al lui locuise poate cea mai oribilă creatură pe care Dumnezeu, în imensul lui sarcasm, a lăsat-o să se târască pe suprafața pământului, doctorul Mengele. Nici pe ăsta nu l-am prins. Două străzi mai jos locuia, în aceeaşi perioadă, Adolf Eichmann. Câteva case mai jos, într-o vilă somptuoasă, se lăfăia Gerhard Bohne. Ştiți cine era ăsta? întrebă Columbus Clay retoric.

Profesorul nu ştia. Dar nu era ca şi cum polițistul ar fi aşteptat răspunsul lui.

— Ăsta a inventat şi supervizat exterminarea invalizilor şi a bolnavilor mintal. A cetățenilor necorespunzători din spitale. Este unul dintre actorii principali ai eugeniei. Vizavi de el, alături de familia sa numeroasă, locuia Erick Priebke. Ăsta era ofițerul SS responsabil de curățarea Romei de evrei şi trimiterea lor la Auschwitz. Tot aşa cum a fost responsabil de masacrul partizanilor italieni de la Peşterile Ardeatine. Pe ăsta l-am şi tuns de câteva ori, fără să ştiu cine naiba era. Cel puțin, ăştia trei din urmă au fost prinşi şi judecați. Ei bine, între toți criminalii ăştia de război, îşi găsise o căsuță cochetă şi Thomas DeWolf, Gauleiter-ul de la Treblinka. E adevărat, nu avusese anvergura ăstora dinainte, dar era un executant feroce. Pentru că era un om cinstit, tata s-a gândit că exista o şansă la un milion să-l confunde pe omul din Buenos Aires, aşa că s-a gândit, înainte de a se duce la autorități sau la comunitatea evreiască, să-l confrunte pe presupusul DeWolf. Până la urmă, taică-meu l-a găsit şi l-a confruntat. Ăsta s-a prefăcut că nu înțelegea germana, că era o confuzie. Dar accentul lui îngrozitor îl trăda de la o poştă. L-a urmărit până acasă, ca să afle unde stătea. A

doua zi dimineața, foarte devreme, s-a dus la el. L-am urmărit de departe. A intrat în casă şi n-a mai ieşit. La cam două ore după ce intrase, un individ ceva mai mare decât mine, fiul său, a ieşit cu un covor şi l-a trântit în maşina pe care o folosea pentru lucru. O autoutilitară cu prelată. Chiar atunci a apărut bătrânul DeWolf. Acesta i-a spus ceva şi au început să se certe în stradă. Culmea, în germană. Atunci fiul şi-a luat tatăl de cot şi l-a dus înăuntru. M-am apropiat şi am urcat în spatele maşinii. În covor era învelit cadavrul tatălui meu.

Lui Charles i se ridică părul pe ceafă de groază. Nu reuşi să îngaime nimic.

— M-a apucat disperarea. Am scos briciul de la frizerie, pe care-l purtam în buzunar tot timpul, şi am intrat şi eu în casă după ei. Tot ce ştiu e că m-a lovit cineva în moalele capului şi am căzut. Când m-am trezit, camioneta dispăruse. La fel şi cei doi. Se mutaseră în altă parte. M-am dus la poliție şi ăia au râs de mine. Câțiva ani mai târziu, într-un bar, l-am recunoscut pe tânărul care-mi ucisese tatăl. Dar m-a recunoscut şi el. Probabil că avea informații şi ştia că-l căutam. S-a iscat sau a fost provocată o încăierare. Cineva a fost omorât. Iar omul pe care-l urmărisem a dispărut. Câteva zile mai târziu, am fost arestat. Câțiva martori au declarat că eu eram ucigaşul omului din barul acela. Restul poveştii probabil îl ştiți. Ce nu ştiți este că l-am căutat multă vreme pe omul care mi-a ucis tatăl şi mi-a nenorocit viața. L-am recunoscut, ani mai târziu, într-o fotografie, într-un ziar. Ajunsese om important. Acum se numea Gun Flynn.

— Generalul?

— Da. Când l-am văzut eu, nu era încă general. Era un ofițer cu ambiție, care primise o divizie importantă. O să vă vină sau nu să credeți, deşi am încercat în toate felurile, nu am reuşit să dau de el. Tot timpul în acțiuni acoperite, mereu în mişcare. Eu cred că motivul pentru care se ferea atât de tare să fie găsit era că, undeva în colțul minții sale deranjate, ştia că eram pe urmele lui. În

ultimii ani, însă, începuse să devină neglijent şi era foarte sigur de sine. Am avut ocazia să-l omor, de câteva ori, dar ce-aş fi rezolvat cu asta? Trebuia să sufere măcar cât am suferit eu. Într-un final, am aflat că era unul dintre capii unei organizații sinistre, care se numeşte Cupola, o adunătură de suprematişti albi care vor să facă, după spusele lor, America mare din nou, deşi nu e foarte clar ce înseamnă asta. Ştiți povestea. Ei bine, el este responsabil de moartea asistentului dumneavoastră, de cele trei atentate la viața dumneavoastră şi de rănirea iubitei dumneavoastră.

— A murit alături de ceilalți, la Copán? întrebă Charles.

— Nu, zise Columbus Clay, căruia i se aşternuse o grimasă pe față. I-am întins o capcană destul de sofisticată. Am vrut să-l las să vină singur la mine. L-am atras într-un cimitir.

— Povestea aia cu scheletele?

— Da, râse Clay. O ştiți?

— Am citit în presă că al şaselea nu a mai apărut niciodată. Ştiți că mi-a trecut aşa, scurt, prin cap, că s-ar putea să aveți ceva de-a face cu asta? Dar nu-mi era clar de ce. Pe urmă, am uitat. Şi acum unde e?

— Undeva de unde n-o să mai scape niciodată. Într-un subsol construit anume pentru el. Unde va fi hrănit şi ținut în viață. Va trăi, cât i-a mai rămas, ca un şobolan, fără să se poată sinucide şi fără să vadă altceva în afara celor patru pereți şi pe mine. Şi fără să mai schimbe cineva vreo vorbă cu el. Şi, credeți-mă, asta va fi cel mai groaznic. Mai îngrozitor decât închisoarea.

Terminase de vorbit şi se ridică.

— Din păcate, trebuie să plec. Mi-am făcut datoria. Dar spuneți-mi, ați aflat, până la urmă, unde e ultima carte? Şi care e secretul atât de teribil care a declanşat seria asta de tragedii?

— Din păcate, nu, răspunse Charles, căruia îi era destul de greu să sară dintr-o stare într-alta. Am căutat

peste tot pe internet o bibliotecă în care să existe acel tip de cotă. Din păcate, nimic. Mă tem că povestea s-a încheiat în felul ăsta.

— Domnule profesor, nici dumneavoastră, nici eu nu lăsăm un lucru nerezolvat. Se poate?

— Da. Din păcate, aici nu mai e nimic de făcut, zise Charles, dezamăgit.

— Hm, mormăi Columbus Clay, care se întoarse şi porni spre uşă.

După câțiva paşi, se opri şi se întoarse iarăşi, pe jumătate, spre Charles.

— Dar tatăl asistentului dumneavoastră nu are o librărie?

— Un anticariat, da. Răspunse Charles. Şi ce…?

Îşi dădu seama ce voia să spună polițistul. Îşi trase o palmă peste frunte.

— Cum de nu…? Aşteptați o clipă.

Dispăru în cameră, de unde continuă să vorbească:

— Am aici o carte rară, pe care am primit-o cadou de la George de ziua mea. O ediție princeps din *Gargantua şi Pantagruel.*

Columbus Clay îl auzi cum urcă scările.

— Am găsit-o, strigă Charles, după care nu mai spuse nimic.

Polițistul se întoarse, intră în bibliotecă şi-l privi pe profesor, care se uita fix la cotorul cărții. Sări de pe scară de atât de sus, încât Clay se temu să nu se rănească.

— Sunteți genial, zise Charles, şi-i arătă cotorul.

LT1428. LT, indicativul pe care-l aflase după ce dezlegase complicata enigmă pe care i-o pregătise asistentul său.

— Asta înseamnă… zise Charles.

— Că George al dumneavoastră a ascuns cartea în anticariatul tatălui său.

— La New Orleans?

— La New Orleans. Am plecat.

Charles se repezi să-l conducă.

— Am observat, zise profesorul, că nu vă mai feriți de oglinzi. Nici când ați intrat, nici acum. Ce s-a întâmplat?

Columbus Clay îl privi în ochi o vreme.

— N-am spus asta nimănui. Eu sunt copia identică a tatălui meu. Mi-am petrecut o parte din viață într-o frizerie. Tot frizer am fost şi în închisoare. De fiecare dată când mă priveam în oglindă, aveam senzația că, de fapt, tatăl meu mă priveşte. Şi de fiecare dată mi se făcea ruşine.

— Pentru că nu l-ați prins pe criminal?

Columbus Clay dădu afirmativ din cap. I se umpluseră ochii de lacrimi. Charles îl îmbrățişă cu putere.

Capitolul 163

Primul lucru pe care-l făcu, după plecarea detectivului, fu să sune un cunoscut care deținea o mică flotă de avioane pe care le închiria, cu pilot cu tot, pentru perioade scurte şi drumuri urgente. Charles se folosise de serviciile lui de câteva ori. Îi spuse că trebuia să ajungă de urgență la New Orleans. În jumătate de oră era la bordul avionului. Ajuns acolo, se duse glonț la anticariatul domnului Marshall. Dar acesta avea storurile trase. Nu se lăsă păgubaş: sună la uşa tatălui asistentului său. Schimbară câteva vorbe despre durerea care-i unea. Marshall îi spuse că nu mai deschisese anticariatul de când murise fiul său. Îşi dădu seama imediat că pe profesor îl ardea, însă, altceva. Îl însoți la magazin. Când află despre ce cotă era vorba, îi spuse că acel tip de cote aparțineau unor cărți pe care nu reuşise să le vândă, care erau încuiate în pivniță. Coborâră, şi bătrânul îl lăsă pe Charles să caute printre rafturi. Cărțile erau aşezate într-o ordine aleatorie. Într-un târziu, reuşi să descopere cartea care corespundea cotei LT3650. Era o carte cu coperți groase, iar pe cotorul ei scria: *Tratat complet de chimie organică.* Evident, nu despre acea carte era vorba. Căută şi găsi LT3651 şi LT3652, în eventualitatea că numărul de zile la care se gândise George ar fi inclus şi ani bisecți. Aceeaşi dezamăgire. Disperat, se trânti pe podea. Până la urmă, puse mâna pe manualul de chimie şi simți că era nefiresc de uşor. Îl trase din raft. Din el căzu un caiet foarte subțire, cu coperți tari. Îl deschise. Titlul era scris mic şi de mână.

— *Memoriile lui Esteban, bibliotecar,* zise, cu voce tare.

Douăzeci de minute mai târziu, se aşeza comod în avionul pentru care plătise o mică avere. Îşi spuse că avea la dispoziție patru ore ca să citească din scoarță în scoarță acea cărticică.

O deschise şi o răsfoi încet. Scrisul era caligrafic, foarte

citeț şi foarte îngrijit, iar limba engleză, chiar dacă avea în ea ceva arhaic, era şi ea foarte frumoasă. Părea să fie a unui om cu multă carte. Charles nu ştia cum să abordeze această autobiografie a unui oarecare Esteban: s-o citească pe toată sau s-o răsfoiască, precum un cititor profesionist, obişnuit să găsească esențialul într-un text. Se uită la ultimele două pagini, dar nu-i sări în ochi răspunsul la întrebarea care provocase totul: ce l-a făcut pe preşedintele Americii, Abraham Lincoln, să se transforme, dintr-un individ în cel mai bun caz indiferent la problema sclaviei, în cel mai vajnic duşman al ei? Aceasta fusese întrebarea, de la bun început.

Ştia că un individ de culoare, care fusese bibliotecarul organizației Omnes Libri pe o insulă pustie, ajunsese sclav la Farmington, pe plantația familiei Speed. Cum James Speed era prietenul cel mai bun, şi poate unicul adevărat, pe care l-a avut Lincoln, acesta l-a invitat, pentru a se vindeca de depresie, să-şi petreacă o lună alături de el şi de familia lui, pe plantația din Louisville. Acolo, Lincoln l-a cunoscut pe sclav şi a discutat cu el în lungile nopți în care era chinuit de insomnii. Sclavul l-a impresionat foarte tare. Aproape douăzeci de ani mai târziu, ajuns deja preşedinte de câteva luni, Lincoln a fost chemat de sclavul ajuns, în schimb, pe patul de moarte, care a cerut, nici mai mult, nici mai puțin, decât să fie vizitat de preşedinte. Joshua Speed şi-a făcut datoria şi i-a trimis vorbă, într-o doară, convins că acesta nu s-ar fi deplasat până acolo pentru atâta lucru. Spre surprinderea tuturor, preşedintele şi-a făcut apariția. Sclavul Moses Abraham i-a spus un secret atât de teribil preşedintelui, încât acesta şi-a schimbat cu totul viziunea asupra sclaviei. Asta era o variantă. A doua era că un schimb a avut loc între cei doi. Sclavul i-a dat sau i-a dezvăluit ceva, în schimbul promisiunii că Lincoln avea să-şi facă un scop în viață din abolirea sclaviei. Secretul era unul atât de teribil încât putea să schimbe cu totul percepția Americii despre cel mai important preşedinte al

ei.

Cam asta se presupunea c-ar fi aflat George din aceste memorii. Iar modul în care le ascunsese nu făcea decât să întărească această supoziție.

Se hotărî să înceapă cu începutul:

„Unii oameni se nasc liberi, alții – dimpotrivă. Nu ai posibilitatea să alegi cum te naşti. Asta hotărăşte Dumnezeu. Dacă, însă, te-ai născut sclav, poți rămâne sclav pe viață sau îți poți dobândi, într-un fel sau altul, libertatea. Eu m-am născut sclav, dar m-am născut în cel mai bun loc în care unul ca mine s-ar putea naşte, în vestitul oraş Azzemour. Mama mea a murit la naştere, aşa că nu am apucat s-o cunosc. Tatăl meu ar fi fost un alt sclav, care a fost vândut la scurta vreme după ce am fost conceput. Dumnezeu doar, în înțelepciunea Sa, ştie dacă tatăl meu a aflat vreodată că are un fiu. Oraşul meu a fost lovit de foamete şi de ciumă. Oamenii mureau pe străzi. Nici eu nu mai ştiu cum am ajuns sclav în Spania. I-am fost făcut cadou de către stăpânul meu Catherinei de Aragon, fiica celebrei regine Isabela a Castiliei şi a şi mai celebrului Ferdinand de Aragon. Am plecat împreună cu ea în Anglia, unde noua mea stăpână s-a căsătorit cu prințul Arthur. La numai şase luni după căsătorie, prințul părăsea această lume. O va lua de nevastă fratele său, Henric, duce de York, care va deveni Henric al VIII-lea. Nu erau mulți dintre aceştia ca mine în acea vreme la curtea lui Henric, regele nebun. Particularitatea asta a mea, de a mă fi născut altfel decât ceilalți – şi aici mă refer la culoarea pielii mele, ca abanosul –, m-a tăcut să fiu, cred, un fel de atracție deosebită."

Lui Charles i se păru interesantă povestea, dar nu avu răbdare s-o parcurgă pe toată, cuvânt cu cuvânt, aşa că începu s-o citească pe diagonală. Urma. Povestită cu lux de amănunte, viața de la Curte, cu bunele şi relele sale. Autorul povestea, îngrijit şi cu destulă dibăcie, problemele care încep să apară la Curte, mai ales cele politice, dovedindu-se un fin observator al vremurilor în care trăia,

înzestrat cu intuiția semnificației lor. Charles parcurse foarte repede această parte. Tot aşa cum parcurse destul de repede şi partea savuroasă care urma. În care Esteban descria, la fel de minuțios, felul în care regele, sătul de regina lui, pe care o ura din tot sufletul, o trata ca pe un câine de pripas. Urma apoi descrierea celor şase naşteri la care, se pare, sclavul asistase într-un fel sau altul. Toți cei cinci băieți muriseră la scurtă vreme după naştere. Singurul copil care a supraviețuit a fost o fată, care avea să ajungă celebră sub numele de Bloody Mary{42}.

Charles sări peste considerațiile lui Esteban, peste conflictul dintre rege şi papa Clement al VII-lea, care refuza să-i acorde regelui divorțul, ceea ce va duce, după observațiile foarte pertinente ale autorului, la crearea Bisericii Anglicane. Pasajul care urma, după descrierea repudierii regale a Catherinei, în vederea căsătoriei lui Henric cu Anne Boleyn, îl făcu pe Charles să reia lectura:

„În disperarea sa de a se căsători cu Anne Boleyn, regele nebun a gonit-o pe regină de la curte şi a repudiat-o. Dota pe care ea a primit-o nu i-a mai permis să țină toți servitorii Aşa că am primit, în acel moment, o hârtie doveditoare că eram un om liber, hârtie pe care o păstrez şi acum şi care îmi este obiectul cel mai drag pe care-l am în posesie. Amintire de la regina mea. Am auzit că la câțiva ani după aceea s-a şi prăpădit. Altceva nu mai ştiu despre ei, pentru că aici, pe insula asta, nu prea vine nicio veste cu lunile. Cum îmi era foame şi tot ce aveam erau hainele de pe mine, trebuia să-mi fac un rost, să găsesc ceva de făcut. Am umblat o vreme prin țară, întrebând de ceva de lucru, dar oamenii locului se speriau aproape întotdeauna de mine. Cei de culoarea mea erau foarte rari, deşi e foarte departe ideea c-aş fi fost unicul care se născuse în felul acesta. Am ajuns, într-un târziu, în cetatea Norfolkului, unde un om s-a milostivit de mine – mi-a dat să mănânc şi m-a lăsat să dorm pe un pat de paie, în grajd. Acum, omul acela nu ştia să citească şi m-a întrebat foarte neîncrezător dacă îl

puteam ajuta să descifreze o scrisoare pe care o primise de la şeriful oraşului. Printre multele mele obligaţii de la Curte, cea care mi-a şi fost cea mai dragă fusese să-i citesc reginei în fiecare seară. Aşa că am deprins de mic şi, aş spune, cu oarece îndemânare meşteşugul literelor."

Charles se opri din nou. Povestea era spectaculoasă, dar nu ducea niciunde. Începuse să bănuiască – trecuse de jumătate – că nu era nimic acolo.

Începu din nou să citească pe diagonală. Urma povestea lui Esteban, care ajunsese ajutor de fierar în Norfolk şi un fel de scrib particular, citea o grămadă de scrisori pentru fel de fel de oameni şi scria încă şi mai multe. Pe bani, dar banii îi lua fierarul, binefăcătorul lui. În schimb, avea tot ce-i trebuia, mâncare şi un acoperiş deasupra capului. Povestea continua cu Esteban, care se descria pe sine drept un bărbat foarte bine tăcut, după care cam mureau fetele din cetate. Şi începe o poveste de dragoste, o aventură erotică a fierarului cu una dintre cucoanele de vază de la Curte, care opreşte la fierărie pentru că i se rupe o roată de la căruţă. E noapte şi Esteban o adăposteşte. Dintr-una în alta, femeia îl seduce pe Esteban. Şi, din acel moment, se văd zilnic. Iubita sa e căsătorită şi are copii. O cheamă Annn Ryse şi e soţia unui bărbat mult mai în vârstă decât ea. Inevitabilul se produce, Anna rămâne gravidă. Şi e foarte sigură că Esteban e tatăl, pentru că bărbatul ei e plecat de ceva vreme într-o călătorie. Esteban povesteşte momentele de groază prin care trece. Doar gândul că soţul îşi va găsi nevasta gravidă la întoarcere îl făcea să tremure. Dacă s-ar fi aflat, ar fi fost condamnat la moarte şi executat pe loc. Dar şi dacă Anna ar fi reuşit să-şi păcălească soţul şi să-l facă să creadă că era copilul lui, se putea ivi o problemă şi mai mare: ce s-ar fi întâmplat ducă ar fi ieşit un copil ca şi el, negru?

Această ultimă frază îi atrase atenţia lui Charles, pentru exotismul ei. Dar tot nu înţelegea care putea fi legătura cu Lincoln. Textul se apropia ameninţător de

sfârşit şi nu exista nimic acolo care să-i fi dat lui George un indiciu referitor la discuția dintre Lincoln şi sclavul familiei Speed. Acest Esteban, oricine ar fi fost, trăise în secolul al XVI-lea. Cu două sute de ani mai devreme.

Dezamăgit, se apucă să răsfoiască paginile rămase şi să-şi plimbe ochii repede peste text.

Esteban, speriat, decisese să fugă. Cât mai departe. Într-un final, cu banii pe care-i primise de la Anna, ajunsese, nici el nu ştia cum, până la Bristol, pe partea cealaltă a insulei, de unde intenționa să urce pe un vapor şi să părăsească Anglia pentru totdeauna.

Se auzi în stație vocea pilotului, care-i cerea să-şi lege centura, pentru că începea coborârea. În cel mult douăzeci de minute urmau să aterizeze la Princeton.

Charles nu voia să mai continue lectura aceea, care i se părea inutilă, oricât de fermecătoare ar fi fost, aşa că se grăbi să termine.

În port, îşi continua Esteban povestea, acesta caută un vapor pe care să se îmbarce. Trage la un han, unde un om cu cufere întregi de cărți îl roagă să-l ajute să le îmbarce pe un vapor. Esteban, săritor, urcă acele cufere pe vas. În schimb, omul îl invită la masă. Corabia avea să ridice pânzele peste doar câteva ore. Cei doi intră în vorbă şi Esteban îşi povesteşte viața. „Pare că-i place mult să facă treaba asta", îşi spuse profesorul. Omul, zice Esteban, e impresionat de cunoştințele literare ale acestuia. Nu e puțin lucru să fi avut la dispoziție biblioteca regală a Angliei şi s-o fi citit pe toată. Din vorbă în vorbă, aflând că e pe fugă şi că nu are unde să se ducă. Omul îl abordează direct. La început, îl sperie pe Esteban, care se teme c-ar putea fi o capcană la mijloc. Îi povesteşte despre o bibliotecă ascunsă pe o insulă misterioasă. Cu bogății pe care nici nu şi le-ar fi putut imagina, unde ar fi fost mai mult decât un om liber, ar fi fost stăpân peste toate cărțile bibliotecii. La început ezită, dar e pus în fața faptului împlinit. Pentru că în port se anunță îmbarcarea. Acceptă. Cere un singur lucru în

schimb: să fie ținut la curent cu soarta amantei sale şi a copilului care urmează a se naşte. Dacă va fi negru ca el sau nu.

În momentul în care avionul atingea solul, Charles parcurgea ultima pagină, în care Esteban povestea cum păzeşte biblioteca de treizeci de ani, fericit că viața lui a avut un sens. Se simți dator să citească integral ultimul paragraf:

„Sunt bătrân acum şi e destul de frig aici. Vine iarna asta, care nu e chiar ca iarna de pe continent, dar e suficient de rece. Degetul gros mă doare şi ochii mi s-au cam dus de atâta citit. Aştept să vină următorul bibliotecar şi să mă înlocuiască. Nu văd defel sensul acestei scurte poveşti ale mele. Dar îmi îndeplinesc obligația pe care fiecare dintre bibliotecari o are, de a-şi scrie memoriile. Cică, pentru a rămâne în istorie. Mulțumesc lui Dumnezeu, spre care mă îndrept, că omul care mi-a dat ocazia să descopăr toate minunățiile astea s-a ținut de cuvânt. Până la urmă Anna, Anna mea, pe care am părăsit-o cu atâta laşitate, a născut un copil alb, care s-a pierdut între toți ceilalți, fără ca nimeni să bănuiască nimic. Bine că nu s-a terminat rău! Dacă aş fi rămas acolo, aş fi putut s-o văd pe micuța mea Rose crescând, fără să-mi fac griji. Rose, ce nume frumos, trandafir! Un nume cu multe petale, ca şi multele sensuri posibile ale vieții fiecărui om. Am primit veste că s-a măritat şi micuța mea, pentru a doua oară, prima n-a fost cu noroc, cu un gentleman pe nume Edward Gilman. Şi că a făcut cu el nu mai puțin de unsprezece copii. Încă nu am primit de veste câți dintre ei au supraviețuit. Se pare că este cel mai greu lucru pe care-i poate face un om în zilele astea tulburi şi complicate – să supraviețuiască!”

Avionul se oprise de ceva vreme şi Charles, dezumflat tot, nu avea niciun chef să coboare. Ce naiba era aia? Pentru acel text prăpădit se agitase atât? Dacă n-ar fi fost atâtea victime, ar fi fost sigur că era o farsă elaborată a

asistentului său, dar aşa... Se gândi c-ar fi fost mai bine să fi lăsat lucrurile aşa cum erau. Abia reuşise să se împace cu pierderea lui George, dar mai ales a lui Rocio, despre care spera că nu era definitivă.

Şi totuşi, se întrebă în timp ce cobora din avion, o fi vrut George să transmită un mesaj, dintr-acelea complicate de-ale sale, în concordanța cu farsele sale, care-l distrau pe el însuşi foarte tare, dar enervau pe toată lumea? O fi vrut să spună din nou povestea aceea cu misterul care, cu cât e mai profund, cu atât ascunde mai puțin, astfel încât misterul absolut nu ascunde nimic, de fapt? Că nu rezultatul, ci drumul până la el este important? Deşi îi venea destul de greu să creadă, hotărî că exact despre asta era vorba. Trebuia să se bage în pat, dimineața urma să plece pentru a-şi regăsi familia din Europa, despre existența căreia habar nu avusese până în urmă cu câteva săptămâni.

— Ajunge! îşi spuse în timp ce se urca în maşină. Acum ajunge!

Şi trânti portiera Aston Martin-ului, ca un semn de exclamare aşternut peste acele cuvinte.

Capitolul 164

Omul cu fața arsă fusese convocat la sediul IRHEB, pentru o întâlnire cu Eastwood, ceea ce reprezenta o uriaşă onoare. Şeful cel mare al Institutului îi oferea tot sprijinul pentru refacerea organizației, mai puțin cel financiar. Apoi îl întrebă dacă nu cumva, înainte de catastrofă, se luase vreo decizie în legătură cu candidatul la alegerile prezidențiale pentru 2016. Omul cu fața arsă răspunse că nu.

— Atunci, zise acesta, aş vrea să vă prezint pe cineva. S-ar putea să împuşcăm doi iepuri. O parte din finanțare şi, poate, candidatul ideal.

— Dar nu renunța la banii Vaticanului. Să plătească, doar au de unde.

Din mica sală în care se aflau arhivele secrete, singura din care se putea vedea în biroul lui Eastwood, printr-un gemuleț, Werner auzi aceste ultime cuvinte. Se uită curios spre omul propus de şeful său. Dar acesta era aşezat cu spatele la el, sprijinit pe fotoliul înalt, aşa că nu reuşi să-i vadă decât culoarea părului – un portocaliu destul de ciudat pentru un bărbat. Reuşi să-i mai vadă mâinile, care aranjau de zor pe masă foile de hârtie, paharele, pixurile, ca şi cum omul n-ar fi avut stare sau ca şi cum ar fi vrut să împingă totul mai departe de el, pentru a fi sigur că dispunea, în mod simbolic, de cel mai mult spațiu la acea masă.

Bucuria papei, când cardinalul Monti îi aduse vestea pe care tocmai o primise de la fiul său, directorul operativ de la AISI, că episcopul de Sau Pedro Sula îşi dăduse obştescul sfârşit şi Gun Flynn intrase în pământ şi că scăpase de griji, fu de scurtă durată. Într-o dimineață, găsi chiar pe masa lui de lucru o scrisoare, care-i era adresată personal.

Pe bilet scria, cu litere de-o şchioapă: „Nu te bucura

prea tare, Sfinția Ta. Cele 600 de milioane de euro rămân exact aşa cum s-a stabilit. S-or fi schimbat actorii, dar piesa e aceeaşi. Cam ca la schimbarea papei. Biserica lui Petru e eternă! ”

Noul său aghiotant – cel vechi fusese arestat – îl găsi cu biletul în mână, în pragul unui atac de cord.

Mabuse fusese internat într-unul dintre cele mai frumoase ospicii ale Americii, un sanatoriu aflat în inima pădurii, la munte. Primul lucru pe care-l făcuse fusese să se apuce de hipnotizat toți bolnavii din salonul său. Nu-i punea să facă lucruri dificile. Trebuiau să-i dea din porțiile lor de mâncare, să-l frece pe spate, să-l scarpine în cap, să-i taie unghiile şi să-l lase să câştige la poker, la Monopoly sau la biliard. Cum operațiunea fusese un succes, trecuse la ceilalți bolnavi, apoi, încurajat şi de această reuşită, continuase, cu precauție, întâi cu asistentele, apoi cu medicii. La scurt timp, întreg sanatoriul era controlat de mintea atotcuprinzătoare a maleficului Mabuse. Ar fi putut să fugă sau să le facă rău. Dar era generos şi, pe deasupra, avea un întreg sanatoriu la dispoziție. Era ca un hotel al cărui patron absolut era el: făcea programul, stabilea meniul, ba le mai şi sugera doctorilor ce tratamente să le aplice bolnavilor. Se simțea ca un boier rus din secolul al XVIII-lea. Ultima provocare la care începuse să lucreze era să se hipnotizeze pe el însuşi şi să-i păcălească, într-un fel sau altul, pe cei 274 de călugări benedictini, să-i părăsească definitiv creierul. Sau măcar să se ducă, din când în când, la culcare mai devreme.

Capitolul 165

Ajuns acasă, Charles aruncă la întâmplare, undeva pe masă, caietul cu memoriile lui Esteban.

Făcu duş, apoi dădu drumul televizorului. Găsi un film care i se păru interesant, dar adormi de îndată.

Îl trezi, la un moment dat, un zgomot straniu.

Cocoţat pe masă, Zorro râcâia de zor la caietul pe care-l recuperase el din subsolul anticariatului domnului Marshall.

— Vrei să citeşti şi tu povestea aia? întrebă Charles în timp ce se pregătea să-l ia în braţe şi să meargă la culcare cu el. Nu e pentru motănei.

Dar motanul o tuli, înainte ca Charles, care, somnoros fiind, se mişca cu încetinitorul, să pună mâna pe el. I se opriră ochii pe masă. Din coperta caietului ieşea un colţ de hârtie mototolit de Zorro, un colţ de foaie albă.

— Ce naiba? spuse Charles, trăgând de bucata de hârtie.

O desfăcu şi recunoscu imediat scrisul lui George.

Aprinse lumina şi se puse să citească. În picioare, plimbându-se prin cameră:

„Punând toate mărturiile cap la cap, am ajuns la concluzia că toţi bibliotecarii aveau obligaţia să citească mărturiile celor de dinaintea lor. Era ceva ce ţinea de tradiţie, dar şi pentru a afla cât de variată era lumea care se înhămase la o asemenea responsabilitate istorică. Deci, şi Moses Abraham ştia bine aceste memorii ale lui Esteban.

Din alte surse, am ajuns la concluzia că Lincoln i-a povestit şi el sclavului biografia sa. Într-un fel sau altul, se pare că s-a simţit obligat să spună că şi el provenea, la fel ca Moses, dintr-o familie de imigranţi. Primul lui strămoş care venise în America, Samuel Lincoln, ajunsese un om important, deşi se lovise de toate greutăţile unui om răsărit într-o lume cu totul nouă. Sigur, nu era sclav,

dar asta nu însemna că un sclav nu poate avea o viață.

Se pare că auzul numelui strămoşului lui Lincoln şi data la care acesta ajunsese în America, anul Domnului 1637, i-au trezit o amintire lui Moses Abraham. O amintire legată de memoriile lui Esteban, căruia continuau să-i sosească rapoarte despre familia sa, urmaşii Annei Ryce şi ai lui Rose Ryce, măritată Gilman, mult timp după moartea acestuia, şi care-i erau adăugate la dosar, fără măcar să fie deschise. Până la Moses. Cele de mai jos se explică de la sine:

Anna Ryse
Data naşterii: 1504
Locul naşterii: Walsham, Suffolk, Anglia
Locul şi data morții: 1529, în Caston, Norfolk, Anglia
Soția lui Thomas Ryse
Mama lui ***Rose Gilman;*** *Robert Ryse; Elizabeth Ryse; Catherine Ryse; William Ryse şi alți patru copii.*

Rose Gilman (născută Ryse)
Data naşterii: 1529
Locul naşterii: Caston, Norfolk, Anglia
Locul şi data morții: 1 octombrie 1613, în Caston, Norfolk, Anglia
Fiica lui Thomas Ryse şi Anna Ryse
Soția lui John Snell şi Edward Gilman II
Mama lui John Gilman; Kathryen Gyllman; ***Edward Gilman III;*** *Robert Gilman; Margarett Gyllman şi alți şase copii*

Edward Gilman III
alias: „Edward Gyllman". „Edward Gylman"
Data naşterii: 22 iunie 1555
Locul naşterii: Hingham, Norfolk, England
Locul şi data morții: 6 martie 1631, în Caston, Norfolk, Anglia
Fiul lui Edward Gilman şi Rose Gilman

Soțul lui Mary Gilman

Tatăl lui ***Bridget Gilman;*** *Edward Gilman IV; Mary Jacob; Lawrence Gilman; Margaret Gilman şi alți şapte copii*

Bridget Lincoln (născută Gilman)

Data naşterii: 1582

Locul naşterii: Hingham, Norfolk, Anglia

Locul şi data morții: 1665, în Hingham, Norfolk, Anglia

Fiica lui Edward Gilman III şi Mary Gilman

Soția lui Edward Lincoln

Mama lui Richard Lincoln; Thomas Lincoln „Țesătorul"; Edward Lincoln; Robert Lincoln; Daniel Lincoln; ***Samuel Lincoln*** *şi alți trei copii*

Samuel Lincoln

Data naşterii: 24 august 1622

Locul naşterii: Hingham, Norfolk, Anglia

Locul şi data morții: 26 mai 1690, în Hingham, Suffolk (Plymouth), Massachusetts

Îngropat în: Hingham, Plymouth, Massachusetts, Statele Unite

Fiul lui Edward Lincoln şi Bridget Lincoln

Soțul Marthei Lincoln

Tatăl lui Samuel Lincoln II; Daniel Lincoln; Mordecai Lincoln; Thomas Lincoln; Mary Bates şi alți şapte copii

……

ABRAHAM LINCOLN

Pe Charles îl luă amețeala. Se trânti, cu foaia în mână, pe canapea. Aşadar, Lincoln era urmaşul în linie dreaptă al lui Rose Ryse, fiica Annei Ryse şi a negrului Esteban.

Ăsta era secretul!

În vinele lui Lincoln curgea sânge de negru. Asta trebuie să-i fi spus Moses Abraham atunci când l-a chemat la căpătâiul său!

Dacă gena neagră ar fi învins lupta cu timpul, şi el ar fi

fost un sclav, precum omul care-l chemase la căpătâiul său.

În felul acesta, Proclamația de emancipare devenea un mod simbolic de a se elibera pe sine însuşi de lanțurile sclaviei!

EPILOG

Pare că Noe ar trebui să se întoarcă şi să se apuce degrabă să construiască o arcă nouă, când trăsura cu cei doi călători trage în faţa casei. Plouă neîncetat de zile întregi. Nimeni nu-şi aminteşte să mai fi avut o primăvară ca asta. De când Thomas Jefferson le-a înmânat planurile casei, n-au mai văzut aşa ceva. Natura şi-a mai făcut de cap, dar niciodată ca acum. E aproape beznă, în miezul zilei, soarele nu s-a mai lăsat zărit de o bună bucată de timp decât pentru un foarte scurt moment. Şi-a arătat faţa rumenă de ruşine şi, speriat că fusese văzut, şi-a tras perdeaua de nori peste chipul îmbujorat. Plouă cu găleata, iar sclavii sunt afundaţi în noroi până deasupra genunchilor, grăbiţi să dezlege caii şi să-i ascundă de urgie.

Cei doi călători coboară din trăsură, uzi leoarcă. Un om, cu o pelerină deasupra capului, mare şi bărbos, îi pofteşte înăuntru. Spune ceva, dar vorbele lui se pierd în vântul care zguduie din temelii streaşina. Trăsura s-a afundat în mocirlă de mai multe ori şi cei doi domni au fost nevoiţi s-o împingă şi ei, cot la cot cu vizitiul, de fiecare dată.

În sfârşit, ajung în hol şi se îmbrăţişează. Cel mai înalt dintre ei strânge gazda la piept, într-o efuziune aproape teatrală.

— De când e aşa? întreabă celălalt în timp ce se îmbrăţişează, la rându-i, cu fratele său.

— S-a îmbolnăvit de mai bine de trei săptămâni. Nu te-aş fi deranjat, îi spune celuilalt, bărbatului de o înălţime nefirească, proţăpit în cizmele-i imense, cu apa scurgându-se ca dintr-un burlan în mijlocul holului. E în

agonie de atunci. Şi singurul lucru pe care-l repetă obsedant, încontinuu, e numele tău. Spune că nu poate să moară fără să te vadă.

— E OK, James, îi răspunde oaspetele

Dar cel numit astfel nu se întrerupe din vorbit. Nu e un om superstiţios, dar aşa ceva n-a mai văzut.

— Nu pot să-i neg unui muribund ultima dorinţă, chiar dacă e un negru.

Cuvintele sunt rostite fără urmă de maliţiozitate. Sunt cuvinte normale.

— N-am crezut c-o să vii.

— Unde e? întreabă oaspetele.

— În camera din spate. Cea roşie. În pat.

Oaspetele o ia înainte, fără să mai aştepte. Grăbeşte pasul. De la o poştă se vede că este familiarizat cu locul. Gazda vrea să-l urmeze, dar mâna fratelui său îl împiedică.

În faţa uşii deschise, lunganul se opreşte un pic, de parcă ar ezita. Câteva lumânări sunt aprinse în jurul patului pe care stă întins un om de culoare, cu părul cărunt până la ultimul fir. La căpătâiul lui, o femeie îşi face de treabă cu o compresă. O alta stă aşezată ca o statuie liberiană pe scaun. Parcă nici nu respiră. Se apropie de pat. Muribundul aude mişcare şi deschide ochii. Un zâmbet liniştit i se aşterne pe faţă.

— Ai venit! îngaimă şoptit.

Femeia s-a ridicat între timp de pe scaun şi-l aduce lângă patul muribundului. I-l oferă oaspetelui. Acesta e jenat şi nu ştie ce să facă. În cele din urmă, se aşază. Îl priveşte pe muribund. Un sclav negru cu două nume. Unul, identic cu al lui, Abraham. Primul patriarh al poporului evreu. Celălalt e Moses, Mose, Moise. În seara aceasta numele i se vor potrivi mai bine ca niciodată. În seara aceasta intenţionează să-şi onoreze numele de împrumut, cele căpătate pe vaporul care îl aducea în sclavie. Nume puse în bătaie de joc de către cei doi negustori de sclavi, care păreau că-l recunoşteau de pe o

litografie, după barba mare şi albă. Unul îl strigă Moses, în bătaie de joc, dar îl şi prinde cu o mână de barbă, îl trage spre el şi, cu cealaltă mână, în care are un cuțit, i-o retează pe toată dintr-o singură mişcare. Celălalt îi spune Abraham. Moses Abraham, repetă amândoi într-o voce, stricându-se de râs. Abraham Moses.

Astea sunt noile sale nume. Astea i-au rămas. Aşa l-au strigat toți. Şi numai aşa. Numele său african n-a mai fost rostit niciodată. Pentru că, după cincizeci de ani petrecuți pe insulă, acel om a murit de mult. În această seară îşi va onora numele. Ambele. De aceea a fost trimis de Dumnezeu pe Tărâmul Făgăduinței, abandonându-şi țara şi neamul, doar pentru a le regăsi din nou. În această seară va porni pe drumul cel lung care îi va elibera poporul din sclavie.

Cele două femei părăsesc încăperea şi, la încuviințarea celor doi bărbați de afară, închid uşa.

Înainte de a se aşeza pe scaun, Abraham Lincoln îi vede, în dreptul uşii, pe cei doi frați Speed şi mai aude doar atât:

— Cred că va trebui să închidem Farmington, James.

Afară fulgeră atât de puternic, încât noaptea se transformă în zi pentru câteva secunde. Şi trăsneşte năprasnic, cu o frază care pare să vină de pretutindeni. Din cer. Sau de nicăieri:

Ohe, iam satis est, ohe, libelle!
Iam peruenimus usque ad umbilicos.{43}

FAPTE

— La exact un an de la desfăşurarea acțiunii din această carte, papa Benedict al XVI-lea a demisionat din funcție. A fost primul papă care a recurs la acest gest, într-o perioadă de aproape şase sute de ani. Explicația oficială a fost că demisia s-a produs din motive de sănătate.

— La patru ani şi jumătate de la desfăşurarea acțiunii din această carte, Donald Trump a fost ales preşedinte al Statelor Unite. Un om din afara sistemului, un *showman* care a pierdut alegerile populare la o diferență de 2,35 de milioane de voturi, dar a câştigat cei mai mulți electori, într-un sistem de vot care astăzi pune serios sub semnul întrebării legitimitatea democratică a alegerii preşedintelui în America.

— Motivele schimbării de atitudine şi ale evoluției preşedintelui Abraham Lincoln, care au dus la abolirea sclaviei, continuă să fie foarte disputate.

— Biblioteca din Alexandria este nisip şi vânt, dacă nu cumva, între timp, a devenit piramidă.

Postfață

O stranie coincidență face să scriu aceste rânduri la doar câteva zile după evenimentele terifiante care au avut loc la Charlottesville, în Virginia. Tocmai terminasem de citit noul roman al lui Igor Bergler când, la televizor, în fața ochilor mei, au început să se perinde imagini stupefiante care prezentau manifestația neonazistă a suprematiştilor albi din campusul Universității Virginia. Mi-am dat seama atunci cât de dureros de actuală e noua carte a autorului *Bibliei pierdute,* cum evenimentele descrise în ea, deşi ficționale la prima vedere, reprezintă, de fapt, o cunoaştere în profunzime a societății americane de astăzi cum rar mi-a fost dat să văd la un autor neamerican. Mai mult, am înțeles că *Testamentul lui Abraham* are, dincolo de o valoare istorică certă, şi o dimensiune premonitorie, obținută de Igor Bergler printr-o privire în racursi în istorie, a cărei imagine, proiectată parcă pe un ecran de cinematograf, aruncă peste noi umbrele unui trecut care nu vrea să ne mai părăsească şi care, în noua lumină a ceea ce se întâmplă astăzi în lume, pare să se întoarcă nu numai să ne bântuie, dar să şi pună stăpânire pe noi.

Testamentul lui Abraham îşi propune să răspundă câtorva întrebări cărora istoria nu le-a găsit încă răspunsul. Cel puțin nu unul satisfăcător. De ce a abolit cel mai important preşedinte american, Abraham Lincoln, sclavia? Dar şi cum a fost posibil ca un individ ca Donald Trump, a cărui reacție în urma violențelor amintite a fost lamentabilă, să ajungă să conducă cea mai măreață națiune de pe pământ? Acestor întrebări, evident politice, li se adaugă altele de natură să facă o carte şi mai

interesantă. De ce a demisionat papa Ratzinger şi unde a dispărut Biblioteca din Alexandria, dacă a dispărut într-adevăr?

După succesul românesc al *Bibliei pierdute,* pe care îmi pare bine că am pariat în urmă cu doi ani, şi după felul în care au început să se vândă drepturile de traducere în lume, nu am putut să îmi ascund încântarea când mi-a fost solicitată traducerea celui de-al doilea roman al aceluiaşi autor. De data aceasta de către cea mai mare editură din România, Litera.

Dacă la prima carte am fost oarecum sceptică, bineînțeles înainte de a apuca să o răsfoiesc, aici ştiam deja la ce trebuie să mă aştept. Tot aşa cum ştiam că forța narativă a lui Igor Bergler spulberă tot ce întâlneşte în cale, ardeam de nerăbdare să văd ce capcane ne întinde de această dată autorul, ce mistere va ascunde acum textul. Dar, mărturisesc, am fost surprinsă dincolo de toate aşteptările.

Testamentul lui Ahraham nu e doar o altă *Biblie pierdută* ci e mult mai mult decât atât. Îmi amintesc că, după apariția *Bibliei,* un autor iconic al policier-ului românesc, George Arion, îl numea pe Igor Bergler „un om al Renaşterii" datorită nu numai „cunoştințelor sale vaste din toate domeniile", dar şi pentru felul organic în care reuşeşte să le interiorizeze, să le integreze în propriul sistem de valori, în aşa fel încât să le facă să devină ale lui. Ei bine, erudiția aceasta, total lipsită de pompă, nu face decât să sporească farmecul cărții, senzația de totalitate pe care ți-o produce textul.

E o adevărată istorie a culturii. O istorie a literei scrise, o carte despre toate cărțile – organizația secretă în jurul căreia se construieşte acțiunea aşa se şi numeşte, Omnes Libri (toate cărțile) –, un regal aproape simfonic al tuturor simțurilor, fie că este vorba despre istoria construirii bibliotecii legendare, despre Alexandru Macedon, despre operele lui Aristotel sau despre descrierea opulentă a reconstituirii unui ospăț roman. Dar nu o istorie rece,

plictisitoare, enervantă, aridă, pentru câțiva pasionați rătăciți sau pentru filologi. Ci o istorie vie, spectaculoasă, plină de culoare, transmisă cu o bucurie a vieții cum rar mi-a fost dat să citesc.

Bineînțeles, povestea pe care se construieşte pretextul narativ e, ca la *Biblia pierdută,* un thriller, o poveste polițistă care îți face, nu de puține ori, sângele să înghețe în vine sau pielea de găină, de această dată mult mai sofisticată, cu o bogăție imagistică şi mai spectaculoasă față de cartea anterioară. Aş aminti în acest sens descrierea de sorginte expresionistă a coridorului celei mai bine păzite închisori psihiatrice din lume, inspirată din filmele lui R. Weine sau Murnau, ca şi personajul care o guvernează, Caligari. Nume inspirat tot dintr-o capodoperă a cinematografului expresionist german, dar transformat aici în personaj pozitiv. Ca şi secvența sângeros-sadică, de un umor foarte apropiat de cel al fraților Cohen sau de al lui Tarantino, a interogatoriului la care îl supune pe nebunul doctor Mabuse – tot o referință la expresionismul german – femeia cu multiple identități care poartă toate numele posibile ce au legătură cu autorul lui *Don Quijote,* de la Dulce Avelaneda la Saavedra şi până la numele celuilalt autor al lui *Don Quijote,* imaginat de această dată de Borges, cel al lui Pierre Menard. Şi toate astea pentru ca, într-un final, să aflăm că are un nume al ei, cel autentic, unul surprinzător, Ximena, soția ascultătoare a lui Don Rodrigo de Bivar, cunoscut drept Cidul, personaj legendar. Numai că, la fel ca şi la Caligari, şi aici personajul care poartă un nume celebru e aproape inversul modelului la care se raportează.

Acest tip de jocuri e nesfârşit în acest roman-monstru al autorului român. Complexitatea referințelor culturale, a luării lor peste picior, nu o dată, nu de două ori, ci într-o serie nesfârşită care creează, vorba lui Umberto Eco, o semioză nelimitată, adică semnificații şi referințe în cascadă, aproape nu poate fi urmărită. Descoperirea

fiecăreia dintre aceste – enigme unele polițiste, altele care au de-a face cu metatextul – îl invită pe cititor să participe la jocul pe mai multe niveluri pe care îl propune autorul, un joc detectivistic de primă mână. Cititorul poate fi ce vrea el să fie. Dacă alege să descopere clu-urile ca un polițist, Colombo să zicem, va avea satisfacția de a încerca să ghicească cine e criminalul sau criminalii şi cine sunt cei care fac lucrurile pe care le fac şi care sunt motivațiile lor. Dacă alege să descopere enigmele de altă natură, va fi un detectiv cultural. Orice ar alege, va fi pe deplin satisfăcut de ceea ce urmează să descopere.

Dacă tot am vorbit despre imaginile spectaculoase create de Igor Bergler, aş mai aminti două, deşi sunt mult mai multe secvența în care preotul pedofil, episcopul de San Pedro Sula, cel mai violent oraş din lume, este executat chiar de către copiii pe care i-a molestat ani la rând şi sacrificiul final al lui Socrate, criminalul cu nume de filosof, dar şi de fotbalist, obsedat de Borges. Ca şi în *Biblia pierdută,* Igor Bergler transferă câte ceva din stilul literaturilor specifice locurilor prin care îşi plimbă personajele. În *Biblia pierdută,* când acțiunea se petrecea în Cehia, aveai senzația că citeşti un text de Hrabal sau de Hašek. Aici, în America de Sud, o anumită cruzime specifică Americii Centrale şi de Sud se întâlneşte în text când acțiunea se petrece în Honduras sau în Argentina.

Cred că încep să intru în pielea autorului, de vreme ce în momentul când scriu un nume ce apare în *Testamentul lui Abraham* îmi vin în minte zeci de lucruri pe care aş vrea să i le împărtăşesc cititorului despre aceasta carte. Adevărul e, că dacă ar fi să încerc măcar să mă apropii de sensurile ei, mai mult sau mai puțin ocultate de text, de toate legăturile şi referințele pe care le face autorul, ar trebui să scriu o carte chiar mai groasă decât textul original. O să încerc să ating câteva dintre ele.

Ceea ce uimeşte, în mod paradoxal, la Igor Bergler este, în totală contradicție cu imaginația debordantă cu care e scris textul, o anumită priză foarte concretă şi directă la

realitate, la faptele istorice aşa cum s-au petrecut ele sau aşa cum se crede că s-ar fi petrecut. Dacă veți avea curiozitatea să citiți fragmentul din romanul următor al lui Igor Bergler, cel care completează trilogia „Charles Baker", publicat la sfârşitul acestui volum, veți vedea că este vorba despre un triplu asasinat petrecut la Vatican în urmă cu 20 de ani. Nu numai personajele sunt reale, ci şi circumstanțele în care s-au petrecut crimele. Acest gen de literatură, numită factition – fapte reale în care intervine ficțiunea –, este unul dintre genurile în care se încadrează şi *Testamentul lui Abraham.* Autorul povesteşte lucruri care s-au întâmplat într-adevăr şi face efortul ca intervențiile ficționale să fie minime. Cu precizia unui acupuncturist de geniu, Igor Bergler găseşte acele puncte nodale în care istoria – mai veche sau mai recentă – e neclară sau neconvingătoare şi, exact în acele puncte, înfige acul său narativ-fermecat. S-a întâmplat de multe ori în *Biblia pierdută.* Se întâmplă şi aici. Acțiunea porneşte la un summit care s-a petrecut într-adevăr, la Cartagena, unde a participat preşedintele de atunci al Statelor Unite, Obama, şi unde agenții Secret Service au fost prinşi într-un scandal uriaş cu prostituate. Biblioteca din Alexandria e reală, tot aşa cum sunt şi faptele istorice povestite despre cărțile care o populau. Tot reală e şi schimbarea la față a lui Lincoln, care se transformă dintr-un personaj în cel mai bun caz indiferent față de problema rasială, dacă nu chiar rasist, în promotorul absolut al aboliționismului. Schimbare pentru care a plătit chiar cu viața. Istoricii nu s-au pus de acord nici astăzi în legătură cu motivul acestei evoluții sau dacă, de fapt, chiar a avut loc. Igor Bergler a devorat tot ce s-a scris despre Lincoln, a digerat absolut toate pozițiile, oricât de nuanțate ar fi, şi propune, într-o logică ficțională, o explicație nemaipomenită. „Se non è vero, è ben trovato", îmi vine şi mie să spun – chiar dacă nu e adevărată, se potriveşte de minune.

Tot reale sunt şi o mare parte dintre personajele din

carte. Unele împrumută caracteristicile mai multor personaje contemporane cu noi. Numele le-au fost schimbate sau inversate. Profesorul Frazer e, evident, Eric Foner, istoric american care a şi câştigat un Pulitzer pentru una dintre cărțile sale despre Lincoln. Modelul pentru Barret e Lerone Bennett jr., un cercetător afro-american ale cărui concluzii se opun brutal celor ale lui Foner. Profesorul Boates e inspirat dintr-un alt lincolnolog, să-i zicem aşa, Stephen R. Oates, iar cel mai interesant personaj din această scrie, profesorul Cifarelli, este modelat în mod evident după marele intelectual italian Luciano Canfora, cel care a elaborat şi cea mai interesantă teorie despre dispariția Bibliotecii din Alexandria.

Dintre personajele principale, cel care ține întreaga coloană vertebrală a cărții e detectivul Columbus Clay, corespondentul comisarului Ledvina din *Biblia pierdută* şi personajul-cheie al romanului. Sunt evidente referirile la simpaticul Colombo, eroul serialului polițist omonim din anii '70, şi la nu mai puțin celebrul boxer Cassius Clay. Asta e la îndemână. Ce e mai puțin la vedere este modul în care e construit acesta. Personajul adună în el caracteristicile mai multor personaje din cărțile lui Borges, autorul la care se raportează întreg *Testamentul lui Abraham,* chiar mai mult decât o făcea *Biblia pierdută* cu Kafka. Pentru cei care îl cunosc pe scriitorul argentinian, nu va fi greu să îl recunoască în Columbus Clay pe Isidro Parodi din *Cărți scrise în doi* de Borges şi Bioy Casares, nici pe Funes, din *Funes. Omul care ține minte tot,* sau pe detectivul din *Moartea şi busola.* Şi acesta e doar începutul. Borges e omniprezent în *Testamentul lui Abraham.* Câteodată autorul se referă la el de-a dreptul, alteori trimiterile sunt mai puțin directe, pentru ca de cele mai multe ori să fie extrem de subtile. Biblioteca din cartea lui Igor Bergler e Biblioteca Babel a lui Borges, dar şi cea din *Numele trandafirului,* romanul lui Umberto Eco. Dar nu numai a lor. Trimiterile culturale

sunt nesfârşite. Atât Eco, cât şi Borges sunt abordaţi în toate felurile, omagial, cu respect uneori, parodic şi ireverenţios alteori. Dialogul autorului cu ei e atât de viu încât se întrupează, la propriu. La un moment dat, nereuşind să dezlege una dintre enigme, Charles Baker, personajul principal al cărţii, ca şi în *Biblia pierdută,* îi telefonează chiar semioticianului italian, cu care are o conversaţie instructivă.

Roman poliţist, roman de aventuri, thriller, roman metafizic, roman istoric, desfătare erudită, parodie în cel mai înalt grad, *Testamentul lui Abraham* este, în opinia mea, o carte inegalabilă. Cu acest roman, mai mult chiar decât cu *Biblia pierdută,* Igor Bergler dovedeşte că e un scriitor extraordinar. Şi nu numai pentru literatura română.

Ca şi în romanul sau anterior, dar într-un ritm parcă mai alert, cu imagini şi mai spectaculoase, cu fire ale naraţiunii şi mai complicate, diverse categorii de cititori vor găsi variate motive de satisfacţie. Dar toţi vor închide cu părere de rău *Testamentul lui Abraham* şi vor regreta că s-au grăbit atât de tare să o termine. Şi o vor relua, cu aceeaşi plăcere, dar de această dată cu alţi ochi. Fiecare nouă citire le va aduce noi revelaţii, descifrarea altor enigme atât de bine îngropate într-un text de o bogăţie fără precedent.

Şi uite că iar mi s-a terminat spaţiul şi n-am apucat să zic nimic despre cel mai încântător capitol al cărţii – al doilea Intermezzo, parodie totală după un capitol din *Don Quijote,* cel al bibliotecii zidite –, despre marea conspiraţie care l-a adus pe Trump la putere, despre legătura dintre basilisc, şarpele cu pene şi blazonul familiei Visconti, despre cele zece capodopere pierdute şi regăsite care îl ajută pe protagonist să dezlege codul acela făcut de Igor Bergler într-un fel atât de… veţi vedea cum, prefer să nu vă stric plăcerea dacă citiţi această postfaţă înainte de a parcurge romanul; despre uriaşul şi piticul inspiraţi de David Lynch, despre Copán, despre legăturile Bisericii

Catolice cu nazismul, despre criminalii de război dezgropați în şase oraşe americane, dar în primul rând şi peste toate, despre semnificația Minotaurului, o altă referire magistrală la Borges, dar şi imagine metaforică a luptei dintre Atena şi Creta, dintre civilizație şi sălbăticie. Dar nu-mi fac griji. Cititorul lui Igor Bergler e foarte inteligent. Le va descoperi pe toate. De unul singur.

Jean Harris

{1} *Nopțile atice,* trad. rom. de David Popescu, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1965 (n. red.).

{2} Trad. rom de D.M. Pippidi, Editura Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti, 2011 (n. red.).

{3} Jorge Luis Borges, „Biblioteca Babel", în *Moartea şi busola. Proza completă 1,* trad. rom. şi note de Irina Dogaru, Cristina Hăulică şi Andrei Ionescu, Editura Polirom, Iaşi, 2006.

{4} Măsor câmpurile-n pas agale/ Păşesc prin camerele goale/ Şi simt (al morților tovarăş)/ Că trăiesc în morminte iarăşi, (n. red.).

{5} Rubiatul LXXI, *Catrene,* trad. rom. de George Popa, ediția a II-a revăzută şi adăugită, Editura Univers, Bucureşti, 1979.

{6} Cartier (n. red.)

{7} Diavolul (n. red.).

{8} Cu cat mai multe, cu atât mai distractiv (n. red.).

{9} Legea de reformare a comunității de informații pentru prevenirea terorismului (n. red.).

{10} Ultima soluție (n. red.)

{11} „Păstorul alungă lupul de la gâtul oii, pentru care lucru oaia îi mulțumeşte ca unui eliberator, în timp ce lupul îl denunță, pentru acelaşi gest, ca pe un distrugător al libertății, cu atât mai mult cu cât era vorba de-o oaie neagră." (n. red.)

{12} „Adevărata poveste este întotdeauna povestea poveştii înseşi." (n. red.)

{13} François Rabelais, *Gargantua şi Pantagruel,* trad. rom. de Alexandru Hodoş, Editura Art, Bucureşti, 2008

{14} Cafea espresso la 20 ml (n. red.)

{15} *Academia doamnelor*

{16} *Venus în abație*

{17} *Canapeaua de culoarea focului*

{18} *Istoria lui dom Pederast, uşierul mănăstirii*

{19} *Sofaua*

{20} În limba engleză, *cock* – cocoş (n. red.)

{21} Forțele de Autoapărare Unite din Columbia (n. red.)

{22} La ce te uiți, ticălosule?

{23} Să ți-o trag, dobitocule!

{24} Ți-am luat capul, Căpățână!

{25} Marele Plan (n. red.)

{26} Dacă ai fost o dată liber, rămâi liber pentru totdeauna. (n. red.)

{27} Celui ce-a zis: Nu te opune răului, / Aşa să-mi ajute diavolul, cartea i-aş da-o hăului. (n. red.)

{28} Chiar dacă nu e adevărată, se potriveşte de minune. (n. red.)

{29} Cioroiul lui Lincoln (n. red.)

{30} Impresionant, legendar (n. red.)

{31} Vestul Mijlociu (n. red.)

{32} Tom Degeţel (n. red.)

{33} Negru lapte al zorilor noaptea te bem/ te bem dimineaţa-n amiază şi seara te bem/ te bem şi te bem. / În casă stă un bărbat cu şerpii se joacă el scrie/ scrie când seara se lasă-n Germania părul tău auriu Margareta. / Părul tău de cenuşi Sulamita (…) – *Todesfuge (Fuga morţii),* traducere în limba română de Maria Banuş (n. red.)

{34} Radu Stanca, *Sosirea clipei* (n. red.)

{35} În ăst oraş de cărţi stăpân făcut-a/ Ochi gol, spre sine-ntors, ce nu mai poate/ Citi doar biblioteci netoate/ De vise, când pasaju-îngăduit-a// Al dimineţii somn. În van i-arată/ Lumina zilei cărţile-i frumoase,/ Ce parcă-s manuscrise anevoioase/ Din Alexandria incendiată… (Jorge Luis Borges, „Poemul darurilor” (fragment), în *Poezii* traducere în limba română de Andrei Ionescu, Editura Polirom, Iaşi, 2005)

{36} Conducător al unui district din Germania nazistă sau al unui teritoriu ocupat de Germania nazistă (n. red.)

{37} Da, domnule (n. red.)

{38} „Iad sinistru, nu te căsca! Lucifer, nu veni! / Îmi voi arde cărţile – ah, Mefistofel!” (n. red.)

{39} Oraşul cu suflet (n. red.)

{40} Aşa cum grecul afirmă în Cratyl/ E, pentru lucruri, numele arhetip;/ E-n literele floare ale florii chip/ Şi Nilul tot e în cuvântul Nil. (Jorge Luis Borges, „Golemul”, fragment, în *Poezii,* traducere în limba română de Andrei Ionescu, Editura Polirom, Iaşi. 2005)

{41} Textual: „Foarte bătrân hitlerist”, prin analogie cu „Tânăr hitlerist” *(germ.)* (n. red.)

{42} Maria cea Sângeroasă (n. red.)

{43} Ajunge, carte mică, te-am scris destul! / Am ajuns exact de unde am plecat. (Marţial, *Epigrame)* (n. a.)